

KÖPRÜLÜ KÜT.
181
M. ASIM BY

١٨١

من كتب احمد عزتي

١٨١

بسم الله الرحمن الرحیم

ای کوکل تاج سرسر سخن … حسن عنوا ندرر بسمله دن
بسمله حرف خدادر تحقیق … کافر اولور انی انکار ایدن
شبهه واردر دیمك جهالتدر … وار ایکن انده دلیل روشن
اهل کشف صحیح بویله دیدی … ایلیوب قول حقه فتح دهن
خط خوبیله یازسه کاتب انی … طوبه فردوس برین ایچره وطن
بسمله بحر بادر انده صدف … نقطه سی اولدی انده درعدن
نقطه نك نامی القدر زیرا … مدنه باعث اولدی شهر یمن
اولمسیدی بومدّ بسم الله … قصر اولوردی عدمه روح وبدن
دورمیم اولدی سری کردونك … سرنه اولدی انك چون کردن
الفك صورتیدر لفظ جلال … ذاتی مخفی واسمیدر کورینن
فیض واحددر اشبو بحر وجود … موج پرموجنه نظر قیل سن
هاء اللهدر دورهٔ ماه … بدی اسمایه مظهر اولدی برن
عکس خورشید تجلیدر هب … دانه لردر که جمع ایدر خرمن
قلزم رحمتك قطره سیدر … وقیانوس مهابت افکن
فیضنده اولدی انس وجن غریق … جسم وجان تازه لندی هم چوچمن
طالدی شاه وکدا بو رحمته هم … الدی اندن نصیب مردوزن

ایکی عالم پر اولدی رحمت ایله … قنده قالدی نتیجه سی سن بن
یا الهی کبی احسانك … بذل ایدرسن بزه مخزن مخزن
دائم ایله بزه فیض کرمك … اوله لم تاکل کلشن کبی شن

اچی ویر چشم دل وجانمزه
روضهٔ حسنکه قرشو روزن

بعدذا حمد وثنا ایلیه لم … دلی پرضوء وسنا ایلیه لم
مولئ نعمت اولدی چون مولی … نعمتك شکرین ادا ایلیه لم
دلمز کلشن مدحنده انك … بلبل نغمه سرا ایلیه لم
جمله ارکانمزله هر شب وروز … خدمت بار خدا ایلیه لم
قصر نعت مقرنس ذاتی … دست همتله بنا ایلیه لم
کنهنه چونکه ایرشمز ادراك … اکا نه چون وچرا ایلیه لم
کوره لم کلشن تجلیسن … انی پرنشو ونما ایلیه لم
بله لم حدیمزی معناده … ادب لفظی روا ایلیه لم
ویره لم روح رسوله صلوات … همره باد صبا ایلیه لم
اوله لم بلکه عازم درکاه … خاك درکاهده رجا ایلیه لم
اچلورسه بزه کر باب قبول … اوتوروب ذوق وصفا ایلیه لم
کیده لم شرع مطهر یولنه … طوره لم عهده وفا ایلیه لم
تیرعزم ایرمك ایچون منزلنه … قدمز درد له یا ایلیه لم
جان ودل عشقنه اولوب مرهون … واریمز اکا فدا ایلیه لم
دخی هم دست بدرکاه ایدوب … آل واصحابه دعا ایلیه لم
کندمز جادهٔ معناده … پیر واهل هدی ایلیه لم
ترقیلوب لبلریمز مدحندن … جانمز فیضه سزا ایلیه لم
دوستنه دوست اوله لم دنیاده … میل دشمندن ابا ایلیه لم
چون احبای خدادر بوکرام … دلمز ظرف ولا ایلیه لم
حقیا هر سحر مناجاته … درکه حقه ندا ایلیه لم
ایده تا کیم دعامزی مقبول … قرع ابواب عطا ایلیه لم
الله الله نه بارکهدر اول … بارکاهنده حیا ایلیه لم

بویله ذوالکبر یاشهنشاهه ایتمیوب فیض خدایی امساك
نه ایچون کبر وریا ایلیه لم بزده بذل فقرا ایلیه لم

خلف الصدق سلف اولمغیچون
خدمت میروکدا ایلیه لم

اما بعد بو محتاج ترقی شیخ اسمعیل حقی غفر الله ذنب وجوده بفیض فضله وجوده * وایده بالتأیید الملکوتی الالهی وافاض علیه سجال عطائه واحسانه الکلی * کلك بدایع نکارله صحیفهٔ تحریره بو وجهله نقشبند اولور * وزبان سنجیده کویدن تقریر حاله بویله راه بولورکه بفضل الله تعالی علوم رسمیه ومعارف حقیقیه دن بقدر الاستعداد بهره ور وکیسهٔ قال وحالم نقود ملکات والهاماتدن پرسیم وزر اولدن بری کشیدهٔ سلك بیان قلمدیغم جواهر آثار وزر افشان حکم وحقایق اولدیغم صحائف اسرار علم الله عدد اسماء حسنایه رسیده اولوب * ولکن دائرهٔ مبایعه مه دخول ایدوب وپایهٔ محبت ومتابعتمه وصول بولان اصحاب واحبابم ایچون کلیات علم حاله دائر برکتاب جامع تألیف ولطایف ظواهر وبواطنه ناظر براثر لامع تصنیف ایتمك اتفاق دوشمیوب بومعنی بوقدر یاد داشتم ایکن کثرت اشتغال وعلقدن ناشی وسهام قضا وقدر قوس حکمتدن انداختهٔ هدف حالمه اصابت ایتمه دن ناشی عقدهٔ تأخیرده قالمش * واوراق وجودیم ریح نکباء حوادث آلمش * وصحرای پهناور عدمه صالمش ایدی تا که دفعهٔ رابعه ده چرمهٔ پولاد هجره سوار * ومرکب بادپای هجرت اوزره برقرار اولوب * زبان غیبدن مأمور * ودست برد قدر ایله نهفته مجبور اولدیغم اوزره اوتوزبش سنه دن بری دار القرارم اولان بلدهٔ بروسه دن بیك یوز یکرمی طقوز سالی مشتمل اولدیغی شهر رجبك اواخرنده اهل واولاد ایله خروج وتوفیق ملك علام * ودیدبانیٔ خضر علیه السلام ایله نصف شهر رمضانده شام جنت مشامه ولوج مقدر * وخط رحل ایتمك

مبسر اولدقده سال مزبورذی الحجه سی اوائلنده فیض جدید الهی متوارد * وقاصد پیام رس غیبی وارد اولمغه باشلیوب صفای بالم رشك آور آیینهٔ اسکندر * وسرشاریٔ جامم غبطه انکیز جم نامور اولوب نتیجهٔ هجرت وجود وثمرهٔ ابتلا ومحنت ظهور * وصورت حال دیکر شهود بولدی * بعض آثار حقایق شعارکه عقدهٔ نقصانده قالمش ایدی * شیرازه بند تکمیل اولدقدن صکره بیك یوز اوتوزنجی شهر ربیع الاخرك غره سی جمعه کیجه سی خاطرهٔ سابقه درونه مرور وقلبه عبور ایتدکده استخاره یه توجه وکتاب مصممك اسمی درکاه والای کبریادن درخواست اولندقده چشم دیدبانه دریچهٔ خیالدن صحرای عالم مثال مطالعه یه هنوز رخصت داده اولمدن الهام الهی مسارعت والقاء رحمانی مسابقت ایدوب اولکتابك نامی * کتاب الخطاب * ویکرمی نوع احکام ربانیه وحکم سبحانیه یی حاوی براثر مستطاب دینلدی * فاما عنوان کلامده اثر مذکورك ابواب وفصولی بطریق الفهرس تعیین اولنمدیغی محلنده بحسب انجرار الکلام بیان ملك علامه منوط واختیار قادر مطلقه مربوط اولندیغیدر * بناء علی هذا غرهٔ مسطوره ده کشیدهٔ بیاض اولمغه بدأ اولنوب لسان ترکی اوزره مسرود اولمق ترجیح قلندیغی منفعت عامه وفائدهٔ تامه سی ملاحظه سیله درتا که امی اولنلر فهم ایده لر * وعمل ایدوب منهاج شریعت وحقیقته کیده لر * واعتقاداتده زیغ وضلالدن مصون وانحراف سمتدن محفوظ وطریق استقامتدن متوجه درکاه ملکوت اولوب بزم خاص الهیده مائدهٔ قبولدن ملذوذ ومحظوظ اوله لر * کلشن سرای قربده تمام نشاط وسرور بوله لر * والله الموفق لکل محقق * الباب الاول فی الاعتقادات * معلوم اولکه اعتقاد پاك ارباب الحاد وبدعتی اهل سنت وجاعتدن تمییز وتشخیص واحدهمایی مذمت وآخری محمدته تخصیص ایتدوکیچون سائر ابواب اوزرینه تقدیم ومبنای دین قویم قلندی * وبومقامده *

وضع قلم اولنـدقده ابتدا وارد الهی بو اولدیکه * مبتداء المنتهی منتهی المبتداء * بو کلام غریبـك لسان تصوف اوزره معنای عجیبی بودرکه * سالك الی الله اولان کمسنه قرب نوافل مرتبه سنده مقام فنایه دخول وقرب فرائضده سیر فنای تکمیـل وطور انسانیده تحلیـل بعد التعقیددن صکره کمال الهی ظهور ومعراج اول ایله اصله وصول ومعاد مبـداء اولدقدن صکره عالم بقـایه رجوع وطور الهیده تعقید بعـد التحلیلدن صکره کمال انسـانی بروز ومعراج ثانی ایله مبـداء معاد اولدوغك اشـعاردرکه دائرهٔ سیرك ابتدا وانتهاسـنك بری برینه التقاسی نعمت جلیـلهٔ الهی اولدوغك فهم وذوق ایتمکله شکره تحریض وملازمت عبودیتـه ترغیبدر * ومعراج رسول الله صلی الله علیـه وسلم اهـل شرکه کوره منـکر ومنتقد وارباب توحیـده نسبت ایله مسـلم ومعتقد اولدیغی کبی ذکر اولنـان معنی دخی اهل عقیدهٔ طریقت یاننده مسلمات ومعتقداتدن اولمغله عنوان کلامده تخصیص بالذکر اولندی تا که بو تألیفك صحتنه دلیل واهل دلك مذاکره وصحبتنه سبیل اوله واعتقاد برنسنهٔ قلبنده عقد وربط ایتمکه دیرلر * پس اول معقود ومربوط اولان معنی معتقد اولمش اولور معتقدات عشره کبی که ذات احدیه وصفات کمالیه وتقدیس ذات وشمول علم واحاطهٔ قدرت وتعلق ارادت وسمع و بصر وکلام ازلی وافعال عدلیه و یوم اخر ونبوت کبی وسائرلری دخی بونلره قیاس اولنه اکرچه که عشرهٔ کلیات وغیریلر انده مندرجدر خصوصا اعتقاد نبوت انزال کتبی مشتمل وامور معادی جامعدر عذاب وتنعیم وقبر وسـئوال ملکین وحشر اجساد و وزن وکتاب وحساب وکوثر وصراط وجنت ونار وشهادت اعضا وشفاعت اهل کبائر وامثالی کبی که کتب کلامیه بیان وتفصیـلنه متکفلدر واعتقاد مجرد علم ونظردن آشـغه مرتبه‌در زیرا عامهٔ خلقك صفتی عقائددر علوم دکل اکرچـه که بعض عقائدده تحقیق رائحه‌سی واردر که اصحـابی اعتقادلری اوزره راسخلردر و بعض

علومده

علومده تقلید شمه‌سی واردر که اربابی تزلزل ومناقصه دن خالی دکللردر ومؤمنه کرکدر که درت مرتبه‌ده اهل سنت وجماعت اعتقادی اوزره اوله واول درت مرتبه شریعت وطریقت ومعرفت وحقیقتدر اکر بو درت مرتبه‌ده ویاخود بعضنده اعتقـادنده خلـل بولنورسـه الحـاددن خالی اولماز وعوام ناسـك اعتقادلری اهل ظواهردن اولان علماء شریعتك اعتقادلرینه تابعدر فهم ایتدکلری اوزره وخواص عبـادك اعتقادلری اهل بواطندن اولان علماء حقیقـتك اعتقادلرینه تابعدر انلرك دخی فهم وذوق ایتدکلرینه کوره زیرا خلقك مدارك علوم واذواقده تفاوتلری واردر پس برکسه‌نك ادراکی قاصر اولسه ادراکی تام اولنلره تابع اولمق کرکدر تا که کندی عقلی قیدندن خلاص اوله آنکچون دیرلر که آمنت بالله علی مراد الله خصوصا متشابهـاتده که تأویل عقلی انده جاری دکلدر زیرا تعریف الهی اولمدقچـه مقصود ندر بلنمز و بعض معانی مستوره اولدیغی عقول ضعیفه اهلنه عـنایت حقدر نتکم اهلنه معلومدر و بعض کلمـاتده کلور که * ان عرفت فاتبع وان جهلت فسلم * یعنی مجهول اولان مواضعده اقل الامر تصدیقدر مکر که ظاهر شرع ردایتمش اوله وقابل تأویل اولمیه بو صورتده بلا توقف رد اولنور وخیر اولان امورده اصل اولان اعتقـاد وشرده انتقاددر یعنی اعـتراض وعدم تسلیمدر پس حسن ظن وسوء ظندن هر برینك موقع مخصوصی واردر وشبهه طاری اولان یرده اهل علمـدن استکشاف لازمدر نتکم قرآنده کلور (فاسئلوا اهل الذکران کنتم لاتعلمون) واهل علمدن مراد محققدر مقلد دکل زیرا علمـاء اعصارك اکثری فتوایی تأویلات زایغه اوزرینه بنا ایدوب هوالرینه تابع اولورلر نفس الامرده ایسه مخـالفدر و بو مقوله‌لره أئمـهٔ مضلون دیرلر رسول الله صلی الله علیه وسلم امتی اوزرینه انلردن خوف ایلمشدر واهل بدع واهواء که معتـقدلری اهل سنتك معتقدلرینه مخـالفدر اکرچه جملـه‌سی اهل قبله‌در

اصلنده التی فرقه‌درکه خارجیه ورافضیه وقدریه وجبریه
ومعطله ومرجئه‌در هر بری اون ایکیشر فرقه اولوب جمله‌سی
یتمش ایکی اولورکه جمله‌سی فرقهٔ هالکه‌در زیرا اهل سنت
والجماعتدن خارجلردر وفرقهٔ ناجیه بونلرك ماعداسیدر واکر
فرق مذکوره اعتقادلرنده موجب کفر ومنافیٔ ایمان وار ایسه
مخلد فی النار اولورلر والا اهل کبائر اولوب شفاعت ایله نجات بولورلر
وخارجیه اول طائفه‌درکه عثمان وعلی وطلحه وزبیر وعایشه
ومعاویه‌یی اکفار ایدرلر ورافضیه ابوبکر وعمره شتم ولعن
ایدرلر وبونلردن بر طائفه کافرلردرکه دابة الارضدن
مراد علی واصحابیدرکه قیامتدن اول دنیایه رجوع ایدوب
اعدادن انتقام الورلر وجه ارضی عدلله طولدورورلر دیو اعتقاد
ایدرلر بو ایسه نصه مخالفدر نتکم سورهٔ یسن‌ده کلور
(الم یرواکم اهلکنا قبلهم من القرون انهم الیهم لا یرجعون)
وابن عباس رضی الله عنهمایه قول مذکور عرض اولندقده
بئس القوم نحن اذا نکحنا نسائه وقسمنا میراثه دیدی یعنی علی دنیایه
رجوع ایدیجی اولوردی حیك ایسه خاتونلری نکاح ومیراثی
قسمت اولنماز نتکم فقهده کلورکه بر خاتونه زوجی وفات اتدی
دیو خبر ویرسه‌لر اولدخی بعد العدة اخره تزویج ایدوب اندن
اولاددخی کتورسه صکره زوج اولی قدوم اتسه اول خاتون ینه
زوج اولك منکوحه سیدرکه نکاح سابق اوزره باقیدر پس نکاح
ثانی فاسد اولمش اولور ونکاح فاسده عدت لازم اولمغله بعد العده
ینه زوج اوله عقد اولنور وقدریه خیر وشر الله تعالینك تقدیریله
اولدغن نفی ایدرلر وهر عبد کندی فعلنی خالقدر وامام مطرزی
بونك خلافنه ذاهب اولوب قدریه هر نسنه الله تعالینك
تقدیریله اولدوغن اثبات ایدوب قبایحی حقه نسبت ایدنلردر
دیمشدر وجبریه فعل عبدی الله تعالی‌یه نسبت ایدوب عبد
ایچون قدرت یوقدر فاعل ومحرك الله دردیمشلردر واهل سنت

قنده جبر اختیاری منافی دکلدر نتکم بر استاد کاغد اوزرینه
بر نسنه رسم ایدوب نقش ایچون شاکردی النه ویرسه اول شاکرد
اختیارنده مجبوردر وبوندن غیری دخی کلام دقیق واردرکه
سر قدره متعلق اولمغله ایراد وافشاسی حرامدر * ومعطله کسر طاء
مشدده ایله ذات حق صفاتدن خالیدر دیرلر واهل سنت دیمشلردرکه
صفات الهیه‌یی نفی ایتمك تعطیل واثبات مکان واعضا ایتمك تشبیه
واثبات کمال ایدوب غیری‌یی نفی ایتمك عدلدر ونفی صفاتده فلاسفه
ومعتزله وصوفیه‌نك قوللری واردرکه بو محل ایرادی صددندن
خارجدر وبر معطله دخی واردرکه نفی اله ایدوب صانع عالم یوقدر دیرلر
فاما بعض کبار بیورمشلردرکه مطلقا تعطیل اعتقاد ایدرکمسه
عالمده متصور دکلدر بلکه تعطیل اثبات اله ایده‌نك اعتقاد ایتدوکی
صفتی تعطیلدر پس جائزدرکه مثبتك اعتقاد ایتدوکی صورتدن
غیری وجهله اعتقادی اوله ولکن سؤال وارد اولورکه حکماء
اقدمیندن بر طائفه واردرکه صانع عالمی انکار ایلیوب زندیق
اولمشلردرکه انلره دهریه دیرلر وقرآنده کلور (ومایهلکنا الا الدهر)
جواب بودرکه دهره اسناد حوادث ایتمکدن بالکلیه تعطیل صانع
لازم کلمز مع هذا دهره اسناد حوادث ایتدکلری اعتقاد تعطیل ایله
بیله اولسه دهر اسماء اللهدن اولمغله اول اسناد حق تعالی‌یه اسنادی
متضمن اولوب بالاعتبار تعطیلدن خالی اولور * ومرجئه انلردرکه ایمان
وار ایکن کناهك ضرری اولماز دیرلر واهل تصوف دخی اون ایکی
فرقه اولوب بر فرقه‌سی سنیه وباقیسی بدعیه‌در سنیه اولان اعمال
وعقاید جهتندن متفق علیه وممدوح اولنلردر * وبدعیه انلرك
خلافیدرکه حلولیه وحلیه واولیائیه وشمراخیه
وحبیه وحوریه واباحیه ومتکاسله ومتجاهله وواقفیه
والهامیه‌در * حلولیه انلردرکه وجه جمیلده صفت حق اولمغله
کوزلره نظر ایتمك جائزدر دیرلر زن اولسون وجوان اولسون
وحلیه انلردرکه رقص وضرب ید حلالدر وبعض حالات

واردر كه انده شرع اعتبار اولنمز دیرلر * واولیائیه انلردر كه مرتبهٔ ولایته قدم بصان كمسنه‌دن تكلیف شرع ساقط اولور دیرلر وشمراخیه مناهی وملاهی حلالدر دیرلر * وحبیه درجهٔ محبتده احكام شرعیه ساقط اولور دیرلر انكچون ارالرنده ستر عورت ایتمزلر * وحوریه غلبهٔ حالده وطی حور دعواسن ایدرلر انك ایچون افاقت بولدقلرنده اغتسال ایدرلر * واباحیه امر ونهی ترك ایدوب حرامه حلالدر دیرلر * ومتكاسله كسب رزق ایتمكدن قعود ایدوب ابواب ناسدن سؤال ایدرلر * ومتجاهله ظاهرده لباس عشاق كیوب باطنلری حلیهٔ تقوی واخلاقدن عاری اولنلردر * و وافقیه انلردر كه معرفة الله طلبنده اولمازلر حتی انجق حق بیلور دیرلر * والهامیه انلردر كه قرآن حجابدر وقرآن طریقت اشعاردر دیو قرآنی قیوب انكا بدل اشعار وغزل تعلم ایدرلر * و بونلرانسه كوره اولان فرق مختلفه‌در كه عقیده‌لرنده زیغ وضلال واردر وديمشلردر كه جن دخی انس كبیدر یعنی انلرده دخی مسلم ویهود ونصاری وعبدهٔ اوثان ومجوسی ورافضی وسائر مبتدعه وفرق ضاله واردر بلكه انلر مارج ناردن مخلوق اولمغله وجودلرنده خفت وهوی غالبدر انكچون انسك كمالی مرتبه‌سنه بالغ اولمازلر بوسببدن جنته دخول ایتمیوب اعرافده قالورلر زیرا اهل برزخدر اعراف كبی انس ایسه ذوالجناحین دركه جمال وجلالی جامعدر بویله ایكن انلرك دخی اكثری غواشیٔ بشریه وطبیعیه ایله ملتبس اولدقلری جهتدن برزخده قالمشلر ومعرفة الله ده قصورلری اولدوغی یوزدن اعتقادلرنده زیغ وضلال اهلی اولمشلردر ودنیا آخرنه‌دك اهواء ناس افزون اولوب درلو بدعت شعبه‌لری بتمش ودعاویٔ خواص وعوام نه درجه‌لره یتمشدر پس طریق سداد استین هدایه تابع اولوب كتاب وسنتی الدن قومز وباطنی عقائد فاسده ایله افساد ایتمز وباب حقی قیوب اهل بطلانه اویوب كتمز زیرا زمانك زیاده اختلالی وخواص

هیئنده • اولنلرك كمال اوزره سوء حاللری واردر پس زنهار فطرت اصلیه سدینك قپاغنی بوزمه والا بردخی اولكی صورت وصفتی بولماز ودیمشلردر كه عالمك علمی ومعتقدك اعتقادی بابا كبی وحضوری ویا استحضاری انا كبیدر وبوابوت وامومت اراسنده ارواح اعمال حاصل اولور اكر علم ویا اعتقاد اولمسه عمل بلا روح قالوب مقام علوی‌یه حركت ایده‌مز والحاصل صور اعمال اعراض مقوله‌سیدر كه انك جواهری مقاصد عمال وعلوم واعتقادات ومتعلقات همم در بونلر اولمسه صور اعمال بنفسها قائم اولماز بلا روح جسد قائم اولمدیغی كبی بوجهتدن حدیثده كلور كه * یوجر ابن آدم فی نفقته كلها الا شیئا وضعه فی الماء والطین * یعنی بر كمسه بر بنایی تنزه وتفاخر وانفساح واستراحت ایچون ویا بر مسجد ومدرسه وقنطره وامثالنی ریا وسمعه طریقیله بنا ایلسه انك بناسی بو عالم دنیایی تجاوز ایتمز واخرتده انك اصلا ثمره‌سی اولماز زیرا اعراض زائله‌در واكر بو دنیانك اعراضندن كچوب مطمح نظری بونك وراسنده بر امر محقق ایسه كه رضای حق وتقرب رب مطلقدر اول بنا انك نیت واعتقادینه كوره روح بولور ومقامی اعلای علیین اولور وانكله اخرتده فائده‌لنور وسائر اعمال دخی عموما بویله‌در ومؤمنه كركدر كه مالنی وعمرنی یوق یره اسراف ایدوب خسارت اخرت چكمیه اهل كسب یوزنده واهل علم واصحاب وعظ وخطابت وامثالی اولنلر تدریس وتعلیمده زحمتلر چكرلر اقل قلیل واردر كه علملرندن منتفع اولور زیرا باطنی حقدن خالیدر ومعرفتك درجات متفاوته‌سی واردر كه بری برندن اعلادر وابتداسی حق تعالی‌یی من حیث المعتقد اصنام وامثالندن تمییزدر كه نتكم (قل یا ایها الكافرون الی اخر السوره) اول معنایی تبیین وحقی ماسوادن تعیین ایدر واصنامده جمله هوایه متعلق اولان نسنه‌لر داخلدر نته كیم قرآنده كلور (افرأیت من اتخذ الهه هواه) وفقهده بر مسئله كلور كه

برکسه برجاریه اشترا ویاخود برخاتون نکاح ایدوب صفت اسلام
ندر دیدکده بیلمسه مسلمه اولماز * ولکن بیلمه مکدن مراد معتاد
اوزره جواب ویرمکدن عاجزه اولدوغی دکلدر بلکه اعتقادنده
خلل اولمقدر * ارسال رسل وانزال کتب وامور مبدأ ومعادده
شك ویا انکار کبی والا یالکز لا اعرف دیمك توحید واقرار
واعتقادی مانع دکلدر زیرا جائزدرکه اصطلاح وعبارت ایله وصفدن
عجزنی بیان اوله * وکفر صفت باطنه درکه دین محمددن اولدوغی
ضروری اولان نسنه یی انکاردر * بویله یرلرده احوط اولان
عبادتده قصوری اولنلره تلقین ایدوب سویلمك وسویلتمکدرکه
الدین النصیحة) وارد اولمشدر انکچون قلبنده غل وغشی اولنلر
بعض امیلری قاضی حضورنده سؤالده تشدید واداده تعمیق ایله
ابطال حقه باعث اولدقلرندن ماعدا اهل دینك دینی جرح
واهل سنتی تضلیل ایتمش اولورلر سؤال وجواب ایسه هرکسك
مقامنه کوره اولور (لا یکلف الله نفسا الا وسعها) برکسه نك
یاننده خبر واحد صحیح اولسه اکر آنك حکمی افعال دنیایه متعلق
ایسه انکله حکم وعمل ایلیه واکر آخرته دائر نسنه ایسه آنی
علی التعیین عقیده سنده طوتمیه بلکه دیه که اکر رسولدن بزه
واصل اولدیغی کبی فی نفس الامر ثابت ایسه آنی وجمله
رسول اللهدن وحق تعالیدن وارد وثابت اولان احکام واخباری
کرك بالفعل معلومم اولسون وکرك اولمسون مأمور اولدوغم اوزره
قبول واعتقاد وعمل ایتدم زیرا برنسنه مقطوع به اولمدقچه
عقائدده طوتلمز بلکه اکر نقلدن ایسه تواتر ایله ثابت اوله واکر
عقلدن ایسه اوراده دلیل عقلی بولنه مادامکه اول دلیل عقلی یی
نص متواتر قدح ایتمیه بوایکیسنك بیننی جمع ایتمك ممکن دخی اولمیه
والا دلیلی ترك ایدوب نصی اعتقاد ایتمك کرکدر ودیمشلردرکه
برکسه کلمهٔ کفری تلفظ ایلسه واعتقادی دخی آنك اوزرینه
اولسه کفری متفق علیه در واکر اعتقادی اولمیوب ولکن

اختیاری ایله سویلدیسه جهل عذر اولمیوب عند عامة العلما
کافر اولور وبعضیلر جهل عذردر دیو عدم کفرینه فتوا ویردیلر
والا جمله جهال اکفار اولنمق لازم کلوب زیرا انلر الفاظ کفر
ندر بیلمزلر بیلسهلر سویلمزلر ایدی فاما حق بودرکه اکر دین
محمددن اولدوغی بالضروره معلوم اولان نسنهلردن ایسه اوراده
جهل عذر اولماز وجهاله لازمدرکه بو مقوله ضروری اولان
علم حالی تعلم ایدهلر واعتقادلرینی تصحیح وکلمهلرینی تسدید ایلیهلر
واعتقاداتده تفاوت اولمغله یوم قیامتده الله تعالی صور مختلفهده
تجلی ایتسه کرکدر شویله که هر طائفه کندی معتقدلری اولان
صورتی قبول وماعداسنی انکار ایلیهلر انسان کاملدن غیری
زیرا انسان کامل وجه کلی واسم جامع اهلیدر پس بودنیاده
اکا نسبتله تجلیده تخصیص اولمدیغی کبی آخرتده دخی اولماز
وبعض کلمات کبارده کلور (عقد الخلائق فی الاله عقائد
وانا اعتقدت جمیع ما اعتقدوا) بونك معناسی بودرکه
جمیع معتقداته اعتقاد ایتمك جزئیات مقیدهسی جهتندن
دکلدر زیرا کفر محضدر بلکه کلیات مطلقهسی یوزندندرکه
ایمان صرفدر وقرآنده کلورکه (وقضی ربك الا تعبدوا الا ایاه
وینه کلورکه (ومن یکفر بالطاغوت ویؤمن بالله فقد استمسك
بالعروة الوثقی) بونده طاغوتدن مراد جمیع ماسوادر تقدیم
اولندیغی تخلیه بابندن اولمغلهدر زیرا ماسوادن بوشالمدقجه
نور ایمان وعیان وسر وحدت ایله طولمق یوقدر وماسوادن مراد
تعینات خارجیهٔ جزئیهدر ووحدت اول تعیناتك حاوی اولدیغی
وحداتك جمعیدرکه حقیقت ایمان واعتقاد آنکله قائمدر
وقیامتده اولان اختلاف تجلی یوم میثاقده اولان اختلاف تجلیدندر
زیرا ایکیسیده حضرت التمثیلده در اکر اولا وآخرا بر صفت ایله
تجلی واقع اولایدی کمسه انکار ایتمزایدی وبعضیلر دیدیلرکه
یوم میثاقده اولان تجلی صورت واحده اوزرینه ایدی مختلف

دكل ايدى زيرا تمثل ايدن ارواح ايمان وكفر موطنده دكل بلكه فطرت اصليه وقابليهٔ اولى اوزرينه ايدى پس يكپاره قابليته يكپاره تجلى واقع اولدى اما يوم موقف يوم ميثاق كبى دكلدر بلكه دنياده اولان تجليات مختلفه اختلاف اعتقاداتى اقتضا ايتمكله تجلىٔ آخرت دخى اكا بناء اويله اولور حتى مقام كثيبك تجلى سى دخى موقفك تجلى سى كبى مختلفدركه اختلاف اعتقاداته تابعدر وكثيبدن عودتده اهل قصور وملك اراسنده اولان رؤيت دخى بشقه كونه دركه مقام كثيبده اولانه مغايردر وبونك اصلى بودركه الله تعالى ايچون من حيث نفسه احدية العين ومن حيث صفاته كثرت تجليات واردركه هر برى آخره مخالفدر والا تكرار لازم كلور الله تعالى ايسه واسعدر پس مظاهر اسمائك حالنه كوره تجلى ايدر الحاصل اكر يوم ميثاقده احديت فطرته نظر اولنورسه تجلىٔ الهى صورت واحده اوزرينه اولمق كورينور واكر عالم اجسامده اولان تفاوت حال واختلاف عقائده باقيلورسه تجلى صور كثيره ده اولمق كوسترر زيرا ابدا ذلك آينه سيدر اكرچه بالقوه وبالفعل اراسنده تفاوت واردر انكچون قبل البلوغ وفات ايدن صبيان حقنده ايكى روايت واردر برى فطرتلرى خالى وبرى دخى بعد البلوغ اولان كفر وايمانلرى اعتبار يدر آنى ايسه انجق الله تعالى بيلور فاعلم ذلك وتجلىٔ مذكور نور شمسه بكزركه كرچه نورى صفت واحده اوزرينه در ولكن زجاج متلون اوزرينه عكس ايتسه اوزجاجك حمرت وصفرت وزرقتدن لونى نه ايسه اول لون ايله متلون اولور پس زجاج قلوب والوان اعتقاداتدر وتجلىٔ الهى متغير اولماز نور شمس كبى ولكن محلك تغيرندن متغير كورينور وجنيد بغدادى يه قدس سره معرفت وعارفدن سؤال اولندقده لون الماء لون انائه ديو جواب ويردى يعنى عارف اولدركه اخلاق الهيه ايله بر وجهله متحقق اولا كه كويا حق اوله مع هذا حق حق وعبد عبددر فاعرف جدا

وبر

وبركسه نك نبوته اعتقادى اولسه ولكن ظواهر اخبارى معانىٔ نفسيه يه حمل ايلسه اول كمسه جاهل وبلكه كافردر وبركسه ظاهر وباطن وحس معنايى جمع ايليوب ايكى طرفه دخى قائل ومجموعيله عامل اولسه اول كمسه عالم ومؤمن كاملدر زيرا روح وجسددن هر برينك حكمنى ويرمش (وان للقرآن ظهرا وبطنا) سرينه ايرمش اولور انكچون شجرهٔ لوز اهل معرفته اشارتدر زيرا لوزك لبى معرفت ودهنى حقيقتدر چونكه ميوه لب ودهندن خالى دكلدر وانسانكه شجرهٔ كائناتك ميوه سيدر اكا دخى لازمدركه بالفعل شريعت وحقيقتك مجموعيله قائم اوله يالكز جانب شريعتى طوتوب منكر ويالكز طرف حقيقتى طوتوب اشق اولميه بلكه جناحين ايله پرواز ايليوب ايكى درلو جنته داخل ومنزل نعيم ومقام قربه واصل اوله وشريعتده حدود الله كه افعال مكلفينده اولان احكامدركه وجوب وحظر وكراهت وندب واباحتدر بركمسه كه يا حركت ويا سكون ايله متصرفدر بو بش حكمدن خالى دكلدر اكر فعلى واجب اولانى ترك ويا تركى لازم كلنى اشلرسه الله تعالى نك تعيين ايلدوكى حدى تجاوز ايدوب عاصى اولور واكر قلب احكام ايدوب فعلى ويا تركى واجب دكلدر ديو اعتقاد ايدرسه كافر اولور زيرا هرنه مقوله امر كه رسول اكرم الندن ويا وارث رسول يوزندن وارد اولور بلا ميزان آنى قبول واعتقاد ومقتضاسيله عمل لازم كلور وهرنه كه عالم معناده يد اللهدن كلور ميزان شرع ايله اخذ ايتملودر زيرا رسول امته مكرله مبعوث اولماز بلكه امته منزل اولان معنايى تبيين ايچون كلور الله تعالىدن اخذ اولنان ايسه بويله دكلدر زيرا الله تعالى نك عباده مكرى چوقدر وبو مكردن خلاص اولمق استين طرف رسولدن كلان ميزان شرعى دائما النده طوتملودر اكر وارد باطن اكا موافق كلورسه اخذ ايده والا ترك ايده انكچون جنيد بغدادى بيورر علمنا هذا مقيد بالكتاب والسنة يعنى كتاب وسنت ميزان شرعك ايكى كفه سيدر وسر مذكور اوزرينه در

شول حديث شريف كه كلور * من رأنى فى المنام فقد رأى الحق
فان الشيطان لا يتمثل بى * يعنى بركسه رسول اكرم صلى الله
عليه وسلمى منامده حليهٔ اصليه‌لرى اوزره كورسه رؤياسى حقدر
زيرا رسول و وارث رسول اسم هادى‌يه مظهر اولمغله شيطان انلرك
صورتلرى اوزرينه كورنمز والا خلط وتلبيس لازم كلور
واكر حق تعالى يى كورسه جائزدركه شيطانى كورمش اوله
وحقدر ديو اعتقاد ايتدوكى باطل چقه زيرا حق تعالى ايچون اصلنده
صورت يوقدر ومضل وهادى انك اسماسندندر پس احتمالدركه
كورنن صورت اكا مكر الهى اوله زيرا شيطان بين السماء والارض
كرسى قيوب اوزرينه اوتوروب وكندويى تكرى اولمق اوزره
كوسترر واهل خواب واصحاب كشف خيالينك اكثرى ممكور
اولورلر نيجه مصر اولوب اول اعتقاد اوزرينه قالورلر وكمى
اهل علم صحيحه وكمى اهل كشف صريحه مقارنتله رجوع
واستغفار و بلكه اول اعتقاددن برى اولان صلاتنى اعاده وسائر
اعمالنى تكرار ايلر والله تعالى هو الحفيظ وحق تعالى مباحى عوام
ناسه مشقت تكليفدن تنفيس وخواصه ابتلا ومحنت قلمشدر تاكه
عبوديته ملازم اولوب سيدلرينك اوامرى تحتنده محصور
اولورلرمى يوخسه حقه مخصوص اولان رتبهٔ اطلاقه ... تمه ايدوب
تحجيرى دفع ايدرلرمى ظاهر اوله پس خواص اولو العزمدن اولمغله
انلره ترك مباح اقوى اولدى وقرآنده كلوركه (هو الذى خلق لكم
مافى الارض جميعا) بو آيتده لام اندفاع ايچوندر ديو اكثر علما
اباحت اشيايه ذاهب اولوب ضال ومضل اولمشلردر زيرا اشياء
نافعه‌ده اصل اولان اباحتدر مطلقا اشياده دكل حتى كبار محققين
خواص رديه‌يى مشتمل اولان حلالى بله ترك ايتمشلردر فكيف كه
خواص مضره‌سى اولان مشتبهات مع هذا بو راده لام بله انتفاع
ايچون اولميوب بلكه اجليه اولمق دخى محتملدر پس معنى لاجل
امتحانكم ديمك اولور وبر نسنه‌ده كه امتحان الهى اوله

عارف بالله يانندە اكا تعرض ايتمك ويا خود حلنى اعتقاد ايلمك
ويا اباحتنه ذاهب اولمق حرامدر انكيچون عرفا حرام ومشتبهات
ومباحات دكل بلكه كونينى بيله ترك ايدوب ماسوادن حر اولديلر
اكرچه دشمنلرى چوقدر زيرا فقها ومحدثون وسائر علمانك
اكثرى عقايد ونقولده طريق مخصوصه سالك واكثر اموردە
رخصته ذاهب اولدقلرندن خلافلرنده بولنان ارباب عزائمى رد وانكار
ايلديلر وهر كسك اعتقاد وعملنه كوره برملك وبرشيطان واردر
اكر استقامت وعزيمت يولنه كيدرسه تأييد وتثبيت ملكدندر
نتكم قرآنده كلور (فثبتوا الذين آمنوا) واكر اعوجاج ورخصته
سالك اولورسه تزيين وتلقين شيطاندندر نتكم تنزيلده كلور
(الشيطان سول لهم واملى لهم) وملك طريق حلاله
دعوت ايدر ولكن مباحه دعوت ايتمز شيطان ايسه حرامه
دعوت ايتدوكى كبى مباحه دخى دعوت ايدر زيرا مباح يوزندن
مكر ايدوب رعونت طبع قوت بولدقده محرماته دوشورمكدر
وحقيقتده ملك وشيطان سنك غرسكدر انكيچون حديثده
كلوركه * ان الله يخلق من الاعمال ملائكة يستغفرون للعامل
الى قيام الساعة * وقرآنده كلور (فينبئكم بما كنتم تعملون)
يعنى عمللريكزك صور حسنه وقبيحه‌سن اظهار ايدر ومعتقدات
اهل سنتدن برى دخى نصب امامك دليل سمعى ايله واجب
ويا فرض كفايه اولدوغيدر وقال الله تعالى (واولى الامر منكم)
وقال عليه السلام * من مات ولم يعرف امام زمانه مات ميتة
جاهلية * سبب وجوب بودركه الله تعالى اقامت دين ايله
امر ايتدى اقامت دين ايسه امن وامان ايله اولور يعنى خلق كندى
نفسلرى ومالارى واهللرى اوزرينه بربرلرينك تعديسندن
امين اولەلر بو معنى ايسه سطوتندن خوف ورحمتندن رجا اولنور
بركسەنك وجودينه موقوفدركه خلق امورده اكا مراجعت
ايدەلر تاكه خوفدن قلبلرى فارغ اولیجق مأمور اولدقلرى

اقامت دین دخی میسر اوله وواجبه انکله توسل اولنان
نسنه دخی واجبدر انکچون اتخاذ امام دخی واجبدر وکذلك
اطاعتی دخی واجبدر الله تعالی انی کندی منزله‌سنه تنزیل
ایلمشدر اکا بناء اطاعت ایدن نجات بولور وعاصی اولان
هلاك اولور وبرعصرده ایکی خلیفه اولماز زیرا وحدت وجوده
ناظردر قطب الاقطابك وحدتی کبی وسلطان امور دینیه دن
برنسنه‌یی تغییرایتسه اولوقتك علماسنه لازمدرکه آنی انکار ایده‌لر
ولکن رفقله طوته‌لر رفقك سببی نفوس ابیه‌لریدر وانکارك باعثی
احترام الوهیت ومحافظهٔ شرع وتقویم امور عالمدر زیرا ظلم
نفس وظلم عبادله نظام دنیا مختل ومشوش اولور بوجهان یالکز
سطلنتك صورتیله ومرتبه سیله نظام بولماز بلکه صاحبنك
عدلی ایله قوام بولور وحدیثده کلور * بالعدل قامت السموات
والارض * وعدل ایله مشهور اولان انوشروان کرچه شرع
منزل اوزرینه دکل ایدی فاما عدلی سببیله وراء حجابدن نائب
حق ایدی وکسرئ مذکوره عادل دیمك صفت عدلك منقبتنی
بیاندر نتکم مشرکلری زکوة ویرمزلر دیو وصف ایتمك ترك
زکوة صفت اهل شرك اولدیغك اعلا نله مانع زکوة اولنلرك
حاللرین تقبیحدر اکرچه عند الحنفیه کفار فروعله مخاطب
دکللردر وانوشروان صفت عدلله نائب حق اولیجق ملوك عادله
حقك ورسولك نوابی اولدقلری بالطریق الاولادر واکر ظالم
اولورلرایسه اخوان الشیاطین اولورلر وبرکسه صفت عدلله
موصوف ومعنای انصاف ایله قائم اولسه خلق آنی نصب
ایتسه‌لرده ایتمسه‌لرده ینه حکما ملك وخلیفه در نتکم ظالم اولان
منصوب ایسه ده معزول حکمنده در وپادشاه عادل اولورایسه
فائده سی دنیا وآخرتده هم سکا وهم اکادر واکر ظالم اولورایسه
دنیاده فائده اکا آخرتده سکادر زیرا سن صبرایله مأجور
اولورسن واول متاع قلیل دنیا ایله متمتع اولوب ظلمی سببیله آخرتده

مؤاخذه اولنور وپادشاهه معصیتك غیریده اطاعت لازمدر
والا مطیع اولمیان مبتدع اولور حتی برکسه‌یی سلطان دعوت
ایدوب اجابت ایتمسه اهل بدعت اولور زیراحکم مبایعه متابعتدر
واکر بلادعوت وارسه جاهلدر شول جهتدنکه علما امناء حقدر
اکر سلطان ایله مخالطه ایترلر ایسه یعنی کرکدرکه مخالطه علما
طرفندن اولمیه بلکه ملوك جانبندن اوله زیرا فرائضك غیریده
حرکت فرائضده‌کی کبی اضطراری اولورایسه مقبولدر اختیاری
اولورایسه هوا ئله مخلوط اولمقدن خوف اولنور وسلطانك
غیابنده دعا لازمدر کرك سکا صله‌سی اولسون وکرك اولمسون زیرا
مملکتنده آسوده اولدوغك نعمت کافیدر وبعض کبار بیورمشلردرکه
اکر حق تعالی بکا بردعوت مستجابه ویرسه سلطانه صرف
ایدردم زیرا سلطان قلب عالمدر وقلب صلاحپذیر اولیجق
سائر اعضا دخی اولور وسلطان باعث حیات عالم وسبب نظام
امور بنی آدم اولدیغندن ادنی عمل واقل حال ایله سائرلردن
مقبول اولور وجمیع اسما اسم اعظمه مرتبط اولدیغی کبی
جمیع عباد دخی سلطان اعظمه متصلدرکه خارج اولان ضال
ومبتدعدر ودیمشلردرکه * ارباب الدول ملهمون * زیرا ملوك
وامرا وعلما اسماء کلیه مظاهریدر وسمواتده بونلرایچون افاضل
ملائکه تعیین اولنمشدرکه دائما الهام حق ایدرلر حجابی لطیف
اولنلره تأثیر ایدوب عمل ایدرلر ومقبول الهی اولورلر وحجابی
کثیف اولنلر حقدن منحرف قالورلر واکر ظاهر شرعه تابع
اولمازلرایسه مردود حق اولورلر ووجود انسانده روح امری
سلطان وعقل قدسی وزیر وقرای روحانیه وجسمانیه جنود
روحدر واصلنده اهل خلافت تنزل روح اولان قلبدرکه
مظهر سر اکبردر وآنی اسم جامع نصب ایدوب جمیع کائنات
آنك مبایعه سنه کلورلر وخلافتنی تبریك ایدرلر وقطب وجود
وسائر ورثهٔ اقطاب آنك سریله قائمدر وخلیفهٔ زمانکه مرشد

كاملدر آنك تحت مبايعه سنده اولميان في الحقيقه جاهليت اوزره در زيرا اسماء الهيه بري برينه مسخر اولديغي كبي مظاهر دخي بويله در وانبيا واوليا متابعت ايله مأمورلر در وبلا مرشد راه خدا بولنوب منزل مقصوده ايرلمك كوچدر وقرأنده كلور كه (فبهداهم اقتده) وهدا ايكي درلودر هداي شريعتدركه اكا علماء ظاهر متعين در وهداي حقيقتدركه اكا علماء حقيقت متكفلدر وبو آنه كلنجه سلسلهٔ جسماني وروحاني مستمر ومتصلدر ودولت عثمانيه مهدي يه ودولت خلافت حضرت عيسى يه منتهي در وبو خلافت ودولتدن صكره سنت والجماعت وبدعت وضلالت اسمي ومدلولي مرتفع اولوب صورت عالمه معناي جلال كلي مستولي اولوب نه قيامتلر قوپسه كركدر (والله العليم الحكيم) وفروغده كلوركه سلطانه ويا قاضي يه لايق دكلدركه تسعير ايليه لر يعني بازارده صاتيلان قوت ونفقه اوزرينه ثمن تقديرا يليوب شو بها يه بيع ايديكز زياده يه بيع ايتمكز ديه زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلم زمانلرنده مدينهٔ منوره ده قحط وغلا واقع اولوب يارسول الله اهل سوقه نرخ ويرسه كوز مناسب ايدي ديدكلرنده رسول الله بيورديلركه المسعر هو الله * يعني نرخ ويرن الله در يعني خصب ورخا وقحط وغلادن هر بري الله تعالى نك الندهدر پس هر نه وجهله تقدير ايتديسه آنك نرخي رواجنه كوره در نتكم ديرلركه رزق كنديني اوجوزايدر وبهالي ايدر يعني نرخ ويرمكه حاجت يوقدر مكركه اهل سوق تعديء فاحش ايدوب مثلا اللي اقچه يه الدقلري بغدايي وياغيري يي يوز اقچه يه صاتارلر بو صورتده بعض علما قولي اوزرينه ضرر ناسي دفع ايچون بها تقدير وتعيين ايتمك جائزدر بودخي اهل رأيك مشورتيله اوللودر تاكه حدندن زياده نقصانه ويرمكله ظلم لازم كلميه بناء على هذا بركسه ضرب سلطان وقاضيدن خوفا تعيين اولنان نرخ اوزره

بيع

بيع ايتسه ولكن اول بهايه صاتمغه كنديك رضاسي اولمسه مشتري يه لازمدركه بر نسنه اشترا ايتدوكي وقتده بايعي ارضا وتطييب خاطر ايليه تاكه اكل ايتدوكي حلال اوله زيرا حديثده كلوركه * لا يحل مال امرئ مسلم الا بطيب نفس منه * وبو مسئله امور اعتقاديه دن اولمغله نصب سلطان ذيلنده درج اولندي زيرا فرق اهل بدعتدن طائفهٔ معتزله تسعير افعال عباددن دخي اولور ديديلر فاما اهل زمانه زياده بي انصاف اولمغله سعرك لزومي واضحدر (* الباب الثاني في العقل *) عقل دماغ انسانده برقوتدركه آنكله ادراك حاصل اولور وجه تسميه انسان كاملي منكر وقبيح اولان نسنه لردن عقل وحبس ايتدوكيدر وعقل نفس ناطقه دن غيريدر زيرا نفس ناطقه تدبير وتصرف طريقيله اجسامه تعلق ايتمشدر عقلك ايسه كرچه تعلقي واردر ولكن تدبير طريقيله دكلدر بلكه قلبه تابع برقوتدر زيرا قلب ملائكه وانبيا وكمل اوليا نكدر انكيچون قلب صاحبي خطا ايتمز وصاحب القلب اودركه جميع اسماء الهيه نك احديتي اولان اسم اعظمه عارف اوله عقل ايسه ذكر اولنان طوائف جليله نك غيري ايچوندر انكيچون عقلك صاحبنك خطا ايتمك شانندندر زيرا محفوظ دكلدر بناء على هذا عقلك قلبه متابعتي عنايت وتوفيقدن وقلبك عقله اقتداسي خذلان وحرماندندر شوقدر واردركه عقول تفاوت اوزرينه دركه اوچ قسمدر برقسمي عقل اولدركه انبيا وكمل اوليانك عقولي بو عقلده داخلدر وبرقسمي عقل اوسطدركه عقول افلاكدر يعني افلاكده ساكن ومتحيز اولنلرك عقوليدر محركات افلاك اولسون وغيريلر اولسون وبرقسمي عقل آخردركه عقول جزئيه در واكثر ناسك عقلي بونده داخلدر آنكيچون عقل جزئي وعقل معاش ديرلر عقل كلي وعقل معاد ديمزلر زيرا عقل معاد نفوس كملك عقليدركه عقل قدسيدر شول جهتدنكه معاد يالكز آخرت دكلدر بلكه مبدأ اولان

معاده دخی شاملدر آنکچون قدسی دنلدیکه قدس شوائب تعینات وامثالندن تقدس وتطهردر دیمشلردرکه حق تعالی حضرت آدمه نفخ روح ایتدکدن صکره جبرائیلی اکا اوچ تحفه ایله ارسال ایتدیکه عقل وحیا وعلمدر وبواوچ نسنه اداسنده مخیر ایلدی تاکه برین اختیار ایلیه آدم دخی عقلی اختیار ایتدکده جبرائیل علم وحیایه سز ایکیکز مقاملریکزه کیدیکوز دیو اشارت قلدقده علم وحیا عقلدن مفارقت ایتمیوب وزارت مرتبه سیله عقله تابع اولدیلر عقل دماغده وعلم قلبده وحیا کوزده قرار ایلدی پس عقل انسانی یه دماغ روح القدسه سدرة المنتهی وجنة النعیم کبیدر وبرکسه رؤیاسنده جبرائیلی کوزمك کندی عقلی صورتنی کورمکدر زیرا هرنقدر تمثلات وارایسه صفت غالبهٔ انسانیه صوری اولدیغی عند المحققین بی ریبدر اکرچه حقایقه اطلاعی دخی مانع دکلدر متروحن اولنلرك تمثلاتی کبی که خضر وملك الموت وسائرلر بونده داخلدر انکچون برکسه واقعه سنده حلیهٔ اصلیه سی اوزرینه رسول الله صلی الله علیه وسلمی کورسه حقا کورمش اولور مع هذا کوردیکی اول نورك ظلیدر ولکن ظلك مظلواندن مفارقتی اولمدیغندن احدهمایی رؤیت آخری رؤیت حکمنده در بومقام دقائق تصوفدن اولمغله ادراکی عقل کامل ویاکشف شامله محتاجدر وبرعقل دخی واردرکه اکا قلم اعلی دخی دیرلر رسول اللهك روح مطهرلریدر خلق اولندقده قلم اولدیغی یوزدن اکا اوچ یوز التمش دندان ویرلدی وعقل اولدیغی جهتدن اوچیوز التمش تجلی ویاخود دقیقه احسان اولندیکه هردندان ویاهر دقیقه علوم اجمالیه دن اوچیوز التمش درلو علم دریاسندن اغتراف ایلدی وبوعلومك جمله سنی علی وجه الاجمال لوح محفوظ اوزرینه تحریر ایلدی وقیامته دکین بین الخلق متداول ومتعارف اولان علوم کونیه بوعلومدرکه

اوچیوز

اوچیوز التمش کره اوچیوز التمش علمدر وبوعلومك تفصیلنی الله تعالی بیلور وکمل اولیایه دخی استعدادلری قدر تعریف اولنمشدر وبوعلومك اکمل مظاهری صحابی یه کوره حضرت علی درکه سر الانبیا والمرسلیندر وسائرلره نسبت ایله شیخ محی الدین العربی در ختم الاولیادر وعقلا انلردرکه ریاضات ومجاهدات وخلوات وسائر سیر مرضیه ایله کندی نفسلرینه مشغول اوله لر وواردات الهیه یه منتها بولنوب علوم جلیلهٔ مذکوره دن حظ اوفی آلالرکه علوم نبویه در انکچون * علمت علم الاولین والاخرین * دیو بیوردی واثرده کلورکه * اکثر اهل الجنة البله والعقلاء فی علیین * یعنی عقلا اهل جنت مقابله سنده مذکور اولدوغندن مفهوم اولدیکه علیین دن مراد مقام جنانیه نك ماوراسنده طبقات قربت ووصلتدرکه عقل کل اهلنه مخصوصدر وشول کسه لرکه اصحاب لقلقه وکلام جدلدر انلر مستهزی بالدین درکه قلبلری اوزرینه حب دنیا وطلب جاه وریاست مستولی اولوب طریق عقل قدسی وجادهٔ علم الهی دن خارج اولمشلردر وانلر علمی نیجه ذلیل ایتدیلر ایسه حق تعالی انلری ذلیل ایتمشدر بوجهتدن انلرك عند العقلا والعلما اصلا مقدارلری یوقدر وبونلرك عندنده وزنی اولمینلرك حق عندنده دخی وزنی یوقدر زیرا بونلر مظاهر حقدر وقبول ورد بونلره مفوضدر انکچون ابو یزید بسطامی اتباعندن بری ترك ادب ایتدکده * دعوا هذا الساقط عن نظر الله * دیدی مقصود کندی نظری ایدیکه نظر حقدن عبارتدر وقرآنده کلورکه بومعنایی مشعر آیت واردر (من یطع الرسول فقد اطاع الله) و(ان الذین یبایعونك انما یبایعون الله) و(ومارمیت اذ رمیت ولکن الله رمی) کبی واهل جدل ورسومدن برطائفه دخی فراعنهٔ اولیا ورجالهٔ عباد الله الصالحین اولوب حق تعالینك خدمتنه مخصوص وعبودیتنه مقرون وتجلیٔ نظرینه مرهون اولنلره اذیت

وجفایی التزام ایتمشلردر (اولئك الذين لعنهم الله فاصمهم واعمی ابصارهم) ودیمشلردرکه عقلك استحاله ایتدوکی نسنه یی طلب ایتمك جائز اولماز تجویز ایدرایسه اولور حضرت موسی نك طلب رؤیتی بوقبیلدندر زیرا قوت استعداد ونظر عقلی رؤیتی استحاله ایتمز ورؤیت محال اولمیجق ذاتی طلب ایتمه دخی محال اولماز زیرا مقصود فی الحقیقه کمالی ادراکدر وعقل فی نفس الامر عاجز وضیق اولدیغندن حدیثده کلورکه * زدنی فیك تحیرا * یعنی بکا اول وجهله تجلی ایله که عقل آنی من کل الوجوه استبعاد ایلیه وجلالکه لایق اولان نعوتی ادراکدن عجزی ظاهر اوله پس برکسه الله تعالی عقل ایله ادراك اولنوردیمك زیاده جهلدندر زیرا الله تعالی محسوس دکلدر حواس ظاهره ایله کورینه ومعقول دکلدرکه قوای باطنه ایله ادراك اولنه وعقلك شانی انجق ادراکی تجویزدر غیری دکلدر پس انبیاء مرسلین وشرع مبیندن نه وجهله بالغ اولدیسه اول وجهله اعتقاد کافیدر مکرکه بصیرتی نورکشفله منور اوله اول وقتده تجلیء الهی ایله حسب الطاقة البشریه ادراك ذات الهیه حاصل اولور زیرا تجلی ایله قلبه دخولی ممکن اولان ذاتك ادراکی دخی ممکندر وعلم بالله ایکی طریق اوزره‌درکه بری نظر فکریدر وبونظر اهلی الی اخر العمر حیرتدن خلاص اولماز زیرا بردلیل یوقدرکه دخل وشبهه‌یه مجالی اولمیه شول سببدنکه عالم خیالك اتساعی واردر وقوت مفکره نك تصرفی حضرت خیالیه‌ده‌در وانسان نه وجهله زنده اولورسه اول حالله مرده اولور انکچون نظر فکری اهلی اخرته حیرت ایله کیدر وآخرتده کشف حاصل اولدقده حیرتی زیاده اولور زیرا اوراده عقل وادراکی مرتبه سنده اختلاف صور بولنسه کرکدر انکچون اخرتده دنیاده اولدیغی حالدن اضل اولور شول جهتدنکه دنیاده کشفله زوال حیرت مرجو ایدی اورایه انتقالدن صکره ایسه امکان قالمدی پس

عاقل فرصتی فوت ایتمیوب دنیاده تدارك مافات ایلیه (وعلم بالله‌ك ایکنجی طریقی تجلیدر حق تعالی ایسه ایکی دفعه برصورتده تجلی ایتمز زیرا واسعدر انکیچون بوعلمك صاحبی دخی حیرتدن خلاص بولماز واختلاف تجلیدن سکون کلمز وقرار بولماز نظر فکری اهلنك آخرتده حیرتی کبی الحاصل نظر فکری اهلنه آخرتده حاصل اولان حیرت علم عن التجلی اهلنه دنیاده حاصل اولور شوقدر واردرکه حیرت علماء بالله ممدوحه وسائری مذمومه‌در زیرا تجلی ایله تعقل اراسنده فرق عظیم واردر وتقلید کرچه اصل مرجوع الیه‌درکه هرعلم نظری وکشفی وضروری کا رجوع ایدر ولکن مقلد اولنلرمراتب اوزرینه‌در وبعضیلر رب العالمینه تقلید ایتدیلرکه اصحاب علم صحیح اولان طائفهٔ علیه‌در وبعضیلر دخی عقله تقلید ایتدیلر فاما اورایه فکر ایله مداخله ایتمیوب علم ضروری اهلی اولدیلر سحرهٔ فرعون وحضرت عمرك ایمانلری بومرتبه‌ده واقع اولمشدر وبعضیلر دخی عقله تقلید ایتدیلر ولکن فکرلری حسبله یعنی فکر ونظرلری مساعده ایتدیکنه تقلید وانی قبول ایتدیلر ومساعدهٔ فکر اولمیان مرتبه‌لری قبول ایتمدیلر واهل نظردن اولان جمیع عقلا علمادندر دیو تخیل ایتدیلر مع هذا نظر وحس وعقله تقلید ایلدیلر وبوقوی ایسه غلطدن خالی دکلدر پس نیجه عالم اولورلرکه علم ایچنده جهل وغلطلری واردر اکر اهل الله کبی حق تعالی یه کثرت نوافل ایله تقرب ایتسه‌لردی الله تعالی انلرك سمع وبصر وسائر قوالری اولوب هرنسنه یی حقله ادراك ایدرلر ایدی وجهل وشبهه وشکدن نجات بولورلر ایدی فاما تقوی وطاعتك یرینه جدل نصب ایتمشلر وطاعت وتقوی صددنده اولنلری دخی انکار یولنه کتمشلردر انکیچون حس وفکر ونقل اوزرینه مقصور قالمشلردر وعقل قاصره زبون ومغلوب اولمشلردر ودعوالرنده خطا ایدوب یوللرن باکلمشلردر وعقلك عصمتی افکاردن وقلبك عصمتی خواطردندر ونفوسی تقدیس ریاضاتله‌درکه تهذیب اخلاقدر وارواحی تقدیس مجاهداتله‌درکه کدوراتدن تصفیه‌در

وعقولى تقديس مطالعات ومكاشفاتله دركه اوئل فتوحدر وجوارحى
تقديس عند الاوامر والنواهى وقوفله دركه طريق رضادر
وانوثت كه سرى عالمه ساريدر طائفهٔ نساده اظهردر انكيچون
خواص نساء محبب اولمشلردر حتى حضرت موسى عليه السلام
شعيبك كريمه سى صافورايه مهر اولمق اوزره اون سنه خدمت ايتدى
وحتى اعظم ملوك عند الوقاع مؤنث ساجد اوزرينه اولور نظر
عقل ايسه بو معنايى استبعاد ايدر زيرا شهوت طبيعيه دن بعيددر
مزاج انسانى ايسه حقيقته ناظردر زيرا منشاء تناسل حوادر وحوا
آدمك جزئيدر كه ضلع قصير ايسريدر وضلع عناصر اوزرينه
مبنيدر عناصر دخى طبيعته مستنددر كه طبيعت اصل الكلدر
وانوثت ايله متصفدر پس هركسك ذاتنده اول انوثت صفتى
واردر كه نساء اول صفتك مظاهريدر زيرا كشى كندوسنى سومك
اولماز بناء على هذا محبت صورت بولمغه برآيينه لازم كلديكه اول آيينه
نسادر زيراسن قوت فاعله وانلرسنك قوت قابله ك صورتلريدر
وفى الحقيقه سن بو ايكى حقيقتك جامعيسن وملك عقلى وحيوان
شهوت محضه يى وجن وانس شهوت وعقلى جمع ايلمشدر وانسان
كاملك شهوتى نار عشقه تصكره تولد ايدن حرارتك اثريدر وعقول
انس وجن رد شهوات ايچوندر اقتناء علوم ايچون دكلدر بلكه
اقتناء علوم ومعارف ايچون قوت مفكره وساٸر قوى وضع اولنمشدر
وبعض امراء استشاره قتنده اهل رأى ونظر صحبتدن بعض جلساسنه
امور ناسه كيمى توليه ايده يم ديو خطاب ايتدكده اول دخى ولى ذلك
رجلا عاقلا ديدى زيرا بركيمسه عالم ايسه علمى ايله حكم ايدر واكر
عاقل ايسه بلمديكن عالمه سؤال ايدر انكيچون ديديلر كه (ارسل الحكيم
ولاتوص) يعنى بركار ايچون مبعوث اولان كيمسه اكر عاقل ايسه
وصيت ونصيحته محتاج دكلدر بلكه مقتضاى عقلى اوزره سنك
سپارشكدن زياده مصلحت كورر وهم ايشى بللى بنده ايدر وبركيمسه
باحلمه وباعقله تابع اولمسه اهل شهوت اولور انكيچون بو اعصارده

امور خطيره توكيل اولنان اشخاصدن خيركلمز زيرا شهوات وهولرينه
تابع اولوب مسند امرى تنجيس ولباس منصبى تدنيس ايلمشلردر
پس عاقل وكامل كركدر كه فضائل ايله مقيد وقبائحدن آزاده اوله
واهل الله بصر ايله عقلى جمع ايتديلر يعنى تعقل ايتدكلرى نسنه يى
مشاهده يه دخى قادرلردر عوام عقلا ايسه مشاهده دن عاجزلردر
ووحدت وجودى نظر اهلى محالدر ديديلر زيرا ذاتين ذات واحده
اولمق لازم كلور جواب بودركه وجودده عين بردر زيرا نور تجلى اثريدر
اختلاف نسب وجودده در نسب ايسه اعيان وجوديه دكلدر
بلكه عدميه در پس ذات واحده نسبتين مختلفتين جهتندن ضدينى
قبول ايدر الحاصل واقع اولان احوال ذات واحده نك احواليدر ذوات
متعدده نك دكل ومشايخ كبار بيورمشلردركه (انت مرآته وهو مرآت
احوالك) وديمشلردركه شجرهٔ موساده متكلم اولان حق ايدى تكيم
حق انسان عبد وسمع وبصر اولدى يعنى هويتى ايله بو خسيسه صفتى ايله
دكل تكيم صور مختلفه يه تحول ايدر مع هذا هويت بردر وحق صورت
شجره اولوب اندن تكلم ايدر حق اولديغى كبى موسادن اول كلامى
اشيدن دخى حق ايدى پس حق صورت موسى اولدى سامع اولديغى
جهتدن تكيم شجره اولدى متكلم اولديغى بوزدن وشجرهٔ يه شجره
وموسى يه موسادركه اصلا حلول يوقدر وبرشى كندى ذاتنده
حلول ايتمز زيرا حلولده ايكى ذات لازمدر آب ايله ظرفى كبى
بورادا ايسه ذات بر وحكم ايكيدر ومواطن حسبيله حكم مختلف اولور
تكيم بركيمسه حق تعالى يى خيالده كورسه صورت جسديه ده كورر
واكر خزانهٔ خيالدن چيقوب نظر عقلى مواطننه داخل اولسه منزه
كورر زيرا خيال تشبيه وعقل تنزيه اقتضا ايدر شول جهتدنكه خيال
حسه مستنددر عقل ايسه بويله دكلدر پس ذات حق حقيقى اوزرينه
معلوم ومرئى اولمق محالدر زيرا عالم واهل مشاهده اولان كيمسنه
البته مواطندن بر موطنده اولمقدن خالى دكلدركه حقه علم
ومشاهده سى اول موطن حسبيله در انكيچون بزم علممز نافذ وحقك

علی غیر متشاهیدر ومواطن بالذات تنوع اوزرینه‌در والا جمله‌سی
موطن واحد اولمق لازم کلور بطلانی ایسه بدیهیدر زیرا مواطن
صوریه نیجه ایسه مواطن معنویه دخی اویله در تنکیم اسماء الله
اختلاف معنی اوزرینه ایکن اسم واحد اولماز وعربده جاریدرکه
اوچ اوغلنك اسملرینی عبدالله وضع ایدر ولکن برنده دالك ضمی
و برنده فتحی و برنده کسریله واختلاف حرکاتدن تغایر اسما بولنور
زید وعمرو وبکرده بولندیغی کبی ومشهوردرکه دیمشلردر
(اولا الاعتبارات لبطلت الحقایق) و برکیمسه نظر عقلی ایله تعیین
خالق ایدوب اعتقاد ایلمسه اول کیمسه لله مجعوله عبادت ایدر انکیچون
خلق مأمور اولدیلرکه حضرت رسولك تلقین وکتابك تبیین ایتدیکی
الهه عبادت ایده‌لر و بوخصوصده حقه تابع اولالر عقله اویمیه‌لر
والا پوت پرست کبی اولورلر که انلرك معبودلری جعلیدر حقیقی دکل
تنکیم قرآنده کلور (ان هی الا اسماء سمیتموها انتم وآباؤکم) یعنی
اطلاق ایتدکلری اسمانك حقایقی یوقدر بلکه اسماء مجردهٔ فارغه
قیلمشلردر حبشی‌یه کافور وجبانه اسد دیمك کبی ومعقولاتده قطاع
طریق شبهات ومشر وعاتده تأویلاتدر خصوصا متشابهاتده
ومسافر حق وابن السبیل آخرت بو ایکی طریقده و یاخود برنده
اولمقدن خالی دکلدر واکر شویله که اصلا شبهه وتصرف عقلی ایله
تأویلی بوغیسه اوکیمسه مسافر دکلدر بلکه اول قدم مزلده در
ومزلده اولان محل خوف وخطری کذا ایلمشدر ودریای بی امان
سلوکده ضاعنی کارسلامته طرح قلمشدر ونفوس انبیا وکمل اولیا
مراتب عقول اولی‌ده وقوفدن عار ایتدیلر زیرا ارواح عالیه انلره
مسخره‌در تنکیم قرآنده کلور (وسخر لکم ما فی السموات وما فی الارض)
بوسببدندرکه متروحن اولان کیمسه اکر مراتب تجلیاتی استیفا ایتمزسه
نادم اولور زیرا نصف نشئه اوزرینه قالور واندن ارشاد کلمز شول
جهتدنکه عقل اولك ارواح مهیمه‌دن مفارقت ایدوب بوعالم ناسوته
سفری تکمیل نشئه وارشاد نفوس ایچون ایدی متروحن ومجذوب

مغلوب اولنلر ایسه بوکمالدن محروم اولدیلر متروحن اولدرکه
ملائکه کبی روحانیتی غالب اوله وصور مختلفه‌ده تمثله کندی نفسنده
اقتدار بوله ومجذوب طی ارض ایدن صاحب خطوه‌یه بکزر پس
ناس مراحل معتاده‌یی مدت معلومه‌ده علی التفصیل سیر وقطع
ایدرلر مجذوبلر ایسه سرعت ایله مرور ایدوب کیدرلر ولکن مرور
اجمالی کفایت ایتمدیکندن سلوك مستقله محتاج اولورلر اول وقتده
انلره مجذوب سالك دیرلر تنکیم قبل الفتح سلوك ایدنلره سالك مجذوب
دیرلر و بوثانی عادت الهیه اوزرینه اولمغله اولدن اعلا ومقبولدر
تنکیم قرآنده کلور (لا یستوی منکم من انفق من قبل الفتح وقاتل)
*و برطائفه واردرکه حکم تکالیف انلردن ساقط اولوب ارواح مهیمه کبی
بی شعور اولمشلردر زیرا سکر غالب جنون مطبق حکمنده‌در الحاصل
مجاذیب احکام شرعیه وآداب مرعیه ایله مطالب دکللردر زیرا
تجلیء عظمت ایله عقللری ذاهب اولمشدر وذاهب العقل اولان
ذاهب الروح کبی امواتدن معدوددر فاما طبعنك بقاسی سببیله
احیادندرکه حیوان حکمنده‌در انکیچون اکل وشرب ایدرلر
وحیوانات کبی انلره برنسنه خفی دکلدر زیرا سو بیلزلر سوبلسه‌لر سکر
زائل اولور ومجذوب ایله مجنونك فرقی بودرکه مجذوبك عقلی عندالله
باقی ومحفوظ وکندی شهود ذاتله منعم علیهدر مجنون ایسه مطعوم
کونی و یاغیری نسنه سببی واستعمالی ایله عقلی ذاهب اولمشدر پس
کرچه ایکیسندن دخی حکم شرع ساقطدر ولکن مجذوب اهل
شهود اولمغله اهل فضلدر مجنونده ایسه بوشرف یوقدر وعقلاء
مجانین دیو تسمیه اولنمغه سبب بودرکه بونلرك جنونلری مجنونلر کبی
فساد مزاجدن دکلدر تنکیم ذکر اولندی بلکه قلبلرینه فجأة تجلی الهی
حاصل واوزرلرنده آثار قدرت ظاهر اولمقدندر بوصورتده انلره مجنون
دیمك تدبیر عقولدن مستور وعالم حسدن مطلق دیمکدر و بونلرك
اوصافندندرکه (اذا رؤا ذکر الله) موجبنجه مشاهده‌لری مشاهدهٔ
حق ایراث ایدر وقلب انسانه عظمت و تأثیر کتورور ورسول اللهك

بعض حالاتندرکه وحی الهی وارد اولدقده عالم جسدن مأخوذ ومنسلخ اولوردی اکر تبلیغ رسالت وسیاست امت اولمیایدی مشاهده ایتدیکی امور عظامتك هیبتندن عقلی زائل اولوردی ولکن الله تعالی رسل کرامه قوت زنده ویرمشدرکه انکله عقللری بنه خلل کلمیوب عالم حسه رجوع ایدرلر وخلقه تبلیغ احکام قیلورلر رسول اللهك جبل نورده جبرائیلی صورت اصلیه سی اوزره مشاهده ایتدکده مغشی علیه اولدیغی کتب معتبره ده مسطوردر * ومجاذیب برقاچ دراودر اولکیسی بودرکه مغلوب الحالدر واول وارد انده طورنجه تدبیر نفس ایده مز و بعضیلری الی آخر العمر اول حال اوزره مستمر اولور ابو عقال مغربی کبی که ابتدا مغلوبیتندن درت سنه غایتنه دك اکل وشرب ایتمیوب انك اوزرینه وفات ایتدی وایکنجیسی بودرکه عقلی عند الله امساك اولنوب عقل حیوانیسی باقی اولمغله اکل وشرب ایدر وتصرفنده تدبیر ورؤیت اولماز بونلره عقلاء دیدیلر زیرا عیش طبیعیلری واردر سائر حیوانات کبی واوچنجیسی بودرکه مغلوبیتی مستمر اولمیوب صحوه کلور وتدبیر وتصرفه رجوع ایدر مرتبهٔ ارشادده اولان اقطاب وارباب احوال کبی ودردنجیسی بودرکه وارد وتجلیسی قوتنه مساوی اولوب ولکن آنی کورن انده نوعا جذبه اشتمار ایدر وبشنجیسی بودرکه قوتی واردندن اقوی اولورکه غالب الحال دیرلر شویله که سنکله محادثه ایدرکن حال وارد اولور وسنك اکا شعورك اولماز وبونلره بهالیل دیرلر بهلول وسعدون وسمنون وابو وهب وامثالی کبی وبو مجاذیبك بعضیلری دائما مسرت وضحك وانبساط اوزرینه در وبعضیلری دائما محزون ومغموم کزرلر وانلرك بو حال ایله مرور ایدن عمرلری ضایع اولمیوب وقتلری اعمال صالحه ایله کذر ایدنلرك اجرلریله مأجور اولورلر زیرا جذبهلری حقدندر کندی اختیارلریله دکلدر پس اکر مجذوب اولمسه لر طاعتنده قائم اولورلر ایدی نتکیم برکیمسه وضوء اوزرینه یاتوب کیجه ایچنده قالقوب نماز قیلمق نیت ایلسه وصباحه دك اویانمسه اکا

قیام لیل ثوابی یازیلور زیرا قابض الارواح الله تعالی ایدر نتکیم یوردر (الله یتوفی الانفس) الایه وبونلردن اوقات صلاتدن مردود العقول اولانلر مقبولدر شیخ شبلی وامثالی کبی زیرا طمعندن خلاص بولور زیرا حقیقت وشریعت بری برینه مطابق اولدقده لسان ذنب جاری اولماز یعنی خلق اکا شول کیمسه نه زفیلدی وامر شرعه اویمدی دیمزلر وبویله مستور اولانلر حمایهٔ الهیه اهلیدر که ذوق عبودیت اوزرینه مستمرلردر ودور قریده کلنلرك آیتلری قرك آینی کبی ممحوه در انکیچون کبار اولیا حق تعالیدن کرامات علمیه طلب ایتدیلرکه (وقل رب زدنی علما) آیتنده مذکور اولان علم لهیدر یوخسه کرامات کونیه وتصرفات ملکیه وخرق عوائد استمدیلر زیرا بونده آثار الوهیت ایله ظهور واردر ودیمشلردر که (کن عبد الرب ولاتکن رب العبد) وشیخ اکبردن قدس سره منقولدر که اوائل حالنده جذبهٔ قویه ایله مبتلی اولوب التی آی قدر زمان انك اوزرینه مستمر اولدیلر وهر وقتده تجدید وضوء ایدرلر وخلقه امامت قیلورلر ونیتده سهو ایتمزلردی ولکن نه کندیلرینی ونه خود جماعتی ونمازی اصلا بیلمزلردی اشته بو مقوله ولی یه محفوظ دیرلر (رزقنا الله شفاعته * وجذبه واختیارله اولان عملك فرقنده کلورکه (جذبة من جذبات الرحمن توازی عمل الثقلین) یعنی جذبه ایله برعمل جذبهسز انس وجنك عملنه مقابل وبلکه افضلدر زیرا جذبه ده روح واردر عقل کبی دکلدر انکیچون عشق محموددر زیرا عشق عاشق ایله معشوق اراسنده رابطه در وعقل ایسه عاقل ومعقول اراسنده رابطه دکلدر زیرا حقده محبوب ومعشوق دینور معقول دینمز زیرا عقلله ادراك اولنماز نتکیم بالاده کذر ایلدی وداود علیه السلام اعبد اهل ارض ایدی وهر کون اهل ارضك عملی قدر سمایه عملی مرفوع اولوردی دیو خبر نبوی وارد اولدیغی جذبهٔ مذکوره یه بناءدر زیرا نص ایله خلیفهٔ حقدر نتکیم قرآنده کلور (یاداود انا جعلناك خلیفة فی الارض) الآیة

) الباب الثالث فی العلم (

معلوم اوله كه علم حق تعالينك صفت ذاتيه سيدر غنى كبى وجهل عبدك
صفت ذاتيه سيدر فقر كبى وجمله عالم حق تعالى يه عبددر وعبد مملوكدر
ومملوكه تعليم علم ايتمك مالكى اوزرينه در انكيچون حق تعالى حضرتلرى
علم ايله تجلى ايليوب هركسك حالنه كوره ذات وصفات واقعه سنى
تعريف ايلدى وبو علم حقله خلق اراسنده رابطه اولديغندن اعظم
نعم مرغوبه در وخزائن الرهبه دن عالم باللهه ابتدا مفتوح اولان علم
بالوجوددر مطلقا يعنى علم قديم اولسون وعلم حادث اولسون ووجودك
دخى تميزى بنفسه اولسون وياخود ضدى اولان عدم ايله اولسون
ولكن وجود حقه كوره ظاهر اولان تميز بنفسه در ووجود خلقه
نسبت ايله بضده در زيرا وجود حق مقابله سنده عدم ذكر اولنماز ذكر
اولنان ما سوا اشيادر كه ضديله متبين اولور ايل ونهار كبى وعلمك شرف
ذاتيسى وشرف عارضيسى واردر شرف ذاتيسى اودر كه سنى معلومك
حقيقتنه ايصال ايدر واول معلومده اولان جهل وظن وشك وغفلتى
ازاله ايدر وشرف عارضيسى متعلق اولان معلومى جهتندندر زيرا
بعض معلومات بعضندن اشرف اولديغى بعض علم دخى بعضندن
اشرف اولوب اول معلوم اكا شرف كسب ايتديرر مثلا حق تعالينك
اوصافنه علم ايله زيدك دارده وعمروك سوقده اولديغنى بيلمك بردكلدر
حتى سورة قرآنيه نك جمله سى كلام الهى اولمقده برابر ايكن
سورۀ اخلاص سورۀ تبتدن افضل وتلاوتى انك تلاوتندن اثوب
اولدى زيرا سورۀ اخلاصده ذات وصفات حق ذكر اولنمشدر
وعلم عرفادن اقوادر زيرا عارف اودر كه انك همتى بر نسنه يه تعلق
ايده يا نفسنه ويا غيرينه شول معنايله كه معرفت بر مفعوله تعديه ايدر
پس فائدۀ واحده صاحبى اولور وعالم اودر كه ربنى ونفسنى جميعا
مشاهده ايده كه اندن بقا رسم ايله تعبير ايدرلر پس عالم صاحب
الفوائدتيندر زيرا علم ايكى مفعوله متعديدر وعلماء بالله اولنلره عرفا
ديدكلرى علما باحكام اللهدن تميز ايچوندر يوخسه شرف معرفتدن
اتورى دكلدر زيرا حقه عالم ديرلر عارف ديمزلر وكذلك ولى ديرلر

نبى ديمزلر بناء على هذا جهت ولايت وعلم جهت نبوت ومعرفتدن
افضل اولور يعنى نبينك ولايتى نبوتندن افضلدر زيرا ولايت جانب
حقه ونبوت جانب خلقه ناظردر يوخسه مطلقا ولايت دكل زيرا
آحاد امت هرنقدر كه اقصاى درجات معرفته بالغ اولسه لر ينه اول
غايت نبوتك بدايتيدر وتمام معرفت معرفة اللهدر كه صمتله در ومعرفت
دنيادر كه اذاى خلقله تأذيدن سلامت ايله در ومعرفت شيطاندر كه
جوعله در ومعرفت نفسدر كه سهر ايله در پس بو درت نسنه يه
ملازمت ايدن معرفت كامله اهلى اولور وعلم موهوب اودر كه
انك تحصيلنده تعمل وتكلف اولميه علم مكسوب ايسه بويله دكلدر
انكيچون علومك مرتبه جهتندن اعلاسى علم باللهدر كه علم وراثتدر
وبو علمك حد محصورى يوقدر بلكه ابدى متزايد اولمقده در
اندن صكره علم نظرى واستدلاليدر كه علم دراستدر وبو علم فى الحقيقه
محدوددر زيرا نظر ضيقدر وعلم وراثتك علامتى اودر كه عقول انى
من حيث الافكار استشكال ايليه وايمان ايله قبول ايده وعلم باللهدر كه
حضرت رسول عليه السلام حقدن انك زياده لكنى طلب ايله مأمور
اولمشدر نتكيم قرآنده كلور (وقل رب زدنى علما) وعلماء باللهده اولان
يا علماء باحكام الله زعم ايتديكى كبى مجازا لام معناسنه دكلدر (العلماء
المخلصون لله) معناسنه بلكه اصلى اوزرينه در ولكن قيد حيثيت
معتبردر تقديرى (العلماء بالله من حيث الارتباط بينه وبين الخلق وانشاء
العالم منه بقدر الطاقة البشرية اذ منه ما لا يفيه الطاقة البشرية
وهو ما وقع فيه الكمل فى ورطة الحيرة واقروا بالعجز عن حق المعرفه در)
پس علم باللهدن كنهنه وكايتنه علم لازم كلمز وعلم استدلالى انبيايه
كوره اولماز مكركه قبل النبوه اوله نتكيم قصۀ خليلده مذكوردر كه
كواكبه نظر ايتدكده افولى حسبيله الوهيته عدم استحقاقلرينه
استدلال ايلدى وجهى بودركه وحيدن حاصل اولان علم ضرورى
نظردن مغنيدر وبركيمسه ده عدم طلب وياخود ريكه قائمقدر
نا قابل اولمقدندر زيرا قابلك استعدادى علم محدوده ووقت معينه

تخصیص کوتورمز انکیچون ابدی طلبدن ومطلوب دخی زیاده لکدن
خالی دکلدر بو سببدن دیمشلردرکه مؤمنك جنتده اون ایکی ارماغی
واردر دردی جنت اختصاصده ودردی جنت میراثده ودردی
جنت اعمالده در اول عملار کرك کندینك دنیاده کسب ایتدیکی عملار
اولسون وکرك غیرك اهدا ایتدیکی اعمال اولسون؟ زیرا غیرك اهدا
ایتدیکی عمل ایله انتفاع ایتمك ارباب حقایق وظواهر اراسنده
متفق علیهدرکه مذهب اهل سنتدر وجنتده بر اغاج واردرکه اکا
شجرهٔ مونسه دیرلر هر مؤمنك خانه‌سنه اندن حصه واردر که اولورکه
اهل جنت اول شجره‌نك سایه‌سنده جمعیت ایدوب جلال حقه متعلق
مذاکره ایدرلر ومرتبه‌لری قدر بری برلرینه افادهٔ علوم ایدرلر
بوجهتدن حاصل اولان علومك علوی سبیله مرتبه‌لری اولکیدن
عالی اولور ومقاملرینه عودتلرنده منازل زائده ودرجات عالیه
بولوب تعجب ایدرلر وسببی نه اولدیغن بیلمزلر صکره نفس رحماندن
ریح مبشره اسوب اول درجات ومنازل شجرهٔ مونسه تحتنده اکتساب
ایتدکلری علوم الهیه‌نك ثمراتی اولدیغن اعلام ایده وانلره اول
درجاتدن اولقدر لذت حاصل اوله که کنهنی الله تعالی بیله زیرا علم
لذیذ دن حاصل اولان ثمره دخی لذیذ اولور ورسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم شرب لبن ایتدکلرنده (اللهم بارك لی فیه وزدنی منه)
دیو دعا ایدرلر دی یعنی لبن علم فطرت صورتی اولمغله زیاده لکین
طلب ایدردی سائر اطعمه واشربه‌دن ایسه دعاء برکت اوزرینه
اقتصار قیلرلردی وعلم فطری جنتده نهر اللبن وعلم کسبی نهر الماء وعلم
ذوقی نهر العسل وعلم سکر واحوال نهر الخمر صورتنده جریان ایتسه‌لر
کرکدرکه قرآنده مذکور اولان انهار اربعه‌در وعلم بر اعتبار ایله دخی
اوچ قسمدرکه علم الیقین وعین الیقین وحق الیقین زیرا اخرین
علم یقینینك مراتبندن اولمغله علمدن معدود در درجهٔ احسان
ایماندن اولدیغی کبی مع هذا ایمان غیبه واحسان مشاهده‌یه
تعلق ایدر وعلم الیقین دلیل ایله حاصل اولان علمدرکه دخل وشبهه

قبول ایتمیه والا علم دینمز انکیچون یقینه مضاف اولدی زیرا یقین
علمك قلبده رسوخ واستقرارینه دیرلر نفس علمه دیمزلر علماء رسوم
وهم ایتدیکی کبی وعین الیقین مشاهده وکشفله حاصل اولان
علمدر وهر عینده رسوخ اولمدیغندن بو دخی یقینه مضاف اولدی
وحق الیقین عین الیقین مرتبه‌سنك سری وحقیقتیدر مثلا برکیمسه
مکه شهرنده کعبه اولدیغن بیلور وبو خصوصده اصلا شبهه‌سی
یوقدر اکا علم الیقین دیرلر صکره واروب کعبه‌یی مشاهده ایدر
ویقینی وضوح بولور اکا عین الیقین دیرلر بعده عین بصیرتی
آچیلوب کعبه‌نك حقه مضاف اولوب بیت الله اولدیغی سرن بیلسه
ومعنای احدیت اذاتیه کعبه ایله صورت بولدیغن اذعان قیلسه
وسائر اسرار کلیه وجزئیه‌سنه مطلع اولسه اکا حق الیقین دیرلر
وعینیتده رسوخ لازم کلدیکی کبی حقیتده دخی اقتضا ایتمکین
لفظ حق دخی یقینه مضاف اولدی زیرا بعض حقیقت واردرکه
مرتبهٔ صفاتده اولمغله اضطراب قبول ایدر مرتبهٔ ذات ایسه بویله
دکلدر وحقیقت حق الیقین دخی واردرکه رسول اللهه مخصوصدر
پس اول مرتبه‌یه دخوله کیمسه قادر دکلدر ابو یزید بسطامی اول
مرتبه‌یه دخول مراد ایتدکده اورادن بر نور شعشعاتی ظاهر اولوب
ابو یزیدی احراق ایلدی شوقدر واردرکه اهل کمالك مرتبه‌لرینه
وصول ودخول ممکن اولمدیغی صورتده ابراقدن اولسون سیر اولنور
یردن کوکده اولان یلدزلر سیران اولندیغی کبی ودنیاده رعیت
پادشاهك تختنه جلوسن اکوررلر وسراین مطالعه قیلورلر فاما
اول مقامك لذتی نه ایدیکن ادراك ایده مزلر تنکیم بال دیمکدن آغز
طتلو اولماز بلکه یمکدن اولور وحدیثده کلورکه (واسئلك لذة
النظر الی وجهك الکریم ابدا دائما سرمدا دون ضراء مضرة
ولافتنة مضلة) بونده ضراء ومضره دن مراد بعد التجلی حصول
حجاب ویا برصفات ایله تجلیدرکه سدل حجبی مستلزمدر وفتنهٔ
مضله دن مراد هر شبهه‌درکه علم وشهوده خلل کتوره ویاخود

نقصنی ایجاب ایده پس کرکدرکه دوام شهود وکمال فیض وجود
اوزرینه اوله و عالم اولان کیمسه نك صفتی خشبتدر که برنسنه نك
نتیجه سنه اطلاعدن حاصل اولور غیرك حالی خوفدر که مطلقا
شارعی وعیدنده تصدیقدن کلور پس عالم طبیب حاذقه بکزر که
مضر اولان نسنه لری تناول ایتمز وغیریسی مریضه بکزر که
طبیبك دیدیکنه اعتماد ایدوب عمل ایدرکرکسه اول نسنه نك حقیقتنی
بلمسون وحق تعالینك خلق ایتدیکی نسنه لردن وتنزیل ایتدیکی
علومدن مرادی عبادی کندی طرفنه ارشاددر انکیچون برکیمسه
علومی جمع ایدوب ولکن حقه دلالتی نه یوزدن اولدیغنی بلمسه اول
کیمسه نفسنه زحمت مجرده ویروب مقصود اعظمدن محروم اولور
ونقدر علوم وار ایسه حتی هندسه وحساب ومنطق وامثالی جمله سنده
وجه حقه دلالت واردر و عارفلرك بو مقوله علوم اربابنی ذم
ایتدکلری جهت دلالتدن غافل اولوب مجرد رسمده قالدقلریچوندر
وامام غزالی قبل السلوك هر علمك مبادی ومقاصدینه نظر ایدوب
علم تصوفی حقنه ایصالده سائر علومدن راجح بولمغله اهلنه
مقارنت ایچون بغدادده جمعیتنی پریشان وتدریسی تأخیر ایدوب
عجمه کیتدی واوراده سلوك ایتدی تا که رؤسای شریعتدن اولدیغی کبی
عظماء طریقتدن دخی اولدی و بعد السلوك دمشق الشامه کلوب
منارهٔ بیضاده اون برسنه قدر عزلت ایدوب کتب جلیله تألیف ایلدی
بعده بغداده واروب کالاول تدریسه مشغول اولدی آخر عجمده
طوسده متواریٔ خاك اولدی ودیمشلردر که حال مرضدر ومقام صحتدر
وعلم بالله حالدن اشرفدر زیرا حالك صحتی عمل ایله متمیز و متقرر
اولورکه میزاندر وصاحب الحال حالندن نقدر خوشنود ایسه ده
وقت انتقالده تبری ایدوب تولیدی اولمیایدی دیسه کرکدر وحال
حقه امر مقرب دکلدر دنیا ایسه محل تقرب وآخرت محل قربتدر
وحالك حکمی آخرتده درعلم ایسه دارینده در وجنتده انسانه
مستصحب اولان علم ذوقی وایمان فطریدر ماعداسی خروج روحله

زائل اولور وعالمه کرکدرکه علم رسمی یه مغرور اولمیه انکیچون
دیمشلردر که فتنهٔ علم فتنهٔ مالدن اشددر زیرا علم فقر وغنا حالنده
صاحبندن مفارقت ایتمز مال ایسه یا لص و یا احراق و یا غرق و یا انهدام
و یا غصب و یاخود غیری آفت ایله زائل اولور وعلم حجابدر دیدکلری
صاحبنك پندارنه کوره در و یاخود جهلدر حجابدر دیمکدر و یاخود
علم صفاتدر صفات ایسه ذاته حجابدر تتکیم عند الصوفیه معلومدر
پس جمیع ملاحظاتدن فنا کرکدر کمال حقکدرکه کیمسه انك کمالنه
مزاحمه ایتمز ونقصان عبدکدر که حقه تجاوز قیلمز مع هذا علم حق
قدیم وعلم خلق حادثدر وعلم حق غیر منتهی وعلم خلق منتهیدر
مکر که رسول اللهك علم واسعی وکلم جامعی اوله بودخی فی الحقیقه
خلقه کوره در حقه کوره دکلدر انکیچون قرآنده کلور (وما اوتیتم
من العلم الا قلیلا) مقصود هر کسك استعدای قدر حامل علم اولدیغنی
بیاندر وسؤال ایدوب الله تعالی مالانهایه اولان معلوماتنی بیلورمی واهل
جنتك عدد انفاسنه علمی محیط میدر دیمك ابوسوزدکلدر زیرا
الله تعالی بیلور که ذات وصفاتنه ومعلومات ومقدوراتنه وعدد
انفاسنه نهایت یوقدر پس سؤال مذکور حق تعالی کندی کبی خلق
ایتمکه قادر میدر دیمك کبی اولور زیرا قادر دینلسه مخلوق خالقه
نظیر اولماز مثلا آدم صورت الهیه اوزرینه مخلوق اولمقدن نظیر حق
اولماز زیرا آدم اصلنده مقدوردر مقدور ایسه معدومدر انکیچون
صورت وجود بولمغله حقه معادل اولماز زیرا آدمك وجودی حقدن
مستفاددر وقادر دکلدر دینلسه نظیری متعلق قدرت اولماز دیمك
معناسنه اولسه دخی ظاهرا نفی قدرت ایتمك ترك ادبدر کرچه که عرفی
شعرنده کلور (ذات تو قادرست بایجاد هر محال) (الا بافریدن چون
تو یکانهٔ) وذات حق متعلق قدرت اولمدیغندن اهل تفسیر (والله علی
کل شیٔ قدیر) نظمنده شیٔ لفظنی مقدوره تخصیص ایدرلرکه
اشیادر ودیمشلردرکه برکیمسه نك علمی نظر واستدلال طریقیله
اولسه اندن مخالفات صادر اولور زیرا حقدن محجوبدر علم ذوقی

وكشفی ایسه بویله دكلدر زیرا مقام هیبت وجلال انی سوء مقال
وفعالدن منع ایدرمكركه قضاء مبرم اوله بوصورتده تنفیذ امر ایچون
عقـل مسلوب ومكاشف دخی محجوب اولور فافهم جدا نظر ایله
بركیمسه سلطانه غائبانه سب ایدر حضورینه واردقده ترك ادب ایدهمز
مكر اعمی اوله الحاصل اهل دلیل عصائله سالك اولان اعمی كبیدر
وبو مقوله سلوك بصیرك حالنه قنـده بكزر وجیبدن اخذ ایدن ایله
غیبدن اخذ ایدن نیجه برابر اولور وقرآنده كلوركه (فاسئلوا
اهل الذكر ان كنتم لاتعلمون) اهل ذكردن مراد اهل قرآندر پس
بركیمسه نك ظاهر دینده مشكلی اولسه اهل قرآن واهل حدیثدن
استفاده ایده اكر اول مسئله یی اوراده بیلور بولنمسه غیری بلادده
اولان علمایه مراجعت ایده تا كه حقنده نص معمول به بوله لر اكر
بولنمزسه قیاس ایله عمل اولنور زیرا هر یرده رأی جاری وقیاس جائز
دكلدر اكر مشكل باطن دینده ایسه اكا كوره اهل ذكردن یعنی
ارباب حقایقدن استفسار ایده تا كه كشف صحیح ایله جواب مسئول
زائل اوله والا جاهله سؤالدن فتوی حاصل اولمدیغی كبی مدعی
وممكوره عرض حالدن دخی شفاء صدر وجود بولماز وعالمه كركدركه
علمی بذل ایلیه كه انك صدقه سیدر وصدقه یی محلنه تسلیم ایده
زیرا علم وحكمت جواهر كبیدركه انی مزابله طرح ویا اعناق
خنازیره تعلیق ایتمك روا دكلدر وتعلیم مقابله سنده متعلمدن برفائده
ملاحظه سنده اولمیه بلكه انبیا كبی (ان اجری الاعلی الله) دیه كرچه
متعلمه دوشن معلمه خدمتدر تكلیم حین مبایعه ده مالندن بعض نسنه
اخراج ایتمك سنن اهل ارادتندر تا كه دنیادن قصد خروجه علامت
ومقدمه اوله بلكه دخول مجلسدن مقدم بیله (فقدموا بین یدی نجویكم
صدقة) موجبنجه تقدیم صدقه لازمدر ولكن بومعنی صورت حال
فقرایه كوره حرجدن خالی اولمدیغندن حرجی منسوخ اولوب بدله
ترك اولندیكه كلمهٔ حسنه وامثالی دخی صدقه در وقرآنده كلور
(واما السائل فلاتنهر) وسائل ایكی وجهله در اكر سائل معروف

اولورسه الله تعالیدن ویا قطب وجوددن ویا سلطان اعظمدن
ویا امرا واغنیادن طلب ایلیه زیرا بونلر اسعاف مراده اقدردر
تكلیم حدیثنده كلوركه (اللهم اغننی بالافتقار الیك) والله تعالینك
غیریدن طلب ایتمك وسائل اولمق ملاحظه سیله در والا ممنوعدر
تكلیم قرآنده كلور (یاایها الناس انتم الفقراء الی الله) یعنی هر قنغی
قپویه مراجعت ایتسكز مظهرده ظاهر ملاحظه سیله دق باب
ایدیكز فافهم واكر سائل علم اولورسه انی دخی ظاهرا وباطنا اهلندن
سؤال ایلیه تكلیم مرورایتدی زیرا علمكه سطورده ویا ظاهر صدورده در
قشریدر بلكه علم اسرارده ووحی قلوبده وابتلاء نفوسده در یعنی
سر انسان مظهر علمدركه انكله حق اراسنده واسطه یوقدر
یوندر كه دیرلر جسمك وراسنده روح مجرد وروح مجردك فوقنده عین
مجرد وعین مجردهنك فوقنده سر مجرد واردر ووحیك قلبده اولدیغی
(نزل به الروح الامین علی قلبك) نصندن مفهومدر وابتلانك نفوسده
اولدیغی بیانه حاجت یوقدر حتی وجع موت بیله نفس حیوانیه اوزرینه
كلور (كل نفس ذائقة الموت) كلامنده نفسله مراد نفس ناطقه در
ذوقدن مراد بدنك تدبیرنی ترك واندن تعلقنی قطعدر والاروح منفوخه
ذوق ووجع یوقدر پس انسان دنیا وآخرتده روح حیوانیسی
مرتبه سنده مبتلی ومعذبدر واعظم معاصی امانهٔ قلب ایدن معصیتدركه
علم باللهدن خالی اولمقـدر وقلب الله تعالینك نشأهٔ انسانیه دن
كندی نفسی ایچون اصطفا ایتدیكی بیتدركه جهل اول خانه یی
غصب ایتمشدر وبوسببدن حق طرفندن حاصل اولاجق خیر كثیردن
قلب محروم اولمشـدر زیرا شر اولان جهـل ایله خیر اولان حكمت
بر یره مجتمع اولماز نور وظلمتك عدم اجتماعی كبی پس انسانه كركدركه
خانه سنی جهل وشركك اوجاغی ایتمیه بلكه بذل مجهود وصرف همت
ایلیوب سرای الهیده علم وتوحید اسكان ایلیه وجهل انسانك كرچه
صفت ذاتیه سیدر فاما انده علم الهی دخی مودعدر انكیچون هر علم كه
انسان انی بیلور تذكر طریقیله در یوخسه ابتدای علم دكلدر ولكن

عالم ارواحدن برو دور اطوار ومفارقت دار دیار ایتمکله نسیان عارض اولمشدر وحجاب غفلتده قالمشدر انکیچون تنبیه وایقاظ اولنوب (یاایها الناس یاایها الذین آمنوا) دیو منادی ومخاطبدر و بعضیلر واردرکه بوخطابدن خارجلردر زیرا انلره غلبهٔ حکم وجوب وانکشاف عالم غیب الغیوب ایله زمان ماضی و حال بر اولمش وکاسهٔ بزم الست طولمش و بالفعل اللرینه کلمشدر و برکیمسه علم ظاهر وعلم باطنی جمع ایلمسه انك علمی علم مطلق دکلدر واندن تربیه وتسلیك نادر اولور زیرا طریق قوم کتاب وسنت ایله مقیددر مکرکه تعلیم الهی واقع اوله تنکیم بعضیلر دیمشلردرکه (امسیت کردیا واصبحت عربیا) بوایسه نادردر و بعض احادیثده کلور (ما اتخذ الله من ولی جاهل ولو اتخذه لعلمه) یعنی جاهل اولان ولی عرفی اولماز اولمق لازم کلسه مقدم تعلیم الهی واقع اولور ومشایخ عجمدن حبیب عجمی واولیاء عربدن علی الخواص وکمل رومدن یونس امره امیت ایله معروفلردر ولکن لسان الغیب وترجمان القرآندر پس مریده لازمدرکه علم حال اهلی اوله وعلم دین بیله فرض وسنتی فرق ایلیه حرام وحلالی اکلیه ومهمات اولمیانلری ترك ایده زیرا ذکره مواظبتدن اشغل ایدر وصاحب الواردات دیمشدر (کلما اشتغلت بالدرس زدت بعدا عن درك الحق) حجابدر دیدکلری بو رادندر والا علم صفت شریفهٔ الهیه در و بغیر علم متعبد اولان کیمسه دکرمن بارکیری کبیدرکه دور ایدر ولکن مسافه قطع ایتمز وعلم زائدی اولانك دخی سلوکندن قطع نظر اقراری یله نادردر ومقر اولوب سلوکی تقدیری اوزرینه دخی البت بر لکه باقی قالور زیرا امی کبی ساده دل دکلدر انکیچون امی یی ارشاد آسان وعالمی صعبدر یعنی من وجه فاما من وجه آخر بالعکسدر زیرا امی یه وارد اولان اشاراتی خصوصا قرآن و حدیثی تفهیم ایتمك معالجهٔ عظیمه یه محتاجدر عالم بویله دکلدر وارشادا عمادخی کوجدر زیرا رؤیا طرفی مسدوددر اوائل سلوك ایسه رؤیا اوزرینه مبنیدر نبوت دخی بویله در انکیچون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم

قبل النبوه اوچ سنه قدر اسرافیله مقارنت ایلدی اسرافیلك کلامن ایشیدر واثرن احساس ایدر ولکن کندنی کورمزدی صکره التی آی قدر رؤیا ایله عمل ایلدی تا که وحی ایله جبرائیل نزول ایتدی وحدیثده کلورکه (ان من العلم کهیئة المکنون لایعلمه الا العالمون بالله فاذا انطقوا به لم ینکره علیهم الا اهل الغرة بالله) بوحدیثده کهیئة المکنون دیدی کالمکنون دیمدی زیرا مکنون اولان علم الله تعالی یه مخصوصدر وعلماء بالله انلردرکه اشیانك حقه ارتباطنی وسائر حقایقی بیلهلر وحقیقتده عالم بالله اودرکه حقك کنهی اوزره معلوم اولمادیغن بیله پس غیر معلوم حق ومعلوم خلقدر مع هذا دیمشلردرکه حقی بیلمك آسان وانسان کاملی بیلمك مشکلدر زیرا حق اسماء سلبیهسی ایله معلومدر فاما انسان کامل صفات بشریه ایله مستوردر مع هذا انك بروجه خاصی واردرکه اکراول وجهله خلقه ظاهر اولسه خلق انی معبود اتخاذ ایدرلر ایدی وعلماء بالله اکر اسرار مکتومه یی کندی مجانسلری ارasنده لسانه کتوررلر ایسه قبول واقع اولور واکر مجالسلرنده مغرورلر وار ایسه رد وانکار ایدرلر ومغرورلردن مراد علم دعواسنده اولوب حقی بیلدك دیو زعم ایدنلردر مع هذا ادلهٔ عقلیهدن بیلدیلر کشف ایله وجه ارتباط نه ایدیکن بیلمدیلر علم نظری ایسه وراء پردهدن علمدرکه اکا شعوردیرلر انکیچون طعن جرحدن خالی اولماز علم ضروری وکشف ایسه بویله دکلدر بوسببدن مثلده کلور (ولیس وراء عبادان قریة) یعنی عبادان نهایت القری اولوب اوته کچلمدیکی کبی علم کشفی دخی منتهی العلومدرکه انك ماوراسنده مرتبه اولماز زیرا مرتبهٔ رسوخدر تنکیم قرآنده کلور (واعبد ربك حتی یأتیك الیقین) یعنی عبادت شرعیهنك غایتی (من عمل بما علم اورثه الله علم ما لم یعلم) وفقیجه علم علم کشفیدرکه انکله قلبه استقرار حاصل اولور وحدیثده کلور (من مات وهو یعلم ان لا اله الا الله دخل الجنة) یعنی وهو یعلم دیدی وهو یؤمن دیمدی بوندن فهم اولندیکه موحد دخی مؤمن شرعی کبی مخلد فی النار

اولمـاز بلکه ارحم الراحمين نظرى ايله خلاص بولور اهل كبائر
شفاعت انبيا واوليا ومؤمنين ايله نجات بولدقلرى كبى زيرا انبيا خبر ايله
مبعوث اولديلر خبر ايسـه متعلق الايماندر موحد ايسـه زمان فترتده
كلور وياشواهق جبالده وجزائر بحورده واقاصئ ارضده بولنوب
حق تعـالى يى ادلهٔ عقليه ايله بيلمشدر پس بو علم توحيد اكا بالاخره
دست رس اولوب دوزخدن خلاصنه سبب اولور وسائر استدلاله
قادر اولميوب منافئ توحيـد اولان اعتقاد وعملده بولنـان كافرلر
ومشركلر ومعطل اولانلر كبى كيمسـه لر مخلد فى النار اولورلر پس
هر مؤمن موحـد اولدى ولكن هر موحـده مؤمن دينلمدى زيرا
دعوت رسله اجابت جهتـندن ايمان شرعيسى يوقدر وموتله غطا
منكشف اولدقده عالم اولان اهل عين اولور واهل عين دخى ترقى
ايدوب اهل حق اولور وعلم منقدمى اولميان عمادن ابصاره انتقال ايدر
ولكن بى فائده اولور زيرا دنيـاده اعمى اولان آخرتده دخى اعمى اولور
يعنى شهود اهلى اولمـاز بلكه احوال واهوال آخرتى كورر
بو كورمك ايسـه بصر حاليدر ترقى ايسه بصيرتدن كلور وعلم حقـده
اجمال يوقدر بلكه اشيا اكا كوره مفصلدر كه اولمش واولاجق علمنده
حاضر وعلى حدة مشهوددر اجمال بزه كوره در مكر كه انبيا واكابر اوليايه
كوره مفصل اوله زيرا رسام حاذق مداد ده حروف وكلماتى مشاهده
ايتديكى كبى انلر دخى عالم نومده اولان شئونى على التفصيل مشاهده
ايدرلر خصوصا كنديلرينك عين ثابته احوالنه واقف اولورلر شيخ اكبر
حضرتلرى كبى مغرب درياسنده سفينه يه ركوب وقتنـده الى آخر
العمر اولاجق احوالى منكشف اولمشدر اشته بو مقوله لره حكماء الهيه
ديرلر وانلر كه حكماء رسميه در اجمالده قالمشـلردر تفصيلدن خبرلرى
يوقدر زيرا اورايه رسم دخول ايتمز بلكه كشف ايسـه اختصاص
الهيدر كه كسبله وجود بولماز ولكن كسب طريق رأيدر وحق تعـالى
برنسنه يى اسبابيله ايشلر بلكه عند الاسباب اشلر بويله ايكن تخصيص
ارادت لازمدر تكيم قرآنده كلور (يختص برحمته من يشاء) وبونك

غيرى دخى آيات واردر كه مشيئتله مخصصه در وعالمده هر موجودك
حقـده وجه خاصى واردر انكله حق اراسنده اول وجهـله واسطه
يوقدر واول موجود وجه مذكوردن حقدن مستفيد اولمقـده در
پرتو شمسك واقع اولديغى محل اول پرتو ايله شمسدن دائمـا استفاده
ايتديكى كبى كرك اول موجود بو معنايى بيلسون وكرك بيلسون
وارباب كشفك سائرلر اوزرينه رجحانلرى اول وجهى علم ومشاهده
ايله در وسر الهى ديدكلرى وجه خاص مذكورك تجليسندندر پس
هر كسده سر الهى واردر ولكن فهم محقق وياخود كشف صحيح
يوقدر شول فقـير ودرمانده كبيكه ساكن اولديغى خانه ده دفينـه
واردر ولـكن بى وقوف وياخود زياده مريض اولديغنـدن
استخراج ايده مز شويله مفلس قالور وناس قيامتده نفسـلرنده
حاصل اولان معرفتـلرى مقدارى اوزرينـه محشور اولورلر يوخسه
طريق علم ومعرفته معرفتلرى مقدارى اوزرينه دكل والا كتب
ورسائل اوقيـان مقلدلر محققلر ايله محشور اولمق لازم كلور مع هذا
هر مقلـدده فهم محقق دخى يوقدر زيرا بو فهم برمقـدار طريق
ذوقده بولنـانلره حاصلدر وبوراده تحقيقى اولميان كيمسه لره زلل قدم
واقع اولمشـدر پس هر كس مقدارنى بيلوب طورنى تجـاوز
ايتمك كركدر وعلم رسميدن مقصود اصلى عملدر وعملدن دخى مقصود
لذاته علم حقيقئ الهى وفنا وبقـا ايله تكميل نشئه در الحاصل علوم
كونيـه نك متعلق حكم الهيه يه موصله اولان اعمال صالحه در بنـاء
على هذا بر كيمسه نك علوم ومعارفى نتيجهٔ تقوى وسلوك صحيح وعمـل
صالح اولسـه اكا علوم ومعارف شيطانيه ديرلر رحمانيه ديمزلر وبعض
كشف وعلوم واردر كه عالم خيـالدن اخذ اولنور مقبول دكلدر زيرا
عالم خيـال ظاهر عالمدر كه عالم ملكدر وعالم قلب باطن عالمدر كه عالم
ملكوتدر وچوق سالك عالم خيالدن اخذ ايتديكى نسنه يى عالم قلبدن
قيـاس ايدوب غلط ودعوايه دوشمشـلردر بو فقير بر مكور هندى يه
ملاقى اولوب حالندن سؤال اولندقده هر كيجه معراج معنوى ايدرم ديو

بجواب و يردى و بعض كلمات كشفيه دخى اوقودى مع هذا شرعده متهم ايدى وخلاف شرعك عدم مانعيتن اعتقاد ايدرايدى تا كه نماز قيلمق ثقلندر ديو بى نمازلغن اقرار ايلدى قاتله الله تعالى و برخلوتى يه دخى راست كلوب حالت سجده ده بندن نطفه نزول ايدر وزياده تلذذ ايدرم دير ايدى واول حالت قبيحه يى استحسان ايدر واول معنا ايله افتخار ايلردى زيرا بونلر نتيجهٔ علمدن وحقيقت شهوددن بى خبرلردر مراتبى فهم ايتمزلر ومكرى عين منت الهيه عد ايدرلر و برا هل تسليكه سرفرو ايتمكه پندارلرى برزخ عظيم اولمشدر و بعضيلر دخى مسن اولدقلرى جهتـدن زمان شيخوخت ويبوست و برودتده سلوك ايتسـه لر دخى خير ايتمزلر وترقى بولمزلر و بعضيلر دخى تجلىء علمده قالوب حدلرينه عدم وقوفدن ناشى ضال ومضـل اولمشلر ودعوا ايله تنزل عظيم بولمشلردر و بعضيلر دخى خيالات نفسانيه وشيطانيه يى اخبارات الهيه والهامات رحمانيه ظن ايدوب خلقه اظهار ايتد كلرنده واقعه مطابق اولمديغنـدن بين الناس تخجيل اوليحق قهار ذوالجلاله اعتراضا صوم وصلاة وسائر فرائضى ترك ايتمشـلر و بلكه مصحفى حاشا اكرسن كرچك اولايدك بزى تكذيب ايتمزايدك ديو بيرتوب آتمشـلر اشته كيمى جهلك زبونى وكيمى علمك ازغونى اولوب بو خسرانه كيدرلر انكيچون اكرطوائف اهل علمدن واكرفرق ارباب سلوكدن نجات بولنلرقلت اوزرينه در خصوصا كه بواعصارك احوالى لسانه كلمز وصد زبان قلم ايله تحريره امكان اولماز (نسئل الله العافية) وخضر عليه السلامك دعاسنده كلوركه (ياحى ياقيوم يابديع السموات والارض ياذا الجلال والاكرام اسئلك ان تحيى قلبى بنور معرفتك) حى وقيوم اسم اعظمدر الله ورب اسمـلرى كبى ولكن معرفة الله حيات قلبه سبب اولمغله حى اسمنى اختيار ايلدى وقيوم اسمنى قرآنه موافقة الحاضم ايلدى مع هذا ماينلرنده مناسبت معنويهٔ جامعه واردر زيرا جميع اشيا حقله قائمدر كه سر حياتدر وسر حيات ساريدر انكيچون بعض سالكه ابتداء سر حيات منكشف اولور و بديع صفت مشبهه در

ومبدع

ومبدع معناسنه دخى اولور اليم مولم وحكيم محكم معنالرينه اولديغى كبى وابداع برصنعتى يكيدن انشا ايتمكدركه انده نمودار يعنى اورنك وغيره اقتدا ايتمك اولميه وحق تعالينك ابداعى برنسنه يى بغير آلة ولامادة ولازمان ولامكان ايجاد ايتمكدر وجلال صفت عظمت حقـدر اكرام جمالك اثريدر جلال وجمال اراسـنده فرق بودركه جلال جمالدن رتبه جهتندن اعظم واعلادر وجمال فضيلت يوزندن اكرم واولادر زيرا جلال اصل وعدلدر وجمال فرع وفضلدر ومرتبهٔ جلال اطلاق وتجريد وتفريددر ومرتبهٔ جمال تقييد وتسليم وتوحيددر وموجب جلا ل قهردركه مقتضاى احديتدر ومقتضاى جمال لطفدركه ثمرهٔ واحديتدر واحديت واحديتك فوقنـده دركه احديت مرتبهٔ ذات وواحديت مرتبهٔ صفاتدر وصفات ذاته تابعدر ومتبوعك مرتبه سى تابعندن مقـدمدر ومعرفت برنسنه يى على ما هو عليه ادراك ايتمكدر ولكن نسيانله مسبوق اولمغين حقه عارف دينلمدى زيرا حق برنسنـه يى نسيان ايدوب صكره تذكر ايتمكدن منزهدر ومعرفت فى الحقيقـه عمل وتقوى وسلوكدن حاصل اولان علمدركه كشف محققدن اولمغله اكا شبهه دخول ايتمز علم نظرى ايسه بويله دكلدر و بو معرفتمدركه شيطان انك نورندن محترق اولوب اوليايه تعرض ايتمكه قادر اولماز وابو على ابن سينا اشعارنده كلوركه (اعتصام الورى بمغفرتك عجز الواصفون عن صفتك) (تب علينا فاننا بشر ماعرفناك حق معرفتك) يعنى حق تعالى يى كنـدى حسب وقدر ذاتنه كوره حق معرفت يوقدر زيرا كمل اوليا اظهار عجز ايتدكلرى يرده سائرلر بطريق الاوليدر ولكن بزم حسب ومقدار واستعدادمز قدر حق معرفت واردر انكيچون بيورركه (فاعلم انه لا اله الا الله) يعنى مرتبـهٔ الوهيته وارنجه جميع اشيايى كماهى ادراك وعلمله امرايدركه مرتبـهٔ استعداددر ومرتبهٔ الوهيتـك ماوراسى اولان غيب الذات وغيب الغيوبى ادراك ايلمك درجهٔ قابليتك فوقندهدر زيرا اسم ورسم منقطع اولديغى يردركه اوقيانوس عزت احادركه انده سفينـهٔ

ادراك يوريمز و بلكه بحر حيرت كبرايه غوص ايدر وعندالاشراف
بو يله ديه كه (اللهم نورقلبي بنورمعرفتك كما نورت الدنيا بنورالشمس)
يعني ظاهر دنيا نورشمسله و باطن دنيا نور روحله منور در وانسان
مختصرعالم ونمونهٔ كائناتدر كه جسدی نور روحله منوراولدقدنصكره
قلبی دخی نور معرفت ايله منور در پس نور روحك نور شمس كبی
اثری محسوسدر ولكن نور معرفت معنويدرا كرچه لسانده وقلمده
في الجمله اثری جاريدر ولكن بصيرت اهلی كركدر كه بونورمعنوی يی
ادراك ايليه واكثرناس بی بصيرت اولدقلرندن نورشمسدن اعمی اولان
خفاش كبی قالديلر وارباب انواره ظلمات رد وانكارله مقابله لرده قالديلر
نعوذ بالله تعالى

) الباب الرابع في التوحيد (

توحيد لغتده برنسنه نك واحد اولديغن بيلوب واحد در ديو حكم
ايتمكدر واصطلاحده ذات الهی يی نسبت واضافتدن قطع
وتصورات افهام وتخيلات اوهام واذهاندن تجريد ايلمكدر ووحدت
صفات حقدر ووحدانيت واحدك وحدت ايله قياميدر ووحدت
صفت تنزيه در زيرا حقده ثنويت وكثرت صفت و قيد اولماز
پس انك وحدتی وحدت حقيقيه در انكيچون مقابله سنده كثرت تعقل
اولنماز وتصور ضد اوزرينه توقف ايتمزوانكا وحدت ديدكاری
انكله غيريلر اعتبار اولنمقدن تنزيه ايچوندر زيرا (كان الله ولاشیء
معه) دينلدی وكذلك تفخيم ايچوندر زيرا استغنا عدم عجزی
مشعردر پس حقك وحدتی كثرت مقابله سنده اولان وحدت
اولمديكه وحدت مقيده در زيرا وحدت مقيده مقابلی اعتباريله
مخلوقدر بلكه بووحدت مقيده نك مبدئی اولان وحدت اولديكه
وحدت مطلقه در وحق تعالى اطلاق ذاتی ايله مطلقدر وحدتی كبی
وحق تعاليده كثرت اولمدی زيرا كثرت حكم تعدددر وجود باری ايسه
صرافت توحيد اوزرينه در كه انده تعدد اقتضا ايدر نسبت يوقدر
بلكه وحدتنك بالقوه نسبتلری واردر كه انكله واحديتی مرتبه سی
ظهور بولور وتجلياتی حسبيله صفات ثبوتيه سی واردر كه سمع بصر

وامثاليدر الحاصل توحيد اولدركه انده يالكز وجود واجب اعتبار
اولنور وجود ممكن دكل زيرا وجود ممكن اعتبار اولنمقده توهم تعدد
واردر كه شرك خفی وذنب وجود ديدكلريدر وذات حقك كنهی
مجهول اولمغله (وهو معكم اينما كنتم) آيتنده معيت ذات مراد اولمدی
بلكه عامهٔ خلقه علم واطفی واصفيايه تولبسی وانبيايه تأييد دعوی
وخاصه يه انس ومباسطه وامثالی ايله تأويل اولندی كرچه وجه
خاصدن اولان نور فايض انك شعلهٔ تجلیء ذاتيدر بوصورتده معيت
ذاتيه دن مراد نسبت ارتباطدر وصف ايله موصوف اراسنده اولان
ارتباط كبی پس بين الذاتين حلول واتحاد واردر ديانلر افراط ايتديلر
وتعدد وجود واردر ديانلر تفريط ايلديلر و توحيده منافی سوز
سويلديلر پس انسانه نور علم بالله كركدر كه نفسدن ظلمت جهلی
تنفير وازاله ايده تاكه كندی كوننده وتعيننده وجميع اكوان وتعيناتنده
ارتباط توجهله اولديغن ادراك ايده وشركدن خلاص بوله زيرا
اضائت اولمدقجه ابصار اولماز و بونور سوبمسون ايچون مشكات
وزجاجه ايچنه وضع اولندی مشكاتدن مراد نشئت ظاهره در جسد
واعضا كبی وزجاجه دن مراد قوا ونشئت باطنه در قلب وسمع
وابصر وامثالی كبی وقرآنده كلوركه (ان الهكم لواحد) يعنی
لاحد دينلمدی زيرا واحديت اسماء تقييدندر كه انكله خلق اراسنده
ارتباط واردر احديتده ايسه ارتباط اولماز زيرا اولكبسی رب العالمين
وايكنجيسی (والله غنی عن العالمين) سری اوزرينه در برنده اضافت
وبرنده عدمی معتبردر حديثده كلور (ان الله خلق آدم على صورته)
يعنی صورت صفت تقييددر كه صفت آدمدر ولام الف كه لادر مبزل
التفاف در الف حظ حقدر كه غيبدر ولام وسط لساندن اولمغله
حظ خلقدر كه شهادتدر انكيچون كلمهٔ شهادت لا ايله ابتدا اولندی
تاكه حضرتين يعنی حضرت الهيه وحضرت كونيه نك اجتماعی
ظاهر اولوب مجمع البحرين ندر معلوم اوله وجلاله ده الف تقديم
اولندی غيب اعتباريله ولاده لام تقديم اولندی شهادت اعتباريله

وعبـد كرچه صورت الهيه اوزرينه خلق اولنمشـدر ولكن ينه حد
وحقيقتده الله ايله مجتمع دكلدركه حقك لذاته حدى يوقدر زيرا
حد مقتضاى تركيبدر وانسان ايسه حد ذاتى ايله محدوددر انكيچون
انسان صفحهٔ حديده بكزركه انكله ياقوتهٔ يتيمه وزن اولنمشدر كرچه
ياقوت ايله مقدارده انسان برابردر ولكن قدر وذات وخاصه ده برابر
دكلدر وفتوحات مكيـه ده كلوركه هر ايكى ضدك اراسنده البتـه
برامر جامع واردر فامارب ايله عبدامووردن برامرده مجتمع اولمق يوقدر
صاحب الوهمك غايت توهميكه رب وعبدى وجودده جمع ايتمكدر
بوايسه فى الحقيقه امر جامع دكلدر زيرا رب العالمينك وجودى عينيدر
وجود عبـد ايسه ذاتنك عينى دكلدر بلكه ذاتى اوزرينـه زائددركه
حقدن مستفـاددر پس ايكيسى نيجه برابر اولور و بر خانه يه نورشمس
دخول ايتمكدن اول خانه شمس اولماز بلكه نور شمسله منور اولوركه
اكا دليـل دينلور يعنى نورشمس ينه شمسه دليـل اولوركه ارالرنده
مناسبت واضافت واردر يوخسه خانه ايله شمسك منـاسبتى يوقدر
وابو العتاهيه شعرنده كلوركه (وفى كل شئ له آية تدل على انه واحد)
هرنسنه نك حقه آيت اولمسى احديتيدركه اول احديت ايله غيرندن
ممتاز اولور واول احديت انك هويتيدر وهويت اصلنده بردر ولكن
كثرت ماهيـات حسبيله حصه حصه كورينور وهر حصه تعينى
جهتيـله برى برندن ممتـاز اولور نورشمسك خانه لرده اولان پرتولرى
خانه لره كوره برى برندن ممتاز اولديغى كبى واحدانجق واحد ايله بيلنور
ديدكلرى بو احديتـه ناظردر و بو احديت كرچه امرساريدر ولكن
اونورك شدت وضوحندن خلق اندن محجوبدر حيـات ساريه كبيكه
حيواناتده اولديغى كبى نباتات وجماداتده دخى واردر ولكن
بى بصـيرته خفى و باطندر انكيچون انكار وتسبيح اشيـابى دلالت
معنـاسنه حمل ايلراشته نظرى حس ظاهره مقصور اولانلرك حاللرى
بودر ارباب مكاشفه حاللرى خود غيرى يوزندندر كه انلر تسبيح اشيابى
باطنلر يله ادراك ايتـدكلرندن ماعدا سمع ظاهر لريله دخى اشتديلر

ومشاهده اوج مرتبه دركه برى توحيددر يعنى مظاهر آفاق وانفسده
ظهور حقى مطالعـه دركه مرتبهٔ قلبدر وظهور حقـدن مراد ظهور
اسمادركه مسماى حقيقى يه دالدر وزير وامير ودفتردار وامثالى
سلطان اعظمه دال اولدقلرى كبى و برى دخى تجريد توحيـددر
يعنى آفاقه التفـاتى قطع وانفسه اتصالدركه مرتبـهٔ روحدر واكا
تفصيلدن اجماله ومطولدن مختصره انتقـال ديرلر و برى دخى
تفريد دركه انفسه التفـاتى دخى قطعدركه مرتبـهٔ سردر پس
مختصردن تصور ذهنى يه انتقال كبى اولور و بو مرتبه يه قرآن ديرلر
انكيچون اهل سر اولنلر تلاوت قرآنه وحقايقنى تحريره مشغوللردر پس
حقايق اوج اولديكه حقايق آفاق وحقايق انفس وحقايق قرآندركه
بونلره نسخ ثلث جلى ديرلركه آيات تكوينيه وتنزيليه در و بواوج
نسخه نك اصلى ومبدئى نسخهٔ حقايق رحماندر وكتب اربعه
بودرت نسخه يه اشارتدر ومقام سرده جميع وحدات وحدت واحديه
رجوع ايدوب كثرات وكثراتك مشتمـل اولديغى وحدات عين واحده
اولور ولكن هر بر وحدت وحدت جامعه ايله قائم اولمغـله بالفرض
انلردن بر وحدت منعـدم اولمق لازم كلسه جميع عالم منعدم اولور ٩
زيرا وحدت روح كثرتدركه عالمدر وجسـد بلا روح قوام بولمديغى
ظاهردر و بوندن اظهر كلام بودركه مثلا زيد وفات ايتـدكده زيد
اولديغى جهتندن ناطقيتى دخى زائل اولور فاما انسان اولديغى جهتندن
زائل اولماز والا جميع افراد انسانيه دن زائل اولوب انسان حيوان كبى
اولمق لازم كلور و بر سالك كه توحيـد حقيقينك نورى طاوع ايتمدن
شمس حيـاتى غروب ايتسـه اكر سعى ومجـاهده سنه فتور كلميوب
الى آخر العمر مستمر اولديسه حال وفاتده (فلا تعلم نفس ما اخفى لهم
من قرة اعين) وفقنجـه قرة العين اولان مشـاهدهٔ ظاهر وحيـات
اوليه سنك سرى باهر اولوب حقـه ازل وابد نه وجهـله مسافر
اولديغى بارز اولسه كركدر وحديثده كلوركه (كان الله ولاشئ معه)
كان لفظى حرف وجوددر تكيم امام اهل النحو سيبويه اكا ذاهب

٩ مثلا وحدت جامعه جميع
وحداته شامله بلكه هر برينك
عينى اولمغله وحداتدن فرضا
بر وحدت منعدم اولق لازم
كلسه جميع عالم منعدم
اولور مثلا قرق موم ياندقده
بر نوردن عبارت اولمغله اكر
برى سوندك لازم كلسه
جميعيسى سونر فافهم جدا

اولمشـدر پس معنی دیمکدر که الله تعالی موجود ایدیکه انکله بیله اندن غیری واجب لذاته یوغیـدی صکره ممکن انك نورتجلیسی ایله وجود خارجی بولدی وحقه مرأت اولدی بو جهتـدن ممکنك عین ممکنه‌سی مستوره اولوب ظاهر اولان نورحق اولدی نتکیم آیینـه‌یه ناظر اولان کیمسه یه آیینه کورنمز بلکه متجلی اولان رائینك صورتیدر انکیچون حضرت الامکانه آیینه دیدیلر و بو صورنده کورینان صورت انسانده حق اولور زیرا کائناتی خلقدن مرادکندی ذاتنی سیر وتماشا درکه مرتبـۀ استجلا در وجنیـد بغدادی دیمشـدر که (لایکون الرجل عندنا بالغادرج الحقیقة حتی یشهد فیه الف صدیق بانه زندیق) یعنی صدیقلرك علمی وتوحیدی غیریلر اوزرینه غالبـدر انکیچون انلر حاکم وغیریلر محکوم علیهدر واصل زندیقیت دائما فنا، صرفله معامله ایلیوب مظاهر اسمایی انکار وهر بر اسمده علی حده شهودی تعطیلدر زیرا حق تعـالی اشیایی عبث خلق ایتمدی پس اجـالی اجمالده وتفصیلی تفصیلده مشاهده کرکدر تا که آیینـه‌لرك حکمی باطل اولمیه وشعرده کلورکـه (جمالکی نیجه یوزدن کورم دیان دیلر) (شکسته آیینه لرکبی پاره پاره کرك) وموحد حقیقی اولدرکه اشیاده شهود حق تقدیری اوزرینه مظاهر جزئیۀ مقیـده‌دن حق مطلق طوتوب وجه کلیه دن توجه ایلیـه واله اسمنی مسمای حقیقیٔ جامع اوزرینه اطلاق ایلیه تاکه شرکدن خلاص بوله زیرا کرچه مشرکلر دخی عبـادتی ذاته ایتمزلر بلکه ذاتك الوهیتی جهتندن ایدرلر زیرا ذات ایله عابدك مناسبتی یوقدر بلکه مناسبت عابد ومعبود واله ومألوه ارا سنده در ولکن انلر اسمی مسمانك غیری اوزرینـه اطلاق ایتدیلرکه اله مجعول ومقیددر وفطرت دیدکاری روحك توحید حقه عارف وسر ربوبیتنه واقف اولدیغیدر پس عارف واقفـده جهل اولماز بلکه جهل نفسك احتجابندن حاصل اولور وعلوم معادننده اولدیغجه تغییر وتبدیل قبول ایتمز زیرا واسعۀ مطلقه‌در نیجکه حروفله مقیده اولمیا کوانده اولان تغیر وتبدل انده دخی اولور بوسببدن عارفلر

قبول ایتمز فاما شول علم وتوحید وایمانکه رسم وتقلید وتقیید له اوله حال مشکلدر ومشرك کرچه حقه شریك اثبات ایدر ولکن وجوب ووجودده وعلم وقدرت وسائرصفات کمالیه‌ده شریك ایله حقی مساوی طوتمق بوآنه کلنجـه هیچ بر مشرکدن صادر اولمامشـدر وثنوی که ایکی اله اثبات ایدوب بری حکیم یزداندرکه خالق الخیردر و بری سفیه اهرمن درکه خالق الشردر دیمشلر سر فردانیتدن غافل اولمشلر زیرا الله تعالینك ایکی وتریتی واردر بری وتریت احدیه درکه ذاتنـه راجعدر و بری وتریت فردیه‌درکه الوهیتنه ناظر درکه ذات وصفات وفعلده بو جهتدن صلاة جمعه فردانیتـه دلالت ایتمز زیرا منفرد ایچون مشروع دکلدر بلکه احدیت فعـله دلالت ایدرکه عبدی ایجـاد ایدوب کندی اوزرینه دال قیلدیغیدر وایجـادی امور ثلثۀ مذکوره‌یه موقوفدر (انمـا قولنا الشیء اذا اردناه ان نقول له کن فیکون) قولنده مجموعی مذکوردر زیرا نون جمع ذاتدر وارادت صفتـدر وقول فعلدرکه مراد مقلوبی اولان لقادر زیرا متعین تعینه ملاقی اولمدیجه تعین حیات بولماز ولقـادن مراد نور وجودك ظهوریدرکه داخل تعینـدن کلور خارجدن دکل (ونفخت فیه من روحی) ده اولان نفخدن دخی مقصود بودر نفخ شدت ظهوری تمثیل ایچوندر و بوندن کن سری دخی مفهوم اولدی یعنی کن کلمه‌سنده کاف ونون اراسنده واو محذوفه واردرکه انکله اوچ حرف اولورکه سر فردانیتـدر وکاف ایکیدر بری کاف کن درکه کاف اثبـاتدر و بری کاف لم یکن درکـه کاف نفی در نتکیم کلور (ماشاء الله کان ومالم یشأ لم یکن) ثنوی طائفه‌سی کن کلمه‌سنده لفظا وخطا انجق ایکی حرف مشاهده ایدوب توحیـددن وسر فردانیتـه وقوفدن محروم قالدی وسوء اعتقادله قلبنی افساد ایلدی دیمشلردرکه حق تعالی هر عضو اوزرینه علامت معروفه وعبـادت مخصوصه قومشدر پس قلب اوزرینه توحیـد واعتقـاد ولسان اوزرینه شهادت ووجه اوزرینـه وضوء وجبین اوزرینـه سجده ورأس اوزرینه مسح وشفه اوزرینـه قص شارب

واصابع اوزرینه تقلیم اظفار وعانه اوزرینه حلق شعر وابط اوزرینه نتف وذکر اوزرینه ختان وضع ایلدی وهر عضوی ماخلق له‌ده استخدام ایتمك سبب سعادت وخلافی باعث شقاوت اولدی وقلب انسان برشاهینه بکزر شاهین زاغلره صالنمدیغی کبی قلب دخی افکار ماسوایه صالنمز بلکه انکله توحید حقیقی وتجلیء الهی صید اولنور وتوحید ایماندن اعمدر زیرا ایمان دعوت پیغمبری قبول وتصدیقدر انکیچون ایمان شرعی دیرلر فاما توحید ادلهٔ عقلیه ایله دخی اولور نتکیم باب سابقده تفصیل اولندی وقرآنده وارد اولدیکه (وکان حقا علینا نصر المؤمنین) بو آیتده نصر الموحدین دیمدی زیرا موحدده قصور غالبدر پس مخذول اولمق شانندندر مؤمن شرعی ایسه بویله دکلدر زیرا مقتضای ایمان کامل شعب ایمانك جمله سنی مراعات ومحافظه واقرار وعمل بالارکانك مجموعنی وجوده کتورمکدر نصرت ایسه بو کمال اوزرینه موقوفدر نجنکه بو کماله زوال وبو نظامه خلل کله ایمانك صاحبی مخذول اولور اعصارمزده اولدیغی کبی زیرا نور شرایع واحکام بالکلیه منطفی اولمغه آز قالمشدر وحق تعالی بزه علم بالتوحید ایله امر ایلدی علم بالذات ایله امر ایلمدی بلکه اندن نهی ایتدی نتکیم قرآنده کلور (ویحذرکم الله نفسه) وحدیثده کلور (تفکروا فی آلاء الله ولا تتفکروا فی ذات الله) زیرا شان عالیسی (لیس کمثله شیء) اولان ذاتك معرفت ذاتنه وصول ممکن دکلدر انکیچون امام غزالی ذات اللهدن بحث ایتدیکیچون تخطئه اولندی وعلم بالتوحید ایله امرده کلور (فاعلم انه لا اله الا الله) پس اکا معرفت اله اولدیغی والوهیته متعلق اولان صفات کمالیه سی جهتندندر که انکله اله اولمیانلردن وما لوه اولنلردن ممتاز اولور وطلب ذات ایتمك کمالنه راجعدر یوخسه من حیث الذات دکلدر وطلب رؤیت طلب ذات کبی دکلدر زیرا برنسنه یی رؤیتدن کنهنی ادراك لازم کلمز وتوحید اشراکك مقابلیدر وشرك جلی وخفیدر کذلك توحید دخی رسمیدر وحقیقیدر وتوحید حقیقی میزانه وضع اولنماز زیرا مقابلی بو قدر

توحید رسمی ایسه بویله دکلدر نتکیم صاحب البطاقه قصه سی اکا دالدر یعنی قیامتده برکیمسه کله که برکاغد پاره سی اوزرینه یازیلان کلمهٔ شهادتدن غیری خیری اولمیه واول کاغد پاره سنی میزانك برکفه سنه وسائر اعمال سیئه سنی برکفه سنه قویالر کاغد پاره سی اولان کفه اعمال قبیحه اولان کفه سنده طقسان طقوز سجل اوزرینه راجح کله توحید موحدك مرتبه سنه کوره در (لا اله الا الله لا اله الا هو لا اله الا انا لا اله الا انت) جمله سی توحیددرکه قرآن مجموعنی ناطقدر (لا اله الا انا شجرهٔ موسادن مسموع اولان توحیددر انا الحق انا الباطل مقابلیدر باطل وجودی غیریدن اولاندر نشئهٔ ظاهرهٔ انسانیه کبی انکیچون زائل وهالکدر وحق وجه خاصه‌دن اولان نور وجوددرکه هرقنغی سالکه تجلی ایدرسه ستری واجب اولور والادار بنده مؤاخذه اولنور وبعض تفصیل دخی کلمهٔ شهادت ذکر اولندیغی موضعده کلور ان شاء الله تعالی وکبار محققین دیمشلردر که الله تعالی برشیئی برشیئله خلق ایلمز یعنی شیء ثانی عین موجوده دکلدرکه انکله اشیایی خلق ایلیه بلکه برشیئی عندشی خلق ایدر پس هر باء که قرآنده سببیت واستعانت اقتضا ایدر فی الحقیقه لام حکمتدر نتکیم قرآنده کلور (هو الذی خلق السموات والارض بالحق) ای للحق بو حقدن مراد عبادتدر نتکیم کلور (وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون) اکا دالدر زیرا عین خلق عین حکمتدر شول جهتدنکه فعل حق معلل بالغرض دکلدر بلکه خلقی خلق ایتدیکی منت وابتداء فضلیدر وهو الغنی عن العالمین وقرآنده کلور (ولا یشرك بعبادة ربه احدا) یعنی احدی تنکیر ایلدی تا که عالم خلق وامرده جمیع اشیایه شامل اوله وبونده شرك خفی دخی داخل اولدیکه عموم ناسده اولان شرکدر اکا ربوبیت مستوره دیرلر نتکیم فعلت وصنعت وفعل فلان ولولا فلان لما کان کذا وامثالندن مفهومدر واکا شرك مغفور دیرلر زیرا بو شرك اهلی حقیقتده موحددرکه سؤال اولنسه مؤدای قولنی انکار ایدوب هرنسنه اللهدندر ومؤثر وفاعل حقیقی اودر دیر وارده

كلور كه بعض اهل توحید ناره دخولده انلری نوم اخذ ایدر یعنی
حسدن منسلخ اولوب عذابی احساس ایتمزلر اكرچه معذبلردر
و بو معنی قلبلرنده اولان توحیدك عنایتندن كلور وایمان باب نارده
انلره منتظر اولوب طورر تا كه انلر نارده محترق اولوب فحم صورتنده
كیررلر بعده اخراج اولندقلرنده الله تعالی انلری نهر الحیاته غمس ایدر
وحمیل سیلده حبه بتر كبی بترلر وتازه لنوب جنته كیررلر وجهنمده
حق تعالینك اله واحد اولدیغنی بیلنلردن كیمسه قالماز وتوحید
مرتبه یی طوائفدن بركیمسه انكار ایتمامشدر فاما توحید مشروعی
انكار ایتمشلردر زیرا توحید مشروع دعوتدن كلور انسان ایسه
هواسنه مخالف اولان دعوتی قبول ایتمز وتوحید اقرار اولنسه دخی
فی الحقیقه عبارته صغمز زیرا علوم اذواقدندر انكیچون كلمهٔ توحیده
دعوت ایدر نفس توحیده دكل زیرا نفس توحیدی بركیمسه انكار ایتمز
وتوحید خلقك اقرار وانكاریله متغیر اولماز بلكه مرتبه سی حالی
اوزرینه باقیدر وحدیثده كلوركه (كل مولود یولد علی الفطرة ولكن
ابواه یهودانه وینصرانه ویمجسانه) بو حدیثده ابوینه تخصیص اولندی
زیرا اغلبدر پس شولكه یتیمدر انك مربیه سی ابوین منزله سنده در
بو اوچ طائفه تخصیص اولندیغی شهرت وعمومیتلرینه بناءدر والا
ابوین نه مقوله دین اوزره ایسه اولادی اول دینه داعیلردر ومعنای
حدیث بودر كه هر مولود فطرت معتدله كه غلبهٔ طبیعیه وانحرافدن
سلیم ومصوندر انك اوزرینه مولوددر صكره نسخهٔ حقیقیهٔ اصلیه سنده
غلبهٔ طبیعیهٔ عارضیه ومغلوبیهٔ روحانیه واقع اولور پس طرف
طبیعته اعتدالدن انحراف عارض اولیجق قوای طبیعیه سی قوای
روحانیه سی اوزرینه غالب كلور وحیوان كبی بلكه شیطان كبی بلكه دخی
اشد اولور نتكیم شیاطین الانسك بعضیلرنده مشاهددر واهل
اعتدال دخی بوندن فهم اولنه انكیچون انسانك ایوسی ملكدن
ایودر زیرا ملكده بولنمیان بعض خصال انسان كاملده موجوددر
وقرآنده كلور (اولئك هم خیر البریه) زیرا بریه لفظی ملائكه یه دخی

شاملدر

شاملدر ولطائف بعض اهل حقایقدندر كه (وفضلناهم علی كثیر)
نصنده اولان كثیری ملائكه یه حمل ایلمشدر كه انلر انساندن اكثردر
نتكیم محلنده كلور وتوحید العین اولدركه سالك شهود غیریدن
حتی نفسندن بیله فنا بوله و بو معنایه تمحیص دخی دیرلر كه استهلاك
كلیدر وتوحید اشرف مقاماندر كه انك ماوراسی یا تشبیه ویا تعطیلدر
و بركیمسه ده توحید رسمی اولمسه مخلد فی النار اولور زیرا مشركدر
وتوحید حالی بولنمسه اهل غفلتدر و ذكر امثالی ایله معالجه اولنسه
غفلت زائل اولور زیرا اصل باقی اولیجق فرع وجود بولمق مرجودر
نتكیم اشجارده مشاهددر وشهادت توحید علمه موقوفدر پس
غلبهٔ ظن وتقلید له شهادت توحید اولماز قال الله تعالی (شهد الله
انه لا اله الا هو والملائكة واولوا العلم) یعنی حق تعالی الوهیت ایله
كندی نفسیچون شهادت ایلدی عبادنه تنبیه ایچون كه انلرك توحیدندن
مستغنیدر وكندی نفسنی بنفسه موحددر نتكیم (وكفی بالله شهیدا
محمد رسول الله) اكا نظیردر یعنی بریرده كه حق تعالی بالذات شهادت
رسالت ایلیه غیرك شهادتنه حاجت قالماز واولوا العلم دیدی واولو
الایمان دیمدی زیرا كندی نفسنه توحید ایله شهادت خبردن ناشی
دكلدر كه ایمان اوله زیرا خبر لسان رسول اوزرینه اولور اوراده ایسه
رسول یوغیدی انكیچون شهادت ایتدیكی نسنه یی بیلمسه شهادت
صحیح اولماز و ملائكه یی كندی نفسی اوزرینه عطف ایتدی زیرا
انلرك توحیده علملری تجلیٔ الهیدندر كه علم ضروریدر بشرك
علمی ایسه غالبا ادله یه نظردندر علم تجلیٔ ضروری ایسه علم نظردن
اقوادر زیرا شبهه طاری اولماز وحدیثده كلور (ان لله ثلثمائة وستین
خلقا من لقیه بخلق منها مع التوحید دخل الجنة) ابو بكر صدیق
بیوردیلر كه یا رسول الله بو اخلاق جلیله دن بنده هیچ برخلق وارمیدر
دیدكلرنده جوابده بیوردیلر كه یا ابا بكر بو اخلاقك جمله سی سنده
موجوددر و بو جمله نك الله تعالی یه احبی سخادر زیرا سخا وحسن
خلق سنك ایله خلق ارا سنده ورضی وتسلیم سنك ایله حق ارا سنده

زياده مقبول ومحمودحدر وتوحيدك صورتى (لااله الا الله) در عالم تعينده كوره وحقيقتى (لاموجود الا الله) در عالم لاتعينه كوره وتعين الهيه نك اولى هويت ذاتيه وآخرى كلامدركه ابدال سبعه دن عبد الشكورك مقاميدر وتعين كونيه نك اولى حقيقت محمديه وآخرى نشئهٔ انسانيه در وبو اثناده مراتب كليه وجزئيه چوقدر پس توحيدى قوتده اولنلر سيرا كواندن ترقى ايدوب سير واجب ايله متحقق اولورلر وسير وجوب ايله قيام بواورلر وبو مقام غيبده قرار ايدوب قالورلر وكيمسه انلرك قراسنه ايرممز ودرياى فيض ندر كورمز (والله مفيض الخير والجود الكل موجود) وتوحيد حقيقينك طريقى ذكر اللهدر يعنى لسان ايله اسماء اللهه اشتغالدر واسماء الله طقسان طقوزدركه افضلى (لااله الا الله) كلمه سيدر سالك مجذوب اولنلره ابتدا ذكر بودر ومجذوب سالك اولنلره ابتدا ذكر لفظهٔ جلاله در صكره اسماء سبعه ويا اثنى عشره يه دك ترتيب اوزرينه احصا اولنور ولكن ذاكرك حالى نه اقتضا ايدرايسه مرشد الندهدر وذكر اولنان اسملره اسماء لفظيهٔ مجازيه ديرلركه اسماء الاسمادر زيرا اسماء حقيقيه ملفوظ اولاندن غيريدركه تعينات ذاتيه در وبو تعينات ذاتيه يه اسماء ديديلر زيرا اسماء ايله ارالرنده ارتباط قوى ومناسبت تامه واردركه احدهما آخر ايله قائمدر خصوصا كه اسم علامت مسمى ديمكدر جميع اشيا ايسه علامات حقدر انكيچون عالم ديديلركه اصلنده علمدر الف اشباع ايچوندر وبو علامات ايچنده ذات حقه دلالتده حقيقت محمديه دن اوسع واعظم يوقدر وانك فلكنه فلك الحيوة ديرلركه جميع اشيايى محيطدر اشته بو عالم محمدى يه عالم اعلا ديرلركه جمله دن مقدمدر بعده عالم استحالتدركه عالم فنادر بعده عالم تعميردركه عالم بقادر بعده عالم نسب واضافتدركه كل اولياالك بوردر وطورده سلوكى تمام اولوب حيات طيبه ايله حيات بولورلر وبقاى ابدى ايله باقى اولورلر وهر اسم كه ذاكر اكا مشغول اولور اواسمك روح وسرى واردركه كثرت اشتغال ايله ذاكر ايله انك اراسنده مناسبت والفت ظهور ايدر تسخير روحانيين ايچون اسماء

مخصوصه يه اشتغال ايدنلرك حالى كبى وبو الفت روح حاصل اولدقدنصكره اكر فتور عزيمتدن محفوظ اولوب مشغول اولديغى اسمه مواظبت ايدرسه اسم حقيقى ايله ارالرنده مناسبت اخرى ظهور ايدوب اندنصكره مسماى حقيقى يه وصول ودخول ميسر اولور بفضل الله تعالى وبو دخول ايله سر وحدت منكشف وتوحيد حقيقى وجود بولور اسبابدن مسببه رجوع ديدكلرى بودركه كويا انهاردن اصل اولان بحره وصولدركه بحرده كثرت يوقدر زيرا بحر واحددركه امواج كثيره سى واردر واول امواج ينه اول بحرك عينيدر وريح بحرى تحريك ايدوب امواج پيدا ايلديكى كبى نفس رحمانى دخى بحر وجودى تموج ايدوب تجليات مختلفه كوسترمشدر پس اول انهار اصلنده بحردر ولكن تعين مخصوص جهتندن انهار دينلدى والحاصل ماء بحرك وحدتى وحدت حقيقيه در ومياه انهارك كثرتى دخى كثرت حقيقيه در ولكن وحدت ماء بحر موجوده وكثرت مياه انهار موهومه دركه بحارى اولان انهارك كثرتندن توهم اولنمشدر پس بحرده موجود اولان ماء البحر ووحدت الماء اولديغى كبى انهارده دخى موجود اولان ماء البحر ووحدت المادر فاما انهارده تعين وجريان اعتباريله انهارده اضافت عارض اولوب ماء الانهار دينلدى وبو اضافت حسبيله وحدت كثرت صورتنده كوروندى وماء بحرك مياه انهارله معيتى شبئك كندى نفسيله معيتى اولدى غيريله دكل وبوندن (وهو معكم اينما كنتم) سرى ومعيتى دخى معلوم اولدى فاعلم فانه من لباب المعرفة (بعد ذا طريق ذكره سالك اولنلره شروط وآداب واردركه محلنده تفصيل اولنمشدر ولكن ديمشلردركه كلمهٔ توحيد تحصيل نور وازالهٔ ظلمات ايچوندر ويسار انسان قبضهٔ جلالده اولمغله محل احتجاب وظلمات ويمينى قبضهٔ جمالده اولمغله محل انكشاف ونوردر انكيچون ذاكره كركدركه ذكرى حالنده كلمهٔ توحيدى صول طرفندن ابتدا ايده يعنى لا كلمه سيله صولندن بدأ ايدوب اله لفظى ايله صاغنه ميل ايليه واندن اثباتى صول جانبنه

ضرب ايليه زيرا لانفى وازاله ايچوندر كه ظلماته تعلق ايدر پس انكله
صولده اولان ظلماتى الوب صاغ جانبنه طرح ايدر ومحل ظلمات خالى
قالور صكره الاكه اثبات وتحقيق ايچوندركه نوره تعلق ايدر
انكله صاغده اولان نورى الوب صول طرفده بوش قلان محل ظلماته
طرح ايدر واورايى نور يله طولدورر بناء على هذا صاغ وصول نور
اولور زيرا صاغ ياننده نور آلوب صوله القا ايتمكله صاغ ظلمنده قالماز
زيرا منبع نوردر وظلمت صاغ جانبنه طرح اولنمق مطلقا ازاله ديمكدر
وبوندن قرأنده (يسعى نورهم بين ايديهم وبايمانهم) سرى دخى
ظاهر اولدى يعنى ايمانكه صاغ طرفدر تخصيص بالذكر اولندى زيرا
طرف يسارك نورى طرف يميندن مأخوذدر نور قمر نور شمسدن
مستفاد اولديغى كبى بو صورتده صاغ وصول فى الحقيقه برا ولور
بوندندركه ارنلرك صاغ وصولى اولماز ديرلر مشهوردر وسر عظيمدر
زيرا حديثده كلور (وكلتا يدى ربى يمين مباركة) يعنى ربمك ايكى
قبضه سى دخى يمين مباركه دركه انده يسارديمك يوقدر زيرا يسار
يمينه منقلب اولور نتكيم امام بعد السلام جماعته استقبالده يسار
يمين اولور فاما قطبك يمينى يسار اولمق محل خلافت وصورت نشئتك
حكمنه كوره در يعنى كرچه قطب الاقطاب وزيرلرى اولان امامين
ايكيسى بردر ولكن صاغ طرفنده اولان امام صوله كچمدكجه قطبك
وفاتندنصكره يرينه قائم اولماز زيرا طرف يمينده اولان امام عالم
ملكوتى ويسارده اولان امام عالم ملكى حفظ وضبط ايدر عالم ملك ايسه
صورته تعلق ايتمكله عالم ملكوتدن اقربدر مع هذا مقصود اصلى
صورتى حفظدر كه فنا شاننددر زيرا ملكوت عالم بقادندر وتوحيد
بو ايكى عالمه ساريدر وجميع اشيانك دهانى وياخود سرى هاء هويتى
رمز اوزرينه در مادامكه عالم صورتده باقى اوله لر وانتقاللرى قريب
اولدقده تقوس ايدرلر يعنى ياى كبى اولورلر ودائره نك بدايت
ونهايتى كبى اصله التقا بولورلر بو سر ايچوندر كه پيرلر آخر منحنى
اولورلر فاما انحنادن مقصود نه ايديكن بيلمزلر نتكيم تلبس ايتدكارى

لباسك

لباسك كريبانلرى لا كلمه سى صورتنده كورينور ولكن چه سود كه
نفى وجود ايتمامشلر وذاكر محجوب كبى نفيك ظاهرنده ولفظنده
قالمشلردر اكر صورت توحيد كافى اولايدى توحيد مرتبه اربابيكه
جميع اشيادر جمله نجات بولورلر ايدى ولكن مرتبه ندر وسرى ندر
وصاحبى كيمدر معرفته محتاجدر وديمشلردر كه (فى كل شئ فيه
كل شئ) يعنى جمله اسمانك سرى برذره ده بيله موجوددر ولكن
بالقوه در بالفعل دكلدر كمالاتده تفاوت ايسه ظهورايله دركه فعلدر
والا جميع اشيا برابر اولوب انبيانك اوليا واوليانك سائر مؤمنين اوزرينه
رجحانى اولمامق لازم كلور مع هذا رسل بيله برى برى اوزرينه مفضللردر
نتكيم قرأنده كلور (تلك الرسل فضلنا بعضهم على بعض) ومطلقا
انسان دخى غيريلره كوره بويله در نتكيم تنزيلده كلور (وفضلناهم
على كثير ممن خلقنا تفضيلا) وبو تفضيلاتك سرى حاكم اولان
اسماء الهيه نك تفاوتيدركه مراتب صفاتك مقتضياتيدر فافهم جدا

) الباب الخامس فى الايمان (

معلوم اوله كه ايمان اصل سعاداندر وسعادت نصف وجود وشقاوت
نصف آخريدر پس حقك فضلى وعدلى واردر وعدلى فضلى اوزرينه
حكم ايتمز زيرا ايكى قبضه وايكى كتاب وايكى داردر وايمانله مستسعد
اولدقدنصكره درجات دخى لازمدر زيراكرچه (الايمان يجب ما قبله)
وارد اولمشدر ولكن يالكز مغفور اولديغكه قناعت ومطلقا دخول
جنت ايله اكتفا ايتمه زيرا اهل درجاتى كوردكده تحسره دوشرسن
وسبب ارتفاع درجات علوم الهيه دركه كشفله حاصل اولور
واحوال سعادتدن دخى مختار اولان جنتده مقام كثيبده رؤيت
الله دركه لذت بصره برلذت معادل اولماز زيرا معبود حق خصوصنده
عين اليقيندر وايمانك غايت درجاتى بودر ودنيا وآخرتك فرقى علم ايله
عيندر وشرح كرمانيده كلور كه رؤيت مسائل مختلف فيهادندر
ضروراتدينيدن دكلدر پس اكا ايمان واجب اولماز وكبار محققين
بيورديلر كه الله تعالى جلالنه لايق اولان وجهله كورينور كه اكا

رؤیت منزه وغیر مکیفه دیرلر وبو رؤیتدن حق محسوس اولمق لازم کلمز زیرا حسده حصر وتقیید واردر وعلت رؤیت شیئك موجود اولدیغی دکلدر تکیم اکثر متکلمین ذاهب اولدیلر بلکه مرئینك رؤیته استعدادیدر کرك موجود اولسون وکرك معدوم اولسون نظر ایلمکه اشیا الله تعالینك ازلا وابدا علم وعینده مشهودیدر پس علم مرتبه سنده اشیانی کورەدی دیمك جائز اولمامق زعم هذا علمده اشیا معدومدر ورؤیت علم نظریده مزید وضوحدر دیانلر طریق کشف وتجلیدن انلرده علم بالله یوقدر ورؤیت محالدر زیرا ابصارده تقیید عادی واردر دیان عدم ذوقندن اول تقییدی رؤیت ابصارده امر طبیعی ذاتی به قیاس ایتدی بو قیاس ایسه صحیح دکلدر زیرا اول قید ذاتی دکلدر بلکه صورت تعین حسبیله عارضیدر اکر بصرده ذاتی اولسه سمعده دخی ذاتی اولوب حضرت موسی کلام حقی جهاتدن ایشتمزدی وایمان تصدیقدر شول نسنه یکه دین محمددن اولدیغی بالضروره معلوم اوله ودلیله محتاج اولمیه توحید ونبوت وبعث وجزا کبی زیرا کرچه بونلرك هر بری فی نفس الامر نظریدر فاما دین محمددن اولدیغی ضروریدر پس بالضروره معلوم اولان عوام وخواصك معلومیدر ودیدیلر که اجمال ملاحظه اولنان یرده ایمان اجمالی کافیدر وتفصیل ملاحظه اولنان یرده تفصیلی شرطدر حتی نمازك وجوبندن وخمرك حرمتندن سؤال اولنمدقده وجوب وحرمتی تصدیق ایتمسه کافر اولور سؤال اولنور سه که معلوم ضروری یی تصدیق کفایت ایتمز بلکه دین محمددن اولان امورك جمله سنی تصدیق لازمدرکه کرك ضروری اولسون وکرك اولمسون جواب بودر که حضرت محمد صلی الله تعالی علیه وسلمك قبل حقدن کتوردیکی امورك جمله سی حقدر دیمك ضرورات دیندندر وبو معنایه کفر ایمانك مقابلیدر که بالضروره دیندن اولان نسنه یی انکاردر وعلمی ضروری اولمیوب دیندن اولدیغی بالاستدلال ویا روایت آحادله معلوم ایسه منکری کافر اولماز احکام اجتهادیه

وغیری کبی پس تواتر ایله معلوم اولانی انکار ایتمك کفردر وجود صانع وصفات کمالی واقامت ونقایصدن تنزهی کبی وانکار نبوت وصحت قرآن وشرایع ضروریه دخی بویلدر صلاة وزکاة وصوم وحج کبی یعنی بونلرك وجوبی وخمر وزنا وامثالنك حرمتنی انکار ایتمك کفردر فاما دیندن اولدیغی دلیل ایله معلوم اولسه الله تعالی عالم بالعلم میدر ویاخود عالم بالذات میدر ویا مرئیمیدر دکلمیدر وافعال عبادی خالقمیدر دکلمیدر بو منقوله لرده احد قولین تواتر قاطع ایله منقول دکلدر بلکه احد قولینك صحتی وآخرك بطلانی استدلال ایله معلوم اولور انکیچون اقراری وانکاری ماهیت ایمانده داخل وموجب کفر اولمدی وبوندن استحالت رؤیته وخلق قرآنه وسب شیخینه ذاهب اولنلری عدم اکفار لازم کلدی مع هذا عند البعض اکفار اولنمشلردر ودیمشلردرکه ارباب التأویل واهل القبله لایکفرون وشد الزنار ولبس الغیار کفر اولدیغی علامت تکذیب اولمغله در مصحفی قاذوراته القا واوزرینه اوتورمق وغضبا اوراقنی تمزیق ایتمك وحقدن غیری یه سجده ایلمك وامثالی کبی غبار غین معجمه نك کسریله اوزون قلنسوه درکه اوائل اسلامده کیارلر ایدی حالا اهل کفرك شعارندندر قلنسوهٔ یهود کبی سائر تشبه قوی لازم کلیان اسباب فسق شارع علامت تکذیب قیلمامغله مرتکبی کافر اولمدی والا هر فاسق اولانده فسق جهتندن علامت تکذیب واردر ومؤمنه کرکدر انا مؤمن حقا دیه ان شاء الله دیمیه زیرا شکی ایهام ایدر قابل تأویل ایسه ده ایمانده ایسه شك وعلامت شك اولماز الحاصل هر نسنه نك حقیقتی واردر وایمانك ادنی الامر حقیقتی قطعدر حقه حسن ظنی موجبدر وایمان کامل تصدیق بالجنان واقرار باللسان وعمل بالارکاندر وصحت اقرار وعمل ایکی نسنه اوزرینه توقف ایدرکه بری نیت وبری اخلاصدر تا که مخلص ومنافق بری برندن ممتاز اوله وبو ایکی شرطك ایکی حکمی واردر بری زمانیدر که اوقات صلاة وموسم صوم وحج وامثالی کبی وبری مکانیدر که استقبال قبله وکنایس مصوره ومواضع

نجسه وامثالنده نمازدن وجوب اجتناب کبی وجده احکام زمان ومکان
مجتمع اولور زیرا عشر ذی الحجه وعرفاته اختصاصی واردر وبالاده
اشارت اولندیغی اوزره تصدیق ایمانی ایکی قسم اوزرینه در اولکیسی
تصدیق اجمالیدر که وجه کلی اوزرینه مخبر صادقی تصدیق
ایتمکدر یاکندی نفسنده علم ضروری حصولی ایله که انده سبب
خارجی اولمیه ویاخود موجب تصدیق آیت ویا معجزه اوله
وایکنجیسی تصدیق تفصیلیدر که وعد ووعید واحکامه علی التفصیل
ایماندر وحدیثده دخی روایات صحیحه نك جمله سن قبول ایتدم دیمك
کرکدر قرآنه وسائر کتب الهیه یه ایمان اجمالی فرض عیندر وقرآنه
ایمان تفصیلی فرض کفایه در زیرا هرکس اوزرینه علی التفصیل
فرض عین اولمقده حرج وفساد معاش واردر اکا علماء زمانه یله
قادر دکللردر فکیف غیریلر زیرا بو اعصارده اغلب اشتغال مالایلزم
اولان علومه در متبحر فی العلم اولوب مشار الیه بالبنان اولنلر قرآنك
نظم ومعناسندن بی خبرلردر وکتب سالفه یه ایمان تفصیلی اصلا
لازم دکلدر زیرا بز قرآنك تفاصیلی ایله مکلفز انلرك دکل وکتب
منزله نك احکامی متناهیه ایکن انلره ایمان دیمك ایکی وجهله در
بری جمله سی من عند الله اولدیغنی تصدیقدر وبری دخی منسوخ
اولمیان احکامنی تصدیقدر که شریعت محمدیه انی تقریر ایتمشدر
ملت ابراهیمیه اتباع دخی بو قبیلدندر یعنی شرع مقرر اولدیغی
وجهله در مطلق دکلدر ومقلدك ایمانی صحیحدر ولکن اصول دینده
استدلال لازمدر واستدلالده اثردن مؤثره انتقال کافیدر زیرا نظر
میزانیده هرکسه کوره حرج واردر ایمان وطاعته رغبت ایتمك
فی نفس الامر ایمان وطاعت امر مستحسن اولدیغی اجلدن معتبردر
طلب ثواب وخوف عقاب غرضیله مقید دکلدر زیرا جنت ونار
اولمسه دخی حق تعالی عبادته مستحقدر پس اکر رغبت ورهبت
فی الحقیقه حقه اولورسه مفیددر زیرا هر حالده مرجو ومخشی اولان
الله تعالیدر وحدیثده کلور (اللهم انی اسلمت وجهی الیك وفوضت

امری

امری الیك والجأت ظهری الیك رغبة ورهبة الیك لا ملجأ ولا منجا
منك الا الیك آمنت بکتابك الذی انزلت ونبیك الذی ارسلت) بو دعاء
یاتدیغی وقتده اوقنور وتصدیق اجمالی ایله تفصیلی اراسنده فرق
بودر که تصدیق اجمالی اهلی مخالفتدن مصون دکلدر تصدیق تفصیلی
اهلی ایسه وقت مخالفتده استحضار وعید ایلیوب جرأت ایده مز
بودخی علمی ایله عامل اولوب عنایت حقه مقرون وحفظ الهی یه
مرهون اولنلرك حالیدر زیرا حال حضورده معصیت چوق کره واقع
اولمشدر که قضای مبرمدر (وکان امر الله قدرا مقدورا) وحق تعالی
امرینی تنفیذ ایتمك مراد ایلسه سلب عقول وسدل حجاب ایدر ومن الله
العصمة وایمانك یتمشدن زیاده شعبه وخصلتی واردر زیرا جنات
اعمال دخی یتمش ایله سکسان اراسنده در پس جمیع اعمال بر مشروع
اولدی ودخول جنت بر عمل مخصوص اوزرینه محجور اولمدی تا که
قنغی عملی دیلرلرسه اشلیه لر وجنته داخل اوله لر عمل ایتدکلری
صورتده باری فعلنه دال اوله لر بو جهتندر که رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم جمله عاملینك اجری ایله مأجورلردر زیرا هم عامل
وهم دال اولدیلر وحیا شعب ایماندندر حیاء نفسانی کشف عورت
وامثالندن حیادر وحیاء ایمانی ارتکاب معصیتدن حیادر ومؤمنك
محل ایمانی قلبیدر انکیچون قلبه نار الله الموقده مطلع دکلدر کرچه که
معذب اولان مؤمنك ایمانی باب جهنمك خارجنده طورر ولکن مؤمنی
داخل وخارجده حمایه دن خالی دکلدر ودنیاده معصیت حالنده دخی
بویلدر نتکیم حدیثده کلور (ان العبد اذا زنا خرج عنه الایمان
حتی یصیر علیه کالظلة فاذا اقلع رجع الیه الایمان) وجه خروج بودر که
نور ایمان نور محمدینك ثمره سیدر که مؤمن اول نوری حاملدر ونور
محمدی ایله ظلمت معصیت بریرده مجتمع اولماز حتی مرویدر که آدم
علیه السلام شجرهٔ منهیه دن اکل ایتدیکی وقتده نور محمدی اندن
منزوع اولوب بعد تلقی الکلمات والتوبه یه عودت ایلدی انکیچون
دیمشلردر که حب الله علمدن وحب الرسول ایماندندر ولایت ومعرفت

ديدكلري مقامات ايماندر يوخسه ايمان كبي كندي نفسنده رتبه‌
مستقره دكلدر تنكيم رسالت وعزميت ديدكلري مقامات نبوتندر
وبعضيلر ديديلركه مقامات دردتدر بري ايمان وبري ولايت وبري
نبوت وبري رسالتدر وايمان حقيقي واصلي ايمان فطريدركه زياده
ونقصان قبول ايتمز قبول ايدر ديه‌نك سوزي سابقه ايله خاتمه اراسنده
اولان حالته كوره در وفطرت وجود حقه وربوبيت جناب مطلقه
علم وعبوديت نفسه وقوفدر وبو قابليتك اثريدركه اخذ ميثاقده
تمثل واقع اولدقده اقرار ربوبيت وشهادت وحدانيت ايتديلر ولكن
صكره محل طبيعت اولان جسمه نزول ايتدكلرنده نسيان وجهل حاصل
اولوب نظر واستدلاله محتاج اولديلر وقرآنده كلور (ياايها الذين
آمنوا آمنوا) يعني ايمان اول ايمان فطري وميثاقي وايمان ثاني ايمان
شرعي يه اشارتدر كويا ايمان اولدن عوارض عائقه يوزندن ذهول
ايتمكله تنبيه اولنديلر وتجديده دعوت قلنديلر وتجديد ايمان ونظر
واستدلال بالغ اولنلره كوره در حد نظره ايرميانلر والدين حكمنده در
يعني اكر والدين مؤمن ايسه‌لر اولاد دخي انلره تقليد ومتابعت ايله
مؤمنلردر والا في دين اوزرينه بولنديلر ايسه اكا الحاق اولنورلر
وبعض رسلك حرب وقتال ايله مأمور اولدقلرينك سري اكثر ناسك
ايمان فطري بي تبديللريدر زيرا كفر ومعصيتدن فساد واختلال
عالم حاصل اولور وقرآنده كلور (ولولا دفع الله الناس بعضهم
ببعض لفسدت الارض) واول مخالفلره ضد ومثل ديرلر يعني كرچه
بشريتده مثليت واردر ولكن اوصافله اضداددر واحد ضدين
عدم قبول ايتمدكجه آخر وجود بولماز پس سيف ازالهٔ اضداد ايچون
اولدي تاكه اعدا تحت الارضه انتقال ايدوب احباب وجه الارضده
قالهلر وشرايع احكامي اجرا قيلهلر ونور ايمان وتوحيد اقطاره منتشر
اوله وامر الله كلنجيه‌دك بركات اعمال ايله عالم طوله وكامل ايله اكمل
بيننده فرق بودركه كاملك معرفت نفسي معرفت رب اوزرينه
سابقدر انكيچون نفسنه مشغولدر واكملك بالعكسدر انكيچون ربنه

مشغول

مشغولدر پس كامل خلق مشاهد وحقه مؤمندر واكمل حقي مشاهد
وخلقه مؤمندر زيرا خلق وار ايديكن اخبار حقله بيلور يوخسه
مشاهده سنده دكلدر تنكيم مؤمن بالغيب بونك خلافنده در
وديمشلردركه خلقه كوره علم بالنفس اصلدر زيرا علم بالنفسدن
معرفت حقه انتقال اولنور تنكيم حديثده كلور (من عرف نفسه
فقد عرف ربه) وبعض اوليايه خطاب الهي وارد اولمشدركه
(انت الاصل وانا الفرع) يعني سكا معرفت اصل ومقدم وبكا
معرفت فرع ومؤخردر وحقه كوره عكسدر يعني حقك علمي رتبه‌ده
مقدمدر علت معلولي اوزرينه رتبه‌ده مقدم اولديغي كبي والا علم حقده
تقدم وتأخر يوقدر شويله كه ذاتنه علم ايله اشيايه علمي اكا برابردر
وبونك نظيري (سبقت رحمتي على غضبي) مقاله‌سنده رحمتك سابقيتي
وغضبك مسبوقيتيدر زيرا مقصود تعلقده سابقدر ديمكدر والا
صفات حقده تقدم وتأخر يوقدر افراط اولمديغي كبي انكيچون حقه
عاشق دينلمز زيرا عشق افراط محبتدر مكركه تأويل ايله اطلاق اولنه
مشاكلهٔ ومحبت غالبه كبي ولكن بو ذكر اولنان قول هرنقدر مقبول
ايسه‌ده سالكه كوره در زيرا مجذوبه كوره واقع اولان عكسدركه
(من عرف نفسه فقد عرف ربه) سريدر زيرا سالك اولان حقي
خلقله بيلور پس قيددن كوچ خلاص اولور فاما مجذوبده بوقيد
يوقدر بلكه ذات حقه معرفتدنصكره معرفت نفسه نزول ايدر
الحاصل مآلده ايكيسي دخي بردر ولكن بري زحمت يولنده وبري
رحمت يولنده در ومقام ايمان ايله شول كيمسه متحقق اولور كه
غيب انك ياننده شهادت كبيدر يعني اصلا شك وريب يوقدر تنكيم
كلام عليده كلور (لوكشف الغطاء ماازددت يقينا) واندن
نفس عالمه امان ساري اوله تنكيم لفظ مؤمن اني اشعار ايدر يعني انفس
واموال واهل واولاد اوزرينه اني امين بيله‌لر وانك امانتنه تهمت
وخيانت تخلل ايتميه شيخ اكبر قدس سره الاطهر اوائل حالندن اخبار
ايدركه بعض صحارده بر ركض دابه ايدوب سرعت ايله كيدركن المده

رحم مراعات ايدن بعض آهوره طوقنوردى وانلر باشلرن قالديروب باقرلر واصلا تنفر قيلمزلر ايدى اشته ايمانك حكمى بودر يوخسه حلقى اضافه ايتمك دكلدر نتكيم زمانمزده اعراب واتراك واكراد وهنود وعجم وتركمان وتاتار وعوام وخواصك حاليدر پس بوصفاتلو اكرى مؤمنلردن طوغرى سلوك نتيجه حاصل اولور وحديثده كاور (اللهم انى اسئلك ايمانا يباشر قلبى و يقينا ليس بعده كفر) بونده ايمانك قلبه مباشرتى قلبده تمكين ورسوخيدر كه اندنصكره كفر وتلون اولمماز انكيچون رسوخى اولميانلر مرتد اولديلر زيرا ايمان صدرده وحلقومده وافظده ايدى وبوندن اهل تقليده تحذير واردر زيرا تقليدك قوتى اولمماز بلكه ادنا بهانه ايله زوال قبول ايدر ياحياتده وياخود عندالموت پس تحقيقله منهاج سنته سلوك لازمدر و برنباشدن محكيدركه درتبوز قبرآچوب انجق دردينك يوزينى قبله ده بولمشدر اشته اول منحرف اولنلر سنن شريعتدن وطريق سنتدن خروج ايدنلردر زيرا قبله حقدر وشريعت وسنت اكا وصوله يولدر وقرآنده كلور (وذكر فان الذكرى تنفع المؤمنين) يعنى بر كيمسه نك قلبنده تذكيرك تأثيرى اولمسه اول كيمسه ده حقيقت ايمان يوقدر زيرا قلبى قسوت قبول ايدوب حجر كبى اولمشدر حجر ايسه تليين وتربيه يى قابل دكلدر قرآن ايسه تربيه ايچون نزول ايتمشدر و بر كيمسه علمى ايله عمل ايتمسه عالم دكلدر زيرا علمدن مراد عملدر وايمان علم اوزرينه مبنيدر زيرا مجهولى تصديق اولمماز وعملك غايتى كشف الهى وفتح ربانيدر ومعتبر اولان علم ضروريدركه مؤمن انى قلبنده بولور ودفعنه قادر اولامز دليل ايله اولان ايمان ايسه شبهه دن قورتلمز ادنى الامر بودركه نوجهله اخبار اولندي ايسه اكا تقليد ايليه زيرا ايمان اصلنده خبرايله اولور عيانده خبر اولمماز وخبر من حيث هو صدق وكذبه محتملدر ممكن كبيكه وجود وعدمى قابلدر پس من عند الله وارد اولان خبر غيبى تصديق ايدن مؤمندر وصدر اولدنصكره كلان مؤمنلرك فضيلتلرى بوجهتدندر زيرا انلر صدر اولكبى آيات بينه ومعجزات

قاهره كورمديلر بلكه احكام الهيه نوجهله وارد اولدى ايسه قبول ايلديلر انكيچون رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم ايمان بالغيب اهلنه تعظيما اخوانم ديدى وانلرى انبيا منزله سنه تنزيل ايلدى وانلردن برعامله اللى عدد شهيد ثوابى ايله تبشير قيلدى انكيچون ديديلركه پادشاهك ندماسندن خارجده قلعه سن وخطه سن محافظه ايدنلر من وجه افضلدر و بومعنادن اوتورى حديثده كلديكه بنم امتم يغموره بكزر اولى خيرليدر آخريمى خيرليدر معلوم دكلدر يعنى اولنده ده خير وآخرنده ده خير واردر زيرا اولى اصحاب وآخرى خلفا واقطابدركه دنيا انلرك انفاس طيبه سيله زنده وعالم انلرك انقطاعيله مرده در و بر كيمسه احتضارندن برنفس مقدم ايمان كتورسه اول ايمانك اكا نفعى واردر واحتضار اودركه انتقال ايده جكى عالمك احوالنى مشاهده ايليه پس بومشاهده بولنمدقجه اكا احتضار وحضور موت ديمزلر وبو احتضارده نيجه مؤمنلره درجات عاليه وترقيات غير مترقبه ظهور ايدر زيرا ايمانى تحقيقيدر تقليدى دكلدر بوندن ديديلركه ايمان بش قسم اوزرينه در ايمان تقليددركه عوام ايچوندر وايمان علمدركه اصحاب دليل ايچوندر وايمان عيندركه اهل مشاهده ايچوندر وايمان حقدركه عارفلر ايچوندر وايمان حقيقدركه واقفلر ايچوندر والتنجى مرتبه سى واردركه حقيقة الحقيقه ديرلر كه عالملر ومرسللر ايچوندركه كشف وايضاحى ممنوعدر و بو التى مرتبه مقابله سنده قلب عوام ايچون و سر القلب اصحاب دليل ايچون وروح اهل مشاهده ايچون و سر الروح عارفلر ايچون وسر السر واقفلر ايچون وسر اعظم عالملر ايچوندر نور ايمان اولمسه يالكز عقل ايله ذات الله واكا منسوب اولان نعوت بلنمز ونور عقل اولمسه الوهيت وانك حقنده جائز وواجب ومحال ندر ادراك اولنمز پس ايمان و عقلك فائده لرى ندر فهم اولنسه حتى ديمشلردركه انوار ربوبيت مؤمن موحددن غيريه منكشف اولمماز فاما اسرار روحانيه مؤمنه وكافره شاملدر زيرا روح منفوخك مؤمنه اختصاصى يوقدر

انکیچون بعض کمالات روحانیه‌دن کافر دخی حصه‌مند در بو اجلدن بعض کافر وکافره‌نك افسون وعمللریله خسته‌لره شفا حاصل اولمق استبعاد اولنمیه مع هذا بعض نفوسده خاصه واردرکه انکله عمل وتأثیر حاصل اولور بوخود صاحبنك کمالنی اقتضا ایتمز زمانمزده فسقه وفجره مقوله‌لرندن چوق خارق عاده نسنه‌لر ظهور ایتمشدر حتی بعض بی نمازلرك مصروعلره وامراض هائله اهلنه خرقه‌لرندن جزئی پاره بخور ایتملریله خلاصلری مشاهده اولنمشدر بونلر شرعدن خارج اولمغله کفاره ملحق اولمش برالای ممکورلر ومستدرجلردر مؤمنه کرکدرکه الله دشمنندن دوستنه فائده اولماز دیو اعتقاد ایلیه واهل مکرك حالنه وجود ویرمیوب صراط مستقیمدن عدول ایتمیه زیرا برمقوله حجب روحانیه اربابنك حالی حجب جسمانیه اهلندن بمانددرکه جذام زحمتی کبی علاج قبول ایتمدن قالمش وطائفهٔ رهابنه وفلاسفه کبی حاللری خراب اولمشدر زیرا غرور وپندارلری کمالده اولمغین اول طریق معوجه‌دن رجوعی نقصان عد ایدرلر وعلی العمیاء وادیٔ کفر وضلاله آشوب کیدرلر نتکیم قرآنده کلور (ومن یضلل الله فلا هادی له) الحاصل برکیمسه هرنقدر کمالات روحانیه اهلی وبلکه بعض مکاشفات ومشاهداتدن حصه‌مند دخی اولسه مرتبهٔ ایمانی محافظه ایتمدکجه ساقطدر وایمان دخی حکم رسول له متابعت ایله مقبولدر انکیچون اهل کتاب مردود اولدیلر زیرا (لا اله الا الله) دیدکلری امر موسی ویا امر عیسی اولمق اعتقادینه مستند ایدی امر محمد در دیو دیمدیلر بوسببدن (یا ایها الذین امنوا آمنوا) وارد اولدی یعنی اکر کتب متقدمیه ایمانکز وار ایسه محمده دخی ایمانکز اولوب کلمهٔ ایمان وسائر احوالکز انك امرینه مستند اولسون عملکزه استناد ایتمکیز زیرا یالکز علم فائده ایتسه انبیا زمانلرنده کلان حکما وفلاسفه دخی عملرندن منتفع اولورلر ایدی مع هذا انبیایه عدم متابعتلری ایچون سجینه منکوس اولدیلر ونبی اولك قولی دخی تقریر شریعت جدیده‌یه موقوفدر پس اکا اتباعك صحتی بعض شرایعی مقرر اولمق حسبیله در

مطلقا

مطلقا در کل الحاصل دینده واسطه لازمدر وواسطه رسول الله‌در انکیچون لیلهٔ معراجده باب سمادق اولندقده کیدر دینلدی جبرائیل دخی محمد در دیو جواب ویردکده اندن غیری یه فتح بابه مأذون دکلم دیو موکل دخی قپویی آچدی وبوندن فهم اولندیکه معراج معنوی یه طالب اولنلره فتح باب صلوات ایله درکه تصدیق نبویدر فافهم جدا وایمانده متصرف واکا متولی اولان فی الحقیقه الله تعالیدر انکیچون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اکرم الخلق ایکن همتی ابوطالبك ایماننده تأثیر ایتمدی نتکیم قرآنده کلور (انك لا تهدی من احببت) یعنی یا محمد محبت هدایت اولمق سکا مضاف اولمغله اثری ظهور ایتمدی اکر تحبیب طریقیله اولسه که بکا مضافدر تأثیر ایدردی زیرا مراد الله ارادتدن تخلف ایتمز مراد خلق ایسه بویله دکلدر اخلاص وحضور وهمت وعنایت برمعنایه‌در لکن فقها اخلاص وصوفیه حضور ومحققین همت وشیخ اکبر حضرتلری عنایت دیو تعبیر ایدر وهمت برنسنه اوزرینه جمع خاطر ایتمکه دیرلر تاکه مقصود اولان معنی یا کندی نفسیچون ویا غیری ایچون حاصل اوله ودیمشلردرکه نفوذ همتده ایمان شرعی شرط دکلدر کاه اولورکه رهبانك دخی همتلری تأثیر ایدر خصوصا که کفار هنودك همتلرینك تأثیرات عجیبه‌سی واردر انکیچون بر اهل تروحن وتقدیس ایز دیو زعم ایدرلر (محکیدر) سلطان محمود غزنوی بلاد هندده غزا ایتدکده انده برشهر وار ایدیکه اکا قصد ایتدکجه مریض اولوردی سببدن سؤال ایتدکده بوشهرده برقوم واردرکه هرنه زمان برکیمسه حقنده صرف همت ایتسه‌لر اهتماملری اوزرینه اول کیمسه مریض اولور دیدیلر پس بعض اصحاب تشویش خواطر ایچون دق طبول ونفخ بوقانی رأی ایلیوب اویله ایتدکلرنده مرض زائل وشهر مستخلص اولدی واکامل ناسدن همت قتاله صادر اولماز زیرا ترك تصرف وحقی وکیل اتخاذ ایتمشلردر بلکه مرتبهٔ کماله بالغ اولمیان مریدلردن صادر اولور وبو معنانك نفوس ارضیه‌ده تأثیری اولدیغی کبی

ارواح سماویه ده دخی تأثیری وار در تحکیم محلنده کلور وعطانك
نفوسده تأثیری واردرکه کمال ایمانه مانعدر یعنی حذر ایلکه
حق تعالی معاداتی ایله امر ایتدیکی عاصینك هدیه سن المیه سن
زیرا نفوس بشر به محسن اولنلره محبت اوزرینه مجبولدر بو جهتندر که
رشوت تحریم مغلظ ایله محرم اولدی زیرا مرتشی خاطر راشی ایچون
عدلی ظلمه تبدیل ایدر وطبعدن خروج ایدوب حکمتی ترك ایتمك
مشکلدر مکرکه اصلاح نفس ایتمش اوله بو صورتده احقاق حق
وابطال باطل ایتمکده زید وعمرو یاننده برابر وهدیه وعدمی مساویدر
و برکیمسه عدوینی ولی وولیینی عدو اتخاذ ایلسه اول کیمسه مخلطدر که
انده استقامت دین وحقیقت ایمان و یقین یوقدر و بو معنی اجلیچون
الله تعالی بیوررکه (لاتتخذوا عدوی وعدوکم اولیاء) یعنی حقه
عداوت سبب نهی اولمق اوزره اقتصار ایلمدی بلکه مخاطبلره اولان
عداوتی دخی درج ایلدی زیرا بلکه بزا انلرك ایلکلرن کوردك بزه
ضررلری ندر دیه لر بو ایسه زیاده مر و تسزلکدر پس مؤمنلره
واجبدر که حقه عدو اولنلری عدو بیله لر وعداوت معامله سن
قیله لر کرك اول عدولرك کندولره نفعی اولسون کرك اولمسون
و بو سر عظیم اوزرینه درشول آیت که کلور (یخرجون الرسول وایاکم)
فافهم و بوندن فهم اولنور که اکر جنت اولمسه دکه مؤمن حقه
عبادت ایتمزدی زیرا بکا فائده سی اولمیان حقه نه ایچون عبادت
ایده رم دیرایدی و بو مقوله نك عبادتی معلولدر زیرا استحقاق
ذاتدن بی خبردر وایمان مکارم اخلاقی مقتضی دکلدر زیرا
کاه اولور که مکارم اخلاق مؤمنك غیریده دخی بولنور
ومکارم اخلاق حسنك ایله خلق اراسندن اولان نعوت جلیله
ومعاملات حسنه در دنیا وآخرنده صاحبنه آثار جمیله سی واردر
حتی کفارده اولسه باعث ایمان وسبب توحید اولور ومؤمن کامل
وجه بلاقفادرکه هرجانبی بصردر زیرا وجود حق هیئتنده در
وجود حق ایسه بتون وجهدر ومؤمن ناقص ظاهرده وجه و باطنده

قفادر زیرا کرچه فی الجمله اهل جمالدر ولکن باطنی نور حقیقت ایله
منور اولمامشدر وکافر ظاهرده قفادرکه اهل جلالدر و باطننده
وجه درکه اهل جمالدر زیرا احقاب کثیره مرورندن صکره سر ایمان
وتوحیدی ادراك ایدر فاما معذب اولمقدن خالی اولماز و جهنمدن
چقمز ومؤمن منور الباطن در عاصی اولور سه ده وکافر مظلم الباطندر
مکارم اخلاق اهلی ایسه ده زیرا کفر اعمالی ابطال ایدر کرچه بعض
حسنات باعث ایماندر تحکیم مرور ایتدی ومؤمن معذب اولدیغی
صورتده عذاب ظاهرینه در زیرا سبب عذاب اولان اعمالی اشلین
جوارحیدر باطنی مقام ایمان ومحل توحیددرکه انکله کراهت معاصی
ایدردی انکیچون درك اعلاده اولور زیرا اول طبقه نك عذابی خفت
اوزرینه در ومنافق درك اسفلده ظاهر و باطنی ایله معذب اولور که
اول طبقه نك عذابی سائر طبقاتدن اشددر ظاهری ایله معذب اولدیغی
باطننك فسادندندر انکیچون (نار الله الموقدة) باطننه مطلع اولوب
اول شدتدن ظاهری دخی علولنور ودیمشلردرکه افئده یه مطلع اولان
نار اعمال باطنهٔ معنویه نك نتیجه سی ونار جهنم اعمال ظاهرهٔ حسیه نك
اثریدر پس بو ایکی صفاتی جمع ایدن ایکی دورلو عذابی جمع ایدر که
عذاب ظاهر وعذاب باطن والم جسمانی والم روحانیدر وایمان وثمراتی
تازه لك وکهنه لك قبول ایدر یعنی اکر استعمال اولنورسه تازه وترطوردر
والا کهنه و پژمرده کبی قالور پس صباح واخشام لا اله الا الله کلمه سنی
تکرار ایله تجدید ایمان لازم واصلاح عمل واجبدر زیرا معاصی مطلقا
کفرك بریدیدر ووسیله سیدر وطاعت نور ایمانی اتمامه باعثدر پس نور
ناقص اولسه غلبهٔ ظلمته سببدر و بو غلبه نك غایتی رین دیدکاری
پاسدرکه قلب ایله ایمان اراسنده حائل وحجاب کثیفدر وغین دیدکاری
پاس ریندن اخفدرکه معاملهٔ کثرتدن ناشی اولان حجاب وتلویندر
وحدیثده کلور * انه لیغان علی قلبی * ولکن قلب رسول اوزرنده اولان
غیندن بحث اولنماز زیرا افراد امتك حالی کبی دکلدر تحکیم صلات
حق دخی بو یله درکه سرینی کندی بلور پس ایمانی تازه لمکدن

واستغفار فلمقدن كفر ومعصيت سبق ايتمك لازم كلمز بلكه تلوين واحتجابى رفع وتصديقى تحقيق وتثبيت وحضورى ادامه ايچون دخى اولور زيرا توبه كاه اولور كه رجوعى ادامه معناسنه كلور واستغفار نور وحدت ايله ستر كثرت مضموننده استعمال اولنور ومؤمنه لازمدر كه ذنب وجودى مغفور اولمق ايچون تجلىٔ وحدته يوز طوته وهر دم وجود ترايله تازه چمن كبى بته

) الباب السادس فى الايمان بالله (

ايمان بالله حق تعالى نك وجودنه ووجوب وجودنه ووحدت وجودنه والوهيتنه وربوبيتنه وصفات كماليه سى اولان حيات وعلم واراد ت وقدرت وسمع وبصر وكلام وسائرله ايماندر وانك ذاتنده وصفاتنده وافعالنده شريك ونظيرى يوقدر فاعل مختار ومتصرف مطلقدر وجوب وجود وازليت واحاطه ونزاهت ذات اكا مخصوصدر كه بو صفاتدن عبدك اصلا نصيبى يوقدر نصيبى اولديغى صفاتده دخى كمال مطلق حقكدر زيرا عبد قيود بشريت ايله مقيددر ومحل كيانينك وسعت تجلى به تحملى يوقدر پس حقدن حظى استعداد وقابليتى قدردر وقرآنده كلور (ليس كمثله شئ وهو السميع البصير) يعنى عالم لا تعينه كوره غنى مطلقدر كه كائناته اصلا مساسى يوقدر وانسانى كرچه كندى صورتى اوزرينه خلق ايتمشدر ولكن وجودى ذاتنك غيريدر كه حقدن مستفاد در حقك وجودى ايسه ذاتنك عينيدر پس مخلوق اكا نيجه معادل اولور ولكن بحر العما ديدكلرى مرتبه كه بين الحق والخلق برزخدر بو مقامده ممكن اسماء الهيه ايله كه عالم ومريد وامثاليدر متصف اولديغى كبى حق دخى ممكن كبى تعجب وتبشبش وضحك وفرح ومعيت واكثر نعوت كونيه ايله متصف اولمشدر وحقيقتده حقك صفاتى ينه كنديسنك وعبدك صفاتى ينه كندى نفسنكدر وحقك سكا وسنك صفاتكه نزول ايتديكى كرم ورحمتندر وسنك دخى اكا وصفاتنه عروج ايتديكك صورت الهيه كك حكمى وعلوهمتكدندر وحقده حقيقتده حركت اولماز كرچه (ينزل ربنا

كل

كل ليلة الى سماء الدنيا) وارد اولدى وسكون واستقرار دخى يوقدر اكرچه كه قرآنده كلور (الرحمن على العرش استوى) وفلاسفه حقك ذاتنده حركت وسكون تجويز ايتملريله اكفار اولنديلر زيرا مجسمه كبى حقيقتنه حمل ايتديلر پس مؤمنه كركدركه برنعوت كونيه ايله اتصافده مراد حق نه ايسه انك اوزرينه ايمان كتوره واعتقاد ايليه كندى عقل قاصرى ايله تأويل ايدوب مراد شودر ديو تعيين ايتميه وقرآنده كلور كه (مامنعك ان تسجد لما خلقت بيدى) يعنى يدين ايله مراد قوت وقدرتدر ويا جمال وجلالدر ويا تشبيه وتنزيهدر ديديلر يعنى آدم عليه السلام بو ايكى سرى مشتملدر نتكيم بعض كلمات كبارده كلور (فصرنا كالحروف العاليات بآيات بلا متشابهات) يعنى تعين معنوى وروحانى وجسمانيدن اول تشخص مزاج وتعين تركيبدن مجرده وعاريه اولان حروف عاليه كبى اولدق يعنى صور علميه وصور عينيه دن تجردمز حسبيله محكمات اسماء الهيهٔ تنزيهيه مظاهرى ايدك صكره مرتبهٔ واحديتده صور مذكوره ايله تركيبه مقارنتمز سببيله متشابهات اسماء تشبيهيه مظاهرى اولدق پس اسماء ذاتيه نك مرتبهٔ احديتده وحقايق كونيه يه عدم تعلق جهتندن حال بردورلو اولديكه تنزيهيدر ومرتبهٔ واحديتده تعلق يوزندن بردورلو دخى اولديكه تشبيهدر وحالا دللرده اولان اسماء لفظيهٔ مجازيه اسماء تشبيهيه يه انتقال واندن اسماء تنزيهيه يه ترقى واندن مسماسى حقيقى اولان ذاته وصول وبلوغ ايچوندر كه ترتيب اوزرينه وضع اولنمشدر تا كه عقول انى اول وجهله ادراك ايليه وهر مقامك حكمنى ويروب افراط وتفريط ايليه وقرآنده كلور (وذر الذين يلحدون فى اسمائه) اسماء اللهده الحاد چوق وجهله در جمله دن برى بودر كه كتاب سماوى ناطق اولمديغى ويا نص نبويده ورود بولمديغى اسمله تسميه در خصوصا كه انده معناى فاسدى ايهام اوله اهل باديه نك حقنده يا ابا المكارم يا ابيض الوجه ديدكلرى كبى كرچه ابو المكارمدن مرادلرى مستجمع صفات الكمال وابيض الوجهدن مراد ذاتنك نقايص مكدره دن تنزيهى ايدى پس

اعتبار كرچه معانئ مفيده يه‌در ولكن اطلاقده تحجير ورفع تحجير
الله تعالى يه راجعدر يعنى آداب بودركه اطلاق ايتديكى اسمى
اطلاق ايدرز ومنع ايتديكنى منع ايدرز اشته اسماء الله توقيفيه در.
ديدكارى بودر وفلاسفه دخى الله تعالى يه علت العلل وموجب بالذات
ديديلر يعنى فعلنده وخلقنده وايجادنده مختار دكلدر معناسنه يعنى
حقك عالمى ايجادى لوازم ذاتندندر كه اندن خلوى ممتنعدر ديديلر
وارادت وقدرتى انكار وايجادى اثبات ايلديلر ووجود مطلقه علت
العلل وعقل كله علت تامه اطلاق ايلديلر وصوفيه كرچه وجود
مطلق ديديلر ولكن بر شيئه علت و برنسنه نك معلولى دكلدر بلكه
خالق العلل والمعلولات ديمك مراد ايتديلر وكبار محققين بيور ديلر كه
بر وجودك كه كمالى وغناى ذاتيسى اوله برشيئه علت اولماز زيرا علت
اولمق معلول اوزرينه توقف اقتضا ايدر ذات بارى ايسه برشى اوزرينه
توقفدن منزهدر پس علت اولمسى محالدر ولكن الوهيت مرتبه سنك
نسب واضافاتى واردر وفى الحقيقه آله ديمك غنى بالذات معناسنه
اولمغله اول نسب واضافات اوزرينه توقف ايتمز علت معلول اوزرينه
توقف ايتديكى كبى پس مؤمنه كركدركه جمال ذاته شين وكمال
الهى يه نقصان كتورن اسما وصفاتدن ذاتى تنزيه وصفاتنى تقديس
ايليه وادب عبارت نه ايسه انكله تعبيرا يدوب سويليه وقرأنده كلور
(ومن يكفر بالطاغوت و يؤمن بالله) طاغوتدن مراد كل ما عبد
من دون الله دركه جميع ماسوادر زيرا رنك تعلقه صالحدر ونفس
انسان دخى انده داخلدر وكفر طاغوت تقديم اولنديغى تخليه بابندن
اولمغله در پس انسان جميع ماسوادن حتى كندى نفسنه يله تعلقدن
منقطع اولوب خلوت خانهٔ سرى تخليه ايتمدكجه ايمان حقيقى انده مقام
طوتمز وتعلق مذكور وار ايكن دعواى ايمانده اولانك ايشى بتمز زيرا
يار واغيار بر يرده مجتمع اولماز پس تعلق ماسوى غفلتدن ووجود ممكن
اثبات ايتمك وهمدن ناشيدر انكيچون لااله الا الله دينلدى يعنى بوكلمه
وهم ناسى دفع ايچوندر والا فى الحقيقه لانك وجودى لادر ووجود بالكز

دائرهٔ وجوبدر قوسين اولمق خط امكان متوهمندر وايمان رسمى
حجابئ غيبى عوامك وحقيقئ كشفئ شهودى خواصكدر ولكن
شهود مرتبهٔ الوهيتى تجاوز ايتمز غايتى اهل بدايت ايله ايمان بالغيبده
اشتراكدر نتكيم قرأنده كلور (قل هو الله احد) وحديثده كلور كه
قل هو الله احد اوقيان حقه ايمان كتورمش اولور شول معنادنكه
احد لفظى حق تعالى يى مرتبهٔ عدديه دن تنزيه ايچون وضع اولنان
درجانك اك نهايتى ايچون وضع اولنمشدر ونسب واضافات ساقط
اولدقده عبدك مرتبهٔ معرفتى تمام اولور پس انك ما وراسنده
تصديقدن غيرى ايش قالماز وتصديق اودركه حق كنه ذاتى
مرتبه سنده انجق حق بيلور ديه بوجهتدندر كه حقك اسم علمى
بوقدر كه بالمطابقه ينه ذاتنه دلالت ايده واقع اولان اسما بعض
لوازم وحقايق اعتباريله وضع اولنمشدر و بومرتبه ده رئيس اهل
النظر ابو على بن سينا انصاف ايدوب ديمشدر كه حقايق اشيايه
واقف اولمق قدرت بشريه ده دكلدر بلكه غايتى انسان خواص
ولوازم وعوارض اشيايى ادراك ايلمكدر و كلام اكبريده كلور
(ولست ادرك من شئ حقيقته وكيف ادركه وانت فيه) يعنى حقايق
ممكناته سارى اولان تجلئ الهى اول حقايق كنهى اوزرينه ادراكه
مانعدر زيرا تجلئ الهى بلنمدكجه حقايق دخى معلوم اولماز
انكيچون ديمشلردركه (لا يعرف الله الا الله) يعنى وجود كونى
وجود ظليدر وظل مظلولكه وجود حقيقيدر فى الجمله انى ادراكه
وسيله در كنهيله دكل نتكيم سايه پرتو شمسه و پرتو دخى نفس شمسه
دليلدر الحاصل ظلاك نوره دلالتى ضديتى ايلدر بوجهتدن ممكن
واجبى ادراك ايلمك محالدر زيرا ظلمت ايله نورك اراسنده مناسبت
يوقدر فاما نور شمس شمسه اضافتله شمسه دليلدر زيرا كندى نوريدر
پس شمسى بيلن ينه شمس اولور فافهم جدا وهركسده وجه خاص
ديدكارى اول پرتودركه تجلئ الهى ايله فيض اقدسدن حاصل اولان
عين ثابته در وبو تجلى هركسك تعيننه كوره اولمغله حقه ارتباطى

انسان كامل اولديغى وقتده
وجود مطلقدن اولجى
حصه سى كندويه تجلى
ايلر واول حصه كندونك
عين ثابته سيدر غيرى شى
دكلدر پس اول انسان حقى
كورمدى بلكه كندو عيننك
صورتنى كوردى حق
كورمك ممكن اولماز انسانك
تعبدى وحق تعالى اينك
اطلاقيچون وصورت معينهٔ
حاضره دن تنزيهيچون
.

حصـهٔ تجلی یه کوره در ماوراسی مرتبهٔ ایمـانده در شوقدر واردر که
اکمل ناس اولنـلرك تجلیاتنده عموم اولمغله حقـه توجهلری وجه
کلیدندرکه وجه مطلقدر والا وجوه مقیـدهاهلی ایله ارالرنده فرق
قالماز و بوراسی محل دقیقدر که عباره یه صغمز زیرا دیمشلردرکـه
جمیع اسمانك علومندن تعبیرایتمك ممکندر باطن اسمنـدن غیریکه
انك اسراری عبارهیه کیرمز واسراری عباره یه کلدکجه اغمض اولوب
شفـا و یرمز کیمیا علمی کبی امام علی دن استکشاف اولنـدقده برقاج
درلو جوابکه و یردی بری برندن اشکل اولوب مضمونی بلنمدی پس
علوم فلاسفه نك باطنی اولان علم کیمیـایه عبارت صغمایجق علوم
حکماء الهیه نك باطنی اولان حقیقته توجهـله عبارت دخول ایدر
انکیچون دیدیلرکه (من لم یذق لم یعرف) یعنی بال دیمکله آغز طاتلو
اولماز طاتمغه محتاجدر حق تعالینك اولیتی دیمك مرتبهسـنه کوره در
اولیت موجودات کبی دکلدر وازلیتی دخی نعت سلبیـدر یعنی ازل
اودرکه اولی یوقدر ولکن نزول اعتباریله اول عروج اعتباریله آخر
وتجلی حسبیله ظاهر وغشاصورایله مغشی اولدیغی جهتدن باطندر
ورسول الله لیلهٔ معراجده اولان حالندن سؤال ایدوب (ارایت ربك)
دیدکاری کلامه جوابده (نورانی اراه) بیوردیلر یعنی انی فتح همـزه
وتشدید نونله کیف معناسنه درزیرا بوکون ظلمت وحق نورمبیندر
ونور وظلمت ابدی مجتمع اولماز لیل ونهار مجتمع اولمدیغی کبی پس هر بری
کندینی اظهار وآخری تغطیه ایتمکدن خالی اولماز انکیچون نهاری
کورن لیلی کورمز وکذلك لیلی کورن نهـاری کورمز زیرا صورت
اولی ده نهار ظاهر ولیل باطن وصورت ثانیه ده عکسدر بو جهتدن
حق وخلقی بریرده مشاهده ایتمـك ابدی مجتمع اولماز مکرکه شهود
علم ایله اوله زیرا غشا ومغشیدر وعارف هر نقدر اعلای درجات کماله
بالغ اولسه بنـه نفسندن خارج اولماز زیرا جمیع احوال ومقـامات
وصفاتی حفظ ایدن نفسیدر پس اکر قبل الکمال واکر بعـد الکمال
نفس انسـانی مدبر وجود ومظهر شهوددر وبو نفس خزفدن

برظرف کبیدرکه ایچنـه صوقونلوب کونشه قارشو وضع اولنـدقده
نورشمسی ضبط ایدر شویلکه اکر اول خزفك کثافتی اولمسه نورشمس
منـلاشی اولور فافهم وقرأنده کلور (وان من اهل الکتاب الا
لیؤمنن به قبل موته) یعنی اکر اهل کتاب واکر غیریلر قبض روح حالنده
اخبار الهیه کتور دیکی اموری تصـدیق ایدر ومحتضردن مراد
قبل القبض مرضی تقـدم ایدندر پس برکیمسه فجأة وفات ایلسـه
شویله که نفس داخل خارج ویاخارج داخل اولمسه ویا غافل ایکن
قفاسندن ضرب اولنوب قتـل اولنسه بونلرك بوندن مقـدم ایمان
وکفردن حاللری نه ایسه اول وجهله انتقال ایدر محتضر ایسه بویله
دکلدر بلکه موتنـدن اول مشاهدهٔ ملائکه ایدوب ایمـان کتورر
تنکیم قرأنده کلور (فکشفنـا عنك غطائك فبصرك الیوم حدید)
ولکن بو مقوله ایمـانك آخرتده نفعی یوقدر واول ایمانه صورت
ایمان فطری دیرلرکه عند الاحتضار قلبلرنده ظاهر اولور زیرا
وقت احتضارده هرکس اصله رجوع ایدوب مرأت لاحقه ده صورت
سابقه ظهور ایدر وقرأنده کلور (فلم یك ینفعهم ایمانهم لما رأو بأسنا)
یعنی ایمان بأس باء موحده ایله ایمـان یأس کبیدر یاء مثناة ایله زیرا
شـارع بأسی یأس منزله سنده تنزیل ایلمشدر قوم یونسدن ماعدایه
تنکیم قرأنده مستثنـادر بو تقریردن مفهوم اولدیکه موت فجأه مانع
ایمان وموجب کفر دکلدر یعنی مؤمنك ایماننـه ضرر ویرمز لـکن
مستعد موت اولمیانلره اثر غضب الله در تنکیم حدیثده کلور
(موت الفجأة اخذه اسفا) ای غضبان و ینه حدیثـده وارد اولدیکه
(اکره موتا کموت الحمار) قیـل وماموت الحمار (قال موت الفجأة
ای البغتة دون تقدم مرض ولاسبب) و بو کراهتـه باعث غفلتدر
زیرا ناکاه وفات ایدن کیمسه ده تجدید توبه ورد مظالم وتقدیم توصیه
وعذر اولمـاز مکرکه منقطع الی الله اوله تنکیم مرویدرکه حضرت
ابراهیم وداود وسلیمان علیهم السلام بغتة وفات ایلدیلر و بعض سلف
دیدیلرکه فجأة وفات ایدنلرك قتلنه مؤکل اولان خضردر علیه السلام

نتكيم قصۀ حضرت موساده اولان غلامى قتل ايلدى و بوندن
خضرك احيا واماته صفتلرينه مظهر اولديغى ظاهر اولدى
زيرا ملك الملوك ارواح يعنى روح القدس كبى نفخ وافاضه اهليدر
نتكيم بعض اهل الله انك نفس نفسى زنده سيدر و بو فقير دخى
حرم كعبه ده حطيمده ايكن سحر اعلاده ملاقى اولوب (جعلك الله
من اهل الانفاس) ديو خير دعا ايلدى والحمدلله تعالى وديمشلردركه
حق تعالى ازلده رب ايديكه ربوبيتى علمنده اولان اعيان ممكنۀ ثابته
اوزرينه ايدى زيرا حق كندى نفسى اوزرينه رب اولمق صحيح
دكلدر واعيان اول وقتدنبرى مربوب ايدى وحقدن عين وجودى
طلب ايدوب ممكن اولدقلرى جهتدن افتقار كوسترلردى و رب
العالمين دخى انلره عين رحمت ايله نظر ايدردى پس عالم علمده قديم
وظهورده حادث اولدى ووجود خارجيدن اول امكان وارايدى
ولكن كون يوغيدى زيرا كون امر وجوديه ديرلر وحضرت علمده
بالقوه كون وارايدى ولكن بالفعل يوغيدى بلكه بالفعل امكان
وار ايدى اكا بناء علم الله ده اولان امر ثبوتى امكانيدر يوخسه كونى
دكلدر وخارجده اولان امر وجودى هم امكانيدر اصلنه نظر ايله
وهم كونيدر فرعنه بناء و بوندن ثبوت ايله وجودك فرقى ظاهر
اولديكه وجودده اولان ظهور تام ثبوتده يوقدر زيرا ثبوت علم
ووجود عيندر الحاصل كرچه ازلده علم وقدرت وربوبيت وامثالى
صفات ايچون تعلق ايده جك معلوم ومقدور ومربوب خارجى
يوغيدى بلكه ثبوتى وارايديكه الله تعالينك علمنده برى برندن متميز
ومنفصل ايدى يعنى جميع اشياده علم حقه كوره اجمال يوقدر شوقدر
واردركه علمده اولان حاله تميز وتفصل ثبوتى وعين خارجيده اولان
حاله تميز وتفصل وجودى ديرلر پس بونلر ماده فرق ثبوت وجودله
اولدى وحقه نسبت ايله شهودك فرقى اولمدى و بالاده مرور
ايتديكه علت رؤيت ومشاهده وجوددر ديدكلرى دكلدر نتكيم
متكلمين ذاهب اولديلر بلكه مرئيده امكان واستعداد رؤيت وقابليت

مشاهده اولمقدر زيرا اكر علت وجود اولايدى اشيا علمده مشهود حق
اولمامق لازم كلوردى بو ايسه باطلدر واشيانك ازلا وابدا مقامنه
كوره مشهود حق اولديغى حقدر اشته جميع عوالمده حق تعالى
اشيايى تفصيلا مشاهده اوزرينه در ولكن اشيا علم الهى ده وعين
روحانيده بالفعل ايمان وكفرله متصف دكلدر بلكه اول ايكى
عالمده بو مقوله صفاتك وجودى بالقوه وعين جسمانيده بالفعلدر
پس كفر وانكاره دوشمك حجاب جسمانى وعوارض طبيعه دن كلدى
ولكن بعضيلر اوزرينه جلال اصلىء ذاتى حكم ايدوب اصرار اوزرينه
قالديلر و بعضيلر اوزرينه دخى جمال ازلىء غيبى حكم ايدوب عالم ابد
وشهادته كلدكلرنده اوچ فرقه اولديلر كه برى مؤمن مقلد و برى دخى
دلائل عقليه ونقليه يه نظر ايدوب مؤمن محقق و برى دخى غلبۀ
احكام وجوبيه حسبيله ايمان شهودىء ضرورى ايله مؤمن موحد
اولدى و بو فرقۀ اخيره نك تسليمى سائرلر اوزرينه غالب كلدى زيرا
دين وايمان واسلام حقيقى ترك اعتراضدر نتكيم قرآنده كلور
(ان الدين عند الله الاسلام) و بوندن فهم اولنوركه حضرت آدمدن
شريعت محمديه غايتنه دك دين مقبول اسلامدر وقرآنده كلور
(هو سميكم المسلمين من قبل و فى هذا) يعنى الله تعالى كتب متقدمه ده
وقرآنده سزه مسلمين ديو تسميه ايلديكه امت مرحومه اولديغكز
جهتدن هم اسمكز مسلم وهم حقيقت دينكز دخى اسلام اولوب دينك
صورت ومعناسيله قائم اولديكز امم متقدمه نك مؤمنلرينه ايسه مسلمين
تسميه اولنميوب انجق حقيقت اسلام ايله قائم اولديلر كه توحيد
وصورت شرايعدر وشرايعك فروعده اختلافندن اوصولده
اختلافى لازم كلمز پس حقيقت دين ازلا وابدا بر معنى اولدى وعهد
آدمدن بو دمه كلنجه و بوندنصكره جنتده مستمر اولان عبادت
مشروعه انجق ايكى نسنه دركه برى ايمان و برى نكاحدر يعنى كرچه
جنتده تكليف يوقدر ولكن رتبۀ ايمان باقيدر زيرا عين خارجده
اولان اعتقاد وعمل اوزرينه مبنيدركه بالفعلدر ايمان ميثاقى ايسه

بو يله دكلدر زيرا اوراده اولان اعتقاد وعمل بالقوه‌در انكيچون
عالم ارواحه كوره ايمان شرعى يوقدر بلكه ايمان فطرى واردركه
قابليت توحيددر وكذلك جهنمده رتبهٔ كفر باقيدر زيرا جنتده اولان
تنعم ايمان فعلى اوزرينه ترتب ايتديكى كبى نارده اولان تعذيب دخى
كفر فعلى اوزرينه مرتبدر انكيچون اهل جنت حقيقةً مؤمنلر واهل
نار دخى حقيقةً كافرلردر واهل ناردن مراد اهل خلوددر زيرا عصاة
مؤمنينك كفارله عذابده اشتراكلرى امر عارض حسبيله دركه ايمان
اصلى يى منافى دكلدر ودنياده عبادت ايكى وجهله دركه برى مرتبهٔ
ايمانده تخيل حق اوزرينه وبرى دخى مرتبهٔ عيانده شهود حق
اوزرينه در وتخيل وشهودك فرقى نيجه ايسه ايمان بالغيب وايمان
بالعيانك فرقى دخى اويله در وعالم حقيقته كوره ايمان شهودى اصل
وايمان خيالى انك تنزلاتندندر ولكن عالم صورته كوره ايمان خيالى
مقدمدركه برنسنه ابتدا خياله واندن قلبه نزول ايدر وخيالك حسه
استنادى جهتندن حجابى كثيف اولمغله اكثر مؤمنين ايمان خيالى
مرتبه سنده قالديلر زيرا رفع حجاب ايتمكده عسرت واردر مكر كه الله
تعاليدن تيسير اوله وبو تفاوتدن ناشى اوتورى آخرتده نهايت اذواق المومنين
دنياده عارفلرك ذوق ايتدكلرى شهوددر وينه آخرتده نهايت العارفين
دنياده انبيانك مرتبهٔ شهودلريدر وانبيا ايله مرسلين و مرسلين
ايله اولو العزم و اولو العزم ايله رسول اللهك حاللرى اكا قياس
اولنه پس مؤمنه غيرت لازمدر تاكه علم وشهودده درجات عاليه
اهلى اوله واكامل ناسك بولدقلرى اذواقى بوله بفضل الله تعالى

* الباب السابع فى الايمان بالملائكة *

معلوم اولاكه بعض وجوهله ملائكه مختاردر زيرا اجسام نوريه دركه
نوردن مخلوقدر نتكيم تعريفنده ديمشلردركه (الملك جسم لطيف نورانى
يتشكل باشكال مختلفة) يعنى مخلوقاتدن ملك اطلاق اولنان صنف جسم
لطيف نورانيدركه اشكال مختلفه ايله تشكل وتمثله قادردر اكرچه كه
حقيقت ملكيه بردر واصناف ما سوى الله طقوزدركه ملك وفلك

وكوكب وطبيعت وعنصر ومعدن ونبات وحيوان وانساندر وجن ملكده
داخلدر زيرا ايكيسى دخى اسم لطيف تحتنده در اكرچه جوهرلرى
مختلفدركه جن مارج ناردندر ونار نورك غيريدر زيرا نار عناصردندر
پس ايكيسى بر اصلدندر دينلمدى وجسم لطيف اولورسه جسم ملك
وجسم جن اولور وجسم كثيف اولورسه جسم انسان اولور
وجسمك مقابلى روحدركه انده نه جسم لطيف ونه جسم كثيف اولور
ارواح مهيمه كبى انكيچون انلره ملك ديمك مجازدر وملكك نوره نسبتى
زياده اولمغله حضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم دعا ايدوب
(واجعلنى نورا) بيوردى زيرا خلقت انسانده ظلمت طبيعت وعناصر
اولديغنك بيلور وكثافت وكراهت عناصرى ازاله ايچون استعمال
طيبى سوردى وملكده اولان قوة زائده نوردندركه جميع اشيا ظهوره
محتاجدر ظهور ايسه نورله در پس نوردن اقوى نسنه يوقدر وحق تعالى
ملائكه دن روحى اختيار ايلدى زيرا هر صورت ملكيه ده وفلكيه ده
وعنصريه ده وماديه ده منفوخ منه در وجمله اشيانك حياتى انكله
دركه نفس الرحماندر واكا اشارت ايدوب قرآنده كلور (يوم يقوم الروح
والملائكة صفا) وانسان كاملك روحى اول روحله تعين بولوب صف
اولده كلمش و بلكه جملهٔ ارواحه امام اولمشدر وملك وجن كرچه
مختلف صنفلردر نتكيم مرور ايلدى ولكن لطافتلرى حسبيله اعين
ناسدن مستترلردر وملك سماوى صنف واحددركه مطيعدر فقط جن
مطيع وغير مطيع اولور انسان كبى ومطيع اولميانه شيطان اطلاق اولنور
وملك خيرله تنفيذ ارادته وشياطين ضد خيرله اوزرينه مسلط ومرسل
اولمغله ملائكه يه جن وجنه ملائكه اطلاق اولندى وقرآنده كلور
(واذ قال ربك للملائكة اسجدوا لادم) بوراده ملائكه‌ده ابليس دخى
داخلدر زيرا رسالت وتسلطده مستعملدر لفظ ملك وبر دخى عمل
بابنده صورت ملائكه ده ايدى انكيچون (فسجدوا الا ابليس) ديو
اتصال ايله استثنا اولندى پس هر ملك فى نفس الامر ملكدركه بر امرى تبليغ
ويا خود بر ارادتى تنفيذ ايله مأموردر والحاصل بر كارده استعمال

واستخدام اولنمشدر وكذلك روحدر كه روحانيتي جسمانيتي اوزرينه
غالبدر انكيچون متروحن ديرلر يعني انلره وانساندن روحانيتي غالب
اولنلره خضر عليه السلام كبي ولكن هر روح ملك اولماز ارواح مهيمه
كبي كه انلر شهود ذاتده دوام اوزرينه اولوب عالم وآدم بيلمزلر واهل ذكرك
انفاس واعمالندن مخلوق اولان ملائكه كبي كه انلر ارواح محضه در
وديمشلردر كه انفاس واعمال انساندن مخلوق اولان ملائكه رجالدن
مخلوق اولاندن اقوى در زيرا وجود عالم سر انوثت اوزرينه مبنيدر كه
عالم طبيعتدر و بردخي نساده قوت بودر كه نسا مطلوب وناكح طالبدر
طالب ايسه مطلوبه مفتقردر وعزت مطلوبكدر ومتروحنلرك لطافت
زائده لري اولديغندن تجسد ايتدكلرنده عين رائيده كثيف كورينورلر
وعين رائيدن محتجب دخي اولورلر پس بونلرده تنوع صور واردر
تنوع اعراض اولديغي كبي كه حمرت خجل وصفرت وجل وامثاليدر
وكثيفك لطيف اولديغي تحليل سببيله در جمد كبي كه حرارت شمسيله
منحل اولوب آب اولور وصور مختلفه قبول ايتمك استحاله دن كلور
تفكر ايلكه تلحين اهلي صوتي كاه تغليظ وكاه ترقيق ايدر اقتضا حسبيله
تا كه سامعده تأثير ايليه بوندندر كه اهل موسيقي زير وزبر ومثني ومثلث
ديو درت صورت پيدا ايتديلر زيرا بو اصواتك تأثيري مراد اولان
محل دخي درت نسنه دن مركبدر كه مرتين ودم وبلغمدر وبوندن
(انما قولنا لشيء اذا اردناه ان نقول له كن فيكون) سري ظاهر اولدي
زيرا ارادت قصد اهل تلحين كيدر وقول اصلنده كلام ممتد ومنقطع
في المخارجدر كه اعيان حروف انكله ظهور بولوب عند السامع فائده
حاصل اولور وجوهر عالم اصلنده نور الهي اولمغله اجسام كثيفه
وطبيعيه نك في الحقيقه مرجعي نوردر اكر اشياده نورانيت باطنه اولمسه
مكاشف وراء جداري وتحت الارض وفوق السمايي كشف وخرق
حجاب ايتمزدي وبو لطافت حسبيله در كه بعض اوليا ديوارلر ايچندن
ايچرو كيررلر وميتك قبرنده قيام وقعودي دخي بويلدر مع هذا اوزرنده
تراب وياخود تابوت واردر پس اكر رسم الخياطده يعني اكنه دلوكنده

اولسه

اولسه دخي ينه اكا مقامنه كوره قيام وقعود ممكندر وهر نسنه نك اصلي
اولي نور اولمغله اشيادن برنسنه يوقدر كه اصل خلقتي اوزرينه مستقيم
قاله بلكه نبات وجماد وحيوان وارض وسما وورق وحجر وشجر وجبل
استداره يه مائلدر كه اصلنه ميل ايدر و برنسنه نقدر معوج ومقوس
يعني اكري اولورسه اصل اولان استداره يه اقرب اولور و بورادندر كه
ابتداء شكل كه جسم اول قبول ايتمشدر استدارتدر كه اكا فلك ديرلر
وانسان كاملك لطافتي اولقدردر كه مراد ايتديكي صورتلره كيرر
صور نبات وجماد وحيوان وزيد وعمرو وامثالي كبي اشته بو عالم ملكده
اولان صورتيدر وعالم ملكوتده ملك صورتنده ظاهر اولور فاما ملك
ملائكه اراسنده وعالم غيبده غيرنك صورتنده كيرهمز مثلا جبرائيل
وياميكائيل وياسرافيل بريلري بريلرينك وغيريلرينك صورتلريله
تمثل ايتمزلر فاما عالم ملكده بشر صورتنده ظاهر اولورلر جبرائيل
دحيه رضي الله تعالى عنه صورتنده ظاهر اولديغي كبي وانسان
تروحن ايدوب عالم غيبده هرنه صورتده كورينورسه ملائكه انك
متروحن ومتجرد اولديغن ادراك ايدرلر نتكيم اهل دل بربرلرن بيلورلر
وكوكلدن كوكله يول واردر ديرلر فاما عالم شهادتده روحي متجسم
كورسه لر روح ايدوكن بيلمزلر مكر كه تعريف شارع واقع اوله نتكيم
حديثده كلور * هذا جبريل جاء ليعلم الناس دينهم * زيرا ناسك
اكثري جسم كثيف اولمغله جسم لطيفي تشخص ايده مزلر وانسك
ظاهر جن اوزرينه تسلطي يوقدر مكر كه متروحن ومتلطف اوله
پس بو صورتده باطن جنه سريان ايدر جنك باطن انسه سرياني كبي
ولكن جني اول حالي بيلمز بلكه اني كندي نفسنك حكمندن اولمق اوزره
تخيل ايدر مع هذا اول حكم متروحن اولان انسك حكميدر ومتروحن
اولان انسان بذاته تصور وتمثل ايدر مثلا اسد ويافرس وياغير
صورته كيروب جسدي اولي صورتي بالكليه منعدم اولور وجسم
انسانيسني تدبير ايدن لطيفه يعني روح اول تمثل ايتديكي صورتي
تدبير ايدر لكن هر صورتده روح اول صورتك مادسي حسبيله اولور

والا مجرد تمثلده فائده اولماز زيرا حقيقت اسد وطبيعت اسد مثلاندر
بيلمز وارواح بكا وجريان دموعله غير موصوفلردر مع هذا بو معنى عالم
طبيعى احكامندندر ولكن صور جسد آينه ده تمثل ايتمكله نعوت طبيعيه يى
قبول ايدرلر (قال الله تعالى فتمثل لها بشرا سويا) وفى الحديث
(ان جبرائيل وميكائيل يبكيان من خوف مكر الله) واكر تمثل واقع
اولمسه بكا روحانى اولور يعنى عالم روحانيته مناسب نه ايسه مقامنه
كوره بكايه محمولدر (واذ قال ربك) آيتنده اولان مقاوله كبيكه
اختلاف عوالم ايله مختلف اولور يعنى اكر عالم مثالده ايسه مكالمهٔ
حسيه شبيهدر زيرا حق تعالى اول عالمده اهل آخرته صور مختلفه ده
تمثل ايتديكى كبى تجلى ايدر واكر عالم ارواحده ايسه كلام نفسى كبى
اولور وسيميا ايله بين القوم تمثلاتك فرقى بودركه سيميا نوم حالى كبيدركه
اكلدقده شبع بولماز وخيالنده حمامه كيرسه مستريح البدن اولماز
فاما بين القوم واقع اولان تمثلاتده شبع واستراحت بولور وبرنسنه يى
امساك ايتسه النده قالورنتكيم رسول الله صلى الله عليه وسلمه عرض
حائطده حقيقة جنت تمثل ايلدى انكيچون بيورديلركه نمازايچنده
تقدم ايتديكمى كورديكزميكه جنت قطفندن قوپارمق مراد ايلدم
اكر قوپاروب سزه چقارمش اولسم دنيا طوردقجه اندن اكل ايدرديكز
ودخى كمز ايدى وشيخ اقطع حضرتلرى مدينهٔ منوره ده يدى كون
افطار ايتميوب مواجههٔ رسول اللهه واروب يا رسول الله بوكيجه
سزه مهمانم ديدى ودونوب منبر شريف يانته كلوب مراقبه يه
واردى كورديكه حضرت على كرم الله وجهه رسول اللهك اوكنه
دوشوب اول محله كلورلر شيخ دخى استقبال ايدوب ملاقات حاصل
اولدقده رسول الله اكا بر قرصه صوندى اول قرصه نك نصفنى
اوراده اكل ايدوب نصف آخرينى حسه كلدكده الندهده بو ايدى
وبو معنى حضرت عيسانك مائده سى كبى اولديكه محض قدرته
مستنددر وصوم وصالدن نهى ايتدكلرنده يا رسول الله سز مواصله
ايدرسكز بزى نيچون منع ايدرسكز ديدكلرنده بيورديلركه (انى است

كهيئتكم انى ابيت مع مطعم يطعمنى وساق يسقينى) پس اول اكل
وشرب بدن قوت مزاجيه بولورلر دى زيرا حسه قريب وجهله ايدى
بو جهتدن صومى وصل ايدوب بركيجه ده بركره افطار ايدرلر دى
واول وقتده مخاطب اولان جماعتده ايسه بو قوت يوغيدى انكيچون
(لست كهيئة الناس) ديمديلر صكره بو امت مرحومه نك اكا ملندن
طقوزآيده و يادرت سنه ده و يادخى زياده ده بركره افطار ايدنلر ظهور
ايلدى پس نهى اولندقلرى شفقت طريقيله ايدى زيرا اول وقتده
صحابه نك اكثرى قوت قليل ايله تعيش ايدرلر ايدى وهوالرده حرارت
زائده وار ايدى عبادتده ايسه اعتدال مزاج شرطدر اكا بناء هركس
مزاج مخصوصنه كوره رياضت ايتملودر حتى بركيمسه نك اعتدال
مزاجى هر كيجه افطارى مقتضى ايسه اكا كوره عمل ايدر ووصل صوم
ايتمز وبو معنى دخى شان بشر دندر والا ملائكه اكل وشربدن مبرا
ومقام صمدانيتده قائملردر زيرا انلرده مزاج طبيعى ونفس نباتى
يوقدر ووجودلرينه دخى فتور كلميوب عبادتده دائملردر نتكيم قرآنده
كلور (يسبحون الليل والنهار لا يفترون) يعنى ملائكه نك تسبيحلرينه
طرفة العين فترت كلمز زيرا انلرك ذكر تسبيحله تعيشلرى انسانك نفس
وحوتك صوايله تعيشلرى كبيدر ولكن انلرك طاعاتك مثوباتى
بشردن اولان مؤمنلره اعطا اولنمشدر زيرا نشئه لرى ثوابله مجازات
كتورمز بلكه (ومامنا الا له مقام معلوم) موجبنجه مقاملرنده قيام
وعمل ومشاهده لرنده دوام كوسترلر ومزاج طبيعى احكامندن مستغنى
وبريلردر وبو جهتدندركه انلرده موت طبيعى يوقدر بلكه انلرك
موتلرى بعض كار ذاهب اولديغى اوزره غشيه دن عبارتدركه
مغشى عليه اولمقدر فاما جنك محل ثوابنده وكيفيتنده اختلاف
ايلديلر وبعض محققين بيورديلركه جنك مؤمنلرى كرچه عمللرى
اوزرينه مجازات اولنورلر ولكن جنته دخوللرى محقق دكلدر زيرا
نفس جنتده مجازات اولملرى اوزرينه نص صريح يوقدر وذوقله دخى
معلوم اولمامشدر پس انلر كسب ايتدكلرى خيرلرينك ثمراتى

نره ده اجتماع ایدرلر الله تعالی بیلور و بعض مکاشفین محل مجازاتی کشفله بیلوب ولکن ادبا مع السلف ستر ایلدی وظاهر اولان بودرکه اول محل اعرافدر ولکن تفصیلی کتاب المرآة نام تصنیفمزده در بوندن معلوم اولورکه اکام المرجان نام کتابده (لیس للجن ثواب غیر النجاة من النار ثم یقال لهم کونوا ترابا مثل البهایم) دیدیکی صحیح دکلدر زیرا جن انس کبی مأمور و منهیدر پس طاعتی مقابله سنده ثواب اولمامق عدل الهی یه مناسب دکلدر وامام اعظمك توقفی کیفیت ثوابده در یوخسه نفس ثوابده دکلدر وجنك انسه نسبت ایله کثرتی واردر ملائکه نك جنه نسبت ایله کثرتی اولدیغی کبی حتی مرویدرکه حضرت موسی علیه الصلاة والسلام الله تعالی یه اهل سمانك عددندن سؤال ایتدکده الله تعالی بیوردیکه اهل سما اون ایکی سبطدر یعنی قبیله در وهر سبطك عددی ترابك عددی قدردر یعنی ذراتی وقرآنده کلور (وما یعلم جنود ربك الا هو) یعنی ملائکه که جنود الله در عددنی انجق الله تعالی بیلور زیرا کثرت زائده سی واردرکه احاطهٔ عقل وکشفدن خارجدر وعذاب وقهر اهل الارض بحسب الغالب تسلط ملائکه یوزندن اولمغله جندیته تخصیص اولندیلر وجند حرب ایچون اعداد اولنان عسکره دیرلر پس جمیع اشیا جنود حقدر انکیچون پشه نمروده وقومنه تسلیط اولنوب انتقام آلندی وقرآنده کلور (بعثنا علیکم عبادا لنا اولی بأس شدید) بو عباددن مراد مذل ومنتقم وقهار اسملرینه مظهر اولان بخت نصر وجنودی ایدیکه بونلر بابل شهرینك مجوسندن ایدیلر پس اسماء قهریه نك اعدایه دخی شمولی واردر وظالم حق تعالینك عدلیدر یعنی انکله ظالمدن انتقام الوب صکره اندن دخی غیر وجهله انتقام الور وبوندن (کما تکونون یولی علیکم) سری ظاهر اولدی وقرآنده کلور (ویذیق بعضکم بأس بعض) یعنی استحقاق ناسه کوره مؤمنك بأس وشدتنی کافره وکافرك دخی جنك وحربنی مؤمنه اذاقه ایدر وینه قرآنده کلور (ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض

لفسدت الارض) یعنی مدافعاتده اولان حکمت الهیه بیان ایدرکه اصلاح ارضدر زیرا ظلم ونسیان ذکردن فساد ارض حاصل اولور وملائکه دن برصنف واردرکه انلره ملائکهٔ سیاحون دیرلر انفاس بنی آدمدن مخلوق اولمشلردر وانلر دائما یریوزنده سفر وسیاحت ایلیوب مجالس ذکر طلب ایلرلر پس هر نره ده جمعیت ذکر وتذکیر بولورلرسه بری برلرن اورایه دعوت ایدرلر و حاضر اولورلر انکیچون اهل ذکره رعایت آداب لازمدر واهل تذکیره مراعات عبادات واجبدر زیرا جلال حقه وشان ملائکه واصفیایه لایق اولمیان وجهله معامله وتنفیر حاضر اولان ملائکه یی تنفیردن ماعدا اول مجلسه غضب الله حلولنه باعث اولور بناء علی هذا مراقبه وحال کورکدرکه استجلاب رحمت اوله پس زمانه ذاکر ومذکرلرندن هر برینك مجلسنه حاضر اولمق بالاتفاق ممنوعدر زیرا شریعت وطریقتدن خارج وضعلری چوق و باعث مقت الهی اولاجق قول فعللری حددن ارتقدر وقرآنده کلور (اولئك الذین لعنهم الله) وملائکه دن برطائفه واردرکه انلره ملائکة الماء دیرلر کانونده نزول ایدوب مکشوف اولان ظرفلرده اولان صولره صب بلا ایدرلر وهر کیم اول صودن ایچرسه بردرلو درده مبتلی اولور سببی نه ایدوکن بلمز پس کیجه لرده خصوصا قیش ایچنده وکانون آیلرنده طعام وشراب ظرفلرینی تغطیه لازمدر تاکه اصابت بلادن محفوظ اوله زیرا مستور اولان نسنه یه تسلط بلا یوقدر خصوصا که استعاذه و بسمله وذکر اوزرینه مبنی اوله وحدیثده کلور (فیم یختصم الملاء الاعلی) وقرآنده کلور (ما کان لی من علم بالملاء الاعلی اذ یختصمون) بو خصامك اصلی اول مخاصمه ایدنلرك نور طبیعی دن حاصل اولدیغیدر شو بخار کبیکه سموات اندن خلق اولندی بو جهتدن بونلرده من وجه بری برلرینه موافقت ومن وجه مخالفت بولندی پس مخالفتلری بری برلرینه در یوخسه حقه دکل زیرا انلر نصله مخالفت حقدن معصوملردر وخصاملری دخی اعمالك افضلی ندر دیو انی بیانده در تاکه بنی آدمه

اول عملی القا ایده لر زیرا ملائکه لمات اهلیدرکه بشری دائما انشاء
عمل صالحه دعوت وآخرته ترغیب ایدرلر لمات شیاطین بونلرك خلافنه
اولدیغی کبی پس انلر مسائل حضرده مناظره ایلین ایکی کیمسه کبی
اولدیلرکه حضردن نصیبلری یوقدر بوجهتدن انلرك خصامی
تسبیح برینه کچر فاما اصحاب مذاهبك خصامی اهل نارك خصامی
کبیدرکه بری برلرینك حجتلرن ابطاله چالشورلر وحدیثده کلور
(عند نبی لاینبغی التنازع) وایراد احادیث وبیان شرع وحکایت
قوالده دخی حکم حضور واردر یعنی مجلس نبوی ده رفع صوت وبحث
وجدل اولمدیغی کبی بو مقاماتده دخی بویله در زیرا اصل ادبده
سماع صوت نبی ایله حکایهٔ قولی اراسنده فرق یوقدر وحدیثده کلور
(ماضل قوم بعد هدی کانوا علیه الا اوتوا الجدل) یعنی اهل جدل
وبی ادب اولنلرك طریق خدادن خارج وسنن سنتدن منحرف اولدقلرن
بیاندر ودیمشلردرکه ملائکه عملی وکسبله مقاماته ترقی ایتمزلر ولکن
انلر ایچون علوم الهیه زیاده اولمق واردر پس بو علوم فکر واستدلال
طریقنده دکلدر زیرا فکر طبع عنصری احکامندندر ملکده ایسه
طبع عنصری یوقدر ودخی هر ملك کندی فوقنده اولان ملائکه نك
مقامنده متصرف اولماز زیرا مقام معلومی صورة ومعنی تجاوز ایده من
وجناح ملائکه صعود ایچون دکلدر زیرا صعود انلره علوی اولدقلری
جهتیدن طبیعی وذاتیدر بلکه نزول ایچوندر طایرك جناحی ایسه
بونك عکسیدر یعنی صعود جناحله ونزولی طبعله در ملکده جناح
مقامنك مادوننه نزول وطائرده مقامنك مافوقنه صعود ایچوندر
تاکه هر مخلوق عجزنی بیلوب الله تعالینك اعطا ایلدیکی طاقتدن
اکثر ایله تصرف ایدیم دیمیه وذل حصر وتقیید وعجزده قالوب جلال
حقك کمال مطلق ایله انفرادنی تیقن ایلیه وقرآنده کلور (یوم یقوم
الروح والملائکة صفا) بوراده روحدن مراد منفوخ منه اولان
روحدرکه روح کلیدر وجمیع ارواح اندن مستفید اولمغله صف واحد
حکمنده در وکذلك روح امام وملائکه جماعتدر زیرا امام یالکز

صف واحده حکمنده درکه احدیتی احدیة المجموعدر وحقك
اهل صفوفه تجلی سی مجموع احدیتده در یعنی هر برینه بشقه
حدی قدر تجلی ایتمکده در احدیت مجموعده دکلدر زیرا اشخاص
صفوفدن هر شخص علم وحضوری قدر حقه مناجات ایتمکده در
پس تجلیده اجمال اولمق تفصیل صفوف واشخاصی منافیدر الحاصل
هر کیمسه حالنه کوره حق تجلی واردر یالکز امامه تجلی واقع اولمق
کفایت ایلمز زیرا پادشاه سراینه نور شمس منعکس اولوب وسائر رعیه
خانه لری نوردن محروم اولمق کبی اولور وبدن ظاهر اولورکه
بقا مرتبه سی مرتبهٔ فنادن اقوادر زیرا فناده اشیایی شیء واحد قیلوب
احدیتده جمع ایتمك واردرکه تجلیات مختلفه اعتبارنی منافیدر بقاده ایسه
هر مظهر اسمنه کوره ظاهر ونور حق هر برنده علی حدة باهردر
بو جهتدن بعض عارفه که اهل بقا دکلدر زندیق دیدیلر زیرا انده
اشیایی واشیایه اولان تجلیات مختلفه یی انکار واردر یعنی حالی انکار
حکمنده در پس صدیق اودرکه محقق باقی بالله اوله وهر مرتبه ده
نظر مخصوص بوله کرکسه وجه کلی قبضندن قلبی طوله وسن دخی
بوجمله یی برخوش فهم ایله تا ورطهٔ انکارده قالمیه سن واسفل
درکهٔ انحرافه دوشوب تنزل بولمیه سن ودیدیلرکه هر مصلیٔ منفرد
ملائکه یه امام اولور وملائکه انك خلفنده اکا سجده ایدرلر ولکن
اصل ایله فرع یعنی آدم ایله ذریتنك فرقی بودرکه آدمه اولان سجده
متعلمك معلمه اولان سجده سیدر وملائکه نك مصلی یه سجده سی
قرآنده وصلاتده اولان سجده سندن اوتوریدر پس سجود ده مجتمع
وسببده مختلف اولدیلر وقرآنده کلورکه (اسجدوا لآدم) یعنی
کرچه سجود الله تعالینك غیری یه در ولکن عبادت اللهه در غیره
دکلدر زیرا شرکدن اعظم نسنه یوقدر وبر کیمسه اللهك غیری یه
اللهك امریله سجده ایلسه اول سجده حقده طاعت وقربتدر وبلا امر
سجده ایتسه معصیت وبعددر وبوراده غیر دیمك اعتباریدر زیرا
آدم یا قبله ویا محراب ویا مظهر نور ذات وهابدر پس ایکی صورتده

دخی سجده حقده در فافهم جدا وملك الله تعالینك امرینه موافقتده
افضل وانسان كامل اسماء الهیه یه اعلم وجمعیت واحاطه ده اتم
واكملدر اشته انسان ایله ملك بیننده فرق بودر مع هذا مفاضله یه
حاجت یوقدر زیرا ملك انسانك جزئیدر وجزء من حیث هوكلدن
افضل اولماز وجزئیتی جمالی یوزندندر فقط انسان كامل ایسه جمال
وجلالی جمع ایدوب كمال ایله موصوفدر وملك نبی یه وولی یه نزول ایدر
لكن نبی انی مشاهده ایدر ولی ایسه انجق اثرینی احساس ایدر وولی یه
نزولی حكم جدید ایله دكلدر بلكه اظهار حقایق قرآنیه ایله در
پس نبی ولی اولمق لازم كلمز وارواح اوچ قسمدر ارواح مهیمه دركه
جلال حق مشاهده اوزرینه دائملر ومقام هیمان وحیرتده قائملردر
عالین بونلردركه قرآنده كلور (ام كنت من العالین) زیرا بونلر سجدهٔ
آدم ایله مأمور اولمامشلردر ملكك ایكنجی قسمی ارواح مسخره در
یعنی عمار السموات كه مصالح دنیویه واخرویه ده انسانه مسخرلردر
وبونلردركه عدم عصیان ایله موصوفلردر وارواح مدبره در یعنی
ارواح انسانیه كه آمره وناهیه در والله تعالی ملكی سعید خلق
ایلمشدركه شقادن اصلا نصیبی یوقدر انس وجن ایسه بویله دكلدر
انكیچون سعیده مؤمن وشقی یه كافر دیدیلر وكافر انس وجن شیطنتده
مشتركلردر نتكیم قرآنده كلور (شیاطین الانس والجن) وینه كلور
(الذی یوسوس فی صدور الناس من الجنة والناس) جنك مؤمن
وكافرنده حقده جاهل ومشرك یوقدر زیرا مشرك انجق انساندر
لكن جن شقاوتی جهتیله انسانی اشراكه حمل ایدر وشركی قبول
ایتدكده اندن تبری ایدر نتكیم تنزیلده كلور (انی بریٔ منك انی اخاف
الله رب العالمین) ابلیس رئیس المشركین دیدكلری معنای مذكوره
راجعدر یاخود رئیس الكافرین دیمكدر نتكیم قرآنده كلور (ان الله
لایغفر ان یشرك به) قولنده اهل كتاب دخی داخلدر مع هذا مشرك
دكلدر بلكه كافردر وابلیس اگرچه خلقك شقاوت وضلالتنی مراد
ایلدی ولكن وبالی كندویه رجوع ایلدی انكیچون جمله مشركین

وعصاتك عذابیله معذب اولسه كركدر پس بونده بزه تنبیه واردركه
هیچ بركیمسه نك شقاسن استمیه لم وطلب سعادت ورحمتده اوله لم
بونلردركه بركیمسه آخرك كفرنی مراد ایلسه كفرنده اختلاف
ایلدیلر ولكن شدت عقوبته مستحق ایسه لابأس اولمق كوریور
زیرا قرآنده شواهد كثیره سی واردر وتنزیلده كلور (وجعلوا بینه وبین
الجنة نسبا) بوراده جنتدن مراد ملائكه دركه بنات الله در دیو افترا
ایلدیلر زیرا ملائكه ذكورت وانوثت ایله متصف دكلردر الله تعالی
والدیت ومولودیت ایله متصف اولمدیغی كبی نتكیم سورهٔ اخلاصده
كلور (لم یلد ولم یولد) وملائكه دن جنت انلردركه انسه ملازمت
ویاخود نزول ایدرلر ولكن انس انلری كورمز وكاه اولوركه باذن الله
ملك وجن تجسد ایدوب انسانه كورینورلر كرك صورت بشریه ده
وكرك غیریده وكاه اولوركه صورت اصلیه لری اوزرینه ظاهر اولورلر
نتكیم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم جبرائیلی صورت اصلیه سی
اوزرینه ایكی كره مشاهده ایلدیلر ولكن بووجهله مشاهده نك
كندیلرینه اختصاصی واردركه انلردن غیری یه مقدور ومیسر
اولمامشدر كرهٔ اولی جبل نورده عالم ملكده واقع اولمغله مغشی علیه
اولدیلر وكرهٔ ثانیه لیلهٔ معراجده سدرهٔ منتهاده عالم ملكوتده
واقع اولدیغندن مغشی علیه اولمدیلر وبوندن ظاهر اولدیكه بشرك
ملكی كورمدیكی رحمت حقدندر زیرا اعظم جثه وهیئت وصورت
وباحسن وجمالندن طاقت كتورمیوب هلاك اولور وبالاده ذكر
اولندیكه اصل اجسام ملائكه نور وجن مارج نار وبشر ماء
وترابدر ولكن اصللرندن حالا اولدقلری صوره استحاله ایلدیلر
وبواوچ طائفه دن هربری باشقه صورتده خلق اولنمشلردركه
بری برلرینه صورتده مباینلردر وجنك نشأتندن ناریت غالب اولمغله
مكه ده دعوت جن واقع اولدقده شعلهٔ آتش كبی كورینورلر ایدی
بوسببدن ابلیسك علیه ما یستحق جهنمده غالب عذابی زمهریر ایله
اولسه كركدر وحق عرشی خلق ایدوب اون ایكی قسم اوزرینه مقسوم

قیلمشـدر که هر قسمه برج اطلاق اولنور وهر برجده برملك اسكان
ایتمشدرکه انلر اهل جنته واهل دنیایه عناصر کبیدرکه کیمی مائی
وکیمی ترابی وکیمی هوائی وکیمی ناریدر وجنتده هر نقدر تکون
واستحاله ایدر نسنه وارایسه ملائکهٔ مذکوره‌یه مستنددر بو جهتدندرکه
طائفهٔ امامیه اون ایکی امام اثبات ایدرلر زیرا بو ملائکه کندی تحت
حیطه‌لرنده اولان علمانك ائمه‌سیدر و بونلر منزللرنده ابدی متغیر
اولماز انکیچون طائفهٔ مذکوره عصمت ائمه‌یه ذاهب اولدیلر ولکن
صحیح دکلدر زیرا حدیثده کلورکه (صلوا خلف کل بر وفاجر) اکر
عصمت شرط اولسه سجدهٔ سهو وامثالی مشروع اولماز ایدی
وملائکهٔ مزبوره قوائم عرش عددنجه درت مرتبه اوزرینه در
ومنازل اوجدرکه دنیا وآخرت وبرزخدر وبو اوج منزلك
هر بری ایچون دوردر ملائکه واردرکه اول منازل اهلی اوزرینه
حاکملردر واوچ کره درت اون ایکی اولور حملهٔ عرش حالا درتدرکه
بری صورت اسرافیل وبری صورت جبرائیل وبری صورت میکائیل
وبری صورت عزرائیل اوزرینه در یعنی انلرك نشئه‌لری مقامنه
مظهرلردر وملائکهٔ اربعه فی الحقیقه مظاهر اسماء الهیهٔ اصلیهٔ
ذاتیه‌درکه حیات وعلم وارادت وقدرتدر ویوم قیامتده اربعهٔ مذکوره‌یه
درت دخی منضم اولسه کرکدرکه اسرافیله آدم وجبرائیله محمد
ومیکائیله ابراهیم وعزرائیله اسمعیل مضاف اولورلر علیهم الصلاة
والسلام دنیاده درت وآخرتده سکز اولدیغنك سری بودرکه
دنیا دار امتزاج واختلاطدر زیرا سعید صورت شقیده وشقی صورت
سعیده ظاهر اولور اکا بناءً تدبیر عرشه موکل اولان حمله درت اولور
عدد سعید وشقی اوزره‌که بری صورت سعیدده سعید وبری صورت
شقیده شقی وبری صورت سعیدده شقی وبری صورت شقیده سعیددر
وآخرت که دار امتیاز وافتراقدر انکیچون عدد حمله سکز اولورکه
اربعه‌دن هر قسم باعتبار الصورة والمعنی ایکی‌یه منقسم اولور
وکلمات الله التامات اسماء الهیه‌یی جامعدر وکلمات الله مطلقا ظاهر

اسما اولان ارواحه اطلاق اولنور لکن تامات ارواح طیبهٔ خیره‌درکه
ملائکهٔ کرام وناقصات ارواح مؤذیهٔ خبیثه‌درکه شیاطین لئامدر
انکیچون شرور خبیثه‌دن طاهره‌یه استعاذه مشروع اولوب
(اعوذ بکلمات الله التامات من کل شیطان وهامة ومن کل عین لامة)
وارد اولمشدر واما حضرت علی رضی الله تعالی عنه‌دن مرویدرکه
شر سبعدن خوف اولنان وادیلرده (اعوذ بدانیال وبالجب من شر
الاسد) دیمك کرکدرکه باعث امن واماندر جب قیودر محکیدرکه
بخت نصر دانیال پیغمبر علیه السلامی بر قیویه القا ایدوب اوزرینه
ایکی ارسلان طرح ایلدی تاکه دانیالی تمزیق واهلاك ایلیه‌لر
ارسلانلر دخی لسانلری ایله دانیالی لحس واکا تبصبص ایدوب ضرر
وتعدی کوسترمدیلر بو سببدن استعاذهٔ مذکوره مشروع اولدی
وبوندن شرك لازم کلمدی زیرا نظر مظاهره دکل بلکه اسمایه‌در
بناء علی هذا مآل استعاذه اعوذ بك منك دیمکدر فاعرف جدا
ومجردات یعنی شول موجودات که متحیزه اولمیه ومتحیزه دخی حلول
ایتمیه ایکی قسمدر بری ارواح عالیه‌درکه تدبیر اجسامدن مقدسلردر
وبونلره اهل شرع ملائکهٔ مقربون وطائفهٔ مشائین عقول وفرقهٔ
اشراقیین انوار عالیهٔ قاهره دیرلر وبر قسمی تدبیر اجسامه متعلقدرکه
مشائیون نفوس سماویه واشراقیون انوار مدبره دیرلر بونلر حملهٔ
عرش وحافون وملائکهٔ کرسی وملائکهٔ سموات سبع وملائکهٔ کرهٔ اثیر
وهوا وزمهریر وبحار وجبالدر بعده اجسام نباتیه وحیوانیه‌ده
متصرف اولان ارواح سفلیه‌در وبو مجردات ارضیهٔ سفلیه اکر
مشرقهٔ الهیهٔ خیره اولورسه صالح الجن تسمیه اولنور واکر کدره
وشریره اولورسه شیاطین دینلور پس جن وشیاطین عند البعض
مجرداتدندر وبعضیلر دیدیلرکه انلر اجسام هوائیه ویاخود
ناریه‌درکه اشکال مختلفه ایله تشکله واعمال شاقه‌یه قادرلردر
وانلر ایچون دخی بشر کبی عقول وافهام واردر وشیخ اکبر قدس
سره الاطهر حضرتلری بعض رسائلنده ایراد ایتمشلردرکه چونکه

انلرك يعنى جنلرك تركيب وجودلرى آتش وهوادندركه ركن خفيفه در لاجرم انلرده سخافت وخفت واردر و بونلرك تركيبلرى بى بنياددركه بنى آدمدن جزئى توجه ايله اربوب هلاك اولورلر و بونلرك علم ودانشى قليلدر وامور معنويه ده خصوصا معرفة الله ده ادراكى قاصردر واكثرى بليدو بى فهمدر وانلرك صحبت واختلاطنده چندان فائده يوقدر بلكه كبر وسركشلك واقع اولور زيرا علو استكبار مقتضاى ناردر و بعض كردباد يعنى قصرغه ديدكلرى انلرك اثر مضاربه ومحاربه سيدر واول قصرغه اراسنده اولان كنديلريدركه جنك وجدال ايدرلر وانلرك ارالرنده آشوب ومجادله ومحاربه چوق اولور زيرا تكبر وتجبر انلرك ذاتنده لازمدر وانلر وفات ايتدكده برزخه انتقال ايدرلر و بردخى وقت حشره دك دنيايه رجوع ايتمزلر ورجال باطن كه عالم غيب وملكوتده تصرفه قادرلردر ارواح علويه يى همتلريله مراد ايتدكلرى خصوصده استنزال ايدرلر مقصود ارواح كواكبدر ارواح ملكيه دكل زيرا ارواح ملكيه امر الهى ايله نزول ايدر تنكيم قرآنده كلور (وما نتنزل الا بامر ربك) واول نسنه كه انك تنزلى امر الهى ايله اوله انده خاصيت تأثير ايتمز ارواح كواكب ايسه بويله دكلدر يعنى انلرهمم ايله تنزل ايدرلر وخاصيت دخى تأثير ايلر استخدام اسما واستعمال بخورات وامثالى كبى واكا تنزل معنوى ديرلر زيرا ذات كواكب سماده مكانندن مفارقت ايتمز ولكن الله تعالى عالم كون وفساد ده انلرك مطارح شعاعاتى ايچون تأثيرات معتاده قلمشدر ومراتب ملائكه ده تفاوت واردركه كيمى اكبر وكيمى كبيردر پس جبرائيل صاحب فلك القمر اولان اسمعيلدن وميكائيل جبرائيلدن واسرافيل ميكائيلدن اعظمدر تنكيم رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم جبرائيلدن وجبرائيل ميكائيلدن وميكائيل اسرافيلدن واسرافيل الله تعاليدن روايت ايلديكى اكا دالدر وكذلك اسم رب مقام برزخيدر سماء سابعه ايله كرسى اراسنده ومتوسطدر مقام جبرائيل ايله مقام ميكائيل ميانده وجبرائيل انبيايه كتورديكى احكام شرعيه يى اول مقامدن اخذ ايدر.

الحاصل وحى تشريعى حضرت الربدن جبرائيله وجبرائيلدن انبيايه واصحاب شرايعه واصلدر ميكائيلك بو امداده مدخلى يوقدر فاما رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم جبرائيلدن وجبرائيلك ميكائيلدن وميكائيلك اسرافيلدن واسرافيلك حقدن روايت ايتديكى اخبارات مقام تشريع و تكليفدن خارجدر و بعض ملائكه يى ايل لفظنه مضاف ايلديلركه الله ديمكدر جبرائيل ميكائيل اسرافيل كبى جبر وميك عبد معناسنه اولور وتوراتده بسمله مقامنه (ايل راحون شداى) يازلمشدر (ايل الله در راحون) رحماندر (شداى) رحيمدر وطائفه جن اكر عالم نوردن يعنى مؤمن ايسه لر ايل لفظنه مضاف اولورلر واكر مرده دن ايسه لر شيئه اضافت اولنورلر قوش قليوش كبى وانسان اكر مرتبه تقديسه يعنى طهارت ذاتيه فطريه يه بالغ ايسه اضافت مذكوره حقيقت اولور عبد الله وهابيل واسمعيل كبى والا مجازا اولور قابيل وامثالى كبى وملائكه نك برقسمى اعمال عبدى حفظ و برقسمى وجود عبدى حفظ ايدرلر پس وجود عبدى حفظ ايدن محفوظك غداسى كبى اولور انتهاء عمرده غدا منقطع اولديغى كبى ملك دخى اندن منفصل اولور وصور اعمالنه مرهون قالور خير ايسه صورت حسنه ده والا صورت قبيحه ده كلور نعوذ بالله تعالى

) الباب الثامن فى الايمان بكتبه (

معلوم اوله كه كتب الهيه يوز درتدر زيرا اون صحيفه آدم عليه السلام اوزرينه منزولدركه حروف تهجى اندن برصحيفه در سرى بودركه آدم ابو البشردر تنكيم قرآنده كلور (خلقكم من نفس واحدة) و دنياده اولان لغات مختلفه نك جمله سيله تكلم ايتمشلردركه بعض رواياتده يديوز بيك لغتدر وقرآنده كلور (ومن آياته خلق السموات والارض واختلاف السنتكم) زيراكه بو اختلاف السنه دن مراد اختلاف لغاتدر وجميع لغاتك اصولى حروف تهجيدر يعنى برلسان يوقدركه حروف تهجى اوزرينه دورايتميه پس معناى مذكور ايچون وكذلك آدمك بساطتندن اونورى حروف بسيط اكا اعطا اولنديكه

عدد منازل قراوزرینه یکرمی سکزدر زیرا لاالف ایله لامدن مرکبدر منزل التفاف ومجمع البحرینددر یعنی الف غیب الهیه درکه مبتدادر ولام وسط لساندن اولمغله شهادت کونیه درکه منتهادر الف اوزرینه تقدیم اولدیغی ظهورندن اوتوریدر صکره بو یکرمی سکزه درت حروف عجمیه الحاق اولندیکه بعض عرب مصریه وعمانیه انکله تکلم ایتمشلردر واول حروفلر پا وچیم وژا وکاف فارسیه در وبو درت ایله مجموع حروف عدد اسنان انسانیه اوزرینه اوتوز ایکی اولور سؤال اولنورسکه عدد حروف نیجه اوتوز ایکی اولورکه حروفار بعه تکریر قیلنمشدر جواب بودرکه زیاده لك صفت اعتباریله در ذات اعتباریله دکلدر صفاتده اختلاف ایسه ذاتده اخلاف حکمنده در سؤال اولنورسه که حروف مذکوره آدم اوزرینه نیجه منزل اولدیکه حروف مبانیدر وحروف مبانیده معانی بوقدر جواب بودرکه انزال مبانی انزال معانی حکمنده در زیرا کلمات حروفدن مرکبه در وآیات کلماتدن برطائفه در وسور آیاتدن جمع اولنمشدر پس حروفی انزال اصول کلمات وآیات وسوری انزالدر وبر جواب دخی بودرکه حروف مبانی دیمك اهل رسومه کوره در فاما علماء حقایق عندنده حروف معانیدر نتکیم اوائل سورده اولان مقطعات اکا دالدر انکیچون کهیعص نزول ایتدکده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم (فهمت) بیوردیلر وامام علی کرم الله وجهه کلامنده یا کهیعص دیو وارد اولدیغی کلمهٔ مذکوره نك اسم الله اولدیغنه دلالت ایدر ولکن بو فقیرك فهم ایتدیکی بودرکه هر حرفی براسمه دلالت حسبیله در مثلا کاف کافی ها هادی ویا (یعلم مافی السموات والارض) وعین علی وصاد (صادق الوعد الامین) کبی پس یا کافی یا هادی دیمك کبی اولور وعلی هذا الحاصل بونلر حروف معانی وبلکه کلمات عربیه درکه اوائلندن بر حرف ایله اکتفا اولنوب بقیه سی طی اولنمشدر نتکیم شعرده کلور (قلت لها قفی فقالت لی ق) ای وقفت بعده ذا شیث علیه السلام اوزرینه اللی صحیفه وادریس علیه السلام اوتوز صحیفه وابراهیم علیه السلام اوزرینه اون صحیفه

وموسی

وموسی علیه السلامه تورات وداود علیه السلامه زبور وعیسی علیه السلامه انجیل وخاتم النبیین حضرت محمد المصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه قرآن ذی شان انزال اولنمشدر وتفسیر تیسیرده کلورکه صحف شیث التمش وصحف ابراهیم اوتوز وصحف موسا که قبل التوراتدر اوندر تورات وزبور وانجیل وقرآندر پس بو قول اوزرینه صحف موسی توراتدن غیریدر قرآنده کلور (صحف ابراهیم وموسی) وقول اول اوزرینه صحف موسادن مراد الواح زبرجددرکه ید قدرت ایله اوزرینه تورات یازلمش ایدی نتکیم قرآنده کلور (والقی الالواح) یعنی حضرت موسی طوردن تورات ایله عودت ایتدکده قومنی عبادت عجل اوزرینه بولوب شدت غضب وفرط ضجرتندن النده اولان الواحی یره براقدی وبرادری هارونی یرینه خلیفه قومش ایدی بطریق العتاب والزجرانك صاچ وصقالنه یاپشدی وبو القادن الواح منکسره اولمدی وبعض علما دیدیلرکه منکسره اولوب یدی سبعدن بری قالدی والتی سبعی مرفوع اولدی لیلهٔ معراجده اللی وقت نمازك قرق بشی مرفوع اولدیغی کبی وعلی کلا القولین مجموع کتب یوزدرت اولورو بو مجموعه کتاب اطلاقی تغلیب طریقیله درکه مجازدر زیرا فی الحقیقه کتاب تورات وقرآندر وزبور وانجیلك کتاب اولدیغی صحفه نسبت ایله درکه حجمی کبیر ونفعی کثیر در وسر عدد بودرکه کتب اربعه نسخهٔ آفاقیه وانفسیه وقرآنیه وحقایق رحمانیه مقابله سنده در وبو عدد صحیفه دخی یوز اسم الهی یه ناظردر زیرا اسماء الهیه کرچه طقسان طقوزدر لکن احدیتی اعتباریله یوز اولور وبو مجموع منزل من عند الله در واحکام غیر منسوخه شریعت محمدیه ده تقرر اولنمشدر وقرآنه وسائر کتب الهیه یه ایمان اجمالیٔ مذکور هرکس اوزرینه فرض عیندر وقرآنه ایمان تفصیلی فرض کفایه در وسائر کتبه ایسه ایمان تفصیلی اصلا فرض دکلدر یعنی نه فرض عیندر ونه خود فرض کفایه در زیرا بز انلرك تفاصیلی ایله مکلف دکلوز وجمیع کتبك اسراری قرآنده وقرآنك حقایقی سورهٔ فاتحه ده وفاتحه نك بسمله ده وبسمله نك

باده و بانك نقطـه ده در كه تحت الباده در زيرا نقطه رمز وحدتدر
ووحدت واحديت منبع واحديتدر وواحديت مرتبه سى بالفعل جميع
اسماء وصفاتى مشتملدر كه تفصيلنه نهايت يوقدر وحديثده كلور كه اكر
سز بسمله نك تفسيرنده درت بيك ييل تفكر ايتسه كز عشر عشرينه
بالغ اولمازسكز درت بيك سنه يى تصريح وتخصيص ايتدى زيرا بسمله
درت كلمه دن عبارتدر كه جميع حقايق الهيه وكونيه يى مشتملدر وعشر
ديدى ضم عين ايله در زيرا علوم الخلق كه اوچيوز التمش كره اوچيوز
التمش درلو علوم اجماليه در قلم اعلا ايله لوح محفوظه رسم اولنمشدر
ولوح محفوظه دك مراتب اوندر كه سموات سبع وكرسى وعرش ولوحدر
و بعض صلوات شريفده اون بركره ديو تخصيص اولنديغى قلم
اعلا اعتبار يله دركه عقل اولدر قلم وعقلدن مراد روحانيت
محمديه در پس بزه فيض الهى اون برمرتبه دن برى نزول ايدر كرچه
صورت رسم اونيجى مرتبه اولان لوحده در كه اكا نفس كليه ديرلر
ومؤنث رحم كبيدر كه محل نقشدر كه تنكيم قرأ نده كلور (هو الذى
يصوركم فى الارحام) يعنى صورت بشرى رحم مادرده ومعنى وعلوم
بشرى لوح محفوظده تصوير ايدر و بعض كبار بيورديلر كه الله تعالى
كلامدن قرأنى اختيار ايلدى انكيچون افضل انبيايه تنزيل ايلدى
وجبرائيلى اكا يكرمى درت بيك كره ارسال ايلدى سائر انبيايه ايسه
اقل قليل كوندردى وسور قرأنيه دن يس سوره سنى مختار قيلدى زيرا
عالم ملكوته وامام يمينك حالنه اشارتدر تنكيم سورة الملك امام يساره
ناظردر وآيات قرأنيه دن آية الكرسى يى اصطفا ايلدى زيرا انده
ذات وصفاتى وكمالاتى درج اولنمشدر وسور قصاردن اخلاص
شريفى مجتبى قيلدى زيرا انده هويت واحديت وصمديتى ذكر ايله
عالم تعين ولاتعينه رمز ايلدى وكذلك سورۀ طه اشراف سوردندر كه
الله تعالى انى جنتده مقام كثيبده اهل ايمانه بلا واسطه تلاوت ايدوب
جمله سى حقدن استماع ايتسه كركدر وقرأنله تغنى جائزدر لحن جلى
اولمدقجه زيرا تحريك باطن واثارۀ خشيت ايدر وحدى عرب مشهوردر كه

رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم انى استماع ايلمش وحالى اوزرينه
مقرر قيلمشدر ويوم عيدده بيت عائشه ده تغنى ايدن عرب قزلرينى منع
ايتمدكلرى دخى مثبتدر ولكن بو معنى مبتدى ومتوسطه كوره در منتهى به
جميع احوال برابردر زيرا انك ذوقى باطندن مستنبطدر خارجدن
اسباب مخصوصه ايله دكلدر وحسن صوت نصله ممدوحدر تنكيم قرأنده
كلور (يزيد فى الخلق ما يشاء) زيرا بعض اهل تفسير بوزياده دن
مراد حسن صوتدر ديديلر ومقام امتنانده مذكور اولديغى حسننه
دلالت ايدر وحق تعالى جميع انبيايى حسن الاسم وحسن الوجه
وحسن الصوت خلق ايتديكى بعض احاديث صحيحه ده مسطوردر
تا كه دعوت وارشادى قبوله وسيله اوله انكيچون انبياده اسباب منفره
يوقدر ايوب عليه السلامك ابتلاسى بعد التبليغدر وياخود ايام
ابتلاده منقطع ومنفرد ايدى وياخود برابتلا مخصوص ايديكه قومنه
برباشقه ابتلا ايدى زيرا انلر بشرك نبوتنى قبول ايتمز ايكن ابتلايى
نيجه قبول ايدرلر خصوصا كه ابتلاى ايوب اوله پس عالملره ايش آسان
وجاهللره دشواردر انكيچون عفو وعافيت طلب ايتمك كركدر زيرا
صبر ايوبى اوليايه انسب ومطلع اولانلردن ضعف اعتقاد ويقين اهلنه
انفعدر وحديثده كلور كه (القرآن حجة لك او عليك) حجت صحت دعوايه
شاهد اولان برهانه ديرلر يعنى بركيمسه قرأنه كلام الله در ومنزل من عند
الله در وحقك احوال خلقه اولان علمنى اظهار ايديجيدر ديسه ومطلع
اولمديغى اسرارنى حقه تفويض ايلسه واوامر ونواهيسنه منقاد
اولسه وآدابيله متأدب واخلاقيله متخلق اولمقده قصور ايتمسه وتردد
وارتيابى اولمسه وكندى عقل قاصرى ايله تأويل ايتميوب حقك اثبات
ايتديكى وجه اوزره اعتقاد ايدوب يوريسه اول كيمسه قرأنه ايمان
كتورمش اولور وقرأن انك ايماننه وحسن حالنه شاهد اولور واكر
ايمانى اسلوب مذكور اوزرينه اولمازسه قرأن انك سوء حالنه حجت اولور
وجميع اوامر الهيه كه كتب سماويه انى مشتملدر امتحان عباد ايچوندر
تا كه مطيع وعاصى بربرندن متميز اولوب حكم سعادت وشقاوت ظهور

ایده که (لکل واحدة منکما ملؤها) موجبنجه داربنده قرار وتنعم
وتعذبدر وجمیع کتب الهیه وشرایع انبیا فی الحقیقـه کتاب واحد
وشریعت واحده درکه کتاب محمدی وشریعت احمدیه در وایچنده
ناسخ ومنسوخ واردر ولکن صور مختلفه وفروع متنوعه ده تفصیل
اولنمشـدر صور انبیا کبی یعنی انبیا دخی فی الحقیقـه نبی واحد درکه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدر ولکن اعصار مختلفه ده کیمی آدم
وکیمی غیری پیغمبر صورتیله تمثل ایدوب خلق حقـه دعوت قیلشلر
وارشاد ناس ایلمشلردر وصورك تنوعندن اصلك تنوعی لازم کلمز تنکیم
زوحنده جاریدر حتی بعض کمل بیورمشلردر که ادریس والیاس ٧
فی الحقیقه بردر ولکن ادریس الیاس صورتیله تمثـل ایدوب نواحئ
شامدن بعلبك نام قصبـه یه مبعوث اولمشـدر وبوندن تناسخ لازم
کلمز تنکیم اهلنه معلومدر ومصحف حضرت عثماندن صکره برینـه
خلیفه اولان مقعد که اوچ سنه حیاتده اولسه کرکدر انك موتیله سمایه
مرفوع اولور زیرا قرآن انسان کاملك خلقیدر پس انسـان کامل
وجـه ارضدن منقرض اولیجق قرآن دخی مرتفع اولور موصوفك
ارتفاعیله صفتك ارتفـاعی کبی وقرآن کلامدر وکلام آخر تعینـات
الهیه در ومقلوبی کالدر انکیچون کلامك ارتفاعیله کمال الهی دخی
اصلنـه رد اولنوب ظهور بطونه دخول ایدر فافهم جدا بو سر
اوزرینـه در (ینزل ربنا کل لیلة الی السماء الدنیا) مضمونی ناطق
اولدیغی نزول الهی صعوده مقلوب اولور وشمسك قبـل مغربدن
طلوعی دخی اکا ناظردر زیرا غروب انسانیت وبقاء حیوانیته دلالت ایدر
وحالا نصف قرآن که ظاهردر عریان اولوب نصف آخر که باطندر
اکا دخول ایتمشدر کـه کون اخشاملودر دیدکلری اکا رمز ایدر
وقرآن ایله کلام غیرك فرقی بودر که هر وجه که قرآندن مفهومدر
مراد الهی در زیرا علمی محیطدر کلام غیر ایسـه بویله دکلدر زیرا
لفظی محتمـل اولسه بیله متکلمك مقصودی دکلدر شول معنادرکه
متکلمك اول لفظده جمیع معانئ محتمله یی قصد واستحضاری ممنوعدر

زیرا

٧ ادریس والیاس ایکیدر یعنی زوحنده ایکیدر ولکن حقیقتده بردر انلر مثلا جبرائیل علیه السلام دحیه کلبی صورتنده تمثل ایدوب علیه السلامه کلدیکی کبی ✱

زیرا احاطه دن عاجزدر بودخی انسان ناقصه کوره در فاما لسان حقدن
متکلم ومترجم اولان انسان کاملك کمالی کلمات حقدر انکیچون برکیمسه
او کلمانی لسان آخر ایله ترجمه ایتمك مراد ایتسه معنای مدلول اوزرینه
اقتصار ایتملودر تا که لفظك محتمل اولدیغی معنـاسندن عدول لازم کلمیه
بونقریره بناء برکیمسه تفسیر قرآنده لفظك محتملاتنـدن خارج اولمسه
اول کیمسـه مفسردر یعنی تفسیردن خارج سوزی یوقدر وکلامی
مقبولدر واکر کندی رأیی ایله تفسیر ایدرسه کافر اولور یعنی تفسیر
ایتدیکی وجهی اول لفظده اهل لسان بولیوب ومقابله سنده وضع
اصطلاح ایتمدیلرسه تفسیری مردوددر بوسبیدن کشافده بعض
مواضعده ومن بدع التفاسیردر زیرا لغاتدن مروی ومناسبات اوزرینه
مبنی دکلدر ولغاتدن مشتهر اولانه دخی مخالفدر پس بومقوله
مفسر بدعی دخی (من فسر القرآن برأیه فقد کفر) وعیدنده داخلدر
و بوندن فهم اولنورکه شول اشاراتکه اهل حقایق انی شرایعـه
تطبیق ایله سویلشـلردر مقبولدر زیرا اشارات قلبیه در تصورات
ذهنیه وخیالیه دکل واهل قلب ایله اهل خیالك بیننده فرق بودرکه
اهل خیالك روحی طبعنه مشغول اولمغـله تلاوتنده لذت اولماز زیرا
قرآن خیالندن لسانه نازل اولور قلبنه تجاوز ایتمز ذوق حال ایسـه
بالده اولور انکیچون اهل قلب تلاوتندن متلذذ اولور ونازل اولانی دخی
فهم ایدر کرك کندی لسانی اوزرینه اولسون وکرك اولمسون ومؤمنك
قلبنه قرآن نازل اولمق نزول حقدن عبارتدر زیرا صفت الهیه در
صفت ایسه موصوفی مفارقت ایتمز بوسبیدندرکه (ما وسعنی
ارضی ولاسمائی الی آخره) وارد اولمشدر وقرآنده هر سوره برمنشور
وعنوانده اولان بسمله رحمت الهیه دن تاجدر مناشیر اوزرینه علامت
سلطان کبیکه طغری تعبیر ایدرلر وسورهٔ توبه ایله سورهٔ انفال
فی الحقیقه سورهٔ واحده درکه حق تعالی انی ایکی فصل اوزرینـه
انزال ایلمشدر انکیچون سورهٔ توبه دینلدی یعنی مغضوب علیه اولنلره
حقـك رحمت ایله رجعی سوره سیدر وقرآنده منصوص اولاندن

ماعدا امورده جانب حرمت تغلیب اولنور کرچه که اشیاء نافعه ده
اصل اولان اباحتدر وحرمت امر عارضدر زیرا تجبیرده اصلاح
طبیعت ومجاهدهٔ نفس واردر انکیچون مباحات عوامه تنفیس
وخواصه ابتلادر تاکه رغبتی اولان اهل رخصت ایله زهدی اولان
اهل عزیمت متمیز اولالر بواعصارک خواص صورتنده اولنلری ایسه
تجبیری بالکلیه رفع ایدوب تنفیس واباحت سمتنه ذاهب اولوب
منزل هدایی یا کلشلر وخدایی اکلامشلردر وبعض عارفین
بیوردیلرکه تورات یدالله ایله مکتوب ایکن علماء یهود انی تحریف
ایتدی ولکن تورات نوجهله محرف اولورکه کلام الهی دربلکه
فی نفس الامر محرف اولان کتابت وتلفظ ایتدکلری بدر افتراء محضدر
وکلام الله محفوظدر زیرا حکمدر حکم ایسه معصومدر وانک محلی
علماء بالحکمدر پس حکم علما قاتنده محرف دکلدر بلکه اتباع خاطری
ایچون تحریف ایدرلر وآدم یدالله ایله مخلوق ایکن تغیر قبول ایلدی
زیرا آدم فی نفس الامر حکم قسمندن دکلدر انکیچون نفسنده اکا
عصمت لازم کلمز زیرا بدان انک طینت وطبیعتنه توجه ایتمشدر
ووسوسه دخی طینت وطبیعت جهتندر الحاصل آدم جمال وجلالی
مشتمل اولمغله معصوم اولمق لازم کلمز بلکه نقل ایتدیکی حکمده عصمت
لازمدر انکیچون انبیا وجبرائیل علیهم السلام وحی الهی خصوصنده
معصوملردر حتی دیمشلردرکه اکر رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم وحی الهی یی صقلسه قرآنده سورهٔ احزابده قصهٔ زید وزینبی
وسورهٔ تحریمده حکایهٔ عایشه وحفصه یی وسورهٔ عبس ده قصهٔ
اعمایی صقلردی زیرا جمله سنده خلق اراسنده تخجیل اوله جق معنی
واردی ولکن ستر ایتمدی زیرا امیندر خصوصا که (ولاتکونن من
الجاهلین) دینلدی بوایسه سائر خلقه کوره نقدر کراندر پس بونده
امته تنبیه الهی واردرکه کلام الهی هرنقدر نفسه ثقیل ایسه ده اصغا
ایدوب عمل ایده لر وحکم الهینک خلافنی سویلمیه لر وخلقدن حیا
ایدوب امر حقی کتم ایتمیه لر وقرآن حق ایله خلق اراسنده واسطه

وبرزخدر پس تلاوت اولندیغی وقتده کویا تی حقدن اشیدر کبی
احضار قلب لازمدر وقرآنک قلبده ظهوری احدی العیندر صکره خیال
انی تجسید وتقسیم ایدر بعده لسان اخذ ایدوب ذوحرف وصوت
اولور ومخاطبک سمعنه دخی مقید کلور بو جهتدن (اناجعلناه قرآنا
عربیا) قولنده اولان عبارت جعلدن مخلوقیه تی لازم کلمز زیرا اصلنده
صفت الهیه درکه هرموطنک حکمنه کوره صورت بولور واقتضاسنه
کوره ظاهر اولور موطنک وصور موطنک اختلافندن ایسه اصلک
اختلافی لازم کلمز بلکه کلام نفسی اولدیغی کبی هر وجهله تبدلدن
مبرادر وقرآن اکر مخلوق اولسه اکا استعاذه اولنمازایدی نتکیم کلور
(اعوذ بکلمات الله التامات) زیرا کلمات الله اسماء جامعه یه وکتب
منزله یه شاملدر مخلوقه ایسه استعاذه اولنماز مکرکه مظهریتی
جهتندن اوله بوصورتده ایسه استعاذه حقهدر اولور نتکیم کلور
(اعوذ بدانیال) ولکن هرکس بواسراردن خبردار اولمدیغندن
انکاره دوشوب شرکه حمل ایدر مؤمن مؤولده ایسه شرک اولماز وعاوم
الهیه ده نقدر کشف زائد واقع اولسه ینه اسرار قرآن وحقایق
فرقانی تعدی ایتمز زیرا قرآنده کلور (مافرطنا فی الکتاب من شیء)
پس نقدر اسرار آفاق وانفس وارایسه انده مندمج بلکه هرکسک
علی حدة احوال کلیه وجزئیه سی انده مندرجدر بناء علی هذا برمکاشف
کشفنی استعظاما عجبا بومعنی قرآنده وارمیدر دیمک کبی وبر جاهل
صوفینک برمقامه وصولنده عجبا پیغمبر بومقامه ایرمش میدر دیمسی کبی
اولور نعوذ بالله تعالی وقرآن لیلهٔ قدرده نزول ایلدی زیرا آیات قرآنیه
نوردرکه ظلمات کبی اولان شبه مضله یی طرد ورفع ایدر لیلهٔ قدرده
ایسه نور الانوارک تجلی مخصوصی واردر انکیچون قرآنک نوریله
منور اولان قدره ایرشمش اولور وبردخی دنیا وآخرتده ظلمات یوزینی
کورمز وقرآنده هرکسک نصیبی نقدر ایسه آخرتده درجاتی دخی
اولقدردر پس درجات عالیه استیان قرآن عظیمک نظمنی مشاهده
ومعناسنی معاقده ایدر واشارات وحقایقی ایله عمل ایلروالا پس پایه

قالور واقران اراسنده تنزل عظیم بولور وشر مسار اولور (نسئل الله تعالی ان یجعل القرآن ربیع قلوبنا وجلاء احزاننا وقائدنا وسائقنا الی مقامات الابرار والمقربین

) الباب التاسع فی الایمان برسله (

علماء دین وکبراء اهل یقین بیورمشلردر که نبی رسولدن اعمدر زیرا نبی اولدر که یاملك ایله ایحا ویاقلبنه القا ویارؤیای صالحه ایله تنبیه اولنه رسولك وحیی ایسه خاصدر الحاصل نبی اودر که حقدن خبر ویره وخلق ارشاد ایلیه اکرشر بعث جدیده سی اولور ایسه رسول دخی اولور وبعض کبار بیور دیلرکه هر رسول که کندی نفسی حقنده احکامدن برنسنه یه مخصوص اولمیه اکا رسول دیرلر نبی دیمزلر واکر مخصوص اولوب تبلیغ ایله دخی مأمور اولورسه هم رسول وهم نبی دیرلر پس هر رسول نبی وهر نبی رسول اولماز وبعضیلر دیدیلرکه نبی بشره مخصوصدر ورسول اعمدر تنکیم رسول الملائکه دیرلر ملائکهٔ اربعه یه وامثالنه ونبوت مکتسبه دکلدر بلکه اختصاص الهیدر سلطنت کبی ولایت ایسه اکتسابیدر وزارت کبی ولکن کامله کوره مرتبه ومقام نبوت حاصلدر واما مرتبه سنك حصولندن کندی وغیری حقنده تشریع لازم کلمز الحاصل اکر نبوت عین شرع ونصب احکام معناسنه اولورسه اختصاصیدر واکر من غیر تشریع حصول منزلت ایسه اکتسابیدر زیرا فی الحقیقه مرتبهٔ ولایتدر که انبیا اول مرتبه‌دن مقام نبوته ترقی ایدرلر انکیچون بو مرتبه اهلنه نبی اطلاق اولنماز زیرا نبوت تشریعی ایهام ایدر نبوت تشریع ایسه نبوت عرفیه‌در ولی‌ده ایسه نبوت عرفیه اولماز بناء علی هذا (لا نبی بعدی) نبیك معناسی بندنصکره نه نبی مشرع ونه خود نبی متابع بو قدر دیمکدر والا مرتبهٔ انباء عن الله باقیدر که صفت ورثه‌در بونك نظیری واردر تنکیم حدیثده کلور (اذا هلك کسری فلا کسری بعده واذا هلك قیصر فلا قیصر بعده) یعنی کسری که ملك فرس وقیصر که ملك رومدر بونلرك هلاکندنصکره بو اسملر مرتفعدر مع هذا ملکلری

باقیدر وغیری اسمله تسمیه اولنورلر پس بعد الرسول نبوت تشریعیه قالمیجق نبی اطلاقی قالماز وباقی اولان اجتهاد اولور که شرعدن مستنبطدر انکیچون شرعه مغایردر دنلمز وکذلك اخذ عن الله واخذ عن الملك باقی قالور که بونلره نبوت دنلمز زیرا اخذ عن الله وجه خاصدن واخذ عن الملك اخذ عرفینك غیری وجهله‌در بو سببدن ولی‌یه نبی اطلاق ایلیان ضال ومضلدر واکر مذهبنه دعوت ایدرسه قتل اولنور وابتدا نبوت روحانیه ایله متصف اولان روح محمدیدر که اکا اصل الارواح وابو الاباء الروحانیه دیرلر انکیچون دیدیلرکه الله تعالی خلق اراسندن رسل ورسلدن دخی رسول اللهی اختیار ایلدی زیرا انك مزاجی سائر امزجهٔ انسانیه کبی دکل ایدی بلکه مزید کمال وفرط اعتدال اقتضا ایتمکین آدم هنوز (بین الماء والطین وبین العلم والعین) ایکن کندی نبوتنی مشاهده ایتدی مع هذا مولدات عنصریه‌ده هنوز متفرق الاجزا ایدی وعالم ارواحده ایکن بالفعل نبی اولدی وجمیع ارواح کلی بی توحیده دعوت قیلدی سائر انبیا ایسه عین خارجی‌یه کلوب شرائط نبوتی استکمالدن صکره بالفعل انبیا اولدیلر ورسول اللهه تجلیٔ نور واقع اولوب عالم ابداعده جلوه کر حیز شهود اولدقلرنده ابتداء تکلم ایتدکلری (لا اله الا الله) کلمسی ایدی واول مقابله‌ده الله تعالی دخی (محمد رسول الله) دیمکله تشریف قیلدی وبو شهادت جمیع امم اوزرینه لازم کلدی انکیچون الله تعالی هر پیغمبردن عهد الدیکه اکر زمان رسول اللهه ایریشور ایسه اکا ایمان کتوره وتابع اوله انکیچون حدیثده کلور (لو کان اخی موسی حیا ما وسعه الا اتباعی) وابتداء نبوت جسمانیه ایله متصف اولان جسم آدمیدرکه اصل الاجسام البشریهٔ وابو الاباء الجسمانیه‌در وآدمك نبوتی ارضه هبوطندنصکره‌در تنکیم قرآنده (فغوی) لفظندنصکره (ثم اجتباه ربه فتاب علیه وهدی) اکا دالدر بو معنایه ذاهب سی قبل النبوه اولور وآباء رسالتك اولی حضرت نوحدر زیرا اندن اول کلنلر انبیا ایدی رسل دکل ایدی مراد ایدن شریعتنه

داخل اولورمراد ايتمـان دخولله مكلف اولمـازايدى ولكن دخولدنصكره رجوع ايتسـه وياداخل اولميوب تكذيب ايتسـه كافراولورايدى واكرتكذيب ايتميوب توحيد واصول شرايع اوزرينه قالورايسه اول نبينك شريعتنه متابعت ايتمه مكله كافر اولماز ايدى زيرا نبى رسول كبى صاحب دعوت دكلدر ودعوت بولنمدقجه دخول شريعت واجب اولماز تنكيم ارباب اجتهـاد كندى مذهبلرينـه متابعت وتقليده خلقى دعوت ايتمديلر بلكه صكره كلنلر كنـديلرى التزام ايلديلر وشولكه قرآنده كلور (وان من امة الاخلا فيها نذير) بونذير رسالتده نص دكلدر بلكه هرامتـده عالم بالله وبامور الاخرة كيمسه اولمغه دالدر بوامت ايچنده هرعصرده ورثهٔ رسول كبى زيرا حق تعالى بونلرى انبيا منزلهسنه تنزيل ايلدى تنكيم قرآنده كلور وحديثـده انى ناطقدر وادريس عليه السلام انبيادن ايدى انكيچون حقنـده كلور (انه كان صديقا نبيا) بناء على هذا ابتدا استفتاح رسالت ايدن نوحدركه قومنـه مرسلدر وورثه نك دخى رسالتـدن فى الجمله نصيبى واردر انكيچون معـاذ بن جبل حضرتلرينه رسول رسول الله دينلدى رسل عيسى دينلديكى كبى ولكن فى الحقيقه اطلاق لغويدر (الرسول لايقتل) كبى مراد ايلچيدر ومحـدثون رسل ايله محشور اولورلر زيرا آسانيد متصـله ايله روايت احاديث ايتمكله اهل تبليغ اولورلر وفقهاده روايت حديث اولمسـه عامهٔ ناس ايله محشور اولوب عملرى ايله انلردن ممتازاولورلر وكذلك عبـاد وزهاد عدم روايتلرى تقديرى اوزرينه عامهٔ ناس ايله محشور اولوب زهد وعبادتلريله انلردن امتياز بولورلر وبركيمسه كشف يوزندن رسول الله ايله صحبت ايدوب اندن اخذ حديث ايتسه حضرت رسول الله ايله محشور اولور زيرا اصحـابى حكمنده در واكر صحبت مذكوره نومله واقع اولور ايسـه درجهٔ صحبته بالغ اولمـاز زيرا كشفله نوم ارا سـنده فرق عظيم واردر واب رابع ابراهيمدركه اسلامده وملت حنيفيه ده بزم بابامزدر تنكيم قرآنده كلور (قال اسلمت لرب العـالمين)

ويته

وينه كلور (هوسميكم المسلمين) وبيت شريف دخى انك يديله دورت ركن اوزرينه قائم اولدى دليلك دورت مقدمه سى كبى وشول يرده كه محمد وآدم ونوح وابراهيم عليهم السلام مقـدمات اوله لر نتيجه اولان ولدنقدر ارفع الاولياء اولمق كركدر قياس اولنه وهرعصرده عدداوليا عددانبيا قدردركه يوز يكرمى دورت بيك بلكه دخى زياده در وهرولى برنبى نك علمده قدمى اوزرينه دركه اكا وارثدر ووراثى شريعت محمـديه ده منسوخ اولميـان اموره كوره در وقدمى اوزرينه در ديمك مقام ولايتدندر مقام نبوتدن دكل تحقيق بودركه اوليانك ايكى معراجى واردر بريسى شول معراجدركه انده قلوب انبيا اوزرينه اولورلر ولكن انبيا اوليا اولدقلرى جهتدن يوخسه اهل تشريع اولدقلرى جهتدن دكل وبرى دخى شول معراجدركه انده اقدام انبيا اوزرينه اولورلر اصحاب شرايع اولدقلرى جهتدن يوخسه قلوب انبيا اوزرينه اولمازلر والا انلر دخى انبيـا اولمق لازم كلور واكر بعض تعريف الهى واقع اولوب مأخذ انبيادن اخذ ايتسلر دخى بحكم المتابعه اخذ ايدرلر پس معراج تشريع اوزرينـه برولى برنبى نك قلبى اوزرينـه اولماز وزمان رسلده كامل اولان رسول اولوردى فاما زمان انقطاع رسالتده كامل اولان وارث اولور ورسولك زمانـده وارثه ظهور اولمـاز زيرا وارث موروث عنـه وفاتندنصكره اولور برعصرده ايكى صديق اولمـاز ديدكلرى دخى بورادن اخذ اولنور پس زمان رسولده اولان كاملك علمى نبى دن اكا انعامدر يوخسه ميراث دكلدر وهرزمانده كلان وارث متقدمك وارثى در متأخرك دكل انكيچون بوامتك ورثهسى سائر امم دن اكمل اولديلر زيرا جملهدن متأخر اولمغـله جملهيه وارثلردر وعلم ميراث موروث عنهك فيض نورندندر وحق تعالى نك انبيايه نظرى وفيضى سائردن اتمدر انكيچون علم ميراث اتم العلومدر واصحاب فنزانك علومى علم ميراث دكلدر زيرا انبيايه اتباعلرى يوقدر بلكه ارواح ملكيـه دن تلقى اولنان علمدر وياخود نظر فكريلرى مقدارى الله تعالى دن فيضدر پس انلر هرنقدر اصحاب تصفيه ومجاهده وخلوت اهلى اولسـه لرده

مادامکه متبع شریعت دکللردر انلرده کشف الهی اولماز وعمللری عمل انبیایه موافق اولمق مؤثر دکلدر زیرا قصد اتباع اتمامشلردر بوندن اتباعك فائده‌سی معلوم اولدی انکیچون قرآنده کلور (فبهدیهم اقتده) والیلهٔ اسراده حضرت موسی یه اللی وقت نماز خصوصنده مراجعت وانك قولیله عمل شرف اقتداء ومثا بعتی بیان ایچوندر پس انبیایه علی الاطلاق ایمان وهدالرینه اتباع واجبدر مقصود شریعتلری منسوخ اولمزدن مقدم نبوتلرینه ایماندر زیرا خاتم النبیین دن ماعداسی حالا بالفعل نبوت ایله متصف دکللردر انکیچون بزم پیغمبریمز حالا رسول وختم الانبیادر دیو ایمان کتورمك لازمدر حتی رسالته ایمان کتورب ولکن ختمیتنی والی یوم القیام شریعتنك عدم منسوخیتنی بلمسه ایمانی درست اولماز وبرکیمسه جمیع انبیایه ایمان کتوروب ولکن آدمك نبوتنده متردد اولوب پیغمبرمیدر دکلمیدر بلم دیسه کافر اولور زیرا خلافتی منصوص ومجتبی اولدیغی مصرحدر اکرچکه داوده اولان خطاب مشافهه تنکیم قرآنده کلور (یاداود انا جعلناك خلیفةً فی الارض) آدم ایچون بوقدر تنکیم کلور (انی جاعل فی الارض خلیفةً) بو خلیفه‌دن مراد آدم اولدیغی مقطوعدر بناء علی هذا کرکدر که قرآنده مذکور اولان انبیایی اسماسی ایله ضبط ایلیوب انلره وانلردن غیری نبوتی متحقق اولوب ولکن اسملری غیر مذکور وشانلری غیر مقصوص اولنلرك تنکیم تنزیلده کلور (منهم من قصصنا علیك ومنهم من لم نقصص علیك) جمله‌سنه ایمان کتوردم دیه واعتقادنی حفظ ایلیه زیرا خطرناك محلدر حتی نسبتده بله کذبدن اجتناب ایلیه زیرا کذب النسابون وارد اولمشدر ونسبت نبویه عدنانه وارنجه متفق علیه وانك مافوقی مختلف فیه‌در اکرچه نسابلر آدمه دك سرد سلسله ایدرلر فاما منتهیدر ورسول اللهك حالا بالفعل نبوة ایله اتصافنك سری بودرکه شریعتی باقیه‌در زیرا انلرده ایکی نور الهی واردرکه بری نور نبوت وبری نور ولایتدر نور نبوت شریعت مطهره در انکیچون حالا قبرنده حی در یعنی کرچه حیات قبرحیات برزخیه در

فاما حیات حسیه یه زیاده قریبدرکه سائرلرده بو حالت متصور دکلدر بودخی اصلنده کمال اعتدال مزاج وتوجهات امت وتجلیات ذاتیه دندر توجهات امتدن مراد صلاة وسلامدرکه باعث حیات نبویه در تنکیم آثارده کلمشدر ونور ولایت باطن قطبه انتقال ایلمشدر وجمیع اقطاب واولیانك انواری اول نورك پرتویدر وانتقالدن مراد بالفعل مفارقت دکلدر بلکه انعکاسدر نور وجود الهی ماهیات کائناته منعکس اولدیغی کبی نظر ایله که شمسك نوری قمره منعکسدر مع هذا نورمذکوره زوال ویا انتقاص کلمامشدر بوندندرکه برکیمسه رسول اللهی منامنده حلیهٔ اصلیه‌سی اوزرینه کورسه فی الحقیقه انی کورمش اولور زیرا کوره‌نك خیالی کوزینه متصل اولان نور جمال نبویدر والاشر یعتنه ناظردر وانك نورینك جمیع خیالاته اتصالی نور شمسك کائناته اتصالی کبیدر وبو نوردرکه انساندن منزوع اولمدقجه عاصی اولماز زیرا انك نزعیله ظلمت طبیعتده قالوب عاصی اولور حتی حال آدم دخی اکل شجره‌ده بویله‌در وانك ووارثلرینك صورتنده شیطان تمثل ایتمز زیرا بونلر هادی اسمنه مظهرلردرکه مضل اسمی انلره مداخله ایده‌مز ولکن شیطان علیه مایستحق صورت حقده تمثل ایدر ادعاء ربوبیت ایلر زیرا اصلنده حقك صورت مخصوصه‌سی یوقدر پس مکر الهی قوابلنه شیطان یوزندن تکریدر دیو اضلال حاصل اولور واول کورینان رائینك صورت هواسی اولمغله معبوداولور تنکیم قرآنده کلور (افرأیت من اتخذ الهه هواه) وحق تعالی هادی ومضل اولدیغی قرآنده مذکوردر انبیا واولیا کبی حق تعالی یی جوان صورتنده کورمشلردر حقدر زیرا انلر مکردن معصوم ومحفوظ اولدقلری جهتدن بعض تجلیات مثالیه ایله مشرف اولورلر وبو مرتبه‌یی انکار ایتمك جهلدن معدوددر زیرا بو معنی جمال ذاتك تنزهنه شین وبرمز بلکه عالم صفاته کوره زین ویرروکاه اولورکه کورینان رائینك خاصهٔ حالی صورتی اولور وخلق عالمدن مراد اظهار تجلیاتدر کرك عموما وکرك خصوصا وحدیث قدسیده کلور (لولاك یا محمد لما خلقت

الكائنات) وبعض روايتده (لما خلقت الافلاك) وارد اولمشدر تخصيص افلاك معظم اجرام اولديغندندر وبردخی افلاكدن مراد انوار در زيرا هر فلك بر جرم منيره محلدر وانوار اجرام علويه وسفليه يی مقتضيدر كه مهابط اضوادر پس مراد عالم اكوانك مجموعيدر كه متعلق خلقدر وفقهانك كلام مزبوری منع ايدوب سائر انبيا واصفيا حقنده ايهام نقص ايدرديدكلری ضيق معرفتندندر زيرا لولاك خطابی عبارة رسول اللهه واشارة سائر انبيايه وورثه يه در پس ديمك اولور كه (لولاك يا محمد ولولا الانوار المأخوذة منك نحو آدم ونوح وابراهيم الى آخرهم ما خلقت الكائنات) زيرا بونلرك جمله سی تعين واحد ايله تعين بولمشلر وصكره بری برلرندن بعض فضائل ايله ممتاز اولمشلردر سؤال اولنورسه كه جميع اشيا حصه مند نور نبوی اولنجق تأويل مذكورك فائده سی ندر جواب بودر كه انبيا واولياده ظهور نور كمال بالفعلدر سائرلر ايسه بويله دكلدر فاما اولكه دلائل بيهقيده كلور (ولولا محمد ما خلقتك يا آدم) بو كلام آدمك وقت استغفارده (بحق محمد ان تغفر لی) ديديكندن ناشيدر كه محل استشفاعده تعظيم جناب محمدی وتعريف حرمت احمدی واقع اولمشدر مع هذا مصرح اولان ما خلقت ده كه خلقدر كه جانب جسمانيته راجعدر جعل طرف روحانيته ناظر اولديغی كبی پس ديمك اولور كه سنك خلقتك مقدمهٔ خلقت نبويه در وسبب تقديم علوشان مؤخری اشعار زيرا ظهور كمال انسانی تدريجی وظهور اكمل ظهور كامل اوزرينه مبتنيدر تا كه غيريلر اوزرينه فضل زائدی ظاهر اوله كرچه فی الحقيقه نور بردر فاعرف جدا وبوندن شبنك نفسی اوزرينه فضلی لازم كلمز زيرا تعينانده اختلاف اولديغی مقرردر وحق تعالی اشيادن مراد ايتديكی تعظيمه محل ايدر شمس وقمر وليل ونهار وتين وزيتون وامثالنه قسم ايله تعظيم ايتديكی كبی تحقيرك لزومی عباددن صدورينه كوره درنظر ايله رسول الله عليه السلامك كمال ادبنه (انا سيد ولد آدم) بيوردی انا سيد الانبياء ديمدی مع هذا سيد الساداتدر وولد آدم عرفده نوع انسانيده

مستعملدر

مستعملدر الحاصل اول انبيا آدم عليه السلام وآخری محمد عليه الصلاة والسلامدر ورسول اللهك اولاد ذكوری تعيش ايتمديكی اكا تشريفادر زيرا علم حقده خاتم النبيين اولديغی سابقدر خضر والياس انك امت ظاهره سندن وآدمدن زمان بعثنه كلنجه امت باطنه سندندر كه انلره حكما امت ديرلر وعيسی عليه السلام آخر زمانده نزول ايدوب ولايت كبرای عامه انكله ختم اولاجقدر وبونده تشريف محمدی واردر زيرا حق تعالی هر امتده اولان ولايتی رسول اللهه تابع اولان رسول ايله ختم ايلديكه عيسی عليه السلامدر وتابعيتی نزولندنصكره ظاهر اولور زيرا شرع نبوی ايله حكم وعمل ايدر وتغيير ايتديكی احكام نسخی زماننه منوط اولان اموردندر يوخسه مشروع اولديغی جهتدن تجديد شرع ايتمك قبيلندن دكلدر وعيسی عليه السلام قبل النزول امت ظاهردن عد اولنمدی زيرا سماده در خضر والياس ايسه ارضده در ورسول اللهه ايمانده اسمنی بيلمك شرطدر بدرينك وجدينك اسملرينی بيلمك شرط دكلدر (ولا اله الا الله محمد رسول الله) ديان كيمسه انك دليل اسلام اولديغن بلسه مسلم اولور كرك كلماتنك معناسنی بيلسون وكرك بلمسون وبلاد اسلاميه ده اولان يهود ونصارا كلمهٔ شهادتدنصكره يهوديت ونصرانيت وسائر اديان باطله دن تبری ايتدم ديملودر زيرا جائزدر كه مرادی مؤمنلره كوره بويله ديمك اوله وجماعت ايله نماز قيلمق دخی دليل اسلامدر منفرد دكل زيرا هيئت جماعتك شريعت نبويه يه اختصاصی واردر سؤال اولنورسه كه (يا مريم اقنتی لربك واسجدی واركعی مع الراكعين) آيتی شريعت اولاده هيئت جماعته دلالت ايدر جواب بودر كه آيت مذكوره جماعت ايله نماز خصوصنده قطعی دكلدر زيرا بعض علما ركوعی خضوع معناسنه وياخود مطلق صلاته حمل ايتمشلردر معيتدن ايسه هيئت جماعت مقطوع دكلدر بلكه مقصود اهل صلاتدن اولمغله امردر نظيری (واسلمت مع سليمان) ده اولان معيتدر كه زيرا مقصود اسلامده سليمانه تابعيتی بياندر كركسه مؤخر اولسون وعند الشافعی

اقرار لسانی بولنمدقجه هیئت عمله اعتبار اولنماز زیرا حدیثده کاور
(امرت ان اقاتل الناس حتی یقولوا لا اله الا الله) یعنی لسان مترجم جنان
اولمغله اصل ایمان اقرار له مقرر اولمایجق عمل ظاهر معتبر اولماز
بوفقیرك فهم ایتدیکی مقاله نك قول مذکور له مغیا اولدیغی غالبه
بناءدر خصوصا که صدر اولده شرکك شیوعی وار ایدی پس اکا
کوره قول مذکوردن لابدایدی حنفیه کلامنده اولان اعتبار هیئت
اختصاصه بناءدر والاصلاتك ایمانه دلالتی دون الاقرار در (واطفال
ناس ایمان وکفرده ابوینه تابعدر ولکن کفاردن سبی اولنان طفل که
هنوز عقل وتمیزی اولمسه وفات ایتدکده نمازی قلنور زیرا مالکنه
تابعدر نتکیم بین الغزاة قبل القسمة وفات ایلسه ابوینه تابع اولور
وطفل طفلدن مأخوذدرکه صباحلرده وکیجه لرده بغان چه
دیدکلریدرکه و بل ورشه نسبتله ضعفی اولمغله طفل دینلدی پس
طفل ضعفنه بناء مرحومه تابع اولسه مرحومدر واکر مغضوبه
تابع ایسه مغضوبدر هیزمك خرده لری احراقده کبارینه تابع
اولدیغی کبی ولکن مغضوبینك کیفیتی وسری مسکوت عنه در
و یاخود یوم حشرده ارالرندن نبی بعث ودعوتی قبولی اوزرینه در
تا که قبول ایتمیان محجوج ومغضوب اوله والعلم عند الله العلیم الخبیر
و برذمی سب نبی ایلسه عند الامام قتل اولنماز ولکن اعلان شتم
ایتدیسه قتل اولنور وهو الحق کما فی کتاب السیر من الذخیره (وکبار
اهل مشاهده بیورمشلردرکه جمیع شرایع مرسلینك مبناسی شهود
ثنویت اوزرینه درکه رب ایله عبدی اثبات یعنی وجود واجب ایله
وجود ممکنی فرقدر تا که خطاب وتکلیف صحیح اوله ومعجزات انبیا
دفع انکار وتأیید دعوی ایچوندر که وهو معکم ده اولان معنای
معیت بودر کرامات کونیه دخی معجزاته لاحقدر فهم محقق اهلی
و یا معتقد مصدق باننده کرامات علمیه دخی بویله در مکر که ظواهره
مخالف اولوب هیچ بروجهله تأویل وتوفیق ممکن اولمیه بوصورتده
کرامات علمیه دن خارج اولور و بشارت انبیا عمل مشروعه

متعلقه درکه برکیمسه شو عملی اشلرسه حق تعالی انی جنته ادخال ایدر
و یا درجات و یرر و یاخود ناردن انجا ایدر دیمك انلره مخصوصدر
ولی یه بومرتبه یوقدر بلکه کشف الهی یوزندن برکیمسه نك حقنده
سعادت ایله مختوم اولور دیر وآخر دیدکلری کبی اولور بو معنادن
اونوری وضع حدیثدن منع اولندی زیرا مراتب ثواب وعقابی شارعدن
غیری کیمسه بلمز ترغیب وترهیب ایچون وضع ایتدم دیمك بالاتفاق
باطلدر پس رسلك خلافتلری جهتندن تعییناتی تعیین الهی
قبیلندندر ورسل مقام تصرف استمدیلر مع هذا تصدیق اوزرینه
معین ایدی زیرا بیلدیلرکه اظهار حجتده مبالغه لری مصر اولنلرك
و یا سحر وشعبده در دیانلرك هلاکنه سببدر پس انلره شفقت ایدوب
محل عذر الیقودیلر وکامللر دخی بو طریقه سلوك ایتدیلر حتی شیخ
اکبرك قدس سره قیامته دك کلجك اقطابی تعیین ایدردم ولکن ناسه
شفقة ستر ایتدم دیدکلری بو قبیلدندر زیرا خلقك علمی تعلق
ایتدکدنصکره انکارلری سبب هلاکدر و بوندن فهم اولندیکه
کرامت کونیه ده مبالغه ایتمك دخی یوقدر بلکه بالکلیه ترك تصرف
ایتمك درجهٔ اکملیتدر ومتابعت عبودیتده اقوادر بو جهتدندرکه
شرع مبزادن غیری وجهله تعیین ورد ایتمك منکردر زیرا خلقی
جرحه ابقاءدر اکرچه که اکامل ناسك اقوال وافعالی معتقدلر باننده
شرع و یا قانون طریقتدر فافهم جدا (و بوندن فهم اولنورکه
(الیوم اکملت لکم دینکم) وفقنجه دینده زیاده لك روا اولمیجق
دنیا خصوصنده بطریق الاولی درانکیچون اخص ناس امور دنیویه نك
اقلی ایله اکتفا ایلدیلر حتی رسول اللهه زینت دنیا حرام اولدی
زیرا مظهر اسم رحماندر بو اسمك حکمی ایسه ابدیدر زینت ایسه
منقضیه در پس باقی اسنیان فانیدن اعراض ایدر بو سببدندرکه
ازواج مطهره رضی الله تعالی عنهن زینت دنیایی قبول ایتمدیلر
نتکیم (ان کنتن تردن الحیواة الدنیا وزینتها) آیتنده مبیندر ورسول
اللهك ابو البشر اوزرینه فضلی ایکی وجهله دربری بودرکه

آدمك خاتونى حوا آدمك خطاسنه معينه اولدى رسول اللهك
ازواجى ايسه طاعته ظهيره اولديلر و بردخى بودركه آدمك شيطانى
اسلام قبول ايتمدى رسول اللهك قرينى ايسه مسلم حقيقى اولدى
زيرا شياطينك مؤمنلرينه جن و متمردلرينه شيطان ديرلر بنى آدمك
شقى وسعيدى كبى سؤال اولنورسه كه قرين رسول مؤمن اولجق
ابليسى عزل ايدوب يرينه برغيرى شقى و متمرد نصب ايتمكه قادر
دكلميدر جواب بودركه ممكن ايسه ابليس كندى بنفسه قرين
اولور ايدى فاما رسول الله معصوم اولديغى جهتدن حق تعالى انك
يانندن شياطينى مطلقا طرد وابعاد ايدوب ملك وجنىء مؤمنى ابقا
ايلمشدر و بومعنى انلرك نشئه لرنده اصلا اثر غضب وقهر وجلال
اولميوب رحمت محضه ولطف وجمال صرف اولدقلرينه دليلدر
و يوم قيامتده نفسلرندن اعراض وامته اقبالله امتى امتى بيوردقلريدخى
مدعاى مزبوره شاهد عدلدر و ديديلركه انسان برقوم اراسنده
بولنسه كه انلره نبى ورسول بعث اولنمامش اولسه اول كمسه يه نه ملك
ونه حود شيطان مقترن اولماز بلكه بحكم الطبع متصرف اولوب
قالور واكر بعث اولنمش ايسه حين ولادتندن برى برملك و برشيطان
اكا قرين اولور كه هر برينك برلمه سى واردر و بو ايكى قريننك
ملازمتى نا بالغنك مكلف اولديغندن دكلدر بلكه ابوينك و ياخود
ابوين حكمنده اولنلرك مرتبه لرى جهتندندر پس قرين شيطانك
اول مولودى همزى واردر كه مولودك سبب بكاسى و ياخود لعبيله
برنسنه يى باعث افسادى اولوب مولودك اول حركت و فعل
ناملايمى غيره كوره ضجرت وتسخط وكراهت ايراث ايدوب اول
بوزدن آثم اولور وملك سبب مسرت و باعث خيراولوب بوجهتدن
نفس غيرده اثارهء خيرايدر والاصبى صغيرايچون بلوغه دك حركت
نفسيه ورتبه يوقدر و موت حالنده سكرات صبيان دخى بوكا
قياس اولنه زيرا اول حالتده حاضراولنلره تربيه وتنبيه الهى واردر
مع هذا مقتضاى بشريت اوجاع وآلامله ابتلادر صغير اولسون

وكبير

وكبيراولسون نبى اولسون ولى اولسون پس حكم ظاهرده كمال باطنك
تأثيرى يوقدر مكركه ارادت الهيه تعلق ايليه بعض مجازبه اولديغى كبى
رسول الله صورت قرأن عظيم اولمغله دنيادن مفقود اولمدى پس
قرأنه نظر ايتمكله رسول اللهه نظرك بيننده فرق قالمز وهركيمك خلقى
قرأن اولوب ليل طبيعت وظلمت هيكلده صور اعمال نورانيه انشا
ايدرسه اول كمسه رسول اللهى قبرندن بعث ايتمش اولور زيرا
شريعت وسنن حسنه سن احيا ايتمك انى احيا حكمنده در وانى احيا
جميع ناسى احيادر زيرا مجموعهء عالم ونسخهء كبرادر و بركمسه قرأنى
جميع رواياتى ايله استظهار ايلسه حفظا وعلما وعملا امامت كبرى اهلى
اولوب صورت الهيه اوزرينه ظاهر اولور وعمل قيدندن فهم اولنديكه
هرحافظ وعالم شرف مذكوره نائل اولمز وصورت عمل دخى كفايت
ايتميوب فجور معنويدن حذر لازمدر وفجور معنويدن مراد الحاد وارباب
حقايقه سوء ظن وامثاليدر وعندياتى ايله تخطئه دخى اكا ملحقدر
وقرأنده كلور (لتحكم بين الناس بما اراك الله) يعنى وحيله حكم ايله رأيله
حكم ايتمه ديو امر ايلمدى زيرا دين وضع الهى در رأيله دكلدر انكيچون
عايشه وحفصه قصه سنده على كندى اوزرينه رأيى ايله تحريم
ايلمدكده عقاب الهى وارد اولوب تحلهء يمين ايله امر ايلمدى ولكن
بعض احاديثده انبيا ايچون وحى اولميان مواضعده جواز اجتهاديله
قول واردر جواب بودركه كلام صريح نص اولان موضعده رأيك
بطلاننده در مطلقا دكل انكيچون مشاوره مسنونه اولدى ووحى جلى
اولميان يرده وحى خفى دخى كافيدر وملائكه نك قلوب انبيايه نزولى
احكام وشرعله وقلوب اوليايه القاسى علوم واخبارله در زيرا اولياده
حكم جديد اولماز و بعض حالات نزولده اوليانك انبيايه فى الجمله
مشاركتى واردر و بومقوله مشاركتدن ولى نبى اولمق لازم كلمز حالت
اخذده جسددن منسلخ اولمق كبى و بوحالته نزول قلبى وخطاب اجمالى
ديرلركه انده مزاج متأثر وصورت متغير اولور زيرا نور الهى ظلمت طبيعتى
قهر ايدر انكيچون بومقوله حالتده رسول الله برثوبله تسجيه اولنوردى

تا که تغیر مزاج طبیعیسنه کیمسه نظر ایلیه بورادند رکه بعض اهل
طریق عمامه لرنده رساله کتوررلر الحاصل خارجدن القاده لذت
وسهولت وداخلدن القاده شدت وصعوبت واردر زیرا عادت انسان
عالم حسدن اخذایتمکدرکه انکله مزیدانسی واردر چونکه ملك
انی عالم روحه که عالم طبیعتك فوقنده در نقل ایلیه لاجرم عادتندن
خروجله تغیر وشدت حاصل اولور وحضرت موسایه طورده مقام
کلامده تغیر کلدیکی خطاب الهی قلبنه متوجه اولمیوب بلکه سمع
وبصر وقوادن تلقی ایتمسی سبیله ایدی بوجهتدن رسول الله اوزرینه
رحجانی لازم کلدی وهر رسولك رسالته متعلق اولان علمی امتك
محتاج اولدیغی مقداریدر ولایته متعلق اولان علمی نامحصوردر
زیرا شریعت عملدر وعملده توسعه باعث حرجدر علم ایسه نقدر
کثیر اولسه غدای روحدر وروح محیط ملکوتدرکه فی الحقیقه
مالانهایه در ورسلدن اولوا العزم اولنلر کاللرندن اوتوری سفله مأمور
اولدیلر زیرا اوزرلرینه ضعف حقیقی غالب اولمغله صورتله مقاتله
ایدرلردی اگر معنا ایله مقاتله ایتسه لردی هر بری صد هزار ملك برینه
قائم اولوردی ملك ایسه قوتده عملدر وهم اتباع دخی انلره منضم
ایدی اگرچه اکثر اتباع اول همتك تأثیرن بلمزلردی بوندن ظاهر اولورکه
جهاد ایچون خروج ایدن ملوك وسرایایه توجه قلوب واتفاق
بین الناس لازمدر وخلافی سبب انهزامدر گرچه رؤساء اعصار
بومعنادن بی خبرلردر واولوا العزم اولیانلر تبلیغ ایله اکتفا ایتدیلر
زیرا عزمدن ضعفلری وار ایدیکه ضعف معرفتدر زیرا علملری
علم واحد اولمش ایدیکه بو مقوله علم انلره مختصدر پس بوراده
ضعف معرفت عامه نك فهم ایتدیکی دکلدر انکیچون بعض اقویا
ضعیف وبعض ضعفا قوی اولور وجنید بغدادی دیمشدر که
یقین سببی ایله چوق کیمسه لر صو اوزرنده یورودیلر وانلردن یقینده
افضل اولان نیجه لر عطشدن هلاك اولدیلر (وعارفلر دیدیلرکه
وجودك جمله سی کلمات الله ووارادات رسل الله در وهر ناطقك نطق

علم الهی وسر ربانیدر ولکن فهم لازمدرکه تفاضل انکله در وعلماء
رسوم فرقان اطلاق اولنسان کلام معین ومحمد تسمیه اولنان رسول
معین اوزرینه اقتصار ایلدیلر ۹ وعارفلر تعمیم ایلدیلر پس (یاایها الذین
آمنوا استجیبوا لله وللرسول) ده لام انلرك قاتنده جنس وشمول ایچوندر
عهد واختصاص ایچون دکلدر الحاصل جمله عالم عارف رسول
من الله در ۷ رسول ایسه حقدن رحمتدر بلا ایله مبعوث اولسه دخی
ضمننده رحمت واردر زیرا رحمت هرنسنه یه واسعه در وارده کلور
(اکرموا الضیف ولوکان کافرا) بعض عرفا بوراده کافری بطریق
الاشارة غم وهمه حمل ایتمشلردر زیرا مهمان کبی نزول ایدر گرکسه
کافر کبی شرو کریه اولسون وقرآنده کلور (لانفرق بین احد من رسله)
یعنی حق تعالی طرفندن وارد اولان حلو ومرك جمله سن قبول ایتمك
گرکدر زیرا مر ایچنده دخی حلو واردر ودیمشلردرکه امت احمدیه
وملت محمدیه نك غایت عمری یتمش سنه در اگر زیاده اولورسه آدمدن
خالد بن سنانه کلنجه مبعوث اولان انبیادن برینه وارث اولور وانك
عمری قدر عمر بولور پس یتمشده والتمش ویتمش میاننده وفات ایلیان
ایچون اختصاص محمدی واردر مافوقنده وفات ایلیان شرع مشترکده
مقبوض اولور زیرا بعد الاختصاص اشتراك دخی حصوله کلور
شیخ اکبر قدس سره الاطهر کبیکه ختم الاولیا وسر خاتم الانبیا ایکن
سن شریفلری سکسانه قریب اولدقده وداع عالم فانی قیلدیلر
وبو فقیر حق یه بعض خطابات الهیه ده کلمشدرکه رسول اللهك
صدیقینده سنینك دخلی بوقدر سن شریفلری التمش اوج اولمق
شرعه ناظردر انتهی پس بونده اجتهاد ترغیب وتسویفدن تحذیر
وسنله اغترادن تنفیر واردر زیرا لازم اولان کمال مطلقدر سن دکلدر
امام شافعی اللی درت یاشنده وفات ایتدی مع هذا بالاتفاق اوتاد
ار بعه دن ایدی ور ؤساء طریقتدن سهل بن عبد الله التستری یه اللی
یاشندنصکره عالم غیبدن واردات الهیه توارد ایتمکه باشلدی اشته
کیمی تدریجله بولدی وکیمی چوب کیدوب ایلمندی وکیمنه دخی

۹ یعنی کلام معیندن ابشقه
کلام فعلیه دخی رعایت
ایلدیلر وارث حقیقی اولان
علماء باطنه دخی تعظیم ایلدیلر ✻

۷ یعنی عالم عارف جاهلات
طرف حقدن کوندرلمش
رسول کبیدر ✻

قپو آچلمدی والکل بتقدیر العزیز العلیم واولیادن برطائفه واردرکه انلره انبیاء الاولیا دیرلر اکرچه اولیا اوزرینه انبیا اطلاقی ممنوعدر زیرا نبوت تشریعیه یی ابهام ایدر وانلرك شانلری بودرکه صورت جبرائیلیه نك صورت محمدیه اوزرینه القاسنی مشاهده واستماع ایدرلر یعنی عالم انسلاخده والا معتبر دکلدر وانسلاخ قیوده حسدن مطلق وحکم طبیعتدن خروجدر بونك دخی مراتبی واردر زیرا ابتدا احکام قیود حسیه دن انسلاخ بعده احکام قیود مثالیه دن بعده احکام قیود روحانیه دن بعده احکام قیود معنویه دن خروجدر وبو اخیرك اربابی اقل قلیلدر و بالکلیه رفع احکام قیود ایتمك محالدر زیرا جناب حقه مختصدر انسان وسائرلر ایسه هر نقدر ملکیت وروحانیت بولسه لر ینه حجاب روحانیدن خالی دکللردر وآخرتده عناصری تلطف ایتدیکی صورتده دخی حجاب امکان باقیدر زیرا مرآت الحضرتدر و بلا مرآت رائی ومرئی تصور اولنمز ونبینك ولایتی نبوتی ایله محتجبدر ولینك ولایتی بشریتی ایله محتجب اولدیغی کبی زیرا نبوت و بشریتدن هر بری جانب خلقه ناظردر و خلق حقه پرده در لیل نهاره پرده اولدیغی کبی نسأل الله سبحانه ان یکشف عنا غطاء نا بید لطفه و کرمه ویخصنا فی مقام الکثیب باخص نعمه انه ذو الفضل والنوال ما لعباده من دونه من وال

) الباب العاشر فی الایمان بالیوم الاخر (

یوم آخر بعث بعد الموتدر آخر دنلدی زیرا اندنصکره یوم یوقدر بلکه شمس وقمر ونجومك ارتفاعیله یوم اعتباری مرتفع اولوب اهل جنت نور جمال واهل جهنم نار جلالده قالورلر وقرآنده کلور (ولتنظر نفس ماقدمت لغد) کویا دنیا وآخرت متعاقب ومتلاصق ایکی کوندرکه دنیادن یوم وآخرتدن غد ایله تعبیر اولندی پس دنیانك آخرته دنوی یومك غده دنوی کبی اولدی وزمان حسبیله یوم وغد دینلدیکی کبی قرار جهتیله دخی دار الدنیا ودار الاخرة دنلدی و بعض کبار مکاشفین بیوردیلرکه فلك اعظمك حرکتندن

اللی درت بیك سنه مرورندنصکره الله تعالی دار دنیایی خلق ایدوب انکیچون امد معلوم قیلدی ونوع انسانی دورنی که دور سنبله در جمع آخرندن برجمعه ایلدیکه یدی بیك ییلدر وفلك مذکورك مدت حرکتندن التمش اوچ بیك سنه دنصکره دار آخرتی خلق ایلدیکه جنت ونار در انکیچون آخرت دینلدی زیرا خلق دنیادن متأخردر تنکیم دنیایه اولی دینلدی خلقی آخرتدن اول اولمغله وآخرت ایچون مدت معلومه قومایوب لا الی نهایه قلدی و بعض عارفین بیوردیلرکه آخرت لفظنده اولان تاعارضه ولاحقه در اصلی آخردر که الله تعالی در زیرا عروج عبادك نهایتیدر خصوصا که قیامت کبری فرعی اصله وکثرتی وحدته وتفصیلی اجماله رد ایچوندر و یوم قیامته یوم معراج دینلدیکه اللی بیك سنه دن عبارتدر اللی ییله تخصیص اللی عدد موقف ایچوندرکه هر بر موقفده امور دینیدن وشعب ایماندن برنسنه سؤال اولنسه کرکدر و بو مقامك علی وجه الترتیب تفصیلی بودرکه انسان دیدکلری اوچ نسنه نك مجموعندن عبارتدرکه بری جسم طبیعی وبری نفس حیوانیه وبری روح مجرده درکه مدبر هیکلدر وهر فعل که انساندن صادر اوله بو اوچ نسنه دن هر برینك اول فعلك وجودنده مدخل ونصیبی واردر وقبل الکمال بو امور ثلثه دن عبارت اولان انسانه انسان حیوانی دیرلر زیرا حیوانیتی انسانیتی اوزرینه غالبدر و بعد الکمال انسان حقیقی دیرلرکه انسان حیوانینك اکا نسبتی میتك ذی روحه نسبتی کبیدر یعنی میت صورت وحی معنادر وعالمك قیامی صورت ایله دکل بلکه معنا ایله در انکیچون دیدیلرکه انسان کامل یعنی شول انسانکه تکمیل نشئه ایدوب مراتب ومقاماتدن غایت الغایاته ایرشمشدر سبب قیام سمواتدر یعنی عماد معنوی چرخ برینهدر وانك ذکری الله الله در مقصود ذکر متصل دیمکدر و بو ذکر اهلی منقرض و منقطع اولدقده (انها واهیة) سری ظاهر اولوب قیامت قوپار وسموات وجه ارضه واقعه وساقطه اولور نتکیم قبل الانقراض (ان الله یمسك السموات والارض ان تزولا) مفهومی اوزرینه

ممسوكه و معلقه ایدی بو جهتدندر كه انسان كاملك براسمنه دخی (بازدبار) دیرلر معناسی سموات ودارانكاه ممسوكه دردیمكدر پس سموات ودار ایچنده اولنلرك بقاسی دخی انك بقاسنه منوطدر بو معناسندر كه (الانسان الكامل غداء الكائنات) یعنی معتدی غدا ایله بقا بولدیغی كبی كائنات دخی انسان كامل ایله بقا بولور وشول كیمسه كه انسان حقیقی اولمق صددنده در غداء روحانینك قدر وقیمتن بیلور انكیچون وقتنی كسب معاش صوریه حصر ایتمز بلكه غداء مذكوری جلبه سعی ایلر بوسببدن انسان كامل صحبتنده ملازمت قیلور ومائده سنه طفیل اولور وشول كه انسان حیوانیدر ابناء جنسنه متصل اولوب اسراف عمر ایدر وخسارت بولور و بو مقوله لردر كه التزام اذا و جفا ایله انسان كاملی آزرده دل ایدرلر وآخر ملعون اولورلر زیرا ورثه انبیا اولنلر انبیا حكمنده در وقرأنده كلور (ان الذین یؤذون الله ورسوله لعنهم الله فی الدنیا والاخرة) دنیاده ملعون اولدقلری كفر وضلال اوزره قالوب اسباب ایمان وهدایته مقارنتدن محرومیتلریدر وآخرتده ملعونیتلری ایمانلری تقدیری اوزرینه درجات مقربیندن دور وعدم ایمانلری صورتی اوزره دار القطیعه ده ساحهٔ عز و صلدن ابدی مهجور اولدقلریدر وشمسك مشرقدن طلوعی انسان كاملك روح اضافیسنك بقاء واشراقی صورتیدر نتكیم آخر زمانده مغربدن طلوعی روح مزبورك انقطاع ضوئی وروح حیوانینك ظهور واستیلاسی شكلیدر انكیچون مظلم طغوب خلقنه دوز زیرا زمان ادباردر كه عالم دنیادن نور تجلینك احتجابی وقتیدر الحاصل نور تجلیٔ حبیكه مراتب اسماء وصفات وحقایق الهیه وكونیه نك ظهورن اقتضا ایتمش ایدیكه عالمك بقا وحیاتی اول نورك ظهوریله ایدی پس اول نور مقام جمع احدی یه عودت ایدوب لباس وحدت ایله مكتسی اولسه كركدر قطره نك دریایه وصولنده لباس بحر ایله تلبسی كبی و بو استتاره یه فناء عالم دیرلر یعنی عالم صورة فنا بولور یوخسه عالم فانی بولمز زیرا مرتبهٔ علمده علی ما كان علیه باقیدر و بو فنادنصكره حشر كلور (سؤال اولنورسه كه بو قدر انكشاف وانبساطدنصكره سر احتجاب

وانقباض ندر جواب بودر كه تجلیٔ اول ایله كه مجمل مفصل اولمش ایدی بو احتجاب ایله تكرار مقام احدیده جمع اولنوب مفصلی مجمل اولور پس اول عین الاخر و باطن عین الظاهر اولدیغی كبی آخر دخی عین الاول وظاهر دخی عین الباطن اولوب كمال قدرت الهیه ظهور ایدر مع هذا بالاده رمز اولدیغی اوزره تجلیدن مقصود الهی كمال الهی وكمال انسانینك حصولی ایدی بو معنی ایسه بین النشأتین وجود بولوب بقایه حاجت قالمدی بوندندر كه انسان كامل نشئه سنی تكمیلدنصكره غالبا بین الستین والسبعین دنیادن انتقال اوزرینه در زیرا بقایه ضرورت یوقدر مگر كه حكمت الهیه اوزرینه مبنی اوله بو صورتده حیات باقیهٔ طیبه ایله برازمدت دخی معمر اولوب كیمی سكسانه و كیمی طقسانه وكیمی یوزه و كیمی عمر طبیعی غایتنه بالغ اولور وقطبك طویل العمر اولور دیدكلری معنای مذكوره راجعدر * واجل ایكیدر نتكیم قرأنده كلور (ثم قضی اجلا واجل مسمی عنده) اجل اولدن مراد عمر جسمانی متناهیدر كه نشئت اولی ده یعنی دنیاده اولان عمردر قلیل اولسون كثیر اولسون واجل ثانی عند اهل التفسیر اجل قیامت كبرادر وعند ارباب الحقایق نشئهٔ اخیره ده یعنی آخرتده اهل جنت واهل ناره كوره اولان عمر روحانیٔ غیر متناهیدر كه انی حق تعالی بیلور یعنی حق بیلور كه اول اجلك نهایتی یوقدر واحكام تجلینك ظهوری الی یوم القیام تعاقب وتناسب اوزرینه اولدیغنك سری بودر قرنكه قرن صورك اسفلی ضیقدر كه سائر قرونه مخالفدر پس توسع زمانه احتیاج بورادندر فاما بو معنی آدمه والی یوم القیام اولادینه كوره درحق تعالی یه نسبت ایله ایسه تجلیٔ احدی ووجود احاطیده زمان ومكان وتعاقب اولماز نتكیم بیورر (وما امرنا الا واحدة كلمح بالبصر) یعنی امر الهینك انبساطی زمانه منوط اولمق امرك فی نفس الامر انبساطنی وزمانه توقیفنی اقتضا ایتمز زیرا حق تعالی قیوددن مطلقدر تعینات ایسه مقیددر نظر ایت كه انسان افضل الموجودات ایكن كمالی تدریجیدر یعنی كمالینك قوتدن فعله خروجی قرق سنه یه و بلكه دخی زیاده یه

موقوفدر پس نفس كمالكه نفسنده مستجن و مختفيدر ظهوری
زمان كثيره محتاجدر زيرا حيك كثرتی وار در نتكيم منازل بعيده يه
وصولده قطع مسافات كثيره لازمدر وشولكه خطوتان وقد وصلت
ديمشلردر اعتباريدر يعنی ماسوادن اعراض ايتمك برخطوه وحقه
اقبال دخی برخطوه كبيدر مع هذا اورتاده خطوات كثيره واردر
وديمشلردركه خلافت آدم منبسطه دكل ايدی زيرا اول وقتده نوع
انسانينك قلتی وار ايدی انكيچون نوح عليه السلام اول الرسل اولدی
زمان داوده كلدكده انبساط تام ظهور ايتمكله خلافتی منصوص عليها
اولوب عدد اسماء حسنی قدر طقسان طقوز خاتون آلدی اسم ذاتله
ظهوره طمع ايتدكده مثل نعجه ضرب اولندی نتكيم قرآن مبيندر
صكره اوغلی سليمان ملكده پدرينه وارث ومرتبهٔ صفاتده زياده يه
مالك اولمغله تمام ملك ايله دعا ايليوب (رب هب لی ملكا لا ينبغی لاحد
من بعدی) ديدی اندنصكره امر وجود ظهوردن بطونه رجوع
ايدوب قيامته دك تحجير واقع اولدی الحاصل هر نبينك آخردن
امتيازی تجليات حقك اسم مخصوص يوزندن غلبهٔ ظهوری ايله در
واول نبی وامتی اول اسمك حقايق ودقايقنه مظهرلردر وهر امتده
بر مهدی ظهور ايدوب اول نبينك شريعتی ايله حكم ايتديكی كبی
بر دجال دخی بروز ايدوب انك خلافن طوتاردی تا اول اسمك حكمی
آخر اولنجه صكره ينه بو اوسلوب اوزره براسم آخر وبرنبی وبر امت
ظهور ايدردی وهر اسمك آخرنده فتن دجاليه ايله عهد واحكام مبدل
اولوردی بو جهتدن صكره كلان اسمك مظهرينی تكذيب ايدرلردی
تا كه مظهر اسم اعظم نبی مكرم ورسول محترم صلی الله تعالی عليه وسلم
خيمه زن وجود ورايت افراز شهود اولدی وانك دخی امتنده مهديلر
ودجاللر ظهور ايدوب مدافعات ومقارعات چوغالدی ونبوتی ايله
بسط مذكور تمام اولوب نهايت بدايته رجوع ايتمكه بدأ ايلديكه
نبوت روحانيه يه مقدمه در نتكيم بيورر (كنت نبيا وآدم بين الماء
والطين) وهجرتك يدی يوزسنه سندنصكره اسم باطنك حكمی غالب

اولوب هر كمال بطونه كتدی ويكدنصكره خلقك ايشی بتدی زيرا
الف كه حد فاصلدر اشراط كبرايه مفتاح اولدی ويوز يكرمی
يدی تاريخنده دور عدل بالكليه اختتام بولدی واصحاب مراتبك فقط
رتبه‌لری قالدی وقرآنده كلور (واتقوا يوما ترجعون فيه الی الله)
بو رجع ورد محجوبلرك وهملرينه كوره در والا معيت حقله متصف
اولان كيمسه نره‌دن نره يه رجوع ايدر مكر كه برحقيقتدن حقيقت
اخرايه رجوع ايليه كه رجوع اعتباريدر وعالمك طلب حقده غايتی
حقدركه منتهيدر وحقك غايتی خلقدر زيرا حقك غايتی مرتبه در
ومرتبه انك الوهيتيدركه بالذات مألوه طلب ايدر وفی الحقيقه غايت
وبدايت اودر انكيچون رجوع ديندی زيرا رجوع خروج مقدمدن
اولور جميع كائنات ايسه وجود حقدن اخراج اولنمشدر بو سببدن
حقه مبدأ اول ديرلر وقرآنده كلور (واليه يرجع الامر كله) يعنی جميع
احكام عالم حقه رد اولنور ورجوع دينلديكی رؤيت اسبابدن
اوتوريدركه اعين اهل نظره حجابدر پس سببدن سببه ترقی
ايدرك سبب اوله بالغ اولوركه رجوع ديدكلری بودر ودنيادن آخرته
رجوع دخی اكا قياس اولنه زيرا آخرت دنيانك قلبيدر چونكه
حجاب مرتفع اوله وقالب قلب اوله انتقال كبی برصورت ظهور ايدر
بو جهتدن موطن دنيا وموطن آخرت ديرلر مع هذا موطن بردر يعنی
موطن ديمك تجليات واختلاف ظهورات حسبيله درنظر ايلكده
ليل ونهار متجدددر ولكن ليل القاء ظل ايتدكده نهار مستتر ونهار
اظهار ضو ايتدكده ليل محتجب اولور غشا ومغشی ديدكلری بودر
وقيامت ايكيدر بری قيامت صغری وبری قيامت كبرادر قيامت صغری
عبدك موت طبيعی ايله حيات دنيادن حيات برزخه انتقاليدركه
اوراده روحی عملنه كوره متجسد ومقامی حسبيله خواص وقوی ايله
متمثل اولور يعنی برزخه مناسب اولان وجهله كورر واشيدر وتكلم ايدر
وزيارت قيلور دنياده منامده اولديغی كبی ولكن حال برزخ دنيايه
قريب وجهله دركه حال منامدن روشندر وحديثده كلور (من مات

وقد قامت قيامته) يعنى زمان موت زمان قيامته متصل اولمغله انك
موتى قيامت كبرى حكمنده اولور الحاصل ميت قبرده بطنده جنين
كبيدر وجنين ايچون مدت معلومه اولوب عند التمام بطن انى ارضه
القا ايتديكى كبى ميت دخى مدت برزخى استكمال ايتدكده ارض انى
خارجه القا ايدركه حيات جديده شى اعتباريله نشر ووجه ارضه
ملقا اولديغى جهتدن بعث وموضع مخصوصه سوق وجمع بوزندن
حشر ديرلر وقرآنده كلور (واخرجت الارض اثقالها) وينه كلور
(افلا يعلم اذا بعثر ما فى القبور) ووقت موت من حيث الجزا يوم قيامته
متصل اولمغله قبرده ميتك قيامتى قوپمش كبى اولدى واهل مشاهده نك
قيامة العارفين قائمه ديدكلرى دخى من وجه معناى مذكوره
متصلدر و برزخ ايكيدر كه برى بين الارواح والاجسام اولان عالم
مثالدر و برى دخى بين الدنيا والاخره اولان عالمدر ٩ ونوم ملكده
اولماز بلكه نشئهٔ عنصريهٔ حيوانيه يه مخصوصدر تا كه نائم حضرت
الخياله دخول سببيله برزخ اتى ايله الفت ايليه و بركيمسه اهل رؤيتدن
اولسه موتله اكا رؤيت بارى حاصل اولور نتكيم حديثده كلور (ان الله
لا يراه احد حتى يموت) بونده فنا فى الله ه دخى اشارت واردر كه قيامة
العارفيندر و بو مقامده رؤيت بصيرت ايله در (موتوا قبل ان تموتوا)
مقاله سى دخى موت اختيارى يه دائردر وموتله مرضك فرقى بودر كه
مرض منفوردر كه اداء حقوقدن عبادى شاغلدر زيرا روح
حيوانى احساس الم ايتدكده تدبير جسددن غائب اولور تكليف ايسه
جسد ايله قائمدر پس حالت سكر كبى اولور مكر كه مراد حق اولديغى
جهتدن محبوب اوله زيرا عبد مريض انده بى اختياردر فاما موت
عند العارفين محبوبدر سبب لقاء الهى اولديغى وجهله نعمت وتحفه در
انكيچون هيچ برنبى موت خصوصنده تخيير اولنمدى الا موتى اختيار
ايلدى وكمل اوليا دخى انبيا طريقنه سلوك ايتديلر و حيات برزخده
سؤال منكر ونكير (ليميز الله الخبيث من الطيب) وفقنجه مخلص
ومنافق امتحان وتمييز ايچوندر و برى دخى بودر كه سؤاللرى سنك ايچون

٩ يعنى هر دنيايه كلان شى
عالم مثاله اغرار اندن كلور
وميت دنيادن آخرته عالم
مثالدن كيدر *

دكلدر

دكلدر بلكه كنديلر ايچوندر زيرا كنديلرى سنك علم وايمانك مرتبه لرينى
سؤال وجوابدن صكره بيلورلر سكا كوره ايسه انلرك سؤاللندن برنسنه
ارتوب اكسلمز زيرا ملك ينه اولكى علمدر وعملك دخى تقديم ايتديكك
عملدر وانسانك عالم اعلادن حصه سى واردر كه روح وعلمدر و عالم
اسفلدن دخى نصيبى واردر كه جسد وعملدر و بو ايكى عالمك برى
برينه ارتباطى واردر ارواحك اجسامه ارتباطى كبى اكرچه اصلنده
حقيقت واحده در بو جهتدن قبرده سؤال ايچون ايكى ملك ظاهر
اولور كه برى عالم اعلايه و برى دخى عالم اسفله ناظردر پس بونلر
فى الحقيقه سنك علم وعملك صورتلريدر كه سندن خارج دكللردر
وملك الموت دخى بويله در كه مظهر اولديغى سر الهينك صورت
قهريه سيدر كه اسم جامعده داخلدر وقيامت كبرى بعث وحشر
اعظمدر كه حق تعالى (لمن الملك اليوم لله الواحد القهار) موجبنجه
خلقى عموما افنا واهلاك ايتدكدن صكره احيا وجمع ايدوب هر برينك حالنه
كوره معامله سيدر يعنى عبادك برى برلرى ارالرنده اولان امور ماجرايى
حكم وفصله شروع ايدر نتكيم قرآنده كلور (سنفرغ لكم ايها الثقلان)
اما كنديسى حقوقنه كوره معامله سى مساهله اوزرينه اولمق ظن
اولنور زيرا حق غير تعلق ايتمجك ترك مؤاخذه ايله ظلم لازم كلمز
مع هذا حقوق عبادك مغفوريتى حقنده دخى كلام واردر نتكيم
حديث مزدلفه اكا شاهددر وقرآنده كلور (ان الله يحب التوابين)
پس بركيمسه ترك اصرار وتوبه كار اولمغله محبوب الهى اولسه
تدارك حق ايله مؤاخذه دن خلاص اولور واصلاح ذات البين ايله جاى
مناص بولور واكر كافر ايسه قبل الاحتضار ايمانه توفيق مستبعد
دكلدر واكر حيوان ايسه دخى سهلدر زيرا موطن آخرته مناسب
صورت ايله جنته ادخال وارضا اولنور نتكيم اول وجهله بعض
حيوانات دخى دخول ايتسه كركدر وحق تعالى قيامتك وقتنى
وقدرتنك مقدوره تعلقنى وكيفيتنى كيمسه يه بيلدرمشدر بو جهتدن
اول كونده ارض وسما تبديل اولنمق مراد اولدقده خلق ظلمته القا

ايتسه كركدر تا كه كيفيت تبديل نيجه در واقف اولميه لر ودفع تمايل
ارض ايچون جبال اوتاد خلق اولنديغى وقتده حق تعالى انى اعين
ملائكه دن ستر ايلدى و حكيمك كيفيت وصنع عسله وقوف ايچون
نحلى شيشه يه قيوب نحل دخى درون شيشه يى طلاء ايدوب اخفاى
عمل ايتديكى مشهوردر * بعدذا نشر و بعث ديدكلرى اعاده در واعاده
حكمده اولور يوخسه عين موجوده اولماز زيرا حاصلى تحصيلدر
مثلا پادشاه بر والى يى عزل ايدوب صكره ينه اولكى مرتبه سنه نصب
ايتسه اعاده ولايتنه كوره در فقط زيرا وجودى اولكى وجوددر
پس يوم قيامتده اولان اعاده نك معناسى روحك تدبير بدنه رجوعيدر
بدن ايسه عناصر اصليه سى جهتندن بدن اولدر اكرچه عوارض
مشخصه سى يوزندن مثليدر زيرا اولكى اعراض چوريمش وفنا
بولمشدر مكر كه ابدان كمل اوله زيرا انلرك بركات نفوس فاضله سى
ابدانه ساريه اولوب ابدانك انحلال وانفساخنه حائل اولمشدر يعنى
ارواح عالم بقادن اولمغله انلره منضاف اولان ابدان نقيه دخى بقا
بولوب هيئت اولاسى اوزرينه محشوره اولور شوقدر واردركه
تلطيف عناصر اولنمغله كثيفهٔ دنيويه كبى مقتضىٔ بول و غائط ومخاط
وادى دكلدر و بو لطافت زائده ايله دركه مستعد رؤيت اولورلر
وقلبلرى قالبه كلوب روح صورتن بولورلر نتكيم مقابللرى اولان اشقيانك
عناصرى تكثيف اولنمغله جبابلرى متراكم وحاللرى ديكركون اولور
و بو تقريردن فهم اولنديكه كرچه نفوس ناطقه فى الحقيقه مجردات
مقوله سيدر يعنى متحيز دكل و متحيزه حلول دخى ايتمشدر اجساد
طبيعيه كبى ولكن تدبيرى دوام اوزرينه درموتله تدبيرى منقطع اولور
ديدكلرى صورت حياته كوره در والا ابدان كمله ارواحك بعينها
قبرده دخى تعلق باقيدر شويله كه مقناطيس جذب حديد ايتديكى كبى
ارواح مذكوره دخى ابدانى جذب ايدوب انحلال وتفسخدن منع ايدر
زيرا ميانده تعلق قوى واردر واهل نقصانه كوره تعلق عناصر
باقيدر زيرا مركبك انحلال ومفرداتنك تفرقندن اجزاء اصليهٔ

كليه

كليه فنا بولمق لازم كلمز بلكه هذا الموجود ايله وجودك بيننده فرق جلى
واردر الحاصل فنا بولان تعين وتشخصدركه عالم ملكه ناظردر
حقيقت وجوددكلدر كه ملكوتندندر معدوم بعينه معاد اولمق مستحيل
ديدكلرى عوارضنه راجعدر پس سعى ايله كه معدوم اولميه سن
كمل كبى تا كه عين ذاتيه وعوارض اوليه و هيئات ونسب اصليك
اوزره معاد اوله سن و على وجه الكمال حشر روحانى وعود جسمانى
بوله سن زيرا بعث بو ايكى صورته شاملدر بعض حكما ذاهب اولديغى
اوزره نشر نفسانى يه منحصر دكلدر زيرا انده نعيم بدن يوقدر
عمل ايسه مستلزم نعيمدر پس مؤمنه واجبدركه ذكر اولنديغى
وجه اوزره بعثه ايمان كتوره واقرار ايده كافرلر استبعاد وانكار
ايتملريله قرآن مجيد مجيب اولوب بيورر (قل يحييها الذى انشأها
اول مرة) ودخى مواضع كثيره ده قدرت نامه سنه دلالت ايدر آيات باهره
وارد اولمشدر وآيات تكوينيه ده خزان و بهاردخى مدعايه يعنى اعاده يه
حجت نيره در باخصوصكه اعادهٔ عجب الذنب ديدكلرى جزء لايبلى
اوزرينه مبنى اوله انكيچون بيورر (وهو اهون عليه) مع هذا اكا نسبتله
اسباب وعدمى برابردر زيرا اسباب دخى ابتداءً انك خلقيدر انكيچون بيورر
(فاطر السموات والارض) زيرا فطر برنسنه يى ابتدا وانشادر وعرش
مجيد فعلنه آلت ايسه ده حاوى اولديغى اجرام كبى انك مفطوريدر
وقدم عالمه ذاهب اولنلرك ايمانلرينه اعتبار اولنمدى زيرا انى حشرى
مستلزمدر مكر كه مرادلرى قدم هيولى اوله مادهٔ اصليهٔ انسانيه نك
قدمى كبى زيرا صورتك تغيرى معناسنك تغيرنى مستلزم دكلدر الحاصل
جوهر عالم مطلقا قديمدركه ممكنه تعلق حدوث وفناسنى اقتضا
ايتمز وانسان كاملك وجودى مستثنادر زيرا قدم جوهرى كبى بقاء
تعينى دخى واردر زيرا موت عارض ايله ظاهرا و باطنا متغير دكلدر
و بو سره بناء حديثده كلور (المؤمنون لا يموتون بل ينقلون من دار
الى دار) بو سببدندركه مؤمن كامله اولدى ديمك منهيدر بلكه
انتقال ايلدى ديمك كركدر نتكيم قرآنده كلور (ولا تقولوا لمن يقتل

فی سبیل الله اموات بل احیاء عند ربهم یرزقون) وانسان کاملدن
فنا بولان نفس وطبیعتدر امافناسی حکم جهتندرکه تعلقندن قطع
وتزکیه‌در انکیچون جنته دخولده مستصحب اولیوب بلکه ناره القا
اولنوب نار انکله ممتلی (وهل من مزید) دیمسی منقطع اولسه کرکدر
واکا قدم جبار دیرلر باشقه برمخلوقدر ذکر اولنان نفس وطبیعتک
صورتیدر وجنت عالم ملکوتدن اولمغله اوراده مستصحب اولان قلب
وروح مرتبه‌لریدر فقط انکیچون جنتده خواب اولماززیرا قلب
وروح حکم نفس وطبیعتدن مقدسدر بلکه جهنمده بعض عصات
مؤمنینه موت ونوم کبی حالت عارض اولورکه انکله عذابی احساس
ایتمزلر زیرا جهنم محل طبیعت ظلمانیه‌در ودیمشلردرکه قیامتده
وجه ارض مدا اولندقده اکا ساهره دیرلر زیرا سهر کیجه اویومقدر
بعد الدنیا ایسه کیجه یه نوم حقیقی یوق بلکه سهر ابدی واردر
وفلک مکوکبک مقعرندن آشغه سی جهنمدر سجین واسفل سافلینه
وارنجه پس ارض حشرده اهل جنتدن کیمسه قلمدقده جمله سی
دار النار والعذاب اولسه کرکدر وصراط اسفل مرکزدن فلک مکوکبه
طوغری قوریلوب منتهاسی سور جنتک خارجنده اولان مرجدر
ونهر کوثردن ایکی میزاب که حوض نبوی یه منصب اولور
مؤمنلر اندن قبل دخول الجنه و بعد جواز الصراط نوش ایدوب
ابدی تشنه لک کورمسه‌لر کرکدر وانک حقیقی کوثر معرفت الهیه‌درکه
اندن سیراب اولان تشنکی جهالتدن ابدی ایمن اولور ومرج مذکورده
مأدبهٔ عظمی اولوب حامل ارض اولان حوت وثور اوراده بربرلریله
تلاقید نصکره ذبح اولنوب اهل جنت ابتدا زیادهٔ کبد حوتدن
تناول واهل جهنم ابتدا طحال ثوردن اکل ایتسه‌لر کرکدر تا که حوت
مذکورک زیادهٔ کبدی حیات ابدیهٔ اهل نعیمه نشان وثور مزبورک
طحالی که بیت الاوساخ در اهل جحیمک لاینقطع ورمناک ودردناک
اولملرینه علامت اوله واهل نعیمک ابتدا دخول ایتدیکی جنت نعیمدر
وجنتک ابواب ثمانیه‌سی واردرکه اعضاء تکلیفهٔ ثمانیه مقابله سنده

وضع

وضع اولنمشدر عین واذن ولسان وید و بطن وفرج ورجل وقلب
کبی وابواب نار اعضاء سبعه مقابله سنده یدی اولدی زیرا باب
قلب اخذ میثاقدن بری مطبوعدر ظاهری عذابدرکه مطلع
اولان ناردر وباطنی رحمتدرکه اقرار ربوبیت واعتراف عبودیتدر
ومنافق ظاهرده مطیع وباطنده عاصی اولدیغی ایچون (نار الله
الموقده) درونته تأثیر ایلدی وکلام کبارده کلورکه غزالان یعنی آهو
مقوله‌لری وفی سبیل الله استعمال اولنان حیوانات وخاصه اهل
جنتک دنیاده تغدی ایتدیکی ذبایح اهل جنته اکراما اول موضعک
اقتضا ایتدیکی صورت اوزرینه جنانه ادخال اولنورلر وجمله وحوش
ناره ادخال اولنورلر ولکن نارانلری احراق ایتمز ملائکهٔ نار کبی زیرا
دنیاده اهل تکلیف دکللر ابدی پس ناره دخوللری بطریق الجزا
دکلدرکه محترق اولالر بلکه تراب اولنلره نسبت ایله انلره انعامدر
شمس وسائر اجرام منیره کبی انواری سلخ اولندقدنصکره جهنمده
طلوع وغروب ایدرلر وآدمک مقدما داخل اولدیغی جنته جنة
المأوی دیرلرکه سدرة المنتهی دن آشغه‌در وبو جنت عالم کون
وفساد حدنده داخل اولمغله ذاتنده خلود اقتضا ایتمز بلکه خلود
اقتضا ایدن جنان ثمانیه‌درکه فوق السموات السبعه‌در وانک عطاسی
غیر مجذوذ یعنی غیر منقطعدر الحاصل سماء سابعه‌نک محدبندن
اشاغیسی فانی وهالکدر سائر اشیا کبی باقی اولان کرسیدر سطح جنت
وعرشدرکه انک سقفیدر و بو سطح وسقفک عرض وارتفاعنه نهایت
بو قدر اکرچه که اجسام متناهیه‌در زیرا عالم لطافت وملکوتدن
اولمغله سیرنه نهایت یوقدر تکیم ابدالدن بری صلاة ضحایی دامن
کوه قافده وعصری ذروه سنده قیلدی هر خطوه سی بشر یوز یللق
مسافه اولق اوزره مع هذا جبل مذکورک ظاهرده اوقدر ارتفاعه
تحملی یوقدر پس بو مقوله‌لره بسط ونشر دیرلر قبض وطی اولدیغی کبی
ویوم قیامتده غضب الهی خلق بسته زبان قیلدیغی وقتده دنیاده
ابو البشرک سجده وتعلیم اسما ایله ملائکه اوزرینه فضلی ظهور

ایتدیکی کبی اوراده دخی رسول اللهك فتح باب شفاعت ایله جمله
اوزرینه تفوق ورجحانی باهر اولسه کرکدر نتکیم قرآنده کلور
(عسی ان یبعثك ربك مقاما محمودا) زیرا مقام محموددن مراد مقام
شفاعت عظمادر* سؤال اولنورسه که ابو یزید بسطامی قدس سره
بیورر که اکر حق تعالی بنم قیامت کونده جمیع خلق خصوصنده
شفاعتمی قبول ایلسه بنم قاتمده بر امر عظیم دکلدر زیرا بر لقمه طین
حقنده شفاعتدر که طینت آدمیه در و بوندن مقام جلیل اولان مقام
محمودی اختقار لازم کلور جواب بودر که مقام محمود دیمك مجرد
شفاعت ایچون دکلدر بلکه رسول اللهك اولمقامده رب العالمین
اوزرینه ایتدیکی ثنادن اوتوریدر پس مقام محمود اولدیغی من
اجل الله دریوخسه من اجل الشفاعت دکلدر بلکه شفاعتك
محمودیتی بطریق التبعیه در الحاصل اصالت محمود اولان الله تعالیدر
لکن تبعیة مکان حمد واکا مضاف اولان شفاعت دخی محمود اولدی
وحدیثده کلور (انا سید الناس یوم القیمة) یعنی بو سیادتی اخباردن
مرادی افتخار دکلدر بلکه اول کونده امتنی تعبدن مستریح قیلمقدر
تاکه سائر امم کبی غیری قپولره مراجعت ایتمیهلر زیرا آخر الامر باب
نبویه رجوع ایدرلر نتکیم دیمشلردر که (رأی الامر یفضی الی آخره
فصبر آخره اولا) یعنی اول امردن آخر ایله عمل ایلیوب امر آخره
محتاج اولمدی پس امت محمدیه اول موطنده سائر امم‌دن ممتاز اولدیغی
امورك بری دخی معنای مذکوردر و بونده اشارت واردر که
سیادت مراتبندندر که امر عدمیدر وعدم فخر عبودیت ذاتیه دن
اوتوریدر که وجودیدر پس بو معنایی تأمل ایلیوب آداب نبویه ایله
متأدب اولمق کرکدر و باب شفاعت مفتوح اولدقده ابتدا ملائکه
بعده انبیا اندنصکره مؤمنلر شفاعت ایلسه‌لر کرکدر و شفاعتلری
کیمنه نجات و کیمنه رفع درجات ایچوندر دنیاده اولدیغی کبی زیرا دنیا
آخرتك مثالیدر پس انی انکار ایتمك جهل محضدر هبهٔ ثواب اعمالی
انکار کبی زیرا امور دنیویه ده دخی واقعدر هبه وانکله انتفاع ایتمك

جائز وجاری اولیجق امور اخرویه ده دخی واقعدر و آخر شفاعت ایدن
ارحم الراحمین در الله تعالی اسم رحمن شفاعتیله جهنمدن بر قومی
اخراج ایلسه کرکدر انلر ایمان شرعی بیلمه‌مشلردر بلکه ادلهٔ
عقلیه ایله موحد اولمشلردر پس بو طریق ایله اولسون توحیددن
منتفع اولورلر و آخر جنته وصول بولورلر وانلر فترات وجبال
شاهقه ده کلنلر وجزائر بحورده بولنان واقطارار ضده اولنلردر
نتکیم بالاده مرور ایلدی بو دخی توحید اوزرینه انتقال ایتدیکی
صورتنده در و اکر نظر و دلیلنه شبهه طاری اولور ایسه مشرك
اولوب مخلد فی النار اولور سؤال اولنورسه که ابلیس دخی الله تعالینك
وحدانیتنی بلور پس نیچون علم توحید ایله خلاص اولماز جواب
بودر که اکرچه ابلیسده علم مذکور واردر ولکن ابتدا شرکی او پیدا
ایلیوب خلقی اکا دعوت ایلمشدر انکیچون جمیع مشرکینك اثمی قدر
اثمی حاملدر ومشرکلر ناردن چقمازلر انکیچون ابلیس دخی مخلددر
وحدیثده کلور که (من مات وهو یعلم ان لا اله الا الله دخل الجنة)
ابلیس انك مضموننده داخل دکلدر وقیامتده بقیهٔ تکلیف واردر
سجوددر واول سجودله اصحاب اعرافك کفهٔ حسناتی راجح اولوب
لا اله الا الله اهلندن اولدقلری جهتدن داخل جنت اولورلر انکیچون
دعالرنده کلور (ربنا لا تجعلنا مع القوم الظالمین) زیرا بوراده ظلم ایله
مراد شرکدر فقط اول وقتده اهل نفاقك وکفارك ظهرلری نحاس
کبی اولوب سجده ایتمکه قادر اولمسه‌لر کرکدر نتکیم قرآنده کلور
* یوم یکشف عن ساق ویدعون الی السجود فلا یستطیعون *
وکشف ساق اهوال قیامته متعلق اولان امر عظیمدن عبارتدر
(والتفت الساق بالساق) نصنده التفاف ساق دخی بویله در یعنی
قیامت کونده اهوال وامور عظام بری برینه دخول ایلدی دیمکدر
نتکیم تنزیلده کلور (یوما یجعل الولدان شیبا) یعنی قیامت کونی شدت
هول وفظاعت امری ایله ولدانی حقیقة پیر ایدر و یا تمثیله محمولدر
زیرا هم وغم زائدك شانی شابی شیخ ایتمکدر ودیمشلردر که درت طائفه

واردر که انلره اهل تناسخ دیرلر انلر روحك عوالمنی انکار ایلیوب
برزخ وحشر وجسمانی نفی ایتمشلردر قدم عالمه ذاهب اولان حکما کبی
اولکسی اهل نسخدر دیرلر که روح انسانی بدن انسانیه تعلقدن
خالی دکلدر بر بدندن تعلقی منقطع اولسه انا رحمنده بر بدنه دخی تعلق
ایدر وایکنجی سی اهل مسخدر دیرلر که روح انسانیده قنغی حیوانك
صفتی غالب وراسخ ایسه اکا انتقال ایدر مثلا حرم خور خنزیر اولور
واوچنجی اهل فسخدر دیرلر که روح درجهٔ حیواندن دخی آشغی ایسه
جسم نباتی یه تعلق ایدر واوتلرك واغاجلرك بریسی صورتنده متمثل
اولور ودردنجی سی اهل رسخدر دیرلر که روح انسانی جسم
حیوانی یه واندن نباتی یه واندن معدنی یه وجمادی یه انتقالدنصکره
تدریجیله ینه نباته اندن حیوانه اندن انسانه ترقی ایدر ودورنی تکمیل
ایلدکده بر دوره دخی شروع ایلر وبو درت مذهبك دوردی بیله
باطلدر بلکه هر بدنه تعلق ایدن روح انسانی بدنندن مفارقت
ایتدکدنصکره صور اسرافیلده محل معین ومقام معلومنده تحیر
وقرار داده اولوب بعده قیامت کبراده ینه جسدنه عودت واکا
تعلق ایدر واهل نعیم ایسه جنتده علی وجه الکمال متنعم واکر
اهل جحیم ایسه نارده علی وجه التمام معذب اولور زیرا برزخده
اولان لذت والم نصف اوزرینه در که صفت روحدر
جعلنا الله وایاکم من اهل لذة النعیم واعاذنا من الم الجحیم

) الباب الحادی عشر فی الایمان بالقدر خیره وشره (

قدر دالك فتحیله تقدیر معناسنه در یعنی ارادت ازلیه نك وجود
اشیایی اوقات مخصوصه یه تعیینیدر زیرا قضاء ازلی وحکم کلی تعلق
ایدن موجودات خارجیه زمانه مرهوندر که سنه وشهر وهفته ویوم
وساعتدر وکذلك مکانه دخی موقوفدر که بلده وقریه
وخانه وسوق وامثالیدر پس هر مؤمنه قضایه رضا واجبدر
کرك اول قضا خیر ومحبوب وحلو وکرك شر ومکروه ومر
اولسون یعنی اکر طبعه ملایم واکر غیر ملایم در جمله سی قضاء الهی

وتقدیر ربانیدر دیو ایمان لازمدر وقضایه رضادن مقضیه دخی
رضا لازم کلمز شول جهتدن که قضا وقدر صفت الهیه درکه حکم
وتعیین در مقضی ایسه اول حکمك متعلقیدر متعلق ومقضی ایسه
کاه اولور که کفر ومعصیت اولور کفر ومعصیته ایسه رضا کفردر
انکیچون قرآنده کلور * ان الله لا یرضی لعباده الکفر * پس رضا اراده نك
غیریدر که هر ارادتده رضا اولماز بلکه هر رضاده ارادت اولور زیرا
مرضی اولان شی مراد ومحبوبدر ومرضی اولمیان شی مردار ومکروهدر
ومکروهی دفع ایچون دعا لازمدر زیرا مکروه مقضی اولدوغی کبی
دعا ایله ارتفاعی دخی مقضی اولمق جائزدر پس دعاده یارب قضاء
بدی بزدن دفع ایله دیمك مقضی یه راجعدر زیرا نفس قضاده
صفات الله اولدوغی جهتدن بدلك اولماز والا موصوفه ساری
اولوب حاشا حق تعالی بد دردیمکه راجع اولور وزبان فارسیده دخی
کلور * دوران چومی نویسد برعارضت خط خوش * یارب
نوشتهٔ بد از یار ما بکردان * بو بیتده خواجه حافظ محبوبه خطاب
وطریق التفاته سلوك ایدوب دیرکه ای جانان جونکه سنك عارضك
اوزرینه قلم دوران وتقدیر خط خوش یازه وخط غبار کبی صقالك
بتمکه باشلیه یارب اول وقتده لوح محفوظ اوزرینه یازیلان قضاء بدی
دوندر وکوزدکمکدن حفظ ایله پس بونده مراد مقضی اولان عین
الکمالك ضررندن محافظه ایله دعادر ارباب حقایق بیورمشلردرکه
مقدرات ایکی نوع اوزرینه درکه بری کلیات اجمالیه وبری جزئیات
تفصیلیه در وانسانه مخصوص اولان کلیات درت نسنه درکه
عمر ورزق واجل وسعادت وباشقاوتدر وبونلر فی الحقیقه زیاده
ونقصان قبول ایتمزلر انکیچون مذهب اهل سنتدر که مقتول اولان
کیمسه اجلی ایله میتدر زیرا اجل بردر اکرچه موتك اسباب مختلفه سی
واردر قتل وغرق وحرق وطاعون وغیریلر کبی زیرا بو اسباب اجل
انسانی احترام واقتطاع ایتمز حتف انفه یعنی بلا سبب موت کبیدر
ورزق واجلك زیاده لکی تنکیم بعض احادیثده کلور برکاتی ویاغیری

اعتبار يله در مثلا صدقه و صلهٔ رحمده فضيلت زائده وارد ركه بالفرض عمر واجل ورزق زياده اولمق لازم كلسه بونلرله اولوردى ودیمشلردر كه عمر انسان فى الحقيقه انفاس صدر انفاس ايسه بعض اعراض حسبيله سرعت و بطؤ قبول ايدر پس سرعته كوره كويا كه عمر اكسيلور وتأنى يه كوره ارتار الحاصل امور مذكوره اربعه انسان انا رحمنده ايكن نفخ روح وقتنده ملك موكل اليله يازيلور واسباب وشروطه توقف ايتمز سائر جزئيات تفصيليه ايسه بويله دكلدر يعنى اكر دعا ويا كسب وسعى وتعمل اوزرينه بنا اولندى ايسه دعا وسعيك فائده سى اولوركه بونلره متعلقات ديرلر بونلردر كه احوال عالم دنيا لوح محفوظه ناظردركه محو واثبات قبول ايدر بو مقامدندركه اوليا آتيلان اوقى كيرو دوندورر وانلرك اللرنده طاش جوهر اولور ديرلر نتكم لسان فارسيده كلور * اوليا راهست قوت ازاله * تير جسته باز كرداند زراه * كر تو سنك وصخره ومرمر شوى * چون بصاحب دل رسى كوهر شوى * وانا رحمى علم الهه ناظردركه محو واثبات قبول ايتمز والاصفت علم متغير اولوب موصوفه دخى سارى اولور بونلردركه آتلان اوقى كيرو دونمز وطاشدن آينه اولمز ديرلر نتكم بعض بلغاء عجم ديمشدر * توان پاك كردن ز زنك آينه * وليكن نيايد زسنك آينه * و بعضلرى دخى ديمشدر * كرجان بدهد سنك سيه لعل نكردد * باطينت اصلى چه كند بد كهر افتاد * بعد ذا سر قدر ديدكارى شان غيبى در يعنى عين ثابته نك مقتضيا تى اولان احكام واحوالدركه انساندن بهر وقت صدور وظهور ايتمكده در ولكن معرفتى محجوبلردن خفى در و بحثى دخى جبر مطلقه طريق اولدوغى جهتدن ممنوعدر حتى حضرت عزير عليه السلام اكثار سؤال قدر ايلدكده خطاب الهى وارد اولديكه (لئن لم تنته لامحون اسمك من ديوان النبوة) و بو كلامك لسان اشارت اوزره معناسى بودركه يا عزير طلب ايلديكك سر قدر مرتبهٔ نبوت لسانته مناسب دكلدر زيرا نبوت ثنويت يعنى رب وعبدك مرتبه لرنى

فرق وامر ونهى وتكليف اقتضا ايدر عمل ايسه تحجير با بندندر علم كبى موسع دكلدر بلكه مرتبهٔ ولايته مناسبدر زيرا هر حوصله اكا تحمل ايتمز پس سنكه نبى سن اومقوله معنادن تفتيش ايتمه والا ديوان نبوتدن ديوان ولايته تنزل ايتملوسن سؤال اولنورسه كه هر نبى ده مرتبهٔ ولايت دخى واردر پس ولايتى مرتبه سنه كوره منع اولنمامق كرك ايدى جواب بودركه انبيا مقامات معرفتده تفاوت اوزرينه در و مرتبهٔ نبوت امته ناظر اولمغله كنهى اوزرينه كشف سر قدر مقتضاى حكمت اولمدى و بوندن معلوم اولديكه بو معنى رسول اللهدن غيرى يه كوره در زيرا رسول اللهك حوصلهٔ استعدادنه هر معنى كنجايش بولور بو جهتدن نبوتى اول سره اطلاعدن مانع اولماز زيرا جوامع الكلم صاحبيدركه اسرار كثيره يى الفاظ قليله ده درج واخفا ايدر بناء على هذا علم وعمل بريبرينه متداخل اولوب اختلال دين لازم كلمز (الله اعلم حيث يجعل رسالته) وقدريه كه فرقهٔ مجبره در انلرك حقنده بيورر (القدرية مجوس هذه الامة) يعنى حكمكا بدن خارجلردركه جبر متوسطدر و بو معنايه مجوس بلا كتاب كبى اولديلر وحسن بصريدن مرويدركه الله تعالى رسول الهى عربه بعث اندوكى وقتده عرب قدريهٔ مجبره ايدى كه ذنوبى الله تعالى يه حمل ايدرلر ايدى نتكم اهل جبر ذمنده قرآنده كلور (واذا فعلوا فاحشة قالوا وجدنا عليها آباءنا والله امرنا بها قل ان الله لا يأمر بالفحشاء) اعاذ نا الله من المجاذبة والمكابرة والالحاد فى آياته تعالى ودیمشلردر كه اشياء مكونه نك علل تكوينندن سؤال ايتمك جهلدندر زيرا تكوين فعل حقدر وفعل حق معلل دكلدر شوقدر واردركه برنسنه نك تكوننده علت موجبه اول نسنه نك عينى ظهور وجودى قابل اولديغيدر دنلور وحق تعالى كندى كبى خلق ايتمكه قادرميدر ديو سؤال ايتمك ممنوعدر زيرا مخلوق خالق كبى اولمديغى ظاهردر (ان الله خلق آدم على صورته) موجبنجه اول مبدعات كه عقل اولدر مثليدر ديمك جائز اولسه بله اعتبار يدر زيرا وجوب وجود

لذاته حقه مخصوصدر وحق تعالى هرشيئه قادردر ديلان برده
مراد ذات حقدن غيريدر كه مقدوراتندر مقدورات ايسه
معدوماتدر زيرا موجود متعلق قدرت اولماز پس ذات حقه
قدرت تعلق ايتمز زيرا موجود ازليدر وشيئك كندى نفسنه
قدرتى تعلق ايتمك محالدر وغيرك قولنه كوره واجب ممكنه
منقلب اولور تعالى الله عن ذلك (وسر اخلاص ديدكلرى سرقدردركه
حق تعالى انك علمنى اكثر عرفادن اخفا ايتمشدر زيرا خالقى مخلوقدن
وقديمى محدثدن تميز ايدر وتوهم تعدددن ساحهٔ معرفتى خالص قيلور
وذنب وجوددن تخليص ايلر وهركسك اخلاصى استعدادى قدردر
انكيچون مراتب توحيده تفاوتلرى واردر وديمشلردر كه اكر دنيا
محل حجاب اولماىدى هيچ بركيمسه ادعاء ربوبيت ايدوب حق تعالى يه
كبريا وعظمتنده منازعه ايتمزايدى فرعون وامثالى كبى يعنى اكر فرعون
وامثالنه كشف ربوبيت حق حاصل اولسه ايدى سجده وانقياددن
غيرى ايش قالمازدى زيرا محل كبريائى نك مقتضاسيله قائم اولوردى
وحد عبوديتى تجاوز ايتمزدى وحلاجك حالى بطريق المنازعه دكل
ايدى بلكه تجلىٔ وحدت غلبه سيله ايدى بو صورتده دخى كمال انسانى
ستردر الحاصل دنيا طورده تحجير مرفوع اولمق محالدر والا
هركيمك كه غطاسى مرتفع اولور تحجير دخى مرتفع اولوردى زيرا اول
وقتده اللهدن غيرى فاعل حقيقى كورنمزشىٔ ايسه كندى نفسى اوزرينه
حجر ايلمك اولماز شبلينك مقالى بورادندركه ديمشلردر اكر نماز قيلورسم
مشرك اولورم واكر ترك ايدرسم جاحد اولورم انكيچون ابو يزيد
بسطامى قرق كون قدر مغلوب اولدقده الله تعاليدن نماز قيلاجق قدر
صحو وحجاب استدى زيرا حجابده مرتبهٔ تكليف وعبوديت وثنويت
باقيدر وانبيا واوليا جميع احوالده تصرف عقولدن خارجلردر زيرا
قضاء الهى يى مطالعه ايدوب حكم ازل ايله جريان ايدرلر عقل ايله
دكل ولكن مقاماتى حفظ ايدوب مرتبهٔ حق وخلقى مراعات ايدرلر
بو جهتدن انفس وآفاقه نظام تام كلور وآدمدن واقع اولان ذله

فى الحقيقه انتهاك حرمت طريقيله واقع اولمدى زيرا قرآنده كلور
(ولم نجد له عزما) بلكه قدر سابقى مطالعه طريقيله ايدى واول مطالعه
اكا تركيب بشرى اوزرينه توجه ايدن خطاب تحجيرى نسيان
ايتدردى انكيچون معاتب اولدى وحقه رجوع دخى مقتضى اولمغله
آخر درجهٔ اجتبا بولدى حال ابليس ايسه بويله دكلدر واسرار
قدردندركه ظلمه ناس اوزرينه تعديلرندن اوتورى بد دعا ايتمك
بوقدر زيرا اول جوره سبب فى الحقيقه مظلومك عمليدر حاكم جائر ايسه
عدل اللهدركه الله تعالى انك بوزندن منتقمدر بعده ديلرسه اندن
عفو ايدر زيرا انى فعلنه آلت قيلدى وديلرسه اندن انتقام آلور زيرا
كندى حقيدر ومعناى آخر راجحدر زيرا حديثده كلور (الظالم
عدل الله فى ارضه ينتقم به ثم ينتقم منه) واسرار قدردندركه
قرآنده كلور (فلا تسئلن ما ليس لك به علم) سؤال ايتديلركه انسان
بلمديكى نسنه دن سؤال ايتمك مع قول ومشروعدر نتكيم تنزيلده كلور
(فاسئلوا اهل الذكر ان كنتم لا تعلمون) پس نوح عليه السلام
نه سببدن نهى اولندى جواب ويرديلركه نهى شول اموردندركه
انك حكمت وحقيقتنى احاطه ايتمك مقدور بشردن دكلدر معرفت
ذات وسر قدر كبيكه اوغلى كنعان خصوصنده متحكم ايدى يعنى
كنعانك غرق اولمسى سر قدردن ايدى قابيلك وآزرك وامثالنك
عصيانلرى وشقاوت ابد اوزرينه مماتلرى كبى پس بو مقوله اموردن
صورلمز (الله يفعل ما يشاء) ومحكيدركه ال جنكيزدن هلاكو
ملعونك استيلاسنده عرصهٔ بغدادده نيجه يوز بيك كلهٔ
انسان عامى غلطان اولديغندن ماعدا خواص اوليادن دخى درت
بشيوز قدر جان عزيزلر شربت شهادت نوش ايدوب خراب آباد
ملكدن معمورهٔ ملكوته كوچد كلرنده بقيهٔ سيف جلال اولنلردن برى
اول كيجه مستغرق مراقبه اولوب مناجات سحريه ده يارب اوليا قوللريكه
بو ايشى نيچون ايتدك صوچلرى نه ايدى ديدكده خطاب قهر الهى
وارد اولوب سكوت ايله بو خسه سنك لسانكى قطع ايدرم دنلدى اولدخى

بریده زبان اولوب بومقوله اسرار قدردن بردخی سؤال ایتدی زیرا
ابتلا گاه اولورکه بطریق الجزا اولور وگاه اولورکه عین محبتدن کلور
حال یحیی علیه السلام کبی عمرنده گناه ایتدوکندن ماعداهم معصیت
وقصد خطا دخی واقع اولمامش ایدی وشر اولان نسنه یه شر اولدیغی
جهتدن والله تعالی یه نسبتی جائز اولمدیغی جهتدن ایمان کتورمك
واجبدر وقرآنده کلور (قل کل من عندالله) یعنی سزك قاتکزده
اکر مستحسن واکر مکروهدر جمله امور الله تعالی دندر یعنی خیر اولان
نسنه من حیث وجود عینه حقه مضاف اولدیغی کبی شر اولان نسنه
دخی حیثیت مذکوره دن اکا منسوبدر زیرا خالق الکل در وشر یتی
جهتدن عدم نسبتی مراعات ادبدن اوتوربدر نتکیم حدیثده کلور
(والشر لیس الیك) بو سببدن قبض شر لازم کلسه یدالله دن قبض
ایتیوب شیطان ایله مسمانك الندن قبض ایتمك کرکدر وبعض اولیا
شیطانه ملاقی اولوب ارالرنده مذاکره واقع اولدقده ابلیس دیدیکه
برکیمسه نك ذله سی غیری اول ذله یه وقوعندن تنفیره سبب اولسه ماجور
اولوب اجر تنفیر دخی اول ذله دن حاصل اولان نقصی جابر اولمق محتملدر
دیدکده اول ولیدن منقولدرکه بومعنی سر قدردن اولمغله استحضار
جواب ایده مدم دیدی زیرا حدیثده کلورکه (اذا ذکر القدر فامسکوا)
صکره الهام الهی اولدیکه ابلیسك بو تقریردن مرادی بنی ارتکاب
منهی یه دوشورمکدر (والله حفیظ علیم) وبر وقتده رسول الله ایله
ابلیس اراسنده بعض مذاکره جاری اولدقده ابلیس دیدیکه یا محمد
الله تعالی کرچه سنی هدایت ایچون خلق ایتمشدر فاما هدایت فی الحقیقه
سنك الکده دکلدر وبنی دخی ضلالت ایچون خلق ایتمشدر ولکن ضلال
دخی بنم المده دکلدر زیرا هادی ومضل الله در بو اثناده خطاب الهی
وارد اولدیکه ابلیس اکرچه کاذبدر فاما بو سوزنده صادقدر بو معنادندرکه
قرآنده کلور (لیس علیك هدیهم) وینه کلور (لیس لك من الامر شیء)
پس بوندن معلوم اولدیکه ارسال رسلدن حکمت الهیه اهل ایمانه
جنت وثوابله تبشیر وکفاری نار وعقابله انذار وعقل مجرد ایله ادراکی

میسر اولمیان اموری تبیین وتفصیلدر بوخصه جبر دکلدر ومعجزاتله
مؤید اولان انبیانك حالی بو اولیجق حال اولیانیجه اولمق کرکدر قیاس
اولنه انکیچون قرآنده کلور (وتواصوا بالحق وتواصوا بالصبر)
یعنی انبیا وامم وعلما وتلامذه وشیوخ واهل ارادت ارالرنده حق وصبرله
تواصیدن غیری علاقه یوقدر بلکه علاقه حقه در نتکیم قرآنده کلور
(انی وجهت وجهی للذی فطر السموات والارض) وینه کلور
(قل الله ثم ذرهم) وسر قدر آخرتده اشقیایه دخی ظاهر اولوب بعد الزام
الحجه ناره داخل اولسه لر کرکدر یعنی هرکسك عین ثابته واحوال غیبیه
واحکام ازلیه سی منکشفه اولوب حقیقة الحال نه اولدیغی معلوم
اولدقدنصکره مقتضای قضا نه ایسه معمول به اولوب اصلا
جای اعتراض قالمسه کرکدر وبعضیلر سعدایه منکشف
اولور اشقیایه اولماز دیدیلر فاما قول اول راجحدر زیرا مقصود
یالکز محرك حقیقی حق تعالی اولدیغنی بیلدکلری دکلدرکه
یارب سن قضا ایندك وسن تحریك ایلدك پس بز جبر مطلق
ایچنده بولاندق بناء علی هذا بزه نیچون عذاب ایدرسن دیه زیرا عذاب
واسبابی انلرك مقتضای استعدادلریدرکه غیر مجعولدر وحق دائما
خلاقدر انکیچون مثلده کلور (یداك اوکتا وفوك نفخ) ومسئلهء قدرده
کلورکه سر مهجوران ابلیس پر ضلالات وطغیان حق تعالی یه دیدیکه
الهی سجده ایتمیه حکمی تقدیر ایدرسن بنه سجده ایله امر ایدرسن
جواب الهی وارد اولدیکه بو یله تقدیر ایتدیکمی نه زمان بلدك سجود ایله
امردن اولمی ویا صکره می ابلیس دیدیکه بعد الامر بلدم حق تعالی
بیوردیکه بن دخی سنی بو سببدن مؤاخذه ایتدم ولکن برکیمسه یه عین
ثابته سی منکشفه اولوب قبل الوقوع مقدره مطلع اولسه آدم کبی
فی الجمله نسیان ایله ایقاع نهیه مبادرت ایدوب صکره نفسی اوزرینه
اقامت حجت ایلر * ربنا ظلمنا انفسنا * کبی بونده اولادنه تعلیم
وتأدیب واردر وبرکیمسه کندویه اصابت ایدن خطاء ایتمك احتمالی
یوق وخطا ایدن دخی اصابت ایتمك احتمالی اولمدیغنی بیلوب بو یله

اعتقاد ایلسه امورنی حقه تفویض وتسلیم قلسه بو معنی انك سعادتنه
دلیل اولور بو جهتدن بعضیلر انا مؤمن ان شاء الله دیمکی تجویز ایتدیلر
زیرا عاقبته جهالت واردر که علمی علام الغیوبه مفوضدر ولکن اکثر
اهل السنه دیدیلر که انا مؤمن حقا دیمك کرکدر زیرا لفظ ان شاء الله
تبرك ایچون اولسه دخی ایهام شك ایتمکدن خالی دکلدر وایمانده شك
کفردر پس مؤمن ایماننده راسخ اولوب حق تعالی یه حسن ظن ایتمك
کرکدر وحکایه ایدرلر که بر دفعه رئیس الطائفه سهل بن عبد الله
التستری ابلیس ایله سر قضا وقدرده طلوع شمسدن ارتفاع نهاره دك
محاجه ایتدیلر آخر مقاله ابلیس بو اولدیکه یا سهل بن اشیادنم
وحق بیوردیکه * ورحمتی وسعت کل شیء * سهل دخی یا ابلیس
* فسأکتبها للذین یتقون ویؤتون الزکوة * آیتی مضمونی سنده
مفقوددر پس نیجه مرحوم اولورسن دیدی ابلیس دخی یا سهل
بو سوز جاهل سوزیدر تولایدی سو بیلمیدك بنم متقی اولمدوغمدن
بلدك دیدی وحق تعالی بنم لعنمه یوم دینی غایت قلوب * وان علیك
لعنتی الی یوم الدین * بیوردی واهل اعرافك اوراده سجده لرینك
قبولی بنم قبول توبه مه دخی بنی طمعه دوشردی یا سهل بلمدیکه
تقیید سنك صفتکدر رحمت حق مطلقدر دیوب غائب اولدی
سهل دیرکه ابلیسك الندە محجوج اولوب غصه مدن ریقم
بوغازمده قالوب ابتلاع ایده مدم وتا شویله اولدم که طریق معرفتی
ابلیسدن اخذ ایتمك حدنه واردم بونده ابلیسك جمیع مقاماتده علم
وافرنه دلالت واردر علم ذاتدن غیری زیرا اکر ذات حقه علمی اولایدی
برزخده قالمازدی وآدمه سجده قلوب حقدن محجوب اولمازدی
اشته علم وعملده استقراری اولمینلرك حاللری بودر ای نیجه لر ایردم
صاندیلر ولکن منزلك نصفنه بیله کلمدیلر نیجه لر ایچدم قیاس
ایتدیلر شراب مسکی الختام معرفتك قوخوسن بیله المدیلر وعلی هذا
هر عصرك اکثر سلاکی کامل الندن چقمدقلرندن طریق حقده
ایاق بصامدیلر ونفس کندی تربیه سی اوستاذدن چیقارمیوب قلبی

عرشه اصامدیلر * قل ان الفضل بید الله یؤتیه من یشاء *
وکلام کبارده کلور که انبیا علیهم السلام تجلی وقضایه خادملردر لکن
مطلقا دکل بلکه من وجه موافقت ومن وجه ردله انکیچون شانلری
حیرت کبرا اولدی پس بر کیمسه هر تجلی ایله واقف اولسه
کشفی ناقصدر وبوراده بعضیلر غلطه دوشوب عند البلاء
ترك دعا ایلدیلر وقیاس ایتدیلر که قضایه رضا مقتضی یه رضایی
مقتضیدر ودعا قضایه رضایه مانعدر بو جهتدن بعض اکابر
مریض اولدقده اطبایه مرضنی ذکر ایتدی وبعضیلر دخی
حالنی غیره عرض ایتمکدن امتناع ایلدی صیندن سؤال اولندقده
طبیبه عرض مرض ایتمك ربمدن شکایتدر واولکه دیدیکه بزم حقدن
شکایتمز یوقدر ولکن طبیبه عرض مرض ایتدیکمزده وجودمزه
اولان تأثیر قدرتدن اخباردر دیدی زیرا لسان عارف لسان شکایت
دکل بلکه لسان حکایتدر انکیچون اول مثنویده دیرکه (بشنو از نی
چون شکایت میکند * از جدائیها حکایت میکند) وبعض اولیایه
جوع غالب اولوب اغلادقده معنای مذکوردن آکاه اولمینلردن بری
تعییر وتوبیخ ایدوب اجلقدن اوتوری نه اغلرسك دیدکده جواب
ویردیکه (انما جوعنی لابکی) یعنی بنی آج ایلدوکی اغلمقدن اوتوریدر
دیدی والزام ایلدی وبکاء یعقوب علیه السلام وامثالی دخی بو بابدندر
یوخسه فی نفس الامر جزع وضجرتدن دکل انکیچون اول حزن
وبکا اثره غیرك سرور وانبساطندن الذ واحلیدر پس کامل
ظاهری ایله اسبابه مباشرت ایدر که انده سنت نبویه یه اتباع واردر
وباطنی مسبب الاسبابه مرتبطدر وبو مرتبه یه تمام تجلی دیرلر الحاصل
حرب ایچون سلاح کتورمك ودفع بلا ایچون دعا ایتمك مشروعدر
وحقیقته موافقدر زیرا قضایی قضا ایله مقابله وظاهر وباطنی مراعات
وقشر ولبی محافظه در بو جهتدندر که رسول علیه السلام رحمة
للعالمین ایکن سیفله مبعوث اولدی وغزوهٔ احدده ابی بن خلف نام
مشرکك بوغازینه رمحله اوروب مجروح قلدی واول ضربدن لعین

مذكور قرب مكه ده سرف نام محلده حفرهٔ جهنمه يقلدى ودبشلردر كه
انبيادن سر قدره اطلاع طى اولنمشدر تا كه تبليغده فتور كوسترميه لر
ورسول اللهك اطلاعى وتبليغدن عدم مانعيتى مزيد قوتندن اوتوريدر
تنكيم مرور ايتدى وخيال ظل ديدكلرى لعبه سر قدره اشارت ايدر زيرا
اول پرده كه چكلمشدر جميع خلايقده منحكم اولان حجاب سر قدردر
واول صور مختلفه كه محركك اصوات متنوعه سى مقارن ومنضمدر
حق تعالينك عبادى ايله معامله سنه رمزدر فافهم وبعض
مكاشفانده كلور كه بركمسه يى حق تعالى خلقنده اولان اقدارى اوزرينه
مطلع قلسه تسليم وتفويض ايدوب نظر ايليه اكر اول ايشده منفعت
وار ايسه شكر وسكوت ايليه واكر بلا وعقوبت وار ايسه دعا ايله
شفاعت ايليه واول بلا انلردن مصروف اولمسنى رجا قيله
واكر عبادن تضجر ايدر وار ايسه تسليه وتحبيب ايليه واعلام
ايده كه حق تعالى انلره والده لرندن اشفقدر پس هر كيمكه عباد الله
ايله بو معامله يى ايده عذابدن مأمون وبلكه مجتبا ومصطفى ومحبوب
اوله اشته سر قدردن بر مقدار ذكر اولنوب قلمه كلدى زيرا دخى زياده
بسطى ممنوع وبلكه منهى وحرامدر ولكن فهمى محقق اهلنه
بو مرتبه كافى وبو رمز وافيدر وبو فقير يانده اصعب اسرار ايكى
نسنه در كه برى سر قدر وبرى دخى سر وحدتدر پس بركمسه بو ايكى
سردن آكاه اولسه سائر اسرار اكا يسير اولور نسأل الله ان يجعلنا
من اهل الاداب فى جميع الاطوار ويشرفنا فى جملة المقامات
بانواع الاسرار والانوار

) الباب الثانى عشر فى الطهارة (

طهارت لغتده نجاستك نقيضى در كه نظافت ونقاوتدن عبارتدر
وشريعتده اعضاء مخصوصه يى صفت مخصوصه ايله غسل
ايتمكه ديرلر يعنى حدث اصغرده اعضاء وضويى صفت
تثليث ايله غسل وحدث اكبرده جميع بدنى تطهيردر سؤال
اولنورسه كه بول وغائط نطفه دن اقذردر مع هذا جنابتده

غسل مفروض اولدى غيرده اولمدى جواب بودر كه آدم عليه
السلام جنتده شجرهٔ حنطه دن اكل ايتدككده لذتى جميع عروق
وشعورنده دور ايلدى وأكول سبب اجتماع نطفه وباعث حدوث
منى در انكيچون اهل رياضت اولان مبتديلرده قلت اوزره در نطفه
هر برشعره نك اصلندن نزول ايدركرك مجامعه طريقيله اولسون
وكرك احتلام وغير وجهله اولسون پس بو لذت شامله يه شكرا
جميع بدنى غسل وتطهير ايتمك فرض اولدى مع هذا معنىٔ تكفيرى
دخى مشتملدر وبر جواب دخى بودر كه سبب جنابت اولان وطىٔ
بدنده اولان جميع قوايى استعمال ايله وجوده كلور انكيچون اكثارى
مضعف بدن واقلالى مقوى در بو سببدن اكر حكماء الهيه واكر
غيريلر توقان وتقاضىٔ قوى بولنمدقجه قربانى مندوب كورمديلر
پس حدث اصغرك سببى كه اكل وشربدر بعض اعضايى تحريك
وحدث اكبرك باعثى كه وطئدر جميع بدنى استعمال اولدوغندن
ماينلرنده تعميم وتخصيص ايله فرق حاصل اولدى وبر دخى بودر كه
طهارت مطلقا وسيلهٔ صلواتدر صلاة ايسه حضور حقده قيام
وخدمت وتعظيم ذوالجلال والاكرامدر پس مصلى يه لازم اولديكه
اطهر احوال وانظف كيفيات اوزرينه اوله زيرا بومعنى تعظيمه
اقرب وخدمتده اكملدر كمال نظافت ايسه جميع بدنى غسل ايله
حاصل اولور وحدث اصغرده دخى عزيمت بوايدى ولكن كثيرالوجود
اولمغله ايسر نظافت اولان تنقيهٔ بعض اعضا ايله اكتفا اولندى ودفعا
للحرج رخصت ايله عمل اولنوب بعض اعضايى غسل ايتمك كل بدنى
غسل مقامنه اقامت قيلندى زيرا اعضاى مكشوفه مدار مزاولهٔ
اعمال وكسبدر جنابتده ايسه حرج بوقدر زيرا قليل الوقوعدر
انكيچون عزيمت اوزرينه قالدى بونك نظيرى خاتونلرك حيض
ونفاس حالنده صلوة وصومى ترك وبعد الطهاره بالكز صيامى
قضا ايدرز زيرا صيام سنه ده بركره كلور وبر دخى بودر كه صلوتده ذوق
قربت ووصلت اولمغله رسول اللهه تحبيب اولندى كمال وصلت ملابسهٔ
طهارت كامله دن صكره در انكيچون قرآنده كلور * لا يمسه

الا المطهرون * یعنی سرهو یت ذاتیه یی ادناس جمیع تعلقاتدن مطهر اولانلر مس ایدرلر بو جهتدن صلوتك ظاهری قید اولندیکه قبله یه توجه و بعض اعضایی غسلدر و باطنی طواف کبی اطلاق اولدیکه حق مطلقه وجه کلبدن توجه وظاهر و باطنی تطهیردر وطهارت ظاهره طهارت باطنه یه سببدر زیرا شریعت وسیلهٔ حقیقتدر جنت ودین مطلقا نظافت اوزرینه مبنیدر وحدیثده کلور * الاسلام نظیف فتنظفوا فانه لایدخل الجنة الا نظیف * وینه حدیثده وارد اولمشدرکه خانه لریکزك فناسنی یعنی اوکاربنی تنظیف ایدیکوز وکناسانی یهود کبی جمع ایتمکوز واغزلریکزی دخی پاك ایدیکز زیرا طرق قرآندر نتکیم زبان فارسی ایله کلور (کذرکاه قرآن وپندش بکوش * به بهتان و باطل شنیدن مکوش * ومرویدرکه بردفعه جبرائیل حضور نبوی یه قدومی تأخیر ایلدی صکره سرندن سؤال اولندقده جبرائیل بیوردیکه نیجه نازل اولایم که سز طرنقلریکزی قص وشواربکزی اخذ و براجمکزی تنقیه ومسواك استعمال ایتمزسکز صکره * وما نتنزل الا بامر ربك * دیدی براجم برجمه نك جمعیدر ضمله غلغله وزنی اوزرینه پرمقلرك مفصللری اوزره ظهر العقده درکه چقور اولمغله انده وسخ مجتمع اولور وایکی عقده ارا سنده راجبه دیرلر پس هر پرمقده ایکی برجم واوچ راجبه اولور ابهامدن یعنی باش پرمقدن غیری زیرا انك بربرجمه سی وایکی راجبه سی واردر وجه تنقیه بودرکه اکثریا اورالرده درن قالوب صوایله بشره ارا سنده حائل اولمغله بقاء جنابته سببدر ومسواك سنت مؤکده در وضویه اختصاصی یوقدر ولکن عند الوضوء متأکددر زیرا وضر طعامی ازاله ونکهت فمی تطییب ایدر ومسواکله ایکی رکعت بلامسواك اولان یتمش رکعتدن افضلدر ومسواك یوغیسه پرمقلری ایله اغزنك ایچنی برخوش تطهیر ایلیه کرك اغزنده دیشلری اولسون وکرك اولمسون وخاتونلرك حقنده صاقز مسواك مقامنه قائمدر دیو مصرحدر دعا وطهارت اوزرینه منام مندوب الیه ومرغوب فیه در زیرا جائزدرکه

روحی حال نومده مقبوض اوله نتکم قرآنده کلور * فیمسك التی قضی علیه الموت * پس کرکدرکه عمل وضوئله ومخ عبادت اولان دعا ایله مختوم اوله ورؤیاسی اصدق ولعب شیطاندن ابعد اوله وشق ایمن اوزرینه نوم انتباه وانحدار طعامه اسرع در ودیمشلردرکه بدن انسانك طهارتی ادناس وقاذوراتدندر وماء مسخن وصابون ازالهٔ اوساخه معیندر وهواسی بادر اولان بلادده ایام شتاده اسی صوایله وضوء وغسل مرخصدر وحمامه دخول مأذون فیه در ولکن ستر عورت وغض بصر شرطیله در وخاتونلره ایکی شرط دخی واردرکه بری تنها یرلردن کیده لر وبر دخی ترك زینت ایلیه لر وحواس ظاهره نك طهارتی محتاج الیه اولمیان ادراکاته اطلاقدندر پس سمع و بصر وشم وذوق ولمسی محتاج الیه اولمیان مدرکاته صرفله تنجیسدن حذر لازمدر واعضانك طهارتی موازین عقلیه واحکام شرعیه ونصایح وتنبیهاتدن معلوم اولان اعتدالات دائره سندن خارج اولان تصرفاته اطلاقدندر خصوصا لسانی که انك ایکی وجهله طهارتی واردرکه بری صمته مخصوصدر مکرکه مایعنی ومفید اوله وبری دخی تعبیر ایتدیکی اموردە مراعات عدله مخصوصدر پس برنسنه نك بیاننده نقص ایتمیه وایچنده اولمیوب ذاتی اقتضا ایتدوکی زیاده نسنه ایله دخی وصف ایلمیه والا ظلمدرکه شهادت زور قبیلندندر وبرحرفی حرف آخرله ترجیح ایلسه که معنالرنده تفاوت اولسه فائله واوکبی اصلی تغییر ایتمش اولوب صادقلر زمره سندن خارج اولور و بعض کتب منزله ده کلورکه * عجب ربك من مشاء بلا ادب ومن ضحاك بلا عجب * یعنی حکم الهی بودرکه انسان بر موضعدن بر موضعه ضرورت قویه اولمدقجه حرکت ومشی ایتمك ومقتضی بولنمدقجه خنده یعنی کولمك منهیدر وخیالك طهارتی اعتقادات فاسده وتخیلات ردیه وآمال وآمانی میداننده جولاندندر وبو معنی زیاده صعوبتندن اقل قلیله میسر اولمشدر انکیچون آمانی وامثالی ذم اولنمشدر خصوصا که صفت یهوددر نتکیم قرآنده کلور * تلك امانیهم * وینه کلور

* بود احد هم او يعمر الف سنة * وذهنك طهارتی افكار رديه
واستحضارات غير واقعه وغير مفيده دندر و بعض خواص اوليا
بیورمشدر كه اللی سنه در كه ما سوى الله فكرى در ونمه كير مشدر
وحقدن غيرى هيچ برملاحظه بكا آل ایركور مشدر وعقلك طهارتی
نتايج افكار ايله تقيددندر معرفت حقه وغرائب خواص وعلوم
اسراره مختص اولان مواضعده زيرا عقل نهايت معرفتدن قاصر
وغايت ادراكدن عاجزدر پس قدس ذاته ملايم اولان
عدم تقيددر وقلبك طهارتی توزيع همم وتشتت عزايمى موجب
اولان تعلقاته تقيددندر وتعلقاتك دخی اسباب جليه وخفيه سی واردر
سرينه مهتدى اولوب اكا كوره عمل لازمدر ونفسك طهارتی اغراضدن
و بلكه كندى عيننددر زيرا نفس آمال واماني وتعشق اشيا ونتايج
اذهان وتخيلات اولان تشوقات كثيره نك خميره سيدر پس بومقوله
امور رذيله يه مايه اولان نفسى اصلندن قلع ايدوب فروعندن دخی
بالكليه نجات والواثندن طهارت ذات لازمدر وروحك طهارتی
حق تعالى دن مرجو اولان حظوظ شريفه دندر معرفت وقرب ذات
ومشاهده وسائر نعيم روحانى ايله احتظاظ كبى زيرا ديمشلردر كه
شول امر كه سنك اوزريكه حكمى غالب اولور باطبيعيدر مطلقا جلب
منفعته متعلق اولسون استيفاء لذات جسمانيه كبى ويا دفع مضرته
متعلق اولسون اسباب آلام بدنيه دن احتما و پرهيز كبى ويا خود
روحانيدر علوم نافعه اكتسابنه واخلاق محموده تحصيلنه اهتمام
وجهالات واخلاق مذمومه دن اجتنابه اعتنا كبى ويا خود نفسانيدر
جاه ومنصب شريفه ايله تقيد واغراض نفسانيه يی منافی اولان
نسنه يی رفع ايتمك كبى چونكه نفس خميرة الامانى والتشوقاتدر پس
هر نه مقوله معنا كه سنی وسط اعتدالى دن اطراف روحانيه نفسيه يه
وطبيعيه خسيسه يه وغيريلره اجتذاب وانجذابدن خالى اوليه اندن
مطلقا تخلص وطهارت كركدر بروجهله كه اصلا انده ماسوى اللهه
التفات بولنميه نتكيم قرآنده كلور (مازاغ البصر وماطغى) وتعشق

ايتمك

ايتمك دكل بلكه تحديث نفس بالتعشق ايتمكدن بيله حذر ايليه ظاهرا
وباطنا مقصود اولان طهارت روحدر يعنى روحك زمان ارتباط
تدبيرينده صحبت مزاج طبيعى واكا متصل اولان خواص مضره دن
متلوث اولديغى نسنه لردن خلاصيدر وحقيقت انسانيه نك طهارتی
جمعيت انسانيه ده اولان معانى وحقايقى فقداندن وتغييرنجليدندر كه
حقيقت قابلك احكام امكانيه دن سلامتنه موقوفدر اكثر ناس ايسه
بو احكامده كثراتك زبونى ومغلوبلريدر وسرك طهارتی حق مطلق
جامعه اتصالى واحكام تقيديه نك زواليله در وسردن مراد حصة
تجلى جمعيدر كه حق مطلقه اول حصه حيثيتی ايله مستند ومرتبطدر
واحكام تقيديه دن مراد اول تجلى يه مجلى اولان وانى تقييد ايليان
عين ثابته ايله معيت سببيله عارض اولان اموردر زيرا هر تجلى وصفاتنك
احكامى مرآتی اولان مجلايه تابعدر و بو طهارت مذكوره استجلاب
رزق حسى ومعنوى ايدوب باعث زياده اولور نتكيم خلافيله اتصاف
سبب نقصاندر نتكيم حديثده كلور (دم على الطهارت يوسع عليك
الرزق) يعنى طهارت ظاهره و باطنه اوزرينه دائم اول تا كه رزقك
هر يوزدن موسع اوله سؤال اولنورسه كه حضرات اصحابده هر درلو
طهارت موجود ايدى پس اكثرى دنياده نيچون مضايقه اوزرينه
اولديلر جواب بودر كه انلرك حالى قياسدن خارجدر زيرا انلرك
حلالدن اجتنابلرى غيريلرك حرامدن احتنابلرندن اقوى واكثر ايدى
وانلرك فقر حقيقيلرى كه ماسوى الله دن بالكليه بوشالمقدر غالب اولمغله
صورت فقرى دخی قبول ايلديلر تا كه ظاهرا و باطنا حقه مفتقر اولالر
وهر مقامده طيبات ولذائذ يرينه حق بولالر وقدس ذاتله معانقه
قيلالر وكنديلرين درياى غناى تامه صلالر الحاصل مكوناتدن
بالكليه كسله لر زيرا دنيانك عند الله تعالى جناح بعوضه قدر قدرى
يوقدر واكر اوالقدر مقدارى اوليدى كافره برجرعه صو ويرمزدى
پس مؤمن وكافرك مشترك اولديغى دنياى دنيه يی خواص عار
ايدوب قبول ايتمديلر بوجهتدندر كه كمالات روحانيه ايله دخی اكتفا

ایلدیلر زیرا روح مشترك فیهدر بلکه عالم اسراره ترقی ایلدیلر که
بو عالمه وصول خصائص اهل ایماندندر انکیچون آخرتده کفار
محجوبلردر زیرا بالاده مذکور اولدیغی اوزره حصهٔ تجلیٔ جمیعدن
بالفعل بهرمند دکللردر وحدیثده کلور (من اخلص لله اربعین صباحا
ظهرت ینابیع الحکمة من قلبه علی لسانه) یعنی ظهور ینابیع حکمت
جزاء اخلاصدر بلکه اخلاص وظهورك هر بری فی الحقیقه عین منت
ومحض فضل الهی باببندندر پس اخلاص مذکور اکر طلب
ظهور ایچون اولورسه خالص اولماز بناء علی هذا ساحهٔ قلبی اندن
تطهیر وتخلیص لازمدر نتکیم کلام کبارده کلور (من رزق الطهارت
حتی عن رؤیة الاخلاص فقد منح الخلاص من الاغراض) یعنی عموم
اوزرینه اغراضدن وخصوص اوزرینه اخلاصدن خلاص اولوب
اهل اختصاص زمرهسنه ملحق اولور ومحکیدر که ایکی سالك
برمغارهده ذکره مشغول اولوب بوکون یارن فتح اولور دیو برقاچ کون
شویله بی فتح قالدیلر زیرا اشتغالی غرض فتحه مبنی قیلدیلر آخر
رجال الغیبدن بری داخل مغاره اولوب اول سالکلری طریق اخلاصه
هدایت وحق مطلقه دعوت ایلدکده زمان قلیلده نائل مرام اولدیلر
ودیمشلردر که طهارت اصلیهٔ اولی که غیر مجعولهدر قابل عطایای ذاتیه
واسمائیهدر که اولکیسی بلاواسطه وایکنجیسی بالواسطه اولان
منح الهیهدر ونجاست اصلیهٔ اولی که بودخی غیر مجعولهدر مذکورك
خلافیدر که غیر قابلدر زیرا قاذورات اوزرنده جنت اولمدیغی کبی
دل مردارده دخی فیض الهی اولماز بوسببدن مؤمن ازلی وکافر ازلی
دیرلر اکرچه ایمان وکفر ازلده اولماز بلکه ابدده اولور الحاصل ازلده
اولان بالقوه وابدده بالفعلدر ولکن باطن حالده نظر قوته وظاهر
حالده فعلهدر وصبیانك ایمان وکفرلری که باطن حالدر زیرا
شهادتلری هنوز غیب حکمندهدر ابوین حالنه تابعدر که ظاهر حالدر
انکیچون انلرله محشور اولورلر وسبب نجاست غلبهٔ احکام امکاندر
وخواص امکانات ایسه وسائطدر که مانع قبول فیضدر شوره زارکیکه

مانع قبول باراندر زیرا مطر واصل ونازل ولکن محل غیر قابلدر وسائر
استعدادات متوسطه دخی اکا قیاس اولنه یعنی هرکسك فیض باطنی
طهارتی قدردر وذنوبك جملهسی نجاسات باطنهدر وبعضنك
خواصی واردر که باطندن ظاهره تعدی ایدر نتکیم حدیثده کلور
(ان العبد لیحرم الرزق بالذنب یصیبه) یعنی بعض ذنوب واردر که
رزق صوری ومعنویدن حرمانه سببدر وطاعات مطهراندر که
کاه بطریق المحودر نتکیم قرآنده کلور (ان الحسنات یذهبن
السیئات) وحدیثده کلور (اتبع السیئة الحسنة تمحها) وکاه بطریق
التبدیل اولور نتکیم تنزیلده کلور (الا من تاب وآمن وعمل صالحا
فاولئك یبدل الله سیئاتهم حسنات) پس محو مذکور حقیقت
عفودن وتبدیل مزبور مقام مغفرتدن عبارتدر وبوندن عفو
ومغفرتك میاننده فرق ظاهر ومغفرتك عفودن اتم اولدیغی باهر
اولدی زیرا مغفرتده بقاء عین اولمغله تکثیر مثوبات واردر انکیچون
بعض خطاکارلر قیامتده مغفرتله معامله اولندقلرنده بزم دخی غیری
کناهلریمز واردی نیجه اولدی دیو اظهار طمع ایدهلر کرکدر
ومعاصی متعدیه اولدیغی کبی طاعات متعدیه دخی واردر یعنی اثری
ظاهردن باطنه وباطندن ظاهره ساری اولور ومع التعدی بعض معاصی
سرعتله زوال قبول ایدر وبعض بطوء وکلفت ایله کیدر وبعضنك
حکمی مونهدك مستمر اولوب برزخده زائل اولور وبعض محشرهدك
قالور وبعض دخول ناردن صکره زوال بولور بوسببدن احیادن ارواح
اموته امداد ایتمك مشروعدر زیرا اول امداد ایله ارواح منتفع اولورلر
وامداددن مراد دعا وصدقه واهداء مثوباتدر ومثوباتدن مراد
اعمال صالحهدر که کرك نافله وکرك فرض واهداء فرضده عامل بلا فرض
قالوب مسؤل ومعذب اولماز بلکه مقبول ومنعم اولور زیرا مهدی اشرف
الخصال اولان سخا ایله ممتاز وباب عطاء الهی دخی بازدر وصور
مولداتدن هرصورتك قوی وخواص باطنهسی واردر که بعضیسی
انسانه باب سلوك واستکمالده نافع وملایمدر باذن الله تعالی وبعضیسی

مضردر اتصال واكلادن قطع نظر قرب ومجاورتك تأثيری واردر جوز اغاجی كبيكه بيرا غنك زهرندن ماعدا هوا سنك عفونتندن سايه سنده مستظل اولان كيمسه يه اثری ساری اولوب باعث صداع سراولور پس برنسنه نك كه خواصی جهتندن نجاست باطنه سی اوله عارف اولنلره اندن حذر لازمدر واكلی حلال اولان حيوانات دخی بويله در وحلال تام طاهر اولدركه انده من حيث المزاج ضرر اولميه وكيمسه نك حق دخی تعلق ايتميه كه نفسنك اكاتوجهی مستلزم اوله زيرا توجهات نفوسك خواص رديه سی واردركه اول نسنه يه مباشر اولان انسانك بدننه ساری اولور كرك مطعوم ومشروب وكرك لباس ومسكن وكرك غيری تصرفات اولسون نظر ايله زهرماره مبتلی اولان كيمسه حيه حياتده اولدقجه وجعدن خلاص اولماز وبلكه سبب موتی اولور زيرا مجاورت هوائله مسمومه انفاس دريه سی واصل وساری اولمقده در وكلب عقور وامثالی دخی بويله در وضباب ويرابيع وسائر حشرات اكلندن احتراز اولنديغی حلی تام اولميوب خواص رديه سنه بناء در زيرا بوخواص مغتذينك بدنندن نفسنه واخلاقنه وصفاتنه ساری اولوب بوسببدن قلوب وارواحه تلويثات حادث اولور كه اقسام نجاساتندر ونام النجاسه حرام لعينه در دم وميته ولحم خنزير وسباعدن هرذی ناب وطيردن هرذی مخلب وكلاب كبی ومشروباتدن خمر كبی زيرا سكر خمرك لوازم ذاتندندر حرام لغيره كبی حرمتی خارجدن دكلدر پس بونلرك جمله سنك نجاست ظاهره وباطنه سی وبدن انسانه ضرر ساريسی واردر وبعض كامل مكاشفين بيوشلر كه شارب خمر تو به اتسه قرق كونه دك اندن تصوف كلمز وحشيش يعنی بنكك اكل ايلسه التی آيه دك مزاج اصلبسنی انجق بولور واكل افيون ايدن كيمسه دن ابدی تصوف كلمز ديمك جائزدر زيرا كسلدوكی صورتده دخی طبعی وزن اولی بولماز وانقطاعنه چاره بودر كه هركون قدر يسير نقص ايليه واذيت حاصل اولدقجه صبر مساق اكل ايده واكا بوندن غيری علاج اولماز وبزم زمانمزده ويوز اللی سنه دن بری

دخی بعض مطعومات ومشروبات حادث اولمشدر كه كبی خمر وكيمی افيون حكمنده در وانلری علما وغيريلر مباح ديو استعمال ايدر نعوذبالله تعالی انكيچون تصوفلری اسانده در يوخسه قلبلرينه تجاوز ايتمه مشدر واشياده اصل اولان اباحتدر ديدكلری مطلق دكلدر بلكه اشياء نافعه ده اصل اولان اباحتدر پس شول نسنه نك ضرری ظاهری اوله اباحتدن خارجدر زيرا خلقتدن مقصود عبادتدر وعبادت دخی صلاح مزاجه منوط در صلاح مزاج دخی اشياء نافعه استعمالنه مربوطدر * فاحفظ هذا المعنی فانه اغنی * وكاه اولور كه احكام طهارت ونجاست وحل وحرمت بری برلرينه ممتزج اولوب غالبيت ومغلوبيت حاصل اولور زيرا بعض احكامك قوت رجحانی وبعضنك دخی ضعفی واردر پس مباشر اولانك حالی دخی اكا كوره در بو جهتدن مشايخ سلف بدايت حالده حلال طيب خصوصنده اهتمام ايدرلردی زيرا فتحه اقربدر وممتزج بعيد وحرمتی خالص اولان ابعد در وادنی الامر وقت ضرورتده افطار در وفطور هركمك الندن كلورسه كلسون قبول مرز زيرا بلاطلب فتح اولان نسنه نك اصلنی اراميوب قبول ايتمك كركدر وواسطه يه دخی نظر بوقدر زيرا فی الحقيقه يد حقدر مكر كه مقبوض اولان صورت شرده برنسنه اوله بو صورتده شيطانله مسمی الندن آلور تاكه حق تعالی يه اضافت شر لازم كلميه كه ترك ادبدر وديمشلر دركه اول مراتب طهارت توحيد استحضاری دركه * ان تعبد الله كانك تراه * حديثی ايله مشار اليه دريعنی استحضار خيالی دركه اول مراتب شهوددر وبومرتبه ده حجاب طبع ورجس شركدن خلاص واردر زيرا اهل حجابك توحيدی شركله مخلوطدر شول جهتدن كه رسمله مقيدلردر ورسم حجاب حقيقتدر وروی حقيقت جلوه كراولدقجه توهم تعدد وجوددن بری اولمق مشكلدر واعلای مراتب طهارت معرفت وشهود تجلی ذاتی ايله دوام التحققدر كه صفت كمل اوليادر زيرا معرفت حقله جميع اطوارده اولان جهالت مرتفع اولور وشهود دائم ذاتله دنس تعلق ماسوی ووسخ حجاب

غیر بالکلیه زوال بولور ومراتب وجودانفساوآفاقا رجسدن قورتلور
طهارتله خصوصاکه قلبك کعبه وار اولدیغی طهارت ایله در
(چون طهارت نبود کعبه و بتخانه یکیست) یعنی کعبه نك کعبه اولدیغی
طهارتله وآنی اصنامدن پاك ایتمکله در والا بتخانه ایله فرقی قالماز نتکیم
بتخانه دن بت ازاله اولنسه کعبه دن فرق اولنماز زیرا بوصورتده مسجد
اولور مسجد ایسه بیت اللهك شعبه لرندندر نتکم قرآنده کلور
* ان اول بیت وضع للناس للذی ببکة * یعنی کعبه اول بیوت حقدر
وثانی وثالثك تعینی آندن صکره در واکا مضافدر عرش اعلا ایله
سائر اجسام کبی وقلب ایله سائر قوی دخی بویله در یعنی قلبك
تعینی سائر تعینات وجوددن مقدمدر زیرا رئیس الاعضا والقوی در
ورئیس متعین اولمدقجه مرؤس متعین اولماز نتکم روح محمدی
متعین اولمدقجه سائر ارواح کلیه استفاضهٔ نور وجود ایتمدی وقرآنده
کلور * انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت ویطهرکم
تطهیرا * بوراده رجسدن مراد اهل بیته شین ویرن نسنه در یعنی
قذر ذنبدر که عرضلرنی تدنیس ایلر وحدیثده کلور * سلمان منا
اهل البیت * یعنی سلمان رضی الله عنه عجمی الاصل ایکن ادناس ذنوبدن
مقدس ومطهر اولمغله اهل بیت رسوله مضاف اولدی اهل بیت
ازواج مطهره یه دخی شاملدر وآل عبا فاطمه وعلی واوغللری حسن
وحسیندر فقط رضی الله عنهم زیرا برصباح رسول علیه السلام برسیاه
عبا کیوب طشره چیقوب اوتوردقلرنده ابتدا حضرت فاطمه کلوب
آنی اول عبا ایچنه الدیلر بعدها حضرت علی کلوب آنی دخی ادخال
عبا قیلدیلر بعده حضرات حسنین قدوم ایدوب انلری دخی ضم ایلدیلر
اندنصکره (انما یرید الله) الی آخره آیتنی قراءت بیوردیلر وسلمان
طهارت ذاتیه سی سببیله اهل بیته مضاف اولیجق سائر الی یوم القیام
کلان مقدسلر دخی اکا قیاس اولنه پس جهت جامعه طهارت
مذکوره در یوخسه یالکز هاشمیت ویاغیری معنی دکلدر حتی دیمشلردر که
رسول اللهك صورت طینیهٔ عنصریه وصورت دینیهٔ شرعیه وصورت

نوریهٔ روحیه وحقیقت معقولهٔ معنویه لری واردر پس هر کیم جمیع
صوردن انك آلی اولورسه جمیع جهاتدن اکا وارث اولوب انك ولد
صلبیسی کبی اولور حضرت مهدی وسائر ائمهٔ طیبین طاهرین کبی
بومقوله آله اکمل الوارثین دیرلر واکر بعض صور ایله قائم اولورسه
نسبتی اکا کوره اولور الحاصل رسول اللهك آلی درت قسمدر اولکیسی
صورت ومعناده آلیدر که یرینه قائم اولان امام وخلیفه در ایکنجیسی
معناده آلیدر صورتده دکل سائر اولیاء محمدیه کبی زیرا بونلر صورتا
شرفا اولمسه لردخی کشف وشهود یوزندن شریفلردر واوچنجیسی
صورتده آلیدر معناده دکل یعنی طینت عنصریه سی جهتندن نسبتی
صحیحدر ولکن وراثهٔ معنویه سی یوقدر زیرا حطام دنیا سببیله
حقه اقبالدن منحرف اولمشدر ودردنجیسی صورتده آلیدر ولکن
معنادن دخی حظ یسیر ایله متحظی اولمشدر واستعدادی قدر نسبت
معنویه بولمشدر وبونك درجه سی ثانیه دن کمتر وثالثه دن برتردر
زیرا نظرهمزه وکماله در وهر کیمك که تقدیس ذاتیه دن حصه سی واردر
(لیغفرلك الله ما تقدم من ذنبك وما تأخر) سرندن دخی بهره سی
واردر زیرا ذنبه مذمت لاحق اولور بوصورتده ذهاب رجس حاصل
اولماز پس بونلرك جمله سی آخرتده مغفور حشر اولنورلر کرکسه
دنیاده صورت ذنب حاصل اولسون زیرا مذمت لاحق اولان معنای
ذنبدر صورت ذنب دکل صورت ایسه عنایت الهیه سببیله معنایه
ساری اولماز نتکیم اهل بدر حقنده (اعملوا ما شئتم فقد غفرلکم) وارد
اولدی وبومعنایه اختصاص الهی دیرلر اهل اصطفاده جاریدر
وغیریلرده دکلدر وبومقام مزالق اقدامدندر فهمی اهل کشفه
ویاخود فهم محقق اربابنه مخصوصدر وشول کیمسه که رسول اللهه
انضیاف ایله بوشرف زائدی بوله پس شول سعدا که حق مجیده منضاف
اولدیلر انلر ایچون اولان شرف اختصاص دخی فهم اولنه سؤال
اولنورسه که رسول اللهه انضیاف ایله حقه انضیافك ما بیننده
فرق ندر جواب بودر که رسول اللهه اضافت واسطه یه اضافتدر

واسطه ایسه مخلوقدر پس اصل اضافت خالقه در و بردخی بودر که
رسول اخلاق کونیه ایله متصفدر که الله تعالی اول اخلاقك هر بری ایله
متصف دکلدر پس سنن نبویه ده رسوله مضاف اولوب قول وفعلنه
رعایت لازمدر که حقه تقرب حاصل اوله زیرا متابعتنده شرف عظیم
واردر که غایتی محبة الله در نتکیم قرأنده کلور (قل ان کنتم تحبون الله
فاتبعونی یحببکم الله) و بردخی بودر که رسوله انضیاف بولان صفاتی
وحقه مضاف اولان ذاتیدر وصفاتدن مراد (قاب قوسین او ادنی)
مرتبه‌لرینك مجموعیدر وذاتدن مراد یالکز اوادنی مرتبه‌سیدر سؤال
اولنورسه که ذات وصفاتك مجموعنه انتسابده یالکز ذاته دخی انتساب
واردر جواب بودر که معنای مذکور مظهره کوره‌در ظاهره کوره دکلدر
و بو مقامدندر که رابعهٔ عدویه یه سؤال ایدوب حق و رسولدن
قنغیسنی زیاده سورسکز دیدکلرنده جوابده هیهات حق تعالی نك
محبتی غیرك محبتنه یر قومادی دیدی یعنی مقام ذاتده محبت رسول الله ایله
محبة الله متحد اولدی دیمکدر زیرا بو مقام مظهردن ترقی مقامیدر که
انده اثنینیت یوقدر و بو تقریردن شان رسولدن شین مندفع ومرتفع اولدی
اکرچه صورت جواب فی الجمله مخل تعظیم ومنافیٔ توقیردر و بعض اولیاء
واردر که انلره ذاتیون دیرلر که نشأتلرنده احکام وجوب غالب وتقدیس
ذاتی راجحدر و بو معنادندر که بعضیلر بالذات الله تعالی دن
و بعضیلر دخی رسول الله دن و یا ورثه دن اخذ ایدرلر مع هذا جمله سی
الله تعالی دن اخذ ایدرلر ولکن واسطه ایله بلا واسطه اولانك بیننده
فرق واردر وفی الحقیقه واسطه یه متابعت ایتدکجه بلا واسطه فیض
حاصل اولماز انکیچون فلاسفه فیض ذاتدن محروم اولوب بعض
مراتبك علمنه مقصور اولدیلر بو سببدن طهارت ذات بولمدیلر
ورجس جهلده قالدیلر وقرأنده کلور (فی قلوبهم مرض) زیرا بو مرض
جمیع رذائله شاملدر جهل و جبن و بخل وکفر ونفاق وامثالی کبی
و بونلره مرض دینلدیکی انحرافه سبب اولمغله در زیرا جهل ایله علمدن
وجبن ایله اقدامدن و بخل ایله سخادن وکفر ایله ایماندن ونفاق ایله

اخلاصدن منحرف واعتدالدن خارج اولور و بومقوله امراض
صفت قلبیه در انکیچون قلبی تطهیر ایتمك اهمدر زیرا اساسدر
اکرچه صورت طهارت دخی لازمدر زیرا وسیله در وحدیثده کلور
(من نام علی طهارة و فی عزمه انه یقوم من اللیل فاخذ الله نفسه
الی الصباح کتب الله له قیام لیلة) بو طهارتدن مراد طهارت
صوریه در که وضودر وصلوته دخول ظاهرده ابدسته منوط اولدیغی کبی
منام و بالانسلاخه معراج معنوی دخی اکا مربوطدر و بوندن فهم
اولنور که طهارت اوزرینه نائم اولمیانه اجر مذکور یوقدر زیرا حدث
سببی ایله قیامدن منقطع در فافهم جدا واصحاب طریقتك شرائط
لازمه سندندر که طهارت دائمه اوزرینه اولالر وضویه ضرورت اولان
امکنه ده تیممدن غافل اولمیه لر

﴾ الباب الثالث عشر فی کلمة الشهادة ﴿

کلمه اصلندن لفظهٔ واحده یه دیرلر صکره مجازا کلماتی مشتمل اولان
جمله یه و بیانی حاوی اولان قصیده یه اطلاق اولندی بورادندر که
کلمهٔ شهادت دیدیلر مقصود شهادت کلمه‌لریدر که هر بری کلماتدر
نتکیم حدیثده کلور (اصدق کلمة قالها الشاعر کلمة لبید (الا کل شیٔ
ماخلا الله باطل) وقرأنده کلور (وتمت کلمة ربك) کویا کلماتك شدت
ارتباط وکمال انتظامندن اجزاء کلمهٔ واحده کبی اولدی بو جهتدن
جزء کل اوزرینه اطلاق اولندی وشهادت علم یقیندن صادر اولان
اخباردر یعنی مخبر عنه اولان نسنه یه علم راسخ کرکدر تا که شهادت
اطلاقی صحیح اوله بناء علی هذا (اشهد ان لا اله الا الله) معناسی دیمکدر که
صمیم قلبدن اقرار وعلم راسخدن اخبار ایتدم که معبود بالحق انجق الله
تعالی در پس اله منکر معبود بالحق معناسنه در والوهیتی غیردن نفی ایدوب
الله تعالی یه حصر ایتمك توحیددر انکیچون بو کلمه یه توحید دیدیلر
بالاجماع ولکن قائلنك اعتقادی درست اولیجق کلماتك معانی لغویه سنی
بلمسه توحیدنه خلل ویرمز زیرا هر قائل اهل لسان اولماز ترکی وهندی
و بلغاری وامثالی کبی بعض کبار بیورمشلردر که الله تعالی اسماء حسنی ده

الله اسمنی اختیار ایلدی ولا اله الا الله کلمه سی شهادت رسول الله ایله
خیر الاذکار اولدی زیرا درت کلمه درکه نفی ومنفی وایجاب وموجبدر
وار بعهٔ الهیه که حیات وعلم وارادت وقدرتدر اصل وجود عالمدر
وار بعهٔ طبیعیه که حرارت وبرودت ویبوست ورطوبتدر اصل وجود
اجسامدر وار بعهٔ عناصریه که اثیر وهوا وماء وترابدر اصل وجود
مولداتدر وار بعهٔ اخلاط که مرتان صفره وسودا ودم وبلغمدر
اصل وجود حیواندر وار بعهٔ حقائق که جسم وتغذی وحس ونطقدر
اصل وجود انساندر پس بر کیمسه بو سر تربیع اوزرینه لا اله الا الله
دیسه اول کیمسه لسان جمیع عالم اولور که جمله اشیانک لساندن توحید
ایتمش اولور ویاخود نطقنده نائب اولوب حق دلندن ذاکر اولمش
اولور یعنی اولکیمسی فرقه وایکنجیسی جمعه کوره در وفرق وجمعک
مآلی بردر زیرا انفس وآفاقده متجلی اولان حقدر پس حق کندی
کندنی ذکر ایدر الحاصل غیریتک اعتباریدر که تعینه ناظردر وتعیناتک
غیریتندن جمیع کائناتده متعین اولان نور ذاتک بری برینه مغایرتی
لازم کلمز زیرا نور واحددر که اشیایه ساریدر تکمیل تحقیق کذر ایندی
وکلمهٔ شهادت اوایکی حرفدر که بسائط اسماء اعدادی استیعاب
ایلمشدر واعداد اون ایکیدر که اوچی عقد مقوله سیدر عشرات ومآت
والوف کبی وباقی واحددن تسعه یه دکدر وبونلردن مالایتناهی ترکیب
حاصل اولور پس بو اون ایکی عدد نیجه مالایتناهی عددی ضم ایدرسه
اول اون ایکی حرف دخی مالایتناهی اجری جرایدر وبقاء وجود که
اکا عدم لاحق اولماز کلمهٔ توحید ایله حاصلدر یعنی دنیانک بقاسی
کلمهٔ توحیدک بقاسنه منوط اولدیغی کبی بقاء ابدی دخی توحید اوزرینه
مبنیدر وبقاء ابدی عمر جاودانیدر که عمر آخرتدر واندن اجل مسمی ایله
تعبیر اولنمشدر تکمیل مرور ایتدی وحدیثده کلور که (لا تقوم الساعة
حتی لا یقال فی الارض الله الله) یعنی وجه ارضده ذکر متصل
اهلی منقرض اولدقده قیامت قوپار وذکر متصل اهلندن مراد عمد سموات
اولان رجال واقطابدر که انلرک هر بری حیاتلرنده نفس بنفس ذکر دائم

اوزرینه اولدقلری کبی انتقاللرنده دخی اول نفس کشدنصکره غیری
برمستعدده انتقال الله عالم تازه حیات بولمقده در ولا اله الا الله کلمه سنک
نفیی لا تعین واثباتی تعین عالمینه ناظردر لا تعین عالم غیب هویت
وذات بحت ووجود حق مطلقدر که انده بالفعل تعین ذاتی واسمی
ووصفی وفعلی یوقدر بلکه بو عالم لا تعین جمیع تعیناتک بالقوه
مبدئیدر وتعین بالفعل مبداء تعیناتدر که عالم استفاضه وفیض شهادیدر
پس نفی ولا تعین جانب ازاله واثبات وتعین جانب ایده راجعدر
وکلمهٔ شهادت بو ایکی عالمی جمع ایتمکله خیر الاذکار اولدی زیرا اسم
هو عالم غیبه واسم الله عالم شهادته اشارتدر فقط وانسان مظهر جمال
وجلال اولمغله اکمل اولدیغی کبی کلمهٔ توحید دخی جامع هر دو عالم اولمغله
افضل اولدی انکیچون بو اسمک لیل ونهاردن وقت مخصوصی یوقدر
بلکه اسم مطلق وذکر مطلقدر وبو جمعیت ملاحظه ومشاهده سیله
ذکر ایتمک ذکر انبیا وکمل اولیادرکه جانب علایه عالیدر بر وجهله که
انکله مذکور اراسنده اصلا حائل یوقدر والله اسمنک مرتبه سی قلم وعرش
وشمس وروح انساندر ورب اسمنک مرتبه سی مرتبهٔ لوح وکرسی
وقمر وقلبدر ومرتبهٔ اولیه یه احدیت دیرلر که تأثیر وفعلک مبدئیدر
مرتبهٔ سلطنت کبی ومرتبهٔ ثانیه مرتبهٔ واحدیت دیرلر که تأثر وقبولک
محلیدر مرتبهٔ وزارت کبی انکیچون الحمد لله رب العالمینده تأخیر
اولندی وبعضیلر طلوع فجر ثانیدن طلوع شمسه دک انت الله ذکرنی
اختیار ایدوب انکله ذکر ایتدیلر وامام غزالی قاتنده هو کلمه سی ارفع
الاذکاردر یعنی لیله مزید اختصاصی واردر که غیب ذاته ناظردر
ذات ایسه صفاتدن ارفع وغیب شهادتدن اقدمدر وابو یزید بسطامی
عندنده (لا اله الا انا) اتمدر زیرا لسان حقدن توحیددر شجرهٔ
موسیده اولدیغی کبی وجه اختیار بودرکه ابو یزید بسطامی
بحسب الغالب مغلوب ایدی انکیچون اندن سبحانی ما اعظم شانی
صادر اولدی حلاجدن انا الحق صادر اولدیغی کبی ولکن محل
کبریانک بو دعوایه تحملی اولمیوب وجوبی ایهامدن انوری اهل

صحودن دکل بلکه اهل سکردن بله تصویب اولنمدی
(ولا اله الا الله) کلمه سنده ایکی خاصه وار در بری بودرکه
جمیع حروفی جوفیه درکه حروف شفویه دن انده حرف یوقدر تاکه
خالص جوفدن اوله یالکز شفتین دن اولمیه ولامده انطباق شفتین
اولمد یغندن جلیس ذاکر اولان کیمسه اندن بی شعور اولوب ذاکره
کمال اخلاص حاصل اولور بوندن فهم اولنورکه خلق اراسنده
منفرد ذکر ایدن ذاکر کندی نفسنه اسماع ایده جك قدر اظهار
ایلیه والا یاریایه و یاتشویش جلیسه مؤدی اولورکه ایکیسیده
مذمومدر نتکیم بلاد عربده شایعدر یعنی طائفهٔ عربك اکثری جهر
واخفا وتشویش جلیس ندر بلمیوب مراتبی بری برینه خلط ایدرلر
وخلقه زیاده زحمت ویررلر و بومعنی انلرك جهل غالبلرینه محمولدر
و بری دخی بودرکه اول کلمه ده حرف معجم یوقدر بلکه جمله سی
نقطه دن خالیدر زیرا کلمهٔ اخلاصدرکه جمیع ما سوادن تجردی
متضمندر ومولانا جامی دیمشدرکه نقطه مکسدر یعنی سکیکدر وکلمهٔ
شهادت نقطه دن مرادر یعنی بوشهد الایش مکس نقطاتدن مبرادر
وبوفقیر حقیه لائح اولان بودرکه بوکلمه نك بی نقطه اولدیغی نك
مؤداسی کثرته دائر اولان الوهیت حسبیله در زیرا کثرتده وحدتك
ظهوری محجوبه وخفیدر و بردخی بودرکه نقطه نك وجودی تمییز
مراتب ایچوندر مرتبهٔ اولوهیت ایسه مرتبهٔ مطلقهٔ جامعه در ومحمد
رسول الله ده اولمدیغی مرتبهٔ الوهیته مقابله سی حسبیله در زیرا مرتبهٔ
ربوبیتدر و بردخی بودرکه جمعیت مطلقه سندن انوری در زیرا
مرتبهٔ الوهیتده جملهٔ اسما وصفات مندرج اولدیغی کبی که انلره
الهیات دیرلر مرتبهٔ عقل وقلمده دخی جمیع ارواح وکلمات مجتمع ایدی که
انلره کونیات دیرلر و بالاده کذرایتدی که عقل اول که روح محمدی در
مظهر تعین نوری اولدقده ابتدا کلمه سی (لا اله الا الله) ذکری
اولدقده رب العالمین دخی بومقابله ده تشریف ایدوب محمد رسول الله
بیوردی بوتوحید وتصدیقك عالمده سری باقی قالدی کرك بالفعل موحد

ومصدق اولسون وکرك اولمسون زیرا شهادت الهیه ونبویه کافیدر نتکیم
قرآنده کلور * وکفی بالله شهیدا محمد رسول الله * و ینه کلور *
شهد الله انه لا اله الا هو والملائکة واولوا العلم * زیرا اولوا العلم اولنلرك رئیسی
رسول الله در وانك علمنه نسبت ایله سائرك علومی بدی دریادن برقطره
کبیدر وکلمهٔ توحید درت کلمه دن مرکب اولدی زیرا نهار ایکی نصف
ولیل دخی ایکی نصف اولوب مجموعی انصاف اربعه در پس بودرت
کلمه نك قائلنك لیل ونهارده ایتدوکی ذنوبی مغفور اولور فاما محمد
رسول الله اوچ کلمه دن مرکب اولدی زیرا توحیددن مفهوم اولان
ذات وصفات در وفعل رسول ده ظهور ایتمکله صفت فردیت وجود
بولدی که سر تثلیثدر انکیچون رسول اللهه کلمهٔ فردیه دیدیلر ذات
وصفات وفعل جهتندن که عقل اولدر رسول الله فردیهٔ اولی در
زیرا مظهر اولدر ویاروح وجسم وحقیقت جامعه سی بوزندن که
اولکیسی احمدیتنه وایکنجیسی محمدیتنه ناظردر زیرا عقل اول
مرتبه سنده جسم بالقوه در بالفعل دکل واسم جلاله درت حرف اولمغله
اسم محمد دخی اکا موافق اولدی وکذلك محمد رسول الله اون ایکی حرف
اولدی لا اله الا الله کبی وسر مناسبتدن اوتری ابو بکر الصدیق وعمر بن
الخطاب وعثمان بن عفان وعلی بن ابی طالب حرفلری دخی اون ایکیشر
اولدی و بوجهتدن نسب طینیلری دخی نسب نبویه اتصال
والتقا بولدی یعنی امام علینك التقاء نسبی اب ثانی ده در انکیچون جنتده
قصر علی قصر نبوی مقابلنده وضع اولندی و نشأهٔ علیه مرتبهٔ
حقیقت غالب کلدی وابو بکر صدیقك اب سابعده در انکیچون
نشأسنه مرتبهٔ معرفت غالب کلدی زیرا اسم سابع که قهاردر غایت
فنا ونهایهٔ وصولدر کمال معرفت ایسه حقه وصولدنصکره در
وکمال معرفتك حکمی تمام عبودیتدر انکیچون بدن ومالی ایله الله تعالی یه
ورسول اللهه شایسته خدمتلر قلدی وشیخ اکبر قدس سره الاطهر
قدم صدیق اوزرینه در دیو اقطابدن جماعت کثیره شهادت ایلدیلر
انکیچون مقام عبودیت محضه ده قرار قلدی وانك ذوق ایتدوکی

عبودیتك فوقنده ذوق عبودیت اولمدی وهر کیمدن که رایحهٔ ربوبیت
شم اولندی انده زور و باطل بولندی پس سالکه لازمدر که
اهل عبودیته متابعت ایلیه اهل دعوایه متابعتدن حذر قیله وعمر فاروقك
التقاء نسبی اب تاسعده در انکیچون نشأسنه مرتبهٔ شریعت غالب
کلدی زیرا اسم تاسع اسماء بقادندر و بقانك مقتضاسی ظاهر
شرعله تقید وستر حالدر وعثمانك اب خامسده در انکیچون نشأه لرینه
طریقت غالب کلدی زیرا اسم خامس طریق فناده در وطریق فنا
طریق مجاهده در که مقتضای طریقتدر الحاصل خلفاء اربعه نك
هر بری درت مرتبه نك مجموعنه واصللردی ولکن انبیا بعض احوال ایله
بری برلرندن متمیز اولدقلری کبی خلفاء دخی مقتضای نشأه اوزرینه
بعض مراتب ایله متفرد اولدیلر ائمهٔ اربعه دخی انلره قیاس اولنه
یعنی انلر دخی درت مرتبه یه بالغ وظاهر و باطن حقه واصل اولمشلردی
ولکن بعض خصال ایله بربرلرندن امتیاز بولدیلر واجتهاده مشغول
اولدیلر وانلرك اجتهادلری حقیقته وصوللرینه مانع اولمدی بلکه
اجتهادلری بعد الوصول ایدی انکیچون چار مذهبده اولیاء بسیار کلدی
زیرا بر قومك رئیسلری ناقص وکندیلری کامل اولمق مستبعددر
وبونك حقنده درس عشق سویلمدیلر دیدکلری اجتهاد له اشتغاللرینه
بناء در بو خصه بطریق الذم دکلدر ونقصی مشعر اولان وجهله
ادا ایدنلرك ادالری مردود وکلاملری کندی ذوقلرینك نقصاننه
محمولدر ولطایف حکایاتده کلور که برکون باباجعفر ابهری باباطاهر
همدانی مجلسنه واروب بو سحرزده ایدك که سنی خواصله باب اللّٰهده
کورمدم دیدی باباطاهر دخی جواب ویروب بلی سن بابده خواصله ایدك
وبن داخلده اخصله ایدم کورمکه باعث بودر دیو الزام ایلدی پس
احوالده تفاوت اولدیغی ظاهر اولدی و بو تقریردن معلوم اولور
تأویل قول مولانا که مثنویده کلور ان طرف که عشق می افزود ودرد
ابوحنیفه شافعی درسی نکرد وکلام خواجه حافظ که دیوانده کلور
حلاج بر سر دار این نکته خوش سراید از شافعی مپرسید امثال این

مسائل و بعض رومیانك مقالهسی که دیمشدر * سرای ابجدده اسرکلر
اوتورمش * کورندم مالك ونعمان کورنمز * زیرا مالك ونعمان صحو
اهلندندر اسرکلردن خارجدر و بو معنادن دیمشلردر که الطرق الی
اللّٰه بعدد انفاس الخلایق واختلاف طرق اختلاف قابلیاتدن
واختلاف قابلیات دخی اختلاف استعدادن واقتضاء ازلیدندر فاعرف
جدا بعد ذا اسم محمد بو حروف اوزرینه اولمق بطریق البسط
عدد رسله مناسبتدن اوتوریدر که اوچیوز اون اوجدر یعنی م ی م ح
م ی م م ی م دال که عدد حروفله اون اوچ وحساب ابجد ایله اوچیوز
اون اوچدر ولکن مبسوط اولان حانك فیری ومیم مدغمی ادخال
طریقیله در وحروف اربعه نك بو شکل بدیع وترتیب خاص اوزرینه
وقوعنك سری بودر که اللّٰه تعالی ناسی صورت محمد اوزرینه خلق
ایلدی زیرا میم اول رأس انسان منزلهسندهدر وحا یدین کبیدر
و باطن حاء بطن کبیدر وظاهری ظهر کبیدر ومیم ثانیه مجتمع الالیتین در
الیه فتحله طرف مقعدده اولان لحمدر وطرف دال رجل کبیدر وکلمهٔ
توحید قرآنده شجرهٔ طیبه یه تشبیه اولندی که نخله در یعنی خرما
اغاجیدر که بقیهٔ طینت آدمدن خلق اولنمشدر نتکیم حدیثده کلور
* اکرموا عمتکم النخلة فانها خلقت من فضلة طینة آدم ولیس
من الشجر شجرة اکرم علی اللّٰه من شجرة ولدت تحتها مریم بنت عمران
فاطعموا نساءکم الولد الرطب فان لم یکن رطب فتمر * پس نخله
بزم عمهمز یعنی پدرمز آدمك همشیرهسی کبی اولمغله سائر اشجار
اوزرینه فائقه اولدی کلمهٔ توحید سائر اذکاردن افضل اولدیغی کبی
نتکیم حدیثده کلور * افضل ما قلت انا والنبیون من قبلی لا اله الا اللّٰه *
بو سببدن افضله تشبیه اولندی وشجرهٔ توحیدك عرق واصلی
تصدیق وساقی اخلاص واغصانی اعمال واوراقی اقوالدر ودیمشلر که
عارفك قلبنده اولان معرفت اصل شجرهدن اثبتدر زیرا عرق شجره
بعض عواصف ایله منقلع اولور فاما معرفت راسخهیه زوال وتغیر کلمز
ومعرفت راسخهدن مراد عین الیقین اهلینك معرفتیدر که باطن

فوادده متمكنه در و بو ايمان و معرفتد نصكره بر دخى كفر وجهل بوقدر نتكم حديثده كلور *اللهم انى اسئلك ايمانا يباشر قلبي ويقينا ليس بعده كفر * وكلمهٔ توحيد دن حصن ايله تعبير اولنـدى نتكم حديث قدسيده كلور * كلمة لا اله الا الله حصنى فمن دخل حصنى امن من عذابى * زيرا حصن حصين ايله متحصن اولان تعرض اعداء ظاهره دن مصون اولديغى كبى حقايق كلمهٔ توحيد له متحقق اولان دخى تطاول اعداء باطنه دن محفوظ اولوب عذاب جسمانى وروحانى دن خلاص بولور عذاب جسمانيدن مراد عذاب نار دركه احسن الحسنات اولان توحيدك نورى آنى اطفا ايدر وعذاب روحانيدن مراد بعد وقطيعتدن حاصل اولان حسرت وندم والم در زيرا توحيد سبب وصول موحددر وصولدن صكره خود الم فراق يوقدر زيرا ديمشلردركه * او وصلوا مارجعوا* يعنى حقيقت وصولده رجوع يوقدر بلكه رجوع وارتداد اهل برزخ اولنلره كوره دركه وصوللرى ناقص وضعيفدر انكيچون آه وناله وشوقدن خالى دكللردر زيرا قربلرنده خوف بعد واردركه هنوز غايته كما ينبغى وصول ميسر اولمامشدر سؤال اولنورسه كه اكمل ناس اولنلردخى موطن دنياده اولدقجه وجد وحرارتدن خالى دكللردر پس بى وجود ايكن احتراق ندن كلور جواب بودركه عشق وشوق كه مشعر اثنينيتدر معشوق غايته ورودهدك هيجانده در بعده ساكن اولور ولكن اشتياق كه بعد الوصولدر ساكن اولماز بلكه افزون اولمقده در زيرا اشتياق محبوبه وصولدن ناشى اولان حركت فرحدر ومحاسن جمالى مطالعه ايتدكجه ودقايق حسنه اطلاع زياده اولدقجه فرح دخى آرتوب وجدى تازه لنمكده وروضهٔ حالى كوزللنمكده در پس انك حالى شارب ماء بحر كبيدر ابدى رى كلمز بلكه عطشى اولكيدن زياده اولور الحاصل ذات وصفات حقه نهايت اولميجق اسرار وحقايقه دخى نهايت اولماز وتجليات غايت بولميجق متجلى له دخى حيرت كبراده قالور و بو مرتبه يه تمكين ايچنده تلوين ديرلركه

مقبول

مقبولدر بو تقريردن فهم اولندى شول حديثك سر يكه كلور (ان الله لايمل حتى تملوا) يعنى مطالعه سى ناقص اولان كيمسه به ملال يعنى بورلمق واوصانمق كلور انكيچون فيض حق دخى منقطع اولور زيرا اقبال حق اقبال عبده تابعدر يعنى الله تعالى (والله يدعوا الى دار السلام) موجبنجه عبدى دار السلام جنته ودار السلام قربته ووصلته دعوت ايدر اگرچه عبددن فى الجمله ميل واقبال بيلنورسه رقيقهٔ عشق ايله جذب ايدر والا حالى اوزرينه ترك ايلر زيرا غنى عن العالمين در واصلاح عالم دخى اوزرينه واجب دكلدر راشته بو ملال ديدكلرى صفت اهل حجابك حاليدر كه مطالعه لرى ناقصدر بو سببدندركه ارباب دلدن برى ايله برايكى كره صحبتدن انلره ملال كلوب هجرانه مؤدى وخير كثيردن حرمانه باعث اولور و بو مقوله لر حيواندن بتردر زيرا نظر قيل جمله يعنى دوهيه كه حدى عرب ايله متأثر اولوب بروجهله سير ايدركه اوچ كونلك مسافه يى بر كونده قطع ايدر واكا ملال كلمز زيرا حدى متصل تجديد نشاط وشوق ايتمكده دركه سماع صحبتدن ناشيدر كذلك دعوت حق دخى دائم ومتصلدر ولكن صمم باطن سماعه حائل اوليجق شوق منقطع اولوب سالك دخى منزلندن قالور نظر ايله حال صحابه يه كه صحبت رسوله نيجه حريص واخذ فيضه نو جهله ساعى ايديلر و بو معنايه قلبلرنده اصلا ملال بوغيدى انكيچون خوابى ترك ايلديلر وراحتى قوديلر ونحت اواسنده مجتمع اولديلر وسر وجان ومال ايله خدمتده بولنديلر وسر منزل مراده يتديلر وورثهٔ رسول ايله اتباعى حالى دخى اكا قياس اولنه الحاصل انسانده صدق طلب اولمدقجه تأييد الهى ظهور ايدوب مقصود حاصل اولماز وصدق طلبك اثرى عدم ملال وفتور وجمع همت ودوام حضوردر انكيچون ديديلركه ذكر متصل اولمدقجه تجلىٔ مذكور حاصل اولماز ومذكور نوردر نتكيم قرآنده كلور (الله نور السموات والارض) ونورك نشانى ازالهٔ ظلمتدر وظلمتلرك ايچنده ظلمت وجوددن اشد يوقدر پس استغراق ذكر له ظلمت وجود مندفع اولوب نور الانوار

ظهور ایدر که هر کسده اولان حصهٔ تجلی وانک اصل ومبدئیدر وقرآنده ذکر کثیردن مراد استغراق مذکوردر یعنی جمیع حالاتده ذکردر بو سببدن کلمهٔ توحید آیت مستقله اولمدی تکبیم کلور (فاعلم انه لا اله الا الله) تا که حالات ذکرده حالت حدث دخی داخل اوله اگرچه (احب ان اذکر ربی وانا علی طهارة) موجبنجه طهارت اوزره اولان ذکر محبوبدر وحدیثده کلور (اربع لا یمسك عنهن جنب سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر) پس جنب بو درت کلمه دن منع اولنمیجق محدث بطریق الاولی منع اولنمز بناء علی هذا جمیع احوالده ذکر وتسبیحدن منع یوقدر اگرچه وضوء وطهارت اوزره اولان ذکر آداب رجال وسنن اهل تقوی حالاتندر فاعمل به جدا واسماء کلیه که ایجاد عالم وتدبیر دارینه متعلقدر اون ایکی در که ذکر اولنور (الحی العلیم المرید القدیر الاول الاخر الظاهر الباطن الرحمن الرحیم المدبر المفصل وصوفیهٔ محققینك بحسب السلوك والفناء والبقاء احصا ایتدکلری اسماء کلیه دخی اون ایکیدر که ذکر اولنور لا اله الا الله الله هو الحق الحی القیوم القهار الوهاب الفتاح الواحد الاحد الصمد وبونلر واردات کبری نام کتابده مشروحدر وبونلرك یدیسی اسماء فنادر وباقی بشی اسماء بقادر ومنارات حرم الله یدی عدد ومنارات حرم نبوی بش عدد اولمق اسماء مذکوره نك احکامنه ناظردر وانسانك انفاس واذکارندن ملائکه خلق اولنور ولکن بعضینك کمانی وبعضینك حروفی عددنجه (ذلك فضل الله یؤتیه من یشاء) واسم اعظم دیدکلری اسم الله در که جمیع اسماء الهیه نك حقایقنی جامعدر واکا اسم اعظم تنزیلی دیرلر که اسم لفظی مجازیدر حقیقتده اعظم مظاهر اسما اولان قطب الاقطابدر که عبدالله در واکا اسم اعظم تکوینی دیرلر که اسم حقیقی درزیرا اسم مسمایه علامت ایچون وضع اولنشاندر لفظ ایسه مطلق تعریف ایچوندر پس فی الحقیقه مسمایه دلالت کلیه ایله دلالت ایدن تعین مقوله سیدر که اول اسمك حقائقی انکله قائمدر واهل رسوم بو معنادن غافل اولوب مصحف

تنزیلی به تعظیمده اهتمام ایدوب مصحف تکوینینك شاننه اعتنا ایتمزلر وکلام الهی تنزیله منحصر قیاس ایدرلر بلمزلر که انسان کاملی تحقیر ایتمك اوراق مصحفی تمزیقدن بتردر وهر اسم گرچه اسم الله اولوب حقه اضافتله اسم اعظمدر ولکن اعظمیتی عارفك عرفان وشهودنه دائردر یعنی معرفتی مقداری اسمك عظمتنه واقف اولور شویله که اسم اعظمه جاهل اولانه گوره اسم اعظم اسم اصغر واسم اصغره واقف اولانه نسبتله اسم اصغر اسم اعظم اولور بو جهتدندر که عارفلر اشیانی تحقیر ایتمزلر مگر که امر شرعله اوله وهر موجود که حقه استناد ایتمشدر اول استناد بر اسمك واسطه سیله در که اول اسم اکا گوره اسم اعظمدر وحقه گوره منتهای معرفتی دخی انك سریدر یعنی حق معرفت دیدکلری اول اسمك اقتضا ایتدیکی حقایق یوزندندر تکبیم ٧ سلطان اعظمك مراتب اسماسنك مظاهرندن فهم اولنور وبو جهتدن هر مرتبه صاحبی حالندن خوشنوددر زیرا اول مرتبه نك علمنك اکا اختصاصی واردر وزیرا عظمدن ماعدا زیرا انك اسمی جمله اسمایی جامع ومرتبه سی جمیع مراتبی حاوی وبو سره بناء اهل جنتدن هر بری حالندن راضی اولوب اگر لباسنده واگر غیریده گوزینه کندندن احسن وافضل گورنمسه گرکدر پس دنیا وآخرتده اعلالرك حالی ادنالردن مستوردر والا عائله وبی حضورلق ظهور ایدر بوایسه اسم وهابك ناظر اولدیغی مقام نعیم ایله تنعمه مانعدر فافهم جدا وابو یزید بسطامی یه سؤال ایدوب اسم اعظم ندر وقنغیسیدر دیدکلرنده جواب ویردیکه سز بکا اسم اصغری گوستریکوز بن دخی سزه اسم اعظمی بلدیره یم یعنی اسماء الهیه نك جمله سی اسم اعظمدر زیرا عظیمه مضافدر ولکن خلقده صدق حال ومطالعهٔ کمال یوقدر والا قرنجه ده سر سلیمان وذره ده نور خورشید درخشان وقطره ده فیض بحر فراوان وحجرده قیمهٔ لؤلؤ ومرجان وخاکده مسك رایحه فشان واردر پس اعتقاد وعلم وشهود کمال اوزره اولیجق اعظمیت واصغریت وکلیت وجزئیت برابر اولور نظر ایله که ظاهرده طین امرمهین ایکن

٧ اشلر وزیر اعظم وشیخ الاسلام وقاضی عسکر اسملریکه فی الحقیقه سلطان اعظمك اسملریدر زیرا اول مراتب سلطان اعظمك مراتبیدر اول مرتبه ده اولان کیمسه لر اول مراتبك اسماسنك مظهرلریدر *

نفخ اهل تصرف ايله جوهره استحاله ايدر وذكر اولنان اعتقاد وامثالنه وجه ارتباط ديرلر زيرا ارتباط منعدم اولیجق جلب منفعت دخی حصوله كلمز مثلا برفتيل سو يندكده باشندن بخار چقار اول بخار برشمعك نورنه متصل وشعله سنه ملتقی اولسه فی الحال اول رابطه ايله استضائه ايدوب مشتعل اولور فاما بخار اولمسه دكمه بر علاقه ايله اشتعال حاصل اولماز و بوندن نور علی نور سری دخی ظاهر اولور يعنی اكوان كرچه ظلمت محضه در ولكن مشتعل اولديغی نور ظلمنك نور قدمه ارتباطی اولمغله ظلمت كون و حدوث نور و جوب وقدم ايله مستور اولور وانجق نور حق قالور و بوارتباطدن غافل اولان كمسه ظلمت طبيعت وتاريكی وجود هيولانی ايچره قالوب بالقلر دريا ده صو طلب ايتدكلری كبی اولدخی موجو دی مفقود ظن ايدوب باديهٔ طلبده سركردان اولور والله المعين و هو الهادی (و بعض علماء معتبرين كلماتنده كلور كه كلمهٔ شهادتی نطق ايتمك واجبدر و بركمسه انك وجوبنی بلسه ونطقه دخی قادر اولسه ولكن تلفظ ايتمسه جائزدر كه نطقدن امتناعی صلوتدن امتناعی كبی اوله يعنی مخلد فی النار اولميه زيرا ايمان قلبله تصديق محضدر ولسان انك ترجمانيدر واظهر اولان دخی بودر زيرا حديثده كلور (يخرج من النار من كان فی قلبه مثقال ذرة من الايمان) ونطق واجبدن سكوت ايتمك قلبدن ايمانی ازاله واعدام ايتمز فعل واجبی تركله اذهاب وازاله ايتمدوكی كبی انتهی بالمفهوم پس بومعنايه اقرار ايماندن جزء وياخود انك شرطی اولماز بلكه احكام مسلمينی مصدق اوزرينه اجرايه شرط اولور حين موتنده نمازن قلمق وقبور مسلمينده دفن ايتمك وامثالی كبی و بعضلر كه اقراری ركن زائد قلديلر يعنی ايماندن جزء در ديديلر انلره كوره حالت اختيارده ترك نطق ايدن كافر اولور اضطرارده دكل تنكيم قرآنده كلور (الا من اكره وقلبه مطمئن بالايمان) يعنی اضطرار اودر كه كلمهٔ كفر اوزرينه اكراه واجبار بولنه ودلالت تصديق ايچون سائر اعمال جوارحدن اقرار باللسان تخصيص اولنديغنك سری بودر كه لسان بيان ايچون

مجبولدر واقرار وسائر عمل جسددن اوضح وابين اولديغيدر وديمشلردر كه ايمان برخانه كبيدر وانك قپوسنك ايكی مصراعی واردر كه تلفظ بالشهادتيندر واركان بيت درتدر صلوة وزكوة وصيام وحج كبی پس بو بيت دينی اقامت لازمدر تا كه انده ساكن اولان مؤمن نفس جهنمك زمهريرندن وحرورندن محفوظ اوله زيرا حديثده كلور كه جهنم الله تعالی يه شكايت ايليوب يارب بعض اجزام بعض اجزامی اكل وافنا ايلدی پس بكا اذن وير كه ايكی نفس الايم برنفس قيش ايچنده و برنفس دخی ياز ايچنده تاكه بوضيقدن خلاص اولايم ديدی پس هر سموم وحرور وهر برد وزمهرير كه واردر انك نفسندندر و جهنم كه قيامت كوننده موقفه كلوب فوران واهل محشر اوزرينه حمل ايلسه كركدر اول كونده بيت دين ايچنده مستكن اولان مؤمن كامل انك شرر وسطوتندن امين اولور وحديثده كلور كه (ان القلوب لتصدأ كما يصدأ الحديد وان جلاءها ذكر الله وتلاوة القرآن) بوراده پاسدن مراد ماسوايه تعلقدر كه وجه قلب اوزرينه عارض اولوب تجلیٔ حقدن مانع وانكشاف نور ذاته حائل اولور زيرا قلب حق وخلقك مجموعنی قبول ايتمز تنكيم قرآنده كلور (ما جعل الله لرجل من قلبين فی جوفه) پس برمحل كه قبول غيره مشغول اوله اول شغله صدأ وكن وقفل وعمی ديرلر و بومعنا كه شغل بالغيردر راسخ اولسه رين ديدكلری حالت حاصل اولور تنكيم قرآنده كلور (كلا بل ران علی قلوبهم) وغين كه غين معجم ايله در ريندن اخفدر زيرا رين مانع ايماندر غين دكلدر بلكه غين فی الجمله حجابدر كه مؤمنلرده حاللرينه كوره اولور حتی حديثده كلور (انه ليغان علی قلبی وانی لاستغفر الله كل يوم مأة مرة) يعنی اشتغال دعوت واختلاط كثرتدن نور وحدتدن فی الجمله احتجاب حاصل اولوب انك غفر وسترنی طلب ايدر زيرا كرچه شرح صدرك مقتضاسی كثرت ايله وحدتدن عدم احتجابدر ولكن كثرتده وحدت مطالعه سندن تجريد وتفريد ايتمدر و بوذكره دن مراد هر براسمده اولان مشاهده دن اسم اعظمه ترقی و جهت وحدت ايله قيام در انكيچون استغفار ورد دائمدر زيرا

يا معا صيدن طاعت ايله ستری طلب و یاخود تلوين واحتجابدن تمكين
وانكشاف ايله اختفايى درخواسدر فاعلم واعمل ودیمشلر که مشاهده
مرتبه سنده ذكر اولماز بلكه ذكر حجابه كوره اولور بو جهتدن حقك
جليس اولديغى وراء حجابدندر تجلئ مذكور واقع اولدقده ذكر زائل
اولوب وحدت ظهور ايلر يعنى ذاكر ومذكور وذكر نسبتلرنده اثنينيت
واردر پس نسب مرتفع اولیجق كثرت قالماز و بوندن فهم اولنديكه
بر ذكر واردر كه حضور مع الله ايله در بو ذكر ذاكره منسوبدر زيرا بونده
بقاء رسم ومقام عبديت واردر و بر ذكر دخی واردر كه مذكوره مضافدر
يعنى ذكر ايدن مذكور در ذاكر دكل و بونده حضور معتبر دكلدر زيرا
رسم عبديت فانى ومظهر يوزندن حق باقى ظاهردر و بو مرتبه يه
قرب فرائض ديرلر كه عبد حقك قواسى اولور يعنى حقه عبد مظهر اولور
و بو مرتبه يه اشارت ايدوب حديثده كلور (ان الله يقول على لسان
عبده سمع الله لمن حمده) يعنى كرچه لسان عبدكدر ولكن قائل وذاكر الله
تعالى در و بو مرتبه نك علامتى احتراق لساندر و شيخ اكبر قدس سره
الاطهر كندى نفسندن اخبار ايدوب بر كره بش التى ساعت قدرى مستمرا
حق بنم لسانمدن ذكر ايتدى ديو بيورمشلردر و چون ذكر قلبده متمكن
وراسخ اولسه قلب دخی نطق ايدر وذاكرانك نطقنى اشيدر وكذلك
جمله جسدينك و بلكه جميع كائناتك توحيد وذكر ونطقنى سماع ايدر
وقلبنده ناطق اولان يا ملكدر كه ذكردن مخلوقدر و ياخود ارواحدن
بر روحدر كه انى مستلزمدر يوخسه حق دكلدر بعضيلر توهم ايتدكارى
كبى زيرا حقك عبده اقرب اولمسى ذكرنى مقتضى دكلدر ونظيرى قبرده
تلاوت قرآن و يا صلوتدر يعنى بر كيمسه حياتنده تلاوته و يا صلوته
زياده مشغول اولسه موتندنصكره قبرنده انك صورتنده بر ملك
و يا بر روح يوم حشره دك تلاوت و يا نماز قلور وثوابن اكا هبه ايدر
واكا اجر غير ممنون ديرلر زيرا عمل منقطع اولیجق اجر دخی لا ينقطع
جارى اولور و بو سر اوزرينه در كه قرآنده كلور (والذين هم فى صلوتهم
دائمون) يعنى دنياده ذكر متصل اهلى واردر كه حضور دائملرى سببيله

صلوة وسائر عبادتلرى دخی دائمدر واجرلرى مالانهايه در زيرا كمال
اخلاصلرى يوزندن اجرلرى اولوف مرتبه سندندر ودنياده عملرى
مستمر وغير منقطع اولیجق حال برزخ دخی انك اوزرينه ترتب ايدر
زيرا من وجه برزخك دنيايه اتصالى واردر صلوة مغربك نهاره
اتصالى كبى زيرا غروب حيات غروب شمس كبيدر فافهم جدا
وذكر قرآندر پس ذكرى قرآن نيت ايده نه ايكى اجر واردر برى اجر ذكر
و برى اجر قرآن وقبل الوعظ كلمهٔ توحيد ايله بدء وقرآن ايله ختم ايتمك
عادت مشايخدر زيرا ذكر ابتدائى ده قلوب خلقه ايقاع هيبت ايتمك
واردر كه سماع وعظه معيندر وقرآن انتهائى ده فرعك اصله رجوعى
وسقطات كلامه كفارتى واردر و بعضيلر قبل الدرس قرآن و بعده ذكر له
بدأ وختم ايدر وذكرك قرآن اولديغى شمدى مرور ايلدى زيرا لا اله الا الله
قرآندر وليالئ شهر رمضانده اثناء تراويحده تسبيح دخی قرآندر زيرا
قرآنده تسبيحله امر وارد اولمشدر بو معنايى بلمين تسبيحى امر زائد و يا امر
بدعى قياس ايدوب قائلنى ذم ايله قرآنى ذم ايتمش اولور زيرا ليالئ رمضانده
ملائكه نزول ايدر وملائكه اهل تسبيحدر تخصيصك وجهى بودر
يعنى اثناء تراويحده تسبيح ايتمك نزول ايدن ملائكه يه موافقتدر
وتسبيحك اصل صحيحى اولیجق بدعيتى دخی مرتفع اولور وعلماء رسومدن
چوق كيمسه لر جهالتلرى حسبيله بلاد اسلاميه دن نيجه عباداتى
بدعتدر ديو رفع ايتمشلردر از جمله شام شريفده جامع اموى دن صلوة
رغائبك رفعنه تجسيم ايله متهم اولان ابن تيميه سبب اولمشدر مع هذا اول
نمازى جامع مزبورده امام غزالى احيا ايتمشدر انكيچون منارهٔ بيضاده
تأليف كتبه مشغول اولديغى وقتده احياء العلومده صلوة مذكوره يى
درج ايدوب استحبابينه ذاهب اولمشدر ابن تيميه نك خود امام غزالى ايله
موازنه حدى يوقدر زيرا امام جميع علومده متفنن اولديغندن ماعدا
ظاهر و باطنى جامعدر وشيخ محى الدين عربى حضرتلرى فتوحات
مكيه ده امام حقنده رؤساى طريقتدندر ديو شهادت ايلمشدر وسائر
بلادك حالى دخی دمشقه قياس اولنه وحديثده كلور (انما بقى من الزمان

بلاء وفتنة) و بعضلر ديديلركه ذاكره لازمدركه معانى ذكره مشغول اولميه بلكه لوح قلبى الفاظ ومعانى نقوشندن ساده ايدوب نفس ذكره مشغول اوله بلكه ذكرى تعبد محض غير معقول المعنى قله و بو بر عبادتدركه مأمور اولديغم اوزره امتثالا لامر الله تعالى اشتغال ايده رم ديه پس بو اعتقادله ذكر ايدبجك ذكر خاصه سيله ومقتضاى حقيقى ايله عمل وتأثير ايدر ولفظك مدلولنه واندن حقيقت مدلوله واسم حاكه ومسمايه ايصال ايلر وشيخ شبلى يه سؤال ايدوب نه وقتده مستريح اولورسن ديدكلرنده جواب ويرديكه اذالم اره له ذاكرا يعنى حق ذكر ايدر كورمديكم زمانده مستريح اولورم ديدى مرادى يا ذاكر محجوبدر و ياحقدن غيرينى ذكردر و ياخود نسبت ذكرى نفيدر زيرا ذكر اثنينيت وبقاء رسمى اشعار ايدر نتكيم مرور ايلدى حال شبلى ايسه غالبا غلبه ايدى فافهم هذا المعنى الدقيق وذكر الله مجلسلرنده كه وجد وتواجد ايدرلر وجد اودركه مجلسده حاضر اولنلرى احساس ايتميه اكر احساس ايدرسه جلوس ايليه والا ترك ادب ايتمش اولور زيرا حركتى حركت بالله دكلدر بلكه حركت بالنفس در ومتواجد اولدركه اهل وجده تقليد ايليه ولكن تقليدى تحقيقه وصول ايچون اوله كه ذوق صحيح وانسلاخدر ولكن بو معنايى تسليم ايتمديلر زيرا نفس متحرك ايله حركتدر يوخسه محرك ايله دكل يعنى محرك حقيقى كه الله تعالى در اكر باطنى تحريك ايدرسه فبها والا كندى نفسى ايله متحرك اولمق وبالدر زيرا لعب صورتنده در انكيچون بعضلرينك سمعنه (احئتنا بالحق ام انت من اللاعبين) وارد اولوب ساقط وتائب اولدى پس متواجد صادقك حالى مسلم اولمايجق غيرك حالى نه اوله وشيخ اكبر قدس سره كلماتنده كلوركه بو عصرده اولان اهل وجد وسماع دينلرينى لهو ولعب اتخاذ ايتديلر پس بر مسلمه حلال دكلدركه سماعه قائل اوله واهل سماع اولان شيخه اقتدا ايليه انتهى بالمفهوم وديمشلردركه (لاتكن مريدا الاعالما ولاعالما الاحيا) يعنى مريد اولورسك عالمه مريد اول وهر عالمه دخى مريد اولمه بلكه بر عالمه مريد اولكه انك قلبى حيات حقيقيه وفيض الهيله

حى اوله تاكه صحبت و علمدن سكا فائده اوله وحيات باقيه حصوله كله وشول اشعاركه اصحابى انكله عشق مجازى قصد ايلر اهل الله انك استماعنى كراهت عد ايتديلر زيرا مااهل لغير الله به) مقوله سندندر اهل اللهك نظمى ايسه بويله دكلدر كرك لسان تغزل اوزرينه اولسون وكرك اولمسون زيرا انلرك مرادلرى ذكر الله واشارات حقا يقدر لباس مجازده اولديغى ستر ايچوندر پس بو مقوله نك قولى وسماعى حلالدر زيرا (مماذكر اسم الله عليه) دركرك تغنى ايله اولسون وكرك اولمسون فاعرف جدا

* ⁂ (الباب الرابع عشر فى الصلوة) ⁂ *

صلوتك شرطى وايمانك شطرى وضوء در بوراده شطردن مراد نصف دكلدر بلكه جزءدرتاكه (الصبر نصف الايمان) مضمونى اوزرينه تلفيق حاصل اوله و ياوضوء صلوتك فرائض خارجيه سندندر ونماز ايماندر نتكيم حديثده كلور (ان بين الرجل و بين الشرك و الكفر ترك الصلوة) وقرأنده كلور (وماكان الله ليضيع ايمانكم) اى صلوتكم پس انك نصفى طهور اولور و وضوءده تثليث انبيانك وامت مرحومه نك خصائصندندر ومرتان وضوء اممدر پس امت محمديه ايله اصل وضوءده مشاركتلرى واردر وحديثده كلور (هذا وضوئى ووضوء الانبياء قبلى) بعض علما بوراده انبيايى حضرت ابراهيمه تخصيص ايتمشدر بو صورتده لام جنس ايچون اولوب جمعيت مضمحله اولور جنس ايسه مادون الجمع ايله دخى متحقق اولور ولكن بعض احاديثده ووضوء الانبياء قبلى دنصكره (و وضوء خليلى ابراهيم) دخى واقع اولمشدر مكركه عطف تفسيرى يه محمول اوله بو صورتده تثليث انجق ابراهيمك و بو امتك خصائصندن اولوب سائر انبيا وامك مرتين ايله اكتفالرى لازم كلور و بومعنى اصح اولمق اظهردر زيرا انبيا تثليث ايدوب امى مرتين ايله اكتفا ايتمك بعيددر ومطلق وضوء بو امتك خصائصندن اولمق ابعددر زيرا سائر امم نمازى بلاوضوء قلمق اقتضا ايدر والحاصل اصل وضوء وصلوة وزكوة وصيام وغسل جنابت وامثالى شرايع قديمه دندر وماء بحر له توضى واغتسال مشروعدر ولكن آب

عذب ایله اولق احبـدر زیرا مالح (واذا البحار سجرت) موجبنجـه
یوم قیامتده آتش اولسه کرکدر که جحیم در بو جهتدن ابن عمر رضی الله
عنهمـا ماء بحردن توضی ایتمیوب (یا بحرمتی تعود نارا) د یمشـدر
وفرعون وقومی دخی بحر قلزمده اغراق اولنمشلر در نهر نیلده دکل
زیرا نهر نیل انهار جنتدندر (النار یعرضون علیها غدوا وعشیـا)
ایسه بحره مناسـبدر نهره دکل زیرا آب نهره عذبدر وعذب آتشدن
بعید در مالح ایسه بویله دکلدر نظر ایتمدکمی که کیجه ایچنده سفینه
ایله کیدرکن بحردن آتش شعله لری کبی نسنه لر ظـاهر اولور وآتش
اهل فراقه مخصوصدر انکیچون تیمده رأسه مسح ایتمک مشروع
دکلدر زیرا سره خاك صاچمق اهل مصیبتك حالیدر نماز ایسه وصل
حق ومناجات باری ایچوندر وآتش کرچه هوا کیردر ولکن عشقله
متصف اولمامشدر صوحقنده ایسه السنه ده دیداره عاشق اولوب
چغلیوب اقردیرلر و بر کیمسـه نك حاجت ضروریه سی اولسـه
اضطراری حالنده حق تعـالی یه عرض حال یازوب بر نهر جاری یه
القایدر پس بو سبب وصالدر واصل اشیـا دخی اودر (وکان
عرشه علی الماء) تفسیرنده کلور که بوصودن مراد ماء عذبدر وماء
عذب فیض الهی صورتیدر انکیچون هیچ بر نبی وولی وقت وحی
والهامده قلبنده مرارت اولدیغی یوقدر که بلکه حال صـافی ذوق
وحلاوتدر اشـته بو معنا حقیقت بین اولنلرك حالیدر والا دریانك
آتش اولمه سی حالا بالقوه در ظـاهرده ایسه بالقوه ایله بالفعلك فرقی
واردر انکیچون عصیر عنبی کافره بیع ایتمك صحیحدر زیرا بالفعل خمر
دکلدر پس بو اعتبار له ماء بحردن وضوء درسـتدر اکرچه نظر
حقیقتك دخی موافقی واردر انکیچون حضرت خضرك قتل ایتدوکی
غلام حقنـده طبع کافرادنلدی یعنی خضر بالفعل انك معصومیته
نظر ایتمیوب زمان آتی ووقت بلوغده کفری حالنه بناء قتل ایلـدی
وصبا وتی حالنده وفات ایدنلر حقنده علم الله ده ثابت اولدیغی اوزره
زمان بلوغده نه حال اوزرینه اولاجقلر ایسه آنك اوزرینـه محشور

اولورلر دیو صحیح بخاریده حدیث واردر پس آخرتده کندی
جنسلرندن نبی بعث اولنوب امتحان اولنورلر دینلرك قولی حال باطنی
اظهار والزام حجته محمولدر زیرا سنك حالك مطلق کفر ایدی دیو قبل
الامتحان ناره حکم ایتمك حکمت الهیه یه مخالفدر انکیچون قرآنده کلور
(قل فلله الحجة البالغة) و بو معنی مذهب اشعریه یی تأیید ایدرکه
انلر (انا مؤمن ان شاء الله) دیمکی تجویز ایتدیلر وحال موافاته نظر
ایدوب عـلم اللهی کوزتدیلر (ولکل وجهة) حکم دین ظـاهره
مبنیدر انکیچون (هل شققت قلبه) وارد اولدی یعنی کافردن کلمـهٔ
شهادت صادر اولدقده صکره قتل ایتمیوب ایماننه حمل ایتمک کرکدر
زیرا خوفندن دیدوکی معلوم دکلدر ووضوده سر انفصال وصلوتده
سر اتصـال واردر یعنی وضودن مقصود مناجاته تهیؤدر بو معنی
ایسه ماسوادن انفصال ایله حاصل اولور پس صورت وضو ایله
اکتفا ایتمیوب حقیقت انفصال ایله دخی عمل لازمدر وتکبیرهٔ اولی ده
دخی اللرینی قولقلری برابرینه رفع ایتمك طرح ماسوایه ناظردرکه
بالفعل سر انفصالدر ودیمشلردرکه حالت نوم غفلته و حالت انتباه
یقظه و بصیرته اشارتدر پس وقت انتباه ابتـداء قلبك انتباهی کبیدر
بعده وضویه حرکـت توبه وانابتـه اشارتدر بعده تکبیرهٔ اولی
توجه جناب الهی صورتیدر اشـته ابتدادن بو محله کلنجه عالم ملك
وناسوتدن عبور ایدوب عالم ملکوته دخولدر بعده رکوعه انتقال
عالم جبروته تجـاوز واندن سجده یه انتقال عالم لاهوته وصولدرکه
مقام فنـاء کلیدر و بو مقامده وطن اصلی یه وصول حاصل اولور بعده
سجده دن قیام حالت بقایه اشارتدرکه ورایه رجوعدر و بوندن صورت
نزولده عروج وصورت عروجده نزول واردر فافهم ورکوع مقام قاب
قوسیندرکه مقام صفات وذات واحدیه در وسجده مقام اوادنی درکه
ذات احدیه در وحرکات ستهکه قیـامدن رکوعه واندن قومه یه
واندن سجدهٔ اولی یه واندن جلسه یه واندن سجدهٔ ثانیه ٩ یه واندن قیامه
حرکتدر الله تعالینك سموات وارضی التی کونده خلق ایتدیکنه اشارتدر

٩ سجـده بودرکه فناء ذاتدر
سجدهٔ ثانیـه فنا اندر فنایه
اشارتدر و بو معنـا زیاده
مطلوب اولمغله سجده یی
تکرار ایدوب رکوعی متکرر
اولمدی ✱

پس نمازك بر ركعتنده اول سلوكدن آخر ينه دك اشارت واردر ووضوء يعنى ماسوادن انفصال تام اولمسه درجات مذكوره حاصل اولماز وحياء ايماندن شعبه اولمق اكا ناظردر زيرا ايمان نمازدر تكبيم مرور ايتدى وحياء وضوءده غسل وجهدر يعنى غسل وجهده فرض بودركه الله تعاليدن حياايده سك تا كه سنى امر ايتدوكى يرده بوله ونهى ايتدوكى محلده كورميه وامر ايتدوكى تجرد ونهى ايتدوكى تعلقدر زيرا طالب معراج معنوى اولان سالك ذروۀ مراده تجرد وترك تعلق ايله واصل اولور وغسل وجهده سنت اولان خلوتده كشف عورت ايدوب بلاضروره موضع ادبه نظردن حيادر وكندى نفسنده حال بو اولنجق غيرك حقنده بطريق الاولى دركسه اول غير منكوحه سى وجاريه سى اولسون زيرا كوزده ويوزده اولان حيابودر بونك سرى بودركه انسانك يوزى حقيقت جامعه در وكوزى آلت نظردر پس حقه ومظاهر حقه نظره سزا اولان كوزى اومقوله قبيح نسنه يه آچمق ترك ادبدن وبلكه عماى بصيرتدندر اكرچه شرعده تجويز اولنمشدر لكن التقوى فوق امر الفتوى ورسول اللهك وضوسندن متطاير ومنصب اولان قطرات طاهر ايدى بو سببدن صحابه تبركا انكله تمسح ايدرلردى فاما غيرك وضوسندن متطاير ومنصب اولان حقنده امام مالك طاهر وطهور دردبدى وامام شافعى وامام محمد طاهر وغير طهور دردبدى وامام اعظم لاطاهر ولاطهور ديدى زيرا ماء الذنوبدركه متوضى نك كناهلرى اول غساله ايله اقاركيدر ولكن بو قولده نوعا شبهه واردر زيرا الله تعالى مشركلر حقنده (انما المشركون نجس) بيوردى مع هذا مشركك مس ايتديكى نسنه طاهردر زيرا عينى نجسه دكلدر بلكه نجس اولان كفريدركه انك صفتيدر بناء على هذا ماء وضويه ذنوب مختلط اولوب نجس اولماز زيرا ذنوبك نجاستى امر حكميدر حسى دكل وارباب حقايق امام مالك قوليله عمل ايدوب ماء مستعمل طاهر وانكله طهارت ايتمك دخى جائزدر ديديلر زيرا احترازده حرج عظيم واردر وكافرك بدنى نجس اولمديغى صورتده مؤمنك بطريق الاولى در

حتى

حتى بعض محققين ميت حقنده طاهردر وانى غسل ايتمك توهم نجاستدن اوتوريدر ديديلر فافهم وقلا يسز باقر قابدن توضى ايتدكى ابن عمر مكروهدر ديدى پس قلا بلى اولسه بلا كراهه جائزدر وهواسى بارد اولان امكنه ده ماء مسخن يعنى آتشده اصتمش صو ايله وضوء وغسل ايتمك مرخصدر ودوام وضوء سنن اخياردندر خصوصا كه اوقات بارده ده اسباغ وضوء كفاراتدندر تكبيم معاذ بن جبل رضى الله تعالى عنه روايت ايلر كه برصباح رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم صلاة فجردن محتبس اولوب طلوع شمسه قريب چيقديلر واقامت اولنوب خفت اوزره اداد نصكره صفلر يكرده طوريكز متفرق اولمايكز ديو بيورديلر وبعده اصحابه متوجه اولوب باعث احتباسمى بيورديلر كه اصحابم بو كيجه مقدر اولان وقتده قيام ايدوب نماز ايچنده ايكن نوم هيئتى كبى انسلاخ واقع اولوب ربمى احسن صورتده كوردكده بيورديكه يا محمد بن دخى لبيك ربى ديو اقبال ايتدكده (فيم يختصم الملأ الاعلى) بيوردى يعنى ملا ئكۀ مقربون نه مقوله اعمالده اختصام ايدر وقنغى عمل افضلدر ديو برى بريله صورت منازعه قيلور بيلورميسن بن ديدمكه (لا ادرى يارب) حق بيورديكه كفارات ودرجاتده اختصام ايدرلر يعنى سبب كفارات وباعث درجات اولان عملرده ادارۀ كلام ايدرلر بن ديدم يارب كفارات ندر حق بيورديكه (مشى الاقدام الى الجماعات والجلوس فى المساجد بعد الصلاة واسباغ الوضوء على المكروهات) يعنى اياغيله يوريوب جماعته چقماق وضرورت قويه اولمدقجه دابه يه راكب اولمامق زيرا مشى اقدامده فضيلت زياده در وبر دخى اداء فرض ايتدكدنصكره مسجدده اوتوروب ذكر وتسبيح ايتمك زيرا مسجدده بلاذكر ولاصلاة قعود ايتمك مكروهدر واعتكاف دخى بونده داخلدر زيرا انده دخى انتظار الصلاة بعد الصلاة واردر وبر دخى احوال مكروهه اوزرينه اتمام وضوء ايتمك يعنى يا هوا بارد اولمغله وياغيرى طبعنه نا ملايم حال وار ايكن اكا مبالات ايتميوب شان وضوده اهتمام واتمام واكمالنه اعتنادر

الحاصل كرچه كفارات ذنوب اولاجق اعمال چوقدر فاما اعمال مذكوره افضل مكفراتدر بعده ديدم يارب درجات ندرحق بيورديكه (طعام الطعام ولين الكلام والصلاة بالليل والناس نيام) يعنى بو اعمال ثالثه خصوص اوزرينه موجب درجات عاليه در فاعمل بها وأمر (تعبدده افضل اولان صلاتدر انكيچون حضرت رسول الله قيام ليلى سور وواقع اولان حوادثده تجديد وضوء ايدوب نمازه قيام كوستررلر ايدى ونمازده مجازات الهيه واقع اولمغله قفالرندن دخى كوررلر ايدى حضرت موسى طورده هر جانبندن كلام حق اشتديكى كبى اذان واقامتده تكرير تكبيرده سر الهى بودركه ابتدا كه الله اكبر ديه بو كلام مفاضله ايچوندر يعنى كرچه الله تعالى ذات وصفاتنه دلالت ايچون اشياء عظيمه خلق ايدوب تعظيمى ايله دخى امر ايتمشدر زيرا شعائر الله در ولكن موجدى اندن اكبر واعظمدر زيرا مبدأ عظمت كلدر وثانيا كه الله اكبر ديه بوراده اكبر زيادهٔ مطلقه ايچوندر كوياكه اولكى مرتبه دن ترقى ايدوب ديركه اشيا نقدر عظمت ايله متصف اولسه ده ينه مسببك سببه افتقارى كبى موجدينه افتقارى واردر وكندى نفسنده عظمتى اولميان نسنه نك عظمتى عرضدر كه حكم زوالده در پس الله تعالى اكبردر يعنى على الاطلاق كبيردر كه عظمت ذاتيه وصفاتيه انكدر وغيرك انده اشتراكى يوقدر بوندن فهم اولنوركه اشيادن هيچ برشيده شرف ذاتى يوقدر زيرا افتقارله متصفدر وشرف ذاتى ديدكلرى اعتبار يدر تنكيم قرآنده كلور (زلامن عند الله) يعنى زلالك ذاتنده فخامتى افراد جنسه كوره در وحقه اضافتى شرف زائد وبرمشدر بيت الله وامثالى كبى ولكن بيتك سر وحدتى احتواسى شرف ذاتيسى ومهبط ارواح ومطاف اصفيا اولديغى شرف عارضيسيدر ومصلى اوزرينه قرائت قرآن واجب اولديغنك سرى بودركه قرآن جامع ديمكدر صلاة دخى الله تعالى ايله عبد اراسنده حالت جامعه در انكيچون وضع يدين ايدر زيرا صلاة الله ايله عبد اراسنده مقسومه دركه سورهٔ فاتحه نك نصف اولى

حقه راجع ونصف ثانيسيكه اهدنادن آخرينه دكدر عبده عائددر واورتاده (اياك نعبد واياك نستعين) ايكيسنى جمع وضم ايتمشدر انكيچون ايكى الى وسطه ضم وبرى برى اوزرينه وضع ايتمك لازم كلدى وآيات فاتحه ارالرنده وقف وسكوت اقتضا ايلدى زيرا عبد (بسم الله الرحمن الرحيم) ديدكده حق تعالى بيوروركه (ذكرنى عبدى) وصل ايتسه ترك ادب ايتمش اولوركه كلامى كلامه خلط ايله عدم سماعدر وعبد (الحمد لله رب العالمين) ديدكده حق تعالى بيوروركه (حمدنى عبدى) وعبد (الرحمن الرحيم) ديدكده حق تعالى بيوروركه (اثنى على عبدى) وعبد (مالك يوم الدين) ديدكده حق تعالى بيوروركه (مجدنى عبدى) اشته بو نصفك جملهسى خالصا الله تعالينكدر وعبد (اياك نعبد واياك نستعين) ديدكده حق تعالى بيوروركه (هذا بينى وبين عبدى) يعنى بو معنى عبد ايله الله تعالى اراسنده مشتركدر وعبد (اهدنا الصراط المستقيم صراط الذين انعمت عليهم غير المغضوب عليهم ولا الضالين) ديدكده حق تعالى بيوروركه (هؤلاء لعبدى ولعبدى ما سأل) يعنى اولكيسى خالصا الله تعالى يه راجع اولديغى كبى بو دخى خالصا عبده عائد اولوب دعاسى مستجاب اولور ومسئولى حصوله كلور وبوندن سورهٔ فاتحه نك نمازده قرائتى واجب اولمق لازم كلدى پس هر مصلى آنى اوقومسه صلاة مقسومهٔ مذكوره ايله نماز قيلمش اولماز ونماز مناجاتدر تنكيم حديثده كلور (المصلى يناجى ربه) بو جهتدن نمازذكر حقدر زيرا مناجاتده البته ذكر حق لازمدر وذاكر جليس حقدر تنكيم بيورر (انا جليس من ذكرنى) وبركيمسه ذو بصر اولسه لابد جليسنى كورر واكر كورمسه بارى كورر كبى عبادت ايليه كه اكا رؤيت خياليه ديرلر وبو رؤيت مشاهدهٔ روحانيه دن ادنى وايمان غيبى مرتبه سندن اعلادر وعبد حق تعالى يى قبله سنده اولمغى تخيل ايله مأمور اولديغى احاطه دن عجزى ايچوندر وهر مصلى ام قرآنى وسائر آيات وسورى عذر قعود اولمدقجه هر ركعتنده قيامده اوقور يعنى فرائضده زيرا قيام حركت مستقيمه در واستقامت

مطلوبه ومأمور بهادر نتکیم قرأنده کلور (فاستقم کما امرت) وینه
کلور (ثم استقاموا) و بردخی (اهدنا الصراط المستقیم) دیمکله
مأمورا ولمشوزدر پس هر رکعتده قیامده استقامتی طلب لازم کلدی
واستقامتدن مراد قلب وقالب وقول وفعل ایله استقامتدرکه
استقامت اعتدالیه‌در یعنی هر نسنه ده افراط و تفریطدن حذر
ایدوب طریق حقده اعتدال اوزره یوریوب کتمکدر و بومعناده زیاده
صعوبت اولمغله رسول الله علیه السلام (شیبتنی سورة هود) بیوردی
زیرا (فاستقم کما امرت) آیتی سورهٔ هودده واقع اولمشدر وهر مصلی
امامدر زیرا منفرد اولدیغی صورتده دخی اکا ملائکه اقتدا ایدر
وامامت مراتب رسالتدندر. ورسول نائب حقدر بو جهتدن الله تعالی
لسان عبد اوزرینه (سمع الله لمن حمده) دیدکده ملائکه وسائر
حاضر اولنلر (ربنا لك الحمد) دیرلر پس مصلینك علو درجه سی
بوندن معلوم اولدی واول مصلی که بو درجه‌دن غافل وادنی الامر
اولان رؤیت خیالیه دن عاطلدر اول کیمسه فی الحقیقه مصلی دکلدر
وحقیقتده صلاة اودر که (ان الصلاة تنهی عن الفحشاء والمنکر)
موجبنجه انده فحشاء یعنی رؤیت غیر ومنکر یعنی رؤیت نفس اولمیه که
بونلر مغایر صلوة اولان اموردندر وصلوتك قرة العین اولدیغی
مشاهدهٔ محبوب ایله‌در و بصر مصلی مقام رؤیتده مستقر اولسه
اطرافه غیره التفات ایتمز انکیچون صلوتده التفاتدن نهی اولندی زیرا
اختلاس شیطاندندر ورؤیت دخی کرك تجلیٔ صوریه ده اولسون
موسی‌یه صورت نارده ورسول اللهه صورت شاب امردده واقع اولان
تجلی کبی وکرك تجلینك غیریده اولسون تجلیات ذاتیهٔ ذوقیهٔ معنویه
کبی زیرا انسان کامل حق صرفی ادراك ایلر غیریسی بو ادراکندن
قاصردر و بو مقامك بیانی بودرکه الله تعالی مطلوب ومحبوب اولمق
انسان کامله واکا ذوقده مشارك اولان افراده مخصوصدر زیرا نور
وجود کرچه هر موجود ایچون حاصلدر بناء علی هذا طلب حقده
قاصر اولور زیرا بلدم وواصل اولدم دیو زعم ایدر فاما انسان کامل

وامثالی ملابس تعین ده حقی ادراکدن صکره مراتی اطلاقده دخی
مشاهده سنی طلب ایدر وقوت استعدادی جهتیله طلب مذکوره
متأهلدر غیریلرك مطلوبی ایسه یا شهود حق ویا دوام شهود
ویا مرتبهٔ قرب ویا معرفت ویا کندنه آنده سعادت اولان نسنه‌یه
فوز ویاروح ومزاجنه ملایم اولان امره نیل ویا غیر ملایمی ازاله
ویا بونلرك امثالی‌در بو مطالبی طلب ایسه مرتبهٔ اطلاق ملاحظه سیله
اولان طلبك غیریدر پس غیر متأهل اولان کیمسه ادراك بسیط
ومجرد ده اعتبار قیود وحیثیاته محتاج ومشاهده ده مرائی متعینه‌یه
مفتقردر وشولکه مجازات ومرآتیت صحیحه‌یه متأهل اوله صفات
وحالات وآلاته محتاج اولمیوب حقیقت مجرده‌یی وبسیط صرفی
علی ماهو علیه ادراك ایلر کرك اول مدرك محض تعین اجمالی ایله
متعین اولسون وکرك جمیع تعیناتدن مطلق اولسون زیرا انسان
حضرت الهیه وحضرت کونیه نك مجمعیدر یعنی حقیقت انسانیه
ایکیسنه دخی مرآتدر وحضرت الهیه نك حکمی اطلاق وحضرت
کونیه نك حکمی تقییددر پس احدالوجهین که اطلاقدر تجرید قیودده
قوت بولسه حق مطلقه دخولی حصول بولور وشولکه بو عالمسز حقی
ادراك ممکن دکلدر دیرلر بو معنی‌یه عروجه کوره‌در زیرا مألوه یعنی
عبد ابتدا آثاردن اله مؤثره انتقال ایدر که اکا توحید اطلاق اولنور
آندن تجریده ترقی ایدرکه (من عرف نفسه فقد عرف ربه)
اکا ناظردر زیرا تجلیٔ آفاق تجلی انفسده مندرج اولیجق ایکیسنك
معرفتی معرفت واحده اولور انکیچون من عرف الآفاق دیمدی بلکه
قصر مسافه قلدی ونفسی تخصیص بالذکر ایلدی زیرا حقه
قریبدرکه مرتبهٔ اسم رب‌در الحاصل عرف الله دیمدی زیرا نفس
مربوب اولدیغی جهتدن اسم مذکوری ولی ایدر و بو اسم دخی الله
اسمنه مرآت واقع اولمشدر وچونکه انفسدن دخی ترقی ایدوب
بعد التجرید تفرید بوله وایکی مرتبه‌دن بله منقطع اوله عین ثابته سی
مرتبه سندن سر مجرده ترقی ایدوب توحید وتجریددن حاصل اولان

مابه معا ونيتله حق مطلق ادراك ومشاهده يه صاعد اولور و بو مقامى بوذ وق اوزرينـه ادراك ايدن الحادو انكاردن قورتيلور والحمد لله تعالى (و وجود عالم حركت حبيهٔ معقوله دن حاصل اولمغله صلوتده اوج دورلو حركت وجوديهٔ طبيعيه بولنديكه اولكى سى حركت مستقيمه در زيرا صلوتده اولان قيام سفلدن علوه على وجه الاستقامه حركت ايله متحقق اولور واستقامت اولدركه راس انسان سمايه صاعد در پس قيام حال انساندر وايكنجيسى حركت افقيهٔ عرضيه در طوليه دكل وافق اول دائره دركه فلكدن مرئى اولان ايله غير مرئينك ما بيننى فصل ايدر و بو حركت حال ركوعدر زيرا مصلى رأسنى جانب افقه تحريك ايتدكجه ركوع حاصل اولماز وانساندن ماعدا اولان حيوانك حركتى حركت افقيه در زيرا نموده اولان حركتى جانب افقه اولمق سائر حركتدن اظهر در واوچنجيسى حركت منكوسه دركه حركت مستقيمه نك ضديدر يعنى علودن جهت سفله حركتدر حركت نباتدر زيرا نباتك رأسى اصليدركه آنكله تغذى ايدر پس نباتك حركتى منكوسه اولمق ذاتنك انتكاسى حسبيله در والا نفس حركت مستقيمه دركه اسفلدن اعلايه طوغرى نموو صعود در و بويله ديمك دخى جائزدر حركت مستقيمه قدمدن رأسه ومنكوسه رأسدن قدمه اولان حركتدن عبارتدر بو صورتده حركت منكوسه ثلاثا و يل اولور وحركت منكوسه حال سجده يه اشارتدر زيرا سجده انتكاس ايله متحقق اولور پس بو اوج نسنه نك كه انسان وحيوان ونباتدر نمو وحركتى وار در وجمادك يعنى نموى اولميان نسنه نك حركت ذاتيهٔ سى اولماز بلكه آنك حركتى قسريه در ومرتبهٔ جماد تشهدى مشتمل اولان قعدهٔ آخيره يه اعادركه انده حركت يوقدر و بومرتبـه اعلاى مراتب شهود دركه مستقركمل اوليادر زيرا كمل بو مرتبه دن تحرك ايتمزلر وابدالابدين اندن مفارقت قلمزلر وحقايق عالمده سارى اولان حركت و جود اوچدر اولكى سى حقايق عدمدن

وجوده

وجوده نقل ايچوندركه حركت منكوسه در يعنى اعلاى عليين اولان تعين اولدن اسفل سافلين اولان صورت عنصريهٔ انسانيه يه حركتدر وايكنجيسى حركت مستقيمـه دركه اسفل سافلين دن اعلاء عليينه نقل ايچون حركتدر زيرا انسان مبدأ اوله رجوعه مستعد دركه آندن انشا ايتدوكى اصلدر وديمشلردركه (كل شئ يرجع الى اصله) ولكن انسانك رجوعى سلوكله در غيرك حالى بويله دكلدر واوچنجيسى حقايق افاقيـه دن هر حقيقتى كمالنـه ايصال ايچون حركتدركه حركت افقيه در زيرا امر وجود دوريه دركه هر نسنه حقه منتهيدر خطيـه ومستقيمه دكلدر انكيچون جسم اولكى فلكدر مدوردر ومصلى نك حركات ثلاثى ذكراولنان حركات وجوده اشارتدر پس مصلى بو سراوزرينـه حركت ايتمكله سعى لازمدر ونمازده سجده جملهٔ احوالدن افضلدر زيرا وصل حقه اشارتدركه مطلب اعلا اولان دخى غايت تذللدركه اول تذلل سجده ده موجوددر ووصف ارضده كلوركه (هو الذى جعل لكم الارض ذلولا) يعنى انسان ذليل وجه ارضه باصمقله ارض ذليل اولدى پس ارضك جبر خاطرى ايچون اشرف اعضا مز اولان يوزيمزى يره سوروب سجده ايتمكله مأمور اولدق انكيچون انسان اول حالده سائر احوال صلوتدن اللهه قريب اولدى زيرا غيرك حقنده سعى ايتديكى جبر خاطر ارضدر نفسك حقنده دكل و بو سعيى كبار محققين سعى نفسدن افضل طوتديلر زيرا آنده مجاهده و بى غرض اولمق وار در بو سببدن حضرت خضر آب حياته واصل اولدى زيرا عسكر اسكندر ايچون صو طلبنده ايدى وجزا عمل جنسندن در ديد كارى بودر انكيچون صائملره (كلوا واشربوا هنيئا بما اسلفتم فى الايام الخاليه) دنلسه كركدر زيرا دنياده اكل وشربى ترك ايتدكلرينه مكافات اودروناره دخولى مقدر اولان مؤمن عاصينك مواضع سجودنى نار اكل ايتمديكى حديثده مصرحدر پس اول مواضع قابل احتراق دكلدر سمندل و ياقوت كبى وحديثده كلور (امرت ان اسجد على سبعة اعضاء على الجبهة واليدين والركبتين

واطراف القدمین) وانف جبهه ده داخلدر زیرا عظملری بردر پس
انف وجبهه نك مجموعیله سجده کرکدر اکر انف اوزرینه اقتصار ایلسه
بلا عذر ایسه جائز دکلدر واکر جبهه اوزرینه اقتصار ایلسه
بلا عذر ایسه جائز مع الکراهه در وصلوتده کلام حرام اولدی
صومده دکل زیرا صومده ممنوع اولمقده حرج واردر حرج ایسه
بو امتدن مرفوعدر انکیچون امم سالفه بونك عکسنه ایدی یعنی صلوتده
سویلمك حلال وصومده حرام ایدی واقوال صلوتدن افضل اولان
ذکر الله در وتکبیر حق تعالی بی قید جهات وتحولات مختلفه دن تنزیهدر
وتسبیحات ثلثه مشروعه اولدیکه اولکیسی حس وایکنجیسی خیال
واوچنجیسی عقل ایچوندر یعنی الله تعالی کرچه مصلی نك قبله سنده در
ولکن حس وخیال وعقل ایله مدرك اولمقدن منزهدر زیرا وصفی
لیس کمثله شیء در پس تشبیه وتخییل وتصویر نفس انسانه راجعدر
حقه دکل واصناف ارادتدن نیت مفضل اولدی زیرا عملك قبول
ورد نده حکمی واردر وعامل اولمیانی اجرده عامله الحاق ایدر واعمالده
اولان نیتی ملك بلمز بلکه الله تعالی بیلور انکیچون هر عمله کوره باشقه
سدرة المنتهی اواردر وبعض اعمال خفیه واردر که الله تعالی انی لوح
وقلم مرتبه لرینه ترقیه ایدر وبلکه علمنده مکنون قالور وملك اندن
بی خبردر زیرا تصرف ملك ظواهره کوره در ونیتك شرطی اخلاصدر
واخلاصك حقیقتی شرك خفیدن خلاص بولمقدر وشرك خفی
معدومی موجوده شریك قلمقدر تنکیم قرآنده کلور (ومایؤمن اکثرهم
بالله الا وهم مشرکون) وجمیع اشیا فی الحقیقه معدومدر وذنب وجود
دیدکاری وجوده تعددی توهم ایتمکدر پس اکر کندی وجودی
واکر غیرك وجودیدر جمله سندن غائب اولوب وجود واحدی اثبات
ایتمدکجه اخلاص حاصل اولماز وحضور فی الصلوة دیدکاری نیتك
اجزاء صلوته اولندن آخرینه دك استصحابیدر انکیچون دیمشلردر که
مصلی قلبلیدر زیرا اکثر ناسك قلبی بی حضوردر وبعض ارباب
مشاهده حسن ظن ایدوب دیمشلردر که نمازك ظاهر وباطنی بری برینه

شفیعدر یعنی حرکات ظاهره یه سبب اولان باطنده نیت واعتقاددر ونیت
ابتدا کمال صلوته تعلق ایتمشدر انکیچون حکمی جمیع اجزاء صلاته جاری
اولوب اثناء صلوتده واقع اولان وسوسه وغفلتك نقصی نشأه صلوتده
تأثیری اولمیوب حکمی مرفوع اولور (ان الله بالناس لرؤف رحیم) وفرض
عبادات وقت شروعده حضور حقدر وسنن عبادات حضور مکلف
فی العباداتدر مکلف اولدیغی جهتدن وفوق الکل امر مرغوب اولان
حضور فنائیدر که جمیع افعالده احکام عبادته حق متولی اوله ومصلی ده
اصلا تصرف اولمیه ودیمشلردر که عند العارف حضور ایله ایکی رکعت
نمازدن جهنمه دخول اهوندر پس سهو باطن دیدکاری غفلتدر
ونمازده اکثر سهو شیطاندندر انکیچون اول سهو سجده ایله مجبور اولور
که سجده ده شیطان مصلی یه قریب اولماز اکر قریب اولسه سجده
سهونه دخی سهو جائز اولوب امر متسلسل اولمق لازم کلور انکیچون
سجود سهوده سهوایدن حقنده جبر مشروع دکلدر وبالفرض
سهو واقع اولسه شیطاندن عد اولنماز وشیطاندن اولمیجق ترغیم
دخی حاصل اولماز زیرا ترغیم سهو فعل شیطاندن اولان موضعده در
وسلامده اصل بودر که مصلی مناجی حق اولدیغی جهتدن جمیع
اکواندن وحاضرلرندن غائب اوله بو صورتده صلوتدن فراغ ومشاهدهٔ
اکوان وجماعته انتقال ایتمك مراد ایدیجك قادمك سلامی کبی انلره
سلام ویرر زیرا انلردن غائب ایدی قادمك اهلندن غیبتی کبی وشول
مصلی که نماز ایچنده اکوانله حاضر اوله حاضر حاضره نیجه سلام
ویرر ظاهرده سلامی ایسه بن حق تعالی قتنده ایدم هنوز سزه
حاضر اولدم دیمکی اشعار ایدر بو ایسه کذبدر عارف مشاهدك سلامی
ایسه بویله دکلدر بلکه آنك سلامی برحالدن برحاله انتقال ایچوندر
آنکیچون ایکی کره سلام ویرر که بری منتقل عنه ایچون وبری دخی
قدوم اتدوکی کیمسه لر ایچوندر تنکیم خلق اراسنده دخی جاریدر که
بری مجلسه داخل اولدیغی زمان اهل مجلسه سلام ویردیکی کبی خارج
اولدوغی وقتده دخی سلام ویروب تودیع ایدر وحق تعالی کرچه

اهل مشاهده ایله هر موطنده معیتله در ولکن صلوتده اولان ایکی
تسلیمه مراعات مراتب ایچوندر مرتبه دن مرتبه یه ایسه شهود
وحضور یوزندن فرق واردر زیرا سلام خلقه رجوعدر که فرقدر
وصلوته دخول حقه رجوعدر که جمعدر وهر مقامك حضوری
بر دورلودر فاعرف جدا (ودیمشلردر که تکبیرهٔ اولی بر وسلام ایکی
اولدی زیرا توحیدله حقه دخول واثنینیت ایله حقدن مفارقت
حاصل اولور ودیمشلردر که ایام ولیالی صحائف کبیدر ونیات وقصود
اقلامدر وعامللر کاتبلردر وایمان مداددر زیرا مداد ایمان اولمسه
نقوش اعمال صورت بولماز وعباده عدم مروت ومعاملهٔ حقه قلت
نهضت اولمغله سلاسل ایجاب ایله انلری طاعته جر ایدوب تسهیل
وتخفیف ایچون اوقات دخی تعیین ایتمشدر اوقات صلوة وزکوة وصیام
وحج کبی فاما ما سوا اللهدن حر اولنلر تکلیف الهی بله اولمسه
حرمت الوهیت وربوبیت ایچون تعبد ایدرلر واجرت قیدنده اولمازلر
زیرا انلر عبیددر اجرا دکل و بونلردر که زنجیرز رایله بهشته جر اولنور
زیرا مطلوبلری مخلوق دکل بلکه خالقدر نتکیم حدیثده کلور
(عجب ربك من قوم یساقون الی الجنة بالسلاسل) واداء واجبات
عبودیت محضه در ونوافل طاعاتنده روایح دعوی اولمغله بعض
اهل الله تقلیل نوافل ایتدیلر و بعضیلر دخی مثوبات عباداتی غیره
هبه ایدوب کندیلر ایچون برنسنه ادخار ایتمدیلر بلکه فضل حقه
استناد ایلدیلر که انلره مفلسون دیرلر وعند الحنفیه کفار اصول شرایع
ایله مکلفدر فروعله مخاطب دکللردر زیرا فروع اصول اوزرینه
مبنیدر پس اصولك وجودی اولمیجق فروع نه اوزرینه تأسیس اولنور
فاما بعض حنفیه وجمیع ارباب حقایق عندنده اکر مؤمن واکر منافق
واکر کافر جملهسی اصول وفروعله مکلفلر و یوم قیامتده مجموعیله
مؤاخذلردر الحاصل کافره کفرندن اوتوری مؤاخذه اولدیغی کبی ترك
صلوة وغیر فروع ایچون دخی مؤاخذه واردر پس واجبدر که هر وقتده
اصول شرایع وفروع عبادات محافظه اولنه ودیمشلردر که فرض ایکی

وجهله

وجهله در برفرض واردر که الله تعالی انی عبادی اوزرینه ابتداء
ایجاب ایلمشدر صلوة وزکوة وصیام وحج وطهارت کبی و بو فرضك
فعلی اوزرینه وعد وترکی اوزرینه وعید قومشدر و برفرض دخی واردر که
عبادانی کندی نفسلری اوزرینه ایجاب ایلمشلردر یعنی مزاحمهٔ
ربوبیت ایدوب نذر ایتمشلردر ونذر کرچه قربت مشرعه در فاما الله تعالی
(فعال لما یرید) درکه ایجاب ایتدیکی نسنه‌یی دیلرسه اشلر ودیلمزسه اشلمز
واشلمدیکی تقدیر اوزره اکا لوم یوقدر وایجاب ایتدیکی محضا وعد
مؤکدنی تصدیر وعبادنی اطمئنان اوزرینه تقریر ایچوندر فاما عباد
نذرلرنی وجوده کتورمسه‌لر معاقب اولورلر ونذر ایتمك بخیل اولنلرك
شانیدر انکیچون اهل اللهدن ندرتله صادر اولور زیرا اهل اللهك
شانی بودر که برخصوصده داعیهٔ قلبیه اولورسه انی ایجاب الهی
حکمنده بلوب اشلرلر والا ارباب عموم کبی تعمل وتکلف ایتمزلر وداعیهٔ دل
اولدیغی صورتده کرك انی لسانه کتوروب نذر ایتسونلر و کرك نذر ایتمسونلر
انك فعلی اوزرینه واجب الهی اجرن بولورلر زیرا کندیلری صورت
الهیه اوزرینه خلق اولنوب سر خلافت ایله متحقق اولمشلردر
پس اول ایجاب فی الحقیقه حقه مضافدر انکیچون دیمشلردر که
انسان کاملدن صادر اولان اقوال وافعال شرعیه‌ندر پس مقلد ومعتقد
اولانلره انکله عمل ایتمك شرعله عملدر والهام حجت دکلدر دیدکلری
عامه یه کوره در نظر ایلکه سلاطین صورنك قول وفعلی قانون اولیجق
سلاطین معنانك نیجه اولمق کرکدر و بوراده قانون دیمك قانون شرعدر
زیرا اهل اللهدن مطلق قانون صادر اولماز شول جهتدنکه بعض
قانون ظاهر شرعه مخالف اولمق محتملدر وصور واجباتدن غیری یه
نوافل دیدیلر واکر نافله‌نك فرائضده صورتی یوغیسه اکابر دیدیلر که
عمل مستقلدر واجرده باشقه مرتبه سی واردر وحق تعالی کمال کرمندن
نشأهٔ فرائضده سنن ونشأهٔ سنن‌ده فرائض قودی تا که یوم قیامتده
فرضك نقصانی فرضله وسنتك نقصانی سنتله تکمیل ایدوب عبادی
نقصاندن تخلیص ایلیه ودیمشلردر که فضل انسان اتباعده در

ابتداعده دكل زيرا ابتداعده نوعا تقدم وسيادت واردر متعبده نه ابتداع قبوسيدر كه اوقاتنى سنن وفرائضه مشغول قلمسه انك بله عهده سندن خروجه قادر دكلدر ولكن (من سن سنة حسنة) حديثى موجبنجه فى الجمله رخصت واردر حتى امام شافعى ديمشدر كه (من استحسن فقد شرعه يعنى بر كيمسه بر سنت حسنه مسنون قلسه اول نسنه مشروعات معمول بهادن اولور زيرا حسنه اودر كه نصه مخالف اولميه وسنت مأثوره يه مصادمه قلميه والا سنت سيئه اولور بعض ليالئ فاضله ده احيا ايتدكلرى نوافل صلوة مستحباتندر نتكيم امام غزالى احيا ده وامام مكى قوت القلوب ده ذاهب اولمشلردر بدعت ديدكلرى قبحنى اقتضا ايتمز نتكيم حضرت عمر رضى الله عنه تراويح حقنده (نعمت البدعة هذه ديمشدر) واصحابك بدعتلرى مستحسن اولمق غيرك شرعه موافق اولان بدعتلرينك مستقبح اولمسنى موجب دكلدر زيرا (عليكم بسنتى وسنة الخلفاء الراشدين من بعدى) وارد اولدى (ما رأه المؤمنون حسنا فهو عند الله حسن) دخى صادر اولمشدر بو ايسه الى يوم القيام اكامل مؤمنين وافاضل مسلمينه شاملدر و بو مقامده وهر عصرده علماء رسومدن چوق كيمسه لر قياسات فاسده ايراد وكلمات كاسده اصدار يله طريق معوج جرح ورده سلوك ايدوب تعصبلر كوسترمشلردر فاماراه راستدن منحرف اولدقلرنده شبهه يوقدر زيرا عقول ضعيفه اهليدر كه كشوف قويه اربابنه مما نعتلرى قلة ادراكلرندندر و بو مقوله اصحاب افكار وارباب انكار حقنده فراعنة اوليا ودجاجلة عباد الله الصالحين ديمشلردر نعوذ بالله من فساد الاعتقاد وسوء ظن باكابر العباد وكتب معتبره ده كلور كه رسول اللهك قيام ليلى زياده حسن طول اوزرينه ايدى بر وجهله ركوعى قيامنه وقومه سى دخى ركوعنه قريب ايدى بوندن فهم اولنور كه قومه ركوع وسجود اراسنى فصل ايچون مشروعدر انكيچون وضع يد لازم كلمز كرك اوراده طول قيام اولسون كرك اولمسون پس طول قيام اولان يرده وضع يد لازمدر دين سنته مخالف سوز سويلدى زيرا رسول اللهك طول قومه لرى وار ايكن وضع يد ايتمشدر بلكه ارسال قلمشلردر وصلوة تسبيحك قومه سى دخى بويله در كه صورت فصلده

اولمغله

اولمغله اوراده ذكر مسنون اولمق موجب وضع يد اولمدى زيرا نادردر و بر دخى ارسال يدهيئتى سجوده انتقالى تذكير ايدر پس وضع يد اولسه ركوعه انتقال ايله سهو احتمالى غالبدر ونما زده سهو واقع اولمق امامتده عصمت شرط اولمديغنه دليلدر نتكيم حديثده كلور (صلوا خلف كل بر وفاجر) ورسول اللهدن بعض سهو صادر اولمق سائر خلقك سهوى كبى غفلتده ورعونت طبعدن دكلدر حاشا بلكه امته تشريع ايچوندر تاكه اول خصوصده اكا اقتدا ايدوب حكم شرع ظاهر اوله و بعض سهوى دخى استغراق وانجذاب كليدن ناشى ايدى انكيچون بعض اوقاتده (كلمينى يا حميراء) ديو حضرت عايشه يه خطاب ايدرلر ايدى وجنبه اقتدا صحيح اولمدى واعمايه مكروه اولدى مكر كه علماء متقيندن اوله زيرا شرائط ظاهره يوقدر وجنب باطنى و بصيرتى اعمى اولان كيمسه يه صحيح اولدى زيرا شرائط ظاهره سى واردر وجنب باطندن دهره تعلق ايله متلوث اولوب ساحهٔ قرب حقدن بعيد اولاندر واعماى بصيرت معرفة اللهدن ومشاهدهٔ جمال حضرتندن محجوب ومحرومدر وازمنه وامكنه نك محوسيئات وتغليب طرف حسنات وامداد وتكفير وتضعيفده مدخل عظيمى واردر وحديثده كلور كه (ان الله غفر لاهل عرافات وضمن عنهم التبعات وانه ينزل يوم عرفة الى السماء الدنيا) و فضليت شهر رمضان وعشر ذى الحجه وايله نصف شعبانده وغيريلرده ومسجد حرمده صلواة واحده يوز بيك صلوته معادل ومسجد نبويده بيك صلوته مساوى ومسجد اقصى ده بشيوز صلوته بدل اولمق حقنده وارد اولان احاديث شريفلر شرف ازمنه وامكنه يه دال اولديغى لاريبدر وصلوة نهاريه محادثه مع اللهدر وليليه مسامره در وقراءة سريه اولان اختصاصدر وجهريه اولان قائم وقاعد وراقده تبليغدر وحديثده كلور (حبب الى من دنياكم ثلث الطيب والنساء وجعلت قرة عينى فى الصلوة) سر تحبيب بودر كه طيبده ذوق انس و محاضره و نساده ذوق قربت و وصلت وصلوتده ذوق مكاشفه ومشاهده واردر پس

تحبب تعبيرندن غافل اولوب حب نسا بی هوایه حمل ایدن
جاهل کافر اولور سؤال اولنورسه عدد صلوة نیچون بش اولدی
جواب بودرکه (من جاء بالحسنة فله عشر امثالها) وفقنجه هربری
عشره ایله تضعیف اولیجق مجموعی اللی وقت اولورکه لیلهٔ معراجده
اصل صلوتدر سائر امم ایسه بومقوله تضعیفدن محروم اولوب هرعمله
برثواب ویرلمش ایدی سؤال اولنورسه که صلوتك رکعاتی مثنی وثلث
ورباع اولدیغنك سری ندر جواب بودرکه تاکه عمل هیاکل ملائکه
اوزرینه عروج ایلیه زیرا هرعمل هیاکل نورانیه ده تمثل ایدر وبردخی
مثنی اولمق که صلوة فجردرکه مرتبهٔ لاتعین ومرتبهٔ تعین ارا سنده
تمایزه اشارتدر یعنی مرتبهٔ لاتعین که مرتبهٔ جلالدر رکعت اولی اکا ناظردر
ومرتبهٔ تعین که مرتبهٔ جمالدر رکعت ثانیه اکا دائردر ولیل ونهارکه
بوایکی مرتبه یه ایمادر بری برندن ممتیز اولدیغی کبی جلال وجمال
دخی ممتیز اولوب رکعتین مذکورتین ایله اثنینیتی متحقق اولمشدر وکمال
احدیت مجموع رکعتیندر وجمعه نك رکعت اولیسی عبدك حقه ثنا
وتمجیدنی مشعر وثانیه عبدك ملأ اعلایه ثناسنی مخبردر آنکیچون
خطبتان واقع اولدی که بری ثناء حق وبری دخی دعاء عبددر
وصلوة مغربکه ثلاثدر رکعت ثالثه سی رکعتین مجرده باطن اولان
کماله اشارتدر وصلوة عشاکه رباعدر مرتبهٔ جلالده اولان تعینات
اربعه یه اشارتدرکه تعینات ذاتیه واسمائیه وصفاتیه وافعالیه در
وصلوة ظهر مرتبهٔ جمال الهیده اولان تعینات اربعهٔ مذکوره یه
وصلوة عصر مرتبهٔ جمال کونیده تعینات مسطوره یه اشارتدر ومراتب
مذکوره ده جلال الهی بالقوه وجمال الهی وجمال کونی بالفعلدر
وفرائض وجود حقانیه رمزدرکه اکوان اوزرینه مطلقا منبسطدر
وواجبات وجودات خلقیهٔ کونیهٔ اخصیه یه تلویحدر وسنن وجودات
خلقیهٔ کونیهٔ خاصیه یه ایمادر ومستحبات وجودات خلقیهٔ عامیه یه
اشارتدر (سؤال اولنورسه که اوقات خمسه امت مرحومهٔ احمدیه دن
مقدم اقامت اولندیمی جواب بودرکه خمسك مجموعی خصائص

امتندر اگرچه که هر برینی برامت قلمشدر دیو روایت واردر (ان الله
زادنی صلوة) حدیثی دخی اکا دالدر یعنی الله تعالی خمس اوزرینه
بکا برصلوة زیاده قلدیکه صلوة وتردر و بعض روایاتده کلور (ان الله
زادکم صلوة الا وهی الوتر) وتر سائر صلوة کبی لیلهٔ معراجده مشروع
اولدی زیرا امام نسفی تفسیرنده ایراد ایدرکه رسول الله علیه السلام
مسجد اقصی ده قلدیغی ایکی رکعت نافله ده امام الانبیا وسدرة
المنتهی ده وترده امام الملائکه اولوب اهل ارض وسما اوزرینه فضلی
زیاده اولدی ولکن رکعت ثالثه ده تجلیٔ الهی واقع اولمغله بلا اختیار
اللرن حل وارسال ایلدی و بعضیلر دیدیلرکه اول وقتده بعض
اهل ناره اطلاعله فزع حاصل اولوب بدنی منحل اولدی بعده جمع
قلب ایدوب دعاء قنوت اوقودیلر ودعاء قنوت ابی بن کعب رضی الله
عنهك کتابت ایلدیکی مصحفده ایکی سوره اولمق اوزره ایدیکه اولکیسی
(اللهم انا نستعینك دن من یفجرك یه کلنجه وایکنجیسی (اللهم
ایاك نعبددن ملحق لفظنه دکدر انکیچون جمیع سور قرأن یوز اون
التیدر دیدی فاما مصحف زید که رضی الله عنه آخر مکتوب ومعروض نبوی
اولان مصحف اولوب ایچنده دعاء مذکور معدوم اولمغله منسوخ اولوب
سور قرأن یوز اون دورت اولمق اوزره قالدی وحالا خلق النده اولان
زیدك مصحفی صورتیدر واکا امام دیرلرکه حضرت عثمان انکله عمل
ایدوب اطرافه دخی اندن منتشر نسخه لر ارسال ایتدی مصحف عثمان
دیدکلری بودر یوخسه کندی خطیله یازدیغی مصحف دیمك دکلدر
زیرا عثمانك کندی خطیله مصحف یوقدر ووتر بعض روایاتده رکعت
واحده در زیرا بتراءدن منهی اولان وترك غیری نافله در الحاصل وترك
غیریده رکعت واحده مشروع اولمامشدر بلکه نوافل تثنیه وتربیع
وتسدیس وتثمین اولنور افراد وتثلیث وتخمیس وتسبیع اولنماز وسری
بودرکه الله تعالینك صفتی وتریت وعبدك صفتی شفعیتدر
ووتریت ایکیدر بری وتریت احدیتدرکه مقتضای ذاتدر بوجهتدن
صلاة وتر رکعت واحده در و بری دخی وتریت فردیهٔ احدیه درکه

مقتضای صفاتدر بو جهتـدن صلاة وتر اوچ رکعت اولدیکه بری
ذاته وبری صفاته وبری فعله ناظردر ووتر دخی ایکی قلندیکه بری
وترالنهاردرکه صلاة مغربدر وبری دخی بعدالعشا اولان وترلیلدر
انکیچون تأخیری مندوب اولدی تا که نهار صلاة مغرب ایله ختم
اولندیغی کبی لیل دخی وترمذکورله مختوم اولوب وحدانیت وفردانیتك
مقامات ومراتبك آخری اولدیغی باهر اوله وعبودیت ایکیدرکه
بری عبودیت اضطراردرکه اداء فرائضـدر وبری دخی عبودیت
اختیـاردرکه اداء نوافلدر وعبـد شفعیت مرتبه سنه مظهر اولوب
اندن مطلوب اولان وتر اولمغله وتردن مقدم شفعی تقدیم ایتمك سنت
اولمشـدر انکیچون صدر اولده بین الاذان والاقامه صلاة مغربده
ایکی رکعت نمازتقدیم ایدرلردی صکره سنت متروکه اولدی واهل الله
حالا انك اوزرینه محافظه ایدرلر پس هر صلاتده تقدیم نوافل ایتمك
نفسه ریاضت وخلوتدن مقـدم عزلت ودعواتدن اول صدقه کبی
اولدی وفرائضده جماعت مشروعه اولدی زیرا عبودیت اضطرار
اولمغـله مساهله سز اولمدی بلکه حضور تام وتنزیه خالق الانام
وجلال معبودی معرفت کامله لازم کلدی وحضورتام اولمیجق جماعته
ضرورت قویه واقع اولدی زیرا افراد جماعتدن هر برینك صلاتدن
برجزئی مقبول اولسه هیئت اجتماعیه سی صلاة واحده مقبوله صورتنده
اولوب اجزاء باقیه غیرمقبوله یه شفاعتیله جمله نك قبولنی ایجاب ایدر
انکیچون بعض خواص هر وقتده تجدید وضوء وهر صلاتی جماعتله
اقامت وهر کارده کتاب وسنت ایله عمله موفق اولدم دیو افتخار ایلدی

✱) الباب الخامس عشر فی الزكاة (✱

اولا معلوم اوله که الله تعالی اشیایی منفعت انسان ایچون خلق ایلمشدر
وبعضیـلر دیدیلر که اصالة تسبیح ایچون مخلوقدر وبالتبعیه انتفاع
ایچوندر وبویله ایکن ینـه ابتلادن خالی دکلدر انکیچون بعضیلر
(هو الذی خلق لكم ما فی الارض جمیعـا) آیتنده لامی انتفاع ایچون
طوتمیوب امتحان تقـدیری ایله اجلیه معناسنه اخذ ایتمشـدر یعنی

وجه ارضده اولان اشیانك جمله سنی سزی امتحاندن اوتوری خلق
ایلمشـدر وبو معنایی تأیید ایلر شول آیت شریفه که کلور (انا جعلنا
ما علی الارض زینة لها لنبلوهم ایهم احسن عملا) زیرا بونده ابتـلا
وامتحـان صریحدر واحسن عمـلدن درت صورت مفهومدر بری
عمل جهتندن قبیحدر که آخرتـه التفـات ایتمامشدر وبری اقبحدرکه
حقدن اعراض ایلمشدر وبری عملده حسندرکه طالب آخرتدر وبری
احسندرکه طالب حقدر زیرا مخلوقه تعلقدن خالقه تعلق اعلادر
تنکیم مخلوقدن اعراضدن خالقدن اعراض بدتردر واقبح اولان قبیحدن
اکثردر تنکیم احسن اولان حسندن اقلدر انکیچون (زینة لها)
دیدی زینة لها ولاهلها دیمدی زیرا بیلوردیکه اخص خواص اولان
عبادی زینت دنیایه ملتفت دکلدر تنکیم لسان اشارتده کلور که الله تعالی
عبادنی جمع ایدوب مرادیکز ندر دیدکده جمله سی مرادیمز سنسك دیو
ادعا ایلدیلر اندن دنیایی خلق ایلدکـده مزبور مدعیان اون حصه
اولوب تسعة اعشاری طالب دنیا اولوب عشر واحدی قالدی اندن
آخرتی خلق ایلدکده عشر مذکـور دخی اون حصه اولوب تسعة
اعشاری طالب آخرت اولوب عشر العشر قالدی اندن محن وبلایایی
خلق ایلدکده عشر العشر دخی اون حصه اولوب طقوز حصه سی
جبال راسیات کبی بادکران بلایه بر نیجه طاقت کتورهلم دیو حقـدن
فرار ایدوب عشر العشر قالدقده انلر (وفتنـاك فتونا) ای وطمناك
طمنانا موجبنجه بونه بلاده قال اولمغـه قابلری سلیم وآتش امتحـانه
ابراهیم کبی القا اولنمغه تسلیم اولیجق خطاب کبریا وارد اولوب
سز نیچون فرار قلدیکز وسائرلر کبی فرار ایتمیوب شویله قالدیکز دنلدکده
انلر دخی یارب علی كل حال بزم مرادیمز سنسك هرنه وجهله معامله
قیلورسك راضی یز دیدکلرنده حق تعالی بیوردکه (هؤلاء عبادی حقا)
یعنی دنیا وآخرتی قیوب بلالرم ایچره بنی دیلینلر واراده لری بنم ارادتمده
افنا قیلنـلر حقا قوللرمدرکه انلرك دعوالرنده شائبۀ کذب یوقدر
وانلر صاد قلر بلکه صدیقلر ومخاصلر بالکسر بلکه مخلصلر در بالفتح

انكیچون تعرض نفس وهوى وشیطان ودنیادن سالملر ومستثنالردر
نتكیم قرآنده كلور (الا عبادك منهم المخلصین) سائرلركه امتحاندن فرار
ایتدیلر انلركذبا قوللرمدركه قلبلری تعلقات ماسوائله آلوده در ودنیاده
تعلقاته صالح امور كرچه چوقدر ولكن اعظم اصنام ذهب
وفضه در نتكیم قرآنده كلور (واجنبنی وبنی ان نعبد الاصنام)
زیرا بعض اكابر علما بوراده اصنامی سیم وزر ایله تفسیر ایلمشدر پس
معدن ذهب وفضه اسم عزیزه مظهردر ووجودی آدمدن مقدمدر
زیرا حیوان آدمدن ونبات حیواندن ومعدن دخی نباتدن اقدمدركه
بو اوجه یعنی معدن ونبات وحیوانه موالید ثلاثه دیرلر ومعدن ذهب
اوتوز التی بیك سنه ده ومعدن فضه اون سكز بیك سنه ده كمال بولور
بوجهتدن دور سنبله نك اكا تحملی اولیوب خلقت آدمیه دن اول
منشی اولمق لازم كلور نتكیم ترتیب طبیعی دخی انی اقتضا ایدر زیرا
انسانك نشأۀ عنصریه سی اسفل سافلین دركه مراتب وجود اكا
منتهی اولوب اسم جامعه مظهر اولمش ومرتبۀ مطلقه سی اسم رفیعه
مقابل كلمشدر پس انسانك حرفی میم ومرتبه سنك حرفی واودر فاعرف
جدا ودنیانك ملعون اولدیغی غالبا معدن مذكوره كوره در والا (دنیاك
ما یشغلك عن ربك) موجبنجه هرنسنه كه تعلقه صالح اوله ملعوندر
وملعون اولان فی الحقیقه تعلقدر یوخسه دنیاسنك امك یعنی انانك
كیبدركه ظاهرو باطنك مربیه در ظاهرده تربیه سی منافعی بوزندندركه
جسمكه عائددر وباطنده تربیه سی حقه دلائلی جهتندندركه
روحكه راجعدر زیرا جمیع اشیا شواهد توحیددر وعلم غذای روحدر
وحدیثده كلور (نعم المال الصالح للرجل الصالح) وبوندن فهم
اولنوركه مال صالح غیر صالحه غیر صالحدر زیرا حلالی حرامه صرف
ایدر وانی متاع بلاغ قلمیوب حقدن دور اولمسنه باعث اولور نتكیم
قرآنده كلور (ولو بسط الله الرزق لعباده لبغوا فی الارض) وقصۀ ثعلبه
مشهوردركه اكا حمامة المسجد دیرلر ایدی زیرا مسجد نبوی یه
زیاده ملازمتی وارایدی صكره دعاء نبوی سببیله غنا حاصل اولوب

اغنامی افزون اولدقجه جمعه وجماعته كلمز اولدی وزكاة مال مطلوب
اولدقده بو محض غرامتدر دیمكیسه یه بورجم یوقدر وبو حكم
شرعدن شارد اولمغین مردود شارع اولدی بعده زمان كتوروب
عرض ایتدكده مقبول نبوی اولمیوب خلافت صدیقه ده دخی شویله
قالدی وصدیق دخی جناب نبوی یه تابع اولوب قبول ایتدی وفاروق دخی
زمان خلافتنده عدم قبولده صدیقه پیرو اولدی زمان خلافت
ذی النورینه استقبال ایتدكده ذوالنورین انك زكاتن رأی اجتهادی
اوزره قبول ایلدی ولكن بو قبول ثعلبه نك مردودیتنی رد ایتمیوب
آخر نفاقله انتقال قیلدی نتكیم قرآنده كلور (فاعقبهم نفاقا فی قلوبهم
الی یوم یلقونه بما اخلفوا الله ما وعدوه وبما كانوا یكذبون) بوندن
فهم اولنوركه الله تعالی انسانك قلب ونیتنه نظر ایدر یوخسه صورت
عملنه التفات ایتمز یعنی اكر باطنی حسن ایسه ظاهری دخی حسن اولور
والا یالكز حسن صورت كفایت ایلمز ومردود اصلی قبول عارضی ایله
سعادت بولماز محل خوفدر نعوذ بالله تعالی پس متاع دنیا متاع آخرته
نسبت ایله قلیل اولدیغی علوهمت اهلی قلیله التفات ایتمیوب كثیری
كوزه دربا كه جمله یی خالق القلیل والكثیر اولانه حقه ترك ایدوب
صدیق كبی جمیع مالندن الیور قانده قالدیكه یالكز زكاة ولكن قلوب
ناس حب مال اوزرینه مجبول اولمغله تزكیۀ نفس وتخلیص جوهر
روح ایچون زكاة فرض اولدی وكلام عبادده كلور (قلب كل انسان
حیث ماله فاجعلوا اموالكم فی السماء تكون قلوبكم فی السماء) یعنی
مالنی آخرته كوندرن كیمسه نك قلبی دخی آخرتده اولور ودنیا حالی دخی
بویله در نظر ایلكه سامری حب مالك قلوبه ملصق اولدیغن
بیلدیكندن اوتوری حلی بنی اسرائیلدن بر عجل صیاغت ایلدی
بو عملی انلرك كوزلرینه قارشو قیلدی زیرا قلوب امواله تابعدر انكیچون
عبادت عجله مسارعت ایلدیلر وعبادت عجل ایله محبت مال ایكیسی
برمعنا ایدی ولكن صیاغتدن اول صنم معنوی وبعد العمل صنم صوری
اولدی بوجهتدندركه هر عمل آخر كندی حقیقتنه مناسب اولان

صورتنده تمثل ایتسه کرکدر ومقدماتی وقت احتضارده بللو اولور
وقرآنده کلور (فینبئکم بما کنتم تعملون) وماله مال دیدکلری میل
نفوسدن اوتوریدر وانسان فقیر بالذاتدر حوایج ایسه چوقدر ومال
قضاء حاجات ایچوندر پس بالطبع وسیلۀ مقاصد اولان ماله انسان
میلدن منفك اولمدی وفقیر بالذاتك معناسی بودرکه انسانك صفت
ذاتیه سی فقردر تکیم الله تعالینك صفت ذاتیه سی غنادر انکیچون
فقر وغنا اراسنده مفاضله یوقدر زیرا هر بری بر نوعدندر انسان ایله
ملك کبی بلکه مفاضله نوع واحدك افرادی میاننده اولور زید اعلم
القوم کبی وحقله مکونات اراسنده اولان مفاضله اعتباریدر انکیچون
الله اکبر مقاله سنده زیادۀ مطلقه معناسی واردر ومعنای مفاضله یه
کوره حدیثده کلور (الید العلیا خیر من الید السفلی) زیرا ید علیا
فی الحقیقه ید الله وید سفلی ید معطیدرکه رافع صدقه در آخذ
دکل انکیچون رافعه کرکدر که صدقه یی کفنی اوزره قیوب فقیره
عرض ایده زیرا اول صدقه یی انك کفندن ابتدا الله تعالی قبض ایدوب
یرینه غیری صدقه خلق ایدر که فقیرك اخذ ایتدیکی بودر اولکیسی
الی یوم القیمة تربیۀ حقده قالور سری بودرکه یوم قیامتده عبد
متصدقی خجالتدن تخلیصدر زیرا صدقۀ جزئیه سی خلوصنه بناء
جبل شاهق کبی کلور حضور انبیا واولیاده سبب مسرت دل اولور
باخصوص که قلب نبوی یه دخی مستجلب فرحدر زیرا اویله مجلس
عالیده امتنك ظهور کمالی کندینك مستلزم انبساط بشرۀ جمالیدر
وحدیثده کلور (اللهم اغنی بالافتقار الیك) یعنی (یا ایها الناس انتم
الفقراء الی الله) موجبنجه صفت ذاتیۀ انسانیه فقردر تکیم مرور
ایلدی وبو فقرده عین غنا واردر زیرا فقیر الی الله اولان خلقدن
مستغنی اولور وغنی یه فقیر اولدیغی جهتدن غناء تام کلور که
فقیرك غناده فناسیدر تکیم کلامده کلور (الفقیر لا یحتاج الی الله)
مقصود صفت فقرك فناسنی بیاندر والا عبد الله تعالی یه همان بر یوزدن
دکل بلکه جمیع وجوهدن مفتقردر که جمیع اسمادر وبومعنا کل اولیا

حالیدر زیرا حقده انتسابلری قوی واسملری کلیدر سائرلرك
انتسابلری ایسه ضعیف واسملری جزئیدر وجزئینك کلی یه نسبتی
علی وجه الجزئیه در (الفقر فخری) دخی حدیث صحیح مذکورك
معناسنده در اکرچه علماء حدیث صحتنی جرح وباطل یرینه وضع
ایدرلر فاما معناسی دوست وحقدر وقرآنده کلور (وانفقوا مما جعلکم
مستخلفین فیه) یعنی حق تعالی انسانی کرچه حقیقت فاعلیه سی
جهتندن ماله مالك قیلدی ولکن حقیقت قابلیه سی جهتندن خلیفه
ایلدی وخلافتی جهتندن امر ایتدیکه مالك صدقه وزکاتن فقرایه
اعطا ایده الحاصل انسان کامل اوزرینه خلیفة الله اولدیغی جهتندن
زکاة یوقدر بلکه امر الله ایله مال حقدن زکاة ویرر ومحل خطاب
الهی وتعین کونی اولدیغی جهتندن اوزرینه زکاة لازمدر والا
مرتبۀ کون مرتبۀ وجوبه دخولله اختلال نظام حاصل اولور ومرتبۀ
عبودیت ثنویت اقتضا ایدوکی خود معلومدر پس عارف معرفة الله دن
هرنقدر غایت قصوایه ایرسه ورعونت طبعدن خلاص اولسه
ینه بوموطنده تکالیف شرعیه ده حکمی جاهل محجوبك حالی کبیدر
انکیچون طهارت باطنه نظر اولنماز بلکه ملوث الباطن اولنلر کبی
جنابتدن اغتسال ایدر وحدثدن طهارت ایلر ومعراج معنوی اهلی
اولدیغنه مغرور اولماز بلکه صورت صلاتی دخی اقامت ایلر زیرا تجلیات
وجودیه تجلیات شهودیه نك آیینه سیدر وبدنده نصاب بولنورسه تزکیه
دخی ایدر اکرچه مقتضای معرفت بودرکه عبد حق اولنلر ماسوادن
حر اولورلر وبرنسنه یه مالك اولمازلر واولسه لر دخی ملکلرندن اخراج
ایدرلر حتی اوزرلرنده تلبس ایتدکلری لباسلرین وقمیصلرین بیله
رمعتمدلرینه تملیك ایدوب انك یدندن استعاره ایدوب کیرلر وبونده
عبودیته اختصاص ایله تحقق واردرکه کمل اولیا حالیدر پس
بو تقریردن مفهوم اولدیکه عارف بالله اوزرینه زکاة یوقدر دیان
غلط ایلدی ومعرفتده قاصر اولدی مع هذا انسان کاملك نفسی
مجموع عالمدر مجموع عالمده ایسه ماله میل ومحبت ایدر چوقدر پس

اخراج زكاة ايله او مقوله لرك حقنی توفيه ايتمش اولور پس عارف
من وجه زاهددر كه كندی نفسی حاليدر ومن وجه راغبدر كه
غيره كوره اولان حاليدر ورسول الله عليه السلامك بر دفعه صدقه مالی
اخراج ايتديكی بو معنايه تنبيه ايچوندر وامتی ايچون اضحيه ايتديكلری دخی
اكا شاهددر وكندی ايچون اولان اضحيه سی محضا قربت الهيه يه
مبنيدر والانبياء ادخار مال ايتمديلر وموروث عنه دخی اولمديلر مال
مخلفلری بيت المالده قالدی وخليفه لرنه صدقه اولدی بو دخی عدم
تملكه دليل روشندر * وحضرت عيسادن بطريق الحكايه كلور
واوصانی بالصلوة والزكوة * يعنی الله تعالی بكا وقومه عموما صلوته
ونصابه مالك اولنلره خصوصا زكوة ايله امر ايلدی پس (اقيموا الصلوة
وآتوا الزكوة) نصنده اولان خطاب كرچه ظاهرده عموم ايچوندر فاما
خطابه مستأهل اولان ايله مقيددر زكوة ايسه افراد مخاطبيندن
هر بری مستأهل دكلدر انكيچون بوكا اقتران الخاص بالعام ديرلر زيرا
صلوة هر عاقل وبالغ اوزرينه واجبدر زيرا شرطی موجوددر پس غنا
وفقرله تفاوتی يوقدر زكوة ايسه غنی اوزرينه در فقط زيرا فقيره كوره
شرطی مفقوددر كويا آيت عيساويه ده ديمك اولور كه بكا نمازله ايصا
وتبليغ حكم زكوة ايله امر ايتدی تبليغ ايله مأمور اولمقدن ايسه حكمده
اشتراك لازم كلمز مع هذا حكمت الهيه ده زكوتك صلوته اقترانی لازمدر
زيرا طهارت نفسه اشارتدر انبيا ايسه طهارت نفسده اكملدر پس
زكوة شرعيه رذيله بخلدن نفوس امتی تطهير وزكوة لغويه تعلق
ماسوادن قلوب انبيايی تزكيه در بو جهتدن بعض علما (فويل للمشركين
الذين لا يؤتون الزكوة) آيتنده زكوتی ايمان وتوحيد ايله تفسير ايلدی
زيرا مشركك طهارت نفسی آنكله در وزكوة شرعيه مراد اولديغی
صورتده يا كفار فروعله مخاطبدر دينلرك مذهبلرينه راجع وياخود ترك
زكوة صفت اهل شرك اولديغی بيانله تارك زكوتك تقبيح حالنه عائددر
پس ترك زكوة ترك صلوة كبی مقارب كفر اولور انكيچون بری برينه
اقران اولندی وقرآنده كلور * واقيموا الصلوة ولا تكونوا من المشركين *

وبو نقربردن ازواج مطهره حقنده * واقمن الصلوة وآتين الزكوة *
خطابنك مضمون دخی مفهوم اولدی زيرا يا فرض وتقديره محمول
ويا طهارت نفسه ناظر ويا نساء امتدن غنيه اولنلره دائردر وبو مقوله
خطابات الهيه فی الحقيقه تأديب الصغير بالكبير بابندندر * يا ايها
النبی اتق الله كبی زيرا نبی عليه السلام اتقا ايله وامهات المؤمنين
ايتاء الزكوة ايله مأمور اولديغی سائر افراد امت رجال اولسون نسا اولسون
بطريق الاولی در ورسول اللهك اختيار فقر ايتديكی برقاچ معنايه
محمولدر اولكيسی فقر ظاهری فقر باطن ايله تطبيق ايچوندر فقر باطندن
مراد قلبك ماسوا اللهدن خلوی در نتكيم قرآنده كلور * ووجدك
عائلا فاغنی * يعنی سنی وجود فانيدن خالی بولوب بدلنه وجود حقانی
افاضه ايلدی ولكن حلول معناسنه دكل بلكه ظهور معناسنه نظر
قلكه ليل محل ظلمتدر چونكه ظلمت مرتفعه اوله نور نهار ظهور ايدر
پس نور نهار محل ليله حلول طريقيله دكلدر زيرا خارجدن كلمز بلكه
تفاوت ظهور وخفا وستر ايله در نتكيم (واستغفره) اكا دالدر يعنی ظلمت
كثرتك نور وحدت ايله مغفور ومستور اولديغنك طلب ايله وكثرتك
مستور اولديغی عيننك زوالی دكلدر زيرا علمده باقيدر كه بلكه اعتبارنك
سقوطی وتعلقنك اضمحلال وفناسيدر وبو فقيردر كه سواد الوجه
فی الدارين در يعنی فناء كليدر كه سيادت حقيقيه انكله در زيرا بونك
اربابی ذاتيدر يوخسه بياض الوجه فی الدارين دكلدر كه
بقاء جاه كونين در زيرا بونك اصحابی صفاتيدر وسيادت
حقيقيه اهلی بر نسنه ده تصرف كوسترمزلر زيرا عبوديت تامه ايله
قياملری واردر وتصرف اقتضا ايتسه حق تعالی وكيللری اولديغی
جهتدن بنفسه متصرف وياخود تنفيذ امر ايچون بر واسطه خلق
ايدر زيرا سليمانك اصفی كبی لمح البصرده عرش بلقيسی اظهار ايلدی
كرك عين حسيله وكرك تمثيل طريقيله زيرا ايكی سنده دخی
تصرف قوی واردر * ان الله هو الرزاق ذو القوة المتين * وايكنجيسی
بودر كه اكر غنايی اختيار ايتسه يدی طمعه دوشرلر ايدی ونفس

نفیسه واوقات عزیزه که بضاعت آخرت وسرمایهٔ تجارت وصلتدر
تحصیل دنیایه صرف ایدرلر ایدی ونفایس اخرویه ورغائب معنویه‌دن
محروم قالورلر ایدی شان امت مرحومه ایسه بومقوله خساستدن
عالی ورذالتدن متعالیدر واوچنجیسی بودر که اختیار فقرده تسلیٔ
قلوب فقرا واردر که نظرگاه الهیدرز یرا مقام ذاتی اختیار ایتمشلر وتعلقات
صفاته رخصت ویرمشلردر پس انلرك قلوبنی مراعات ومحافظه ایتمك
اغنیا جانبنی معاهده‌دن اولیدر ودوردنجی بودر که دنیا الله تعالی
قتنده خوردر وملك سلیمان ایسه دخی تعلقه صالح دکلدر زیرا
مخلوقدر وعارفك مخلوقه تعلقی حجابدر واگر دنیانك الله تعالی
قتنده جناح بعوضه قدر مقداری اولیدی کافره برایچم صوویرمزدی
ولکن اسم رحماندن جمله‌یه مدد الهی واقع اولوب وجود دنیا ایله
امتحان اولنمشلردر چونکه رسول الله اختیار فقرایلدی الله تعالی
اکا تاج سلطنت معنویه الباس ایلدیکه تجلیٔ ذاتدر زیرا اکا واقع
اولان تجلیٔ ذات آحاد انبیادن برفرده میسر اولمامشدر وکمال
استعدادندن دنیاده لیلهٔ معراجده دخی علنا وجهارا رؤیت ایله
تفضیل اولندی زیرا هیکل لطیفلری نورانیتده قلب پاکلرینه معادل
بلکه قالب وقلب صورت اتحادده ایدی وبرکیمسه رسول الله‌ه فقیر
ایدی دیسه تعذیر شدید لازم کلور نتکیم شبان ایدی ویامی ایدی
دیسه دخی بویله‌در زیرا شول دولت ظاهره صاحبی ایدیکه خزائن
سموات وارضك مفاتحی اکا تسلیم اولنمش وجمیع مناصب دنیویه
ومراتب اخرویه انك اسمندن منقسم ایدی دنیایه‌دن ضرورتی اولوب
فقیر اولور وانك قبل النبوة راعی غنم اولدیغی اخلاق حسنه‌سنی
تکمیل ایچون ایدی که رفق وتسلیمدر انکیچون جدی اسماعیل
علیه السلام ذبح عظیم یعنی کبش ضخم ایله مفدی اولدی زیرا کندینك
امر الهی‌یه انقیادنه مناسب اولان صفت انقیادی غالب اولان فدا ایدی
انسان ایسه مختصر عالمدر انکیچون عالمك ایات مفصلهٔ اجمالیه‌سی نسخهٔ
اجمالیهٔ انسانیه‌ده بالفعل مثبت اولوب آیات جلالیه‌سی قوتده قالدیکه

بومعنی

بومعنانك صورت الهیه‌سنه محضا کمالدر واملاك دخی ساده‌دل اولمقدر که
نقوش وحی ورسوم الهام اکاموقوفدر وعلماامی اولمدیغجه سلوك ایده‌مز
ووصوللری حسبیله دخی البته رسمك برأثری قالور واهلی قتنده امیت
حفظ قرآن وضبط آثار نبویه‌یی منافی دکلدر فلان امیدر دیمك
انده نظر فکری وحکم عقلی ایله تصرف بوقدر دیمکدر بومرتبه‌نك
صاحبنه ایسه فتوح الهیه زیاده‌در زیرا بونده طریق نقل وسماع
وسطوردن صدوره انتقال یوقدر وقید تصرف مفقوددر قیدایله فیض
مطلق ایسه مجتمع اولماز انکیچون علما رسومك اکثری فیض دل وفتح
الهیه‌دن محرومدر زیرا علوم لدنیه‌نك لوح قلبه انتقاشی مقدم رسوم علوم
نظریه‌یی محوه محتاجدر شول معناده نکه موازین عقلیه واجتهادیه علوم
الهی‌یی ردایدر زیرا بوعلوم جلیله طور عقول ومیزان افکارك
فوقنده‌در پس برمسلك کاملدندن سلوکه محتاجدر مکرکه جذب
الهی سبق ایدوب بلاتعمل انك حالنه صورت ویره ونقوش غیری قلبندن
سلوب انی ساده‌دللر منزلنه ایرکوره بویله اولدیغی تقدیراوزرینه دخی مرشد
کامله مراجعت ومتابعتدن مستغنی اولماز انکیچون اکا مجذوب سالك
دیرلر (ورسول الله هدیه‌یه قبول ایدرلر ایدی زیرا مبرت واکرام قبیلندندر
صدقه قبول ایتمزلر ایدی زیرا صدقه‌ده ازدرا وتحقیر واردر بوجهتدن
شافعیه روح رسول ایچون سورهٔ فاتحه اوقومزلر زیرا غیرك مرحومی
اولمق لازم کلور وزکاة دخی المازلر ایدی زیرا اوساخ مالدر ولکن
علماء متأخرین فقراء هاشمیه‌یه اخذ زکاتك جوازیله فتوی
ویردیلر زیرا صدر اولده خمس الخمسدن انلره حصه ویریلور ایدی
خلفاء اربعه‌دنصکره منقطع اولدی زیرا متکثر اولدیلر ونظام عالم
بردورلو دخی اولدی حالا ملوك عثمانیه‌نك بیت المالدن اوچیوز هاشمیه‌یه
حصه ویردکلری معنای مذکور ایله فی الجمله عمله مبنیدر زیرا دیمشلردر که
(مالایدرك کله لایترك کله) وملوك انلری تعظیمله معظم اولور
زیرا (الائمة من قریش) موجبنجه شریف مکه‌نك خلیفه‌لریدر
ودیمشلردر که تعظیم امرا وملوك الله تعالی‌یی تعظیمدندر زیرا

اسملری کلی ورتبـه‌لری عالیدر زیرا سلطنت مقام الوهیته ووزارت
مرتبـهٔ ربوبیته ناظردر سائر مراتب کلیه دخی اکا قیاس اولنـه
وتعظیم فقرا فقرلرنده اولان انکسارلرینی جبر ایچوندر واکر فقراء
طریقتدن ایسه جبر دخی دکلدر زیرا سن اکا تعظیم واقبال ایتمك ایله
اندن فقر وانکسار زائل اولماز زیرا غنی مطلق انك دائما شهودیدر که
انکسار انك ایچوندر نتکیم حدیث قدسیده کلور (انا عنـد المنکسرة
قلوبهم من اجلی ای لا من اجل الدنیـا ونحوها) پس جبر دیدکاری
دولت معرفتدن فقیرا ولنلره کوره‌در وقرآنده کلور (من ذا الذی یقرض
الله قرضا حسنا) بونده ایکی اشارت واردر بری بودر فقیره اولان
صدقه‌یه قرض دیدیکی فقیرك جبر خاطر وتطییب قلبی ایچوندر کویا
دیمك اولدیکه معطینك فقیره اعطا ایتدیکی نسنه نك مقابله سنده
مکافات اخرویه واردر مفت دکلدر پس عطاده امتناندن حذر
لازمدر وبر دخی قرضی کندینه مضاف قیلدی وکندینی اهل ضرورت
منزله سنه تنزیل ایلدیکه اکا تنزل رحمانی دیرلر نتکیم حدیث قدسیده
کلور (مرضت فلم تعدنی وجعت فلم تطعمنی) وبونده فقیر ومریضه
شفقت وتلطیف واردرکه موجب تکمیل محبت وباعث انجـذاب
حضرتدر وصدقات واجبه‌دن بری دخی صدقهٔ فطردر زیرا حدیثده
کلور (صدقة الفطر طهرة للصائم من اللغو والرفث وطعمـة
للمساکین) لغو ممتد به اولمیان کلامدر لاعن رویة وفکر صادر اولوب
لغا مجراسنه جاری اوله لغا اصافیر وانلرك امثالی طیورك صوتنه دیرلر
ورفث فحش کلامدرکه ذکری مستقبح اوله یعنی صدقهٔ فطر کلمات
ساقطه وفاحشه‌دن صائمه طهارت وسبب تزکیه‌در وجمله صائمین
بوطهارته محتاج اولدقلرندن اوتوری امام شافعی صدقهٔ فطری
غنی وفقیر اوزرینه ایجاب ایلدی یعنی شول فقیرکه صدقهٔ فطره قادر
اوله کرکسه نصابه مالك اولمسون غنی کبی صدقهٔ فطر ویرر
پس مساکین بو حکمدن مستثنی اولورلر زیرا مساکین (من لا شیء له)
معناسنه‌در ومسکین اوزرینه دخی واجب اولسه مخالف حکمت اولان

حرجدن ماعدا غنینك صدقه سنه محل قالماز بناء علی هذا خلقك کیمی
آخذ ومعطی له وکیمی مأخوذ منه ومعطی اولمق لازم کلدی زیرا اسماء
الهیه‌نك تفاوتی دخی تسخیر اقتضا ایدر ودیمشلردرکه آدمدن مقدم
مخلوق اولان اشیا اعمال ایچندن تسبیحه مشغول ایدیلر زیرا مقتضای
ذاتلری بو ایدی قربان عملی یوغیدی زیرا لحم قربان اکل ایدر یولمسه
قربان ضایع اولور آدم خلق اولندقده تسبیحدن وسائر اعمالدن ماعدا
قربان ایله تقرب ایتمك دخی مشروع اولوب خصائص انسانیه‌دن
قلنـدی زیرا اکل ومأکولك مجموعی وجود بولدی زیرا اکلده آدمك
اکلی معتبردر یوخسه حیوانات بری برینی اکل ایتمـك دکل شول
معنادنکه انسانده شرف زائد واردر انکیچون انسانه غدا اولان
حیوانات دخی جنته کیررلر ولکن اول موطنك اقتضا ایتدیکی صورت
اوزرینـه داخل اولورلر ودخول جنت ایله انسان حکمن بولورلر
زیرا غدا ایتدکلریله انساندن جزء اولمشـلردر پس اکا مضاف اولان دخی
شرف زائد بولدی وعقیقه دخی آدمه مخصوص اولدی عقیقه مولودك
ولادتنـدن یدنجی کوننده ذبح اولنان قرباندرکه مؤنث ایچون بردر
میراثی اعتبـاریله که نصفدر ومذکر ایچون ایکیدر (للذکر مثل
حظ الانثیین) اعتبـاریله وتسبیح ذاتی وتکلیفی شکر وجود ایچون
اولدیغی کبی قربان دخی اکا منضم اولدی انکیچون بعض علما
وجوبنه ذاهب اولدیلر ورسول اللهك بعد النبوة کنـدیلر ایچون
عقیقه ایتدکلری کتب سیرده مسطوردر زیرا حیاتده اولدقجه ساقط
اولماز پس اضحیه حی ومیته اولور عقیقه ایسه انجق حی ایچون اولور
واسمعیل علیه السلام اکر فداء کبش کلمیوب فی الحقیقه بنفسه مذبوح
اولایدی غیرت الهیه یوزندن هرکس الی یوم القیام اولادندن برینی
قربان ایتمك لازم کلوردی پس عقیقه‌ده اولان منت الهیه
نه اولدیغی ظاهر اولدی انکیچون بین الائمه والعلماء مجمع علیـه‌در اشته
نفس وجودك شکری قربان مذکوردر ونافله نماز دخی وجود کونینك
شکرینه ناظردر واما مفاصلك شکری حقنده صحیح بخاریده کلورکه

(خلق کل انسان علی ستین وثلثمائة مفصل کل سلامی من الناس علیه
صدقة کل یوم تطلع فیه الشمس) سلامی واحد وجمع ایچون مفصلدر
شیخ اکمل وابن ملك دیدیلر که صدقه یی سلامی اوزرینه ایجاب ایتدیکی
مجازدر حقیقتده صاحب سلامی اوزرینه واجبدر بو فقیرك فهم ایتدیکی
بودرکه بو راده علی لام تعلیل معناسنه در (ولتکبروا الله علی ماهداکم)
آیتنده کی کبی من اجل کل سلامی واشکره معناسنه در صورت استعلاده
ایرادی بیان وجوب ایچوندر زیرا شکر نعمت واجبدر پس معنا دیمك
اولورکه هر انسانك اوچیوز التمش مفصلی واردر ایام سنه دن اوچیوز
التمش کون مقابله سنده کویا که هر یوم بر مفصل اوزرینه دوراندر
وبو عدد مفاصل اوزرینه اوچیوز التمش ملك تعیین اولنمشدرکه
انی محافظه ایدرلر وآنك صدقه سی هر مفصلی طاعت حقنه صرف
وهر عضوی بر خدمتده استخدامدرکه انکله وجودینه تزکیه وتصفیه
حاصل اولور وآخر حدیثده کلورکه ایکی کیمسه آراسنده عدل
ایتمك صدقه در یعنی صدقه اجری کبیدر وبر کیمسه یه اعانت ایدوب
دابه سنه حمل ایتمك صدقه در ویا متاعنی دابه سی اوزرینه حمل ایتمك
صدقه در وکلمهٔ طیبه صدقه در وهر خطوه که نمازه مشی ایدرسن
صدقه در وطریقدن اذایی ازاله ایتمك صدقه در انتهی بالمعنی وبو
بیاندن حاصل اولورکه هر یوم اوچیوز التمش مفصلك هر بریچون
ادنی الامر بر صدقه لازمدرکه مجموعی اوچیوز التمش صدقه در
واول عدد اوزرینه هرکس نسبتیله صدقه ویرمك مشکل اولیجق
امور مذکوره وذکر الله وسائر افعال خیریه ایله تدارك واقع اولوب
اجر صدقه وشکر نعمت حاصل اولور الحمد لله تعالی وبونده شکر نعمت
کندینه مناسب اولان وجهله اولمغه اشارت واردر ولکن مال ایله
اولسه دخی شکر حاصلدر زیرا تحصیل مال دخی حرکت اعضا
ومفاصله منوطدر وبر دخی بودرکه مال قلب الصقدر پس انکله
تصدق واجبدر زیرا نفسی محبت دنیادن قاطعدر ودیمشلردرکه
الله تعالی انبیایی اقتداء سعدا وابلیسی اتباع اشقیا ایچون خلق ایلدی

واندیانك

واندیانك بضاعه سی آخرت وابلیسك دنیادر ابلیس دنیایی کافرلره
عرض ایتدکده ثمنی ندر دیدیلر ابلیس دخی ترك دیندر دیدی انلر دخی
قبول ایدوب دینی دنیایه ویردیلر وزاهدلر بالکلیه اعراض ایلدیلر
وراغب اولنلردن ودنیانك ایکی سندن بیله کچیوب ابلیسه دنیادن
بزه بر مذاقه ویر کوره لم چاشنیسی نیجه در دیدیلر ابلیس دخی بونلردن
رهن استدکده سمعلرینی وبصرلرینی رهن قودیلر انکیچون اهل دنیا
اخبار دنیایی استماع وزینتلرینی مشاهده ایتمکی سورلر زیرا سمعی
وبصرلری ابلیسده رهندر ابلیس دخی قبض الرهن ایدوب بونلره
بر مذاقه ویردی بو جهتدن زاهدلری نصیحتلرینه قولاق طوتمدیلر
وعیب وقبایح دنیایی کورمیوب زخارف ومتاعنی استحسان ایلدیلر
انکیچون حدیثده کلور (حبك الشیء یعمی ویصم) یعنی بعض حب
واردرکه انسانی طریق رشدی ابصاردن اعمی واستماع حقدن اصم
قیلور مکرکه اوراده عقل رادعی ویادین زاجری اوله مقصود حقدن
غیری یه اغراق محبت لایق اولمدیغنی بیاندر زیرا حب دنیا آدمی
آخرتدن وحقدن جدا قیلور انکیچون دیدیلرکه ابلیسدن خلاصه
چاره بودرکه دنیاسنی اکا ویره سن تاکه دینك سنك ایچون قاله زیرا
انسان انك دنیاسنه تعرض ایتدکجه اول دخی انك دیننه تعرضدن
خالی اولماز وانفاق مال ایتمك ترك دنیادندر ولکن آدم ترابدن مخلوق
اولوب حکم تراب یبوست اولمغله قبض وامساك اکا لازم کلور وچونکه
هر نسنه نك علاجی ضدیله در انسان اول رزیله دن خلاص بولمغه
فدای مال وبلکه بذل روحه محتاجدر زیرا انفاق اغنیا اموالی جیبدن
اخراج وبذل فقرا اغیاری قلبندن ازاله وصرف محبین ارواحی مجاری
اقضیه دن عدم ادخاردر وزبان پارسیده کلور * ان درم دادن سخی را
لایق است * جان سپردن خود سخای عاشق است * پس اوصاف
وجوددن بالکلیه فنا بولمدقجه سخای روح وطهارت نفس حاصل
اولماز وامم سالفه ده زکات ربع مال ایدیکی بیکده ایکیوز اللیدر وبو امتده
ربع عشردرکه بیکده یکرمی بشدر وبونده رمز واردرکه امت مرحومه

استعداده سائرلردن اكمل وقابليتده اقوادر انكيچون مال ووجوددن انفاق يسيرله قربت حق بولورلر ومقام عينه واصل اولورلر و بونلرك برار بعيني غير بلمرك جهل سالنه بدلدر وزهد قليللري انلرك رهبانيتندن افضلدر (سؤال اولنورسه كه الله تعالى دنيايي بالاصاله مؤمن و بالتبعيه كافر ايچون خلق ايلدي انكيچون غنائمه فيء دينلدي زيرا اصلنده راجعدر پس نيه زهدله ندن امر ايلدي (جواب بودركه مؤمن عروس كبيدر ودنيا عروس اوزرينه نثار اولان سكر كبيدر عروس وختن ايسه اول سكري التقاط ايتمك عيبدر انكيچون اوليا زهدي اختيار ايتديلر و بردخي بودركه منافع دنياده مقصود بالذات اولان منافع اخرويه ومعنويه در پس دنيا آثارحق وشواهد توحيد مطلق اولمق مؤمنده منفعت يتر وكاه اولوركه نعمت سبب معصيت اولور نتكيم قرآنده كلور (ولو بسط الله الرزق لعباده لبغوا في الارض) مؤمن اينده محمي ومحفوظدر وحديثده كلور (الدنيا حرام على اهل الآخرة والآخرة حرام على اهل الدنيا وهما حرامان على اهل الله) بوراده حرام ممنوع معناسنه در يعني اهل دنيا آخرتدن واهل آخرت دنيادن واهل الله ايكيسندن بيله ممنوع اولمشدر وتصرفدن محجور اولمشلردر زيرا هرطائفه نك استعدادي برمعنايه در سؤال اولنورسه كه چونكه زهد لازم ايدي بو مكاسب وحرف نه ايچون وضع اولندي جواب بودركه مكاسب وحرف الله تعالينك علم محيط وقدرت تامه سنه دلالت ايدن اموردندر تفسير (وعلم آدم الاسماء) ده كلوركه الله تعالى آدمه مكاسبدن بيك حرفت تعليم ايلدي و بيورديكه يا آدم اولاديكه افاده ايلكه اكر طالب دنيا اولورلرسه بو حرف ايله طلب ايتسونلر يوخسه دين واحكام شرايع ايله طلب ايتمسونلر زيرا دين دنيايه وسيله اولماز بلكه بالعكس اولور و بردخي مكاسب جلب غنا ايچون دكلدر بلكه دفع ضرورت وسعي مصالح مسلمين ايچوندر زيرا دنيا مزرعهٔ آخرتدر و بردخي حال عوامدر حال زاهد دكل و بردخي دنياي فانيه طلب ايله حاصل اوليجق آخرت باقيه بطريق الاولى طلبه

منوطه اولمغه تنبيه در هر مطلوبك ايسه اسباب مخصوصه سي واردر

)الباب السادس عشر في الصيام(

صوم كلمهٔ توحيددن صكره اركان اسلامك اوچنجيسيدر ابتدا صومله آدم عليه السلام مأمور اولدي وايام بيضك صومي انلردن قالدي ايام بيض ايام الليالي البيض تقديرنده در هر شهرك اون اوچنجي واون دردنجي واون بشنجي كيجه سي زهرا و بيضا اولمغله نورانيتي جهتندن ليالئ بيض دينلدي وآدم اول كونلري صائم اولمغله قلب وقالبي زياده منور اولدي و بردخي كسوف اول كيجه لرده واقع اولديغيدر كسوفده ايسه جلبا للرحمة وشكرا لله تعالى صلاة وصيام وسائر اعمال بر ايله تقرب اولنور وقرآنده كلور (كتب عليكم الصيام كما كتب على الذين من قبلكم) بونده خلقك عدم مرؤتنه اشارت واردركه كويا اكرام سالفه اوزره صوم مكتوب ومفروض اولميايدي بو مشقت انجق بزه در ديو ضيق صدر لازم كلوردي مع هذا طاعتده كرچه مشقت نفس واردر ولكن مستجلب راحت دلدر زيرا انكله حقه ترقي حاصل اولور وروح تعبدن قورتلور وطاعتك دخي مشقت اولديغي اهل حجابه كوره در فاما اهل كشف اولنلر تجليات وجوديه ده تجليات شهوديه بولملريله طاعات وعبادات انلره نفائس اطعمه ولذائذ نفسانيه كبي كلور انكيچون جوعانك طعامه مسارعتي كبي امتثال امره مبادرت ايدرلر بو جهتندركه اهل كمال يانندهه اشتغال و يروب عبادتدن كيرو قالمغه وسيله اولان امور خبيث وحرامدر زيرا حق تعالى قرآنده بيورر (وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون) بعض مطعومات ومشروبات ايسه حلال اولديغي صورتده بيله خواص رديه سيله بدني مثقل ونشاطله سلوك راه خدادن عائق اولور ولكن اكثر عوام وخواص بو معنادن غافل اولوب مباحدر ديو بولدقلريني يرلر وايچرلر وسكران كبي كنديلرندن كچرلر انكيچون عالملرينه جاهل واميلرينه باطل ديمك جائز اولور و بعض تواريخده كلوركه ثالث ملوك بني آدم اولان طهمورث زماننده قحط وغلا واقع اولمغله اغنيا بعد غروب الشمس

برکره اکل ایله اکتفا وغدای نهاری فقرایه بذل ایله مأمور اولدیلر
تنکیم مکهٔ مکرمه ده فقرا تعبشدن عاجز اولوب پریشان احوال
اولدقلرنده جد عالئ نبوی اولان هاشم ایام شتاده تجارت ایله طرف یمنه
وایام صیفده جانب شامه رحلتی احداث ایدوب اغنیانك اموال
تجارتلرندن حاصل اولان ربحك نصفنی ارباب امواله ونصف آخرینی
فقرایه بخش ایله هلاکدن تخلیصه سبب اولدی پس صومده قدر نعمتی
معرفت وسکون نفس وکسر فضول ومواسات ضعفا وموافقت فقرا
واردر ومحکیدرکه برکیمسه ایام شتاده بشر حافینك قدس سره
مجلسنه داخل وآنی ثوبندن عاطل بولوب تأثیر هوادن دتره یوب
اوتورر واثوابی شویله برنسنه اوزرینه القا وتعلیق اولنوب طورر
کوردکده وجود ثوبله سبب عرادن سؤال ایتدکده بشر مذکور
جواب ویروب فقرایه ثیابله مساعده یه قادر دکلم باری تحمل برده
مواسات ایده یم دیدی وبومقامدندرکه بعض اولیا هر وقتده فقرائله
برابر اولمقدن اوتوری ادخار ذخائر وزاد ایتمدی زیرا بعد الادخار
طعام ناس غلا اوزرینه اولسه بونك حالی فقرادن خوش اولمق لازم
کلور وبونك نظیری بودرکه بردفعه بغدادده حریق اولوب
دکان شبلی محفوظ اولدقده شبلی اومعنادن اخبار اولنجق الحمد لله
دیدی صکره بومقابلهده حمدی ایچون چوق کره استغفار قیلدی
زیرا خلقك مصیبتنه قارشو حمد ایتمکی مصائب نفسدن عد ایلدی
واول معنایی کندویه کناه بیلدی وصومده مجاری شیطانی تضییق
ونورربانی یی توسیع واردر انکیچون ارباب ریاضتك طاقت بدنیه
وقوت قدسیه لری غالبدر زیرا نورك تأثیری غدانك تأثیرندن
مضاعفدر شول جهتدنکه نور عالم ملکوتدن وغدای جسمانی عالم
ملکدندر وملائکه ومتروحن اولنلرك قوتلری مشهوردرکرچه
(وخلق الانسان ضعیفا) وارداولمشدر ولکن اقطابدن اضعف
واقوی بوقدر بوسببدنکه اولوالعزم سبقله مأمور اولدیلر زیرا ذات
حقده مستهلکلردر وقوتلری صحولرنده امداد الهی ایله در زیرا

هیچ برکیمسه حقله مقاومت ایدهمز حقك قوی ومتین اسملری ایله ایسه
انلره تجلیسی واردر پس ضعفلری امر باطنی واصلیدر وقوتلری
تجلئ الهی یه مضافدرکه اودخی امر باطنیدر وبومعنادندرکه
بعض غلیظ الوجود والخلقه اولنلرك جلودین سلخ ایدرلر وانلر اصلا
تضجر کوسترمزلر ضعف حقیقی اهلنه ایسه وقت بشریتده فی المثل
کل یپراغی ایله طقونسك آه ایدر وطاقت کتورهمز وحدیث قدسیده
کلورکه (الصوم لی وانا اجزی به) یعنی هر عمل که ابن آدم آنی وجوده
کتورر کندینکدر صومدن غیریکه اول بنمدر وانك اجرینه بن بنفسه
مباشر اولورم ملائکه دکل ویاخود انك جزاسی بنم وصالم وجمالم
اولور وجه اضافت صومك اسرار اللهدن اولوب هیچ برفردك
اکا اطلاعی اولمدیغیدر انکیچون صائم ریادن بریدر سائر عباداته
ایسه حواس خلق واقع اولور وبردخی بودرکه مشرکلر
اصنامنه صلوة وحج وغزا وقربان وسائر اعمال ایله تعبد ایتمشلردر
ولکن صوم ایله تقرب قیلمامشلردر پس صوم اسم الله کبی غیردن
مصون ومحفوظ اولوب حقه مختص اولمشدر انکیچون جزاسی
سائر اجزیهٔ اعمالدن ممتازدرکه کندی سائر قرباتدن سرافراز
اولدیغی کبی وبردخی صوم اوصاف صمدیتدندر زیرا الله تعالی اکل
شربدن منزهدر زیرا نوردر نور ایسه غدادن غنیدر تنکیم ملائکه
نوردن مخلوق اولملری سببیله سر صمدیت ایله قائملردر ورسول اللهك
(واجعلنی نورا) بیوردیغی اول کروهه الحاق وسر مذکور ایله اتصافدن
اوتوریدر انکیچون صوم وصال ایدرلردی یعنی صومی بری برینه
وصل ایدوب برقاچ کونده برکره افطار ایدرلردی تنکیم حدیثده کلور
(ایکم مثلی انی ابیت عند ربی یطعمنی ویسقینی) یعنی رسول اللهك
هیئت اعتدالیهٔ مزاجیهلری قابل صوم وصال ایدی اول وقتده
حاضر اولان مخاطبلرك دکل ایدی وبردخی قوت انسلاخ حسبیله
فیض روحانیتلری بدل ما یتحلل اولوب انحلال جسمی منع ایلردی
وبردخی اطعمهٔ امثالیه ایله تغذی وتلذذلری کافی ایدی زیرا اغذیهٔ

حسبيله قريب وجهله اولمغله تقويمنده وافي ايدي وامتني بومعنادن منع ايتدوكي شفقتنه دائرايدي يوخسه نهي تحريمي دكل ايدي وهر امر ونهي كه عليه ايچون يعني مضرته دائر اولميه موجب حرام اولماز نتكيم قرآنده كلور (واشهدوا ذوي عدل منكم) يعني بو امر اشهادي موجب دكلدر والا تركله اثم لازم كلوردي وفعل ايله منهي دخي بويله در يعني بعض نهيك فعلنده اثم يوقدر زيرا شفقتلرندندر انكيچون اقوياء امت صوم وصال ايله عمل ايتديلر صوم وصال جائز اوليجق صوم ابد بطريق الاولي درانكيچون صوم نافله ده روايات مختلفه واردر تاكه هركس حالي اولان روايات ايله عمل ايدوب مجاهده دن قالميه ورسول اللهك برشهري تماما صائم اولميوب شهر شعبانك اكثري ايله اكتفا قلدقلري صوم دهري وامثالني منافي دكلدر زيرا اعصار وامكنه واشخاص حسبيله تفاوت واردر مثلا فصول اربعه حرارت و برودت ايله برابر اولمديغي كبي بلاد عرب وعجم وروم وسائرلر دخي مساوي دكلدر يعني بركيمسه اقويادن اولسه ارض حاره ده صوم وصال دكل صوم دهردن بله عاجز اولور نتكيم ضعفادن اولسه ارض معتدله ده دخي تعب چكرني حكيم در حكيم ايسه مريضك حالنه كوره معالجه ايدر پس تشديد وتخفيفدن هر برينك محل مخصوصي واردر انكيچون قرآن لغات سبع اوزرينه وارد اولدي تاكه قبائلدن حرج مرفوع اوله زيرا لسان واحد اوزرينه اجتماع ايتمك مشكل ومتعسردر واختلاف ائمه واختلاف امت رحمت اولدي تاكه هر عامل متيسر اولان قولله عمل ايده وهر صانع صنايعدن حسب حالي اولاني اختيار ايليه نتكيم فروع شرايعده اختلاف دخي تسهيل وامزجهٔ ناس واحوال خلق رعايتي ايچوندر وديمشلردركه بركيمسه فرق كون طي ايدوب افطار ايلمسه عالم ملكوتدن قدرت عظيمه ظهور ايدوب واسرار جايله مفتوح ايليه وبوندن ظاهر اولوركه انساني عالم ملكوتدن عائق اولان امور طبيعيه در زيرا كثافت وجوده باعثدر نتكيم تركي سبب لطافتدر ولكن هر سالك وجودنك اعتدالني

نه وجهله بولورسه اول وجهله رياضت ايليه وافراط وتفريط ايليه والا بوادن قالور وياطريقدن انحراف بولور وخبرده كلوركه (تجوع تراني تجرد تصل الي) اواكي سي افناء ظاهر وجوددركه رياضت ايله تلطيف هيكلدر وايكنجيسي جملهٔ تعلقاتي قطعدن عبارتدر وتعلقات اجسام وارواح ومافوقنه شاملدر پس وصلت ورؤيتك شرطلري مختلفدرومآل بردر زيرا وصلت ورؤيت بري بريني مستلزمدر وتجويع نفسده اماتت نفس واردر انكيچون بعض احاديثده رؤيت موته تعليق اولنمشدر وموتك معناسي روحك بدندن علاقه سي منقطع اولمقدر نه طريقله اولورسه اولسون منام وانسلاخ وفناء معنوي وموت طبيعي كبي زيرا نوم دخي اخ الموتدر پس ميت حق موتندن صكره كوردوكي كبي نائم دخي حياتنده ايكن منامنده كورر فرق بودركه ميتك لقادن صكره حسه رجعتي يوقدر زيرا موطن برزخده در نائم ايسه بويله دكلدر زيرا موطن دنياده در وبقايه رد اولنان اهل فنانك لقاسي ميتك يوم قيامنده بعد البعث حالي كبيدركه بردخي حقدن محجوب اولماز انكيچون عارفلر حقنده ديمشلردركه (انهم كماهم اليوم يكونون غدا ان شاء الله تعالي) ويينه دنلديكه (قيامة العارفين دائمة) حديثده كلوركه (جوعوا انفسكم لوليمة الفردوس) وبونده اغراض نفسانيه ايچون تجويع نفس ايدني تحذير واردر نتكيم بعض نفوس صائمه صوم وصال ايله شهرتي وسيلهٔ جلب دنيا ايتمشلردر بوصورتده (تجوع تراني) نك معناسي (تجوع حتي تري ما اعطيتك من مراداتك الفانيه) ديمك اولور زيرا بو مقوليه رؤيت حقيقيه يوقدر اكرچه كثرت رياضت سببيله بعض صور خياليه ظهور ايدركه خارج مرتبهٔ قلبدن رؤيتدر وبو راده چوق مرتاض دام غروره بند اولوب قالمشدر وغرض نفس ايچون رياضت وتعبد جهالت محضه در زيرا دنياء دنيه تابعدر وحصول جميع اغراض خلوصه دائردر انكيچون حديث قدسيده كلوركه (يادنيا اخدمي من خدمني واتعبي من خدمك) وبومقامدندركه دنيا صورت عجوزه ده كلوب بعض اوليانك دارني كنس ايدر وبعضيلرينه

بادیه‌لرده ومواقع ضروراتده تازه قرصه ونان کتورردی وعلی هذا
کلمات بعض کبارده که (من جعل ملکه خادما لدینه انقادله کل شیطان
ومن جعل دینه خادما لملکه طمع فیه کل انسان) و بونده عبادة ملوك
وامرایه واشارة سائرلره ارشاد عظیم وتنبیه جسیم واردر تاکه دینی
واخلاصی دستور العمل قیلوب غوائل دنیادن وآخرتدن خلاص
بوله‌لر ولقمان علیه السلام اوغلنه وصیت ایدوب دیدی (کل اطیب
الطعام علی اوطاد الفراش) یعنی اکثار صیام وتقلیل طعام واهمال
ادام ایله تاکه نان پاره سکا اطیب طعام کبی لذیذ کله زیرا شبعان اولان
کیمسه طعام لذیذدن بله لذت بولماز واطالهٔ قیام ایله یعنی منامی ترك ایدوب
عبادت حقنده قائم اول تاکه یاتدیغك زمان طپراق اوزری سکا ملایم
دوشك کبی کله تنکیم ابناء سبیلده مشاهددر زیرا مقتضای تعب ملایم
وغیر ملایمی عدم فرقدر بعده ذا الله تعالی حضرتلری شهور ایچنده
شهر رمضانی اختیار ایلدی زیرا رمضان اسم الهیدر تنکیم اثرده
کلور (لاتقولوا جاء رمضان وذهب رمضان ولکن قولوا جاء
شهر رمضان فان رمضان اسم من اسماء الله تعالی) و بومقامده شیخ
ابن عربی قدس سره بیورر که بزم عندمزده افضل شهور شهر رمضان
بعده شهر ربیع الاول بعده شهر الله الاصم رجب بعده شعبان بعده
ذی الحجه بعده شوال بعده ذی القعده بعده محرمدر یعنی شهور قمریه‌دن
سکز شهرك فضیلتده ترتیبلری بودر ماعداسی که صفر وشهر ربیع
الآخر وجماذی الاولی وجماذی الآخردر بودردی فضلده متساویلردر
انکیچون آرالرنده ترتیب بوقدر پس بونلرك محرمدن صکره رتبه‌لری بر
رتبه‌در ورسول الله علیه السلام طقوز شهر رمضان صائم اولدیلر که
اکثرینك عدد ایامی یکرمی طقوز ایدی انکیچون بیوردیلر که (شهرا
عید لاینقصان) یعنی شهر رمضان وشهر ذی الحجه یکرمی طقوز
کلسه‌لر بله اجرده اوتوز ایله برابردر یعنی ذکر اولنان ایکی شهرك
عشر آخرلری صورتده ناقص اولسه دخی حکمده کاملدر زیرا بونلر
سائر شهوره قیاس اولنمیوب برینك صیام و برینك حج اختصاصی

واردر پس ایکیسی فضلده برابردر دیمك دکلدر زیرا شهر رمضان
حقنده اضافت ایله ذی الحجه اوزرینه ترجیح اولنمشدر ایکیسنده
دخی عمل فرض بولنمق مساواتی مقتضی دکلدر وعباداتدن
صومك مختار اولدیغی دخی اضافت مذکوره‌دن ناشیدر ورمضان
اسماء الهیه‌دن اولمغله قیام رمضان لازم کلدی زیرا (یوم یقوم الناس
لرب العالمین) موجبنجه ملك ذکر اولندقده و یاقدوم ایتدکده قیام
واجب اولور وقیامدن مراد صلوة تراویحدر ولکن دیمشلردر که
شروط وقیودی اوزرینه اولمزسه ترکی اولیدر زیرا استهزا کبیدر
انکیچون صدر اولده ومابعدنده وقت سحره دك تطویل ایدرلر
وشاننه اهتمام قیلورلردی زیرا اکرچه نافله اولدیغی جهتدن عبودیت
اختیاریه‌در ولکن عبودیت اضطراریه اولان فرض حکمنده‌در
فرائضده ایسه اهتمام وحضور تام لازمدر وحدیثده کلور که (اذا دخل
رمضان یفتح ابواب الجنان و یغلق ابواب النیران وتصفد مردة
الشیاطین ولله عند الافطار ستمائة الف تعتق من النار) صومك فتح
ابواب جنان ایله مناسبتی بودر که صائمك عملی مستوردر زیرا صیام
عمل جوارحدن اولمامغله عین وجودیهٔ محسوسه‌سی یوقدر جنت
ایسه ستر وخفادن مأخوذدر وغلق ابواب نارله مناسبتی بودر که ابواب
نار اغلاق اولندقده حر جهنم متضاعف اولوب آتش بری برین اکل
ایتدوکی کبی ابواب نار طبیعت دخی اغلاق اولندقده صائم استعمال
مرطب ایتمدوکندن باطنده حرارت زائده بولور مرطبدن مراد
اطعمه واشربهٔ ملایمه ومبرده‌در وتقیید شیاطین ایله مناسبتی بودر که
شیاطین صفاتی بعددر صائم ایسه صفت صمدیه‌یه قریبدر قرب ایله
بعد ایسه بر یرده مجتمع اولماز وعند الافطار عدد عتقا التی یوز بیك
اولدیغنك سری بودر که یوم اسماء الهیه‌دن اولان دهرك تنزلاتندندر
هر اسمك ایسه ماعدایه شمولی واردر ایام ایسه عندالله تعالی التیدر
تنکیم قرآنده کلور (ولقد خلقنا السموات والارض ومابینهما فی ستة
ایام) والتی کون اسم مفصله کوره التی یوز بیك اولور وهر کون مقابله‌سنده

الله تعالى حضرتلرينك بر عتيقى واردر و بوندن سر دهرك جميع اشيايه سريانى مفهوم مدرز پارحمت حقدر وقرآنده كلور (ورحمتى وسعت كل شئ) ورمضان اسماء الهيه دن اولوب شهر صوم اكا مضاف اولمغله ذنوبك بالكليه ارتماض واحتراقنه اشارت واردر وامت محمده ايكى نور اعطا اولنديكه برى نور قرآن و برى نور شهر رمضاندر تا كه ايكى ظلمتك مضرتن كورميه لركه برى ظلمت قبر و برى ظلمت ناردر يعنى نور قرآن ايله ظلمت قبر ونور شهر رمضان ايله ظلمت نار مندفع اولور وسرى بو دركه قرآن علمدر وعلم نور در ونور مزيل ظلمتدر وقبر منازل آخرتدن منزل اولدر وقرآنده بعثه و يوم آخره ايمان وار در بو سببدن قرآنك ابتدا ازاله ايلدوكى ظلمت ناريكه قبر اولدى و شهر رمضانده فم وفرجى مفطراتدن حبس واردر فم ايسه باب منزله سنده در چونكه صائم انى كندى نفسى اوزرينه اغلاق ايليه باب نارى اغلاق ايتمش كبى اولور زيرا حال صومده نار حرارت غلبانده در پس دنياده بو حرارت ايله مبتلى اولمق آخرتده حرارت نارك اندفاعنه سببدر مع هذا صوم باطن صائمى تبييض وتنوير ايدر نور وظلمت ايسه ابدى بر يرده مجتمع اولماز و بوندن طاعات وعباداتك فوائدى ظاهر اولدى انكيچون بر كيمسه امر الهى بى استثقال ايتسه كافر اولور زيرا باطن امرده اولان رحمتدن غافل اولوب امور حكميه سنى عبثه نسبت ايلر و بوندن ليلهٔ قدرك سرى دخى ظاهر اولدى زيرا سائر ليالينك انوارى انوار صفاتدر كه ثمرات طاعات جسمانيه در ليلهٔ قدرك نورى ايسه نور ذاتدركه نتيجهٔ توجهات روحانيه در انكيچون احياسنه تحريض اولندى زيرا انى احيا ايتمك احياء روحدر واحياء روح سبب جلب فتوحدر كه فتوح ذاتيه در وصائمك افطارى بعد الغروبدر ولكن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم صلاة مغربه وتر النهار تسميه ايتملريله يعنى نهاره اضافت قيلملريله خواص ناس بو سره بناء بعد الفراغ من الفريضه افطارى مستحب كورديلر (واكلة السحور) ديدكلرى ايكى وجهله در اكر ضم همزه ايله

اولورسه لقمهٔ واحده كفايت ايدر تا كه اهل كتابك صومندن فرق حاصل اوله واكر فتحله اولورسه غدا مراد اولنور كه اعتدال ومعتاد اوزره طعامدر اولكبسى اهل عزائمك وايكنجيسى ارباب رخصتك حاليدر وحديثده كلور (للصائم فرحتان فرحة عند افطاره وفرحة عند لقاء ربه) بو حديثده شرف غدا وفوقى بيان واردر زيرا غداء جسمانى اولان امر طبيعى ايله غداء روحانى اولان لقا ورؤيتى معادله ايلدى و بعضيلر (اللهم اقسمت عليك باحتياج الخلق كلهم الى القوت) ديمكله دعاسى مستجاب اولدى زيرا غدا صورت وجوديه وانكله قائم اولان حياتك مابه القواميدر وجميع انواعى مظهر صفت بقادركه اسم قيومك سدنه سندندر وقرآنده كلور (ولهم رزقهم فيها بكرة وعشيا) بكرة وعشى يه تخصيص اولنديغى دنياده اولان عادت معتاده لرينه كوره در زيرا صائم اولديغى صورتده اكلنين انسانيتدن وزياده سى حيوانيتدندر والا اكل جنت دائم وتلذذى غير منقطعدر وصوم حقيقى نفسى تعلقاتدن قطع وروحى ماسوى اللهدن فطامدر انكيچون صوم عوامى غيبت وكذب ونميمه و يمين كاذبه ومرأهٔ اجنبيه نك محاسننه شهوت ايله نظر ايتمك مفطر اولديغى كبى صوم خواصى دخى فكر ماسوى الله مفطردر انكيچون اهل الله صوم دائم اوزرينه در زيرا افطار ايلسه لر دخى قلبلرى اغياردن خاليدر پس هر كسك صوم وافطارى حالنه كوره اعتبار اولنور وصوم ست شوالى شهر رمضانه الحاقك سرى بودر كه ليلهٔ قدرده جناب نبوى يه تجلىٔ ذات واقع اولوب شوالك التيسنه دك مستمر اولمش ايدى پس اكا شكره بناء صومى مشروع اولدى زيرا متبوعه اولان نعمت وشكر تابعه دخى نعمت اولوب مستدعىٔ شكردر خصوصا كه اتباع ايچنده دخى اوك ذوقله الى يوم القيام قائملر واردركه انلر ورثهٔ رسولدر يعنى رسولك حالات واذواقنه بقدر الاستعداد وارثلردر والا رسولك مقام مخصوصنه كيمسه داخل اولماز والا محترق اولور ولكن دوردن نظر وسيرى مرخصدر اهل ارضك سماده نجومه نظرى كبى و بوندندر كه دنياده دخى ازواج

مطهره نك انجق شبحلرینی کوررلردی یعنی بعد دن قراتیلرینه نظر مرخص ایدی بوخسه قربدن دکل زیرا ازواجی انك اسرار خاصه‌سیدر انکیچون (ولا تنكحوا ازواجه من بعده ابدا) موجبی اوزره ازواجنی آخرك تزوجی حرام اولدی وشیخله مریدك حالی دخی بویله در ولكن کریمه‌سن تزوج ایتمك مرغوبدر زیرا (ولا تقربوا مال الیتیم) قبیلندن دکلدر بلکه اتصال روحانیت اسرارندندر الحاصل ازواج مطهره اسرار ذاتیه‌دندرکه عین منت ومحض هبه‌دندر انکیچون (حور مقصورات فی الخیام) وفقنجه (وخالصة لك من دون المؤمنین) موجبنجه رسول اللهه اختصاص ذاتی‌سی واردر وبنات مکرمه اسرار صفاتیه‌دندرکه اسرار مذکوره دن کسبله تولد ایلمش امر روحانیدر انکیچون (لقد كان لكم فی رسول الله اسوة حسنة) مقتضاسنجه قابل اشتراك اولوب تورثه صالحدر پس امور اختصاصیه شرایع مختصه وغیریسی شرایع عامه کبی اولور وبوندن فهم اولندیکه رسول اللهك خصائص شرعیه‌سی اولدیغی کبی خصائص حقیقیه‌سی دخی واردر نتکیم (لی مع الله وقت) اکا دالدر سؤال اولنورسه که (عسی ربه ان طلقكن ان یبدله ازواجا خیرا منكن) دلالت ایدرکه اسرار مذکوره‌دن خیرلو اسرار وازواج مطهره دن افضل ازواج واردر مع هذا انلر خیر نساء اهل الارض ایدی جواب بودرکه آیت مذکوره تهییج والهاب ونحو یقبابندندر وطلاق واقع دکلدر وعدم واقعه معلق دخی غیر واقعه‌در وجائزدرکه خیردن مراد مریم وآسیه وحلیمه اولا که جنتده رسول اللهه تزویج اولنورلر مریم وآسیه نك کماللری منصوصدر خدیجهٔ کبرانك کمالی کبی سائر ازواج ایسه مسکوت عنها در ودنیاده طلاق واقع اولمیجق آخرتده مریم وامثالی ایله اجتماعلرنی منافی بوقدر واسرار الهیه‌ده دخی جمیع انبیاء واولیا جمله مواطنده الی ابد الاباد ترقی اوزره‌در ورسول اللهه فرقنی قوتی ویرلمشدرکه هر بنیك قوتی قرق رجل قوتی قدر ایدی مع هذا ظاهرده جوعدن شد حجر ایدردی یعنی بطنلرینه طاش بغلرلردی تاکه استرخاء واقع اولمیه وبوخبزی

کرچه اهل حدیث وسائرنی پرورا وانلر جرح ایدوب وضعنه ذاهب اولدیلر ولكن اهل الله قتنده صحیح المعنی‌در زیرا جوعدن مراد جوع بطنی دکلدر بلکه جوع روحانی‌درکه کمال استعداددن ناشی فیض الهی‌یه‌دری یعنی قائمق کلیوب دائما تعطش وتجوع اوزرینه اولدقلریدر وبو معنی جانب ملکوته جاذب قوی اولمغله لطافت جسدیه‌لرندن بنفسه عالم علوی‌یه پروازه مقارب اولورلردی بو جهتدن بطنلرینه جسم ثقیل اولان حجری شد ایدرلردی تاکه انکله استمساك حاصل ووجه ارضده عباد حقی ارشاد مستمر اوله وبو سره مبنیدرکه بعض بکتاشیان وامثالی سره‌لری اوزرینه شد حجر ایدرلر اگرچه بو اعصارده محضا زینتدن اولمشدر ودنیاده مکثدن مقصود دعوت ناس وارشاد فقرا وحدوث عالمه نظر ایدوب تجلی بقا ایله تنعم ایتمکدر والا آخرت دنیادن خیرلو ومولای باقی جملهٔ ماسوادن اعظم واکبر ولقایه اوجبدر انکیچون هیچ برنبی حیات ایله انتقال اراسنده مخیر اولمدی الا لقاء حقی اختیار ایلمدی وبوندن فهم اولندیکه سما روح علوی وارض جسد سفلی ایچوندر وجسدك ارضده مدفون اولدیغی بطریق الامانه‌در والا مآلده مقری جنت عالیه‌در پس ارض موطن خلافت اولمغله سمادن افضل اولمق لازم کلمز زیرا تو طندن مقصود کماله وسیله اولمقدر وجسد روحه تابعدر پس ارض دخی سمایه تابعدر پس جسد وارضك هر بری قابل وروح وسمانك هر بری فاعلدر وقابل فاعلدن متأثر ومنفعلدر درجه تأثیرایسه اسماء ذاتیه‌یه راجعدر وقرآنده کلور (الرجال قوامون علی النساء) فافهم جدا سؤال اولنورسه که الله تعالی عبده مضاف اولان عملك اجرنی عشره قیلدی نتکیم کلور (من جاء بالحسنة فله عشر امثالها) وکندینه مضاف اولان صومك اجرنی بلا حساب قیلدی نتکیم کلور (انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر حساب) پس بو نقص وزیاده ندن کلدی جواب بودرکه تفاضل مذکور اضافتدن مفهومدر تاکه حقك رتبه‌سی عبددن ممتاز اوله بو جهتدن مکهٔ مکرمه حرم الله اولوب

حقه اضافتندن اوتوری انده برعمل یوزبیك عمله بدل اولدی زیرا
الوهیت محترمه سلطنت ظاهره کبیدر سلطانه خدمتك اجری ایسه
مضاعفدر زیرا ارباب فضل ودرگاه کرمدر ومدینهٔ منوره حرم رسول اولوب
خلقه نسبتندن اوتوری انده برعمل بیك عمله معادل کلدی وقدس
شریف حرم سلیمانی اولمغله بشیوزایله تشریف اولندی ودیمشلردرکه
اوج نسنه‌نك قیمتنه نظر اولنماز که خاتم ودابه وسیفدر بلکه صاحبنك
قیمتنه نظر اولنور مثلا صحابه نك قلیجلرینك قابشلری وحمائلی که نجاد
دیرلر جلود جلدن ومقبضلری دخی عظام خشبه دن ایکن ینه
اله کرمه نقدر تعظیم وتبرك اولنور زیرا صاحبی معظم اولان نسنه نك
کندی دخی معظمدر الحاصل سلاطین صوریه یه مضاف اولان سیوف
وسهام واسواط وثیاب وامثالی مطبع اولنلریانده تعظیم اولنیجق
سلاطین معنویه یه منسوب اولان امورك حالی معتقدلر عندنده نیجه اولمق
کرکدر بوجهتدن مؤمن اولنلر تبرکه صالح اولان نسنه‌لری حفظ وحمل
وتعلیق ایدرلر وميتلر بواورلر وقبرلرنده بله دفن اولنمغه توصیه قلورلر
زیرا نظر باری یه باعث وتعظیم ملائکه یه سببدر وبوسره دائردر که
جبههٔ میت اوزرینه بسمله ویاکفنی اوزرینه عهدنامه یازارلر ویابونلرك
امثالی اسباب مغفرت وتعظیم عمل قلورلر وعهدنامه خصوصنده ابن
مسعودروایتیله مصابحده کلور که برکون رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم اصحابنه خطاب ایدوب سزدن بریکز ندن عاجز اولور که هرصباح
ومساء عندالله تعالی اتخاذ عهد ایلیه دیو بیوردی انلردخی یارسول الله
نوجهله اتخاذ عهد ایده لم دیو کیفیتندن استخبار ایدیجك جوابده
افاده بیوردیلر که هرصباح واخشام بویله دیه سزکه (اللهم فاطر
السموات والارض عالم الغیب والشهادة انی اعهد الیك بانی اشهد ان
لا اله الا انت وحدك لاشریك لك وان محمدا عبدك ورسولك وانك ان تکلنی
الی نفسی تقربنی من الشر وتباعدنی من الخیر وانی لا اثق الا برحمتك
فاجعل لی عندك عهدا توفینیه یوم القیمة انك لا تخلف المیعاد) پس
برکیمسه عندالصباح والمساء بوعهدنامه‌یه ملازمت ایلسه انك اوزرینه

نوردن مهراور یلوب تحت العرش وضع اولنور وقیامت کوننده برمنادی
ندا ایدوب قنده درکه شول کیمسه لرکه انلرك الله تعالی قتنده عهدلری
وارایدی دیدکده متخذ عهد اولنلر قیام ایدوب جنته دخول ایده لر
سؤال اولنورسه که صوم نافله ده نقض واقع اولسه قضاء مثل ایله اکتفا
اولنور فرضده ایسه برکونك کفارتی التمش کون اولور پس
فرق ندر جواب بودرکه نافله عبودیت اختیاریه اولمغله عبودیت
اضطراریه اولان فرض یانده قلیل الاعتباردر پس فرضده احترام
الوهیت ایتمین انك ضعفیله مکلف اولورو یوم واحدك صومی سردهر
اوزرینه شهر کامله ساری اولدیغی نقضی دخی ساری اولوب کویا
اوتوزکونك صومنی نقض ایتمش اولور واوتوزك ضعفی التمش اولور
وکفارت متداخلدر دینلرك اصل کلامی معنای مذکوره راجعدر زیرا
ایام متداخل اولیجق اوتوزکون برکون حکمنده اولور بحکم السریان
وبناء علی هذا کفارت دخی براولور وغیرمتداخلدر دینلر اجمال وتفصیلی
بری برندن فرق ایدوب تشدید محنت ایتمش اولورلر که بطریق التغلیظ
حال عوامه مناسبدر والتمش مسکینه اطعام ایتمك دخی معنای مذکوره
راجعدر بوندن فهم اولندیکه برعمل وقتندن فوت اولسه محل اولاك
فضلندن التمش درجه ساقط اولور وفضل اوله وصوله تدارك عظیم
لازم کلور ولکن صومله صلاة وامثالنك فرقی بودرکه صوم وقتله جاریدر
وحقه مضاف اولمغله وقتله تضعیف وتشدید اولندی سائر اعمال ایسه
صورتده بویله دکلدر اکرچه ادا وقضا اداسنده مطلقا تفاوت
عظیم واردر وبعض اهل حقایق بیورمشلردر که عمدا اولان ترك
ونقض ایچون قضا لازم کلمز زیرا قصدا هتك حرمت ایتمك عقاب عظیمه
مستحق اولور شویله که بالفرض قضا ایتسه دخی قضا انی اول قضادن
قورتارمز پس بونده تنبیه واردر که مؤمنك حالی سهو ونسیاندر یوخسه
عمدا عصیان دکلدر وصومك قبولی شفاعت فقرایه موقوف اولمغله
اغنیا صدقهٔ فطر ایله مأمور اولوب (اغنوهم عن الطلب فی هذا الیوم)
وارد اولدی وحدیثده کلورکه (اتخذوا عندالفقراء ایادی فان لهم دولة

يوم القيمة) دولتدن مراد نفوذ كلام دولتيدر كه شفاعت مقبوله در پس شفاعت خصوصنده نافذ الكلام اولانك سائر احوال شريفه سى دخى اكا قياس اولنه وشهر رمضانده شان رسول الله بو ايديكه سائلى باى وجه كان صفر اليدرد ايتمزلردى سائر اوقاتده ايسه مساعده يوغيسه تكلف ايتميوب آتكم الله من فضله ديو تطييب خاطر ايدرلردى واصل اولان عدم سؤالدر مكر كه ضرورت قويه اوله انكيچون اغنيايه لايق اولان بودركه جاى سؤال قوميوب محتاجلره مواسات ايليه لر وفقرا اللندن كنديلره واصل اولاجق عطاياى الهيه يه منتظر اولالر مع هذا ارباب حقيقت يانلرنده انتظار دخى يوقدر زيرا صدقه حقلرنده حقه در وفنافى الله اهلنك حالى عبوديت محضه در وحق تعالى حائض ونفسايه صلاتى صدقه ايتدوكينك سرى بالاده ذكر اولنـدى ومعدود اولنلره صومى صدقه ايتميوب افطارى مباح وقضايى فرض قلدى وعلماء شريعت قتنده مريض ومسافره صوم خيراودر مكر كه زياده خرجى مقتضى اوله زيرا قرآنده كلور (وان تصوموا خير لكم) ولكن ظاهر اولان بو آيت (وعلى الذين يطيقونه فدية) نصندن مفهوم اولان مطبق مقوله لرينه كوره در زيرا اوائل اسـلام واواسطده تحريم دفعيسى مستلزم حرج اولان اموروه موجب حكمت الهيه اوزرينه تدريج مراعات اولنوردى تكيم خمرده واقع اولدى وصوم دخى مشاق طبيعه دن اولمغله مكلف اولنلر ابتدا صومله فديه ماينده مخير اولوب فعلده صوم ترجيح اولنمشدر خمرك (واثمهما اكبر من نفعهما) موجبنجه تركى ترجيح اولنديغى كبى صكره تخيير مذكور منسوخ اولوب (فمن شهد منكم الشهر فليصمه) وفقنجه مقيم مطيق اولنـلره قطعا ادا لازم كلدى مريض ومسافر اولنلره (ومن كان منكم مريضا او على سفر فعدة من ايام اخر) حكمنجه قضا واجب اولدى انكيچون بعض اهـل حقايق مريض ومسافرك صومنى روا كورمدى ومريضك صومى ادايرينه كچميوب فى الجمله عملى برعد اولندى ومسافرك صومى فرضه بدل اولمديغنـدن بردخى اولميوب تكرار قضاسى لازم كلدى زيرا حديثده كلور

(لبس من البر الصيام فى السفر) سرى بودر كه مسافر اولان سالك كبى سائردر واسم رمضان كرچه الى انقضاء الشهر مستدعى صومدر ولكن سفر ومرض مقتضى قوت اولمغله افطار ترجيح اولندى بوندن فهم اولنور كه (فعدة من ايام اخر) آيتندن مفهوم اولان امر ايجاب ايچوندرز يرا وجوب اولمسه مسافرك صومى فى الجمله اعمال بردن اولوردى وبو معنى ايام صيف حاره ده وبلاد حاره ده ظاهر در سائر ايام وبلاد معتدله دخى انلره الحاق اولندى زيرا سفر ومرض مطلقا حرجدن خالى دكلدر ايشتـه بو تقريردخى فرضـه كوره در كه مسافره سفرده اتمام صلاة كبيدر انكيچون صاحبى مسئ اولور زيرا احسان الهى يى رد وعطاء حقى عدم قبولدر فاما نافله ده امر اهوندر بعدذا عوام وخواصك ميانـنـده فرق واردر اكر فرضده واكر نافـله ده زيرا خواص ناس امر الهى يه ناظر در وداعيهٔ قلبه تابعدر باخصوص كه انلرك قوت قدسيه لرى سائرلرك قوت جسمانيه عمليه لرينه قياس اولنماز انكيچون مشايخمزى قدس الله اسرارهم ايام حرارتده وابناء سبيلـدن ايكن صائم بولدق (وعلى الله قصد السبيل) (وعلى المؤمنين ترك القال والقيل والعمل بما يقتضيه الدليل سواء كان دليلا يدور عليه الشرايع والاحكام اودليلا يبتنى عليـه حقايق الالهام) وبو نعبيـدن مقصود احوال ارباب باطنى تعديلدر اكرچه اصحاب ظواهر انلرى جرح ايدوب رد ايتمكدن خالى دكللردر زيرا اهل ظاهر عموم ماده ده راكبلر وخصوص حالده راجلردر نظر ايله خضر عليه السلامه قصهٔ موسى ده ظاهره مخالف ايش طوتدى مع هذا عاصى اولمدى زيرا (ومافعلته عن امرى) بيوردى وتدنيس عرض ولايت ونبوت ايدن معنى ايسه ذنب صورى دكل زيرا هر صورت ذنبده اولان معناى ذنبده اولماز تكيم مرور ايلدى عصمنا الله واياكم من عمل الذنوب وستر علينا وعليكم ما وقع من العيوب

(الباب السابع عشر فى الحج)

حج اركان اربعهٔ اسلاميه نك رابعيـدركه مبناسى وجوديتـدر زيرا طواف زيارت اركان حجدندر مدار طواف ايسه بيتدر وبيت الله اوايت ايله

متصفدر نتکیم قرآنده کلور (ان اول بیت وضع للناس للذی ببکة) زیرا احدیت ذاتیه‌یه اشارتدر انکیچون فرضیت حج تفرد ایتمشدر یعنی عمرده برکره فرضدر سائر عبادات ایسه متکرره‌در زیرا اسماء وصفاتك تکررینه اشارتدر که مرتبهٔ واحدیتدر وفرضیتی علی الفور اولدیغی قلم اعلی اعتباریله قرب عهد وعدم واسطه‌یی مراعاتدن اوتوریدر زیرا انسانك کرچه صورت عنصریه‌سی اسفل سافلین‌در ولکن صورت روحانیه‌سی اعلای علیین‌درکه عالم ابداعده انکله مبدع ملك وملکوت اراسنده واسطه یوقدر زیرا تعین اولدر تأخیر ایسه وسائط اعتباریله‌در چونکه حجدن مقصود اصلی قلبك رب البیتی زیارتیدرکه اولیت ایله متصفدر پس زیارت قالب دخی اکا تابعدر وبوندن مفهوم اولدیکه الله تعالی حضرتلری احدیت ذاتیه‌سی اعتباریله عموما نقطهٔ عالم وخصوصا مرکزی آدمدر یعنی تعینات افاقیه وانفسیه‌نك مداریدر ونقط دائریه توجهی برابردر پس بو تعین احدیت وسطیهٔ جمعیه‌یه ایکی مظهر لازم کلدیکه بری عقل اولدرکه روحانیدر زیرا تعین قلبه اشارتدر قلب ایسه تعینات وجودیه‌نك اولیدر یعنی وجود انسانیده متعین اولان قوانك اولی قوت قلبیه‌در انکیچون عقل اولکه روح محمدیدر قلب عالمدرکه جمیع ادوار باطنه اصالةً وجملهٔ ادوار ظاهره تبعیةً انك اوزرینه دورایدر بوجهتدن مظهر اسم رحمان اولمشدر وقرآنده کلور (الرحمن علی العرش استوی) یعنی رحمت کلیه‌نك ظاهرا عرش مجید وباطنا عرش وجود اوزرینه استیلاسنه اشارتدر نتکیم کلور (ورحمتی وسعت کل شیء) نتکیم بو معنی (وما ارسلناك الا رحمة للعالمین) نصندن زیاده روشندر زیرا بو ارسال مطلق ارسال جسمانی وروحانی‌یه شاملدر انکیچون هر وجودده حصهٔ نوریهٔ محمدیه واردر ولکن بعضنده بالفعل ظهور وطلوع یوقدرکه محلك ظهوره عدم قابلیتندندر محرور المزاج اولان شربت عسلی وخفاش نور شمسی قبول ایتمدوکی کبی واول ایکی مظهرك بری دخی جسمانیدرکه بکه‌ده اولان کعبه‌در مکهٔ مکرمه‌یه بکه دنلدیکی قطع اعناق جبابره ایتدوکی ایچوندر انکیچون

کعبه‌یه بیت عتیق دنلدی زیرا تسلط قهاره‌دن معتقدر وبری دخی قدیمدر زیرا اول حدوث عالمده صورت احدیه‌یه مظهردر پس کعبه‌نك وجودی آدمك وجودندن مقدم واول مبدعات عالم ملکوت اولان ملائکه‌دن بریدر آیت مذکوره‌ده للناس دیو تقیید اولندیغی غرض اصلی مطاف ناس اولدیغندندر کرکسه آدمدن نیجه یوز بیك ییل مقدم وضع اولنسون ووضعی دخی نه هیئت ونه ماده اوزرینه اولورسه اولسون زیرا مبهم اولان وجود کعبه‌در مطلقا پس کعبه ذات احدیه‌نك صورتی وقلب معناسیدر وبویله دیمك دخی جائزدرکه کعبه قلبك وقلب دخی ذات احدیه‌نك مظهریدر وقلب مداریت سابقه‌دن اوتوری وسط انسانده وضع اولندیغی کبی کعبه دخی وسط عالمده تأسیس اولنمشدر زیرا ربع مسکونك وسطیدر قبة الارض دیدکلری محل تمام دنیانك وسطی اولدیغی کبی الحاصل کعبه ارض مسکونه ومعموره‌نك وقبة الارض جمیع ارضك یعنی عامر وخرابنك وسطیدر وقبة الارض جبل سرندیبك ماوراسنده برجزیره وارض معتدله‌درکه اوراده ساعات لیل ونهار ابدی مستویه‌در ونهر نیلك برشعبه‌سی انك خلفنده اولان بحره منصب اولور وبوندن فهم اولندیکه کعبه مظهر سر احدیت اولمغله نظرکاه غیب الغیوبدر وبو معنایه فضل ذاتی دیرلر وفضل عرضیسی اودرکه مطاف ملائکه وانبیا واولیا وقرارکاه ارواح اصفیادر بوجهتدن انده اولان علم وعمل سائر بیوتده اولاندن اکملدر وسائر بیوتله فرقی فی المثل جوهر ایله حجر ومدرك فرقی کبیدر وانسانه کمال علم لازمدرکه صفت روحدر انکیچون نفس انسان صورت علمی اوزرینه محشور اولور وکمال عمل دخی لازمدرکه صفت جسددر انکیچون جسم انسان صورت عملی اوزرینه مبعوث اولور الحاصل صاحب قلب اولمق استین افاضل امکنه‌یه ملازمت ایدر زیرا وجدانی سریع وفتحی قریبدر وقرآنده کلور (ربنا انی اسکنت من ذریتی بواد غیر ذی زرع) سؤال اولنورسه که بیت مکرمی بو مقوله وادیده وضعك حکمتی ندر جواب بودرکه اکر مکه واکر طریق ضیاع وجنان وانهاری مشتمل اولسه قاصد بیت اولنلر اغراض

نفسانیه دن خلاص بولمزلر وحقه اعتمادی ترك ایدرلردی وجبارلر مسکنی اولوردی وساکن حرم اولنلر زراعت وحراثته اشتغالله خدمت حقدن قالورلردی وتعلق دنیا مانع توجه حرم ملکوت اولمغله طرف ملوکدن حرمین اهلنه صره تعیین اولناندن بری اهل الله حرمیندن پریشان اولوب مجاورتی مفارقته تبدیل ایتدکلری مقرردر وطواف بیت طواف عرشك نظیریدر یعنی (وتری الملائكة حافین من حول العرش یسبحون بحمد ربهم) موجبنجه ملائكة مقربون دار العزرحتی تنفیذ امر ایچون طواف وتسبیح وتحمیدله دورایلدکلری کبی حذاء عرشده اولان بیت الشرف وحدتی مؤمنلره دخی ذاکرین وشاکرین اولدقلری حالده زیارت وچوره سنده دوران ایدرلر کویا دار الملك والسلطنه درکه حراس حوالیسنی المشلردر پس سر دوران بودرکه عالم وحدتده قید وجهات یوقدر قلب عارف کبی انکیچون قالب دخی طوافده اکا تابعدرکه جهاتدن برجهت ایله تقیدی یوقدر صلاة ایسه ظاهرده مقید وباطنده طواف کبی مطلقدر زیرا قلبك وجه کلیدن توجهی حق مطلقه در وکعبه نك عرش اوزرینه فضلی بودرکه یمین الله اولان حجر اسودی مشتملدرکه اکا مبایعه حقه مبایعه در وبوندن مافی الوجود الا الله سری ظاهر اولور وحقیقت زیارت اودرکه کعبه مؤمنی طواف ایلیه وایاغنه کله انکیچون عرفادن بری کعبه یی یرنده مشاهده ایتمیجك یارب کعبه نیجه اولدی دیدکده خطاب الهی وارد اولوب جاریه لریمزدن برینی استقبال ایچون کتدی یوردی مکر اول وقتده رابعهٔ عدویه کعبه یی زیارته کلور ایمش کعبه نك قدومی اکا ایمش ودیمشلردرکه خراسانده نیجه کیمسه لر واردرکه انلره بیت شریفه طائف بیت اولاندن اقربدر وکعبه نك یرندن غیبتی تمثل طریقیله در ولکن عین رائیده مفقود کورینور تا اهل طواف ایتدیکی وقتده معلق کوردیکی کبی نظیری روضهٔ شریفه ده وجه مبارك نبوینك اقبال واعراضیدر یعنی مواجهه ده ظالم وعادل جمع اولسه لر حالت واحده ده ظالمدن

معرض وعادله مقبل کورینورلر عالم مثالك حالی بودرکه جامع الاضداددر زیرا حقیقت مطلقه نك وجوه کثیره سی واردرکه هر بری برطرفه ناظردر وبو معنی قابل وعدم قابلدن کلور وحق تعالی انسان کاملی صورت الهیه اوزرینه خلق ایتمکله انك یمینی حجر اسود وقلبی کعبة المقصود وجسدی حرم مطهر وسری عرفات ونفسی محصب وفیضی زمزم ودعوتی سرمنبر ودهانی سر البابدر وبیت معمور دخی فی الحقیقه قلب انساندر اکرچه صورتده یدنجی فلك اوسننده برخانهٔ نورانیه درکه حضرت ابراهیم علیه السلام اکا مسنددر وبو بیت وکعبه وعرش بری برینك محاذاتنده در وهر فلکده دخی بر بیت اولوب اوراده اولان ارواحه مطاف اولمشدر وبیت معمور سمت کعبه دن اصلا مفارقت وانتقال ایتمز زیرا سموات مقارنده ثابته درکه حق تعالی انلری بزه سقف بیت کبی سقف مرفوع قیلمشدر بلکه برجانبدن برجانبه انتقال ایدن فلکدر زیرا هر کوکب ایچون برفلك مخصوص واردرکه اول کوکبك سباحتی اکا منوطدر نتکیم قرآنده کلور (کل فی فلك یسبحون) وبونده جمیع عقلا اجرامی تحریك ایچون تعیین اولنان ارواح مدبره اعتباریله درکه ارواح انسانیه کبی انلره دخی نفوس ناطقهٔ فلکیه دیرلر مدرکه معناسنه در زیرا نفس افلاکك حیاتی حیات ذاتیه درکه باطن روحدر ومحرك اولان نفس روحدر انکیچون انسان اوچ دورلو حیاتی حاویدرکه بری حیات ذاتیه وبری حیات روحانیه وبری حیات حیوانیه در وبونلر بری برینك تنزلیدر واصل الکل اولان حیات ذاتیه درکه تجلیٔ نوربینك باطنیدر انکیچون هر حیات ظاهره بو حیات باطنه ایله قائمه در وحیات ظاهره نك مفارقتی حیات باطنه نك مفارقتنی مستلزم دکلدر انکیچون میتك حیات ذاتیه سی واردر اکر بو حیات اولمسه نیجه میتلر تکلم ایتمزلردی مع هذا بعض موتانك تکلمی منقولدر حتی اصحاب شیخ ابن عربیدن بدر حبشی یی غسل ایچون سریر اوزرینه وضع اولندقده غاسل انك هیبتندن متحیر اولیجق بدر مذکور فتح عین ایدوب غاسله (اغسل) دیدیکی

وامثالی بو مقامده ندر و بیت معموره بهر یوم یتمش بیك ملائكه دخول
ایدوب بردخی عودت ایتمزلر انفاس انسانیه كبی وقلب عارفه بهر یوم
داخل اولان اسرار الهیه دخی یتمش بیكدر وقلوب بنی آدم بیت معموردن
مخلوق اولمغله هر لیل ونهارکه یكرمی درت ساعت مجموعه سنه بی
مشتملدر یتمش بیك خاطره دن بلا زیاده ولا نقصان خالی دکلدر
و بو یتمش بیك خاطره دن یتمش بیك ملك خلق اولنوب هر کون بیت
معموره داخل اولان یتمش بیك ملكه ملاقی اولورلر و بونلرك ذكرلری
اصحاب خواطره الی القیام استغفار اولور ولكن قلبی ذکر الله ایله
معمور اولانك خواطرندن مخلوق اولان ملائكه سائرلردن ممتازدر
وكعبه یی هدم ایتمك بنیان حق یعنی انسانی بغیر حق قتل ایتمكدن
وخاطردن كسر ایتمكدن اهوندر بو جهتدندر كه اولیای دمدن بری
قاتلدن عفو ایلسه قصاص ساقط واخذ دیت لازم كلور واهل اسلام
اهل حرب اوزرینه غالب اولسه لر بیله اقتضاسنه كوره صلحه میل
ایدوب اخذ جزیه مشر وعدر وضرورت داعیه اولسه كافر
وجاهلی قتل ایتمك عضو متأ كل ویا ملسوع حیه یی قطع كبیدر كه
انده اعضاء باقیه سلامت واردر ونفسدن اعظم حیه یوقدر
انكیچون حیه وامثالی حل وحرمده قتل اولنور زیرا مكانك شرفی
اومقوله نك تركنی محلل دكلدر بلكه شرف كعبه وشرف وجود
اومقوله موذی ومضری اول ساحه دن ازاله ایله در انكیچون حیه
جنسدن اخراج اولندی وقلب انسان كعبة الله ایكن اصنام ماسوایه
تعلق كوستروب عابدهوی اولمق ساحهٔ كعبه یی تلویثدر و بر كیمسه
مسكن حق اولان قلبی تلویث ایتسه اذیت حق ایتمش اولور كه غایتی
ملعون اولمقدر نتكیم قرآنده كلور (ان الذین یؤذون الله ورسوله
لعنهم الله فی الدنیا والآخرة) بونده اذیت حق تلویث محل جهتندن
واذیت رسول قلب انك تنزلات روحانیه سندن اولمغله در روح
مقام معرفت وقلب مقام تجلیدر ومعرفت وسیلهٔ تجلی اولدیغی كبی
روح دخی وسیلهٔ قلبدر زیرا اسرار الهینك قلبه نزولی وساطهٔ روحله در

و قلب بعد تكامل النشأه روحدن افضلدر زیرا صاحب كمالدر كه
جمال روحانی وجلال جسمانی یی جامعدر بو جهتدندر كه مضغهٔ
صنوبریهٔ مخروطیه ظرف دل اولدی روح ایسه ظرفدن مستغنیدر
وكعبه یه بهر سنه وارد اولان حجاج التی كره یوز بیكدر دیدیلر اكر
ناقص اولورسه ملكدن تكمیل اولنور و بونلر امم سالفه ایچون اولان
التی بیك سنه ده كلان صور ارواح كلیه تفصیلیدر كه یوم محمدی
اولان بیك سنه نك تفصیلی اولان یوز بیك ایله مجموعی اسماء سبعه
عددنجه یدی یوز بیك اولور بوندن فهم اولنور كه امت مرحومه
اهل حل وحاضر وامم سالفه اهل آفاق وغائب كبیدر انكیچون
حدد واردین التی بیكه تخصیص اولندی وجائزدر كه التی كره یوز بیك
ایام سته اعتباریله اولا كه ایام خلقدر و بو معنی عالم صورتنه كوره در
سنه یه اختصاصی واردر واما عالم معنایه كوره بهر یوم كعبه یه التی كره
بلكه یدی كره یوز بیك روح داخل اولور (والله واسع علیم) بعدذا
كعبه وضع اول اوزرینه شكل مكعب ایدیكه اوچ ركن مشتمل ایدی
انكیچون كعبه دینلدی زیرا كعبه تشبیه اولندی كعب قدم وساقك
ملتقاسنده اولان عظمدر كه طوپوق دیدكلریدر وفی الحقیقه ذات
الركنین دركه ركن حجر اسود وركن یمانیدر زیرا ركن شامی وعراقی
سر تربیع ایچون احداث اولنمشدر پس وضع اولك ركنین ایله تفردی
ذات حقك حضرت احدیه وواحدیه یعنی مرتبهٔ ذات ومرتبهٔ صفات
وسر جمال وجلال وحكم لطف وقهرله تفردینه اشارتدر ومثلث الشكل
اولدیغی قلوب انبیایه ناظردر زیرا انلرك خواطری اوچدركه بری
خاطر رحمانی وبری خاطر ملكی وبری خاطر نفسانیدر ووضع حادث
اوزره چار اركان اولدیغی قلوب مؤمنینه اشارتدر زیرا قلب مؤمنده
خواطر ثلث مذكوره اولدیغی كبی خواطر شیطانی دخی واردر كه
انبیا ایسه بو خاطردن معصوملردر سائرلر دكل پس عامه خلقك
خاطر باطنی بحسب الغالب ظاهرنده مؤثردر انكیچون خطوات شیطانه
اتباعدن خالی دكللردر خواص خلق ایسه محفوظلردر زیرا تذكیر

الهی ایله متذکر اولوب مبصر اولورلر نتکیم قرآنده کلور (ان الذین اتقوا
اذا مسهم طائف من الشیطان تذکروا فاذاهم مبصرون) ورکن
حجر اسود خاطر الهی ورکن یمانی خاطر ملکی ورکن شامی خاطر نفسانی
ورکن عراقی خاطر شیطانی منزله سنده در زیرا شارع رکن عراقیده
(اعوذ بالله من الشقاق والنفاق وسوء الاخلاق) دیمکی مشروع
قیلدی مراتب ارکان ایسه ذکر مشروعله معلومدر و بو ارکان اربعه
مقابله سنده اوتا دار بعه وضع اولنمشدر که هر بری بر رکننه ناظر
واننك سریله دائردر واتمام کعبه دنصکره دعوت ابراهیمیه واقع
اولمق امتحان ناس ایچوندر تا که عالم ارواحده حقیقتده مجیب ایله
ساکن اولان بری بربندن متمیز اوله انکیچون مدعو اولنلرك بعضیسی
اجابت ایتدی و بعضیسی ایتمدی واجابتی متکرره اولنلرك حجی دخی
متکرر اولدی نتکیم تکرار تلبیه دخی اکا ناظردر واجابتده توقف ایدنلر
حجی تأخیر ایتدیلر بیلمدیلر که لسان خلیل لسان جلیلدر ومسارعت
امتثال لازمدر سؤال اولنورسه که تکمیل بناء کعبه دنصکره
الله تعالی یواقیت جنتدن اولمق اوزره حجری انزال ایدوب محل معهوده
وضعله امر ایلمش ایدی واول وقتده حجر ابیضدن ابیض ایدی پس اول
نسنه که طینت آدم انکله تخمیر اولنسان یمین الهی منزله سنده ایکن
سواد لون ایله متغیر اولمقندن کلدی جواب بودر که حجر مکرمك جنتدن
خروجی آدمك خروجی کبیدر یعنی آدمك خطاسیله جنتدن هبوطی
وجه ارضده خلافت وسیادتی ظهور ایدوب جنته رجوعی کمال انسانی ایله
اولمق سرینه مبنی اولدیغی کبی حجر اسودك نزولی دخی سیادت مخصوصه
ایچون ایدیکه یمین الهی منزله سنده اولمقدر تا که اثر سیادت ایله
جنته رجوعنده امثالندن متمیز اوله واول سیادته سبب فی الحقیقه ابن
آدمك لمس وتقبیلیدر زیرا خطانك اثری سواددر یعنی خطاسیله اهل
سیادات اولان آدم واولادنك لمس وتقبیلی دخی باعث سیادتدر
پس بنی آدمك خطایاسی انی تسوید ایتدوکی سید قلدی دیمك معناسنه
محمولدر بو صورتده اسود سیادتدن اولور سواددن دکل والوان ایچنده

سیادته دلالت ایدن اواولق رنك سواد اولمغله انکله تقیید اولنوب حجر
اسود دنلدی ولسان فارسی ایله کلور * هفت رنکست ز برهفت اورنك *
نیست بالاتر از سیاهی رنك * بو بیتده طائفهٔ صوفیه نك هر اسمده بر نور
کوروب بدنجی اسمده نور سیاه کوردکلری نه تلمیح واردر یوم فتح مکه ده
رسول اللهك دستار سیاه ایله تعمم ایتدکلری معنای مذکوره دالدر
و بعض شعرا دیمشدر که * کر بچشم پاك در صنع الهی بنکری * کعبهٔ
مقصود خود را در سیاهی بنکری * مروی در که حضرت عمر رضی الله عنه
داخل مطاف اولدقده استقبال حجر ایدوب یا حجر لا یضر ولا ینفع
اولدیغکی بیلورم واکر رسول الله سنی تقبیل ایدرکن کورمیدم تقبیل
ایتمزدم دیدکده بو کلام عمری سمع علی یه ایردکده بیوردیکه بلی یا امیر
المؤمنین بو حجر یضر و ینفع مقوله سیدر زیرا کتاب الهیده کلور
(واذ اخذ ربك من بنی آدم من ظهورهم ذریتهم واشهدهم علی
انفسهم الست بربکم قالوا بلی) یعنی الله تعالی آدمی خلق ایدوب
ظهرنی مسح ایتدکده ذریتی متمثل اولوب اقرار ربوبیت واعتراف
عبودیت ایدیجك عهد ومیثاقلری مأخوذ و برق اوزرینه مکتوب
حجره القم قالك دینلوب اغزینه القام اولندی تا که مسلم اولنلرك توحیدلرینه
آخرنده شاهد اوله اشته ضرر ونفعی بودر دیدکده حضرت عمر رضی
الله تعالی عنه انصاف ایدوب (اعوذ بالله ان اعیش فی قوم لست فیهم
یا ابا الحسن) دیدی بو جهتدندر که استلام حجرده (اللهم ایمانا بك
وتصدیقا بکتابك ووفاء بعهدك واتباعا لسنة نبیك) دیمك مأثور اولدی
و بعض مکاشفین کلمهٔ شهادتك فم حجره دخول وقعرنه وصولنی مشاهده
ایلدی پس هر حاج صافی و مسلم مخلصك شهادتی حجره ایداع
اولندیغی لاریبدر ونامه ید ایله تسلیم اولنمغله سر ایداع بوندن مفهوم
اولدی زیرا حجر یمین منزله سنده در نتکیم سبق ایتدی و بر دخی ایداع
حجرایتمك ایداع کعبه حکمنده در زیرا حجرك طرف اخیری باطن کعبه یه
ملاصقدر وکعبه انسان کاملك قلبیدر وانسان کامل آخرنده
شاهددر انکیچون حجر هر عصرده کلن کاملك یمینی صورتیدر که مبایعه

وتقبيلى لازمدر و بر كيمسه زمانڭ امامنى بلمسه واكا متابعه قلمسه اول كيمسه جاهليت و بدعت اوزرينه در وامام صورى سلطان اعظم ومعنوى قطب الاقطاب وسائر ائمهٔ ارشاددركه الى يوم القيام ارشادلرى دائم وخانهٔ دنيا انلرك ركن وجودلريله قائمدر و بوتقريردن فهم اولنديكه كرچه كعبه وحجر اسود رموز واشارات مقوله سيدر زيرا الله تعالى مكان ايله محاط وعين ايله موصوف اولمقدن منزهدر ولكن فى نفس الامر مراتب ومنازل اعتبار يله حقايقه راجعدر انكيچون (خلق الله آدم على صورته) كلامنده واقع اولان صورتدن مراد كرچه صورت حقيقيه دركه كليات اسماء وصفاتدن عبارتدر پس بوصورتده اطلاق صورت مجازاولور فاماتنزلات رحمانيه حسبيله حقيقتدر انكيچون شاب امرد صورتيله تمثيل ايلدى نتكيم حديث صحيحده واقعدر ومراتب اوزرينه ماشى اولان كيمسه يه ذلل وعثار يوقدر پس بواشيا مظاهر اسما اولمغله صورت حق اوزرينه در اكرچه اسماء جزئيه اسم اعظمڭ وسائلى در بناء على هذا كعبه يه دعوتدن مقصود جذب قلوبدر تاكه بيتدن رب البيته ترقى ايده لر زيرا بيت سراحديتى مشتمل وانڭ صورتيله قائمدر و بومعنادندركه شيخ عربى قدس سره بركيجه مطافده كعبه يه نظر ايدوب سنكه حجر ومدردن مبنيسن بوقدر تعظيمه ندن سزا اولدڭ ديو كعبه نڭ شاننده تنزيله متعلق كلماتى واقع اولدقده كعبه دخى حجر اسوده شيخڭ مقابله سنه قيام كوستروب اوزرينه حمله وهجوم ايديجك اندن خلاص بولميوب بالاخره مدحنده برقصيده انشاسنه تعهد ايله ارا لرنده مصالحه واقع اولدى نتكيم تفصيلى فتوحات مكيه ده در پس صورتده قالميوب معنا ايله دخى آشنالق كركدر محكيدر كه بعض عارفين قصد حج ايتدكده ابن صغيرى دخى رفاقتنى نياز ايديجك پدرى مساعده كوسترميوب سنڭ هنوز اول معنايه صلاحيتڭ يوقدر ديدكده غلام دخى بوحرماندن تأخردن كريان اولدى زيرا بيتى كوران رب بيتى كوررديو ظن ايتمش ايدى والدى دخى انڭ سوز وحرارتنى كوردكده استصحاب ايدوب طى مراحل

وقطع منازل ايدەرك داخل حرم ومشاهدهٔ بيتله مكرم ومحترم اوليجق اوراده غلام هيبت مقام ومشاهدهٔ آثار جمال ذو الجلال والاكرامدن متأثر اولوب خاكه خرور ووداع دار الغرور ايله جان عزيزى متاع نفيس كبى خزانهٔ ملكوته تسليم ايلدى پدرى بو حالت هائله يه مطلع اولوب ديديكه ولدى وقطعهٔ كبدى ديو محترق آتش فراقى اوليجق ذاويهٔ بيتدن نداء غيبى كلديكه سن بيتى طلب ايلدڭ بولدڭ اوغلڭ رب البيتى استدى اولدخى بولدى دنلدى واول اثناده يد ملائكه ايله جسد غلام مرفوع اولوب نوجهله اولديغى معلوم اولمدى نتكيم بعض اوليانڭ مونلرى قريب اولدقده اهل واولاده وداع ايدوب غائب اولورلر ورجال الغيبه اتصال بولورلر ومراد الهى اولان محلده دفن اولنورلر وكعبه وضع معين ايله محدود اولمق حجر اسودڭ مبلغ انوارندندر يعنى ركن بابه وضع اولندقده نورى جوانب ار بعه دن نه يه دڭ بالغ اولديسه حكمت الهيه موجبنجه حرم اولوب اورادن بلا احرام تجاوز ايتمك محجور اولدى تاكه محرم اولنلر نور ذاته نور صفاتله مهتدى اوله لر انكيچون خارج حرم افعاله وداخلى صفاته ونفس كعبه ذاته اشارتدر پس حرم اطلاقى احترامى واجب اولديغندندر واعظم اسباب احترام احرامدركه تجردى مستلزمدر ولكن بالكليه تعرى ايتمك عادت جاهليه اولمغله محيطڭ غيرى ايله اكتفا اولندى زيرا محيط ده تركيب واردر مقام احديت ايسه تركيبى منافيدر الحاصل صورت حج معنايه ناظر اولمغله قاصد بيت ورب البيت اولانه تجرد صورى ومعنوى لازم كلدى وحديث قدسيده كلور العظمة ازارى والكبرياء ردائى يعنى حق تعالى كندى نفسنى ازار وردا ايله وصف ايلدى قميص وسراويل ايله دكل زيرا ازار وردا منسوج ايسه ده مخيط دكلدر بوجهتدن بساطتده اقربدر قميص وسراويل ايسه مخيط ومركبدر بوسره بناء محرمه لبس مخيط حرام محرمه يه حلال اولدى زيرا رجل مركبدن مخلوق ايسه ده سائطه اقربدر مرأة ايسه مركب محققدن مخلوقه دركه رجلدر انكيچون بسائطدن بعيده اولوب مركب اولان مخيطى لبسله اصلى اوزرينه

قالدی ورجله ملحقه اولدی رجل ایسه ترکیبدن مرتفع اولوب اصلنه
لایق اولان وجهله ترك تخیط ایلدی ونفسنده مرض مضمنی جهتندن
تجرده مانعی اولانه قربان لازم کلدی زیرا قربان نفسه بدلدر انکیچون
عقیقه مسنونه اولدی تا که شکر نفس بوانه که مولود در تنکیم تفصیلی
مرور ایلدی انکیچون نحرهدی ایندوکی وقتده عتق نفسی تذکر ایتمك
کرکدرز یرا نحرك هر عضوی متقربك بر عضونه بدل وفدا اولسه کرکدر
وخبرده کلور که الله تعالی حضرتلری هر سنه نصف شعبانده
کعبه یه نظر ایدر پس هر کیم که عالم ارواحده دعوت توحیده مسارعت
اجابت و بعده دعوت ابراهیمه اقبال استماع واقع اولدیسه لیلهٔ برأتده
قلبنه میل وحنین دوشوب حجه عزیمتی درکار ایدر ودرت سنه ده برکره
شوق وانجذابی تازه لنوب اجابت مکرره واقع اولدیسه حج مکرر دخی
واقع اولور بعنایة الله وتوفیقه و بعض حکایات لطیفه ده کلور اهل
ثروت وغنادن بریسی بجله تحدیث نفس ایتمه مش یعنی زاد وراحله یه
استطاعتی وار ایکن حج ایتمکی اصلا خاطرنه کتورمه مش ایدی اتفاقا
امیرمکه یه غمز اولنوب قتل اولنمق ایچون احضار اولندی واول وقتده
امیرمکه عرفاتده بولندی حضور امیره مغلول العنق ومقید بالحدید
اولدیغی حالده احضار اولنوب امیرسؤال ایدوب اول واجب القتل اولان
کیمسه بومیدر دیدکده بودکلدر ایها الامیر غیر یدر دیو جواب
ویرلجك امیر اعتذار ایلیوب اول مقیدی اطلاق ایلدی اول دخی
اغتسال ونیت وتلبیه ایدوب عرفاتدن مغفورا و بعد الحج مقامنه مسرورا
عودت ایلدی پس بوندن (عجب ربك من قوم یساقون الی الجنة
بالسلاسل) سری ظاهر اولدی واول کیمسه دن کرچه موجب احضار
ومؤاخذه اولور امر صادر اولمش ایدی ولکن عنایت الله مقارنتیله الله
تعالی وایشبنك قلبنی تحویل ایدوب وقت استفسارده خلافك سویلتدی
ومقصود اولان کیمسه بودکلدر دیو دیلنه کتوردی تنکیم مغربده بر رجل
صالحی ارباب الحاد وزندیقه دندر دیو سلطان عصره غمز ایتدیلر
سلطان دخی احضار ایچون اعوان کونده روب یولده کلور کن

برخباز دکاننه مرور ایلدکده اول کیمسه خبازدن نصف خبز الوب
تصدق ایتدی وحضور سلطانه کلدی سلطان دخی غمز ایدن جماعته
بالمشافهه خطاب ایدوب بو کیمسه حقنده توجهله شهادت ایدرسز
دیدکده لسانلری نطق خلافدن بسته اولوب رجل صالح سنی بلورز
دیدیلر اول کیمسه دخی تصدق سببله اللرندن خلاص بلوب مقامنه
کلدی ودیمشلردر که حضرت ابراهیم بیتی بنا ایتدکده انك ایچون سقف
قومدی بلکه مکشوف الرأس قلدی بو جهتدن ملوك سالفه جواهر
جلیله دن والواح ذهب وفضه دن وتیجان مرصعه دن وانواع حلیدن
نذور القا ایدرلردی تا که کعبه ایچنده کنز عظیم مجتمع اولدی
وشیخ اکبردن منقولدر که بشیوز طقسان سکز تاریخنده تونس ولایتنده
اول کنزدن ملائکه اکابر الواح ذهب کتورمشلر ایدی که اوزرنده سریانی
خط وار ایدی وشیخ انی ادبا مع رسول الله بنه موضعنه رد ایلدی زیرا
رسول الله اول کنزی بلوردی و بر وقتده اخراج ایدوب انفاق ایتمك
صددنده اولدقده رأی متحول اولوب حالی اوزرینه ترك ایلدی
وحضرت عمر دخی ایام خلافتنده اخراج صددنده اولدقده رسول
اللهه اقتداء ترك ایلدی پس اول کنز الی الان مخزون ومکتومدر که
انی آخر زمانده حضرت مهدی رضی الله تعالی عنه اخراج ایتسه
کرکدر انك خروجی وظهورندن صکره سائر کنوز دخی ظهور
ایدوب کرامات منتشره وجمادات متکلمه اولسه کرکدر واول کنز
مؤمنك قلبنده اولان کنز معرفت وتوحیددر که یوم قیامت ایچون
مدخردر ومقام ابراهیمدن مراد فی الحقیقه انفاق مال وبذل ولد ونفس
وخلت وحلم واواهیت وتسلیم وانبساط ویقین ورضی وامثالی صفات
جلیله درکه بو مقامه دخول ایله نار دوزخ و بعد وقطیعه دن نجات حاصل
اولوب فردوس اعلی ومقام قرب ووصل ومشاهده وجود بولور
وحدیثده کلور که (الحج عرفة) یعنی مقام سره دخول ایتمدکجه حج
معنوی حاصل اولماز وحج اکبر دیدکلری حج اصغردن احتراز درکه
عمره درز یرا اوج عمره بر حجه بدلدر و بلکه شهر رمضانده بر عمره نك اجری

حج قدر در زیرا عملده وقت شریفك تأثیر عظیمی واردر و بعضلر دیدیلر که حج اکبر وقفه نك یوم جمعه یه مصادفه سیدر که حج وداعده واقع اولمشدر پس موافقت حج رسول سبب تضعیف ومزید قبول اولدی زیرا وقتك تأثیرندن انسان کاملك واکا متابعت وموافقتك تأثیری غالبدر وکعبه ده مقیم وحاضر اولان کمسه هر سنه حج ایتمك مسنون وترکی مکروهدر که فضیلت عظیمی ومثوبت مثلی دن حرماندر تکیم مسجدده قاعد اولان کمسه یاذکر ویا صلاتنه مشغول کرکدر شویله فارغ اوتورمق مکروه وترکی اولی بابندندر پس احتیاط اودر که بهر سنه بحجه کر بستهٔ عزیمت اوله وهر بار که مسجده کیروب اوتوره امور اخرویه دن برنسنه یه اشتغال کوستره واهالیٔ زمان کبی مسجدی مساوی خانه ایتمیه زیرا مسجدده فضول دنیا سویلمك حسناتی اکل ایدر نار حطبی اکل ایتدوکی کبی وحج ایتمك غزادن افضلدر ذکر الله کبی زیرا قتل نفوس دفع استیلاء کفار وعصمت حرم واموال ایچوندر که اعلاء کلمهٔ اللهه تابعدر حج وذکر الله ایسه فی نفس الامر مرغوبدر زیرا انلرله اعدی الاعدا اولان نفس اماره یی قتل ونظرکاه حق اولان قلبی احیا واردر انکیچون جمله جهاد من وجه توامدر زیرا جهدده انفاق مال واتعاب نفس ایله سر جهاد اکبر بولونور تکیم صومله قران وصلاتله زکات وایمان ایله اخلاص توأملردر و برکمسه حج مکرر ایلسه هر حجده اجر فریضه ویریلور وحج عن الغیر ایتسه کندی حقیقة حاج اولوب ثواب کامل ویریلور ومحجوج عنه اولانه ثواب حج ویریلور ونفس حج ویرلمز زیرا کندی بنفسه زیارت ایتمدی ولکن کرما من الله تعالی آخرتده حجاج ایله محشور اولور ودیمشلردر که حج ناس اوزرینه فرضدر ولکن اهل مکه حاج اوزرینه فرضدر پس لازمدر که دلیل انلردن اتخاذ اولنه تا که اکرام ومواسات بولنه وسائر ضعفاء فقرایه دخی انفاق وحسن معامله دن خالی اولمیه وقرآنده کلور (ومن یرد فیه بالحاد بظلم نذقه من عذاب الیم) یعنی هر کیمکه حرم اللهده قصد ظلم ایتسه قصد ایتدوکی نسنه کرك اندن واقع اولسون وکرك اولمسون مؤاخذه اولنور زیرا مقامك

حرمتی واردر فاما حرمك غیریده همله مؤاخذه اولنماز بلکه فعلله معاقب اولور وعدم فعل صورتنده اکر ترکی من اجل الله ایسه حسنه یازیلور والا نه له سنه ونه خود علیه سنه برنسنه یازلماز وبو مقامك صعوبتندن اوتوری ابن عباس رضی الله عنهما اجلاء اصحاب وافراد اولیادندر مکه ده مجاورتی ترك ایدوب طائف دیدکلری شهر که حالا طی وحذفله عباس دیرلر اورایه انتقال ایلدی وقبر منیفلری دخی اوراده زیارتکاه عالمیاندر طائف اصلنده قرای شامدن ذات الانهار والاشجار برقریه ایدیکه جبرائیل علیه السلام انی باذن الله تعالی یرندن قلع ایدوب کعبه محاذاتنه واردقده یعنی سفینهٔ نوح علیه السلام کبی طواف کعبه ایتمکله طائف دنلدی و بعد الطواف حالا موجود اولان موضعه وضع ایلدیکه برکات مکه نك اکثری اورادن مجلوبه در وبر کمسه طریق حجده وفات ایلسه انك ایچون ثواب حج یازیلور قال الله تعالی * ومن یخرج من بیته مهاجرا الی الله ورسوله ثم یدرکه الموت فقد وقع اجره علی الله * بوندن فهم اولنور که حاج صوری یه اجر وصول حاصل اولدیغی کبی حاج معنویه دخی بویله در زیرا انقطاعلری امر سماوی حسبیله در وباطنده اتصال همت دخی واردر زیرا اکر فتور وکسل کلوب خروج وسلوکنه پشیمان اولدیسه اقبالی ادبار حکمنده در ومعرضه اجر یوقدر زیرا اجر عزیمت واخلاص اوزرینه مبنی اولان عمله کوره در وبو مقامده صورة ومعنی چوق کمسه لر یولده قالمشلر وواصل اولدق دینلر دخی منزلده سرابدن غیری نسنه بولمامشلردر انکیچون مرشد کامل ومربیٔ حاذق کرکدر خطرانده باذن الله تعالی دستکیر اوله وبوندن علمائله مطلقا رفاقتك فضلی ظاهر اولدی

* الباب الثامن عشر فی المجاهده *

مجاهده عدوی مدافعه ده استفراغ وسعدر یعنی دشمنی طاقتی اولدیغی مرتبه دفع ایتمکدر ومجاهده اوج نوعدر بری مجاهدهٔ عدو ظاهر وبری مجاهدهٔ شیطان وبری مجاهدهٔ نفسدر که بو اوجی (وجاهدوا فی سبیل الله حق جهاده) امرنده مندرجدر زیرا حق جهاد

اعداء ظاهره و باطنه ایله حسب الطاقه محاربه ومقاتله در وحدیثده کلور (جاهدوا اهواءکم کما تجاهدون اعداءکم) واعداء باطنه دن مراد نفس وشیطاندر زیرا شیطانك دخی نفس کبی تسلطی باطندندر اکرچه ظاهرده طرف قفادن خرطومنی قلب انسان اوزرینه وضع ایدوب القاء وسوسه ایدر انکیچون خناس دینلدی زیرا اکر قلب متیقظ اولوب ذکر ایدرسه شیطان خنوس وتأخر ایدر زیرا نور ذکر انی احراق ایلر بو جهتدندر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم توصیهٔ جبرائیل ایله بین الکتفین احتجام ایدردی زیرا احتجامده تضعیف مادهٔ شیطان وتضییق مرصد واردر وشیطانك مجرای دمده جریانی حدیث ایله ثابتدر زیرا جسم لطیف اولدیغی وجهله هر محله نفوذ ایدر واصلی ناردن اولمق نفوذ ایتدیکی یری احراق ایتمك لازم کلمز زیرا انسان عناصر اربعه دن ترکیب خاص ایله مترکب اولدیغی کبی انك دخی ترکیبنده نار وهوا مزاج مخصوص بولمشدر وخاتم نبوتك بین الکتفین اولدیغی وسوسه دن عصمته اشارتدر وصدردهلیز قلب اولمغله قرآنده (فی صدور الناس) دیو تقیید اولندی والاوسوسه سی قلبه واصله درمکر که محفوظ وامین اوله ونفس ایله مجاهده ایتمك اصلدر زیرا شیطانی دخی نفسی اضلال واذلال ایلمشدر ونفس مرتبهٔ طریقت وشیطان مرتبهٔ شریعته ناظردر وبو ایکی معنایی جامع جلال الهیدرکه مرتبهٔ حقیقته دائردر ومجاهده ید ولسان ایله اولمغه شاملدر نتکیم حدیثده کلور (جاهدوا الکفار بایدیکم والسنتکم) یعنی جهاد اصغره کوره ایدی ایله اولان مجاهده سلاحله اولان مجاهده والسنه ایله اولان مجاهده کفاره اذای لسان ایله رنجش خاطر ویرن مجاهده در وجهاد اکبره کوره ایدی ایله اولان اعمال شاقهٔ بدنیه والسنه ایله اولان جهر واخفا ایله اولان ذکر الله در زیرا کرچه سالکك دفع مضرت نفس وشیطان وجلب رحمت رحمانده مدار شغلی ذکر الله در ولکن عمل بدن ایله اولان مجاهده سی دخی معین مقصود ووسیلهٔ مراددر شول جهتدنکه عالم نزولدن غرض

اعمال قلب وقالبدرکه تمام تکلیف وابتلا انکله حاصلدر وابتلانك غایتی جمله اسماء یوزندن حقه ارتباط وجمیع وجوهدن اتصالدر وجهادده نصرت دین وقهر اعدا واعلاء کلمة الله نیت ایتمك کرکدر وظاهر دین شرایع واحکام وباطنی استسلام وحقایق وحکمدر بو معنانك حصولی جهاد اصغر واکبرك مجموعنه منوطدر ودیمشلرکه برکیمسه بدایت حالنده صاحب مجاهده اولمسه بو طریقدن شمه بولماز زیرا سلوك حقیقی نفسی مألوفاتدن قطع وخلاف هواسی اوزرینه حملدرکه زیاده صعوبتلودر انکیچون فنا فی الله مؤدیدرکه مقام لقادر وشیخ ابو علی الروزباری دیمشدرکه سالکه آفت اوچ یردن دخول ایدر اولکیسی سقم طبیعتدرکه اکل حرامدر وایکنجیسی ملازمت عادتدرکه نظر واستماع حرام وغیبتدر واوچنجیسی فساد صحبتدرکه نفسده هیجان ایدن شهوته تابع اولمقدر ومخالفت نفس رأس عباداتدر وجمیع دوا مخالفت هواده در وهوای میل نفسه مبنی اولان کاردرکه برهان سماوی ودلیل عقلی اکا مساعده ایتمیه وفی الجمله مساعده سی صورتنده دخی اغراض باطله وامانی فاسده دن خلاص اولمیه زیرا کاه اولورکه کار شریعت دخی اغراض فاسده به مقارنتیله باطل اولور حتی نفس برطاعتی استحلاء ایتسه اورادن تحویل کرکدر وقرآنده کلور (یاایها الذین آمنوا قاتلوا الذین یلونکم من الکفار) بو آیتدن صوفی وهر موفق اولان کیمسه نك حظی بودرکه نفس امارهسنه نظر ایلیه تاکوره که انی هر واجب ومندوبدن محظور ومکروهه نیجه حمل ایدر زیرا مخالفت اوزرینه مجبوله در وسائر اعدادن کندونه اقربدر پس برکیمسه انی یاقتل ویا اسیر ایتمدکجه شرندن خلاص بولمازوانك انسان اوزرینه تسلطی ایکی سیف ماضی ایله درکه رقاب صنادید رجالی انکله قطع ایدر واول ایکی سیفك بری شهوت بطن وبری دخی شهوت فرجدرکه جمیع خلائقی اسیر ایتمشلردر ولکن شهوت بطنك شهوت فرج اوزرینه غلبه سی واردر زیرا شهوت فرجه تأیید شهوت بطندن کلور بو سببدن تزوجه قادر اولمیان صومله مأمور اولدی زیرا ریاضت کسر شهوت

ایتمکدن خالی دکلدر خصوصا که ادامی خلل اوله وحدیثده کلورکه (اعدا عدوك نفسك التی بین جنبیك) یعنی بین الجنبین ایله تقیید ایتدوکی بودرکه صفات نفسانیه نك اکثر آثاری ایکی پهلوارسندن ظاهر اولورکه اکل وشرب وشهواتدر پس بطنلری پرشهوات اولنلرك نفسلری شهواتله نقض عهد شرعه توسل ایلیوب عداوت اهل دین اوزرینه اولورلر نفوس خالیه موالات اوزرینه اولدقلری کبی وحدیثده کلورکه (اعظم الجهاد جهاد النفس فانها غیر مأمونة) یعنی نفسله جهاد ایتمك جهاد اکبردر زیرا اکا ر یا صغیر و بردخی دشمان پنهاندر و بردخی یدی باشلو اژدردرکه سرلری کبر وعجب وریا وحسد وغضب وحب مال وحب جاهدر و بو صفات رذیله دن نفسی تزکیه ایتمکده عسرت عظیمه واردر اژدرها ایله مقاومت ومصارعتده عسرت اولدیغی کبی پس نفس محل علل وآفاتدر چونکه بالکلیه مقتول اوله اذاسنی اماطه یه ازاله حاجت قالماز انکیچون صف عدوده مقتول اولان شهید غسل اولناز مکرکه جراحتی متغیر اوله زیرا الله تعالی حضرتلری قتل حیه اوزرینه اولورسه ده شجاعتی سور انکیچون وهن وضعف وجبندن نهی اولنمشدر تنکیم قرآنده کلور (ولا تهنوا فی ابتغاء القوم) ونفس اماره حیه کبیدرو بالفرض اسلامه کلسه دخی اخلاقدنسه سنك آثارینی غسل ایتملودر انکیچون مشرکك بعد الاسلام غسلی مسنوندر پس ذات وصفاتك مجموعنی پاك ایتمك کرکدر وبرکیمسه سلطان ظاهرك جنود عامه سندن اولسه اکا موافقت لازم کالدیکی کبی سلطان باطنك جنود خاصه سندن اولان سالك دخی صاحب الوقته متابعت ایدوب بالکلیه ارادتندن خروج ایتمك کرکدر والا تحت اللوادن خارج اولان کیمسه هلاك اولور بعیر شارد کبیدر ونفس عدو الله اولدیغی جهتدن موالاتی معادات اولیا کبیدر حربله مبارزه حقدر زیرا ظهور وغلبه سنه سببدر و بوصورتده نقض عهد حاصلدر شول یوزدنکه الله تعالی حضرتلری سندن اخذ عهد ایتمش ایدیکه دشمنه ملاقاتده ثابت قدم اوله سك وزحفدن فرار ایتمیه سن وسن بلوردك که اباغك امانتدر پس فرارله اباغکه خیانت

ایتدك

ایتدك واول دخی سندن آخرتده حقه شکایت ایدسه کرکدر واعضانك شهادتلری قرآنده مسطوردر ومؤمن اهل یقین وتمکین اولان اضطراب نفسه اویماز وحقه توکل ایدر زیرا الله تعالی حضرتلری یکه موجود حقیقیدر اکا استناد ایدن منصور اولور مؤمن کبی واصنام وطاغوتکه امور مخیله در اکا اعتماد ایدن مخذول اولور کافر کبی سؤال اولنورسه که پس نیچون مؤمن بعض اوقاتده مخذول اولور جواب بودرکه معتقدی مخیل مقوله سیدر والا حرمت الوهیت حقیقیه ایدن منهزم اولماز زیرا شعب ایمانی وافی واعتقاد صحیحی کافیدر وانهزامی تشدید محنت قبیلندندر یوخسه کافره نصرت یوقدر زیرا نصرت منصب شریفدرکه مؤمنه سزادر یقین وتمکین اسباب نصرتدندر اکا قوت باطنه دیرلر وحضرت علی کرم الله وجهه کلامنده کلورکه (انی ما قلعت باب خیبر بقوة جسمانیة ولا بحرکة غدائیة لکنی ایدت بقوة ملکوتیة ونفس بنور ربها مضیئة) وقلع باب خیبر قصه سی مشهوره در اکرچه بعض محدثین اصلی اولمامغه ذاهبلردر ولکن محل مثلدرکه نوابغ زمخشری ده کلور (مثل مذهبی وقدره کمثل مذهبکم وقدره) زیرا کمالات علیه دن ذهول واقدار الهیه دن غفولدر وعلینك ذوالفقاری مشهوردر تنکیم دیمشلردرکه (لا فتی الا علی ولا سیف الا ذوالفقار) یعنی شجاعت ومجاهده ومسایفه ده علی کبی اولمق کرکدر واول سیف فی الحقیقه قوة باطنه درکه ذکر وتوحید وتأیید ملکوتیدن حاصلدر وشهداء محبت شهداء سیوفك فوقنده در زیرا جهاد اکبر ایله رؤیت وجهاد اصغر ایله جنت حاصلدر تنکیم قرآنده کلور (ان الله اشتری من المؤمنین انفسهم واموالهم بان لهم الجنة) دیمشلردرکه بو اشترا عالم قدمده و یا عالم بلی ده و یا صلب آدمده واقع ایدی تنکیم عرض امانت دخی صلب آدمده ایکن ایدی یعنی آدمه عرض اولنمق ذریتنه عرض حکمنده در محکیدرکه ابلیس یوم قیامتده احتجاج ایدوب یارب عبادکدن اموال وانفسی اشترا ایدوب جنتی انلره ثمن و یردك ولکن حکم شرع بودرکه مبیعك عیبی ظهور ایتدکده رد اولنور

پس حکم شرعله عبادکی بکا رد ایله زیرا ماللری ونفسلری عیبلودر
دیدکده حق تعالی بلی حکم شرع بودر ولکن مشتری مبیعی عیبی ایله
قبول ایدیجك رد اولنماز دیو مجیب اولیجق ابلیس تخجیل اولوب ذنوب
خائبا کیده ولفظ شرا ایله واقع اولدیغی جهادی تسهیل ایچوندر زیرا
مبیعی تسلیم عایه‌یی تسلیمدن اسهلدرکه بطریق المعاوضه در وشراء
مال ونفس اوزرینه واقع اولدی قلب اوزرینه اولمدی زیرا قلبك قیمتی
جنتدن اکثردرکه محل معرفتدر ومعرفت وسیلهٔ رؤیتدر پس نفس ومالی
جنت وقلب وروحی معرفت ورؤیت ایله اشتری ایلدی ومعرفت ورؤیت
جنتدن اشرفدر زیرا جنتده قاصرلر ومحجوبلر دخی دخول ایدرلر
ومقام کشیده هفته‌ده برکره رؤیتلری تقدیری اوزرینه دخی وراء حجابدن
نظر ایدرلر وقرآنده کلور (ومن کان فی هذه اعمی فهو فی الاخرة اعمی)
یعنی دنیاده اهل بصیرت اولمینلر آخرتده دخی اولماز مکرکه طریقده
وفات ایده‌لر بوصورتده وعد الهی اوزرینه مقصود حاصل اولور
وآیت کریمه‌ده سورهٔ انفالده انفاق مال تقدیم اولندی زیرا حب مال
وحرص دنیا وبخل وسائر صفات ذمیمه باقی ایکن بذل نفس ایتمك معتبر
دکلدر پس انفاق مال ترك دنیایه اشارتدرکه حجاب ظلمانیدر
وانفاق نفس ترك عقبایه رمزدرکه حجاب روحانیدرکه بونلره
خطوتان دیرلر وبوایکی خطوه‌نك غایتی وصولدرکه جنت ایچنده
جنتدر زیرا هر عبارتده اشارت داخلدر وجائزدرکه ادنادن اعلایه
ترقی بابندن اوله زیرا ترك مال توحید افعال وترك اولاد توحید صفات وترك
نفس توحید ذات مقابله‌سنده‌درکه حضرت ابراهیمدن علیه السلام
توارث اولنمش ملت حنیفه واسلام حقیقیدر زیرا اکرچه توحیدات
مذکوره ومراتب مسطوره قوم ابراهیمده بالفعل ظهور ایتمدی ولکن
نشأهٔ ابراهیمیه مجموعنی استکمال ایتمش ایدی صکره بوامتده متبوعلرینك
کمالنه تبعیت ایله هر دورلو کمال ظاهر اولوب امته وسط اولدیلر وسائر
امتك بولمدقلری مرتبه‌یی بولدیلر وقرآنده کلور * وان خفتم عیلة
فسوف یغنیکم الله من فضله ان شاء * یعنی حکمت الهیه موجبنجه
فقرك یرینه غنا کلور وفقردن مراد اموال عاریه‌نك انفاقی وصفات

فانیه‌نك زوالی ونفس بی ثباتك اضمحلالی وغنادن بدل خیر وصفات
وجودیهٔ باقیه‌نك حصولی وذات حقانی‌نك وجودیدر نتکم حق تبویده
کلور * ووجدك عائلا فاغنی * چونکه انسان میل مال ومحبت حیات
اوزرینه مجبولدر فرضیت زکوة وجهاد لازم کلدی تاکه مدعیلر
صادقلردن متمیز اوله‌لر زیرا صادقلر عهد قدیمه وفا ایدوب مال ومنال
وسر وجانه قیارلر ودعوالرینی حجت نیره ایله اثبات ایدرلر ومدعیلر
لفظ مجردله شویله بی معنی قالورلر مع هذا معنی دعوادن اول کرکدر
نتکم دیمشلردرکه انجیر اغاجیله سائر اشجارك فرقی بودرکه شجرهٔ
تینك معناسی که میوه‌سیدر ورقندن مقدمدرکه دعواسیدر سائر
اشجار ایسه بالعکسدر وبعض اشجار وارکه دعوای مجرده صورتنده‌در
زیرا یبراغی وار ولکن میوه‌سی یوق ومیوه‌دن میوه‌یه دخی فرق چوقدر
وکلام علیده دخی کلورکه * خیر الغرائز فی الفتی الشجاعة والسخاوة
* بوایکی صفت توأمدر زیرا شجیع سخیدر وبالعکس وشجاعت
زنده‌یه تعلق ایدر زیرا مرده‌یی تکرار قتل ایتمك اولماز وسخاوت کامله
دخی خیار امواله کوره‌در وجبن وترك انفاق تهلکه‌در ونفسی
تهلکه‌یه القا ایتمك ایسه منهیدر نتکم قرآنده کلور (ولا تلقوا بایدیکم
الی التهلکة) بوجهتدن خیر غرائز ایله عمل لازمدر وادنی الامر
بذل مجهوددر نتکیم قرآنده کلور (والذین لا یجدون
الا جهدهم) وتحدیث نفس بالجهاددر والا نفاق وجاهلیت
اوزرینه قالور وموتی خلاف سنت اوزرینه اولور نتکیم حدیثده کلور
(من مات ولم یغز ولم یحدث نفسه بغزو مات علی شعبة من نفاق)
یعنی جهاددن متخلف اولان منافقدر * زیرا عملده منافقه متشبهدر
پس (من تشبه بقوم فهو منهم) موجبنجه بلا عذر تخلف ایدن
اهل نفاقدر وقرآنده کلور (لیس علی الاعمی حرج ولا علی الاعرج
حرج ولا علی المریض حرج) یعنی مجاهده خصوصنده اهل عذر
اولوب عزائم ایله عمله قادر اولمیان رخصتلر ایله عمل ایتسه‌یده مجاهده
اهلی حکمنده‌در حق تعالی‌یه ایکیسی دخی احبدر وحدیثده کلور

(ان اقواما خلفنا بالمدينة ما سلكنا شعبا ولا واديا الا وهم معنا حبسهم العذر) يعنی غزوهٔ تبوكده عذرله متخلف اولانلر اجرده مجاهدلره مشاركت ايتديلر ذاتلريله مفارق ايسه لردخی نيتلريله معيتلری واردر وبونده اعمی ايله مراد شواهق جبال وجزائر بحور واقطار ارضده بولنوب مرشده مهتدی اولميانلردر واعرج امام الوقته واقف اولوب ولكن مشيله سفر وسياحتدن عاجز اولانلردر زيرا طريق حج صوريده زاد وراحله نك لزومی كبی سلوك حج معنويده دخی مجلس مرشده تردده اقتدار لازمدر لاسيما كه بلاد قاصيه ده اولان مريض انحراف مزاج اوزرينه مجبول اولنلر وياخود بعض عوارض سماويه حسبيله تغير طبع بولنلردر زيرا سلوكده اعتدال مزاج وقوة طبع شرطدر بناء على هذا اهل تسليك اولنلر خلوت اهل ارادت ايچون ايام معتدله اختيار ايدرلر زيرا وجود ناس حرورده استرخا وزمهريرده انقباض اوزرينه در پس اعتدال هوا ومزاج تحصيل مطلوبه معيندر ومسئلهٔ صلح دخی مذكوره ملحقه در يعنی انده دخی سهولت ورخصت واردر نتكيم قرانده كلور وان جنحوا للسلم فاجنح لها وكيخسرودن منقولدر اعظم الخطايا محاربة من يطلب الصلح وديمشلردر كه خلقه مدارا لازمدر سلامت انده در وسباع وزنابيری مرابض ومقارندن نشر ايتمك مورث ندامت وباعث خسارتدر وكاه اولور كه جره دن نار عظيمه مشتعل اولورو بوندن ظاهر اولور كه نفس سالكده قهرله استيلا اولمسه سالك دخی نفسه لطفله معامله ايتمك كركدر يعنی رياضت ومجاهده ايله محاربه ايتمك نفوس شديدهٔ آبيهٔ مستكبره يه كوره در پس شول نفسده كه حقه استسلام وامره انقياد اوله تضييق وتشديده محتاج اولماز وسهولت ايله معامله اولنور اهل ذمتدن محاربه مرفوع اولديغی كبی وبو معنانك نفسده حصولی امر ضروری يه موقوفدر كه جذبهٔ الهيه در وياخود احكام كثرتك قلبدن ناشيدر انكيچون مرشد كامل طبيب حاذق كبيدر كه مراتب طباع اوزرينه ترتيب ايلر وبو معنايه حكمت ديرلر زيرا حكمت اودر كه علم ايله اشيايی موضعنده وضع ايليه

پس امر اتفاقی بر نسنهٔ موضعنك غيری يه وضع ايتمك حكمتدن خارجدر كه ظلم وافساددر انكيچون حق تعالی عدل ايله موسوم وحكمت ايله موصوفدر وجهاد ايله امری افساد بنيهٔ انسانيه ايچون دكلمدر يعنی كافره كوره دفع استيلا وغازيه نسبتله احياء قلب ايچوندر نتكيم قرآنده كلور (ولا تقولوا لمن يقتل فی سبيل الله اموات بل احياء ولكن لا تشعرون پس شهداء صوريه يه اموات ديمك جائز اولميجق شهداء حقيقيه اولان صديقلره بطريق الاولی در انكيچون خواص ناسه لسان تركيده اولدی ديمك منهيدر بلكه انتقال ايتدی ويادنيادن كوچدی ديملودر اكرچه موت عامدر يعنی عوام وخواصك روحلری بدنلرندن مفارقت ايدر ولكن ميتدن ميته فرق واردر بلكه بعض ميت حی حكمنده اولمغله اكا ميت اطلاقی صحيح دكلدر زيرا قلبی ميت اولنلر بعد الموت صور اسرافيل ده محبوس وغير متحركلردر ونفسی ميت اولنلر قيددن ازاد اولوب مراد ايتدكلری عوالمده سير ايتمكه مأذونلردر دنياده اولان حالت سنيه لری كبی وحديثده كلور (لكل احد حرفة ولی حرفتان الفقر والجهاد فمن احبهما فقد احبنی ومن ابغضهما فقد ابغضنی) صناعته حرفت دنلدی زيرا انسان اكا منحرف ومتمائل اولور ويا حرف طرف معناسنه در وحرفت بناء نوع ايچوندر جلسه وقعده كبی كسرله معناسی محترفه يعنی مكتسب اولان كسبه يه لازم اولان حالت ديمكدر فقر وجهادی حرفته تشبيه ايلدی زيرا حرفت كبی انسان اكا مشتغل ومعتاددر بوندن فهم اولنور كه جهاد اعلی المكاسبدر زيرا افضل انبيا كاربدر نتكيم حراثت ادناسيدر زيرا بو اعصارده بحسب الغالب احسن ناس ايشيدر انكيچون اذناب بقرن اخذ واستمساك ايله اكتفا ايلمك مذموم اولدی اكرچه زمان آدمده وبعده ذريتنده ممدوح ايدی واول الحرف دنلوردی شول معنادنكه خلقك اكا ضرورت تامه سی وار ايدی اما چونكه ضرورت دنيايی عمارته متعلق ايدی اكا اشتغال ايتمك امر دينه اهتمامدن صارف اولمغله مقتضای علو همت اوقاتی جهاده صرف اولدی انكيچون رسول الله عليه الصلاة والسلام (بعثت بالسيف) بيوردی واحياء

دين واعلاء كلمة الله ايله مقيد اولدى وامتى دخى اكا تحريض ايلدى
وقرأنده كلور (يعلمون ظاهرا من الحيوة الدنيا وهم عن الاخرة غافلون)
يعنى اهل غفلت اودركه بنيان قصور وتشقيق انهار وغرس اشجار
وحفر آبار وعمارات ارضله مقيد اولوب امور دينيه ده تساهل ايلدى
سؤال اولنورسه كه صدر اولده محاربه اولنان كفارك بعضيلرينك عدم
ايمانلرى مقطوع ايكن بحث وبرهان وسيف وسناناله طريق حقه
دعوتك معناسى ندر جواب بودركه دعوت اولندقلرى دخى عين
ثابته لرينك مقتضاياتندندر پس انلرك كفرلرى مقتضى اولديغى كبى
شر وشرورلرينى دفع والزام حجت دخى مقتضى در واكا قضاى قضا ايله
رد برلر انبيا واوليايه حيرت كبرى كتورن بو معنادركه اسرار قدردندر
صكره انقطاع نصله ايمان وكفر محتمل اولوب انك اوزرينه محاربه واقع
ودعوت الى الله جارى اولدى تاكه مقر اولنلر نجات بوله لر ومصر اولنلر
محجوج اولالر ومجاهد اولنلر احراز مثوبات وفضائل ايده لر زيرا اجرده
مدعو اولنلرك قبوللرينك تأثيرى يوقدر بلكه عدم قبول صورتنده دخى
داعى اولنلر مأجورلردر نتكيم قرأنده كلور (ان اجرى الا على الله)
پس امكم ضايع اولدى دين جاهل اولدى وشيطان ونفسك خلقندن
برى محاربه جاريدر زيرا خارجده شيطان وداخلده نفس اماره افساد
مملكت وجود ايتمكدن خالى دكللردر بناء على هذا اعداء ظاهره ايله
محاربه اقتضا ايتمسه دخى اعداء باطنه ايله محاربه باقيدر حتى محراب
دنلدوكى موضع حرب اولمغله در زيرا مصلى اوراده نفس وشيطانله
محاربه ايدر واصل محاربه امامكدر نتكيم حديثده كلوركه امام جنه در
يعنى عسكرك قلقانيدركه عسكر انكله تستر ايدرلر وقلوب جماعت
وهمم عسكر امامله بيله اولديغندن قلب وقالب ايله امامى تقويت
ايدرلر وبو معنايه جنكده مشاركت قلورلر انكيچون جماعت اراسنده
اتفاق كلمه لازمدر يعنى اتحاد دل كركدركه توجه اولنان كارده دفعة
تأثير ايليه ومقصود حاصل اوله زيرا تفرقده ضعف اولديغى مقرردر
بو سببدن تفرق واختلافدن نهى اولنمشدر اشته جهاد اصغر واكبرده

بوبر شرط عظيمدركه وجودى سبب نصرت وعدم باعث خذلان
وخسارتدر وبو تفرقى دفع ايچوندركه تخلف جهاددن نهى اولندى
زيرا (انما المؤمنون اخوة) موجبنجه اخوت صداقتى وصداقت دخى
اجتماع وايتلافى مستلزمدر مكركه تخلفى عذرله اوله بو صورتده نيت
وهمت ايله اجتماع كافيدر نتكيم بالاده كذر ايلدى وقرأنده كلور (ومنهم
من يقول ائذن لى ولا تفتنى الا فى الفتنة سقطوا) يعنى دنيا فتنه سندن
احتراز ايدركن دين فتنه سنه دوشدكلرى فتنه انلره كافيدر نتكيم
ديمشلردركه (اذا ادبر الامر كان العطب فى الحيلة) وبونده دخول دائرهٔ
عزيمت وسلوك طريقهٔ حقيقتدن ابا وامتناع ايدنلره تنبيه تأكيد
وتوبيخ عظيم واردر يعنى آدمك ارضه هبوطى ابتلاى عشق ورقهٔ
معرفت حق ايچوندر پس هركيمكه جادهٔ پدردن خروج ايدوب
بن بوطريقتك عهده سندن كلهمم انكيچون صاحب الوقت الى
الهمم ديسه ورطهٔ تنزله دوشوب قالور ومنزل طبيعتده قرارله يوان
ياكلور زيرا مجروح اولان كيمسه مرهم ايچون جراحه مسارعت ايلر
ودردلى اولان عاشق سرنى برمحرم رازه سويلر ومرض وكدورتدن
خلاص بولوب شفا وصفا بولورو بعضيلر ايليسى ضعيف ناحل الجسم
يعنى مهزول كوردكده وجهندن سؤال ايديجك جوابنده بنم جسممى
بوصورتده قويان وفى الحقيقه جانمه قيان فى سبيل الله صهيل خيلدر
ديدى بونده جهرله ذكر اللهه اشارت واردركه شيطانه زياده مايهٔ غم
وباعث درد والمدر زيرا صاح وصقال آغريق وجسم نحيف اولوب
اريمك بحسب الغالب مرض وغم قلبله حاصل اولور وبوندن فهم
اولنوركه ذكر جهرى شيطان ونفسى برك حزان وش صولدرديغى
كبى دوى دل وجانى موسم بهار كبى كلدرر زيرا اكثار جهردن بدنه
ذبول كلورو بو بهانه ايله ديدهٔ جان دخى مطالعهٔ ديداره يول بولور نتكيم
بعض كبار بيورمشلركه (كل من خاف على هيكله لم ير الله جهارا وعلنا)
وقرأنده كلور (ولا يدخلون الجنة حتى يلج الجمل فى سم الخياط) زيرا
بو آيتده اشارت واردركه انسان جنت قلب ومقام رؤيته دخول ايتمك جمل

نفسه رياضت ويروب اكثنه دلو كندن بجورملودر زيرا انسانه رؤيت
موتله در موت ومرض ايسه مزيل فضول تن ومذيب فضلات بدندر
پس تن پرور اولان بوضخامت وجسامت ايله اميد سرعت مقام كثب
ايتمسون و ثقلت ايله اوجقه هوسلنوب سبكبار اولنلرله همراه اولمغى
ضميرنده طوتمسون وقرآنده كلور (لوكان عرضا قريبا وسفرا قاصدا
لا تبعوك) يعنى طالب آخرت وراغب حضرت اولان كمسه طريق
حقده منافع بدنيه يه التفات ايتمز واماني وآمال طرفنه كتمز ومشقت سفر
هرنقدر غالب ودور ودرازى منزل هرچند راحت دل وجانى سالب
ايسه ده روز وشب طورميوب كيدر وغنيمت غايت وسعادت انجامه نظر
ايدر نتكيم قرآنده كلور (انفروا خفافا وثقالا) يعنى حركت ونهضت
نفسه خفيف اولسون ثقيل اولسون باقيوب مخالفت ايتمك كركدر وخفت
وثقلتك دخى اسباب كثيره سى واردر صحت ومرض وغنا وفقر وقلت
عيال وكثرت اولاد وتعلقات مال ومنال كبى پس بونلرى ترك مجاهده يه
عذر اولميوب فى الجمله امكان وقدرت واركن صرف مقدور وبذل مجهود
ايتملودر داودك عليه السلام جالوت ايله محاربه يه خروجنده يكى خانه
بنا ايدن وهنوز متزوج اولان و بونلرك امثالى امور ايله قلبنده علاقه
بولنان معيت ايتمسون ديديكى ترك علاقه يه تنبيهدر بو خسه ثقال
اولدقلرى جهتدن سفردن تعويق وغزادن تثبيط دكلدر نتكيم اهل
دله روشندر وقرآنده كلور (الا تنفروا يعذبكم عذابا اليما ويستبدل
قوما غيركم) بونده رمز بودر كه ذواتده استبدال جارى اولديغى كبى
صفاتده دخى جاريدر زيرا وصفك تبدلى ذاتك تبدلى حكمنده در شول
جهتدندر كه وصفك قيامى موصوفله در نظر ايله كه عروض مرض ايله
صحت واعتدال مزاج متبدل اولسه تبدل ذات كبى اولور انكيچون بعض
مريض حقنده كويا كه اولكى آدم دكلدر ديرلر پس غزا وجهاددن
تخلف ايدن كمسه نك صفات روحانيه سى صفات طبيعيه يه متبدل
ومتحول اولوب حيوان صورتنه كيرر وصفات غالبه سى اوزرينه محشور
اولور زيرا آخرت عالم صفتدر و بوندن فهم اولنور كه آدمك انسانيتى

حيوانيتى

حيوانيتى اوزرينه لباس كيدر چونكه لباس انسانيت مسلوخ اوله
حيوانيتدن غيرى قالماز زيرا نظر معناى انسانيته در صورته دكل زيرا
صورت دخى معنى اوزرينه عارضدر وعارض معدوم اولنجق اصل
نه ايسه اول قالور الحاصل صورته اعتبار اولنمق معتاد ندر پس معنى
اولميجق اصل صورت مجرده قالور وجبانه ارسلان ديمك كبى اولور
وكافره انسان ديمك دخى بو بابدندر وديمشلردر كه (ره راست بايد نه بالاى
راست * كه كافرهم از روى صورت چو ماست) و ينه ديمشلردر كه
(چه قدر آورد بندهٔ خوارديس * صورت كه زيرقبا دارداندام پيس)
وحديثده كلور هر جراحت كه غزاده حاصل اولور قيامت كوننده اندن
اقان قاندن رايحهٔ مسك اشتشمام اولنور بونده مسكى مدح واردر كرچه
اصلى سرهٔ غزالده منعقد اولان دمدر ولكن حكم نجسدن خارج
اولوب عظم فيل وامثالى كبى طاهر اولور زيرا امام اعظم عظام موتى ايله
امتشاط وادهانى لا بأسدر ديمشلردر اكرچه امام محمد وشافعى ومالك
عدم طهارتنه ذاهب اولديلر و بو اختلافه بناء فقها استعمالنى مكروه
كورديلر و بوقانده روح حيوانى يه اشارت واردر زيرا مجاهد كه غزاى
اكبر يولنده نفسنه جراحتلر آچه وقتل قواى طبيعيه قلمقده نيجه قانلر
صاچه انك دم حيوانيسى مسكه منقلب اولور و ياخود حكم جوارله
جذب بوى روحانيت قيلور نتكيم بعض برك كل ايله مجاورت واتصالدن
بوى خوش بولور و بلاد عربده بعض ازهارك تأثير عجيبى مشاهده
اولندى بوندندر كه مرشد كامله مقارن اولان كمسه خار ايسه ده كل
طبعن بولور ومرمر ايسه كوهر اولور وقان ايسه شيرله همرنك
و ياسكه دنك اولوب وزن ومقدارنى سنكين قيلور وانبيادن جهاده
مأمور اولنلر اولوا العزم اولنلردر ومأمور اولان البته منصوردر نتكيم
تنزيلده كلور (انا لننصر رسلنا) ومأمور اولميانلردن نيجه لرينك استشهاد
اولندقلرى (و يقتلون الانبياء بغير حق) آيتندن معلومدر وانبيانك
مقتول اولدقلرى رتبهٔ شهادتى احراز ايچوندر والا صديقيت و نبوتلرى
انلره كافيدر ورسول اللهك عليه السلام اكلهٔ خيبرده مسموما

وفاتلری دخی معنای مذکوره راجعدر اکرچه تأثیر سمك ظهوری درت سنه دنصکره واقع اولمشدر زیرا غزوهٔ خیبر هجرتك یدنجی سنه سنده ایدی وعند الموت تأثیری موتك طبیعت اوزرینه ورودندندر پس بوندن معلوم اولدیکه رسول اللهك دعوت وارشادی مرتبهٔ روحدن ایدی انکیچون مدت مذکوره ده سمك تأثیری اولمدی زیرا روحانیت امور جسمانیه دن متأثر اولماز طبیعت ایسه بویله دکلدر وبعض امراضله ابتلالری نوعا تنزل طبیعیدن ناشیدر خصوصا که معالجه یی امته تشریعه دائردر انبیا واولیا امور بشریه دن معصوم ومحفوظ اولسه لر خلقك سوء اعتقادنه باعث اولور پس ابتلا وامتحان امر عامدر وبعض کبار بیوردیلرکه انسان من حیث المجموع اوچ نسنه نك مجموعندن عبارتدر بری جسم طبیعی وبری نفس حیوانیه وبری مدبر هیکل اولان روح مجرددر وهر فعل که انساندن صادر اولور بو اوچك هر برینك انده مدخل ونصیبی واردر مثلا بر مجاهد فی سبیل الله سالم وغانم اوله اولانده صورت طبیعیه سنك نصیبی واردرکه غنیمتدن انتفاع ایتدیکی مأکول ومشروب وملبوس وامثالیدر وثانیا نفس حیوانیه سنك حصه سیدرکه دشمن اوزرینه غالب اولمغله قهر وانتقامدن ناشی حاصل اولان لذت وتشفیدرکه بو ایکیسنه حظوظ حیوانیه دیرلر واوچنجی مرتبه که حظ روحدر آخرته قالور زیراکه حق تعالینك وعدنده صادق اولدیغنی بلور وایمانی وصدق وعزیمتی وطریق حقده چکدیکی مشاق مقابله سنده اولاجق اجره مترقب اولور زیرا بو اجرك دنیاده حصولی متعذردر شول جهتدن درکه دنیا تنکدر وحق تعالی حضرتلری هر مجاهده یوز درجه احسان ایتسه کرکدر هر ایکی درجه نك اراسی بین السماء والارض درکه بشیوز یللق یولدر پس بو صورتده اوچ قسم اجرك ایکیسی دنیاده وبری آخرتده اولور اما غنیمت وسلامت بولنمدیغی صورتده تمام اجر آخرته قالور ومجاهده کرکدرکه ملاحظهٔ اجرده اولمیوب تصرف ظاهر وباطنی حقه ترك ایلیه وارادتنی افنا ایلیه والا اجیر اولور عبد خادم اولماز فضل

وشرف

وشرف ایسه عبودیتده در وعبد حقیقی مانع ومعطی حق اولدیغن بیلور وخدمتی مقابله سنده عطا واجر وفتح وامثالنه بقمز زیرا کدا چشملکدر واکرم الاکرمینه اساءت ظن کبیدر وفتح اوچ درلودرکه قرآنده مذکور اولدیغی اوزره فتح قریب وفتح مبین وفتح مطلقدر نتکیم سورهٔ صف وفتح ونصرده مبیندر ولکن ارباب حقایق عندنده فتح قریب مقام قلبده فتح ملکوت افعالدر وبو مقامده نفسك حجاب حسی منکشف اولوب افعالی افعال حقده فنا بولور وفتح مبین مقام روحده فتح جبروت صفاتدر وبو مقامده نفسك حجاب خیالی زائل اولوب صفاتی صفات حقده فنا بولور وفتح مطلق فتح لاهوت ذاتدر وبو مقامده نفسك حجاب وهمی مرتفع اولوب ذاتی ذات حقده فنا بولور وبوندن فهم اولندیکه افعال صفاته وصفات ذاته حجاب اولدیغی کبی قلب دخی روحه وروح دخی سره حجابدر وحجابك اعظمی حجاب حسدرکه مشاعر ومدرکاتدر بعده حجاب خیالدر وخیال دماغك بطن اولی مؤخرنده بر قوتدرکه مدرکات حسی حفظ ایدر وسالکلرك اکثری بو خیالده قالمشلر وانی عین الیقین ظن ایلمشلردر وبعده حجاب وهمدر ووهم دماغك تجویف اوسطی آخرنده بر قوتدرکه محسوساته متعلق اولان معانیٔ جزئیه یی ادراك ایدر شجاعت زید وسخاوت عمرو کبی وبو قوت جمیع قوای جسمانیه اوزرینه غالبه وحاکمه در اکرچه خیال جمله دن اوسعدر زیرا حق وعالمی حتی عدمی بیله تصویر ایدر وواقعاتك صوری خیاله منصوبدر انکیچون علمی صورت لبنده ویا عسلده ویا خمرده واسلامی صورت قبه ده وقرآنی صورت سمنده ودینی صورت قیدده وحقی صورت انسانده کورر وفتوح مذکوره نك حصولی تأیید ملکوتی یه موقوفدر اکرچه مجاهدات ظاهره دخی شرائطدندر نتکیم قرآنده کلور (هو الذی ایدك بنصره وبالمؤمنین) پس عهد طریقت اوزرینه قائم وریاضت ومجاهده ده دائم اولنلر نه دملر سوررلر ونکث ونقض ایدنلر دخی نه تنزللر کوره لر نسأل الله القیام بالحق علی الدوام

) الباب التاسع عشر في الرياضة (

رياضت نفسی ويابدنی كثرت استعماله تذليل وتسهيل ومنقاد ايتمكه دیرلر (یقال راض المهر رياضا ورياضة ذلله فهو راض والجمع راضة وروائض وارتاض المهر صار مروضا) مهر ضمله ولد فرسه دیرلر رائض سهل وسلیس ومنقاد اولاندر ضدی صعبدر پس مهره كوره رياضت امر ابتدائيدركه تليين ایچون اوزرينه تحميل بار وياغیری وجهله استعمالدر وكاه اولوركه رياضت مهرك غيره كوره امر انتهائی اولور فرس رهانك رياضتی كبی یعنی شول اتلركه مسابقه‌لری اوزرينه مراهنه ومخاطره ايدرلر یعنی اوچ قورلر التون وقماش وحيوان وسائر اموال كبی ركض ومسابقه‌لرندن برقاچ كون مقدم بعض اسباب معهوده ايله رياضت ايدرلر تاكه عدو وحركتده سريع اوله‌لر واتلرك مسابقه‌ده مجلی دیرلر مصلی وزنی اوزرينه والك آخر وارد اولانه فسكل دیرلر ورسول الله عليه السلامك عادت سنيه‌لرندن ايدی كه مسابقه ايتديرلر واول باول كلنلره مال ويررلر وفسكله دعا ايدرلر ايدی وبونده (سبقت رحمتی غضبی) سرينه اشارت واردر یعنی رسول اللهك مسابقه ايتدرمكدن مرادلری رحمت حقك سبقی بيان ايدی تاكه قولله وفعلله بو معنی متبين اوله نتكيم بعض كبار بیورمشلردر كه عبد عاصی‌يی مؤاخذه ایچون غضب الهی توجه ايتدكده منتقم اسمی كلوب غفور ورحيم اسملرنی كندنی سبق ايتمش كورجك رجوع ايده وعبد مؤاخذه‌دن خلاص بوله اشته صورت سبق افراس وحقيقت سبق اسما اراسنده‌در وبونك نظيری بودركه يوم قيامتده صور اعمال حسنه عرش اعلانك يميننه وصور اعمال سيئه يسارينه متفرق اولوب اصحابنی طلب ایچون سعی ومسارعت ايده‌لر صور اعمال حسنه‌نك جمله‌سی اصحابنی بولوب واصحابی انلره راكب اولوب جنته روانه اوله‌لر وصور اعمال سيئه‌نك بعضيلری اصحابنه مصادفه ايده‌ميوب پريشان اوله‌لر زيرا مصادفه‌لری تقديری اوزرينه اصحابی اوزرينه راكب اولوب جهنمه طوغری كنسه‌لر كرك ايدی

ولكن

ولكن عنايت ازليه سبق ايدوب حال عبدی تدارك ايله معامله‌ٔ مذكوره‌دن تخليص ايتدی وبعضيلر حقنده سيئاتك حسناته تبديلی دخی عنايت مذكوره‌دندر (بفضل الله مايشاء ان الله بالناس لرؤف رحيم) الحاصل رياضت بحسب الغالب صعب الانقياده اولور وعالم وجودده نفسدن صعوبتلو نسنه يوقدر انكيچون ديديلركه رياضت اخلاق نفسانيه‌يی تهذيبدر تاكه ظلمات طبعدن خلاص بوله وتحمل اذی وامثالنده سهولت بوله زيرا شرائط طريقتدن بری دخی عدم التأذی باذی الناسدر بو معنانك حصولی ايسه كثرت رياضته موقوفدر تاكه بقيه‌ٔ طبع قالمدقده ذلول اوله بو رياضته رياضة الادب ديرلركه طبعدن خروجدر وبر رياضت دخی واردركه اكا رياضة الطلب ديرلر يعنی طلبی ايله مرادی ندر انی تصحيح ايده زيرا اولا تعيين مطلب لازمدر وثانيا مهم اولان اسباب معينه‌يی اصلاحدر تاكه وصول ميسر اوله وبالجمله رياضت عند المحققين تحسين اخلاق ايچوندر وعند الحكماء تصفيه‌ٔ محل ايچوندر يعنی حكما ديديلركه رياضت وترك دنيا لازمدر زيرا آثار روحانيه‌نك ظهوری فراغ محل واستعداده منوطدر الحاصل محل غيره مشغول ايكن نه توجه روحانی‌يی قابل ونه خود وارد غيبی حاصلدر انكيچون ديمشلركه (ثبت العرش ثم انقش) يعنی اساس اولمدقجه بنا قورلمز وآيينه پاك اولمدقجه يوز كورلمز وعلی كل حال رياضت منتج فتح دكلدر زيرا فتح عين منت ومحض فضلدندر اكر سبب خارجيسی اولسه مكتسب اولمق لازم كلور بلكه اسباب خارجيه‌يه تشبث ووسائطه تعلق ايتمك محافظه‌ٔ اوقات ايچوندر تاكه عبادت شرعيه‌سز كذر ايتميه وعابد علی وجه الادب نظر الهی‌يه منتهی اوله واعظم اسباب اشتغال ذكر الله‌در وذاكره لازمدركه حضرت مخصوصه قصر ايتميوب امرنی حقه تفويض ايليه تاكه حق تعالی حضرتلری خزائن جودندن مستحق اولديغی فيضی اكا افاضه ايليه واعمال ايكی دورلودر بری اعمال بدنيه‌در صلاة وصوم وجهاد وسائر اعمال حسيه كبی وبری دخی اعمال نفسانيه‌دركه اكا رياضت ديرلر تحمل اذی وصبر

وملذوذات نفسانیه دن قلیله رضا وموجوده قناعت ایتمك كفایت
مرتبه سی دكل ایسه ده ونفسی شكوادن حبس ایتمك كبی واصحاب افكار
یعنی حكما كه بعض فتوحده اهل الله ایله مشترك اولمشلردر
یعنی خلوت و ریاضت ایدوب طریق نظردن واصل واهل الله دخی
ریاضت ومجاهده ایدوب طریق ایماندن نائل اولمشلردر بونلرك كرچه
طریقلری مختلف ومآلده مدركلری بردر ولكن صورتا مدركده
اشتراكلرندن ذوقده دخی اشتراكلری لازم كلمز پس فی الحقیقه ایكی
مدرك میاننده تفاوت بولنمش اولور یعنی ادراك اهل الله اقوادر كه تغیر
قبول ایتمز ادراك اهل نظر ایسه بویله دكلدر پس بو ایكی ادراكك
ماییننده فرق خیال ایله قلبك فرقی كبیدر و بعض كباركه ریاضت
حالنده سمین اولورلر سببی وجه محبوبه نظردر زیرا بونظردن كه غداء
روحانیدر قوت باطنه حاصل اولوب حكمی بدنه ساری اولور و بدن دخی
هردم نشاط تازه بولور وجائزدر كه نعیم مثالینك تأثیرندن اوله یعنی عالم
انسلاخده تمثل ایدن نعیم خیالینك اثری ظهور ایدوب ظاهر جسمده
نضارت حاصل اولور زیرا نعیم ملكوتی مواد دنیویهٔ فانیه دن اولمامغله
لذت زائده و قوت فاضله یی حاویدر پس جوع و عطشی قاطع
اولدیغندن ماعدا باعث سمانت وضخامتدر وكتب معتبره ده مسطوردر كه
حضرت ادریس علیه السلام اون التی سنه اكل وشرب ایتمدی ومنام
یوزن دخی كورمدی آخر بوریاضت ایچنده فلك شمسه مرفوع
اولدی نتكیم قرآنده كلور (ورفعناه مكانا علیا) وابوعقال مغربی مجذوب
الهی اولوب درت سنه مكهٔ مكرمه ده بلاغدا مكثدن صكره افطاری
موتله ایتدی وشیخ اكبر حضرتلری مغربده طقوز آی افطار ایتمیوب
خلوتده شویله اوتوردی تا كه ختمیت ایله مبشر اولدی وسائرلر دخی
اعتدال مزاج وانجذاب روحانیلرینه كوره شان ریاضته اهتمام واعتنا
ایتدیلر ومعارف الهیه وحقایق ذوقیه ومنازل قاصیه یه یتدیلر و بعض
ارباب محبت كه بدنلرینه ذبول ونحافت كلورانك دخی سببی بودر كه بونلر
قیام لیل ومناجات مع الله اربابی اولمغله متلذذات اطعمه ومشتهیات

اشربه دن امتناع ایدرلر زیرا بخار ورطوبات دماغه تصاعد ایتدكده
اعضایه استرخا غالب ونوم ضروری مستولی اولوب نتیجه فضوله دخی
باعث اولور بوسببدن طعام وشرابی ترك ایدوب قدر حاجت ایله اكتفا
ایلدیلر ونضارت ابدانی استمدیلر بلكه محبوبك ذكر وفكری انلری
ضعیف الحال ورقیق البال قیلوب عواصف عشق وشوق ومحبتدن
صولدیلر و برك خزان صورتنی بولدیلر نتكیم دیمشلردر *صوردم صاری
چیچككه بكزك نه دن صارردی *دیدی چهرهٔ عاشق بویلجه صاری اولور*
بوندن فهم اولنور كه شول مدعیلر كه اطعمهٔ شهیه یه واشربهٔ لذیذه یه
تهالكدن صكره ارباب مروت استخباث واصحاب ذوق صحیح استقذار
ایتدكلری امور خبیثه یی ارتكاب و بلكه حل واباحتی حقنده رساله وكتاب
یازارلر انلر آخر زمانده ائمهٔ مضلون ودجاجلهٔ كذابون مقوله لرندندر
نعوذ بالله من شرورهم ونلتجی الیه فی قصم ظهورهم وفتوحات مكیه ده
برحدیثده روایات مختلفه اولسه هر روایت ایله عمل ایده یعنی بر وقتده بر
روایت ووقت آخرده روایت اخرایی دركار ایلیه واكر تحریم ویا تحلیله
دائر ایسه كندی نفسی حقنده حرمتی تغلیب ایلیه نتكیم اولو العزم
اولنلرك شانی واهل تقوانك مقتضای دین وایمانیدر تحلیل وتحریمك
ماعداسنده هر روایت ایله عمل ایده ومباح موافقت نفسه اقرب ایسه
اندن حذر ایلیه زیرا نفسه اقرب اولان دخی نفسانی وتأویل بعید ایله القا
اولنان معنی شیطانیدر ودیمشلردر كه علما واهل معرفتك ابتداع ایتدوكی
نسنه لر كه صریح شریعتده انكله امر وارد اولمامشدر بدعت دكلدر
مكر كه سنت مأثوره یه مصادمه ومخالفت ایلیه والا محموددر حلق رأس
ولبس مرقعات وقلت طعام وشراب ومنامله ریاضت وذكر اوزرینه
مواضبت وهیئت مشهوره اوزرینه جهریه وخلوت وامثالی كبی زیرا
بومقوله سنن اكابره نوامیس حكمیه دیرلر یعنی حكمت ذوقیه یه متعلق
اولان شرایع حقه در كه باطن شرعدن اخذ اولنوب معمول بهادر
پس اول امور مبتدعه سند صحیح اوزرینه مبنیدر انكیچون صور بدعتده
سنن دروقرآنده كلور (ورهبانیة ابتدعوها) یعنی حق تعالی حضرتلری

امم سالفه يى ابتداع ايتدكلرى امور رهبانيه اوزرينه ذم ايتمدى بلكه
حق رعايت ايله رعايت ايتمديلر وعمل اوزرينه محافظه قلمديلر ديو
عتاب وتوبيخ ايلدى واول رهبانيت لبس مسوح وخلوت فى الغيران
وترك اكل لحوم ودسوم وصحبت زنان وامثالى نسنه لر ايدى بونلر ايسه
فى نفس الامر اصلاح نفسه مدار وهر برينك طريق وصولده فائده لرى
واردر پس بو آيت استحسانه دليل اولدى نتكيم شافعيدن مرويدركه
ديمشدر (من استحسن فقد شرع) يعنى مؤمن كه املاك مستحسن
كوردوكى نسنه امور شرعيه دن معدود در سؤال اولنورسه كه رسول
اللهدن نيچون صادر اولمدى جواب بودركه لسان نبوت لسان عمومدركه
احكامدر ولسان خصوص اندن مستنبط اولان حقايقدر پس
عباراتدن اخذ اشارات ايدوب امور مستحسنه وضع ايتمكده شرع كامل
اوزرينه زياده لك يوقدر بلكه اكثار نوافلدركه مقرب حقدر الحاصل
اول امور مستحسنه ضمنا و بطريق الاشارة مراد شارعدر ولكن
اظهارى خواص امته تفويض اولنمشدر زيرا صدر اولده اكثر متعبدات
فرائض ولاسيما جهاد ايدى پس اول وقتده قصر وتقليل مطلوب ايدى
غير قرونده ايسه حال بويله دكلدر زيرا زمان تعطيلدر وزمان تعطيلده
اسباب تحصيلك وفرتنده فوائد كثيره واردر پس بدع حسنه مسنون
قلنلرك مرادلرى اعمال خلق ودفع كسل واجالدر يوخسه تكثير
شرايع وتوفير احكام دكلدر اكرچه صوفيهٔ محققين بعض
اموره مدخوللردر ولكن دخل ايدنلر جهلاردندن دخل ايدرلر وجملهٔ
اموردن برى خلوت ورياضتدركه رسول الله انلرى ايتمدى ديديلر
بو ادعا ايسه صحيح دكلدر زيرا قبل النبوة جبل حراده بقيهٔ دين ابراهيم
اوزرينه تعبد وكاه بر هفته وكاه بر شهره قريب خلوت ورياضتلرى متواتر
و بعد النبوة اعتكاف وصوم وصالرى مشهوردر وار بعين شريعت
موسى دن متوارث ومقرردر پس رسول اللهدن عدم صدورى عدم
مشروعيتنى مستلزم دكلدر بعض امورك قبل النبوة اولمسى دخى بويلدر
وصوفيه نك خلوت ورياضت وسائر امور خاصه لرى قبل النبوة اولان

احوال

احوال نبويه كبيدر زيرا عالم فنايه ناظردر وامور باقيه بعد النبوة اولان
احوال كبيدر زيرا عالم بقايه ناظردر وفنانك حكمى خفا و بقانك حالى
ظهوردر يعنى انبيا بعد النبوة تبليغه وخلق حقه دعوته مشغول اولدقلرى
كبى اوليا دخى بعد البقا تعريفه وعوامى طريقهٔ خواصه ارشاده
مشغوللردر مع هذا اواخر عمرده نهايت بدايته رجوع وكثرت وحدته
دخول ايتملودر نتكيم سورهٔ نصرده (واستغفره) اكا اشارتدر فافهم
الحاصل مسلك علماء ظاهر رخصت اولمغله ظوا هر ادله يه باقرلر ومذهب
علماء باطن عزيمت اولمغله بواطن براهينه نظر ايدرلر اكرچه رخصت ايله
دخى فى الجمله عمل قلورلر زيرا مرتبه لرى اسماء الهيه يى جامعدر وعلماء
رسوم واهل رسومك حاللرى عجيبدركه رياضت و تقليل غدايى ذم
ايدرلر وكنديلرى ايسه كثرت اكل وعلى الدوام شبع ايله متصفلردر
مع هذا شبع وكثرت اكلده اولان زواجر اكثردر رياضته ايسه افراط
اوزرينه اولمدقچه دواعى چوقدر پس حقده اقرب اولان محبوب
وحقيقتدن ابعد اولان مبغوضدر (والحمد لله على ترك الدنيا الدنية
وعلى سلوك الطريقة السنية السنية) وديمشلردركه جوع سهرى
متضمندر عزلت صمت لسانى متضمن اولديغى كبى وغايتى صمت قلبدركه
حكم جوارحه قالبدن انتقال ايدر نتكيم قلبك دخى بعض آثارى قالبده
ظهور ايلر وجوع دخى جوع الاختباردركه جوع السالكيندر وجوع
الاضطراردركه جوع المحققيندر زيرا محقق اولان كيمسه نفسنى تجويع
ايتمز بلكه غداسنى تقليل ايدر اكر مقام انسده ايسه واكر مقام هيبتده ايسه
كثير اكل اولور كه كثرت اكلى نور حقيقتك قلب اوزرينه صحت
سطوتنه دليلدر سالكك كثرت اكلى ايسه اللهدن بعدنه و بابندن
طردنه وصفت شهوانيهٔ بهيميه ايله نفسك استيلاسنه علامتدر
نتكيم سالكك قلت اكلى تدبير جسمدن فراغى حسبيله عطاى الهينك
قلب وروحه ورودنه نشاندر وجوع باى وجه كان اكر سالكه واكر
محققه احوال عظيمه واسرار جليله يه نيل وصوله سبب قويدر مادامكه
افراط اوزرينه اولميه والا ذهاب عقل وفساد مزاجه مؤدى اولور

واكر بر سالك مطلوبه وصوله ساعى ايسه جوع ورياضته امر شيخله مباشرت ايتمك كركدر والا منقطعدركه منزله وصوله سبيل بوقدر واكر منفرد وشيخدن جدا ايسه كركدر كه تقليل طعام واستدامهٔ صيام ايدوب بين الليل والنهار اكلهٔ واحده اوزرينه اقتصار ايليه وبرهفتهده ايكى كره ادام يعنى قاتق يه برشيخ بو نيجه بواسلوب اوزرينه مستمر اوله اكر مرادى انتفاع ايسه وچونكه شيخى بوله امرنى اكا تفويض ايده پس شيخ اعرف بالمصالح اولمغله انك امرنى تدبير ايدر واصلاح طبيعتنه مدارا اولان وجهله حركت ايلر وجوعك حالى ومقامى واردر حالى خشوع وخضوع ومسكنت ومذلت وافتقار وعدم فضول وسكون جوارح وعدم خواطر وسائر احوال سنيه كبى وبومقوله جوع سالكك جوعيدر فاما جوع محققك حالى رقت وصفا وانس وذهاب الكون وعزت الهيه وسلطنت ربانيه ايله اوصاف بشريتدن تنزهدر وجوعك مقامى مقام صمدانيدركه مقام عاليدر زيرا چوق اسرار وتجليات واحوالى مشتملدر وجوع معرفت شيطانى ايراث ايدر زيرا شيطان مجراى دمده جاريدركه عروقدر جوع ايسه اول مجرايى تضييق ايدر ودمك محلنى نور ايله توسيع ايدر وقوت قدسيه كتورر ومحكيدركه ابو يزيد بسطامى قدس سره زمان رياضتنده بطيخ اخضر يعنى قارپوز يمدى زيرا رسول الله عليه الصلاة والسلام نه دن ونوجهله قطع ايتديكنه قطعى علمى يوغيدى تاكه سنت ايله عمل ايده وشمس تبريزى قدس سره ابو يزيدك بومقوله زهدنى حجاب عد ايتدى ولكن ديمشلردركه ابو يزيد طريق رياضتدن وشمس تبريزى طريق معرفتدن واصل ايدى زيرا موصل حق اولان طرق حقه چوقدر كه انفاس خلايق قدردر لكن طريق رياضت احكم واثبتدر پس زهد غايى اولانه فتح الهى تأنى ايله كاورسه ده قوتلى كلور انكيچون حلاج كندنى ضبطه قادر اولمدى وجوعده ينابيع حكمت واردر ومفتاح دنيا شبع ومفتاح آخرت جوعدر وحضرت داود عليه السلامه وحى

اولنديكه

اولنديكه ياداود اصحابكى اكل شهواتدن تحذير ايله زيرا شهوات دنيايه متعلقه اولان قلوبك عقولى بندن محجوبه‌در وديمشلردركه ترك شهواته يا خوف مزعج وياخود شوق مقلع لازمدركه اولكيسى عابدلر وايكنجيسى عاشقلر حاليدر وقرأنده كلور (اذهبتم طيباتكم فى حيوتكم الدنيا) يعنى دنياده استيفاء لذات ايدن طيبات آخرتدن محروم اولور وطيبات نفسه ملايم اولان اموردر وحلال ايله طيب اراسنده عموم وخصوص واردر زيرا هر حلال طيب اولماز وطيب دخى شرعيدركه مقبولدر وطيب طبيعيدركه مردوددر انكيچون هر طبعه ملايم اولانه مباح صورتنده ايسه ده رخصت ويرمك كركدر (وفضيل ابن عياضدن رحمه الله تعالى زهد ايچون ترك طيبات ايدن كمسه دن سؤال اولندقده جواب ويروب ديديكه الله تعالى اكل طيباتى كراهت ايتمز حرامدن پرهيز بولندقجه وامرى يرينه كلدكجه يعنى مؤمن اولان بر والدين وصلهٔ رحم وشفقت جار ومرحمت مسلمين وكظم غيظ وظالمدن عفو ومسيئه احسان وصبر وتحمل وامثالى صفات جليله ايله متصف اولمق كركدر يوخسه مجرد ترك طيبات ايتمكده فائده قليلدر وبعض كبار بيورمشلردركه طعام وشرابده اعتبار اولندينى لباسده دخى معتبردر زيرا لباس دخى جسمك غدا سيدركه هواء حار وباردن انى حفظ ايدر طعام وشراب جوع وعطشدن حفظ ايتديكى كبى پس حر وبردن صيانت ايده جك قدر لباس ايله اكتفا ايتمك كركدر نه مقوله لباس اولورسه اولسون كرك حله وكرك عبا نتكيم سد جوع وظماء مقدارى طعام وشرابه قناعت لازمدر كرك طيبات اولسون وكرك غيرى زيرا مقصود جسمك عبادتده بقاسيدر يوخسه حظ نفس دكلدر والانفس انسان مطعم ومشرب وملبس ومنظر ومركب ومسكن وامثالنك احسن واعلاسن كوزه‌در وبلكه تحصيل اغراضى ايچون حلالدن شبهه‌يه وشبهه‌دن حرامه وخبيثه تجاوز ايدر وبوصورتده مساعده ايدن دخى (الخبيثات للخبيثين) وفقيجه خبيث اولور نتكيم حد شرع اوزرينه ماشى اولان (والطيبات

للطيبين) موجبنجه طيب اولور وامور خبيثه نك انتاج ايتدوكى اقوال وافعال واحوال خبيثه وامور طيبه نك ايراث ايلدوكى اقوال واعمال واحوال طيبه اولديغى مالاكلامدر نتكيم ارزندن بنه ارزن حنطه دن بنه حنطه حاصل اولور (ولايلد الحبة الا الحبة) ديدكارى مثل مشهور اكاداثردر (واذا طاب اصل المرء طابت فروعه دخى اكاناظردر وقرأنده كلور (ولايلدوا الا فاجرا كفارا) الحاصل حلالدن جسمك طاعته وقلبك مناجاته ولسانك تلاوت وذكره وعينك سهره تفرغى حاصل اولور حرامدن خلافى حاصل اولديغى كبى وتقليل حلالدن ذهاب كسل وطاعته نشاط وجود بولور ونومى جلب ايدن ابخرهٔ مرطبه نك قلتى سببله سهر دخى حصوله كلور وابراهيم بن ادهمدن قدس سره مرويدركه ديمشدر اخشام طعامندن برلقمه ترك ايتمك مجاهدهٔ نفس طريقيله قيام ليلدن خيرلودر (فاملئ وعاء شر من بطن ملئ بالحلال) وبعض اكل واردركه امتلايه مؤدى اولوب ياطبيعى ويادينى ضررى چكلور ضرر طبيعى سى بودركه فساد اعضا حاصل اولور زيرا ابخرهٔ فاسده دن الام وامراض تولد ايدوب هلاكه مؤدى اولور نتكيم ملوك شامدن سليمان بن عبد الملك بن مروان برزنبيل بيض مطبوخى انجيرله اكل ايدوب قبره دخولنه سبب اولدى وشيخ شبلينك اوغلى كثرت اكلدن تخمه اولدقده شيخ بيورديكه بوحال اوزره بنه وفات ايلسه نمازن قيلمزدم ديدى زيرا نفسنى قتل ايتمكله معصيت كبيره اشلمش اولور وضرر دينيسى بودركه هلاك ايده مفضى اولور زيرا فضول كلام ونظر ومشى وجماع وانواع حركات موذيه دن خالى اولماز وقرآنده كلور (ان لك الا تجوع فيها ولاتعرى وانك لاتظماء فيها ولاتضحى) بوندن فهم اولنوركه ضرورى اولان لباس وطعام وشراب كفايه دركه بونلره احتياج جمله افراد انسانه شاملدر فاما مسكنه هروقتده ضرورت يوقدر زيرا مساجد ومغارات وكهوفده اولمق قابلدر پس لسان عامه ده مسكنى امور ضروريه يه الحاق ايتدكلرى عموم اوقاته كوره دكلدر بلكه متزوج ومريض وامثالنه

كوره در ديديلركه رأس دين ورع وزهد در وهر عملكه اكا ورع مصاحب اولميه انك صاحبى مخدوعدر وكسب وعمل يددن اكل ايتمك افضلدر اكر صانع ومحترف ايسه والا ابراهيم ادهم كبى ياحفظ بساتين ويا امثالى اعمالدن حاصل اولان نسنه اوزرينه افطار ايليه زيرا ورعه اقربدر محكيدركه حارث بن اسد المحاسبيكه ائمهٔ قومدندر پدرى وفات ايتدكده ميراثندن برنسنه اخذ ايتمدى مع هذا اموال كثيره سى قالمش ايدى وديديكه بنم پدرم قائل بالقدر ايدى قدريه ايسه بو امتك مجوسيدر وحديثده كلور (لايتوارث اهل ملتين) وامام مالكك تلميذى ابن القاسمك والدى وفاتنده نيجه يك دينارى قالوب اوغلى انك بردينارينه وضع يد ايتمدى وديديكه بنم والدم تاجر ايدى وربادن احتراز وسائر مفاسددن پرهيز ايده جك قدر علم حالى يوغيدى بلكه من حيث لايشعر معامله سنده ربا بولنه ديو امتناع ايلدى ومذكور ابن القاسم بروقتده سفر ايچون كرا ايله دابه طوتدقده بركيسه اكا برمكتوب كتوروب شونى فلان كيسه يه ايصال ايده من ديجك اولدخى بو دابه يى اكترا ايتدوكم زمان صاحبندن مكتوب ويا غيرى امانت حمل ايتمكى اشتراط ايتمدم ديو مكتوبى المدى اشته اهل ورعك بومقوله دقتلرى واردركه سالكلره مراعاتى لازم ومحافظه سى واجبدر وبعضلر علامت ايله متنبه اولورلر ايدى نتكيم حارث المحاسبى يه شبهه لو طعام تقديم ايتسه لر پرماغنك طمرى حركت ايدردى وابو يزيد بسطامينك والده سى ابو يزيده حامل ايكن طعام حرامه ال مد ايده مزدى وبعضلرينه تورع ديو خطاب كلوردى وبعضلرينك معده سى بولانوردى وبعضلرينه طعام قان كورينور ايدى وبعضلرينه سياه وبعضلرينه خنزير صورتنده ظاهر اولوردى وطعام حلالك اثرى بودركه قلبلى رهط كثيره وفا ايدر زيرا بركتلودر نتكيم ميراث نبويدن عليه الصلاة والسلام حصه مند اولنلرك طعاملرنده مشاهده اولنمشدر يعنى مطلقا ارث نبويسى اولان كيمسه بركت طعامه دخى وارث اولور نتكيم حديث مسلمده كلوركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم

بروقتده بسط نطع ایتدکده بعضیلر برمقدار بغدای و بعضیلر دخی
بقدر الطاقه خرما کتوروب قدر یسیر مجتمع اولدقده فخر عالم برکت ایله
دعا ایلدی وهر کس اندن ظرفلرن وطغارجقلرن طولدور دیلر و بو
معنی لباسده دخی جار یدرتکیم بعض رجال بر بز پاره سنی دامنی التنه آلوب
اوجنی خیاطه کوستردی وحاجتنك مقداری قطع ایله دیدی خیاط دخی
خارق عادت اولور وجهله شوقدر بز کسدیکه اوصانوب شو بز پاره سی
نحجب تمام اولمدی دیدی اول دخی انی قالدیروب رمی ایتدی اشته تمام
اولدی دیدی واکر بویله دیمسه نهایت بولمسه کرك ایدی ومیراث
نبوی دن حصه مند اولان بعض اولیانك کراماتندندر که طعامدن
احضار ایتدیکی اون واحد الوان مختلفه یه منقلب اولور یعنی اکر حاضر
اولنلردن بعضیسی صحن وقصعه ایچنده موضوع ومأکول اولان طعامك
غیری اطعمهٔ مختلفه یه اشتها ایلسه طعام واحدد مشتهاسی اولان
طعاملرك لذتی بولور مثلا اکل لحم ایدرکن صحنده اولان لحم فالوزجه
ویالبنه و یاغیری مشتهایه منقلب اولور و بومقام صاحبنه جن وملك
الارزاق خدمت ایدر ومحتاج اولدیغی طعام وشراب ولباسی کتورر
ویاخود هواده معلق کوروب آلوب انکله انتفاع ایدر واکا آجی صولر
طتلو اولور وبوجهله ایله متحقق اولمق غداء حلالدن کلور وغداء
جسمانی غداء روحانی یه موصل اولوب انواع حکم وحقائق ایله تنعم
وتذوقه باعث اولور پس ارض وجودی اصلاح ایتمین کیمسه محصول
حکمت الهیه ومعارف ربانیه امیدایتمك بعیددرحتی اکل حلال صورتنده
بله غفلت ایله تناول ایلمك دخی مورث تنزلدر زیرا اکجینك نسیان
ذکر الله ایله ترلایه دانه افشان اولمسی کبیدر که برکتی یوقدر وسر غدا
ابتداء حیاتدر ووجود حیاتدن صکره بقاء حیاتدر پس حیات و بقا
غدادن متولد اولور وغدانك جمیع موجوداته سریانی واردر ولکن
انسان وحیوانده اظهر ونباتده ظاهر وجماده خفی وعقولده اخفی در
زیرا عقول دخی علم وادراکله حی در وغدانك مراتبی واردر که
غداء اوله منتهی اولور وغداء اولدن مراد تجلی حق وفیض مطلقدر که

بقاء کائنات اکا منوطدر شویله که اکر نور الهی خلقدن برنفس منقطع
اولسه جمله سی ظلمت عدمه داخل اولور وانسان کامل تعین اول ومجمع
جمیع اسما ومظهر تجلیٔ ذات اولمغله غداء الکائناتدر وقلب اخلاصله
ونفس ایمانله وروح توحیدله وسر ادبله تغذی ایتدکچه کمال انسانی حاصل
اولماز بلکه بومرتبه لردن صکره خلقی هدایت وارشاد ونصحیه
مستعد اولوب مقام رسول وحال وارث حقیقی ایله تحقیق بولمقدر که
بجمیع الوجوه سعادت ابدیه یی احراز ایتمك مقامات مذکوره یه وصول
ومنازل کمال وتکمیله دخوله در و بوانساندر که صاحب الوقت والزمان
ومصرف الاکوان وموضع نظر رحمان ومحل اوامر سبحان وسر
القدر محرم الاعلاندر انکیچون عباد الله المخلصین اعین اهل شرك
ونفاقدن مستورلردر وانواع بلا وامتحان تحتنده مقهورلردر بوسببدن
اثرلری نابدید ودوربین اولمینلره ادراکلری بعیددر مکر که تعریف الهی
واقع ویا ذوق صحیح جامع صاحبی اوله اللهم انا نسئلك اللحوق باولیائك
والوصول الی منازل اصفیائك فارحمنا برحمة خاصة تعم اجزاء الوجود
انك اهل لکمال الفضل ومزید الجود (* الباب العشرون فی بیان
الطریقة والسلوك والشیخ والشیوخ الثلثة وسائر الاقطاب والرجال *
عنوان کتابده اشارت اولندیغی اوزره بو کتاب خطاب شرایع وحقایقدن
یکرمی بابی مشتمل اولمغله بحمد الله تعالی تعیین الهی ایله ترجمه لری
مفرز و هر بابك حاوی اولدیغی نقد معرفت محرز ووعد کریم ربانی
منجز اولوب یکرمنجی بابه دخول وانجام اشارت محدوده یه وصول میسر
اولدی ولکن بو باب امور متعدده یی محتوی واشیای متنوعه اوزرینه
منطوی اولمغله فصول مختلفه اوزرینه ایراد اولندی تاکه بری برندن
ممتاز اولوب ناظر اولنلر دخی مباحث شریفه سن علی حدة احراز ایدهلر
فصل بو فصل طریقت بیاننده در که صوفیهٔ محققینك مسلکی
وسالك اهل یقینك مذهبیدر عظماء طریقت ورؤسای اهل حقیقت
تصحیح ایتدکلری اوزره حدیثده کلورکه (الشریعة اقوالی والطریقة
اطواری والمعرفة رأس مالی والحقیقة نقد حالی) شریعتدن اقوال ایله

بیان الطریقة والسلوك

تعبیرایلدی زیرا شریعتدن مراد وضع الهی اولان احکام دیندرکه عباداللهه وصولی نبی داعی ورسول هادی اسانیله در یوخسه شریعت اقوال مجرده در دیمك دكلدر نیجه اقوال مجرده درکه نسخهٔ آفاق وانفسك حقائقی انده مندرج واسرار غیبیهٔ الهیه نك دقائقی انده مندمجدر ولکن ناظر قشر اولان لذت میوه یی بلمز وشیرله قناعت ایلین سمن وزبددن حظ آلماز بلکه رموز وحدت وکنوز حقیقت اچلسه خوف کفردن ناشی (ابدال ذبیم چنکدر مصحف زد) وفقنجه الن مصحفه اوروب ظواهردن ایرلماز و بونلره ناظردر شول معناکه حدیثده کلور (اترکوهم ومایدینون) وقرآنده کلور (ولا تجادلوا اهل الکتاب) وطریقتدن اطوارله تعبیر قلدی مقصودی افعال مرتبه سنه ترقی در یقال فعل کذا طورا بعد طور ای تارة بعد تارة وقول مشهورده کلور (رحم الله امرأ عرف قدره ولم یتعد طوره) یعنی مقدارنی بلن کیمسه حدنی تجاوز ایتمز پس بوراده طور حد معناسنه اولور ولکن هرحده وصول برفعل وحرکت ایله اولمغله حد تاره معناسنه مشتمل اولدی وقرآنده کلور (ولقد خلقکم اطوارا) بو اطواردن مراد تارات سبعه درکه (ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طین) آیتنده مبیندر یعنی انسانك طور اولی یعنی نشاهٔ جسمانیه سی جهتندن طیندرکه تراب وماء ایله مختلطدر بعده نطفه و بعده علقه و بعده مضغه و بعده عظام و بعده لحم و بعده نفخ روحله صورت اخرادر پس انسانك خلقت طبیعیه سنك کمالی تارات سبع مذکور اوزرینه مبنی اولدیغی کبی نشاهٔ روحانیه سنك تمامی دخی اطوار مختلفه اوزرینه عبوره موقوفدر زیرا سلوك راه حقده کرکدرکه منازل عناصر کثیفه دن مراتب موالیده سفرایلیه بعده درجات طبایعه ترقی قیله بعده عالم ارواحه متوجه اوله بعده عالم علمه دخول ایده بعده عین حقیقته کربستهٔ عزیمت اولوب کیده و بو حقیقته جنت مضافه دیرلر نتکیم قرآنده کلور (فادخلی فی عبادی وادخلی جنتی) و بو جنتك قپوسنه سرادقات عزت چکیلوب خانه داندن نظر خلق

بالکلیه منقطع اولور وملائکهٔ مقربین بیله انلره اطلاعدن قالور انکیچون انسان کامل معلوم ومجهولدر یعنی آثار حسیه سی جهتندن معلوم وحقایق معنویه سی یوزندن مجهولدر حق تعالی حضرتلری معلوم و مجهول اولدیغی کبی فافهم ولاتسأل فانه بالعبارة لاینحل الحاصل قاصد کعبه اولان کیمسه هرکون برمنزله انتقال و برمقامه ارتحال ایلدیکی کبیکه اکاکرات حرکت ومرات نزول دیرلر سالك راه وحدت اولان دخی نفس بنفس براسم الهیدن براسمه سفر و برحالدن برحاله کذر ایدوب مطلب اعلی ومقصد اقصی یه دك سیر وسعی ایدر واول اسفار وحالاته اطوار دیرلرکه حال عروجده اولان منازله دائردر نتکیم نزولده دخی اول اطوار اوزرینه یوریوب هربرندن عبور ایتمش ایدی وسفر اول که نزولدر غایتنه غربت دیرلر زیرا مقام عندندن جدا دوشوب اسفل سافلین اولان نفسه و وجود عنصری یه تنزل ایتمشدر بو مرتبه ایسه اصلندن انك یری دکلدر بلکه اورایه سفر ایتمسی اسماء الهیه یی سیر وصفات حقك حقایقنه اطلاع و جمال افعالی مشاهده ایچوندر و سفر ثانیکه عروجدر وطنه توجهدرکه نفسنی بولدقدنصکره ربنی دخی بولمغه عزیمتدر پس بولدقده وطنه داخل اولور ولکن بو مرتبه یه من وجه غربت دیرلر زیرا اول مرتبه نك آشناسی اقل قلیلدر رواکا اشارت ایدوب حدیثده کلور (فطوبی للغرباء من امتی) یعنی غربا ایکیدر بری غرباء صوریدرکه اوطان صوریه دن جدا دوشمشلردر و بری دخی غرباء حقیقتدرکه مواطن کونیندن یعنی اکثر ناسك مقید اولدیغی منازل جسمانیه وروحانیه دن بعید دوشمشلر وسیر اکواندن واجبه ترقی قلمشلردر و بو ایکی طائفه نك حقنده کلور (من مات غریبا فقدمات شهیدا) یعنی طائفهٔ اولی یه کوره ظاهر شهادتدرکه ملائکه نك شهود وحضوریدر وطائفهٔ ثانیه یه کوره باطن شهادتدرکه حقك مشاهده ومعاینه سیدر و باطن شهادته صدیقیت دیرلرکه ظاهر نبوتدر پس سعادت غربت ظاهره نك مداری جنت و باطنه نك رؤیتدر ورؤیت جنتك فوقنده در صدیقیت

شهادتك فوقنده اولديغى كبى و بوتقريردن ظاهر اولديكه طريقت
محمديه‌نك دخى ظاهر و باطنى واردر كه ظاهرى اعمال شرعيه و باطنى
احوال مرعيه دركه (والطريقة اطوارى) اكا داثردر يعنى اطوار
محمديه اولان طريقت خصوص اوزرينه طريقتدركه اهل
حقك وصول حقده خصوص اوزرينه سالك اولدقلرى يولدر
خلافت امامتدن خصوص مرتبه اولديغى كبى پس هر امام خليفه
اولمديغى كبى هر اهلى شريعت دخى خصوص اوزرينه اهل طريقت
اولماز زيرا اهل شريعتك سعيى اعمال اخرويه يه در اهل طريقت كبى
احوال غيبيه يه دكل واحوال غيبيه كرچه امور شهاديه‌ده مندرجدر
نتكيم ديمشلردركه (التجليات الوجودية مرآة التجليات الشهودية)
فاما اكا اطلاعى اولميان كيمسه اندن اعمى واجنبيدر زيرا بالفعل اهل
مشاهده دكلدر پس انك حالى شول فقيره بكزر كه خانه سنده كنز دفين
واردر ولكن اول كنزه وقوفى اولمديغندن شويله فقير قالمشدر انكيچون
علماء رسوم اولنلر علماء حقايق يانندە فقرادر و بوتقريردن اقوال
واطوارك سر تخصيصى باهر اولور يعنى شريعتدن اقوال وطريقتدن
افعال واحوال ايله تعبير اولندى مع هذا شريعت اقوال مجرده دكلدر
نتكيم بالاده ذكر اولندى زيرا حال ديدكلرى معنى بولمديجه شريعت
قال مجرد كبى اولور انكيچون اهل ظاهره ارباب قيل وقال ديرلر كوياكه
بالكليه لباس عملدن عاريلردر و بو بياندن بديعدن ارباب طريقته دخل
ايدن علماء قشورك جهالتلرى ظاهر اولور زيرا مسلك صوفيهٔ محققين
عموم وخصوصه دائر اولان طريقتدركه طريقت محمديهٔ مطلقه در
وسائرلرك ايسه طريقت مقيده دركه طريقت ظاهره در مجموع ظاهر
وباطن دكلدر فاعرف وطريقت مذكوره بحسب الغالب قطع علائق
وعوائق ورياضت ومجاهدات واعمال شاقه‌يه منوط ظاهرو باطن نيجه
احوال ومعاملاته مربوط اولمغله عزايم ايله عمله ومحافظهٔ آداب واركانه
طريقت ديرلر يعنى بومقوله معناده عرف خاص اولدى والا رخصتلر ايله
عمل ايتمك دخى مقامنه كوره مراسم حقدندر انكيچون ذوعزيمت

اولنلر اماكننه كوره عزائم ورخصك هربريله عمل ايتمكى عزيمتدن بيلورلر
شول جهتدنكه ايكيسنك بله اتيانده محبة الله واردر طريقتده ناقص
اولنلر ايسه رخصتلره رخصت ويرميوب غلط ايدرلر پس انلر ترك
نوافل ايدنلره بكزرلر مع هذا اتيان نوافلده محبة الله واردر نتكيم حديثده
كلور (لايزال عبدى يتقرب الىّ بالنوافل حتى احبه) و بو معنادن غافل
اولنلره وخلافن طوتنلره صوفىٔ بارد ديرلر زيرا اكر طريق عشقده فى الجمله
حرارت كسب ايتمش اولسيدى اومقوله تكلفه دائر اولان زهدى احراق
ايدر وازاده‌لر يولونه كيدردى (بعدذا رسول الله معرفتدن رأس مال ايله
تعبير ايلدى زيرا رأس مال كه مايه در تجارتده ربح ونمايه سببدر
معرفة الله دخى ترقيات جليله‌يه باعثدر نتكيم قرآنده كلور
(هل يستوى الذين يعلمون والذين لايعلمون) زيرا بو علمدن مراد علم
مطلقدر كه علم شرايع واحكام وعلم حقايق والهامدر وعالم بالاحكام
اولنلرك اميلر اوزرينه فضيلتى نيجه ايسه عالم بالله اولنلرك دخى عالم
باحكام الله اولنلرك اوزرينه رجحانى اويله در پس كار وسود دنياده
معرفة الله دركه اندن بى بهره اولان سرمايه‌سز تاجر كبيدر و بى سرمايه
اولان اكثريا مديوندر ومديونه قضاء دين لازمدر انكيچون حديثده كلور
(اللهم اقض عنى دينى) يعنى ظاهرو باطن دينى قضا ايله كه دين ظاهر
مال ودين باطن اعمال واحوالدر و بو معنادن امانت ايله دخى تعبير اولنور
زيرا جمله اعضا وقوى امانتدركه هربريندن بر حكم الهى مطلوبدر
پس قلبدن مطلوب اولان اخلاص در و روحدن مطالبه اولنان
معرفتدر و معرفت عمل وتقوى و سلوك يوزندن حاصل اولان علم
الهى دركه اكا شبهه و حيرت وقدح دخول ايتمز وكشف محقق ايله
اسما وصفات وافعال حقى بيلمكدر اهل علم ومعرفت اولماز لسان عامه‌ده
اهل علم ويا اهل معرفت اطلاق اولنان كيمسه‌لرك اكثرى عالم
باحكام الله و عارف بلوازم الاسماء والصفات ديمكدر ومعرفتدن مراد
فى الحقيقه علمدر زيرا علم اكملدر واكمل ناس اولنلره عرفاء ديدكلرى
علماء ظاهردن تميز ايچوندر والا حقيقتده علما عرفادر فافهم جدا

وطريقت باطن شريعت اولديغى كبى معرفت دخى باطن طريقتدر
زيرا طريقت مخصوصه دن سير و سلوكله حاصل اولان معانى
وحكمدركه اسما وصفاته تعلق ايدر اسما وصفات ايسه مراتب ذاتدر
پس مراتب ذاتدن حاصل اولان اسرار دخى اسرار ذاتدر وحقيقتدن
نقد حال ايله تعبير ايلدى زيرا نقد خلاف نسيئه دركه حاضردر
وتمييز الدراهم وغيرها معناسنه دخى كلور معرفتدن مراد ايسه عيندر
يعنى علمدن عينه وصولدر وسر الحقيقه عينك متحد اولديغيدر زيرا
هر كثرت بر وحدت ايله وجميع وحدات دخى عين واحده ايله قائمدر
پس واصلارك حاللرى نقددركه عين حقيقتدر و بومعنى قبل الوصول
دخى نقددر ولكن محجوب اولان وصالدن غافل اولمغله اكا كوره نقد
نسيئه اولدى نتكيم رجوع دنلدى مع هذا رجوع ديمك ارتفاع وسائط
حسبيله در والا معيته رجوع اولماز مكر اعتبارله اوله كه براسمدن براسمه
سفر وانتقالدر وحقيقت نقده عارف اولديغى كبى نقاد دركه جيد
وزيوف طريقنى تمييز وحال صحيحى غير صحيحدن تشخيص ايلر زيرا
علم حاله محتاج دكلدر فاما حال علمه محتاجدر انكيچون علم لدنى و بلكه
مطلق معرفت احوالدن افضلدر وحقيقت ديدكلرى معرفتك باطنى
وغايتيدر كويا شريعت عالم اجسام وطريقت عالم ارواح كبيدركه
مافوقى عالم علم وآنك دخى ماوراسى عالم عيندر وعالم اجسام شهادت
مطلقه در انكيچون شريعت ظواهر ايله عملدر ومرتبهٔ ارواح
عالم غيب اضافيدر انكيچون طريقت ومعرفت مرتبه لرى شريعته كوره
غيب وحقيقته نظر ايله شهادتدر زيرا ظواهر حقيقتدر ونفس حقيقت
غيب ذاتى وحقيقيدركه باطن البطوندر پس انسانك ظاهرى اسم
ظاهرك مراتبنه ناظر و باطنى اسم باطنك مقاماتنه دائردر انكيچون
كمالات ظاهره و باطنه يى جامعدر وشول سالك كه سر شريعتدن غافل
وعمل ظاهردن عاطلدر انده سر الهى يوقدر بلكه طريقتى زائغه
ومعرفتى باطله وحالى الحاد محضدر نعوذ بالله تعالى و بو اعصارده
بوزيغ وضلالك اربابى حد حسابدن بيروندر (قاتلهم الله انى يؤفكون)

فصل

* فصل *

بو فصل سلوك بياننده در معلوم اوله كه سلوك لغت عربده كتمك
معناسنه در وسالك مطلقا كيديجيدركه عجم اكا رونده دير نتكيم كابجى يه
آينده دير سلوك كرك عالم برده سياحت اولسون وكرك عالم بحرده وكرك
عالم ظاهرده سفر اولسون وكرك عالم باطنده فاما اصطلاح اهل طريقت
وارباب حقيقتده رفت وسير مخصوصدر كه جهلدن علمه واخلاق
ذميمه دن اخلاق حميده يه وكندى وجودندن وجود حقه حركتدر
يعنى عالم ارواحدن برى كلدر ايتدوكى مراتب وجوده علم ونعوت كونيه
والهيه ايله اتصاف وجميع اعتبارات وجمله تعلقاتدن و بلكه كندى
نفسنى بله احساسدن فناء كلى وحقله بقاء ذاتى لازمدركه سلوك
مكمل وكل مقاصد محصل اوله پس سالك محصل وسلوك تحصيل وكذا
سالك مجاهد وسلوك مجاهده وكذا سالك نافى ومثبت وسلوك نفى
واثباتدر يعنى كندنى وماسوايى نفى ووجود حقى اثبات ايدوب عالم تعينه
كوره صورت توحيد اولان لا اله الا الله وعالم لا تعينه كوره حقيقت توحيد
اولان لا موجود الا الله سريله قائم و بو استغراق واحاطه اوزرينه دائم
اولمقدر كه اولى سلوك وآخرى وصولدر و بو معنادن او تورى ديمشلردركه
(خطوتان وقد وصلت) نتكيم نظم فارسيله كلور * يك قدم برنفس خود
نه وان دكر در كوى دوست * هرچه بينى نيك بين بااين وآنت كار نيست *
يعنى منزل وصل الهى ايكى خطوه دركه برى ماسوادن اعراض و برى
حق مطلقه اقبالدر ولكن بو اثناده ظاهرده رهبر كركدركه مرشد كاملدر
و باطنده معين لازمدركه عشق پاكدر پس عشق الهى بين النورين
برناردركه ماسوا سوزدر انكيچون مقام عشق وشوق ومحبتدن حصه مند
وحلاوتندن بهره ور اولميانلر لذت نه در بلمزلر و دنيادن بى مذاق چقوب
كيدرلر و بويله بى مذاق اولانلرك تأله ورياضتلرينه اعتبار يوقدر زيرا
اصل الاصول اولان معنى فوت اولمشدر بلكه افراط رياضات ايله
كندى نفسلرينه يوق يره عذاب ايدرلر عاشقه ايسه دنيا وآخرتده
عذاب يوقدر و ديمشلردركه سر معرفت عين رياضتدر ورياضت تحسين

اخلاق و یا تصفیهٔ محل ایچوندر که معرفته وسیله و فتح باب تجلی یه
دریجه در بناء علی هذا معرفة الله کمال اوزرینه اولیجق افراط ریاضته
حاجت قالماز و بعض ریاضت واردر که ثمره سی اولماز واولسه دخی
مقاصددن دکلدر ریاضات فلاسفه کبی زیرا انلر قوت ریاضت ایله
حرکات افلاکی اشتمشلردر و بعض مرتبهٔ اذواق حاله دخی یتشمشلردر
افلاطون الهی کبی ولکن طرف افکار ونظر غالب وسلوك طریق ایمان
شرعی نابود اولمغله معرفتلری قاصره وعالم حس وملکی متجاوزه دکلدر
پس سالکده طریق اوزرینه طلب لازمدر زیرا قرآنده کلور (وابتغوا
الیه الوسیلة) بوندن فهم اولنور که سلوك دیدکاری طلبدر ومطلوب
حقیقی الله تعالی حضرتلریدر زیرا طالب مطلوبی تعیین ایتمدکجه
طلبی صحیح اولماز والا مجهول مبهمی طلب لازم کلور وطلبده دخی ظاهرا
و باطنا اسباب معینه کرکدر ظاهرده اولان اسباب منهاج سنت اوزرینه
عملدر یعنی شارعدن وارد اولدیغی وصف اوزرینه عمل ومقارنت
معلم وشیخدر و باطنده ایمان واخلاص واحساندر زیرا ایمان مأمور بهدر که
اصل سعادتدر و اخلاص واحسان ایمانك لوازمندندر وانلرله مقید در
تنکیم قرآنده کلور (مخلصین له الدین) و ینه کلور (وهو محسن)
وادنای اخلاص توحید شریعتدر که لا معبود الا الله در واخلاصك
اعلاسی توحید حقیقتدر که لا موجود الا الله در وادنای احسان شهود
سریدر که بلا تقیید وجه مطلقه نظردر الحاصل بو شروط بولنان
سلوك حال ایله اولمش اولور زیرا علم مجرد ایله سلوك اولماز یعنی برکیمسه علم
یوزندن جمیع مقاماتی بلسه ولکن علم اکا عین وذوق وحال اولمسه اکا سالك
دینمز بلکه اهل علم واهل اصطلاح دیرلر نتکیم بو اعصارده کتب ورسائل
وافواهدن اخذ ایدنلر چوقدر ولکن باطنلرنده اصلا ذوقلری یوقدر
و بلکه مرتبهٔ عملاری بله سقط ومخبطدر زیرا تقلیدده غلط چوق اولور
و بعض کبار بیورمشلردر که سلوك اولا برعمل مشروعدن عمل آخره
انتقالدرکه هر بری علی وجه القربه اولمق شرطدر ر کرکسه اول عمل
فعلدن فعله اولسون کرکسه ترکدن ترکه اولسون و کرك فعلدن ترکه

اولسون و کرك ترکدن فعله اولسون اشته بونلر درت مرتبهدرکه
انلر ایچون خامس یوقدر یعنی سالك صورت منزلدن منزله انتقال
ایتدیکی کبی سالك حقیقت دخی عملدن عمله انتقال ایدر ولکن اول
عمل نفس فعل اولمق لازم کلمز بلکه کاه اولور که ترك صورتنده بولنور
زیرا کرکدر که سالکك اوقاتی امر مشروعی و یا نهی مشروعی استیعاب
ایلیه تا که بلا عمل کذر ایلیه واجب ومندوبه تعلق ایدر ترك حرام
ومکروهه تعلق ایتدیکی کبی زیرا طریق خواصده مباحه تعلق اولمز که
مباح انلره کوره محض امتحان الهیدر مکر که ضروریاتدن اوله
انکیچون ملك مباحه دعوت ایتمز بلکه شیطان دعوت ایدر زیرا مباح
طریق مکروهدر ومکروه محظوره مؤدیدر پس سد ذرایع لازمدر
وثانیا بر اسمدن بر اسمه انتقالدرکه سر قیامت معرفته اشارتدر زیرا
هر اسمك تحتنده معارف کثیره وحکم وفیره واردر واصول اسما
اون ایکیدرکه یدیسی فنایه و بشی بقایه دائردر نتکیم بو مقاروده ذکر
اولندی وثالثا تجلیدن تجلی یه انتقالدر زیرا هر معرفت موجب تجلی
دکلدر و تجلیاتك اولی تجلیٔ افعال و بعده تجلیٔ صفات و بعده
تجلیٔ ذاتدر و بو اوج مرتبهیه تجلیٔ عینی دیرلر که خصوص اهلنك
حالیدر واهل عموم واهل علمی ارشاده قادر اولنلر بونلردر وسائرلرك
توحیدی وتجلیسی علمیدر که انلر مرتبهٔ ارشادده واصل دکللردر
زیرا ارشاد عین ایله اولور علم ایله اولماز نتکیم طریق مقاصده دلیل
اولنلرده بلاودر یعنی برکیمسه برطریقه برقاچ کره سالك اولمسه آخره
دلیل اولماز والا ایکیسی دخی طریق کعبهدن چیقوب ترکستان بولنه
کیدرلر نظر ایله که برکیمسه احوال حج ومقامات کعبهیه نقدر عالم
وواقف اولسه ینه علم کفایت ایتمیوب کعبهیی معاینهده دلیله محتاج
اولور نیجه مغرورلر بو مقامده هلاك اولوب غیریلری دخی افساد
ایتمشلردر وحقیقتده سلوك برنفسدن برنفسهدرکه اول نفس نفس
رحمانی یی مشتملدر انکیچون عارفلر هر نفسده ایکی عید ایدرلر که بری
نفس داخل و بری دخی نفس خارجدر زیرا دخول وخروجی حقله در

تتكيم قرآنده كلور (وقل رب ادخلني مدخل صدق واخرجني مخرج صدق) زيرا ادخال واخراج صدقك معناسي نفسك بالكليه فناسي وحقك بقاسيله اولمقدر و بوندن فهم اولنوركه حقك صفتي محض صدق ونفسك حالي محض كذبدر وهر كيمكه اثر نفس اولسه اثر كذبدن خالي اولماز بو جهتندركه عباد مخلصين دينلدي يعني فتح لامله زيرا كدورات نفسدن تصفيه وتخليص اولنمشلردر وشائبهٔ غيريتدن پاك قلنمشلردر ونفس پاك اولنجق نفس دخي پاك اولور فافهم جدا ودخولك اولي عالم ارواح بعده عالم مثال بعده عالم اجسام وياخود اولي عالم ارواح بعده عالم طبايع بعده عالم مولدات بعده عالم عناصردر وخروجك اولي مذكورك عكسيله دراشته بو معنا بو عالم حسه دخول و بنه اندن خروج ايدوب عالم اصله سير وسلوكله وصول اعتبار يله دركه فناء مطلقدن عبارتدر و بو يله ديمك دخي اولوركه خروجك اولي علمدن عينه دركه عالم ارواح ومابعديدر بو اعتبار يله دخول عالم ذاتدن صفاته وصفاتدن افعاله وافعالدن آثاره در الحاصل سفر اولده حضرات اسمايه وصفاته وافعاله وآثاره دخولله تعقيد واحتجاب حاصل اولدقدن صكره نزولدن عروجه حركت ونهضت ايله سفر ثاني ده تعقيدي تحليل واحتجابي كشف ايدوب فنا مطلق ايله ذاته دخولدن صكره موفق اولنلره بر كره دخي خروج ايدوب بقاء مطلق ايله عالم اثاره دخول ايدرلر پس اصله عروجلري استفاضه وفرعه نزوللري افاضهٔ عباد ايچون اولور كويا صلهٔ رحم ايتدكدن صكره وطن اصلي سنك هدايا سن الوب احبا بنه انكله عودت ايتمشه دونر يسر الله لنا ولكم السفر الالهي والسير الالى و بو اسفارده بر حالدن بر حاله و بر مقامدن بر مقامه انتقال ايده نه سالك ديد يلر و بو مقاماتك كلياتي مضبوط وجزئياتي نامحصوردر زيرا كامله كوره هر نفسده حقله بر قيام اولديغي كبي ناقصه كوره بر ذله واقع اولور و بر خطر بولنور و بو عقبا تدن عبوره مجاهدات بدنيه ورياضات نفسيه لازم اولديغندن ماعدا احوال

سلوكه كما ينبغي واقف بر مرشده مقارنت لازمدر والا بو يله راه خطر ناكك هر خطوه سنده بر نوع ذلل وهر ذللدن بر دورلو هلاك حاصل اولوب منزلدن قالمق دكل بلكه بالكليه راه منزلي يا كلور تتكيم اكثر هلاكك حالي بودر و بعضيلر ينه حكم وجوب غالب اولوب سهولت ايله سلوك ايدرلر و بعضيلر دخي اويسي مشربدركه من عندالله اخذ ايلرلر زيرا صحبت اوچ درلو در بري صحبت جسمانيه دركه افواه مشايخدن اخذ اولنور و بري صحبت روحانيه دركه ارواح كملدن استفاده اولنور كرك انتقال ايتمش اولسون وكرك حياتده و بلاد بعيده ده بولنسون و بري دخي صحبت الهيه دركه بالذات حقدن استفاضه اولنور صحبت اولي اغلبدر زيرا اكثر ناس حسله الفت ايلمش وعالم صورتدن اخذ ايده كلمشدر وصحبت ثانيه نادر در زيرا شخصين ما بينده مناسبت روحانيه اولمق تلطيف مزاج وتعديل طبعله اولور كثافت عنصريه وغلبهٔ حكم امكان ايسه اكا مانعدر وصحبت ثالثه اندر در يعني ازدن ازدر زيرا مناسبت سريهٔ ذاتيه يه موقوفدر بو ايسه مناسبت روحانيه دن اصعبدر اويس القرني ده رضي الله عنه بو مناسبت ثابت اولمغله بالفعل حق تعالي دن اخذ له سر افراز وانك طريقته اويسيه ديديلر حضرت موسي عليه السلام زماننده بر خ اسود ديدكلدي بندهٔ سياه چرده دخي مشرب اويسيه ايديكه دركاه حقده درجهٔ محبو بيته ايرشمش ايدي وكبراء متقدمين دن بر جماعت كه امور حقيقتي بي واسطهٔ زبان بري بر ندن مجالسهٔ مجرده ايله اخذ ايدرلردي اشراقيون كبي انلره بر خبان ديرلردي دين محمدي ظهورندن صكره اول وصف وزرينه اولنلره اويسيان ديديلر وانلركه بي واسطهٔ زبان بري برلرندن اخذه قادر اولالر حقدن دخي اخذه اقرب اولورلر ومشارب سلاك مختلف اولمغله طرق مختلفهٔ حقه وضع اولندي جلوتي وخلوتي وقدري وادهمي و بيرامي وعشاقي وامثالي كبي تاكه هر سالك هم مشربي اولانه مقارنت ايليه وسهولت اخذ سبيله منزله ايره و يولده قالميه و بو مقوله تسهيل وتخفيفك نظائري واردر

وقرأنك لغات سبع اوز رينه نزولی دائمه وائمهٔ امتك امور دین ودنیاده
اختلافی کبی زیرا مجتهدینك استنباطاتده اختلافلری رحمت اولدیغی
کبی سائرلرك دخی صنایع وحرف امثالنده تباین وتخالفلری رحمتدر که
آنکله امور دین و دنیا به تیسیر حاصل اولور ومقصود اصلی که حقه
وصولدر هرنه درلو سلوکله اولورسه معتبر در بروبحردن قاصد بیت
اولنلرك حالی کبی ودید بلر که انسانك سلوکنده استقامت
واعوجاجی غایات مقصوده حسبیله در مثلا برکیمسه قاصد کعبه
اولسه ترکستان یولنه کیتمك اعوجاجدر وسالك ترکستان اولسه راه
کعبه یه متوجه اولمق انحرافدر زیرا ایکی صورتده یله موصل دکلدر
وموصل اولمیان طریقه سلوك ایتمك عین جهالتدر وغایات دیدکاری
مقامات ویامنازل درجاتدر که انلره وصولله کمالات نسبیه حاصل اولور
مثلا رومدن قاصد کعبه اولنلرك شامه وصول وارض مقدسه یه
دخوللری کمال نسبیدر کمال مطلق کعبه یه بلوغ وبلکه بعد العوده
وطننه ولوجدر وکعبه غایهٔ المقاصد ایکن اکا رسیده اولمق دخی
رب البیته وصوله کوره کمال نسبیدر واولیانك وصول انبیایه کوره دخی
حاللری بو در پس مظهرده کمال مطلق رسول اللهك وظاهرده
الله تعالینکدر فاعرف وبرنسنه یه غایت دیمك بدایتی ایله معلوم اولور
زیرا امور اضافیه دن اولمغله بدایت سز غایت اولماز وطرق دخی
بدایات وغایات اراسنده متبین اولور یعنی بدایات وغایات متعین
اولدقدنصکره ما بینی مسافه وطریق اولور وطرایق فی الحقیقه
سیروسلوکه شروع ایلدیکی بدایت مرتبه سنك احکامیدر غایته اینجه
پس سیر وسلوك اودرکه سایر وسالك اولان کیمسه اول احکام
متعینه واحوال مختصه یه تلبس ایتمکدر تلبسی دخی جذب ورفعله
واخذ وترکله در یعنی تلبس ایلدیکی احکام واحوالك بعضیسی جذب
واخذه وبعضیسی دخی دفع وترکه دائردرکه امر ونهیك سریدر
پس اوامردن اولان شروط وجودیه درکه انی وجوده کتورمیان
مقصوده واصل اولماز وکذلك نواهیدن اولان امور مانعه درکه

بیان شرائط سیر وسلوك

اشلسه مرادی وجود بولماز صلاته کوره وضوء وطهارت مکان
وامثالی کبی زیرا نجاست مکان مانع صلاتدر پس ازاله سی لازمدر
وهرکارده غایته وصوله دك بویله شرائط وموانع واردر تنکیم
جلب منفعت ودفع مضرت دیرلر (وشرائط سلوك سکزدرکه
دوام وضوء ودوام خلوت ودوام صوم ودوام سکوت ودوام ذکر
ودوام نفی خواطر واعتقاد پاك وترك اعتراضدر الحاصل کرکدرکه
مطلوبی اولان غایته وصوله دك مناسب اولان احکام واحوالك
جمله سنه تلبس ایدوب توحد عزیمت وجمع همت ایله حکمندنصکره
حکمیله منصبغ وحالدنصکره حاله انتقال ایلیه که بو معنایه سلوك دیرلر
چونکه قبلهٔ توجه وغایت مبتغاسی اولان مطلوبه واصل اوله
بدایتدن بو غایته دك تلبسی لازم اولان احکام واحوالی استیفا ایتمش
اولور اندنصکره امر آخره استئناف ایدوب مستأهل اولدیغی کمال
حقیقی یه وصوله دك سیر ایدوب پس بو استئناف اولنان امر آخر
سفر بردنصکره سفر بحر کبی اولدیکه سفر برك تدارکی بر یوزدن
وسفر بحرك نظامی بر غیری یوزدندر پس هر برینك حالنه کوره
شروط وقیودنه رعایت وموانعنی مدافعه ایتملودر واندن طوغری
یوله کیتملودر وکمال نسبی اولان غایته وصوله قناعت ایتمیوب انك وراسنده
نتیجه یه دخی بلوغ ایچون اسباب مرتبه ایله ایش طوتملودر زیرا
بو دنیاده حاصل اولمیان کمال آخرتده حاصل اولماز وبونده
اعمی اولان انده دخی اعمی اولور وطریق مجاهده بی خور
کورمك واستثقال ایتمك لازمدر زیرا طریق سلفدرکه زمان
خلفه دك توارث اولنمشدر وجنید بغدادی یه قدس سره سؤال
اولنوب نائل اولدیغکز دولت حقیقته نه ایله نائل اولدیکز دنلدکده
جواب ویروب شو درجه نك التنده اوتوزسنه جلوس ایله نائل اولدم
دیدی ودارنده اولان بردرجه یه اشارت ایلدی وابو یزید بسطامی اون
ایکی سنه نفسنك حدادی وبش سنه دخی قصاری اولدی وزنار
ظاهرنی قطع ایتمکده سکز سنه عمل ایلدی وزنار باطننی قطع ایتمکده دخی

نيجه سنه‌لر اجتهاد قيلدى بوجمله دنصكره دخى نيجه عقباتى قالديكه توفيق الهى ايله آخر انلرى دخى كذر ايدوب مقصد اقصايه ايردى وتكميل نشأه ايدوب انسان كامل اولدى والله الداعى وهو الهادى

) فصل (بو فصل شيخ ومرشد كامل ومكمل كيمدر انى بيان ايدر معلوم اوله كه شيخ اولدركه مريد وسالكك حال تربيه وسلوك وكشفنده شيخوخته اهليته منتهى اولنجيه دك محتاج اولديغى امورك جمله سنى جمع ايليه وهر طورده امور ملايمه وغير ملايمه عارف اوله وجذب ودفعله تربيه ايليه و واقعات و خواطر وواردات وكشوفاته كما ينبغى مطلع اولوب خيال وحقيقت وعلم وعينى برى برندن تمييز وتشخيص قله واكر سلوكى مرتب اولوب عناصردن مواليده ومواليدن طبايعه وطبايعدن مقام لوح وقلم واندن علم وعينه طوغرى ايسه مشاق كثيره چكلور واكر اول امردن سر حياتك صريانى منكشف اولورسه طرفينه آسان اولور زيرا سالكك حالنه كوره شيخ دخى مجاهده چكر وزحمت كورر چونكه سالك واصل اوله و برازخ وقيوددن نجات بوله شيخ دخى انى (ولكل قوم هاد) موجبنجه اشارت حقله مقام تربيه يه تعيين وارشاد ناس ايچون مأذون قلور وضرورت اولان موضعه ارسال ايدر وخليفه ايلر تكيم رسول الله عليه الصلاة والسلام معاذ بن جبلى يمنه كوندردى واكا رسول رسول الله ديرلردى پس رسالته اضافت ايله اولدخى رسول اولدى اكرچه كه انك رسالتى فى الحقيقه لغوى ورسول اللهك رسالتى هرفيدرفا ماپرقاچ سنه دن برى بزم زمانمزكلنجه كار طريقت شول غايته ايرديكه عمرنده مريد اولميان كيمسه‌لر ادعاى شيخوخت ايدوب كمال جهالتلرندن جهال وضلاله مشيخت ايله اجازت ويرر اولديلرتا كه ذكرلرى منتشر ونامرى مشتهر ومريدلرى متكثر اوله اشته بوشان عظيم وشأو جسيمى لعب صبيان وضحكهٔ شيطان قلديلر بروجهله كه ارالرنده برى وفات اينسه يرلرى توارث اولنوب اوغللرن صغير وكبير مقاملرينه اجلاس ايدرلر وانلردن خرقه وتاج كيوب اوزاده درويش زاده در ديو تبرك ايدرلر ومشايخ منزله‌سنه تنزيل ايدرلر فهذه مصيبة

قدعمت

قدعمت ولعل هذه طريقته قدتمت فاندرست آثارها والله اعلم باخبارها وديمشلردركه برشيخك كه ادب شريعتى وطريقتى اولميه اكرحالنده صادق ايسه ده اكا اقتدا صحيح دكلدر زيرا بى ادبه اقتدا ايدن دخى بى ادب اولور ادب ايسه سر حقيقته واصل اولان كيمسه‌نك صفتيدر يعنى مقام سر وصلتك اثرى ادب كاملدر وساير مقاماتك حالى دخى بودر تكيم سلوك مرتب صاحبنه ابتدا عالم حس غائب منكشف اولوب خلق خانه‌لرنده طاعات ومعصيتدن نه كارده در ظهوره كلور واكا جدار و ياظلمات ليل وامثالى حائل وحجاب اولماز پس بوصورتده اكراسم ستار ايله متحقق اولميوب هتك اسرار ايدرسه ترك ادب ايتمش اولور وانك حالنه شيطان قارشور ونائل اولديغى كشفندن آخر محجوب اولوب خسارت بولور انكيچون بومقامده حيوانيت صفتى ايله متصف اولمق كركدر وستر حال ايدوب شيخدن غيرى يه كشف ايتمك لازمدر واكر شيخ بى ادبك حال صادقى وارايسه تكيم لاابالى مقامنده اولان مجذوبلرده اولور بوصورتده اقتدايه صالح دكل ايسه حال صادقندن اوتورى احترام وتعظيم اولنور قهر وجلالندن خوفا تعرض اولماز و بوندن فهم اولنديكه ترك ادب ايدن حال اهلنه اقتدا صحيح اولميحق حالدن خالى اولان ادبسزه نيجه اقتدا اولنور تكيم بومقوله‌لره اقتدا ايتمك جهلاء اعصارك شعاريدر پس شيخ اودركه پرادب وكامل اوله كه سير الى الله ده غايت مقامانه بالغ اوله زيرا سير فى الله ده نهايت يوقدر وكذلك مكمل اوله صيغهٔ فاعل اوزرينه كه طالبلرى حقه ارشاد ايدوب تكميل ايتمكه قادر اوله يعنى كمال كندى نفسى وتكميل غيرى حسبيله در تكيم قرآنده كلور (الا الذين آمنوا وعملوا الصالحات وتواصوا بالحق وتواصوا بالصبر) وديمشلردركه برشهرده برشيخك ايكى خليفه سى اولماز زيرا برجسدده ايكى جان كبى اولور تكيم ايكى صديق دخى اولماز زيرا عبث كبى اولور وحاكم ومحكوم متميز اولماز زمان اولده برشهرده ايكى پيغمبر وياز ياده اولمق تفاوت حسبيله در يعنى برى قطبيت كبرى ايله قائم وماعداسى اكا تابعدر وايكى اكه اراسنده وجود عالم وايكى مختلف

الشريعة رسول مبانده مكلف وايكى زوج ما بيننده برخاتون اولمديغى
كبى ايكى شيخ اراسنده برمريد اولماز اكرمريد تربيه وسلوك ايسه واكر
صحبت تربيه يوغيسه جميع شيوخله صحبت ايتسه لا بأسدر واكا صحبت
بركت ديرلر ولكن اولى اولان بر قپويه ملازمتدر خصوصا كه اعتقاد
وتسليمده رسوخى اولميه وبعض كامل كه بردن زياده شيخه خدمت ايتمشدر
انك اصلنده صحبت تربيه ده اشتراكى يوقدر بلكه بر شيخك برمدت
تربيه سنده اولوب انك حالنى نقد ايتدكدنصكره اذنيله آخره انتقالدر
ويا وفاتى سببيله ناقص قالوب فيره تردد ومراجعتدر نتكيم شيخ اكبردن
منقولدركه بيورمشلردر هرقنغى شيخك بيه سنه دخول ايتمك مراد ايتدم
ايسه ابتدا طهارت واغتسال ايدوب قپوسنه واردم ومقدم اولان حال
ومعرفتمك جمله سنك نقشنى قلبمدن سلدم بعده شيخه داخل اولدم
زيرا مجلس شيخه طلو وران آدم شيخدن اخذ ايتديكنى وضع ايده جك
ير بولامز زيرا قلبى غيره مشغولدرو بونده فنايه تنبيه واردر تا كه عارف
كندنى بلوريرينه قوميه ومعرفتنه مغرور اولميه والا صحبت ايتدوكى
كيمسه دن فائده لنمز نتكيم لسان فارسيده كلور * تراكى بود چون چراغ
التهاب * كه ازخودپرى همچو قنديل از آب * يعنى قنديل صوايله طولو
اولسه شمعنك ضياسى اولديغى كبى عجب و پنداراهلى اولان كيمسه نك
قلبى دخى بويله در پس اوصاف رذيله دن بوشالمق كركدر تا كه قابل
نوروجالب صفا وجاذب ذوق ومعرفت اوله بوصورتده نقصان مريد
جانبنده در وشيخ طرفنده دكل وديمشلردركه انسانك كمالى زياده
ونقصان قبول ايدر زيرا دنيا وآخرتده علمى متزايد اولمقده در حق
ايسه غنى مطلق اولديغى جهتدن علم وكمالى زياده ونقصان قبول
ايتمز و بزم وجود شهادى بز آلت حقدر ابدئ اسمائله اظهار
آثار واحكام ايچون استعمال ايدر پس ظهوراتده اولان قصور
بزم جانبمزدندركه ضيق استعداد مزه دائردر يوخسه طرف
حقدن واسماسندن دكلدر زيرا حقك اسما وصفاتنك حدو پايانى
يوقدر و بوقصوردن اوتورى شارع شرى بزه وخيرى كندينه

مضاف قيلدى اكرچه خير وشرك مجموعنى ايجاد وخلق ايدن حقدر
نتكيم حديثده كلور (والشر ليس اليك) يعنى شر تعينات انسانيه يه
دائردركه محل كاينك مقتضاسيدر والا وجود باسره خير محضدر
فافهم جدا وعدم قابليت وسوء فهم وقلت ضبطندندركه بعض
شيوخ سلفه اتباع كچننلر انلره افترا و بهتان ايدوب شانلرينى تنزيله
سبب اولورلر مثلا حيدريه طائفه سى كردنلرينه تيمور حلقه كچيروب
كزرلر مع هذا شيخ قطب الدين حيدردن صادر اولمامشدر بلكه
بر تيمورجينك قزمش وآتشه دونمش تيمورنى آلوب حال غالبى حالنده
بو ينه كچوروب برساعتدنصكره بنه چيقارمشدر و بو معنا انك
كرامات كونيه سندن عد اولنمشدر خارق عادتده ايسه تقليد جارى
دكلدر وجوالقيه طائفه سى حلق لحيه ايدرلر مع هذا مشروع
دكلدر و بكتاشيه قولاقلرينه حلقه طقارلر خاتونلره تشبهدر كه
زياده منهيدر و بلكه باعث لعنتدر وخلوتيه نك شيخ عبد القادر
الجيلانى يه قدس سره نسبت ايدوب ضرب طبل ايتدكلرى افتراء
محضدر زيرا عبد القادر دور ورقص بيله ايتمامشدر وحالا بغداده
دائره سنده ايتمزلر فكيف ضرب طبل ايتمك كه ذكرله لهوى خلطدر
و بعض اهل طرق صفالرن قبضه دن زياده قص ايدرلر انلر اشقلر
وملحدلردر و بعض اموركه بعض شيوخدن رخصت حالنده صادر
اولمشدر شرع اختصاصى كبيدر پس مريده واجب اولان شيخك
عزيمتلرينه تابع اولمقدر مساهله لرينه رخصتلرينه دكل زيرا منتهى
منزلده وتمكينده در مبتدى ايسه برزخده وتلوينده در ولكن شيخه دخى
لازمدركه اكر صحو حالنده ايسه اتباع بوزينه رخصته متعلق ايش
طوتميه تاكه فعلده انى سند ايتميه لر واكر سكر حالنده ايسه حكم غالبكدر
بو صورتده دخى اتباع لازم كلمز زيرا شاذ كبيدر وحلول واتحاد دعوى
ايدنلرك قدملرى مقام جمعده ذلل بولمشدر زيرا اول مقامك شبهه سى
قويه اولمغله دليل مركب اكا موافقت ايده مزانكيچون اول مقامه
داخل اولان سالكك مرشدى اولمسه تلفدن خوف اولنور نتكيم

حلاج تلف اولدی زیرا حال اهل جمع واهل سکر اکا غالب ایدی
ولکن انك دعواسی حلول واتحاد دکل ایدی زیرا بو دعوی اصلنده
باطله در صوفیهٔ محققین طریقنده بوقدر بلکه دعوای حقیقت
ایدیکه تجلیٔ ذاتی یه دائردر ولکن محل کبانینك اول دعوایه تحملی
اولمیوب امر محذوری ایهام ایتمکله جرح اولندی یوخسه دعوادن
قطع نظر جمیع اهل جمعك ذاتنده اول معنی بالفعلدر فافهم ودیمشلردر که
ورثهٔ انبیا اهل عموم یاننده معلومدر زیرا اوزرلرنده خرق عوائد ظاهر
اولور فاما وارث محمدی اولان کیمسه عموم اهلنه مجهول وخصوص
اهلنه معلومدر زیرا انك خارق عاداتی کرامات کونیه دکلدر بلکه
کرامات علمیه وحالدر پس انك احوال ظاهره سی حکم عادات ایله
جریان ایتمکله هم معروف وهم مجهولدر و بو قبیلدن اولنلرك ماعدادن
فرقلری کوکب صغیرله قمرك فرقی کبیدر زیرا بونلر عبید الرب اولوب
خلقی حقه دعوت ایدرلر کرامات کونیه اربابی ایسه رب العبید اولوب
عکس ایدرلر بو صفت ایسه عند الکمل مرضیه دکلدر پس شرکی
آتی محو اولان مقبول ونوری نور الانواره موصولدر وانك شرف
زایدی ندر آخرنده صورت بولسه کرکدر الحاصل ختم الانبیا ایله
سائر انبیانك تمایزی نوجهله ایسه وارثلرینك تمایزلری دخی بویله‌در
وعالم بالله اولان من حیث الاصطلاح الهی وعارف بالله اولانه ربانی
دیرلر زیرا قرآنده هر نه موضعده که عارف ذکر اولندی دعاسی ربنا اسمنه
تخصیص قیلندی اسم رب ایسه اسم اللهه تابعدر تنکیم قرآنده کلور
(الحمد لله رب العالمین) بو سببدن میانلرنده فرق سلطان ووزیر کبی
اولدیکه مرتبهٔ الوهیت مرتبهٔ سلطنت و مرتبهٔ ربوبیت مرتبهٔ
وزارت کبیدر وشیخ اکمل اولدقده اسم جامع ایله تجلی ایدر زیرا
نشئه سی جمیع نشئاتی محیطدر واکا امامت کبرا دیرلر که ارض وسماده
اولنلرك جمله سی اوزرینه حکومتدر وادنی مراتب الامامه انسان
کندی جوارحی اوزرینه امامتدر واوسطی اهل واولاد وتلامذه
وممالیك اوزرینه امامتدر و بو امامته اشارت ایدوب حدیثده کلور

(کلکم راع وکلکم مسئول عن رعیته) وقرآنده کلور (قال انی
جاعلك للناس اماما) زیرا ناس بالعباره مرتبهٔ افاقه و بالاشاره مرتبهٔ
انفسه ناظردر و برکیمسه نك عبدی وفات ایلسه عبده اضافتله اولان
سیادتی دخی زائل اولور زیرا قول وجاریه صاحبیدر دیمك انلرك
وجودلرینه وحیاتلرینه کوره در فاما حقك قوللر اوزرینه سیادتی
باقیدر زیرا جمیع مواطنده اوزرلرینه حاکم وجمله اطوارده حافظدر
فاما عبد الحق اولان انتقال ایلسه سیدینك بقاء سیادتیله انك دخی
سیادتی باقیدر زیرا انسان کامل بقاء الله ایله باقیدر ماعداسی ایسه
ابقاء الله ایله باقیدر وما بینلرنده فرق بودر که بقا ایله باقی اولانه دوام عین
وابقا ئله باقی اولانه دوام امثال واردر انکیچون انسان کامل ازلا وابدا
حی باقیدر که عوارض ایله متغیر اولمقدن مبرادر انسان ناقصك حالی ایسه
بویله دکلدر بو جهتدندر که انسان کاملك بعد الانتقال بدننه
انحلال کلمز وروحی کما کان جمیع عوالمده دور ایدر ودنیاده ایتدیکی
تدبیرلری ایلر تنکیم قرآنده کلور (فالمدبرات امرا) وانك اعقابی
قالمسه دخی سلسله سی باقیدر تنکیم قرآنده کلور (ان شانئك هو الابتر)
وعمری قصیر اولمق بقاسنه منافی دکلدر زیرا دیمشلردر که قرآن عالم معنا
ولیلهٔ قدر عالم ارواحدر وقرآنك تنزلی عالم ارواحدندر تا که هر روح
اندن نصیبنی اخذ ایده و جسدنی تدبیری زماننده انکله عمل ایلیه
ووقت تدبیر وسعت وضیقده لیله کبیدر که کاه طویل وکاه قصیر اولور
وقصیر اولدیغی لیلهٔ قدر اولماسنه منافی دکلدر زیرا قصری
حالنده دخی نوری ممدوددر شول معنادنکه نور الانواردر وجمیع لیالی
لیلهٔ قدردن تفرع ایتدیکی کبی جمیع کتب دخی قرآندن مأخوذدر
وانسان کامل صورت قرآندر که انك اخلاقیله متخلقدر وقرآن
باقیدر انکیچون صورت محمدیه وصورت ورثه دخی باقیدر وانسان
کامل لیلهٔ قدر کبیدر که اکا مطلع اولان نادردر مکر که تعریف
الهی اوله ودهر سنین وشهور واسابیع وایام وساعاته نیجه شامل ایسه
لیلهٔ قدر دخی جمیع لیالی یی مشتمل ونوری جملهٔ انواری حاویدر پس

اماكنده عرش واجرام نيرده شمس ولياليده ليلهٔ قدر وكلامده قرآن واسماده اسم الله نيجه محيط ايسه جميع موجوداتده دخى انسان كامل بويله در وموجوداته هرنقدر ممكنات ايسه ده (والله على كل شئ قدير) موجبنجه نهايت بوقدر بناء على هذا انسان كامل وآدم جامعه دخى نهايت بوقدر ونهايتى اولميان نيجه فانى ومنقرض اولور بلكه ظهورنده تفاوت بولنور فافهم والله اعلم اشته شيخ اولنجه بو وصف وبوعلم اوزرينه اولمق كركدر تاكه ذكرى باقى واثرى قائم وفيضى دائم اوله واستاذ حاذق ومرشد كامله ضرورت اولقدر دركه بركيمسه ابويزيد بسطامى زماننده شاكردنه ديمشكه بركره ابويزيدى كورمك بيك كره اللهى كورمكدن خيرلودر زيرا حقك خلقه ظهورى عملرى قدردر پس استاد يوزندن تعليم بولمدقجه مجرد حقى كورمك كفايت ايتمز زيرا كوردكى حق اولديغن بيلمز انكيچون اكا مشاهده ديرلر رؤيت ديمزلر تنكيم تحقيقى كذر ايتمشدر ومبايعه اولنسان صورتا اوچ طائفه دركه برى رسل وبرى شيوخ ورثه وبرى سلاطيندر وفى الحقيقه الله تعالى حضرتلريدر وذكر اولنان طوائف بيعت اوزرينه الله تعالى حضرتلرى ايچون شاهدلردر وبوطوائفك شرطى قيام بامر الله در ومبايعه ايدنلرك شرطى مأمور اولدقلرى يرده متابعتدر ورسل معصوم وشيوخ محفوظ اولدقلرى جهتدن معصيت ايله امر ايتمزلر بلكه شرطلرى اولان قيام بامر الله اوزرينه دائملر وعدل تام ايله قائملردر وسلاطيندن شيوخله مخالطه وانلره متصل وبيعت كرده اولنلر دخى محفوظ ومنصورلردر والا ساقط ومخذوللردر زيرا حلقهٔ حقيقته ارتباط بوقدر تأثيرايسه باطندن ظاهره كلور پس باطن ظاهره محراب وسند اولمسه ظاهرك قوتى ضعف بولور وقوت صورتنده اولان حالى دخى استدراج ومكره محمولدر وحفظ قلوب مشايخ لازمدر والا اذاسى مقابله سنده برموذى ايله مبتلا اولور وقرآنده كلور (ياايها الذين آمنوا اطيعوا الله واطيعوا الرسول واولى الامر منكم) بورادهاولوا الامردن مراد اقطاب وخلفا وولاتدر ولكن واجب ومحظور طاعة الله وطاعة رسول اللهدندر

واغه

واغه انجق مباحده تصرف ايدرلر ومباح انده اجر واثم اولميانه ديرلر مكركه احكام شرعيه دندر ديونيت ايدوب عمل ايده بوصورتده مأجور اولور پس امامكه سمع وطاعت اوزرينه مبايعه اولنمشدر برامر مباح ايله امرايتسه طاعتى واجب ومخالفتى حرام اولور واول مباح مأمور به واجبه متحول اولوب عملى مقابله سنده اجر واجب ويريلور زيرا امر امام لاحق اولمغله حكم اباحت مرتفع اولور شول جهتدنكه امام شارع منزله سنه تنزيل اولنمشدر وشول كيمسه كه حق تعالى حضرتلرى انى كندى منزله سنه تنزيل ايتمشدر اكا اتباع واطاعت واجبدر بناء على هذا سلاطين عثمانيه مفتيلرندن صاحب التفسير ابوالسعود عليه الرحمة بعض مسائل منفرده ده تقويهٔ فتوى ايچون سلطان سليمانه تلخيص ايدوب حكم آلوردى وابوالفتح استانبول ايچنده بنا ايتدوكى جامعده واياصوفيه ده ليالئ رغائب وبراءت وقدرده بعض تطوعات قيلنه ديو وقفيه سنده درج وامر ايتمكله اول نوافله لرسنت مؤكده مرتبه سن بولمش بلكه واجباتدن اولمشدر بومعنايه بدعت سيئه ديمك نيجه صحيح اولور خصوصا كه امر سلطان رأى علماء تخوله منضم اوله ودخانه اباحتى تقديرى اوزرينه سلطان مراد رابع وبعده كلن ملوكك الى هذا الان نهى لاحق اولديغى اباحتدن چيقروكراهت مؤكده ايله مكروه وبلكه خبيثه ومحرماته متصل اولور اشته دليلك افاده ايلدوكى معنى بودر پس اطاعت سلطاندن خارج اولان مبتدع وضال اولور وويرديكى فتوى ويازديغى رساله يه خط بطلان چكيلور وظاهرده اولو الامر اولنلرك رتبهٔ امرى بواوليجق باطنده اولوا الامر شيوخك رتبه سى نه اولمق كركدر فهم اولنه خصوصا كه امر ظاهره امر باطن دخى منضم اولوب اولوا الامر مطلقا بر ماده ده متحد ومتفق اوله لر بوصورتده وجوب عمل متأكد اولوب خلافده اولنلر نفسانى وشيطانى اولورلر وشيخ كه انسان كامل اوله ملأ اعلا انك رؤيتنه ازدحام ايدرلر خلق پادشاهك رؤيتنده ازدحام ايتدكلرى كبى وقرآنده كلور (وانه لما قام عبد الله يدعوه كادوا يكونون عليه لبدا) يعنى نخله ديدكلرى

موضعده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم صلاة فجره قیام ایتدکلرنده
جندن برطائفه انلرك عبادت وقراءتلری اوزرینه مزدحم اولوب تعجب
ایتدیلر ومدینهٔ منوره ده صلاة عیده خروج ایتدکلرنده قبائل
عرب مشاهده لریچون زیاده مجتمع ومتزاکم اولدقلریچون تکبیرات
زائده ایتدیلر واندن مقصودلری عظمت وکبریایی حقه اثبات
وکندیلرندن نفی ایدی اشته وجه ارضده جن وانسان وعامر سموات
اولان ملائکهٔ رحمان انك مطالعه سنده حیران وسرکردان اولدیلر
پس هرعصرده جلوه کر عرصهٔ وجود اولان اهل شهود دخی
انلرك کلشن حسن وجماللرندن بر ورق وآینهٔ دهرده رونما اولان
صور مطلقهٔ الهیه دن برصورت حق اولمغله (ملکلر کوکده بنده لك)
(یر یوزنده آدم افکندهٔك) موجبنجه حسرت نکاه اهل زمین وآسمان
اولدی و بو سر الهی آن دید معنادن ظهوره کلدی زیرا هر
جمالده آن اولماز وهرخوب مدحت اثرین بولمز نتکیم (انا املح) بواطافنی
بیانه وافی وزجیح جمال یوسف اوزرینه اثر کافیدر پس یوسفدن
املح اولیجق ملاء اعلادن املحیتی بطریق الاولی در وعشق ومحبت
قدیمی تجلی ومشاهدهٔ دیدار وصحبت یار اسکی تسلیدر الحاصل
انسان کامل جمیع موجوداتدن عین مقصود ومجلای نور الانوار
ومشهد جناب کردکاردر و بو جمال فائق وکمال رائقدن اوتوریدرکه
انك یوزن کورمیان اعمی وکلامن کوش ایتمیان اصم وخبرن تصدیق
ایتمیان حیوان بی دل و بلکه انکاری اوزرینه مصر اولان مسلوب
الایمان اولمق خوف اولنور زیرا مرتبهٔ جمعده انسان کامل حقدر
اکرچه ظاهرا جمیع مراتب الهیه وکونیه یی جامعدر یعنی سر ذات
واسما وصفات وافعالی حاوی اولدیغی کبی مراتب الهیه در حقایق
عقول ونفوس کلیه وجزئیه یی وآخر تنزلات وجوده دك اولان
معانی مراتب طبیعتی مشتملدر که مراتب کونیه در الحاصل کتاب
وجود حقیقینك اسراری وکتاب وجود ظلینك لطائفی انسان کاملك
جامعه سنده در وحروف وکلمات وآیات وسور مطلقا انك مصحف

فعلی تکوینی ذاتنده در بناء علی هذا انسان کاملك مجیتنی قلبندن طرح
ایتمك مصحفی قاذورانه القا ایتمك کبیدرکه امارهٔ تکذیب اولمغله کفر
محضدر واکا کفر حقیقت دیرلر واساس خراب اولیجق بنادن خیر
اولماز (ومایعقلها الا العالمون) وانسان کاملك عبادتی عبادت
شهودیه در عبادت حجابیه دکلدر انکیچون رؤیهٔ الله اکا جزا
طریقیله در انك درجهٔ کمالنده نازل اولان آیته کوره ایسه جزا
اوزرینه زیاده للك طریقیله در نتکیم قرآنده کلور (للذین احسنوا
الحسنی وزیادة) بوسر الهیدن اوتوریدرکه حق تعالی معاوضه
اوزرینه زیاده للك ذکر ایتدی رسول الله علیه السلام برکیمسه یه که
وزن ایچون میزان طوتر ایدی (ارجح) دیو امر ایلدی یعنی یاوزان
میزانکی آغر ایله تاکه استحقاق مرتبه سندن زیاده اوله دیدی پس
اهل وزن اولنلر بوسرله عمل ایتمك کرکدر تا که رؤیت حقه
مظهر اوله لر وجزا وفاق بولالر و بو تقریردن مفهوم اولدی که انسان
کاملك درجه سی قرب حق بلکه جمع مطلقدر (وشیخ ولی عرفیدر
یعنی ولایت که ولی دن مأخوذدر مطلق قرب معناسنه در انکیچون
حبیبه ولی دیدیلر زیرا محبنه قریبدر اصطلاح صوفیه ده قرب حق
معناسنه در وقرب مشهودك غایتی دائره یی ایکی قسمه تقسیم وایکی نصفه
تنصیف ایلاین خطدرکه قاب قوسین دیرلر ولکن بوقربده زیاده
اتصال بولنمغله ولایت خاصه ذاتا وصفة وفعلا فنا فی الله ده استعمال
اولندی پس سالك نفسنده بالکلیه فنا بولدقده حقله قیامنه ولایت
دیرلر که مرتبهٔ استهلاك محضدر و بومرتبه یه سیر اول وکاملیت دیرلر
صکره اسما وصفات حقله ظاهر ونشاهٔ آثاره راجع اولیجق اکا بقا
بالله ایله سیر ثانی حاصل واکملیت ایله دائرهٔ ولایتی اتم اولور واکا فانی
فی الله و باقی بالله دیرلر وولایتك درجات مختلفه سی واردر نتکیم محلنده
ذکر اولنور وهرعصرده عدد اولیا عدد انبیا قدردر وکاه اولور که زیاده
دخی اولور و بوعدده تخصیصك وجهی اختلاف مشار بدرکه
بین الانبیا والاولیا مفاضله انکله در زیرا تجلیده تکرر اولماز والا عبث

اولور بلکه (والله واسع عليم) موجبنجه تجلیده تنوع اولوب ومشارب
انبیا مختلف اولیجق وارثلری اولان اولیانك مشاربی دخی مختلفدر والا
هر بری بر پیغمبرك حکمنه وارث اولمق لازم کلمز وعددلری قلیل اولور
پس بو امتك کمالی کمالات انبیایی جامع اولمغله الّتی بیك سنه ده متفرق کلن
انبیانك مدت محمدیه اولان بیك سنه نك هر عصرنده انلرك عددی قدر
اولیا کلدی و بو اولیاء علوم شرعیه وحقیقیه ایله مقام انبیایه قائم اولدیلر
بو جهتدن ختم الانبیادن صکره نبی کلمك اقتضا ایتمدی وحسینك
رضی الله تعالی عنهما نبوته ذاهب اولان کیسه بو معنادن غافل وکمال
محمدی یه جاهل اولدی نتکم حدیثده کلور (لانبی بعدی) صدق
رسول الله و بغدایدن ینه بغدای بتردین طنبور الحادك نغمه سن
ارتوروب جمله هاشمیلرك نبوتنه قائل اولدی بلمدیکه نبینك نبوتی
ورسوللك رسالتی وقطبك قطبیتی مرتبه مقوله سیدر که انتقال وتوارث
اقتضا ایتمز زیرا بعض علومك انتقالی مرتبه نك دخی انتقالنی موجب
دکلدر زیرا مرتبه وصف زائد وامر خارجدر نسأل الله خير المسالك
والحفظ عن الوقوع فی المهالك) * فصل * (بو فصل شیوخ ثلثه
بیاننده در معلوم اوله که نبوت وولایت ظهور اعتباریله ابتدالری هلال
وانتهالری قمر کبیدر که اون درت کیجه لکدر نبوتك ابتداء ظهوری
ابو البشر اولان آدمده علیه السلام وانتهاء ظهوری ختم الانبیاده در
وولایتك ابتداء ظهوری امام علی ده کرم الله وجهه وانتهاء
ظهوری ختم الاولیا اولان شیخ محی الدین العربی ده در قدس الله سره
وامام علی ده ابتداء ظهورك معناسی سلسلهٔ طریقت اعتباریله در
والا اندن مقدم اولان خلفاء ثلثه دخی اولیا و بلکه بالاتفاق قطبیت
کبرا ایله قائم اولمشلردر و بر دخی صباوتی حسبیله در زیرا ایدی باشنده ایکن
متابعت نبویه ایله سرافراز اولمشدر انکیچون بیوردکه (سبقتکم بالاسلام
طرا) وابتداء ولایت دیمك امته نسبتیله در والا نبی نبوت وولایتك
مجموعنی جامعدر زیرا نبوت ولایت اوزرینه مبنیدر اکرچه نبینك ولایتی
نبوتندن افضلدر و بوندن معنای ظهور دخی مفهوم اولدی یعنی

امام علینك مبدأ ظهور ولایت اولدیغی فی نفس الامر کمال ولایتنی منافی
دکلدر پس ذاتنده ولایتی کامل ایدیکه حقایق ولایت بالفعل اکا حاصل
ایدی ولکن خارجده ظهوری هلال مرتبه سی کبی ایدی واندن صکره
ظهور قرنا بعد قرن متزاید اولمغه باشلدی تاکه ختم الاولیایه کلدکده
بدر اولدی انکیچون ختم مذکوردن اول کلن اولیاء امت واصفیاء ملت
رموزله اکتفا ایلدیلر واسرار حقیقتی تفصیل اوزرینه اولان اباسیله
سویلمدیلر زیرا مأذون دکللر ایدی بلکه هر بری بر مقدار اشارت قلدیلر
وختم الاولیا ظهور ایتدکده مأذون اولدیغی وجه اوزره بیان سر وحدت
وکشف رحمت قلدی بر وجهله که عقول عقلادن خارج اولمغله بعض
قاصرین انی اکفار دخی ایدوب شیخ اکفر دیدیلر بزم فهم ایتدیکمز
اوزره اکبر دنلدوکی اکبر اولیا واکبر مشاهد حق اولمق جهتیله در نتکیم
کتاب فتوحاتدن مفهومدر واکفر اولدیغی کفری طاغوته تعلق
حسبیله در نتکیم قرآنده کلور (ومن یکفر بالطاغوت و یؤمن بالله)
وانلك کلامنده کلورکه (وجنة الفردوس للکافر) یعنی جنت فردوس
که اعلی الجناندر وجود مجازی ظلمتنی وجود حقیقی نوریله ستر ایدن
ایچوندر وطاغوته کفر دخی بو معنایه در که جمیع ماسوادن بوشالمقدر
نتکیم قرآنده کلور (ووجدك عائلا فاغنی) و بو معنایه شیخدن زیاده
فقر وغنا ایله متصف یوقدر بو سببدندر که قلم اعلا ایله لوح محفوظ
اوزرینه مثبت اولان اوجیوز التمش کره اوجیوز التمش درلو علوم
اجمالیه یی تفصیل ایلمش وقلمه کتورمشدر که اندن غیری یه مقدور
دکلدر پس طاعن اکفر دیمك فی الحقیقه شیخه نسبت مدح اولدیغن
بلیوب مدح بما یشبه الذم ایدر و بو کمال ظهوره تناسب زمان دخی مقتضای
حکمت اولمغین اول شیخ حقیقت شناس ومعرفت اساس مدت الفیه نك
اواسطنده کلمشدر نتکیم ترجمه سنده ظاهر اولور و شیخ حقنده وارد
اولمشدر (انت مسکنی وخزانة غیبی ومستقر علمی) یا محی الدین بنم مسکنم
سن وغیبمك خزینه سی سن وعلمیمك مستقری سن پس شیوخ ثلثه نك
اولی سر الانبیا ختم اولیا الشیخ محی الملة والحق والدین ابو عبد الله محمد

ابن العلي العربي الطائي الحاتمي الاندلسي الشهير بالشيخ الاكبر والمسك الازفر قدس الله سره الاطهردر شيخ مزبور بلاد اندلسدن مرسيه ده بشيوز التمش سنه سی شهر رمضانك اون يدنجی اثنين كيجه سی ولادت ايلمش وعلوم شرعيه يی تحصيل ومعارف يقينيه يی تكميل وكتب جليلهٔ كثيره تصنيف واجزاء عالمك اسرارنی بری بريله تأليفدن صكره التی يوز اوتوزسكز سنه سی شهر ربيع الاخرك يكرمی ايكنجی جمعه كيجه سی دمشق الشامده اخرته انتقال وصالحيه ده دفن اولنمشدر اندلس شهرنی حضرت نوح اوغلی يافث اوغلی اندلس عمارت ايتمكله انك اسميله تسميه اولندی نتكيم دمشق حضرت ابراهيمك مملوكی دمشاق اسميله ومصر دخی مصر بن بيصر بن حام بن نوح بنا ايتمكله نامليله مسمادر واكثر بلادك اساميسی منوال مذكور اوزرينه عامرلرينه دائردر شيخ مكاشفلك (اذا دخل السين فی الشين يظهر قبر محيی الدين) كلامی وفقنجه خواقين عثمانيه دن سلطان سليم اول فتح مصر ايچون تشمير ساق اجتهادی زماننده شامه مرورنده شيخ جليل القدرك قبر منيفنی اظهار ايلدی زيرا عرب متعصبلری قبری اوزرينه مدت طويله دن بری القاء كناسات ايدوب مزبله زار ايتمشلر ايدی واوزرينه قبهٔ عاليه وحريمنده جامع لطيف بناقلدی الی الان زيارتگاه عالمياندر وشيخك كلماتنده كلوركه (لكل عصر واحد يسمونه وانا الباقی العصر ذاك الواحد) انكيچون مرجع داستان ودللرده دستان اولمشدر وشيخك طريقت مخصوصه يه انتسابی يوقدر بلكه طريقی وسطی جميع طرق حقه نك مجموعه سيدر پس سالكان طرق حقه دن براهل طريق يوقدر كه انك علمندن اخذ ايتميه وانك كنديكی يوله كتميه مكر كه ذوقنده ناقص وسلوكنده قاصر اوله حتی الی يوم القيام دائرهٔ ولايت خاصه يه دخوله مستأهل اولنلرك ارواحی حضورينه احضار اولنوب جمله سنه نفخ روح وافاضهٔ نفس نفيس ايتمشدر وبو فقير دخی اوراده حاضر بولنمغله تقبيل قدم وتسبيل فيض كرم ايله بين الاقران مختص نفس رحمانی قلنمشدر الحمد لله علی منحه الكثيرة والشكر له علی منه الوفيرة ويورمشلردركه

اكر دلسم قيامته دك كلجك اقطابی اسملری ونسبتلری ايله تعيين ايدردم ولكن هر عصرك خلقنه مرحمةً ستر ايلدم زيرا بعد العلم اولان ضلال وانكار قبل العلم اولاندن اشددر زيرا علم ايله عذر اولماز ولكن بعض جهل عذر اولور وشيخك مذهبده انتسابی امام مالكه در ولكن باطن حالده احدی المذهبدركه جميع مذاهبی جامعدر زيرا الهام ايله عمل ايدر اكرچه ظاهر حالده دفع اختلال ايچون خلط مذاهب ايلمز زيرا وجود اوليا مدار نظامدر خلافی دخی انكيچون قنغی مدعيكه دخول نفس وشيطان ايله هرج ومرج واختلاله باعث اولمشدر عن اصل حظ ولايتدن بی بهره در وفرعونك ايماننه ذهابی وحقه وجود مطلق اطلاقی ووحدت وجود وشمول رحمت وجبر محض وامثالنه قولی كبی علم بوزندن مباحثه وامتحان وكبی الهام جهتندن متابعت وحی رحمانيدركه بو وجهله شيخك مرادنی فهم ايتدم ديه نك فهمی فوقنده دخی شيخك مرادی واردركه كندی وكمل اوليا بيلور وقرآن ايله اخوان اولمشلردر سيف ايله مهدی برادرلر اولدقلری كبی وقرآن بكردر ديدكلری علوم رسميه اهلنه كوره در زيرا انلر ادراك حقايقدن قاصرلردر حقايق قرآنيه ايسه (لم يطمثهن انس قبلهم ولا جان) قبيلندن ودخی (حور مقصورات فی الخيام) عدادندندر انكيچون بين علماء الظاهر حسادی بسيار واكثر فقها ومحدثين اكا اغياردر زيرا ديمشلردركه (لا يزال المرء عدوا لما جهل) وشيخك رتبهٔ فيضی اول قدردر كه جميع علومك الفاظ ومعانيسنه متعلق لطائف بديعه واسرار غريبه سويلمشدر كه اهل فنونك تأسيس قواعده مرجعلری وتشييد مبانی ومعاقده معادلری اولنلرك عقللری ايرمش واصلا فكرلرينه كيرممش وشيخ حضرت آدمدن ختم الانبيايه دك مبعوث اولان انبيانك جمله سن مشاهده ايتمش (واسئل من ارسلنا قبلك من رسلنا) مضمونی اوزره حضرت هود ويحيی وعيسی وادريس وامثالندن بعض معانی وحقايق وحكم استفسار ايلمشدر وجميع انبيايه مؤمن اولنلری بر بركورمش وقيامته دك كلجك خاص

وعامه نظرلر كورمشدر ودنياده هر كيمه نظري تعلق ايتديسه شفاعتيله موعود اولمشدر وبزه اعتقادي وباطريقمزه سلوكى اولنلر شفاعتمزه محتاج دكللردر بلكه بزم شفاعتمز بزه اذا وجفا وبزى انكار ايدنلره در ديمشدر زيرا حقك رحمت واسعه سنه مظهردر وشيخ مهدينك وزير روحانيسى اولسه كركدر زيرا مهدينك يدى عدد وزير جسمانيسى اولسه كركدكه اصحاب كهفدر وايكى عدد دخى وزير روحانيسى اولسه كركدركه برى روحانيت امام على وبرى دخى روحانيت شيخدر ومهدى وزراسى عددنجه دنياده مكث ايتسه كركدركه هر وزير بردرلو عمله قائم وبرنوع تدبيرله عاملدر ومهدينك ولادتى عدد حروف بسمله نفادندنصكره در فافهم جدا وشيخ قدر عبوديت كامله ذوق ايتمش يوقدر زيرا جميع تصرفاتدن تبرى وجمله ملاحظاتدن تعرى ايتمشدر اكرچه كنديدن هزار خوارق عادات صادر اولمشدر ولكن اصلا كندى تصرفيله دكلدر وكيلى يوزندندركه حقدر نتكيم قرآنده كاور (فاتخذه وكيلا) وشيخك جميع اعضا وجوارحى بزى ماخلق له مزده استعمال واستخدام ايتدى ديو حقه تشكر ايتمشلردر وحجراسود شيخه متابعه قيلمش وكعبه انى طواف ايتمشدر زيرا حجراسود يمين الله دركه فى الحقيقه يد انسان كاملدر وصورت معنايه تابعدر وكعبه قلب الانساندركه كعبة المقصود در وكعبه بردر وجمله قلوب اوليا قلب واحددن عبارتدر انكيچون برينك قبولى جمله نك قبولى وبرينك ردى جمله نك ردى وبلكه حقك قبول وردينك عينيدر انكيچون انكسار قلوب خواصدن احتراز لازمدر وشيخك اسفار وسياحتى چوقدر بلاد روميه دن قونيه وسيواسه دك سير ايتمشدر وهر موطنده اهل اللهدن مشرب مخصوص اوزره بروليه ملاقى اولمش كيمى كلخنده وكيمى دخى خراباتده بولمشدر وحرم الهى ده حجره سى واردركه حالا مسدوددر ومدينهٔ منوره ده اكا مضاف برسعادتخانه واردركه مجلسلرى اولان مواضعه سراپرده چكلمشدر حالا زيارتگاهدر وشيخك بركريمه سى رضاعى حالنده شيخله مكالمه ايلمش

وبجدن شامه عودتده هذا ابى ديوسويلمشدر وشيخك وفاتندنصكره برجاريه سى زياده كريان وسوزان اولدقده شيخ بركون زى وهيئتى اوزرينه تمثل ايدوب ومقام كريمنه كيروب وجاريه يه ظاهر اولوب نه اغلرسن بزبوراده يز ديمشدر وشيخك ختم الاوليا اولديغى خصوص مرتبه در زيرا آدمدن الى يوم القيام اولان خلافت مطلقه حضرت عيسى ايله وخلافت مقيدهٔ محمديه حضرت مهدى ايله وخصوص مرتبه حضرت شيخله مختومدر نتكيم عدل فلان حاكمده وتدبير ممالك فلان وزيرده وسيف فلان پادشاهده وعلم وحلم فلان كيمسه ده ختم اولدى ديرلر مقصودلرى خصوص مرتبه يى بياندر اول بابده اومقوله آدم اولمق وانك نظيرى كلمك محالدر ديمك دكلدر زيرا هر بابده اومرتبه نك كمالنى جامع بركيمسه ظهور ايده كلمشدر پس ختم الاوليانك معناسى اندنصكره اوليا كلمز ديمك دكلدر بلكه او مشرب مخصوصده ولى كلمز ديمكدر الحاصل حضرت شيخك كمالاتى ضبط قلمدن بيرون وادراك عقلدن خارجدر زيرا مفصل اسمنه مظهر اولوب حقايق الهيه وكونيه يى على التفصيل قلمه ابتدا اوكتورمشدر والفاظ نبويه دن اخذ اولنديغى اوزره اصطلاحات قومى اولا او وضع ايلمشدر اندن مقدم ذات وصفات وافعاله كمايليق لباس كيدرمش يوق ايدى اكرچه اسرار فهم ايدر چوق ايدى واظهار ايلدوكى اموردده مأذون اولمغله كيمسه اكا ظفر بولمدى ووجودنه سوء تعرضه قادر اولمدى حتى بردفعه مفتىٔ شام قتلنه فتوى ويروب علمايى جمع ايتدكدنصكره مصلحت اغتسال ايچون حوضه غوص ايلدكده بريدقدرت ظاهر اولوب بوغازنى صقدى وجاننى مضيق برزخه طقدى ونمازنى قلمق ايچون ينه شيخه مراجعت ايتديلر پس اومقوله يه تعرض صددنده اولمق سبب سخط قهار وباعث انتقام جباردر وحديثده كلور (اشتد غضب الله على من قتل نبيا اوقتله نبى) ونفى بلد ايتمك دخى قتل حكمنده در وبالفرض قتل ونفى بولنسه حكمى يتمش بيك آدم تلف اولمقدر نتكيم زمانمزده دخى مشاهده اولنمشدر زيرا حق تعالى نك اولياسى ايچون غضبى اسد غضوبك

شبلى ايچون غضبى كيدر وحديث قدسيده كلور كه (ياموسى هل واليت لى وليا وهل عاديت لى عدوا) يعنى حق ايچون اولان عملك برى موالات اوليا وبرى دخى معادات اعدادر خلافى اولمق كه موالات اعدا ومعادات اوليادر كفره برابر اولان معاصيدندر ولكن بومعنايى فهم ايدر نادر واكثر ناس ادراكندن قاصردرز يرا ابتدا ولى وعدو كيدر بيلمك كركدر تاكه موالات وعداته صالح اوله بوتميز ايسه اقل قليله احسان اولنمش واز يرده بولنمشدر انكيچون بواعصارده رجاللرى مهدى بر ينه قومشلر ومهديلريلك يوزلرينى كورمكدن او يومشلردر پس مؤمنلره واجب اولان كامللره حسن اعتقاد وسوء ظندن احتراز ودنياده معرفتلرين وآخرنده شفاعتلرين احراز در محق اولانلره معامله بواوليجق مبطل اولنلره دخى معامله نه اولاجغى نماياندر والله الهادى الى سبيل الرشاد ومنه التوفيق لصحبة الاخيار الامجاد (وشيخ ثانى رئيس الاعالى ابو المعالى صدر الملة والدين محمد بن اسحق بن محمد بن يوسف القنوىدر قدس سره اصلنده ملاطيه دندر كه ضابط ملاطيه اولان سلطان يوسف احفادندر اول طرفه استيلاء اعدادن اختلال كلدكده والده سن يانته آلوب قونيه ده قرار ايتمشدر والده سى والدا سحقك اوطه لغى در اول وقتده قونيه علاء الدين سلجوقى النده ايدى كه كمال عداله موصوف وتمام انصافله معروف شهنشاه ذى شان ايدى بوسببدن كبار علما سايه لرينه كلورلر ومستريح اولورلر ودعا ايتلر بولورلر ايدى حتى حضرت مولانايه سلطنت بنم دكل سزكدر ديمشدر زيرا مولانا دخى صدر الدين كبى پادشاه زاده ايدى كه پدرى سلطان العلما بلخ پاد شاهى سلطان محمدك كريمه سندن تولد ايلمشدر ومولانا مجلس صدر الدينه واروب انلردن حديث استماع ايدرلر وابن اثيرك جامع الاصولنى دكلرلر ايدى وبرى برلرينه اعزاز واكرام قلورلردى آخر مولانا شيخ صدردن برسنه مقدم وفات ايليوب نمازنى شيخه وصيت ايلدى وشيخ اكبر حضرتلرى قونيه يه شيخ صدرى ارشاد ايچون قدوم ايتدكلرنده صدرك والده سن تزوج ايدوب برمدت اوراده سكوندن صكره كلوب بنه شامده قرار ايلديلر

وشيخ اكبردن منقولدر كه شيخ صدره بيورمشلردر بلاد اندلسدن چقوب بحر رومه كلدكده نفسم اوزرينه او يله عزم ايلدم كه بحره راكب اولميم تاكه حق تعالى بكا آخر عمرمه دك احوال ظاهره وباطنه مى بلدوره بس حضور تام وشهود عام ومراقبهٔ كامله ايله توجه ايلدم حق تعالى بنى جميع احوالمه مطلع قلدى حتى پدرك اسحق ايله وسنكله اولاجق صحبتى وسنك احوال وعلوم واذواق ومقامات وتجليات ومكاشفاتكى وحقدن جميع حظوظكى بلدردى بعده بصيرت ويقين ايله بحره راكب اولدم واشهاد اولنديغم امور بر بر كلوب ظهور ايلدى ديو افاده قلدى وشيخ صدر علوم ظاهره وباطنه بى جمع ايلمش ونصير الدين الطوسى ايله ارالرنده اسؤله واجوبه واقع اولمشدر قوت حالندن ماعدا قوت علميده عباراتى اولقدردر كه مقدم ومؤخر كلنلردن بريسى اول عبارات عذبه والفاظ مليحه ايله تأديهٔ مرام وافادهٔ كلام ايتمكه قادر اولمامشدر وقطب الدين العلامة الشيرازى ابن الاثيرك جامع الاصولنى شيخدن بالتمام اوقومش وكندى قلمى ايله يازمش وافتخار ايلمشدر خط يديله اولان كتاب مذكورى بوفقير استانبولده رجال دولتدن برينك كتابخانه سنده كوروب تبرك اولندى علامه نك كمال اعتقاد وحسن حالنه بومعنى كافيدر كاشكى شيخدن سلوكى دخى اولمش اولايدى سائر ابناء جنس اولان فضلا اوزرينه جميع علومده تقدم ايتدوكى كبى علم تصوف واذواقده دخى فائق الاقران اولوردى ولكن اعتقاد ومجالسه سى قدر ايله منتفع اولدى ومن الله التوفيق لطريق التحقيق فى كل امر جليل ودقيق (وشيخ مؤيد الدين الجندى قدس سره حضرت صدرك افاضل خلفا سندندر كه ابتدا كتاب فصوصى اوشرح ايلمشدر فضل ظاهر وفيض باطنى اول شرحدن معلومدر زيرا انجنده درج ايلدوكى رموز كنوزه برشارح دسترس بولمامشدر حقا كه انا القرآن والسبع المثانى دين شيخ اكبرك مصحف حقائق حكمتندن حضرت صدر آيت كبرى اولديغى كبى حضرت صدرك دخى دائرهٔ ولايتندن جندى مذكور نقطهٔ عظيمدر وبروسه ده آسوده اولوب مشارق ومغارب ارضده

ذکری سائر و سری ساری اولان مولانا فناری صدرك مفتاح الغیب نام
کتابنی اوقومش و صکره بروسه ده قطب الاقطاب اولان شیخ حامد
الاقسرائیدن دخی نفس آلوب پدری حضرت صدرك اتباعندن
اولمق مناسبتیله مولانا فناری پدرندن دخی نفس الوب اخلافه نام
نیکو قومشدر و بو نفس نفیس ثمره سندن اول دخی تفسیر فاتحه یازوب
ایچنده تصوفانه چوق معانی درج ایلمش و کتب شیخین و تأویلات
نجمیه وامثالنك مقاصدن فهم ایدوب عارفانه خیلی سوزلر سویلمشدر
وحضرت صدرك فاتحه تفسیری حقنده کتاب لم تکتحل عین الزمان بمثله
دیمشدر فی الحقیقه صدر کندی شیخی شیخ اکبرك نقادی وخانهٔ حکمت
ابادك یکچراغ وقادی اولدیغی روشندلانه خفی دکلدر وانك علم تصوفده
ایراد ایلدوکی مبادی ومقاصد واصطلاحاته اسلافدن برکیمسه ظفر
بولمشدر و نائل اولدیغی تفاصیل علوم اجمالیه یه برکیمسه نائل اولمامشدر
تکیم کتب جلیله سی شهادته کافی ولسان حکمت آمیزی بیانه وافیدر
بو جهتدن عقل اوله ثانی اولسه سزا وقلم اعلایه احد الشقین اولسه
روادر نیجه اولمسونکه سبب حیات عالم اولان شیخ اکبر خضر مشربك
ساغر سرشار معرفتندن ایچمش وعالم هرزده هرزارك تعلقندن بالکلیه
کچمش ومقام اطلاق حقیقی ومنزل بسیط غیبه کوچمشدر حتی حضرت
صدر کتاب نفحاتنده ایراد ایدوب بیورر که التیوز اللی اوچ تاریخنده
شوالك اون یدنجی سبت کیجه سنده شیخم شیخ اکبر واکملی رؤیای مبشرهٔ
شریفه ده کوروب ارامزده کلام کثیر جریانی اثناسنده دیدمکه آثار
اسماء احکامدن واحکام دخی احوالدن واحوال دخی بحسب الاستعداد
ذاتدن متعیندر استعداد ایسه امر غیر معللدر شیخ بو کلامدن محظوظ
اولوب باشنی صالوب سرورلرندن یوزلرنده بشارت و بشاشت اثری
یوز کوستردی و ملیح ملیح دیو بیوردیلر بن دیدمکه سلطانم ملیح
سنسن که انسانی بو مقوله معانی لطیفه یی ادراك ایتمکه ایرشدیررسن
ولعمری اکر انسانسن ایسك ماعداسی لاشیء در بعده یدکریمه لرن
تقبیل ایدوب سزه بر حاجتم قالدی دیدم دیدیلر که سل یعنی مقصود

نه ایسه دله روادر بن دیدم سزدن مرادم بودرکه شول تجلیء ذاتی
ابدیکه قرارکاه کلدر واندن صکره دخی حجاب بو قدر بنم ذاتمده دخی
حصوله کله وسرم اول سر سریدن حصه منداوله انلر بیوردیلر که نعم
بو معنی سنك ایچون مبذولدر وسن بیلورسنکه بنم بو قدر اولاد واصحابم
خصوصا اوغلوم سعد الدین که وار ایدی سکا میسر اولان امر مطلوب
انلردن برینه میسر اولمدی و بن چوق نفوس قتل ایلدم وچوق قلوب
احیا ایتدم ولکن بو رتبهٔ علیا وفضیلت عظمی انجق سکا احسان اولندی
دیو انجام کلامه رسیده اولدقده بن دخی دیدمکه یاسیدی الحمد لله علی
اختصاصی بهذه الفضیلة انك تحیی وتمیت و بوندن صکره کلام آخر
دخی جاری اولدی که افشاسی ممکن دکلدر بعده بیدار اولدم انتهی
بالمفهوم حضرت صدر التیوز یتمش اوچ تاریخنده وداع عالم فانی
قیلوب قونیه ده خارج قلعه ده کندینه مضاف اولان کتابخانه وجامع
شریف حریمنده دفن اولنمشدر ولکن تربه سی اوزرینه قبه قبول
ایتمیوب هر چند که بنا ایتمشلر منهدم اولمشدر حالا صندوقه لری مرمردن
واوستی اطرافی مکشوف قصر مختصر اسلوبنده اخشابدن مصنوع
و بعض خطوطله مطبوعدر وحضرت صدر حیاتنده بحسب الصوره
تجمل اهلی اولمغله مولانایه خطاب ایدوب ملوکانه کچنه لم فقیرانه
یاته لم دیدکده مولانا دخی فقیرانه کچنه لم ملوکانه یاته لم دیمشدر انکیچون
تربهٔ مولانا محتشمانه در ومولانا لفظی حضرت صدرك تلقیبیدر که الی
هذا الان صاحب المثنوی جلال الدین محمد البلخی انکله شهرتیابدر
ولکن رتبهٔ حقیقتده حضرت صدرله ارالری بین السماء والارض در
دیو بعض کمل اولیادن منقولدر وحضرت صدرك صورتا تجملی امتحان
ایچون ایدی انکیچون برکیمسه انك زیارتی ایچون مجلسنه داخل
اولدقده کوشدن الکن وابریق کوروب استبعاد ایتدکده حضرت صدر
اشارت ایدوب الکن وابریق بقدرة الله تعالی یوریوب یاننه کلدی
اول کیمسه دخی بو حال عجیبی مشاهده ایتدکده سوء ظن ایتدوکنه
نادم وتائب اولدی وحضرت صدرك کتابخانه سنده کندینك وشیخنك

خطلریله بعض کتب الی الان محفوظدر واول کتبخانه ده وفق
اوزرینه مبنی برطشت واردرکه حضرت صدر زمانلرنده انك صوین
مرضایه ایچوررلر ومرضی لرشفا بولوردی و برخرقهٔ شریفه دخی
واردرکه الواندن برقاج قاتدر ونکنده لی درویشلر مرقعی کبی
دیکلمشدر ملوك عثمانیه دن سلطان مرادرابع بغداد سفرنه کیدرکن
زیارت ایتدکده خرقهٔ مزبوره‌نك تبرکا یقاسن قطع ایدوب یاننه المش
وخزینه سنده قومشدر واول خرقه مشهور اولدیغی اوزره جنتدن
اخراج اولنوب بغدادده شیخ عبدالقادر الجیلانی یه الباس اولنمش ایدی
عبد القادر دخی انتقالنه قریب اصحابنه وصیت ایدوب بندن صکره
مغربدن برعزیز الوجود کیسه ظهور ایتدکده بو خرقه‌یی اکا تسلیم
ایده سز دیدی صکره شیخ اکبر ظهور ایتدکده خرقه‌یی اکا تسلیم ایتدیلر
شیخ دخی وفتی کلدکده اوغلی حضرت صدره دفع ایدوب صدرالدین
دخی انی کتابخانه سنه ودیعه قلدی الی الان اوراده محفوظدر زیارت
وتمسح اولنور وحضرت صدرك تصنیفاتی دخی اقطار ارضه منتشره
وکمالاتی بین المشارق والمغارب مشتهره در شویله که بین القوم شیخین
دنلسه شیخ اکبر وشیخ صدر الدین مراد در و بونلرك معرفتلری
چهره سنده اثر کمال آفتاب کبی لامع واثرلری آفتاب کبی جمیع آثار کمالیه
اوزرینه بارعدر خصوصا که اولیادن معدود اولنلرك اکثری جمال
وجلال ارasنده قالمش وکلیمنی صودن چیقاره میوب بحر حیرته طالمشدر
وحضرت صدر فارسی دان دخی اولمغله بعض رسائلی اول زبان
اوزرینه یازمش وزیاده خوب وجهله ترتیب ایدوب دوزمشدر و بوندن
خصوص اوزرینه لغت فارسیه عربیه یه ملحق اولدیغی مفهومدر
زیرا اهل اولغت عجمیه ایله تکلم ایدرلر دیدکاری فارسیدن غیری یه
نسبتله در نتکیم بعض آثارمزده مشروح ومفصلدر ومشایخ فرسك
اول لغت اوزرینه تقریر وتحریرلری دخی حسننه دال وقبولنه نشاندر
اکرچه بلاد رومیه ده بعض کمل اول لساندن امتناع ایلمشدر زیرا
بو اعصارده سفها اغزلرینه دوشمشدر وظاهر اولان بودرکه السنه

ایچنده عربی فائق وفارسی رائق وترکیء فصیح دخی قبوله لایقدر
اکرچه جمیع السنهٔ مختلفه معلم من عندالله اولوب آدم علیه السلام
انلرله سویلشدر فافهم فانه دقیق و بالتفکر حقیق (وشیخ ثالث الشیء
لایثنی الا وقد یثلث) موجبنجه فردیت اولی یه نشان وکواه شیخم سندم
السید عثمان ابن السید فتح الله الفضلی الهیدر قدس سره استانبولده
نشو ونما بولمش وآت بازاری امیرافندی دیو شهرتیاب اولمشدر وآت
بازارنه نسبتی سعادتخانه لرینك اول محله قربی حسبیله در شیخ مزبور
اوائلنده بعض اصحابنه تعلیم کتاب فصوص ایدرکن استانبولك
متعصبلری اراسنده شیوع بولدقده کندیلرینه ومصنف کتابه
اطالهٔ لسان سببیله اولکیجه خطاب غیبی واقع اولوب جدك یوان طوتکه
ستر یولی ایدردنلدکده سید الطائفه جنید بغدادی مذهب ثوری اوزرینه
افتایه اشتغال ایله تستر ایتدوکی کبی انلر دخی یکرمی سنه دن متجاوز
تدریس علوم ظاهره ایله تستر ایلیوب اول اثناده علم مناظره ده حنفیه
اوزرینه ومختصر ومطول وتنقیح وتلویح کتابلری اوزرلرینه حواشی
وشروح تحریر ایتمشلردر و بنه اول اثناده صوفیه یی تربیه دن خالی
اولمیوب یوزاللی خلیفه قدر اطراف ارضه ارسال ایلمشدرکه هر بری
علم حکمتده ماهر وتدریس فنون شتایه قادر ایدی بعده انزوا اختیار
ایدوب شیخ صدرك مفتاح الغیب نام کتابنی شرح ایلدی بعده لانجات
برقیات دیو علم اذواقده برکتاب جلیل دخی تصنیف ایتدیکه اهل عقولك
خیالنه کرمش و بلکه برتجلیء ذاتی اهلی کشفله اکا ایرمشدر و بو اثناده
رسالهٔ رحمانیه فی بیان کلمهٔ عرفانیه دیو اسماء الهیه یه متعلق برکتاب
حقایق مشحون دخی یازمشدر بعده درت آی اختفا ایدوب حضرت
صدرك فاتحه تفسیری اوزرینه شرح مفصل تحریر ایتمشدرکه تصنیف
کتابدن دورت یوز سنه دن زیاده در هیچ برولی علامهٔ زمان ایسه ده
شرحنه ظفر بولمامش وشرحی دکل بلکه فهمنه بیله قادر اولمامشدر
حتی کمل اولیادن اولوب بروسه ده آسوده ومتواریء خاك اولان افتاده
افندی قدس سره عجبا بو کتابی بو اعصارده فهم ایدر وارمی اوله دیو

فهمنی بله استبعاد ایلمشدر فکیف که ذوقیله متحقق اولوب مقاصدنی
تقریره مساعده بوله و یا حقائقنی تحریره قادر اوله بو جهتدن حضرت
صدر تفسیر مذکورده بیورمشدر که بزم الفاظمزدن مقاصدیمزی
استخلاص ایتمك بله کوجدر معدن ومنبعنه اطلاع شویله طورسون مکر که
اکابر محققین سلکنده منتظم اوله پس حضرت صدرك شهادتیله
شیخ مزبور فضلای الهی اکابر محققیندن اولدیغی مقرر اولدی
وشهادتدن قطع نظر کوزلو یه کزلو اولماز وخورشید کل ایله طلا بولماز
واول شرح کبیرده کرامت علیه سی شولقدر در که برقاج موضعده
حضرت صدرك مسامحه سن بولمش وکما ینبغی مقامی تحقیق وتقریر
ایلمشدر وجمیع اطواری اصطلاحاتی ایله بر وجهله تفصیل قلمشدر که
اوزرینه بر حرف زیاده سنه امکان قالمشدر واول مجالیٔ علم الهی
خلفده کیمسه بولماز وسلفده بر فرد دخی بولممشدر وختم الختم
اولدیغی بو معنادن روشن وعند العقلاء مبرهندر وتصنیفات
مذکوره دن ماعدا تحریرات وآثاری حددن افزون وعدم
انضباطه مقروندر خصوصا که کشف صحیح یوزندن امام جلدکی نك
کتب کیمیاده مرادن فهم ورموزن حل ایلمش واول فنده بر رسالهٔ
جامعه تألیف قیلمشدر وجمیع علومك علی التفصیل کندویه منکشف
اولدیغن خصوصا که علم کیمیایه وقوف واطلاع بولدیغن جم غفیر
اراسنده بیان وخواص وعوام یاننده عیان قیلمشدر وسلطان محمد
رابع کوننده زیاده اعتبار بولوب بعض خواصی فن مذکوره رغبت
کوسترد کده سزده وفا یوقدر زیرا لاوفاء للملوك دیو دفع ایلمشدر
واستانبولده زور بازولر کوننده دین ودولته اختلال تام حاصل اولدقده
بعد الالف مجدد رأس مائهٔ اولی اولمش واول وقتده آیت کبراسی ظهور
ایلمشدر و بعض تحریراتنده کلور که (ان ذاتا تدل علیها حروف
اعشن صارت طبقا بقدر حساب حروف کج) یعنی بر ذات که اکا عثمان
حرفلری دلالت ایدر یکرمی اوچ سنه قطب اولمشدر و بعض تحریراتنده
کندی نفسلرندن کنایه ایدوب بیوردرلر که (تاریخ ولادة الفلان سنة

احدی

احدی وار بعین والف فی الیوم التاسع عشر من شهر ذی الحجه وقت
الاشراق وتاریخ وفات الفلان سنه اربع ومائة والف فی الیوم التاسع
عشر من شهر ذی الحجه وقت الاشراق وهذا الیوم التاسع عشر من
ذی الحجه من شهور سنة ثمانین والف اول یوم من اربعین من سنی
العمر فیکون البقاء الی ثلث وستین اربعا وعشرین سنه سنه واحدة
من الاربعین وثلث وعشرون من فوقها ومابین اول البقاء واخره
ثلث وستون سنه انتهی) یعنی عمرلرندن قرقنجی سنه ده مرتبهٔ فنا تمام
اولوب التمش اوجکه سن بو بدرا اکا وارنجه یکرمی اوچ سنه مرتبهٔ
بقاده قرار داده اولدقلرن بیان ایدر زیرا مدت وحی نبوی یکرمی اوچ
سالدر الحاصل تکامل واستواء نشأهٔ سالهای عمردن یا رأس اربعینده
و یا حادی وار بعینده در یعنی یا اول کوننده و یا خود اول ساعتنده
وتکامل نشأهٔ دن مراد مبداء اوله وصوادر که حضرت غیب الذات
وعماء الاحدیهٔ العلمیهٔ الذاتیه در وشیخم مقدس الذاتك سلوکی
حضرت صدرك سلوکنه موافق وحضرت صدرك سلوکی دخی
شیخ اکبر حضرتلرینك سلوکلرینه مطابق کلوب سائرلردن بو وجهله
امتیاز بولمشلردر زیرا طریق مذکور اوزرینه سلوك ایتمك زیاده
ندرتده وسر فنا و بقاسن نبوی اوزره اولمق غایتده قلتده در وشیخ
نادر السلوك وعزیز العلوم اولمبولدن جمله دن منقطع و منزوی
ومتوجه محراب معنوی ایکن وزرادن بعض اهل فجور اغراض فاسدهٔ
نفسانیه سنه بناء جزیرهٔ قبرسده قلعهٔ ماغوسه یه اقصا ایدوب اهانتی
ظاهر اولدقد شیخ سنجیده شیم بروسه ده بو فقیره نامهٔ اشتیاق تحریر
ایدوب قبرسه قدومی استدعا ایلمشلردی فقیر دخی مطیهٔ استعجاله
راکب و بلکه مشیا علی الوجه سالك اولوب بعد الملاقات والوصول
ما بینمزده عادت قدیمه اوزرینه کلمات کثیره جاری اولوب اول حال
اوزرینه برقاج کون مکثدن صکره بیوردیلرکه بو رابه کاملی کرچه
بر سنه اولدی ولکن اوچ یاشادق یعنی عمریمز سنه لرندن التمش بره
ایروب کمالز غایتنه واصل اولدق وایکی سنه مز منسوخ اولدی زیرا

تکمیل نشأه ده اکا اقتضا بولنمدی وآخر بیك یوزایکی سنه سی حاوی اولدیغی ذی الحجه غرسنده خسته لنوب تعیین ایتدکاری کونده تفویض نفس نفیس وتسلیم جان عزیز ایدوب قلعهٔ مذکوره خارجندن شهدا اراسنده دفن اولندیلر وخصمی نامنه اولان وزیر پرفجور شیخدن برقاچ کون مقدم برمعرکه ده مقتول ویانجه فرق اللی بیکدن متجاوز کیمسه لر دخی شربت مر المذاق اجلی نوش ایلیوب قصاص الهی برن بولدی وبرجان عزیز ایچون بنمش بیك قان اولدی وقرآنده کلور (فاما نذهبن بك فانا منهم منتقمون) یعنی عادت الهیه اوزرینه موت اعدا انتقال احبابی تقدم ایده کلمشدر ابوجهل وابولهب وسائر عندهٔ اهل شرکك تقدمی کبی وبالفرض تأخر ایدسه دخی اسم منتقم اعدا اوزرینه حواله در وقت استدراج وزمان مکر وامهال تمام اولدقده استیصال مقرر ونکال محزومدر وبو معنا انبیادن توارث اولنوب اولیا دخی حصه متداولمشلردر بناء علی هذا شیخ جلیل القدر دخی وارث معنای مذکور اولوب قبل الانتقال انتقام دشمن ایله متدارك من عندالله اولدی وخصمی منکوس الرأس حضور ینه احضار اولنوب بعد التعزیر بلاسن بولدی وشیخ حقیقت شعارك کلشن ملکوته خرامنده بو فقیرك دیدیکی تاریخدر

* بلبل خوش لهجهٔ کلزار معنی یعنی شیخم *
* بولمدی آخر بو فانیده بقادن رایحه *
* قدسیان پاك دل حقی ال آچوب دیدیلر *
* روح پاکیچون عزیزك اوقو یالم فاتحه *

وذکر اولنان کمالات باهره وآثار جلیلهٔ باطنه وظاهره شیخمك شیخین حضراتنه اتصالن اقتضا ایتمکله ثالث ثلثه قلندی اولئك آبائی فجئنی بمثلهم پس طالب علوم ذوقیه اولانه شیوخ ثلثه نك کتبنی مطالعه کافی وزخم درون شرحه دارنه مرهم وافیدر زیرا علم الهیده بحرا وقیانوس کبی محیط وشرح قلم اعلاده لوح محفوظ کبی عریض وبسیطدر تکمیم طالب اعمال شرعیه اولانه امام غزالینك احیاء العلوم نام کتابنی تدبع

بتر زیرا بو بابده تألیف اولنان ادواتدن قدری برتر در هذا هو الکلام الذی لامحید عنه فاستفد منه فان الحق لایقول الا الحق وکذا من کان حقیا فاعلموا ان الحق لله الا من کان عصیا شقیا شقیا وشیخ پاك نهاد وقوی الاجتهادك طرق حقه دك انتسابی جلوتیه در جیم ایله که مقابل خلوتیه در خاء معجمه ایله وخلوت خاء معجمه ایله ماسوی اللهدن تخلیدر یعنی ماسوانك علاقه وارتباطندن خالی اولمقدر صور وعلمندن دکل تکیم (لااله الا الله) اکا دالدر که مرتبهٔ فنا فی اللهدر وجلوت جیم ایله اوصاف الهیه ایله اتصاف وتحلیدر یعنی وجودنه انی ظاهرا وباطنا حلیه وزینت ایتمکدر تکیم (محمد رسول الله) اکا اشارتدر مرتبهٔ بقا بالله در وبو ایکی مرتبه نك جمعنه اشارت ایدوب حدیثده کلور (نحن الاخرون السابقون) یعنی صورتا آخریت معنی اولیتی منافی دکلدر زیرا بقا بالله فنا فی الله اوزرینه موقوفدر پس سر خلوت بولنمدقچه خاء معجمه ایله سر جلوت جیم ایله حصوله کلمز بو سببدندر که جلوتیه جیم ایله خاتمة الطرقدر خاتمیتده ایسه سر ختم الانبیا اظهردر انکیچون (محمد رسول الله) دنلدی احمد رسول الله دنلمدی زیرا رسول اللهك احمدیتی عالم ارواحه ناظردر که مقام خلوت وتجرد محضدر تکیم محمدیتی عالم اجسامه دائردر که مقام جلوت وتعلقدر زیرا مقام تبلیغ ومرتبهٔ دعوت وارشادك حکمی اوصاف الهیه ایله ظهور ودائرهٔ کثرتده نقطه کبی خلقه بروزدر که بو مرتبه دخی قبل الموت متحول اولور وصورت اخری بولور انکیچون قرآنده کلور (واستغفره) یعنی امر تبلیغ ودعوت تمام اولدقدنصکره ظلمت کثرتی نور وحدت ایله ستر ایتمك مطلوبدر زیرا اصله رجوع ومبدأ اوله عودت وقیددر وبوندن فهم اولنور که بقا بالله مرتبه سی فنا فی اللهدن افضلدر زیرا مرتبهٔ انبیادر اکرچه بقایه مردود اولنلرك بعضیلری کندی نفسلرینی تکمیل ایچون رد اولنورلر وبعضیلر دخی تکمیل خلق ایچون بقا بولورلر وبعض فنا اهلی دخی بعض اهل بقادن مرتبه ده اعلی اولور وبو معانی اهل فنا وبقانك استعدادلرینه دائر وقابلیتلرینه ناظردر مثلا ابو یزید بسطامی کرچه

جوار جناب حقده قرار وفناتی اختیار ایتمشدر انکیچون ارشادله مقید اولمامشدر ولکن بعض اهل بقادن خبر اولدرانکیچون حضرت شیخ اکبر حق تعالی یه سؤال ایدوب یارب ابو یزید سنک نه مرتبه ده قولکدر دید کده محبوبمدر مناقبنی شرح ایله دیوام ایلدی و بعض کبار بیورمشلردر که جلوت جیم ایله خلوتدن خاء معجم ایله اتمدر زیرا جلوتینک جیم ایله هر لحظه علم الهی سی زیاده اولمقده در اشته بو اتمیت فهم محقق اولنلره کوره در وشول کیمسه که فهم عن الله ایله مرزوق دکلدر خلوت خاء معجم ایله انک یاننده اتمدر زیرا خلوت حق ایله منفرددر یعنی خلوتی اولان کیمسه کثرت مشهوده بی حقه حجاب عد ایدر زیرا هنوز کثرتده وحدت بولمامشدر مع هذا فی الحقیقه خلوت بوقدر شو معنا دنکه کندی وجودی وخلوت خانه سی و بساطی وادواتی ومأکول ومشروبی وامثالی کثرتدن معدوددر انکیچون فتوحات مکیه ده کلور که * لا خلوة فی الوجود لانه لا بد من شاهد ومشهود فی خلوة الاسرار جلوة الجبار وفی خلوة الاشباح جلوة الملا زمین من الارواح * یعنی خلوت صرفه نیجه ممکندر که حق تعالی مطلع و بعض ملائکهٔ کرام حاضرلردر حفظه وکتبه وغیریلر کبی الحاصل اهل خلوت خاء معجمه ایله علم واحد اهلیدر که جمیع اشیایی وعلومنی حقده وعلمنده افنا ایلمشلردر بو معناده ایسه فی الجمله رایحهٔ زندقه واردر که اسمایی واشیایی انکاردر اهل جلوت ایسه جمله سیرفی الله ده علوم زائده یی تحصیل ایتمکده درکه بو زیاده لک مطلوبدر تنکیم کلور * وقل رب زدنی علما * وحضرت شیخ ارجمند حقیقت بندک سلسلهٔ طریقتی سلطان اهل الهدی الشیخ محمود هدایی الاسکداری قدس سره متصلدر و هدایی نک نه مرتبه ده صاحب الکمالات ورافئ ذروهٔ مقامات اولدیغی آثار حسنه سندن باهر ولسان صدقندن ظاهردر تفسیر القرآن وکتاب مجمع الفضائل ورسالهٔ الجمع والفرق وطریقت نامه وکتاب التجلیات وامثالی کبی مذکور هدایی بروسه ده نائب ومدرس ایکن نائب اولوب (بیت) * دوشنلر بو اوردی انکله قیام * اکا کرچه

افتاده دیرلردی نام * ماصدق اولوب بلاد رومیه ده قوت توحید ومزید تأیید وکرامات عجیبه وخوارق غریبه ومعارف لطیفه ومناقب شریفه ایله شهرتیاب اولان الشیخ محمد افتاده یه قدس سره اعتقاد دل وعقد بیعت کوستروب آب حیات معرفته قانمش و بوستان حقیقتده نرکس شهلا کبی اویانمشدر شیخ افتاده دخی مقعد خضرده ده وساطتیله الحاج بیرام ولی الانقروی یه قدس سره مرتبط وشیر کبی انک سکر ذوقیله ممتزج ومختلطدر وحاجی بیرام طبقات رجالده برقوی ار ونیروی بازوی تصرفده کو یا بر شیرنر اولدیغی معلوم عوام وخواص ومسلم اهل اختصاصدر خصوصا که محمدی المقام اولان شجرهٔ طوبی کبی هر یره برقول صالمش وشعبه لریله بلاد روم طولمشدر زیرا زفرات آهیله اوراق کتاب سیم سیاه اولان صاحب المحمد یه انک دوحهٔ تربیه سنک شعبه سی و برادری صاحب الدر المکنون انک بر سر مکنونی وصاحب النظم الرائق شیخی کرمیانیکه سبوحیان نعتیله سبحه کرداندر انک عقد اللآلی وار نثر معارفنک واسطه سی لاسیما سلطان محمد فاتحک رونق چهرهٔ فتحی حضرت شیخ آق شمس الدین قدس سره انک فروع خرشید عالمتاب نظری وروی کمالده بر نقطهٔ خال وارخوش اثریدر ومذکور حاجی بیرامکه لقاء ملک علام ایله عبد اکبر ایلمش وحریم کعبهٔ قدسی طواف قلمش وحاج رب البیت اولمشدر انلردخی بالاتفاق قطب الاقطاب آفاق اولان شیخ حامد الاقسرائی نک قدس سره مائدهٔ فیضندن نواله خور اولمش وحامدا لله ومصلیا علی رسوله مزید نعمت معرفت بولمشدر وعلی هذا اوتوز برنجی مردولی حضرت امام علی ده ارتباط ولایت تمام اولمش وغایت بولمشدر والحمد لله تعالی علی سلسلة الذهب والسلوک فی اسد المذهب * فصل * بو فصل قطب الاقطابی بیان ایدرکه اکا غوث اعظم دخی دیرلر زیرا ملهوف اولنلرا کا التجا ایدرلر شول جهتدن که کمات جامعهٔ الهیه نک اجمعی ومظاهر اسماء حسنانک اعظمیدر پس اکا التجا ایتمک سلطان اعظمه التجا کبیدر که اسعاف مرام ایتمکده سائرلردن اقدر در وقدرتی دخی قدرت ذاتیه در بقاسی

كبي كه بقا بالله در يوخسه سائرلری كبي بقا بابقاء الله دكلدر وقدرت
ذاتيه دخی عجز وفقرذاتی يی منافی دكلدر زيرا عجز وفقر ذاتی صفت
عبوديتدر نتكيم غنا وقدرت صفت ربوبيتدر پس قدرت ذاتيه دن
مراد سائرلرك قدرتی كبي اقدارله اولمق معناسنه دكلدر ديمكدر بلكه
ذاتنده صفت قدرتك ظهوری اعتباريله در و بومعنايه قطبدن اقدر
واقوی يوقدر نتكم صفت عبوديتی جهتندن قطبدن اعجز واضعف
يوقدر نتكم قرآنده كلور (وخلق الانسان ضعيفا) اكا اشارتدر وقطبك
مرتبه سنه قطبيت كبری ديرلر كه باطن نبوتدر بوجهتدن قطب
الاقطاب وخاتم الولايه اولان باطن خاتم نبوت اوزرينه اولور
ظاهری اوزرينه اولنلر علماء شرايع واحكامدر بوجهتدن شريعت
محمديه ظاهر وباطن اوزره الی يوم القيام باقيه در كه ظاهرينه نبوت
وباطننه ولايت ديرلر وقطبك عند الله اسمی عبد الله در كه عبوديت
حقيقيه يی ذاتندر وعبد الجامع در كه حاطۀ اسماده جمله اوزرينه فائقدر
وحضرت آدمدن انقضاء دنيايه دك هر زمانده قطب ارشاد چوق اولور
ولكن قطب وجود براولور زيرا برآينه ده ايكی صوره نك كورنمدوكی
كبي برعصرده دخی ايكی قطب مجتمع اولماز وبرشهرده ايكی صديق
اولمق مخالف حكمتدر ونقدر اقطاب وارايسه حضرت ادريسك
عليه السلام نائبلريدر وادريس الی الان فلك رابعده حی در
وديمشلردر كه جميع ارواح انبيا عليهم السلام روح محمد عليه الصلاة
والسلامدن مستمد درزيرا اولا وآخرا قطب الاقطاب اودر كه روح
ادريس دخی انك روحانيتندن مستفيضدر پس هرنبی سابقه وولی
لاحقه امداد وافاضه اندندر زيرا جميع مواطنده حكمی وجملۀ اطواره
سريانی واردر وبومقامدندر كه وارداولمشدر (نحن الاخرون الاولون
وفی رواية (السابقون) يعنی عين خارجی ايله ظهورده آخرلر وعلم الهی
ووجود روحانيده اوللرز وسراوليت فی الحقيقه ساريدر انكيچون
صورتده تقدم وتأخر كثرت معناده اوليت ووحدتی منافی دكلدر
واوليت وآخريت ديمك فی نفس الامر علم وعينده وكثرت مظاهره

نسبت

نسبت ايله در والامر واحدده تقدم وتأخر وكثرت ووحدت اولماز
الحاصل وجود واحد دركه صور مختلفه ده كورنمش والبسۀ اسما
وصفاتله بورنمشدر فافهم جدا (اوتاد اربعه كه عبد الحی وعبد العليم — بيان الاوتاد
وعبد المريد وعبد القادردر) اوتاد اربعۀ اصليه نك نائبلريدر كه ادريس
والياس وعيسی وخضردر و بودرتدن ادريس عليه السلام قطب
عالمدر كه اكا موت وصعق عارض اولماز وسائرلری كبي تبدل وتغير بولماز
زيرا موضع نظر الله ومدار وجوددر ونائبنك انتقالندن نفسی بلافصل
نفس آخره متصل اولور پس اكا دخی حكما موت اولماز فاعرف قطب ايله
حق تعالی ايمانی والياسله ولايتی وعيسی ايله نبوتی وخضرايله رسالتی
حفظ ايلر وبومجموعله دين حنيفی محفوظ اولور وجميع اوليا دائرۀ
قطبده در زيرا قطبك اسمی جامعدر نتكيم مرور ايتدی طائفۀ
افراد دائرۀ قطبدن خارجدر ديدكلری دائرۀ قطبده اولدقلرينه
شعورلری يوقدر معناسنه در زيرا جلال حقده مهيملردر مثلا حرم
سلطانده اولان خواص خدام افراد صورتنده در ووزير اعظم اولان
كرچه ظاهرده انلره مداخله ايتمز وامورلرنده تصرف كوسترمز ولكن
وزير صورت سلطانده اولمغله جمله يی محيطدر وافرادك شرح وبيانی
فصلنده كلور ان شاء الله تعالی وكاه اولور كه قطب الوقت خلافت
ظاهره ايله دخی ظاهر الحكم اولور خلفاء اربعه وامام حسن ومعاويۀ
اصغر وعمر بن عبد العزيز ومتوكل علی الله كبي عباسيه دن متوكل كرچه
اهل سير يانده شربله متهمدر ولكن مستوردر واكثر اقطابك ظاهرده
حكمی يوقدر بلكه خاصۀ خلافت باطنه ايله قائملردر ابو يزيد واحمد
ابن هارون الرشيد السبتی كبي سبته نسبتنك وجهی بودر كه يوم سبتی
كسب حلاله تخصيص ايدوب ايام باقيه ده تعبد ايدردی شيخ اكبر
قدس الله سره الاطهر حضرتلری زمانلرنده روحانيلری صورت
جسدانيه لريله تمثل ايدوب مطافده شيخله مكالمه ايتمشدر وخليفۀ
ظاهر قطبك نائبی وظليدر لكن قطب صفت عدلله متصفدر خليفۀ
ظاهر ايسه كاه اولور كه جورله دخی متصف اولور زيرا ظاهرك حكمی

باطن كبى دكلدر بلكه طبيعته متصلدر وطبيعت پاك اولمسه امور جسمانيه
دخى مختل اولور بو جهتدندر كه ابتدا اصلاح طبيعته مشغول اولورلر
ومن الله العون (وقطب تسميه سنه وجه بودر كه قطب اصلنده بر دائره نك
وسطنده اولان نقطه ومركزدر كه اول دائره انك اوزرنده دورايدر
قطب آسياب كبى يعنى دكرمن ايكى ديدكارى دمر ميل كه دكرمن انك
اوزرينه دور ايدر ودائرهٔ وجود قطب اوزرينه دور ايتمكله قطب اطلاق
اولندى پس قطب ديدكارى شول شخص انسانيدر كه عالم روحانى
وجسمانى نك مداريدر كه ظاهر يله عالم ظاهرى وباطنيله دخى عالم
باطنى حفظ ايلرز يرا قطبيتدن مراد مصالح عالمه نظرده خلافت حقدر
وزيرك پادشاهه نسبت ايله خلافتى كبى وبركيمسه قطبيته مستأهل
اولدقده الله تعالى انك ايچون حضرة المثالده بر سرير نصب ايدوب
اوزرينه اجلاس ايدر عظماء ناسك سلطانى تخت اوزرينه اجلاسلرى
كبى تا كه علو مكاندن علو مكانت ورتبه ظاهر اوله نتكيم (وسع كرسيه
السموات والارض) آيتى علو وعظمت حق تمثيلدر وبعد الاجلاس
باشنه تاج وقار وجلال واوزرينه خلعت فاخرهٔ اسماء حسنى وصفات
عليا الباس ايدوب مبايعه سيله امر ايدر وابتدا مبايعه يه داخل اولان
عقل اول بعده نفس كليه بعده عمار سموات وارضدن ملائكهٔ مقدسون
بعده مدبرهيبا كل اولان ارواح كه موت طبيعى ايله اجسامنى
مفارقت ايتمشدر بعده طائفهٔ جن بعده مولدات بعده مكان
ومتمكن ومحل وحالدن سائر اشيادر كه جمله سى تسبيح خوان
اسماء الهيدر وعقل اولك قطبه مبايعه سى ملك وروح اولمق
اعتباريله در والاقطاب حقيقى عقل اولدر پس بر كيمسه كندى نفسنه
مبايعه ايتمز بو سر اوزرينه دركه تشهده كلور (السلام عليك ايها
النبى) اكر تشهدده بو كلام رسول اللهدن ثابت ايسه كندى نفسلرينه
خطابى جمعدن فرقه وولايتدن نبوته وملكيتدن بشريته دروا كر
بو اعتبار اولمسه خطاب صحيح دكلدر زيرا خطاب اثنين متغاير ين
ماينده اولور كه برى مخاطبدر كسرله وبرى مخاطبدر فتحله وتغاير

حقيقى

حقيقى بولنميان موضعده تغاير اعتباريله عمل اولنور الحاصل ذكر
اولنان اجسام وارواح سمع وطاعت اوزرينه قطبك الن طوترلر
وقطبك طرفندن وعد ثواب ودرجات وآخرك التزام طاعتى بيع
وشرى صورتنده اولمغله اول حالته مبايعه ديديلر وسمع وطاعت ايكى
وجهله دركه ارواحه وآنك حكمنده اولان اشيايه كوره انقياد ذاتى
واختيارى واجسامه واهل تكليفه كوره كه ثقليندر ذاتى واضطرارى يه
شاملدر يعنى شول مكلف كه ملك مشربدر انك انقيادى ذاتيدر كه
انك يانده منقاد ومكره بردر زيرا قلبا وقالبا وروحا وجسما سمع وطاعت
اكا محبوبدر وشولكه بشرينى غالبدر انك مكرهده انقيادى ضروريدر
زيرا طبعى صلاح قبول ايتمامشدر پس منشط ومكره ديمك انس وجنه
كوره در ملائكه يه وسائره كوره دكل انلرك حالنه نه منشط ونه مكره
ديرلر زيرا هر نسنه ضديله بلنور بناء على هذا مكره اولميان يرده منشط
دخى دنلمز واكا عبوديت ذاتيهٔ ذوقيهٔ شهوديه ديرلر اهل جنتك حالى
كبى كه تلذذ محضدر وقطب اوزرينه مبايعه ايچون داخل اولان
ارواحدن هر بر روح قطبه مسائل علم الهيدن بر مسئله سؤال ايدوب
قطب دخى اكا ايكى وجهله جواب ويرر كه بر وجهى سائلك معلومى
وبرى مجهوليدر ومجهولى اولان وجهله استفادهٔ علم زائد ايدوب
مجلسدن بيرون اولور وقطب متجدد اولدقده اكا دخى قطب سابق
كبى خاطرلرينه خطور ايدن مسائل الهاميه دن سؤال ايدرلر يعنى
هر قطبه كوره باشقه بر سؤال جارى اولور يوخسه سؤال اولى اعاده ايتمزلر
وقطبك على علم حقه تابعدر نتكيم علم حق دخى ماهيات غير مجعوله يه
تابعدر وقطب محل القدمين دركه امر ونهيدر ومستوى الرحمن دركه
جميع اشيايه رحمتى ساريه در يعنى حقيقت قطبيه فلك الرحمه
مظهر دركه اول فلكه عرش كريم ديرلر نتكيم فلك الحيوة وعرش الذات
ايله دخى متحققدر كه اكا عرش محيط ديرلر پس قطب قلب العالمدر كه
كون اعلى واسفل اوزرينه روح الحيوة افاضه ايدر وروحك جسده
سريانى كبى اعيان ظاهره وباطنه يه ده سريان ايلره واسعدر كه حاد

وغايت قبول ايتمز زيرا حق تعالى انك شئوننده تقلب ايدر شئون وافعال حقه ايسه نهايت اولمز وكثير النكاحدر ولكن نكاحى اهل جنتك نكاحى كبيدركه تلذذ محض ايچوندر زيرا محبتدن صكره نار العشق وبعده نار الشهوة الحقيقيه تولدايدركه شهوت طبيعيه نك غيريدر ونفسنده تناسلى احضار ايتمك امر مشروع ايچوندر كه مراعات كتاب ويامتابعت داعيه در پس حق روحانيتى حدالهى اوزرينه ابقا ايلدوكى كبى حق طبيعتى دخى حد مشروع اوزرينه اعطا ايدر ومظاهر ايله متقيد اولماز ولكن هرشى ده وجه حقى مطالعه ايدر اكرچه مطالعه مى فى الحقيقه اطلاق اوزرينه دركاه اسبابله عمل ايلر وكاه اولوركه اسبابه التفات ايلمز ومالى وار ايسه عبدك سيد كريمك مالنده تصرفى كبى منصرف اولور واكر يوغيسه حاجتنى اخص احبابنه عرض ايدر نتكيم رسول الله عليه الصلاة والسلام ايام عسرتده اصحاب ثروتدن بعض احباب واصدقايى زيارت ايدرلر وضيافتلنورلر بعده ايام يسرتده مكافات ومساوات ايدرلر دى وبيت صديقه ده دخى دفع ضرورت ايده جك نسنه بولنمسه سنت قديمه كه حقه التجا ودعاده الحاح در نتكيم كلور (كان عليه الصلاة والسلام اذا حزبه امر فزع الى الصلوة) يعنى رسول اللهه برامر هائل نزول ايلسه صلاته التجا ومناجاته ميل كوستررلردى واول مشكل منحل وضرورت مندفعه اولوردى وقطبده حال اولماز بلكه علم الهى اولور يعنى طى ارض ومشى على الماء والهواء ومن غير سبب اكل وغيرى خرق عوائد اولماز زيرا رتبه سى مقام عبوديتدر انكيچون اسمى عبدالله در بو جهتدن سيادت طرفنه ميل ايتمز زيرا عبد الرب ايكن رب العبد اولمق اقتضا ايدر شول جهتدنكه عوام ناس كرامات كونيه بى سورلر وار بابنه تعلق عظيم كوستررلر اقطاب ايسه مستورلر ونعوت كونيه ايله محتجبلردر انكيچون ديمشلردركه قطبك حقله معامله سى دائما وراء حجابدندر كه انده صفت خطاب وار ولكن صفت شهود يوقدر زيرا ديوان الهى صاحبيدركه هركسه حالنه كوره معامله ايتمكده در پس انك حقه لقاسى موت

وانتقال الله در وجميع عالمدن مسؤلدر زيرا رعيتى در وجملهٔ عالم دخى اندن مسؤلدر زيرا امامدر انكيچون كلور (من لم يعرف امام زمانه مات ميتة جاهلية) وهرعصرك خلقى اول عصرك قطبنك تحت لواسنده محشوردر وقطب قلب اسرافيل اوزرينه در يعنى حصهٔ ملكيه سى جهتندن مادهٔ حيوانى حاملدر وانده حكم جبرائيل نشأهٔ انسانيه ده نفس ناطقه كبيدر وحكم ميكائيل حكم قوت جاذبه وحكم عزرائيل حكم قوت دافعه كبيدر قوت جاذبه اودركه غدايى فمدن معديه واورادن كبده واندن قلبه وسائر عروقه واجزاء بدنه نقل ايدر وهرمكانده غدا استيفاء حق ايتدكدنصكره قوت دافعه انى مكانندن دفع ايدرتا كه غيره مزاحمه ايتميه وديديلركه قطب طويل العمر اولور يعنى بدايت وغايتى اعتبار يله يوخسه قطبيتى حالنده دكل زيرا انتقالندن اول ايكى ساعت قدر تقطب ايتمشلر واردر وقطبيت مرتبه در انكيچون اولاده ميراث اولماز علوم الهيه ايسه بويله دكلدر يعنى پدرك بعض علومى اولادنه انتقال ايدر فامامرتبه سى انتقال ايتمز نتكيم جناب نبوتك حسبنه فيض ولايتلرى حاصل اولدى فامانبوتلرى ميراث اولمدى نتكيم كلور (انقطعت النبوة وبقيت المبشرات) بعدذا امت مرحومه دائره سنك مركزلرى اولان اقطاب پراحتشام ومدار تعاقب روزشامك عددلرى بسياركى ماضى وكمى دخى عرضهٔ انتظاردر ولكن امم سالفه ده كلن منارات طريق ارشاد ومدارات صلاح عالم كون وفساد مضبوط وزمام اعدادى خلقهٔ تعيين وحصره مربوطدركه يكرمى بش قطبدر وانلرك اسماسى بونلردر ذكر اولنور المفرق مداوى الكلوم البكار المرتفع الشفاء الماحق العاقب المنحور شجرة الماء عنصر الحيوة الشريد الراجع الصانع الطيار السالم الخليفة المقسوم الحى الرامى الواسع البحر الملصق الهادى المصلح الباقى وبو اسما اصلنده لسان سريانى اوزرينه اولوب صكره بعض مكاشفين ذكر اولنديغى اوزره تعريب ايلمشلردر آدمك اوغلى هابيل اوزرينه مرثيهٔ سريانيه سن لسان عربى ايله نظم ايتدكارى كبى پس بومعنى موافق ولفظ مخالفدر سؤال اولنورسه كه

آدمدن ختم الانبيايه كلنجه مدت طويله ده كه تقريباً بش بيك التيوز سنه دركه يكرمى بش عدد اقطاب اقل قليلدر پس وجه تقابل ندر جواب بودركه وجه مذكور ايكى معنادر اولكيسى امم اولينك طويل الاعمار اولديغيدر حتى وهب بن منبه ديمشدركه اولا آدمدن هنوز باكورهٔ باغ وجود وسرو خرامان بستان شهود اولوب دخى غنچه كبى اچلمامش وقباى زركين عبش بالاسنه بچلمامش ايكن بادنكباء مركدن برك ريز ودست روزكار بيوفايه تسليم جان عزيز ايدن ايكيوز ياشنده ايديكه عمرامت مرحومه يه كوره ايكى كره ارذل عمر اولور وايكنجيسى بودركه ازمنهٔ متطاولهٔ متقدمه نك اهاليسى غالبا جام سرشار سركشى وغروردن سرخوش وقدح مفلسان ميكده كبى دللرى فيض اذعان وادراكدن بوش اولمغله حكمت بالغهٔ الهيه موجبنجه اكثر اعصارده انبياء معجز بيان ومعجز نشان مبعوث اولوردى تاكه اول حيوانات شديدة الشكيمه تازيانهٔ آيات باهره ايله يوله كله لر وخواه ناخواه سرفرو قيله لر پس اول جبار عنيد وديو مريد مقوله لرنى دعوت وارشاده اقطاب بدل انبيا اولمق مشكل اولمغله پرتو قطابت جهرهٔ انبياء حقيقت سيماده لامع اولدى بوامت مرحومه ايچون ايسه كوسفند خانكى وار بالاختيار كردنلرين قنارهٔ تسليم اولمغله ضرب سوط سوقه محتاج ومناطحهٔ فحول علما وكباش القوم ايدوب باعث شجاج ولجاج اولمديلر بو جهتدن قطبيت بدل نبوت اولوب ديوار استوار ختميت دخى خلل پذير اولمدى بو معنادن كمال كمل علماء امت ظاهر اولدى نتكيم (العلماء ورثة الانبياء) اكا دليل روشندر پس ادعاء نبوت حسنين ايتمك نتكيم بعض جهلهٔ معاصريندن صادر اولدى نقيصهٔ عرض نبوى اولان معنايه تصدى وسنن اهل سنتدن انحراف وايماندن كفره تعديدر والعياذ بالله تعالى من سلوك طريقة الالحاد بعد استبانة منهاج الرشاد * فصل * بو فصل قطبك يمين ويسارنده اولان امامين حضراتنى بيان ايدر (معلوم اولا كه قطبك صاغ وصولنده ايكى امام واردركه انلر قطبك ايكى وزيرلرى منزله سنده در وهر زمان ايكيدن زياده اولمازلر

ومعناى وزارت انبيادن توارث اولنمشدر نتكيم حضرت موسى دن بطريق الحكايه تنزيلده كلوركه (واجعل لى وزيرا من اهلى هرون اخى) وحضرت سليمانك وزيرى آصف ايديكه عرش بلقيسى احضار ايلدى زيرا اقطاب عبوديت تامه ايله قائم وفقر كلى ايله متصف اولمغله كندى نفسلرى ايچون تصرف كوسترمزلر بلكه انلرك امورنى وزراسى تنفيذ وبارنى وكلاسى دركردن عهده ايدرلر انكيچون وزير دنلدى زيرا وزير كسرله ثقل وحمل ثقيل معناسنه ومتكفل سعادت دارين سلطان الثقلين حضرتلرينك دخى وزراسى وار ايدى نتكيم حديثده كلور (ان لى وزيرين فى الارض ابابكر وعمر ووزيرين فى السماء جبرائيل واسرافيل) وفى بعض الروايات ميكائيل بدل اسرافيل يعنى ارضده اولان وزيرلرى جهت جسمانيتدن امداد وسماده اولان وزيرلرى جانب روحانيتدن اعانت ايدرلردى نتكيم قرآنده كلور (هو الذى ايدك بنصره وبالمؤمنين) وصاحب السيف الصارم ابو الفتح حضرت مهدينك وزراء سبعه سى خود بالاده ذكر اولندى وملوك عثمانيه نك يدى عدد قبه وزيرلرى انلره تقليدا وضع وتعيين اولنمشدر وكلمات اكبريه ده كلوركه * ان الامام الى الوزير فقير * وعليهما ملك الوجود يدور * والملك ان لم يستقم احواله بوجود هذين فسوف يبور * الا الاله الحق فهو منزه ماعنده فيما يريد وزير * جل الاله الحق فى ملكوته * عن ان يراه الخلق وهو فقير * بعده امام يمينك اسمى عبد الرب دركه محافظهٔ عالم ملكوت اوزرينه مقصوردر وامام يسارك اسمى عبد الملك دركه مشاهده سى عالم ملك اوزرينه محصوردر وقطبك اسمى عبد اللهدركه مركز عالمده جميع دوائر علويه وسفليه يه ناظردر وخصوص اوزرينه آيت (وانه لما قام عبد الله) در وعمومى اوزره اشارت (قل اعوذ برب الناس ملك الناس اله الناس) در پس هر برينك اسم كوندسندن ماعدا خصوص اوزرينه اسم الهيسى دخى واردركه عبد الله انكله مدعودر وهر عصرده كلن اقطاب وائمه اسماء مذكوره ايله مسمالردر وقطب وفات وانتقال ايتدكده صاحب اليسار اولان عبد الملك قائم مقامى اولور نتكيم قرآنده كلور (واصحاب اليمين

ما اصحاب اليمين واصحاب الشمال ما اصحاب الشمال) يعنى اصحاب شمال
اصحاب يمين حكمنده در تتكيم امام محرابك عنداستقباله القوم يسارى
يمين اولديغى اكا رمزايدر و بر دخى يسار عالم جلالدر كه عالم ملكدر
خلافت ايسه ارضله متقيده در تتكيم تنزيلده كلور (انى جاعل فى الارض
خليفه) و ينه كلور (يا دود انا جعلناك خليفة فى الارض) پس ارض مركز
عالم ومحل فناء بنى آدم در وحديثده كلوركه (لا يملاء جوف ابن آدم
الا التراب) فافهم جدا الحاصل خليفهٔ حق اولان آدمك ظاهرى
عالم اجسامه ناظر اولمغله محافظ اجسام محافظ ارواح اوزرينه تقديم
اولندى زيرا روح محل ارفعدن تنزل ايليوب هرچند مجرد ايسه دخى
جسمله تعين بولمش وهبوطى صورت تنزلده عين ترقى اولمشدر
وحديثده كلور (ان الله خلق آدم على صورته) اكر صورت ذكر اولنميدى
مركز آدم عالم ارواح و يا جنان اولوردى بو ايسه صورت ناقصه اولمغله
كمال آدمى منافيدر و بر دخى كمالات بشريه ابتلايه منوطدر ابتلا ايسه
عناصر كثيفه نك احكامندن كلور پس عالم طبيعت لطيفه ابتلايى
منافى اولمغله ارض مقر آدم اولدى وعشق ديدكلرى روح وجسدك
ازدواجى جهتندن تعلق واشتباكدر كه ابدى زائل اولماز زيرا زائل
اولان سطوتى وصورتى در بوخسه باطنى اولان نور محبت باقيدر شول
جهتدنكه محبتده اعتدال وعشقده افراط واردر و بو مقامدن ديرلركه نور
ونارك اصلى بردر ونارديمك نورك شدتى اعتبار يله در حوا ديمك آدمك
تنزلى اعتبار يله اولديغى كبى تتكيم قلم ولوح دنلدى و بو مقامده اشتباكدن
مراد حجاب امكان وراء كبريادر كه ابدى باقيدر والا ممكن واجبه منقلب
اولمق لازم كلور وتجليات وجوديه عبث اولور وشاهد ومشهود
اتحاد بولور آينه سز ايسه يوز كورنمز تتكيم اهل كشفه روشن وار باب
تجلى يه عياندر) * فصل * (بو فصل اوتاد اربعه بى بيان ايدر
اوتاد وتدك جمعيدر ميخ معناسنه يعنى اكسر وقازقدر كه متزلزل ومتحرك
اولان نسنه انكله احكام اولنور وقاموسده كلوركه اوتاد الارض جبال
واوتاد البلاد رؤساء واوتاد الفم اسنان انتهى وارض وجود اوتادله ثابت

اولمغله انلره اوتاد وجبال ديديلر تتكيم كلور (الم نجعل الارض مهادا
والجبال اوتادا) بو ندر بركيمسه منامده برطاغى يرندن زائل اولمش كورسه
بروايتك انتقالنه اشارتدر وسر مناسبت ايچون بعض رجال الله جبالده
ساكن اولديلر ومحل سكانلرى نظركاه الهى اولمغله اثر خزان كورميوب
برك وبار وسبزه سى صولمدى وخضره عليه السلام دخى وجه تلقيب
بو اولديكه بر كره جلوس ايتدوكى ارض يابسه تروتازه اولدى وكياه سبزله
نشو ونما بولدى واوليايه بو معنى انلردن قالدى زيرا اكثرى انك نفخ
روحى زنده سيدر واوتادك مقاملرينه اشارت ايدوب ابليسدن حكايه
طريقيله قرأنده كلور (ثم لآتينهم من بين ايديهم ومن خلفهم وعن
ايمانهم وعن شمائلهم) يعنى الله تعالى بو جهات اربعى اوتاد اربعه ايله
حفظ ايدر واوتاد دخى بو جهتدن محفوظ اولوب شيطان انلره دخول
ايده مز وجهات ستك باشقه حفظه سى واردر كه محلنده كلور ان شاء الله
تعالى الحاصل اوتاد اربعه نك برى شرقى حفظ ايدركه اكا عبد الحى ديرلر
وبرى غربى حفظ ايدركه نام الهيسى عبد العليمدر وبرى شمالى حفظ
ايدركه عبد المريد ايله موسومدر وبرى جنوبى حفظ ايدركه
عبد القادر ايله مسمادر وفتوحات مكيه ده كلوركه اوتاد دورت عدددركه
انلر ايچون خامس يوقدر وانلر ابدالدن اخص در وامامان اوتاددن
اخص وقطب اخص الجماعه در و بو اوتادك برى قلب آدم وبرى
قلب ابراهيم وبرى قلب عيسى وبرى قلب محمد اوزرينه در وكذلك
برينك امدادى روحانيت اسرافيلدن وبرينك روحانيت ميكائيلدن
وبرينك روحانيت جبرائيلدن وبرينك روحانيت عزرائيلدن در
وهر وتدك اركان بيتدن بر ركنى واردر يعنى قلب آدم اوزرينه
اولانك ركنى ركن شاميدر وقلب ابراهيم اوزرينه اولانك ركنى ركن
عراقى در وقلب عيسى اوزرينه اولانك ركنى ركن يمانيدر وقلب محمد
اوزرينه اولانك ركنى ركن حجردر وانلردنكه رجال ايله تعبير اولنور
كاه اولوركه نسادن دخى اولور لكن ذكر رجال الله تغليب اولنور
انكيچون بعضيلرينه سؤال ايدوب ابدال قاج نفردر ديدكلرنده قرق

نفسدر دیو جواب ویرمش ودیمشلرکه نیچون قرق رجلدر دیو تعبیر
ایتمدیکز اول دخی دیمش که کاه اولورکه ارالرنده نسا دخی بولنور
پس نسادن اولمق منافیٔ کمال دکلدر انکیچون شیخ اکبر حضرتلری
وبعض شیوخ کبار بدایتلرنده نساء عارفات کامله دن نیچه لرینک
صحبتلرینه داخل اوادیلر وتربیه لرندن فیض الهی وترقیات
جلیله بولدیلر بو جهتدندر که بعضیلری ائمهٔ نسانک صحت
امامتنه ذاهب اولدیلر * فصل * بو فصل ابدال سبعه یی بیان ایدر
انلر هر عصرده بو عدددن زیاده ونقصان قبول ایتمزلر زیرا انلرله حق
تعالی اقالیم سبعه یی حفظ ایلر یعنی هر بدل ایچون بر اقلیم تعیین
اولنمشدر که انک ولایت وتصرفی اول اقلیمه مخصوصدر آخره تجاوز
ایتمز اولکیسی قدم خلیل اوزرینه درکه اقلیم اوله ناظردر ایکنجیسی
قدم کلیم اوزرینه درکه اقلیم ثانیه موکلدر اوچنجیسی قدم هرون
اوزرینه درکه اقلیم ثالثه متولیدر دردنجیسی قدم ادریس اوزرینه درکه
اقلیم رابعه متصرفدر بشنجیسی قدم یوسف اوزرینه درکه اقلیم خامسک
عزیزیدر التنجیسی قدم عیسی اوزرینه درکه اقلیم سادسک روحیدر
یدنجیسی قدم آدم اوزرینه درکه اقلیم سابعک ضابطیدر بوندن فهم
اولندیکه وجه ارض کواکب سبعهٔ سیاره نک سیری اوزرینه تقسیم
اولنوب یدی حصه قلنمشدر که هر حصه سنه بر اقلیم دیرلر قلمدن اخذ
اولنمشدر قطع معناسنه زیرا ارض مقطوعه در پس اقلیم اول کوکب
زحله منسوبدر که بلاد هنددر واقلیم ثانی نجم مشتری یه منسوبدر که
بلاد صیندر واقلیم ثالث سیارهٔ مریخه منسوبدر که بلاد ترکدر
واقلیم رابع نیر اعظم اولان شمسه منسوبدر که بلاد خراساندر واقلیم
خامس زهره یلدزینه منسوبدر که ماوراء النهردر واقلیم سادس جرم
منیر عطارده منسوبدر که بلاد الرومدر واقلیم سابع خلیفهٔ شمس اولان
طالع قمره منسوبدر که بلاد بلغردر قرطق وزنی اوزره وعند العامه بلغار
دینلور بلغر مدینة الصقالبه درکه طرف شمالده شدیدة البرد بر بلده در
صقالبه اصناف خلقدن بر صنف مخصوصدر اول دیارده اقصر

لیالی سنده هنوز شفق غائب اولمدن فجر طلوع ایدر بو سببدن اول دیار
اهالیسی اوزرینه صلوة العشاء والوتر واجب اولماز زیرا سبب وجوب
اولان وقت مفقوددر ووقت اداء صلاته شرط اولدیغی کبی وجوب
صلاته دخی سببدر الحاصل الله تعالی حضرتلری اقالیم سبعه یه
ابدال سبعه یوزندن نظر ایدر انکیچون هر بدل کندویه منسوب
اولان اقلیمک امورنه واقف واسرارنه عارفدر وعلی اسم الهیسنک
شمول واحاطه سنه کوره در وبونلرک دوردینک اسملری اوتاد اربعه نک
اسملریدر که عبد الحی وعبد المرید وعبد العلیم وعبد القادردر
وخامسک اسمی عبد السمیع وسادسک اسمی عبد البصیر وسابعک
اسمی عبد الشکوردر زیرا آخر صفات سبع کلامدر کلام وشکرک ایسه
لسانه تعلقی زیاده در وبوندن ظاهر اولور که اوتاد اربعه فی الحقیقه
ابدال سبعه دندر تنکیم اسمانک اتحادی اکا دالدر وبعضیلر دیدیلر که
اوتاد ابدالدن خارجدر وقول اوله کوره امامان وقطب ابدالده داخل
اولوب عدد ابدال انلرله مستکمل اولور وقول ثانی یه کوره خارجلردر
تنکیم اسماسنک اختلافی دخی اکا دالدر زیرا امام یمینک اسمی عبد الرب
ویسارک اسمی عبد الملک وقطبک اسمی عبد اللهدر تنکیم مرور ایلدی
ودیمشلردر که زمان رسولده علیه الصلوة والسلام امام المؤذنین بلال
الحبشی ابدال سبعه دن ایدی واول وقتده قطب ابدال اویس القرنی نک
عمی اولان عصام الدین القرنی اولمق اوزره مصرحدر عصام الدین
متوفی اولدقده مقامنه احمد بن عطا قائم اولدی که مکه ویمن اراسنده
بر قریه دندر وبو ابن عطادر که قرآنه متعلق اولان رموز واشارات
ومعارفی ممدوحدر واندن محکیدر که راکب اولدیغی جملک ایاغی رمله
غوص ایتدکده جل الله دیدی جمل دخی لسانه کلوب جل الله ان یحصره
معرفتک دیدی یعنی ابن عطا حق تعالی یی نزول تسفلدن تنزیه ایتدی
وحقه جلالت وعلونه اشارت قلدی جمل دخی ابن عطایی قصور
معرفته نسبت ایلدی ودیمک استدیکه هر نسنه من القرن الی القدم
طالب حقدر بنم دخی عضو مخصوصم اولان ایاغمک رمله غوص ایتمکدن

مرادی طلب رب وسجدهٔ حقدر که هرشیئك حقیقتنه کوره برطلبی
وبر سجده سی واردر پس یا ابن عطا بو بابده سوزسنك اولسه حق
تعالی حافظ سفل اولمق لازم کلور حافظ علو اولدیغی کبی بو صورتده
اباق طلب وسجدهٔ حقدن محروم اولمق اقتضا ایدر زیرا اباق باش کبی
دکلدر وحدیثده کلور (لودلیتم بحبل لوقع علی الله اوقال لهبط علی الله)
الحاصل برکیمسه سجده ایلسه حقه مقرب اولور تنکیم قرآنده کلور
(واسجد واقترب) پس سجده سنده جناب علی عظیمی مشاهده
ایچون سجده سنده سبحان ربی الاعلی دیر وصورة سفلده حقك
علونه نظر ایدر وحق تعالی یی بار مکان و یا بر زمان و یا بر غیری
وجهله تقیید ایتمکدن تنزیه ایدر و بو سجده نك سریله متحقق اولان
کیمسه حق تعالی نك جانب عرشدن سماء دنیایه نزولنك معناسنی فهم
ایدر زیرا عبد سجده سنده حق تعالی یی طلب ایتدوکی کبی حق تعالی دخی
نزولنده عبدی طلب ایدر ونزولی صورت سجده اولور پس بو تقریردن
متغیر اولوب حق تعالی ایچون جهت وطلب وسجده ونزول وصعود
اثبات ایتدی دیمیه سن زیرا مقصود حقك عبده تقربنی تمثیل ومراتبنی
بیان ونصوصده وارد اولان معانی یی ایضاح وتقریردر (والا لیس
کمثله شیء) اولدیغی ظاهر (والله غنی عن العالمین) استغناء تامی بیانند‌ه
امر باهردر ودیمشلردر که قطب ارشاد قلب محمد اوزرینه در ونظری
جدی درجدی بنات نعشله دورایدن یلدزدر که اوچ یلدیزك انوریدر
یعنی بنات نعش کبری یدی عدد سیاره درکه دوردی نعش واوچی
بناتدر و بنات نعش صغری اصلنده درت عدد یلدزدرکه ایکیسی
انوردرکه فرقدان دیرلر وایکیسی خفیدر و بو درت عدد یلدزه اوچ
یلدز دخی تابعدرکه انوری جدیدر و بنات نعش کبرایه تشبیهاً بو یدی
عدده دخی بنات نعش صغری دیدیلر واول سیاره لرك اجتماعی سریر
میت هیئتنده اولمغله نعش اطلاق اولندی وقطب ابدال کوکب
سهیلدن نظر دروسهیل طرف یمندن طوغرو بر یلدزدرکه انك طلوعنده
فواکه کمالنه کلور وحرارت هوا منقضی اولور انکیچون سهیل یمنی

دیرلر که یمنده عقیق ودیار بلغرده صغری دیدکلری جلدك تربیه سی
اکا مضافدر وشام ثریایه منسوبدرکه اصلنده اون ایکی ونظرده یدیدر
زیرا محل کوندریعنی مکان کثرتدر انکیچون انهار واشجار و بساتین
وامثالنی مشتملدر ومدینهٔ منوره ارض شامدندر دیدکلری اعتبار یدر
زیرا مکه ومدینه ارض حجازده داخل وشام خارجدر بلکه شام اسفل
نجد بلده در عراق کبی و بعضیلرکه ابدال قرق عدد در تنکیم حدیثده
کلور (لن تخلو الارض من اربعین رجلا مثل خلیل الرحمن فبهم
تسقون و بهم تنصرون ما مات احد منهم الا ابدل الله مکانه آخر) ذکره
الطبرانی فی الاوسط پس بوندن فهم اولندیکه ابدال تسمیه اولندیغی
بری وفات ایتدکده آخرانك بدلی اولدیغی ایچوندر واو آخر قول سبعه
اوزرینه اربعیندن مأخوذ در وقول اربعین اوزرینه اوجیوزدندر
واوجیوز دخی مؤمنلرك صالحلرندن واول رتبه یه متهیئلرندن تکمیل
اولنور و بعضیلر وجه تسمیه ده دیدیلرکه ابدالده اولقدر قوت واردرکه
کندی مقاملرینه بربدل ترك ایدوب حاجتلری اولان موضعه
کیدرلر و بو قوت دخی اوصاف مذمومه یی محموده یه تبدیلدن حاصل
اولور تفصیلی بودرکه طریق الهیده درت ارکان واردرکه معرفت
باری تعالی حضرتلری ومعرفت نفس ومعرفت دنیا ومعرفت شیطان
انك اوزرینه دور ایدر واول ارکان اربعه صمت وعزلت وجوع وسهردر
پس جن انسان خلقدن وکندی نفسندن اعتزال ایدوب ایکیسنك
دخی ذکرندن صامت وذکر الله ایله ناطق اولسه وغداء جسمانیدن
اعراض قلسه ومنامی ترك ایلسه بو درت خصلتك اجتماعی سببیله
بشریتی ملکیته وعبودیتی سیادته وعقلی حسه وغیبی شهادته و باطنی
ظاهره تبدل ایدر و بو تبدلك اثری بودرکه برموضعدن رحلت مراد
ایلسه اول موضعه انك بدلنه برحقیقت روحانیه نزول ایدرکه اول
موضعك اهلی اول حقیقت اوزرینه مجتمع اولورلر وصحبت قیلورلر
زیرا اول حقیقت انلره اول ولینك هیئت جسدانیه سی اوزرینه تمثل
وتجسد ایدر واول موضعك خلقی جسد مذکوری اول ولینك شخصی

اولمق تخیل ایدرلر مع هذا شخصی اول موضعدن غائبدر اثنده بو معنی
اهل موضعك مجالسه ومحادثه یه شوق شدیدلری اولدیغی صورتده در
وكاه اولور كه شوق ولی طرفندن اولور شول جهتدنكه كندی مقامنه
تعلق همتی واردر پس تجسد ایدوب اول موضعده ظاهر اولور وبو مقامی
زیارت ایلر ابو یزید بسطامی نك بیت الابرارى وجنید بغدادینك
مسجد شونیزیه ده زاویه سی وابراهیم بن ادهمك عمارتی وسائر اماكن
صلحا كبی كه كندیلری دنیادن مفقود وهمتلری مقاملرنده موجوددر
وذكر اولنان ترك بدل تاركك علامه مقارندر یعنی اورادن رحلت
ایتدوكی وقتده بلور كه كندی یرینه بدل ترك ایلمشدر پس اول كیمسه كه
انك بدلی قالور ولكن كندینك بو معنایه وقوفی یوقدر اول كیمسه بو مقام
اهلندن دكلدر بلكه یا صلحادن ویا افراددن در شول جهتدنكه ذكر
اولنان خصال اربعه اهلی دكلدر والا وقوف واطلاع حاصل اولوردی
فاطلع وقف ودیمشلردر كه ابدال بر یرده اقامت ایتمزلر مكر كه حسته
اوله لر ومرضلرینه معالجه ایدرلر وتناول طعام ایدرلر ولباس كیرلر
وابدال اولمزدن مقدم متزوج دخی اولورلر صكره اول حال او زرینه
قالورلر زیرا ابدال اولمق شرعا وطریقة مفارقتی اقتضا ایلمز مكر كه
ابدال اولدیغی حالده مجرد بولنه بو صورتده اختیار تجرد ایدر زیرا
مسافرت دائمه تعلق اهل وعیالی منافیدر تتكیم روشندر (*فصل*)
بو فصل نقبا بیاننده دركه عددلری اون ایكیدر تتكیم قرآنده كلور
(وبعثنا منهم اثنی عشر نقیبا) یعنی بنی اسرائیل ایچنده اون ایكی نقیب
وعریف تعیین ونصب اولندی تاكه سفرده وحضرده تحت اللوالرنده
اولان عسكر وجماعتك احوالندن تنقیب وتفتیش ایده لر پس بوندن
فائدهٔ نقابت معلوم اولدی یعنی هر طائفه كندی اوزرینه
رئیس نقیب وضابط تعیین اولندیغی ومفتش حواله قلندیغنی بلسه لر
حاللری استقامته اقرب اولور زیرا ناس بالطبع رؤسادن تهیب ایدرلر
وسطوتلرندن خوف ایدوب زجرلریله منزجر اولورلر زیرا زد كبرا ایچون
غیره تعاضد ایده جكلرن بلورلر ومیدان جلالتده ناصب العلم سلطان

العالم علیه الصلاة والسلام حضرتلری لیلهٔ عقبه ده حضرت انصار
ایچون اولان اون ایكی نقیب كار آزموده نصب ایتدكلری كتب سیرده
مسطوردر وتخصیص عددك سری بروج اثنی عشردر زیرا هر بر برج
ایچون بر نقیب تعیین اولنمشدر اون نقیب اول برجك خاصیتنه واقف
واسرار وتأثیراتنه مطلع وكذلك اول برجه نزول ایدن كواكب سیاره
وثوابتك احوال ومقتضیاتندن خبردار در زیرا سیارات كبی ثوابتك
دخی حركات وقطع بروجی واردر اگرچه زیاده بطؤندن وتدرجندن
حسده ظهوری یوقدر زیرا نیچه بیك سنه دورسیره محتاجدر اهل
رصدك اعماری ایسه انی مشاهده دن قاصره در ونقباء مذكوره اسم
باطن ایله متحقق اولدقلری ایچون بو باطن نامسه مشرف اولورلر ووجوه
سرائردن ستائری كشف ایدوب خفایای ضمائری استخراج ایدرلر
ووسائس نفس ومكر والدامق وخداعنی بلورلر حتی ابلیسك كندی
نفسندن بیلدوكی امور واقف اولورلر وعلملری بر مرتبه ده دركه بر كیمسه نك
وجه ارضده ایزینی كورسه لر اول اثردن انتقال ایدوب صاحبنك سعید
ویاشقی اولدیغن فهم ایدرلر وایمانله ویا كفرله كیدر دیو حكم ایلرلر
تتكیم ظاهرده بعض طائفه كه تتبع آثار آیتدر بر شخصی كورسه
بو شخص بو ایزك صاحبیدر دیو حكم ایدر پس اولیادن معدود اولمیانك
علوم آثارده حالی بو اولیجق نظر حقله ناظر اولان فراست حقیقیه
اهلنك حالی نه اولمق كركدر قیاس اولنه) *فصل* (بو فصل نجباء
بیاننده در انلرك هر عصرده عددلری سكزدر زائد وناقص اولماز
اصلی بودر كه انلرك مقاملری كرسیدر كرسی ایسه سكزنجی فلكدر
وافلاك ثمانیه محل كواكبدر یعنی سیارات اولسون وثوابت اولسون
بو سكز فلكده دور ایدرلر بو جهتدن نجبا احوال نجومه واقفلر
واسرار سیر ودوره عارفلردر ولكن اطلاعلری كشف یوزندندر یوخسه
علماء نجوم كبی كسب وتعلم ایله دكلدر نقبا بونلرك فوقنده دركه فلك
تاسعه ترقی ایلمشلر وافلاك ثمانیه نك ماوراسنده اولان اسراری بلمشلر
وعرش مجید اهلی اولمشلردر پس بونلرك احوال نجبایه اطلاعلری

واردر زيرا اعلا ادنا اوزرينه حاكمدر اما نجبا احوال نقبايه واقف دكللردر
بناءعلى هذا نقبا وزرا ونجبا سائر وكلا كبی اولديلر اشته نقابت ونجابت مرتبه
سنده اولدقجه حاللری بودر ولكن اهل مراتب كاه اولور كه استعدادلری
حسبيله ترقيات جليله بولورلر ومرتبه‌ده اولكيدن اعلی اولورلر كه
غايتی قطبيت كبری در وكلا وزرا اولدقلری كبی ومراتبده تفاوت
اولديغی كبی علمده دخی واردر ولكن مقامات ومراتب نهايت بولور
علم بالله ايسه ابدی غايت بولماز زيرا مقاماتك صور جسمانيه‌ده امثله سی
واردر مرتبهٔ سلطنت ومرتبهٔ وزارت كبی اجسام ايسه منتهيه در
علم بالله ايسه بويله دكلدر انكيچون سير بسيطه قائل اولديلر كه انده
اصلا ملاحظهٔ تركيب وتعين يوقدر و بومعنی شان كملدر كه عالم اكواندن
عالم وجوبه داخل اولمشلردر ونجبا تسميه‌سنه وجه بودر كه نجيب كريم
وحسيب اولانه ديرلر نجباده ايسه خلق اوزرينه وفور شفقت ومزيد
رحمت فطريه اولمغله كندی نفسلرنده تصرفی ترك ايدوب خلقك اثقالی
حمله مشغول اولمشلر وغيرك اموريله مقيد اولوب قضاء حوائجه قوت
قاهره بولمشلردر شويله كه غيرك طاقت بشريه سی وفا ايتمديكی معنی
انلرله صورت بولور واقدار حقله هر نسنه اللرندن كلور وانلرك ترقيلری
بو خدمت وشغل بوزندن و يرلمشدر مع هذا مصالح غيره سعی ايتمك
افضل اعمالدر كه انده نفسنده نجات واردر شوقدر واردر كه سعی
مقابله سنده ملاحظهٔ نفسانيه‌دن احتراز لازمدر تا كه اجير اولميه بلكه
عبد محض اوله عبد محض ايسه صفت سيدايله متصفدر سيد ايسه
غنی وكريم وجواد ووهابدر وخضر عليه السلام آب حياته وصولی
مذكور سبيله دريعنی عسكر اسكندره صوطلبی ايچون مقدمة الجيش
اولوب مصلحت مسلمين ده بولنديغی ايچون (الجزاء من جنس العمل)
موجبنجه فيض ابدی وعمر جاودانی بولدی پس ای مؤمن سن دخی
طريق خضری طانكده وبدنكده نقدر فتور وار ايسه دخی خدمتدن
قالمه زيرا بو يولده مسافرسن ومسافر حركتدن قالسه منزلی
بولماز وآخر وصول مراميله شادكام اولماز) * فصل * (بو فصل

بيان احوال حواری

حواری امتی بياننده در حواری صافی وخالص معناسنه در وحواريون
اصحاب اصفيادر كه تردد وتلوندن عقيده لری صافی وسيف وسنانله
اقامت دين ايتمكه همتلری وافی والزام منكرين ايچون حجت وبرهانلری
كافيدر حضرت عيسانك عليه السلام حواريسی اون ايكی نفر كيمسه
ايدی كه اصحابدن سلمان الفارسی رضی الله تعالى عنه طويل العمر اولمغله
انلرك بعضلرينه ايرشمش ايدی و بوامتك حواريسی برفرددر كه زبير
بن العوامدر زبير رسول اللهك عمه سی اوغليدر نتكيم حديثده كلور
(الزبير ابن عمتی وحواريی) وحضرت عائشه‌نك همشيره سی اسمانك زوجی
وعبادلهٔ اربعه‌دن برينك والدی در اوغلی عبدالله بن الزبير والیٔ مكه
ايكن حجاج لعين النده مصلوب اولديغی معروفدر وعشرهٔ مبشره‌دندر
بو فصلده حواری ايله مرادمز هر عصرده مشرب زبير اوزرينه اولان
ولی خاصدر كه واحده منحصردر قطب الاقطاب كبی بردن زايد وناقص
اولماز پس دنيادن انتقال ايدبجك يرينه بركلور ايكی كلمز مرويدر كه يوم
الاحزابده رسول الله عليه الصلاة والسلام بكا خبر قومی كيم كتورر ديو
بيوردقده زبير انا يا رسول الله ديدی اوراده لسان نبوتدن صادر اولديكه
(ان لكل نبی حواريا وحواريی الزبير) سؤال اولنورسه كه حواری خالص
وصافی معناسنه اولنجق مقتضای حال واحده عدم انحصار ايدی
انكيچون امام سهيلی حضرات انصاری وقريشيدن خلفاء اربعه‌يی
وزبيری وعثمان بن مظعونی وحمزة بن عبدالمطلبی وجعفر بن ابی طالبی
و بونلرك امثالی حواريون عد ايلدی جواب بودر كه زبيری تخصيصده
بر وجه وجيه مرعيدر كه هر عالم اكا مهتدی اولماز نتكيم اشارت اولندی
الحاصل حواری اودر كه نصرت دينده ايكی خصلتی جمع ايليه كه
اولكيسی سيف وسنان وشجاعت واقدامدر وايكنجيسی حجت و برهان
وعلم وعباندر ورسول الله زمانلرنده كرچه سيفله انصار دين چوق
ايدی ولكن دين مشروعك صحتی اوزرينه اقامت دليل ايله قيام
واول معناده تصلب واهتمامك زبيره مزيد اختصاصی وار ايدی الحاصل
رسول اللهك سر معجزه سی زبيره ميراث كبی ايدی يعنی رسول الله

معجزات قاهره و بینات باهره لاسیما آیات قرآن ظاهره ایله تحدی ایلیوب صدق دعواسی اوزرینه بینه وحجت بالغه ابراز ایلدوکی کبی زبیر دخی اهل نکاری رد ایدوب صدق شرع مبین اوزرینه برهان اظهار ایلدی و بو خصوصده کرم اولوب تحدی وطلب معارضه قلدی وهر کیم رسول اللهدن صکره بو مقامك اهلی و بو میراثك صاحبی اولورسه اول کیمسه حواری امت اولوب خصوص ولایت ایله سرافراز اولور و بو معنانك نظائری واردر نتکیم حذیفة الیمانی رسول اللهك صاحب سری اولدی مع هذا خلفاء اربعه دن افضل دکل ایدی حتی شویله مرویدر که رسول اللهك روضهٔ قدسه حرام وکلشن سرای ملکونده آراملرندن صکره نفاقی مظنون اولنان کیمسه لر وفات ایتدکده حذیفه یه مترقب اولورلر ایدی اکر حذیفه انلرك نمازلرینه حاضر اولورسه موافقت ایدرلر والا اکثر اصحاب روکردان اولورلردی زیرا بلورلردیکه رسول الله منافق ومخلص اولنلر اسمیله حذیفه یه بلدرمش ایدی و بر نظیری دخی تخصیص امانتدر نتکیم حدیثده کلور (ان لکل امة امینا وان امیننا ایها الامة ابو عبیدة بن الجراح) وابو عبیده عشرهٔ مبشره دندر بوراده امانت ایله مراد سائر افراده نسبتله در یوخسه ابو عبیده نك سائر صفاتنه کوره دکلدر یعنی انك صفت اماتی صفات سائره سنه کوره غالبه ایدی معناسنه دکل نتکیم امام ترمذی وهم ایلدی زیرا امیننا لفظنده اولان اضافت وکذا لفظ ایها الامة غیریلره کوره غلبه سنه ناظردر و بر نظیری دخی حدیث مبایعه ده واقع اولان نهی سؤالدر نتکیم کلور (واسروا کلمة خفیه ولا تسألوا الناس) یعنی اصحابدن بر نفره مبایعه ده عبادت وعدم اشراك واقامت صلوات واطاعت حق والرسول واولی الامر ایله توصیه دنصکره اسرار کلمه ایدوب وکیمسه دن بر نسنه استمیه سز دیو بیوردیلر وانلر بو معنایه زیاده مستأهل اولمغله تخصیص اولندیلر بو جهتدن عقد و بیعتی شویله محافظه ایتدیلرکه اللرندن عصالری و یا حالا زکوبده سوطلری ساقط اولسه شونی بکا الیویر دیو کیمسه دن استمزدی بو صفت ایله اتصافده خود زیاده صعوبت واردر

انکیچون هر کسه میسر اولمدی ومن الله الاعانة) * فصل * (بو فصل رجبیون بیاننده در وقرآنده کلور (انا سنلقی علیك قولا ثقیلا) الله تعالی قرآنده قول ثقیل ایله تعبیر ایلدی زیرا مشتمل اولدیغی تکالیف الهیه اهل شرك ونفاق اوزرینه ثقیلدر وکذلك اهل ترکیه اولمیانلره کران کلور خصوصا که تهجده بو جهتندرکه اهل نفاق حقنده کلور (واذا قاموا الی الصلوة قاموا کسالی) زیرا کسلنلك اولمق ثقلت طبع بدنندندر وغیریلر حقنده کلور (انفروا خفافا وثقالا) یعنی طبعده کرك ثقلت وکراهت وکرك خفت ونشاط اولسون ایکی صورتده دخی امر الهی یه امتثال لازمدر اکرچه نشاطله افضلدر زیرا نشاط طبعی تزکیه دن وقلبی تصفیه دن وروحی تجلیه دن نشأت ایدر وکمال معرفت موجب اقدام امردر و بر دخی محمولك ثقلتی حاملك لطف طبعنه دائردر رسول الله ایسه خلقا وخلقا انبیانك الطفی ومزاجا وطبعا اعدلیدر و روحانیة ورحانیة اکملی ونشأة وفطرة افضلی واستعدادا وقابلیة اشملیدر و بر دخی قرآن حقایق الهیه جهتندن کتب الهیه نك اجمعیدر اجمع ایسه اثقلدر و بر دخی قرآن کندی نفسنده کلام الهی اولدیغی وجهله قول ثقیلدر انکیچون رسول الله بعض حالات اخذده استلقا ایدرلر وهوا نقدر بارد اولسه کلبرك رخسارلری عرقریز اولوردی وحج وداعده صخرات سود قربنده وقفه ده ایکن (الیوم اکملت لکم دینکم الآیة) نزولنده ثقل وحیدن ناقهٔ عضبانك بروکی معروفدر بو حالتده بعض اصحابك زانوسنه مستند اولسه زانوی صحابی اول ثقلتدن شکسته لك حدینه قریب اولور بعد ذا ذکر اولنان رجبیونکه هر زمانده قرق نفردر زائد ونقصان اولماز و بعضیلری نساجنسندن دخی اولور انلرك حاللری بودرکه عظمت حقله قائم اولورلر ووجودلرنده هیبت عظیمه بولورلر وانلرده قول ثقیلك سری واردر زیرا رجبیون ایله تسمیه اولندقلرینك وجهی بودرکه شهر رجبك غره سده وجودلرنده ثقلت حاصل اولور بر مرتبه ده که کویا سما اوزرلرینه یقلوب تحتنده قالورلر واصلا حرکته مجاللری قالماز یعنی اللرن واياقلرن وکوز قپاقلرن

تحريك ايتمكه قيام وقعوده وسائر معاملاته قادر اولماز وابتدا كونكه
بوحالت انلره واقع اولور اوزرلرينه بر نسنه اورتر لر وشويله مسيجي
اخشامه دك ياتورلر ايكنجي واوچنجي كون برمقدار خفت بولمغه وتكلم
ايتمكه باشلرلر وشهر رجبك ابتدا سندن غره شعبانه دك بوحيرت
وثقلت ايچنده مستمر اولورلر و بو اثناده انلره چوق درلو كشوف
وتجليات حاصل اولور و بعض مغيباته وعجائب كائناته اطلاع كلور
وغره شعبانده بندلرى چوزيلور كبى نشاط بولورلر و بوحال اوزرلرندن
زائل اولور ونظر الهى كسلور وسنه آتيه رجبنه دك بردخى بوحالى
واطلاع وكشف وندايى بولمزلر وصحوه كلورلر ولكن بعضيلرنده جزئى
ثمره سى قالور و بالكليه مسلوب اولماز يعنى اول سكردن كرچه صحو بولورلر
فاما كيمى صحو كلى بولور و كيمنده سكر جزئى قالور وهر برى او لدن
صناعت وتجارتى نه ايسه اكا مشغول اولور وكسب قلورواهل طريقدن
بونلرى بيلنلر قليلدر و بونلر متفرقلردر يعنى كيمى يمنده وكيمى شامده
وكيمى ديار بكرده ساكن اولورلر ابدال شام كبى شام وشاماته و ياغيرى
دياره اختصاصلرى يوقدر وديمشلردر بونلرك حاللرى حال غريبدر كه
مجهول السبب در يعنى ذكر اولنان حال نه معنادن اتورى هلال رجبه
مخصوصدر وانقضاء شهره دك مستمر اولور وار بابنك نه مقوله حالى
معناى مذكورى اقتضا ايتمشدر الله تعالى بلور و بو فقيره ظاهر اولان
تأويل ولائح اولان معناى جليل بودر كه اشهر حرمك عددى دردر
وهر برى ادنى الامر عشره يه معادل اوليجق كه سر تضعيف در عدد
رجبين فرق اولمق لازم كلدى زيرا هر شهر بحسب الدور الكامل بر انسان
كامل حقيقى حقيقتيدر واشهر حرمك دردى بله معناده محرمدر اكرچه
بحسب الصوره اسماسى مختلفدر نتكم قرآنده كلور (منها اربعة حرم)
وشهر رجب اشهر حرمك ابتداسى و فرديت ايله متصف وحقنه
مضاف اولدى حقك ابتدا صفتى ايسه جلال وتنزيه ذات مقدسه در
ومقتضاى جلال ارواح مهيمه كبى دمبسته ولال وبى شعور ومغلوب
الحال اولمق در چونكه نفر مذكورك نشأه زنده حكم وجوب حكم

امكانه غالب وتجلىء جلال ادراك ماسوايى سالب ايدى اول وقت
هيبت شعار وعظمت اشعارده انفعال عظيم ظهور ايدوب انقضاء
شهره دك افاقت مسلوب وحس وحركت معدوم اولمق لازم كلدى
و بوندن فهم اولنديكه امكنه ده كعبه ومكه وازمنه ده شهر الله رجب
مزيد فنايه اشارت اولدى انكيچون اصم دينلدى زيرا انده عالم بقانك
قيل وقالى مسموع دكلدر و بلكه مغفور ومستهلكدر والحمد لله تعالى

* فصـل * بو فصـل ختم الاولياء اولنلرى بيان ايدر *

انلر اوج عدد در اولكيسى حضرت عيسادر عليه السلام كه حضرت
آدمدن دور آخره دك خلافت عامه وولايت شامله انكله ختم اولنور
انكيچون قيامتده اكا ايكى حشر واردر كه برى انبيا ئله و برى امت محمديه
ايله در وانك ختميتنده ختم الانبيايى تعظيم واردر زيرا عيسى عليه السلام
صاحب الكتاب وكلمهٔ جناب وهابدر مع هذا بحسب الزمان اقرب الانبيا
وحكما ولد پاكيزهٔ رسول كبريادر زيرا جنتده والده سى مريم اعز خاندان
وحرم اولسه كركدر (ايكنجيسى حضرت محمد مهدى منتظردر
خلافت خاصهٔ محمديه انكله مختوم اولسه كركدر واصح اولان نسل
فاطمهٔ زهرادن اولمقدر وكنز كعبه يى او اخراج ايلسه كركدر وظهورى
بنوا الاصفرك ظهورندنصكره وحضرت عيسى نك نزول ودجالك
خروجندن اولدر وظهورنده حجر اسود يانده تقلد سيف ايدوب منتهاى
حد كفره دك فتح ابواب عالى دار الاسلام ايلسه كركدر نتكم قرآنده كلور
(ليظهره على الدين كله) واوچنجيسى ختم اكبردر كه دور محمدينك
اواسطنده كلمشدر كه شيخ محى الدين العربيدر واولياء محمديه اراسنده
اندن اكبر اولمامغله شيخ اكبر ديو شايع اولمشدر وحق تعالى اكا (انت
مرآتى وانت بيتى وانت اكبر مشاهدى) ديو خطاب عزت ايلمشدر
مشهد مقام شهود ومحل تجلى يه ديرلر و بعض قبور صلحايه مشهد
ديدكلرى حضور ملائكه ونزول انوار دن اوتوريدر وحضرت شيخ
ختم خاصدر كه اول مشرب اوزرينه برولى كلمشدر و الى يوم القيام
كلمز زيرا كلمك جائز اولسه ختميتى منافى اولور پس ختم اوليا ختم انبيا كبيدر

و بقیهٔ تفصیلی فصلنده کذرایلشدر و بعضیلرینه (انت الولد الاکبر) دیو خطاب وارد اولدیغی حضرت شیخك اعظم انفاس قدس سره سی اولمغه محمولدر زیرا بر صغیر که کبیرك نفس نفسندن جان بواسه کبیر اولور وکبیر دخی اکبره کوره بو یلدر پس سعی ایدوب دائره‌یه دخول وقبض نفسه وصول ومقصد صدقه حلول لازمدر) * فصل * (بوفصل اوجیوزلر بیاننده در اهل اللهدن اوجیوز نفروار در که هر عصرده زائد وناقص اولمازلر واول عدد اوزرینه کلورلر وانلرك دعالری بودر (ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفرلنا وترحمنا لنکونن من الخاسرین) زیرا انلر قلب آدم اوزرینه در انکیچون دعاء آدمه مشغوللردر یعنی هر علم که قلب آدم اوزرینه وارد اولمشدر انلرك قلبی اوزرینه اولان قلوبه وادر اولان علم دخی اول علمدر وفلان علی قدم فلان دیدکلری بو معنایه در وبوندن ولی نبی‌یه مساوی اولمق لازم کلمز زیرا نبینك نبوتی مرتبه‌سی فارقدر وآدم بالفعل مبداء کثرت انسانیه اولمغله بدن شجره کبی اولدی یعنی فردانیت اولای جامعهٔ الهیه که ذات وصفات وافعالدر وفردانیت ثانیهٔ محیطهٔ کونیه که جسم وروح وحقیقت جامعه در ظاهریت ومظهریت اعتباریله هر بری اسماء حسنی وانواع رحمت عددنجه یوزه تقسیم اولنوب اوجیوز اولمغله ورثهٔ آدم دخی اوجیوز اولدی وانلرله کثرت فعلیه غایت بولدی)* فصل *(بوفصل قلب نوح اوزرینه اولان قرق شخصی بیان ایدر) بونلر دخی عدد مذکوردن زائد وناقص اولمازلر زیرا خبر نبویده (ان فی امتی اربعین شخصا علی قلب نوح) دیو مخصص ومصرحدر یعنی بونلرك علوم ومشاربی علوم ومشرب نوح اوزرینه در زیرا بو امتده هر پیغمبرك وارثی واردر که اول پیغمبرایله مأخذده برابردر امم سالفه ایسه بویله دکلدر بلکه انلرکندی متبوعلرینك باطننددن ومتبوعلری دخی مشکوة نبوتدن اخذ ایدرلر پس انلرك اخذلری بالواسطه وامت مرحومه نك بلاواسطه در انکیچون قیامتده امم اوزرینه شهادتده انبیا ئله برابردر تنکیم قرآنده کلور (لتکونوا شهداء علی الناس) ورسل حقنده کلور (و یوم نبعث فی کل امة شهیدا علیهم

من انفسهم) وقلب نوح اوزرینه اولان اولیانك صفتی قبضدر نتکیم صفت نوحده کلور (لاتذر علی الارض من الکافرین دیارا) وانلرك دعالری دعاء نوحدر (رب اغفرلی ولوالدی ولمن دخل بیتی مؤمنا وللمؤمنین والمؤمنات ولا تزد الظالمین الاتبارا) وبو دعانك آخری لاتذر الی آخرها آنی کبی صفت قبضی اشعار ایدر که صفت نبویهٔ علیه السلام اولان (اللهم اهد قومی فانهم لا یعلمون) بی اشعار ایلدیکی کال بسطه مقابلدر وطائفهٔ مذکوره نك مقاملری مقام غیرت دینیه در زیرا حضرت نوحك هلاك قوم واستیصال ظلمه ایچون ایتدوکی دعاء دین حق خصوصنده زیاده غیرتندن ایدی واکا غیرة فی الحق دیرلر که غیرك تعدیٔ حدود ایتمه سی سببیله در پس حقك غیرتی معاصیدن منع وعبدك غیرتی غیرك شرکتنی وخلقك غیره تعلقنی کراهتدر وحدیثده کلور که (انی اغار وان المؤمنین یغارون وان غیرة الله ان یأتی المؤمن ماحرم الله علیه) پس یعنی عبد امر ونهیه التفات ایتمیوب هرنه مراد ایدرسه فعله کتورسه حق تعالی‌یه مشارك اولور مع هذا صفت حق اطلاق وصفت عبد تقییددر بو سببدن فواحش اوزرینه اقدامدن منع اولندی * فصل * بوفصل قلب خلیل علیه السلام اوزرینه اولان سبعه‌یی بیان ایدر) بو امت ایچنده یدی عدد اولیا دخی واردر که انلر علم ومشرب وصفتده قلب خلیل علیه السلام اوزرینه در و بونلر ابدال سبعه دن غیریدر وابدال سبعه کبی یدیدن زائد وناقص اولمازلر زیرا خبر نبویده سبعه تخصیص وتصریح اولنمشدر و بونلرك دعالری دعاء خلیل اوزرینه در نتکیم قرآنده کلور (رب هب لی حکما والحقنی بالصالحین) ومقاملری ریب وشکدن سلامت وکمال تمکین واطمینان ایله اتصافدر و برکیمسه نك حقنده کین طوتمقدن صدرلری سالمدر زیرا جنت معنویه روحانیه اهلیدر واهل جنت حقنده کلور (ونزعنا ما فی صدورهم من غل) انکیچون خلقه حلم واخوت ایله معامله ایدرلر نتکیم حق خلیلده کلور (ان ابراهیم لاواه حلیم) و بو مقوله صفاته مقام ابراهیم دیرلر وسلامت صدر ایچون خلق انلرك سوءظنندن سالم اولمشلردر زیرا انلرده سوءظن دکل بلکه نفس ظن بله

بوقدر شول جهتدنكه قلبلرى علم صحيح ايله معموردر وانلر خالقك نجق
خيرلرينه نظر ايدرلر شرورله ارارينه حجاب چكلمشدر نتكيم حضرت
ابراهيمه چكلدى زيرا ابراهيم مقدم احوال عصاتى مكاشفه ايتدكده
هلاكلرى ايچون دعا ايلدى صكره عتاب الهى وارد اولوب حليم وستار
اسملرى ايله تسترقلدى پس حال ورثهٔ ابراهيم اولنلرك خلقدن مشهودلرى
تصريف حقدر من حيث هو وجود يوخسه بر حكمك اكا تعلقى
جهتندن دكل زيرا وجود من حيث هو خير محضدر خير صورتنده
اولسون شر صورتنده اولسون شو معنادنكه خلق وايجادى وجود
حقيقى يه مضافدر پس وجود حقيقينك تصرفنه نظر اولنسه مشهود
اولان فعل حق اولور و بلكه فعل ذات فاعلده فنا بولوب تصريفده
مصرفدن غيرى مشهود قالماز پس خير وشر ديمك نره ده قالور خير
وشر اوزرينه ثواب وعقاب ترتيبك ملاحظه سى نيجه وجوده
كلور والحمد لله تعالى على كل حال وهو المحسن المفضال) * فصل * (
بو فصل قلب جبرائيل اوزرينه اولان خمسه يى بيان ايدر) يعنى بو امت
ايچنده هر عصرده اوليادن بش عدد كيمسه واردركه انلر قلب جبرائيل
اوزرينه در وجبرائيل ملك ملوك الارواح اولوب نفخ نفس وقبض علمندن
حيات قلوب حاصل اولديغى كبى طائفهٔ مذكوره دخى اهل طريقك
(هم ملوك تحت الاطمار) موجبنجه ملوك وسلاطينيدر وانلرك علومى
قواى جبرائليه عددنجه دركه اول قوادن اجنحه ايله تعبير اولنمشدر
نتكيم قرآنده كلور ملائكه حقنده (اولى اجنحة مثنى وثلاث ورباع)
يعنى الله تعالى ملائكه ايچون قواى الهيه ده اوچ مرتبه قلمشدر انكيچون
بعضيلرينه ايكى قوت و بعضيلرينه اوچ قوت و بعضيلرينه درت قوت
اعطا ايتمشدر ودرت غايت قوادر زيرا وجود ده سر تربيع اوزرينه
قائملردر شو قدر واردركه هر بر قوت قواى كثيره يى متضمندركه عددنى
الله تعالى حضرتلرى بلور انكيچون رسول الله عليه الصلاة والسلام
ليلهٔ معراجده جبرائلى التيوز قناديني آچمش كورديكه هر ايكى قنادى
مشرق ومغرب اراسنى سد ايدردى پس بوندن فهم اولنديكه آيت

مذكوره دن مراد تعيين مرتبه در يوخسه تخصيص عدد دكلدر الحاصل
ملائكه كرچه اجسام نوريه در ولكن اجسام اولدقلرى جهتدن
مركبلردر تركيب ايسه قواى كثيره يى مشتملدر انكيچون صاحب
اثنوتين اولان ملك تركيب نبات وصاحب الثلث اولان تركيب انسان
اوزرينه در ومولدات تمام اولنجق قواى ملائكه دخى منتهيه اولدى
سؤال اولنورسه كه اجنحهٔ ملائكه دن مراد صفات ملكيه وقواى
روحانيه اولنجق ظاهردن عدول لازم كلور جواب بودركه ملائكه
ايچون اجنحهٔ صوريه واردركه انكله صعود ونزول ايدرلر ولكن
جناحلرى جناح طير كبى دكلدر بلكه كندى حقيقتلرينه مناسب اولان
وجهله در بومعنى ايسه قواى مذكوره يى منافى دكلدر وجناح قوت طير
اولديغى ظاهر در الحاصل جبريل اول بش عددلى يه غيبدن
امداد ايتمكده در وانلرك علمى مقام جبريلى تجاوز ايتمز وجبريل يوم
حشرده انلرله واقف اولور مناسبت امداديه دن اوترو * فصل * بو فصل
قلب ميكائيل اوزرينه اولان ثلثه يى بيان ايدر) يعنى امت مرحومه نك
خواصندن معهود اوچلردن غيرى اوچ كيمسه دخى واردركه
هر عصرده بو عدددن زائد وناقص اولمازلر وانلره اعطا اولنان
علوم الهيه ميكائيله احسان اولنان قواى ملكيه عددنجه در
و بو طائفه يه غالب اولان صفات فاضله بسط وتبسم ولين الجانب
وشفقت مفرطه در انكيچون دائما خلقك خيرنى مشاهده ايدركه موجب
شفقت وسبب رحمتدر زيرا شروره نظر ايتمك غالبا سلب مرحمته
باعثدر پس تصرف ميكائيل يوزندن حاصل اولان رزق نيجه مؤمن
وكافره عام ايسه بونلرك دخى حسن خلق ولطف وكرملرى مطيع
وعاصى يه شاملدر نتكيم مقتضاى جبليت اولياء محمديه در
* فصل * بو فصل قلب اسرافيل عليه السلام
اوزرينه اولان واحدى بيان ايدر) يعنى قطب الاقطابدن غيرى
بر فرد دخى واردركه هر عصرده بر اولور ايكى اولماز واسرافيلك علمى
كبى اكا علم اعطا اولنمشدر ابو يزيد بسطامى بو مشرب وعلم اوزرينه

اوچلرك بيانى

برلر بيانى

ايدى وقبض و بسطى جامعدر اسرافيل كبى زيرا اسرافيل نفخ اول ايله قبض وثانى ايله بسط ايدر بعدذا اسرافيل ميكائيلدن وميكائيل دخى جبرائيلدن افضل اولديغى كبى خليل نوحدن ونوح دخى ادمدن افضلدر انكيچون مشرب اسرافيل وخليل اوزرينه اولان اقل ومشرب ميكائيل ونوح اوزرينه كان اوسط ومشرب جبرائيل وآدم اوزرينه بولنان اكثر اولدى تكثيم فضلارندن متبيندرزيرا افضلك مشربى اوزرينه كلمك وحاليله متحقق اولمق اعزمن مخ البعوض مقوله سيدر

* فصل * بو فصل

رجال الغيب اطلاق اولنان مردان غيبك بياننده در) انلر هر عصرده اون نفردركه زياده ونقصان قبول ايتمزلر و صفتلرى خشوعدركه صوت خفى ايله تكلم ايدرلر وسائر خلق كبى جهر ايتمزلر زيرا تجلىء رحمانى دائما اوزرلرينه غلبه ايتمشدر تكثيم قرأنده كلور (وخشعت الاصوات للرحمن فلا تسمع الا همسا) پس انلرك همسله تكلملرى تجلى مذكوردن وانك ايراث اندوكى حيادندر بناء على هذا بركيمسه بى كلامنده رفع صوت ايدر اشتسه لر وجودلرى دترر زيرا بونلر ذاتيلردر ومقام ذاته وضع مذكور صعمز انكيچون بيت شريفى خشوعله طواف ايدرلر وسرذى المقامى مشاهده ايله بوررلر وقرأنده كلور (يمشون على الارض هونا واذا خاطبهم الجاهلون قالوا سلاما) يعنى تجلىء ذاتى رحمانى اهلى اولان عباد الرحمانك برصفتلرى دخى وجه ارضده سكينت ووقارله يورومكدر وسفهاء ناس انلره كلام قبيح ايله مواجهه ايلسه لر ترك تعرض ايدرلر وجواب و رمز يعنى اكر مقاملرى متاركه اقتضا ايدرسه والا دفع ايدرلر زيرا كامل اودركه هر تجلى ايله واقف اولميه نتنذرايله كه مظهر صفت رحمانيه اولان جناب نبوت (بعثت بالسيف) بيوردى وسيفله بعثى عوام وخواص وموحده ومشركه رحمت عامه سنى منافى اولدى انكيچون ديديلركه كامل اودركه ناصورلى يارهيه كسكين اوسنزه اوله وذكر اولنان رجال الغيب مستورلردركه انلرى حقدن غيرى كيمسه بلمز وانلر دخى حقدن غيرى بلمزلر يعنى خلقدن منقطع وفارغ ومناجات

حقه متصل ومشغوللردر پس بونلر اعين ناسدن محجب اولمق لازم كلمز بلكه مستور اولان حاللريدر وكاه اولوركه رجال الغيب ديرلر وانلرله ابصاردن مستتر اولان انسى مراد ايدرلر جنى دكل زيرا اوليادن برطائفه واردركه زياده لطافتلرندن اختفايه قادرلردر حتى كافرستانه واروب كنائسه كيررلر و نماز قلورلر وكفره دن بركيمسه انلرى كورمز وكاه اولوركه جنك مؤمنلرينك صالحلرينه دخى رجال الغيب ديرلر زيرا انسان كوزلرندن غائبلردر وكاه اولوركه علومى استاذدن وكتبدن ورزقى حسدن اخذ ايتميوب بلكه عالم غيبدن اخذ ايدنلره اطلاق اولنور زيرا بونلر عالم شهادتده اولان اسباب صوريه يه تشبث ايتميوب غداء جسمانى وروحانى خصوصنده بلا سبب معين غيبه نظر ايدر وفيض وامداد حقه منتظر اولورلر واسان عامه ده غيب ارنلرى ديدكلرى خلقك ضرورتلرنده وشدتلرنده بولنانلر واعانت واغاثه ايچون حاضر اولنلردر كركسه وجودلرى مرئى ومحسوس اولسون وكرك محجب ومختفى اولسون ولكن بونلر حياتده اولان رجالدر فاما كاه اولوركه بعض ارواح بوزندن دخى امداد الهى كلور كرك تجسد ايدوب محسوس اولسون وكرك اولسون ورجال الغيبدن مطلقا استمداد ايتمك مشروعدر وحد شركدن خارجدر زيرا انلر حق تعالى نك اسماء جامعه وكلمات تامه سيدر و بو اسماء وكلماته استعاذه ايلمك نصله ثابتدر ومستعاذ به كرچه فى الحقيقه الله تعالى در ولكن مستعيذ ومستمد موحد اولمق وسائطه تشبث ووسائطه ارتباطى توحيدنى مانع دكلدر وحقك اكثر افعالى مظاهر يوزندن در وديمشلردركه حاجتكى غنى اولاندن طلب ايله زيرا قضا ايتمكه اقدردر يعنى سلطاندن وانك حكمنده اولانلردن دله وكذلك اكر ظاهرده واكر باطنده امورك ايچون اقطابه مراجعت ايله زيرا انلر قدرت حق وغناى مطلق ايله ظاهر اولمشلر ومظهريت تامه بولمشلردر

(* فصل بو فصل *) اون سكزلر بياننده در بو امت ايچنده اون سكز نفر دخى واردركه انلر هر زمان بو عدددن زائد وناقص اولمازلر وانلرك صفاتندندركه حقوق الله ايله قائملر وامر الله ايله ظاهرلردر

یعنی الله تعالی طرفندن مأمور اولدقلری جهتدن کندی نفسلری
حقنده وغیریلر خصوصنده امر الهی نه ایسه انی وجوده کتوررلر
وامتثال امر ایله مقید اولورلر وانلر اثبات اسباب ایدرلر زیرا الله تعالی
وسائطی موحد ومشرکی بری برندن تمییز ایچون نصب ایتمشدر یعنی
حق تعالی یی موحد حقیقی اودر که برفعلی خلقا وایجادا حق تعالی یه
وتوجها وکسبا واسطه یه اسناد ایلر واول واسطه وسببه رکون ایدوب
عند الفقدان قلبی مضطرب اولماز پس شرک جلی وخفیدن خلاص
اولور واکر رکون واضطراب بولنورسه شرک خفی دن قورتلماز واکر بر
فعلی واسطه یه اضافت ایدوب تأثیری دخی اندن بلورسه کافر بالله
اولور زیرا دیمشلردر که (لافاعل الا الله) وانلرک برصفتلری دخی
بودر که انلردن خرق عوائد صادر اولور یعنی کرامات کونه ظهور ایدر
شیخ ابومدین مغربی طائفهٔ مذکوره دن اولمغله مغربده انلردن صادر
اولان خارق عادت غیریلردن صادر اولمدی نتکیم شیخ عبدالقادر
الجیلانی دن وجوده کلان کرامات طرف شرقده غیریلردن کلمدی
* فصل * (بوفصل) سکزلر بیانده در بونلره رجال القوة ورجال
القهر دیرلر قرآنده آیتلری بودر (اشداء علی الکفار) اسماء الهیه دن
اسملری (ذو القوة المتین) وصفتلری (لاتأخذهم فی الله لومة لائم) در
وبونلر همم فعاله اربابندندر یعنی همت وتوجه اتسه لر نفوسده تأثیری
ظهور ایدر وبومعنا ایله خلق اراسنده شهرتلری واردر یعنی اهل
تصرف اولمغله معروفلردر زیرا مراد ایتدکلری نسنه یی وجوده
کتوررلر وتوجهلرینک ثمره سی وجود بولور اکرچه فنا فی الله اهلندن
بومقوله نسنه صادر اولماز زیرا متصرف حقیقی ومحیی وممیت الله تعالی در
پس حقی وکیل اتخاذ ایدوب کندیسی تصرف کوسترممک اولی واقوادر
واول مقوله متصرفلر مجذوب قوی حکمنده در که احترام اولنورلر ولکن
قربندن حذر لازمدر * فصل * (بوفصل بشلر بیانده در) یعنی
اولیادن بش عدد کیمسه دخی واردر که قوت وشدتده فصل سابقده
مذکور اولان ثمانیه نک قدمی اوزرینه در شوقدر فرق واردر که

بشلر قوت زائده لری ومتانت غالبه لری وار ایکن بعض مواضعده لین
ورفقله معامله ایدرلر انکیچون بونلرک عددی انلردن اقل اولدی زیرا
رفق ولین صفات فاضله دندر که هرکس اکا مستأهل اولماز وقرآنده
کلور (فبما رحمة من الله لنت لهم) یعنی خلقه لین ایله معامله ایتدوکک
رحمت خاصهٔ الهیه دندر (ولو کنت فظا غلیظ القلب لانفضوا من
حولک) یعنی ایتدوکک مجامله نک خلافی واخلاق حسنه نک ضدی
اوزرینه اولسک خلق دخی سنک چوره یاکده طورمزلر ومجلسکدن
پریشان اولورلردی * فصل * بوفصل اون بشلر بیانده اولور یعنی
خواص امتدن اون بش نفر دخی واردر که انلره رجال الحنان والعطف
الالهی دیرلر حنان حاء مهمله ایله سحاب وزنی اوزره رحمت ورأفت
ورقت قلب معناسنده در نتکیم حضرت یحیی علیه السلام وصفنده کلور
(وحنانا من لدنا) وحنان تشدیدله شداد وزنی اوزره اسماء الهیه دندر
رحیم معناسنه وحضرت علی دن کرم الله وجهه مرویدر که
حنان اودر که اندن اعراض ایدنلر اوزرینه اقبال ایدر ومنان اودر که
قبل السؤال نوال ایله بدأ ایدر وانلره رجال الحنان دنلدی زیرا عباد اللهک
مؤمن وکافری اوزرینه شفقت غالبه لری واردر خلقه عین وجود
ایله نظر ایدرلر عین قضا وحکم ایله بقمزلر وحق تعالی انلره ولایت
ظاهره وتصرف وحکم ویرمشدر زیرا ذوق ومقاملری ریاست عامه
وقیام بامر الحق کتورمز شیخ اکبر قدس الله سره الاطهر حضرتلری
اوائلده بوقدم اوزرینه ایدی صکره خمسه یه انتقال ایدوب واسطهٔ
العقد اولدیلر زیرا رجال خمسه بین رجال القوة ورجال الحنان اولمغله
طرفینی جامعلردر وبو جمعیت اهلی ظاهرده ولایت احکامه صاحبلردر
وبو ایکی طائفه که رجال القوة ورجال الحناندر بونلردن ابدی ابدال
اولماز ویرلرینه بدل واستخلاف معناسی امکان بولماز * فصل *
بوفصل دورتلری بیان ایدر بونلره رجال الهیبة والجلال دیرلر
وبونلردر که اوتادار بعه یه امداد ایدرلر پس بونلر اوتاد اربعه نک غیری
درت عدد ولی خاصه در که هر زمانده بوعدد اوزرینه کلورلر زائد

ونقصان اولمازلرو بونلرك غالب احوالی روحانیتدر وقلبلری سماو یدر
وسماده معروف وارضده مجهوللردر انلرك بریسی صعقدن مستثنادر
نتکیم قرأنده کلور (ونفخ فی الصورفصعق من فی السموات ومن فی الارض
الامن شاءالله) وایکنجیسنه علم بما لایتناهی و یرلمشدر که مقام عزیزدر
واوجنجیسنك ایجاد خصوصنده همت فعاله سی واردر ولکن برنسنه
وجود بولمازودردنجیسنك اشیایه تعلق یوقدر ولکن اندن اشیا وجوده
کلوراولکیسی قلب محمد اوزرینه در وایکنجیسی قلب شعیب اوزرینه در
واوجنجیسی قدم صالح اوزرینه در ودردنجیسی مشرب هود اوزرینه در
وعالم اعلادن برینه عزرائیل و برینه جبرائیل و برینه میکائیل و برینه
اسرافیل نظرایدر و بونلره حضرت شیخ اکبر بلاداندلسده ملاقی اولمش
ولکن مقاملری ندر بلمش صکره دمشق الشامده کوروب تعریف
الهی ایله حاللری ومقاملری وذوقلری ندر معلوم اولمش اللهم بصرنابك
بحرمة احبابك *فصل* بوفصل یکرمی درتلر بیاننده در بونلره رجال
الفتح دیرلر زیرا الله تعالی اهل اللهك قلوبنه فتح ایتدوکی معارف
واسراری بونلرك یوزندن فتح ایدر و بونلر ارتوب اکسلمزلر زیرا الله
تعالی انلری عدد ساعات اوزرینه قلمش وهرساعت ایچون انلردن بررجل
تعیین ایلمشدر پس هرکیمه که ساعات لیل ونهاردن برساعتده علوم
ومعارفدن برنسنه فتح اوله اول ساعت ایچون متعین اولان رجلك
طرفندن فتح اولور وانلروجه ارضده متفرقلردر که ابدی مجتمع اولمازلر
ومکانلرینه ملازمت ایدرلر وانلرك ایکیسی یمنده والتیسی مغربده
ودردی مشرقده و باقیسی سائرجهانده اولورلر * فصل * بوفصل
بدیلر بیاننده درکه ابدال سبعه دن غیریدر وانلره رجال العلی دیرلر
رجال المعارج العلی معناسنه زیرا هرنفسده الله تعالی به معراج ایدوب
علم خاص تحصیل ایدرلر پس انلر نفس صاعدایله دورایدرلر وانلرك
احوالنه مطلع اولمیان اهل طریق عددلرینه نظرا انلری ابدال
تخیل ایدرنتکیم ابدال فرق نفسدر دینلره کوره بعضیلررجبیون عددلری
حسبیله ابدالدر قیاس ایدرلرمع هذا رجبیون باشقه وابدال باشقه در

زیرا عدد ده اشتراك اتحادی مستلزم دکلدر بلکه فرق ایدن حاللری
وذوقلریدر*)فصل بوفصل (*
اون برلری بیان ایدرکه انلره رجال التحت الاسفل دیرلر و بعضیلری
نسادن دخی اولور انلر دخی هرعصرده عدد مخصوص اوزرینه کلورلر
وجه تسمیه بودرکه انلره نفس رحمانی نزول ایدرکه غدالری وسبب
حیات معنویه لریدر وهرنفس داخلده بونفسی نازل وداخل بواورلر
وکندیلرندن خارج اولان نفسه معرفت وشعورلری یوقدر زیرا
امر داخل ایله مقیدلردر وانلر اون براولدقلری فیض الهی قلم اعلادن
بری متوجه اولمغله درکه اون برمرتبه در یعنی قلم ولوح وعرش وکرسی
وسموات سبعه در*) فصل (*
بوفصل اوچلری بیان ایدر بواوچلرك حاللری بودرکه حق تعالی دن
استمداد وخلقه امداد ایدرلر ولکن معامله لری رفق ولین ورحمت ایله در
عنف وشدت وقهرله دکلدر کویا خلقك بونلر اوزرنده یدلری واردر
و بونلر انلرك ممنونلری کبی کورینورلر انکیچون افاده وامدادده لطف
وحسن معامله ایدرلر بونلرده رجال اولدیغی کبی نسادخی اولور
بوثلثه دن برینك فتحی دائم وغیر منقطعدر یعنی نفس بنفس حقدن
استفادهٔ فیض وخلقه افادهٔ حیات و بقا اوزرینه در زیرا مدار عالم
وقطب الکائناتدر وعندالله اسمی عبدالاحددر وقدم واحده اوزرینه درکه
انکیچون مقاماتده تنوع یوقدر زیرا مرکز بولمش ودائرهٔ اولیایه
نقطه اولمشدر پس دائما حقله واقف وخلقله دخی مشاهدهٔ حقله قائمدر
نتکیم فصلنده مفصلا مرور ایتدی و بریسی دخی صاحب الیمیندر عالم
ملکوته موکل وجلیس الملائکه در واسمی عبدالربدر ومقامات واحوالده
تنوع ایتمکده در وصور عالمدن هردراو صورتده ظاهر اولور زیرا مراد
ایتدوکی وقتده روحنه قادردر یعنی روحانیتی غالب اولمغله ارواح کبی
تمثل وتطور ایدر و بریسی دخی صاحب الیسار در عالم ملکه حواله
وجلیس الناسدر واسم الهیسی عبدالملکدر وتنوع مذکور بونك ایچون
دخی ثابتدر وقطبك انتقالنده خلیفه در نتکیم بالاده شرح اولندی

)فصل (

بو فصل الٓهيون رحمانيون بياننده دركه انلر دخى اوچ نفردر
و بعض احوالده ابداله مشابهتلرى واردر ولكن ابدال دكللردر وانلره
القا اولنان وحى الهى بردوز وشديد طاش اوز رنده سور نور زنجير
اوازى كبى استماع اولنور وانلر اول صوت شديد دن مقصود الهى نه
ايدوكنى فهم ايدرلر وعمل قلورلر و بو حالته كسلسلة على صفوان
ديرلركه حالات وحيك اشديدر نتكيم محلنده كذر ايلدى

* فصل *

بو فصل شول واحد
بياننده دركه قطبك غيريدر زيرا قطب دخى هرعصرده واحد در
و بو واحدك رجاله اختصاصى يوقدر بلكه نسادن دخى اولور فاما قطب
رجالدن اولور و بو واحدك صفتى استطاعتدر كه الله تعالى اكا هرشى
اوزرينه قدرت كامله ويرمشدر وزكى الفؤاد وشجاع ومقدام در وكبير
الدعوى در ولكن دعواسى خلقله درنفسله دكلدر انكيچون حق سويلر
وعدله حكم ايلر شيخ عبدالقادر جيلانى بغداد ده بو مقامك صاحبى
و بو مرتبه نك فرد واحدى ايدى انكيچون كرامات كونيه ده فريد
ووحيد ايدى زيرا خارق عاده استطاعتدن حاصلدر صكره تقطب
ايتدى ديو متواتردر ووفاتنه قريب كمل اوليا دائره سنه داخل اولوب
بعده اول حال اوزرينه مقبوض اولدى بو فقيرك شيوخ روحانيه
سندندر شيخ اكبر وامثالى كبى قدس الله اسرارهم

* فصل * بو فصل

شول واحد بياننده دركه شبه عيسى در يعنى بر روح و بر بشردن
تولد ايدوب جنسين مختلفين دن متركب وممتزج اولمشدر بلقيس جنله
انسادن تولد ايتدوكى كبى زيرا بلقيسك والده سى انسيه و والدى
جنى ايدى اكر عكس اولايدى والده سى ياننده تولد ايدردى و بشر
صورتنده ظهور ايتمزدى و بوندن انس وجن اراسنده نكاح وعلوقك
صحتى ظاهر اولدى ولكن احد طرفين كيفيت مخصوصه ايله تكيفه
موقوفدر فاعرف الحاصل ذكر اولنان واحدك اب بشريسى اولمق

معلوم دكلدر بلكه ايكى مختلف جنسيندن مركب اولمشدر انكيچون
رجل البرزخدر كه الله تعالى عالم برزخى انكله حفظ ايدر سؤال
اولنورسه كه اهل طبايع ماء مرأه دن ولد تكون ايتمز لر دير پس بلا اب والد
اولمق مستبعدو بلكه محالدر جواب بودركه (ان الله على كل شئ قدير)
پس عيسى عليه السلام توجهله مريمدن تولد ايلديسه سائر دخى
بويله تولد ايدر نتكيم عهد نبوت محمديه يه قريب وقتده كلن سطيح
كاهن ايكى مرأه نك ازدواجندن حاصل اولديغى مشهوردر انكيچون
لحم پاره ايديكه كومشدن صحيفه اوزرينه قيوب طاشورلردى زيرا
ديمشلردركه عظام نطفهٔ رجلدن تكون ايدر سؤال اولنورسه كه
حضرت عيسى يه كوره نفخ جبرائيل نطفهٔ رجل مثابه سنده در
انكيچون عيسى لحم وعظمى مشتمل اولوب تولد ايلدى پس بين الجن
والانس تولد ايدن دخى بويله دركه جنك نطفه يه بدل اولان ريحى
دخى نفخ حكمنده در بلكه مدار علوق اولمقده اظهردر زيرا جن
تولدده انسله مشتركدر ونفخدن ريح اكثف واقوادر بناء على هذا
بين الزوجين المجانسين متولد كبى اولور جواب بودركه حقيقت ايله
حكمت مياننده فرق اولديغى ظاهردر يعنى ماء حقيقى وماء حكمى
برابر دكلدر بلكه ماء حكمى ماء حقيقى يه وسيله در يعنى جبريلك
نفخندن مريمده وجنك ريحندن محل قابلده ماء حقيقى حاصل اولوب
مولود اول ماء حقيقى دن تكون ايدر الحاصل نفخ ونكاح سبب نزول
نطفهٔ حقيقيه در مستقل ومؤثر دكل وفتوحات مكيه ده كلوركه
انسان ماء رجلدن تكون ايتدوكى كبى ماء مرأه دن دخى تكون ايدر نتكيم
حديثده كلور (اذا علا ماء الرجل ماء المرأة اذكرا واذا علا ماء المرأة
ماء الرجل انثا) يعنى اذكرا وانثاده ضميرى مثنى ايراد ايلدوكى
ماء مرأه نك اذكار وتأنيثده دخلى اولديغنى اشعار ايدر پس طبيعيونك
ماء مرأه نك دخلى يوقدر واندن برنسنه تكون ايتمز ديدكلرى صحيح
دكلدر و بو مقامده محصل المقال بودركه رجل ومرأه ازدواجلرنده
معا انزال ايلسه لر واحد الماءين اخر اوزرينه سابق وعالى اولمسه اندن

خنثی مخلوق اولوب بین الذکورة والانوثة خارج اولور و بوصورتده
اکر احد المائین اخردن منحرف اولمیوب من جمیع الجهات علی السواء
والاعتدال اولورسه خارج اولان خنثی فرجندن حائض اولور
وذکرندن امناء یعنی صب منی ایدوب برآق کبی حقیقتین مختلفتینی جمع
ایدراژی بودر که هم ناکح وهم منکوح اولوب ظهرندن تولیدو بطننذن
ولادت ایدر حتی مرویدرکه بر کیمسه نك یاننده ایکی ولد وار ایدی
سؤال اولنلدقده بری صلبمدن وبری دخی بطنمدندر دیدی واکر ماء
اعتدالدن منحرف اولوب وآخراوزرینه عالی وغالب اولمق مبلغنه
بالغ اولمزسه حکم علوه منحرف اولانکدر یعنی اکر ماء مرأه ایسه
خنثی حیض کورر ولکن امنا ایمز واکر ماء رجل ایسه امنا ایدر وحیض
کورمز اکر احدهمادن غلبه بولنورسه حدیثده ذکر اولندیغی اوزره
یا مذکر و یا مؤنث اولوراشته بو جمله سی بش صورت اولور و بو جمله دن
قدرت قاهرهٔ الهیه ظهور بولور فسبحان القدیر الخلاق العلیم

* فصـل *

بو فصل
شول رجل واحد بیانده درکه انك جمیع عوالمه رقائق ممتده سی
واتصال معنویسی وار در وکاه اولورکه مرأه دخی اولور زیرا کمال
انسانی نك رجله اختصاصی یوقدر بلکه مرتبهٔ امامت نسایه دخی
حاصلدر واول برشخص غریبدرکه آنك حالنه واقف اولمیان اهل
طریق هرعصرده وحدتنه نظرا انی قطب الوقت تخییل ایدر
غرابتی ایسه دکه عارفه معرفتیله اشتغالده و یرمز و هر وقف
عملك بابنه دخول ایدوب سرنه ایرمز فطوبی للغرباء

* فصـل *

بو فصـل
شول رجل واحد بیانده درکه مقامی حسبیله اکا سقیط الرفرف بن
ساقط العرش دیرلر کبیر الشان عظیم الحالدرکه شغلی کندی نفسنه
ورینه در یعنی بقاء رسم اهلی درکه ایکی شهودله متنعم در واکا عالم دیرلر
زیرا ایکی مفعوله متعدیدر و برکیمسه یه نظرایتسه و یا برکیمسه انی کورسه
رؤیتندن تأثیر وتأثر حاصل اولوب مزید حاله باعث اولور زیرا نظر

اولیا نظر حقدر ولکن زمان حال و وقت تجلیده اولان نظرك زیاده
تأثیری واردر حتی مصرده اول حالده برکیمسه حجره سندن چقوب
یافلان و یا فلان دیو خطاب ایتدکده حاضر اولمدقلرندن عند الباب
بر کلبه یا کلب دیمه سیله اول نظر کلبه تأثیر ایدوب کلاب مصرانك یاننه
کلوب کندوکی یره بله کیدر دی و چوره سندن مفارقت ایمزلردی
برقاچ کوندن صکره اول کلبه اخسأ دیدی کلاب دخی باشندن پریشان
اولدیلر شیخ اکبر حضرتلری بیورمشلردرکه بن زمانمده اول رجل
واحده قونیه شهرنده راست کلدم وانی شدید الحیاء وصاحب دل
وانکسار بولدم ومعارف الهیه ده یدطولاسی واسان عظیمی وار ایدی
وانك صفتی بنی اعجاب ایلدی * فصل * بو فصل
شول رجلان بیانده درکه انلره رجال الغنی بالله دیرلرکه الله تعالی
بو مقامی انلرله حفظ ایلر یعنی کرچه دنیاده اغنیاء نفوس چوقدر
اول اغنیاده نوعا شوب واردر وغناء نفس انلرده کهی اوزرینه دکلدر
فاما اول ایکی رجلده کمال اوزرینه در انکیچون صاحب مقام
اولمشلردر و بونلر هر عصرده ایکی اولور ونسادن دخی اولور
وانلرك نهایتلری بدایتلرنده وبدایتلری دخی نهایتلرنده در یعنی
کشفلری دفعی وعمرلری برابر در وانلرك بری الله تعالی یه مضافدرکه
اکملدر وبری دخی نفسنه مضافدرکه ادنادر وبری عالم شهادته
امداد ایدر پس هرغناکه عالم ملکده حاصلدر انك افاضه سندندر
وبری دخی عالم ملکوته امداد ایدر پس هرغناکه عالم ملکوتده واردر
انك یوزندن وجود بولور و بو ایکی مردغنانك دخی استمداد ایتدکلری
بر روح علوی واردر واول روح علوینك غناسی غناء اللهدر غناء بالله
دکلدر زیرا حقله متحققدر انك ایچون اول ایکیسی بوندن استفاضه
ایدرلر اسماء الهیه اسم اعظمدن استمداد ایتدکلری کبی پس اکر
بو روح علوی یی اول ایکی یه اضافت ایدرسك رجال الغنی اوچ
اولور واکر روحك روحانیتنه و بونلرك بشریتنه نظر ایدرسك
رجال الغنا ایکی اولور

) فصـــل (

بوفصـــل شول شخص واحد بیانندە درکه قلبنده اصلا فتور یوقدر وهر نفسده تجدد ایتمکده در رتبـــه علم ایله ذات رتبه علم مبانتـــده تقلب ایدر بر وجهـــله که احد المنزلتین ده اولمق اخراده اولمغی منافی اولمـــاز یعنی حالت واحده‌ده ایکیسنده بیله کورینور شویلکه صفت وذاتدن بربله محتجب اولمـــاز انکیچون رجال اراســـنده حال جهتنـــدن اندن اعجب واهل معرفت بالله مابیننده‌اندن اکبر یوقدر وخشیـــة اللهدن وجودی دائمادتره مکده درشیخ اکبر قدس سره الاطهر حضرتلری زمانلرنده انی کورمش وعلمنـــدن استفاده قلمش وصکره حقیقتی ایله متحقق اولمشدر نفعنا الله تعالی بعلومه

) فصـــل (

بوفصـــل شول عشره بیانـــده‌درکه انلره رجال عین التحکیم والزوائد دیرلر یعنی رجال اللهدن اون نفر دخی واردرکه انلرك مقاملری دعاده اسمان انبســـاطه زیاده خصوصیتلریدر یعنی انبساط ورجا ایله دعا ایدرلر وغایت ایله ذل وضراعت کوسترزلر وحاللری ایمان بالغیبك زیاده لکیدر یعنی برغیب که انلره شهادت اوله انك ماوراسنده برغیب آخره دخی ایمانلری زیاده اولور واول غیبی تحصیلـــده یقینلری ارتار وبوحال ایله ترقیدن خالی اولمـــازلر زیراقابلیتلری حسبیله قناعت کلمز

)فصل (

بوفصل بدلاء بیاننده در بونلر هر عصرده اون ایکی نفســـدرکه زائد وناقص اولمزلر بونلر ابدالك غیریدر اکرچکه اسم جهتندن مقاربدرلر واردر ونقبانك دخی غیریدر اکرچه عدد جهتندن مشارکتلری واردر واهل طریقدن بعضیلرینه ملتبس اولوب بدلایی ابدال ظن ایدرلر وابوبکر الخطیب تاریخ بغـــدادده کابدن روایت ایدرکه (النقباء ثلثمائة والنجباء سبعون والبـــدلاء اربعون والاخیار سبعة والعمد اربعة والغوث واحـــد) انتهی ولکن بوروایت ارباب حقـــایق یانلرنده سدید وصحیح دکلدر مکرکه تأویل ایله تقریب اولنه مثلا بدلایی ابدال معناسنه

اخذ ایتمك کبی وطائفهٔ مذکوره‌یه بدلا تسمیه سنه وجه وجیه بودرکه بونلردن بری باقی منابنه نائب اولور یعنی ارالرندن غائب اولنلر مقامنـــه قائم اولوب جمله‌سی حکمنده اولور وجمله ایله وجود بولاجق معنی انکله وجود بولور تتکیم شعرده کلور (لیس من الله بمستنکر ان یجمع العالم فی واحد) پس ابدال ایله بدلانك فرقی بو اولدیکه بری برینه بدلدر و بدل مبدل اولانك عینیدر تتکیم فصلنده مرور ایلدی بدلانك ایسه بری بالفرض بیکه بدلدر تتکیم دیرارکه واحد کالالف و بدل ومبدل منه تشخص جهتنـــدن بری برینك غیریدر

)فصل (بوفصل

رجال الاشتیاق بیاننده در انلر بش نفردرکه عین مشاهده‌ده ایکن اشتیاق انلری مضطرب قلمش وحرارت دل جکرلرك کباب ایلمشدر زیرا شوقله اشتیاقك فرقی واردر شوق اودرکه محبوبه ملاقات ایله زائل اولور اشتیاق ایسه مطالعهٔ حسن وجمال ایندکچه قوت بولور و بومطالعه‌یه قادر و بواشتیاق ایله ظاهر اولنلر اهل طریقك ملوکندن معدوددر ورجال مذکوره‌یه رجال الصلوات دخی دیرلر زیرا هر بری فرائضدن برنمازك حقیقتنه مختصدر انکیچون عددلری بشدر و بونلر ایل ونهارده صلوة دائمه اوزرینه درکه توجهلرینه فتور کلمز ومناجاتلری خلل ندر بلمز حتی بعض اهل کشف شویله تخیل ایدرلر که اول رجال فی نفس الامر اعیان دکلدر بلکه هر بروقتده قلنان نماز انلرك برینك صورتیله تجسد ایتمشدر ولکن بوکشف صحیح دکلدر بلکه خیالدن ناشیدر حقیقتدن دکل فاما حقیقت بودرکه انلر حقایق ثابتـــه‌در و بعض اولیانك تعلق افلاکه و یاسیاراته و یاغیری‌یه اولدیغی کبی بونلرله قوام بولور واسراری بونلرله اجیلور زیرا هر عین ومعنی وجوهر وعرضك خصوص اوزرینه سری برناموسه مستنددرکه بحسب القابلیه صورت سرانك آینه‌سنده جلوه کردر

) فصل (

بوفصل رجال الایام الستة بیاننده درکه انلر هر زمانده التی عدد نفسدرکه زائد وناقص اولمازلر وایام ستة‌دن مراد الله تعالینك عالمی

خلق ایتدوكی ایامدركه اولی یوم الاحد در یعنی ایامدن ابتدا ظهور
ایدن كون بازار كونی دیدكلری دركه صفت سمعدن وجود بولمشدر
انكیچون جمیع آشیا حال عدمده ایكن كن خطابنی اشتمشدر بعده یوم
الاثنین دركه بازار ایرتسی دیدكلریدر وانك حركتی صفت حیاتدن وجود
بولمشدر انكیچون اجزاء عالمدن برجزء یوقدركه انده صفت حیات اولمیه
بعده (یوم الثلثاء دركه) صالی كونی دیدكلریدر وانك حركتی صفت
بصردن حاصل اولمشدر انكیچون جمیع اشیا خالقنی مشاهده ایتمكده در
ولكن كندی عینی جهتندندر یوخسه خالقنك عینی جهتندن دكل
بعده (یوم اربعادر) كه چهارشنبه دیدكلریدر وانك حركتی صفت
ارادتدن كلمشدر انكیچون جمیع اجزاء عالم موجدنك تعظیمنی قصد
ایلر بعده (یوم الخمیسدر) كه پنجشنبه دیدكلریدر وانك حركتی صفت
قدرته استناد ایتمشدر انكیچون جمیع افراد عالم خالقنه ثنا ایتمكه قادردر
بعده (یوم الجمعه) دركه صفت علمدن موجود كلمشدر انكیچون جمیع
كائنات موجدنی عالمدر ولكن كندی ذاتی حسبیله یوخسه موجدنك
ذاتی حسبیله دكل بعده (یوم السبت در) كه جمعه ایرتسی دیدكلریدر
انك حركتی صفت كلامدندر انكیچون جمیع اشیا خالقنی تسبیح ایلرپس
صفات سبعه مقابله سنده ایام سبعه تعیین اولندی وعالم عموما صفات
حقله ظهور ایلدی زیرا عمل حقدر وهركسك عملی شاكله سی یعنی كندی
كمالنه مناسب اولان وجه اوزرینه درنتكم قرآنده كلور (قل كل یعمل
علی شاكلته) وعالمك عملی التی كونده واقع اولدیكه اولی یوم احد واخری
یوم جمعه در واول وقتده یوم یكرمی درت ساعتدن عبارت ایدی صكره
شمس وقمر خلق اولندقده نور وظلمت ظاهر وبری برندن متمیز اولدی
واول ایام اسبوع فی الحقیقه یوم احددر زیرا یوم ابتدادر ولكن عرفا
یوم سبت قلندی زیرا آخر الایام الستة اولان جمعه دن صكره در پس
آخردن صكره واردا ولان اول اولمغه مناسب كورلوب اولینه اختیار
اولندی وافضل ایام اسبوع یوم جمعه دركه الله تعالی حضرتلری انده
نشأه انسانیه یی خلق ایلدی پس ارض وسماء وجمیع موجوداتك

خلقنه

خلقنه نشأه مذكوره علت غائیه اولمغله كندی افضل
الموجودات اولدیغی كبی خلق اولندیغی كون دخی افضل الایام
اولدی ودیمشلردركه الله تعالی حضرتلری ایام سبعه دن برینی
سائر ایام اوزرینه تفضیل ایتدوكنی امم سالفه یه تعریف ایتمش ولكن
بخصوصه تعیین ایلممش ایدی صكره طائفه نصاری زعملرنجه اول یوم
افضل یوم احددر زیرا یوم ابتدا در دیو یوم احدی اختیار ایلیوب
یوم عید ایتدیلر واول وقتك دعوتی ایچون متعین اولان نبی دخی انلری
اول حال اوزرینه ابقا ایلیوب سكوت ایلدی وطائفه یهود زعم ایتدیلركه
اول كون یوم سبتدر زیرا الله تعالی یوم جمعه ده خلق عالمدن فارغ
اولوب جمعه ایرتسی استراحت ایلدی وظهری اوزرینه استلقا ایدوب
احدی الرجلینی آخری اوزرینه وضع ایدوب انا الملك دیدی طائفه
مذكوره نك بو وضع تشبیه لرندن ذات مقدسه سی بری اولمغله
بو مقابله ده آیت وارد اولدیكه (وما قدروا الله حق قدره) وفی الحدیث
(انه) ای یوم الجمعة (الیوم الذی فرض علی الیهود والنصاری فاضلته
وهداكم الله تعالی) یعنی یهود ونصاری افضل ایامی تعیین ایله مأمور
اولمشلردی ولكن مهتدی اولمدیلر واكا امت مرحومه ظفر بولدی
زیرا مرویدركه جبرائیل علیه السلام رسول اللهه یوم جمعه یی برمجلی
آینه صورتنده كتوردیكه اول آینه اوزرنده برنكته دخی وار ایدی
ودیدیكه (هذا یوم الجمعة وهذه النكتة ساعة لا یوافقها عبد مسلم
وهو یصلی الا غفر الله له) بوندن فهم اولندیكه یهود ونصاری عقله
تابع اولوب اختلافه دوشدیلر امت مرحومه ایسه وحی والهامه پیرو
اولوب حق واحده مهتدی اولدیلر والحمد لله علی ذلك وظاهر
اولدیكه جهات ست وجود انسان سببیله ظهوره كلمشدر انكیچون
الله تعالی جهات ست وایام ست مقابله سنده رجال سته یی خلق
ایدوب هر برینی برجهت وبر یومك سری اوزرینه تسلیط وحفظی
اوزرینه حواله قلدی وهرون الرشیدك اوغلی احمد السبتی انلردن
ایدی صكره تقطب ایلدی وسبتی یوم سبتده نسبتدر زیرا اول كون

اول هفته اولمغله احد مذکورانده کسبه مشغول اولوب ایام
باقیه‌ده تعبد ایدردی و بوندن زعم یهود دخی حاصل اولور زیرا انلر
سابقاً ذکر اولنان معنادن اوتری یوم سبتده هر عملدن منقطعلردر
وصاحب الشفا قاضی عیاض بونك خلافك ایدوب یوم سبتده خانه‌سندن
طشره چقمز ومنقطع اولوردی انکیچون زماننده یهودیته نسبت
اولندی وخلقدن چوق درلو اذی وجفا چکدی ظاهر بودرکه ظاهر
شرعه مخالفت ایدنك حالی بودر زیرا قاضیء مذکور ارباب رسومدندر
پس عقل قاصر ایله تعیین وتخصیص ایتدوکی معنی عند اولی الالباب
معتبر دکلدر ورجال سته هجیرلرندن معلومدر وهجیر کسرها وتشدید
جیم ایله دأب وشاندر واول هجیر بو آیتدرکه ذکر اولنور (ولقد خلقنا
السموات والارض ومابینهما فی ستة ایام ومامسنا من لغوب) وبالجمله
بو عالمده برامر یوقدرکه عدد معینه محصور اوله الا انك مقابله‌سنده الله
تعالینك رجالی واردرکه هر عصرده اول امری حفظ ایچون
تعیین اولنمشلردر فاما بوندن جمیع رجال محصور اولمق لازم
کلمز یعنی امر محصور اوزرینه محصور اولان رجال هر زمانده
زائد وناقص اولمازلر فاما بو عالمده دخی رجال واردرکه انلر ایچون عدد
معین یوقدر انکیچون هر عصرده زائد و ناقص اولور پس اولیاء الله
طبقات متعدده واصناف متفاوته در

* فصل *

بو فصل ملامیه دیدکلری طائفه بیاننده در انلر اول قوم درکه
باطنلرنده اولان حالك اثری ظاهرلرنده اصلا ظاهر اولمشدر بلکه
حفظ اسرار وضبط احوال ایلیوب اهل سر اولمشلردر انکیچون بونلر
اولیانك سادات وائمه‌سیدر و سید العالم طائفهٔ مذکوره معامله‌سی
اوزره جاری ایدی انکیچون اکثر اموروده رموز ایله اکتفا ایلدی وضرورت
قویه اولمدقجه اظهار معجزه قیلمدی وواقع اولان ابتلاری دخی معنای
مذکوره دائر ایدی و بو سر ایله عمل ایدوب معنای مذکوره محل اولنلره
حکماء الهیه دیدیلر زیرا اموره علملرندن صکره مواضعنه وضع احکام
ایلدیلر واسباب ظاهره‌یی محل اثباتنده اثبات ایدوب اماکنده مقرر

قلدیلر ونفی لازم کلان موضعده نفی ایتدیلر وحق تعالینك خلق اراسنده
بحسب الحکمة ترتیب ایتدوکی اموردن برنسنه‌یه خلل کتورمدیلر زیرا
بر سببی که الله تعالی بر موضعده وضع ایتمش اوله آنی رفع ایتمك واضعی
تسفیه وقدرتنی جهلدر و برکیمسه سبب اوزرینه اعتماد ایلسه مشرك
وملحد وارض طبیعته اخلاد ایتمش اولور نتکم بالاده مفصلا ذکر اولندی
پس طائفهٔ ملامیه مجهولة الاقدار درکه انلری اول مقامه تخصیص
ایدن سیدلرندن غیری کیمسه بلمز و بونلرك حقنده کلور (اولیائی تحت
قبائی لایعرفهم غیری) زیرا بوراده اولیا ایله مراد اولیاء اکملین درکه
انلری حقدن غیری یعنی حقه اغیار اولنلر بلمزلر بلکه شوب غیریتدن
خالص اولنلر بلورلر پس لایعرفهم الا الله سری بوندن ظاهر اولور
وفتوحات مکیه‌ده کلورکه ملامیه ابو بکر الصدیق قدمی اوزرینه‌درکه
انلردن کرامات کونیه ظاهر اولماز وانلر صلوات خمس ورواتب اوزرینه
زیاده قلمازلر وخلقدن برحالت زائده ایله تمیز بولوب آنکله معروف
اولمزلر اسواقده کزرلر وناس ایله کلام عامه سویلرلرکه قلبلری الله ایله
و بدنلری عبودیته مشغولدر وانلرده طعم وذوق ریاست یوقدر زیرا
قلبلری اوزرینه ربوبیت مستولی اولمشدر عبودیت ایله ریاست ایسه
بر یرده مجتمع اولماز پس بونلر اقصای درجات ولایتده درکه انك
فوقنده انجق درجهٔ نبوت واردر وانلرك قرآندن آیتلری بودر (حور
مقصورات فی الخیام) زیرا بونده نساء جنت وحال حور ایله نفوس
رجال الله واحوال خواص اوزرینه تنبیه واردر زیرا الله تعالی حوری
در وجواهردن خیمه‌لر ایچنده ابصار اهل جنتدن ستر ایتدوکی کبی
نفوس رجالی دخی عادات وعبادات خیمه‌لری ایچنده اعین اهل دنیادن
حفظ ایتمشدر و بو خیمه‌لره غیرت الهیه دیرلر که زوایای کونده
قورلمشدر بو جهتدن انلرده خارق عادات اولمازکه خلقك انلره تعظیمنه
سبب اوله وصلاح وزهد ایله دخی مشار اولمازلر و بعض رجال انلرك
صفتنده دیمشدر (مسود الوجه فی الدنیا والاخرة) یعنی وجهله مراد
حقیقت انسان وسواددن مقصود سیادتدر سواد ایله تعبیرك سری

بودركه انسان بحسب الظاهر اكواندن بركوندر كون ايسه نورحق
يانده ظلمتدر انكيچون ظاهرده مشاهده اولنان سواد كوندر مع هذا
داريندهاهل سيادندر ولكن رسل ايله اوليانك فرقى بودركه رسل تشريع
وتبليغ ايچون ظهوره مضطرلردر اولياده ايسه بواضطرار بوقدر زيرا
اهل دعوت دكللردر و بويله ديمك دخى وجهدر كه رسل مصلحت تبليغ
ايچون ادناى مراتبه تنزل ايدرلر اوليا ايسه بويله دكلدر وطائفهٔ جليلهٔ
مذكوره يه ملاميه ديدكلرى ايكى وجه اوزرينه دركه برى كندى
نفسلرندن خارج وبرى دخى داخلدر وجه خارج بودركه ملامت اول
طائفه نك تلامذه سنه وتوابعنه راجعدر زيرا حق يانده تقصيرلرينه
نظر ايدوب كندى نفسلرنى لوم ايدرلر وعملده اهل اخلاص اولمدق
ديو محزون اولورلر زيرا فرحناك اولمق بعد القبولدر قبول عمل ايسه
انلردن غائبدر وبو لوم كرچه هر بر اهل نفس اوامهده اولور ولكن
انلرك اصحابنه زياده اختصاصى اولمغله ملاميه دنلدى كويا اهل ملام
اولان كنديلريدر باخصوص كه كنديلرى دخى طريق ملامتدن
كلمشلردر پس بدايتلرنده اولان حالله وصف قيلندن اولور ووجه داخل
بودركه انلر عندالله مرتبه ومكانت صاحبلريدر بر وجهله كه اكر مرتبهلرى
خلقه ظاهر اولسه خلق انلرى اله اتخاذ ايدرلردى وسجده قيلورلر
ايدى واول مرتبه وجه حقيقته محاذات تامهلريدر چونكه عامهٔ ناسدن
وادراك محجوبيندن تلبس عادات واختيار بعض مباحات ايله محتجب
اولديلر عامه كبى محل ملامت اولديلر وبر دخى كويا مرتبهلرى كنديلرنى
لوم ايدر شول معناده كه عزت رتبه وسلطان مكانت ظاهر اولدى زيرا
اكر باطنلرى حالى صورته كلدى رتبهلرى كبى كنديلرى دخى بين الناس
عزيز ومحتشم ورفيع القدر اولورلردى جهلا وسفها انلره چوب جفا ايله
طوقنمزلردى ولكن مجهول اولدقلرندن عامه دخى انلرى نفسلرينه
قياس ايدوب سوء معامله دن خالى اولمازلر نتكيم زمانمزده بعض كامل
ناسه واقع اولان احوال هائله مشاهده اولنمشدر اكرچه تعرض سوء
تصدىٔ مالايعنى ايدنلر آخر سرنكون جاه غضب ومطرود دركاه

رب اولمشلردر ومن الله العصمة من معادات الاولياء وموالات الاعدا

* فصل * بو فصل

رجال الماء بياننده در انلر بر طائفه دركه دريالر وايرمقلرك قعرلرنده ساكن
اولوب حقه عبادت ايدرلر وخلق انلرك حاللرينه مطلع دكللردر نتكم
طريقت اهل اللهده امام الوقت اولان شيخ ابو السعود بن الشبل
البغدادى قدس سره بيوررركه بر دفعه كنار دجلهده ايدم خاطريمه كلديكه
عجبا صولر ايچنده دخى تعبد ايدر عباد الله وارميدر ديدم بنم خاطرمه كلان
هنوز تمام اولمدن كوردمكه نهر منشق اولوب ايچندن بر كمسه ظهور
ايلدى ديديكه نعم يا ابا السعود الله تعالى نك قوللرى واردركه قعر آبده
عبادت ايدرلر و بن انلردنم و بن بلدهٔ تكريتدنم وتكريت كسرله بغداد
اوستنده اون اوچ فرسخ برده نهر دجله كنارنده بر بلدهٔ كبيره دركه قلعهٔ
حصينه سى واردر واول قلعه يى ثانىٔ ملوك الفرس اولان شابور بن
اردشير بن بابك بنا ايلمشدر الحاصل شهرمدن هجرت ايدوب بو صو
ديبنده ساكن اولدم وباعث بو اولديكه فلان زمانده اوراده بعض
حوادث ظهور ايلسه كركدر بن دخى قهر الهيدن لطفنه صغنوب
كلدم ديدى و ينه صويه طالدى شيخ بيوررركه اول كمسه نك تعيين ايتدوكى
مدت منقضيه اولدقده اخبار ايتدوكى اوزره اول شهرده آثار غضب
الهى ظاهر اولدى بوندن فهم اولنوركه اول كمسه نك روحانيتى غالب
اولمغله صو ايچنده نفسى منحبس اولماز نفسنده ثقلت وكدورات بولمازدى
وكذلك رمز واردركه (الفرار مما لا يطاق من سنن المرسلين) ودفعهٔ
عقوبت الهيدن معا فاته التجا ايلمك وخوف سطوتدن اشرار
اراسندن هجرت ايتمك امر مشروعدر واوليانك بعض مغيباته اطلاعى
تعريف الهى ايله در انكيچون صبح صادق كبى نورى باهر واثرى
ظاهردر والحمد لله تعالى

* فصل * بو فصل افراد بياننده در

بونلرك حقنده شيخ اكبر قدس سره الاطهر حضرتلرى بيوررلركه
(ولا عدد يحصرهم) يعنى انلرك عدد معينى يوقدر بلكه ايكى واوچ
والتى واون اولورلر نتكيم بعض مكاشفين ذاهب اولمشلردر وحضرت

خضر عليه السلام وحضرت علی رضی الله عنه وعبد الله بن عباس
رضی الله عنهما افراددن اولمق اوزره مصرحدر ولكن صكره حضرت
علی اول مرتبه دن ترقی ایدوب زمان خلافتنده قطبیت كبری ایله دخی
متحقق اولمشدر خلفاء ثلثهٔ متقدمه كبی ورسول الله علیه السلام مقام
نبوته مقام افراددن ارتقا ایلدیلر وفنادن صكره بقا بولدیلر تتكیم عالم
بشریته مرتبهٔ عقل اولدن تنزل قلدیلر پس عقل اول تبلیغ احكام
ودعوت انام ایچون مرتبهٔ تهیمدن اقصای مراتب وجوده تنزل
ایتدوكی كبی قطب الاقطاب دخی مرتبهٔ افراددن تدبیر وتصرف
ایچون اختیار اولندی زیرا افراد ملائكهٔ مهیمه مشربنده در ومظاهر
اسماء ذاتیهٔ سلبیه در كه بونلرك سكرلری صحولرینه غالبدر تتكیم اقطاب
انبیا ورسل مشربنده ومظاهر اسماء ذاتیهٔ ثبوتیه در كه بونلرك صحولری
سكرلرینه غالبدر بناء علی هذا گرچه ملائكهٔ مهیمه وطائفهٔ افراد
مرتبه ومكانت جهتندن اعلادر زیرا بحر فنا وشهودده مستغرقلردر
فاما قلم اعلی واقطاب جمعیت واحاطه یوزندن اولادر زیرا مقام بقا
وحجابه نازللردر كه بو حجاب رتبهٔ اوادنادن صكره قاب قوسین
پرده سیدر كه اصحابی لذت دائمهٔ نظر اهلیدر فافهم جدا وخدام سلطان
نظیر افراد ووزرا نظیر اقطابدر بو سببدن دیمشلردر كه وزرا خدامه
مداخله ایتمدكلری كبی اقطاب دخی افراده مداخله ایتمزلر زیرا افراد
ملائكهٔ مهیمه كبی متابعهٔ قطبده داخل دكللردر وافرادك كشف خاص
وعلوم غریبه سی اولمق من كل الوجوه ماعدا اوزرینه فضللرینی موجب
دكلدر بلكه من وجه فاضللردر ومن وجه فاضل اولان من وجه
مفضول اولور (قال الله تعالى تلك الرسل فضلنا بعضهم على بعض
وفی الحدیث (انتم اعلم بامور دنیاكم) وافراددن بعضیلر علم بالله ده گرچه
اكبر اولمق جائزدر تدبیر مملكتده وزیردن احق واعلم بعض خدام اولمق
كبی ولكن وزیر صفت سلطان وقطب صورت الهیه اوزرینه ظاهر
اولمغله سر وحدت شرفی انلره بسدر وافرادك تلامذه سی اولماز زیرا
مقام ارشاد وتعلیمه تنزل ایتمشلردر وحدیثده كلور (خیركم من تعلم

القرآن وعلمه) وصفات افراددندر كه مشاهدهٔ كامله لری جهتیله
كیمسه اوزرینه انكار واعتراض ایتمزلر نظر ایلكه سجده ایله مأمور
اولان ملائكه مقدما (اتجعل فیها من یفسد فیها ویسفك الدماء)
دیمكله صورت اعتراض اشعار ایتدیلر زیرا ملائكهٔ عالیه دائره سندن
خارجلر وحجاب ملكیه ایله محتجبلردر وكذلك حضرت موسی خضره
علیهما السلام اعتراض ایلدی زیرا مرسل به اولدیغی شریعت اعتراض
اقتضا ایدردی شول جهتدنكه فعل خضر ظاهرا اكا مخالف ایدی
اگر موسی علیه السلام خضری امتحان ایدیدی خضر اكا اعتراض
ایتمزدی زیرا دائرهٔ ولایت خضریه واسعه در وبوندن (العلم حجاب)
مقاله سنك سری نمایان اولدی زیرا شریعت موسی حقیقت خضره
حجاب ایدی وافراد تصرفی ترك ایلمشلر وسرادقات فنایه داخل اولمشلر
وتصرف حقله اكتفا قلمشلردر وانلر (بی یتكلم) موجبنجه احكام شرعیه
سویلرلر مع هذا احكامه عملری سبق ایتمشدر وانلر حق تعالی‌نك
شرعده واقع اولان اسمائله ذكر ایدرلر هر لفظی اطلاق ایتمزلر وحال
منامده یوزلرن ستر ایدرلر وموارد الهیه یی تلقیدن اوتوری ظهرلری
اوزرینه اویورلر وهر كیجه بلكه هر منامده بر معراج روحانیلری واردر
واكثر زمان واحوالده اسماء انلر ینه جاری اولان (ماشاء الله كان) كلمه سیدر
وكتم اسرار ایدرلر شول مرتبه ده كه انلری پاره پاره ایلسلر ویا منشار ایله
قطع اتسه لر افشاء راز ایتمزلر وانلرك الله تعالى حضرتلری ایله كندی
ارالرنده قدم رسول الهدن غیری قدم یوقدر سائرلرك ایسه قدم
نبی دن ماعدا قدم قطب دخی واردر یعنی اگر ائمه دن ایسه واگر اوتاددن
ایسه اوچ واگر ابدالدن ایسه درت قدم واردر وهكذا زیرا حیز اتباعده
اولنلرك حالی بودر وبعض اكابر افراد واردر كه امامنده اصلا قدم
یوقدر ملائكهٔ مهیمه كبی وافراددن معدود اولان محمد بن قائد الاوانی
دیمشدر كه عالم معنایه عروجده اوكومجه بر قدم كوردم واندن بكا زیاده
غیرت غلبه ایلدی اوراده دنلدیكه امامكده اولان قدم نبیدر پس
بنم اضطرابم زائل اولدی وشیخ اكبر بیوردیلر كه ابن قائد تخیل ایلدیكه

انی کیمسه تقدم ایتمشدر وانك فوقنده نیدن غیری یوقدر زیرا کندی طریق مخصوصندن غیریسن مشاهده ایتمش ایدی واکا دیدیلرکه شیخ عبد القادری حضرتنده کوردکی اول دیدیکه کوردم و بو کلام عبدالقادره عکس ایتدکده دیدیکه صدق ابن قائد یعنی ابن قائدنی اول مقامده کوردی زیرا بن مخدعده ایدم مخدع کسرله قطبك افراددن تستر ایتدیکی موضعدر که خزانة الخلعدر وانك خازنی قطبدر یعنی قطب اول موضعده قیام ایدوب اولیایه خلع الهیه اورادن چقر وانك یدیله ویریلور الحاصل عبدالقادر دیدیکه بن خزانهٔ خلعده ایدم واکا بنم الیمدن شوصفتلو خلعت چقدی دیدی وخلعتك رنکنی وکیفیتنی تعریف ایتدی بعده ابن قائده صفت خلعتدن سؤال اولندقده عبد القادرك دیدوکی کبی وصف ایتدی و بلدیکه اوراده کندی قدمی فوقنده قدم قطب واردر واکا الباس اولنان خلعت الهیه عبد القادر الندندرکه اول وقتده واسطهٔ حق وقطب مطلق ایدی پس بو ایکیسنك بری اهل خلوتدن وبری دخی اهل جلوتدن اولدی وجلوت جیم ایله نعوت الهیه ایله خلوتدن خروجه دیرلر وخلوت حقله محادثهٔ سردر شول وجهله که ارالرنده اغیار یوقدر

)فصل(

بو فصل محدثون بیانده در فتح دال ایله حضرت عمر الفاروق رضی الله تعالی عنه بو طائفه دن ایدی نتکیم حدیثده کلور (انه کان فی ما مضی قبلکم من الامم محدثون فانه ان کان فی امتی هذه فانه عمر بن الخطاب) و بو طائفه ایکی صنفدر اولکیسی انلره حق تعالی خلف حجابدن تحدیث ایدر حضرت موسی علیه السلامه شجره دن تکلم ایتدوکی کبی نتکیم قرأنده کلور (وما کان لبشر ان یکلمه الله الا وحیا اومن وراء حجاب) وایکنجیسی ارواح ملکیه انلرك قلبلرینه واحیانا قولاقلرینه تحدیث ایلر بو جهتدن هرنه که لسانلرینه کله صادق اولور زیرا الله تعالی ده وملائکه ده کذب اولماز حاشا وتحدیث الهی وتحدیث ملکی ظن اولنوب واقعه مطابق اولمیان امر خیالی و باالقاء نفسانی

وشیطانیدر که صاحبنك اندن خبری یوقدر ونیجه لر بو مقامده حقه اسناد کذب و یا نمز یق مصحف ایتمکله کافر اولمشلردر والعیاذ بالله (وصنف ثالثك طریقی ریاضات نفسیه ومجاهدات بدنیه در زیرا نفوس طبعله وقوف کدورتندن صافیه اولسه کندویه مناسب اولان عالمه ملتحقه اولور وارواح اعلانك عالم ملکوت واسرار دن ادراك ایتدوکی اموری ادراك ایدر وعالمده اولان انك معانیء صحیفه سنده منتقشه اولور وغیبه اطلاع کلور وهر روح ایچون مقام معلوم وار در انکیچون هرکس استعدادی مرتبه سنی تجاوز ایتمز وحدندن برخطوه ایلری کتمز

* فصل *

بو فصل خضر علیه السلامك شرح و بیانده در خضر کبد وکبد وزنی اوزرینه تحریکله وسکونله لقبدر زیرا برارض یابسه اوزرینه جلوس ایتدکده قدرت الهیه ایله مخضره اولوردی یعنی تازه اوت بتوب یشل اولوردی نماز قلدیغی زمان دخی چوره سی کیاه اوت سبزله تازه لنوردی جبرائیلك راکب اولدوغی فرس الحیوتك بصدیغی بر یشللندوکی کبی زیرا احیانك اثری دخی حیاتدر وعامه نك روز خضر دیدوکی بو مقامدندر زیرا اول کونلرده وجه ارض نباتاتله حیات نو بولور وخضرك جلوس ایتدوکی موضعه دونر وجبالك ایام صیف وشتاده تروتازه لکی اولیانك نظر وکذرندندر زیرا جبال ثبات ورسوخله صورت اولیاده اولمغله اولیا نظرکاهی اولمش وقدیمدن معابد وصوامع کثیره اوراده هیکل بولمشدر وانك کنیه سی ابو العباس واسمی بلیادر باء موحدهٔ مفتوحه واندن لام ساکنه و یاء مثناته وپدرینك اسمی ملکاندر میم مفتوحه واسکان لامله و بعضیلر خضرك نامی ملکان بن بلیان بن کلبان بن سمعان بن سام بن نوح در دیدیلر وسیوطی تفسیر سورهٔ کهفده ابن عباسدن روایت ایدر که خضر حضرت آدمك صلبی اوغلیدر آخر زمانده دجالی تکذیب ایچون عمری تطویل اولنمشدر ودجالك قتل ایدوب بعده حیات بولان جوان خضردر دیدکاری زعم دجاله کوره در فی نفس الامر ایسه خضر دکلدر واصحاب کهفدن بری اولمق روایتی دخی بویله در

یعنی تخیل دجاله کوره اصحاب کهفدن بریدر یوخسه فی الحقیقه دکل
وابن عساکر دیمشدرکه آدمه موت حاضر اولدقده اولادنه وصیت
ایلدیکه بعد الوفات جسدی انلرك ساکن اولدقلری مغاره ده بله اوله
صکره طوفان اولدقده جسدنی مغاره دن چیقاروب سفینه یه الدیلر
بعده نوح علیه السلام سفینه دن خروج ایتدکده اوغللرینه دیدیکه
اولاد آدمدن هرکیم آدمی دفن ایدرسه آدم اکا طول عمرله دعا ایلمشدر
پس اولادی دفنه قیام کوستردکلرنده خضر اورانده بله ایدی وجمله دن
اول دفنه تولی ومباشرت ایلدی حق تعالی دخی انجاز وعد ایدوب
اکا حیات باقیه ویردی بو صورتده دخی خضر آدمك اولاد صلبیه سندن
اولور و بعضیلر انی ملائکه دندر دیدی یعنی مترّوحن اولدیغی
جهتندن یوخسه فی نفس الامر دکل و بعضیلر دیدیلرکه اصلنده
ابناء ملوکدن ایدی صکره ابرهیم بن ادهم واحمد بن هرون الرشید السبتی
وامثالی کبی اختیار زهد ایدوب تارك دنیا اولدی و بعضیلر دیدیلرکه
خضر حوالیٔ شیراز ده تولد ایتمشدر والیاس انك جدینك عمی در
و بعضیلر دیدیلرکه خضر فرعونك اوغلی درکه موسی یه ایمان کتور
مشدر و بعضیلر دیدیلرکه ذوالقرنینك خاله سی اوغلیدرکه سفر ظلماتده
انك مقدمة الجیشی اولوب عسکری ایچون صو تتبع ایدردی آب حیاته
مصادفه ایدوب شرب واغتسال ایتمه سیله حیات ابدی بولدی لکن
قول مشهور ومعول علیه در و بعضیلر دیدیلرکه خضر ایکیدر بری
خضر ذوالقرنین و بری دخی خضر موسی درکه اولیاء بنی اسرائیلدندر
وخضرك نبوت وحیاتی عند ارباب الحقایق متفق علیه در ومضاف
اولدیغی ذو القرنین دن مراد ذوالقرنین اولدرکه اکا اسکندر یونانی
دیرلر حضرت خلیله ملاقی اولان وسدی بنا ایلین وظلماته دخول ایدن
بو اسکندردرکه قرآننده مذکور ونبوتی مختلف فیه در یوخسه
ذوالقرنین ثانی دکلدرکه اکا اسکندر رومی دیرلر اسکندریه ده
صاحب میل وآیینه بو اسکندردرکه کافردر وانك وزیری ارسطاطالیس
دیدکلری حکیم مشهوردر واکثر علما وشعرا بو بابده خطا ایدوب یونانی یی

رومی

رومی ظن ایلمشلردر وخضری صاحب آیینه ایله ذکر ایتمشلردر
ودیمشلردرکه خضرك موتنه اصلا دلیل یوقدر والا فلان پادشاه
کوننده وفلان شهرده وفلان وقتده وفات ایتمشدر دیو شایع اولوردی
لکن سائرلری شیوع بولمشدر زیرا ارباب تواریخ واصحاب سیر اهل نوادری
صحائف بیانه ثبت ایده کلمشلر وحقلرنده اهتمام ایلمشلردر وشیخ اکبر
حضرتلری وابو طالب مکی وحکیم ترمذی وسائر سادات امت قدس
الله اسرارهم حیاتنه ذاهب اولدقلری دلیل قاطعدر زیرا اهل کشف
صحیح خطا اوزرینه مقر اولمق ممنوعدر وامام سخاوی دیمشدرکه
رحمه الله (اخی الخضر لوکان حیا لزارنی) حدیث مرفوع دکلدر
بلکه حیات خضری انکار ایدن بعض سلفك کلامیدر سؤال اولنورسه که
امام بخاری دن خضر والیاسك حیاتلری سؤال اولندقده استبعاد
ایدوب (وما جعلنا لبشر من قبلك الخلد) آیت کریمه سی و (ارایتکم
لیلتکم هذه فانه لایبقی علی رأس المأة ممن هو الیوم علی وجه الارض
نفس تنطق) حدیث شریفی ایله استشهاد ایدوب خضرك مماتنه
ذاهب اولدیغی ندر جواب بودرکه آیت کریمه دنیانك عدم بقاسنه
دائردر پس فانیده اولان دخی فانیدر اکر فناسی تأخیر اولندیسه دیمکدر
لکن ابلیس حقنده (انك من المنظرین) دنلدی مع هذا عاقبت میتدر
وابلیس یوز یکرمی سنه ده برکره تجدید اولندیغی کبی خضر حقنده دخی
مصرحدر زیرا یوز یکرمی سنه عمر طبیعیدر پس عمر طبیعی نهایتنه
ایردکده تکرار وجودی بحسب الحکمة تازه لنور وحدیث مذکوردن نادر
مقوله سی مستثنادر زیرا اکثر احکام واخبار غالبه کوره در مع هذا خضر
مترّوحن مقوله سی اولمغله مضمون حدیثدن خروجی اظهردر انکیچون
بعض اقوالده ملائکه دن اولمغه ذاهب اولدیلر ملائکه ایسه الی یوم
القیام منظرین دندر سؤال اولنورسه که (لا نبی بعدی) خضرك عدم
بقاسنه دالدر زیرا نبیدر جواب بودرکه انك نبوتی نبوت عیسی علیه السلام
کبی منقضیه در پس حالا اکر خضر والیاس و اکر عیسی علیهم السلام
ولایت مرتبه سیله قائملردر خضر وعیسی بو امتدن اولمق اوزره نمی

ایتمشلردی لاجرم خواص حق اولمغله دعالری مستجابدر وصحبت
وروایتلری عند اهل الحدیث ثابتدر وکتب کلامیه ده مصرحدرکه
(ذهب العظماء من العلماء الى ان اربعة من الانبیاء فی زمرة الاحیاء الخضر
والیاس فی الارض وعیسی وادریس فی السماء) دیمشلردر که خضر
قره ده والیاس دریاده اولور یعنی بحسب الغالب حاللری بودر والا
خضر دریاده دخی بعض اولیایه ظاهر وسفینه یه داخل و بعض صلحایه
معاونتی باهردر زیرا ایکیسی حقیقت واحده کبیدر اسحق واسماعیل
کبی انکیچون ذبیحده اختلاف اولندی پس هر قنغیسنه نسبت اولنورسه
صحیحدر زیرا صفت تسلیمده اشتراکلری واردر خضر والیاسك صفت
روحن وامداد واعانتده اشتراکلری اولدیغی کبی سؤال اولنورسه که
خضر بسطدن والیاس قبضدن کنایه دردیدکلری ندر جواب بودر که
بو کلام خضر والیاسك وجودلرنی نفی ایتمز اکرچه اعلم المشایخ شیخ
صدر الدین القنوی دن صادر اولمشدر زیرا کلام شیخ ما ولدر والا شیخ
شیخ اکبر واکمله مخالفت لازم کلور زیرا شیخ اکبر بالاده اشارت اولندیغی
وزره وجود وحیات باقیه لرینه ذاهب اولمشدر صدرك ایسه شیخنه
مخالفت ایتمك دأبی دکلدر زیرانیجه مخالفت ایدر که شیخنه خطاب
الهی وارد اولوب (انت مسکنی وخزانة غیبی ومستقر علمی) دنلمشدر
انکیچون شیخ اکبرك علمندن خارج رغیرك علمندن داخل نسنه یوقدر
پس صدرك مرادی بودر که خضرك کرچه حیاتی ثابتدر ولکن بحسب
الغالب ظاهر اولان رائی نك صفت غالبه سیدر و یاخود واحدن
بر روحك صورتیدر و بسط دیدکلری خضرك قوای مزاجیه وروحانیه سی
عالم شهادت وغیبه مبسوط اولدیغیدر وسالکك خضری عین بسطیدر
نتکیم الیاسی عین قبضیدر زیرا الیاسك حقیقت ادریسیه در عالم
روحانی یه ارتفاعی سببیله قوای مزاجیه سی غیبده مستهلکه ومقبوضه
اولمشدر وقبض مابه قوام الامری استرسال وانبساطدن اخذ ومنعدر
شجره ایله قائم اولان آب وهوانی اجزاء شجره استرسالدن اخذ کبی
و بسط انك نقیضیدر که ارسالدر پس قبض و بسط عارف احوال

قلبیه سندندر که قبض وحشت وعتاب وتأدیب ایراث ایدر و بسط
انس ولطف وقبول اقتضا ایدر سؤال اولنورسه که الیاس حقیقت
ادریسیه دن عبارت اولیجق ارضده دریایه موکل اولمق نوجهله در
جواب بودر که الیاس ادریسك صورت مثالیه سیدر نواحیء شامده
بعلبك نام قصبه یه مبعوث اولمش ایدی بو اعتبار ایله وجه ارضده قرار
ایلدی نتکیم موسی علیه السلام لیلهٔ معراجده سماء سادسه ده ظاهر اولدی
مع هذا قبری اوزرنده نماز قیلردی فافهم پس بو تقریراتدن خضرك
وجودی ودنیاده بقاء حیاتی ومواضع ضرورنده ظهور وامدادی
مقرر اولدی و بو فقیر حق یه اراه الله آیاته الکبری طریق جده ومکهٔ
مکرمه ده خصوصا حجر اسماعیلده و عند باب البیت المکرم بر قاچ
دفعه ظاهر اولوب ضمیرمی کشف ومشکلمی حل وخیرله دعا ایلیوب
جعلك الله من الانفاس دیو تشریف ایلدی وکندینك خضر اولدیغن
تعریف قیلدی وتعریف قیلدیغی برده تعیینی ایچون تعریف الهی
وارد اولدی وحقنده اصلا شبهه م قالمادی ودعاسنده ذکر ایتدوکی
انفاس فتوحات مکیه ابوابندن بر بابدر اورایه نظر اولنه اکر سؤال
اولنورسه که حضرت موسی علیه السلام وخضردن قنغیسی اعلمدر
جواب بودر که هر بری من وجه اعلمدر مطلقا دکل اکرچه (ان عبدا
من عبادی بمجمع البحرین هو اعلم منك) حدیثی خضرك اعلمیتنی اقتضا
ایدر ولکن مقید ومخصصدر نتکیم موسانك (هل اتبعك على ان تعلمن
مما علمت رشدا) بیوردیغی وخضرك (انا على علم علمنیه الله وانت على
علم علمك الله) دیدوکی اکاد الدرز یرا موسی نك خضره متابعتی خضردن
اسم باطن اقتضا ایلدوکی بعض اسرار ولایتی تعلم ایچون ایدی بوندن
خود خضرك مطلقا افضلیتی لازم کلمز زیرا موسی دخی اسم باطنه
مظهردر شول معنادنکه نبینك نبوتی ولایت ایله مسبوقدر یعنی نبی
ابتدا ملکوت سموات وارضه یعنی معارف وحکم واسرارنه مطلع اولوب
دائرهٔ ولایته قدم بصمدقجه مقام نبوته ارتقا ایتمز پس بو تقریر ایله قیل وقال
ارباب دعاوی منقطع اولور وحدیث مذکورده بحرین بحرك تثنیه سیدر

ومجمع البحرين بحر فارس ايله بحر هند اراسنده موضع معروفدركه
جزيرهٔ عربه مقاربدر وجزيرهٔ عرب طولا يمنده عدن شهرندن
عراقه دك وعرضا جدهٔ محروسه دن شام شريفه دكدر وخضرده
صورت سرآب حيات ومعنئ فيض اقدس خالق الكائنات اولمغله اكثريا
دعاسی بوايدی كه ذكر اولنور (ياحی ياقيوم يامن لا اله الا انت اسئلك ان
تحيی قلبی بنور معرفتك) انكيچون ياحی ياقيوم اوراد بحردندر سؤال
اولنورسه كه يدی يوز يكرمی ايكی تاريخنده مدينهٔ منوره ده دوه جيلر
ميانده عربده واقع اولوب بربرلرينه طاش اتوب جنك ايدركن
خضر عليه السلام اورادده بولنمغله باشنه طاش طوقنوب شكسته واوج
آی قدر زمان اندن ورمنك اولديغی ندر جواب بودركه مجمع البحرين
سريدر زيرا انسان كامل بحر وجوب وبحر امكانك حقايقنی جمع
ايلمشدر مرتبهٔ امكانك حكمی ايسه ابتلادر نتكيم غزوهٔ احدده رسول اللهه
واقع اولدی پس ورثه يه دخی ابتلاء صوری دن ميراث واردر اوستر حاله
مدار واختيار ناسه دائر اولديغی خود ظاهردر * فصل * بو فصل
ائمهٔ اربعه بياننده در امام اعظم وامام شافعی وامام اعظم احمد وامام
مالكدر رضی الله عنهم معلوم اوله كه بودرت امام اصل فضل وحقيقة
كمالده كالحلقة المفرغة لا يدری اين طرفاها قبيلندندر فاما ترتيب مراتب
اعتبار يله تفاوت اوزرينه در خلفاء اربعه نك تفاوتلری كبی انكيچون
امام اعظم حسن بصريدن خضردن موسی منزله سنده دركه بونلرك
كرچه هر بری مراتب اربعه ده كامللر شريعت وطريقت ومعرفت
وحقيقتده اصلار ايدی ولكن امام اعظمك نشاهٔ سنده غالب اولان
شريعت وعلم ظاهر ايدی موسی كبی وحسن بصرينك نشأه سنده
غالب اولان حقيقت وعلم باطن ايدی خضر كبی انكيچون امام شمسی
المشرب اولوب سراج الامة دنلدی ومذهبی آفاقه منتشر اولدی
ونبوت انبيا نبوت محمديه ايله ختم اولنديغی كبی مذاهب دخی انك مذهبيله
مختوم اولسه كركدر وحسن قمری المشرب اولدی وشمسك فلكی واسع
اولمغله امام مظهر اسم رحمن وحسن مظهر اسم رحيم اولدی وقرأنده

كلور (وجعل فيها سراجا وقمرا منيرا) يعنی سراجك قمر اوزرينه
تقديمنده امامك حسن اوزرينه تقديمنه اشارت واردر زيرا امام
مظهر اسم اول وظاهر وحسن مظهر اسم آخر وباطندر اسمين اولين
ايسه تقديم الهی ايله مقدملردر نتكيم قرأنده كلور (هو الاول والآخر
والظاهر والباطن) وبروسه ده متوارئ خلك اولوب مراتب اربعه ده
كمال بولان كامل دده پيرمشدر امام اعظم ايچون توجه ايتدكده كوردمكه
بردريا ايچنده غوص ايدر اورادن كلوب انی چقارديلر وقراده لازم
من ديو ساحله قوديلر يعنی عالم حقيقتده ايكن اجتهاد مرتبه سنه
تنزيل ايتديلر تا كه نفعی عام اوله انبيا كبی وامام شافعی نك اوتاد اربعه دن
اولديغی متفق عليه در ولكن اسم الهی سی واركان اربعه دن قنقی
ركننه ناظر اولديغی معلوم دكلدر وامام احمد حقنده خضر عليه السلام
صديقدر ديو شهادت ايتمشدر صديق ايسه مخلصدر فتح لامله
مخلص عند الصوفيه شوب غيريتدن خلاص اولاندر كه مرتبه سی مرتبهٔ
نبوته مقاربدر وشيخ اكبر حضرتلری فتوحات مكيه ده احمد بن حنبل
مشرب عمر رضی الله عنه اوزرينه كلان اقطابدندر ديمشدر امام
مالكك كمالنه خود شيخ مزبورك انك مذهبی اوزرينه انشاسی اظهر
دليلدر زيرا متبوع وصاحب المذهب كامل اولمسه تابع ومقلد دخی
كامل اولماز وبو تقريردن فهم اولنديكه ائمهٔ مذكوره حقنده عشقدن
درس ويرمشلر ومجلس سكارايه كرمشلردر ديدكلری ماولدر يعنی
اجتهاد واستنباطه اشتغاللری سببله عامه ايله ذوقه متعلق صحبت
ايتمديلر وخاصه خصوصنده رمز وايما ايله اكتفا ايلديلر واسركلر مقامنده
كورنمدكلری زياده تمكين ايله تلبسلرندندر ورداء بقا وصحو له مرتدی
اولدقلرندندر زيرا هر واصلك بر مقامی وهر سالكك بر طريق مخصوصی
واردر انكيچون كندی طريقی اوزرينه كورمديكی سالكی طريقتدن
اجنبی قياس ايدر وبو مقامك بعض اسرار وامثله سی بالاده ايراد
اولنمشدر جعلنا الله واياكم من الواصلين الی ذروة التحقيق دون
الواقفين فی وسط الطريق وقد انجز الله وعده باتمام هذا الكتاب

الذى سماه كتاب الخطاب على ما اشير اليه فى الديباجة فله
الحمد شكرا وله المنة فضلا وعلى روح سيدنا سيد العالم
صلوات لا يحصرها القلم وعلى آله واصحابه
ومن تبعهم من الافراد
والاقطاب الى يوم
الحساب

ولله الحمد على نعمة اتمام الطبع * مع التصحيح بحسب الطاقة والوسع *
وذلك بمطبعة كرسى الخلافة الخاقانية * مقر السلطنة قسطنطينية *
فى رونق الدولة المجيدية * تحت ظلال التنظيمات العدلية *
فى نوبة نظارة مصطفى السامى الى مرضاة الدولة
العلية * مورخا (لست وخمسين)
بعد الالف ١٢٥٦
والمائتين